

Grigore CARTIANU

Cristian DELCEA - Mihai VOINEA - Andrei CRĂCIUN

TERORIŞTII printre noi

Adevărul despre ucigaşii Revoluţiei

Grigore Cartianu s-a născut pe 27 ianuarie 1969, la Târgu-Jiu, județul Gorj. A absolvit Facultatea Tehnologia Construcțiilor de Maşini din cadrul Politehnicii bucureştene (1993).

Lucrează în presă din 1991. A publicat în *Expres Magazin* (1991–1992), *Evenimentul zilei* (1992–1996), *Sportul românesc* (1996–1997), *ProSport* (1997–2002), *Jurnalul Național* (2002–2004) şi din nou la *Evenimentul zilei* (2004–2008). Din aprilie 2008 este redactor-şef al cotidianului *Adevărul*.

A publicat cinci cărți: *Hora de la miezul nopții* (1995, în colaborare cu Alin Paicu), *Hagi* (2000, reeditată în 2001), *Sfârşitul Ceauşeştilor* (2010), *Crimele Revoluției* (2010) şi *Cartea Revoluției* (2011). A fost coautor al volumului colectiv *Războiul de 30 de zile* (2007).

Cristian Delcea s-a născut pe 17 august 1984, la Bucureşti. A urmat cursurile Facultății de Ştiințe Politice, la Universitatea Bucureşti (2003-2007). Lucrează în presă din 2006. A publicat în *Evenimentul zilei* (2007-2009). Din noiembrie 2009 este reporter la *Adevărul*.

Mihai Voinea s-a născut pe 6 noiembrie 1985, la Nehoiu, județul Buzău. A absolvit Facultatea de Filosofie şi Jurnalism, la Universitatea „Spiru Haret" (2008). Lucrează în presă din 2006. A publicat în *Evenimentul zilei* (2007-2009). Din noiembrie 2009 este reporter la *Adevărul*.

Andrei Crăciun s-a născut pe 23 iulie 1983, la Târgovişte, județul Dâmbovița. A absolvit Facultatea de Ştiințe Politice, la Universitatea Bucureşti (2007). Lucrează în presă din 2005. A publicat în *Evenimentul zilei* (2005-2009). Din noiembrie 2009 este şeful departamentului Publicistică la *Adevărul*.

Grigore CARTIANU

Cristian Delcea **Mihai Voinea** **Andrei Crăciun**

Teroriştii printre noi

Adevărul despre ucigaşii Revoluției

editura Adevărul holding

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Teroriştii printre noi / Grigore Cartianu, Cristian Delcea, Mihai Voinea, Andrei Crăciun. - Bucureşti: Adevărul Holding, 2011
ISBN 978-606-539-968-6

I. Cartianu, Grigore
II. Delcea, Cristian
III. Voinea, Mihai
IV. Crăciun, Andrei

94(498)

CUVÂNT ÎNAINTE

Unii furau televizoare, alţii furau Revoluţia

Iată-ne ajunşi, aşadar, la volumul 3 al seriei care-şi propune să deslușească iţele încâlcite ale Revoluţiei-contrarevoluţiei din decembrie 1989. Este o nouă cărămidă pusă la construcţia care, acum şi întotdeauna, ar putea fi un reper important pe calea adevărului. După „Sfârşitul Ceauşeştilor" şi „Crimele Revoluţiei", avem acum, împreună, o nouă provocare: „Teroriştii printre noi".

Încă de pe copertă vă întâlniţi nu cu unul, ci cu patru autori. Este rezultatul nevoii de a pătrunde tot mai adânc în misterele evenimentelor din urmă cu 22 de ani, dar şi de a ajunge în locuri pe nedrept neglijate până în prezent. Cum contribuţia mai tinerilor mei colegi nu mai era una episodică, deci nu mai putea fi marcată prin simpla citare într-un capitol sau altul, am decis că locul lor e în rândul autorilor.

Vă veţi întreba: cum e posibil să scrii o carte la opt mâini? Vă pot confirma că nu e tocmai simplu să pui în acord mai multe viziuni, mai multe stiluri şi chiar mai multe moduri de a percepe lucrurile. Dar dacă depăşeşti aceste impedimente, câştigul este enorm.

„Diviziunea muncii" a stat cam în felul următor. Eu, subsemnatul Grigore Cartianu, am gândit planul general, care cuprinde nu doar acest volum, ci întreaga serie. Am stabilit temele pe care trebuie să le abordăm, misterele pe care să le dezlegăm, poveştile pe care să le scriem (de mare folos

mi-au fost zecile de întâlniri cu cititorii, de-a lungul şi de-a latul ţării, întâlniri soldate cu sute de „ponturi", dintre care unele, în urma verificării, s-au dovedit extrem de valoroase). Am scris primul capitol şi am pus în volum editorialele care alcătuiesc partea a III-a a acestei cărţi. Am supervizat întreaga construcţie, intervenind acolo unde am considerat de cuviinţă, niciodată însă în dezacord cu colegii mei.

Mihai şi Cristi au bătut ţara cu o pasiune specifică misionarilor din secolele trecute. Au reconstituit istoria unor mari măceluri, precum cele de la Braşov, Buzău, Brăila sau Constanţa, desluşind cine se afla în spatele „haosului organizat" şi cine a dat ordinele criminale. Totodată, Mihai şi Cristi au scris pagini zguduitoare despre ororile din Harghita şi Covasna. Şi au mai făcut ceva: bântuind de la Ploieşti la Galaţi, de la Bacău la Focşani, de la Giurgiu la Mizil, au reuşit, în premieră absolută, să dezvăluie şi faţa hilară a acelor zile încărcate de entuziasm, de emoţie şi de spaimă. Au descoperit personaje fabuloase, îmbrăcate în straie de caraghioşi ori de impostori, pe care le-au lăsat să se ridiculizeze singure. Pur şi simplu, le-au dat cuvântul. Aşa s-au născut pagini memorabile, în care tragedia alternează cu comedia, făcându-te să lăcrimezi acum şi să te strici de râs peste cinci minute. Din aceste pagini s-ar putea inspira, cu mare succes, orice scriitor, cineast sau regizor de teatru.

Între mine şi cei doi reporteri de teren a stat, discret (unii ar zice că şi înţelept), colegul nostru şi şeful lor, Andrei Crăciun. Pe Andrei l-am descoperit cu destui ani în urmă, graţie unui text trimis la Premiile „Ioan Chirilă". Dintre zecile de creaţii cu ambiţii gazetăreşti, cea a lui Andrei s-a detaşat atât de clar, încât n-au existat dubii în privinţa câştigătorului acelui concurs. Andrei e pur şi simplu talentat. Iar această calitate nativă l-a făcut să administreze cu dibăcie talentul prietenilor săi Cristi şi Mihai.

Dacă peste ceva ani vă veţi întâlni cu scriitorii Andrei Crăciun, Mihai Voinea şi Cristian Delcea, puteţi fi siguri că aveţi în faţă trei autori de mare valoare. Dacă nu-i veţi întâlni, atunci, din două, una: ori dumneavoastră nu ştiţi ce să citiţi, ori ei au lăsat să li se risipească talentul. Dar sunt sigur că vă veţi intersecta!

Rezumând, se poate spune că, în construcţia acestei cărţi, eu am fost creierul, Mihai şi Cristi – muşchii, iar Andrei – inima.

Cum am luat deciziile, atunci când vedeam lucrurile diferit? Simplu: totul a funcţionat ca în justiţia americană. Ca să hotărâm cumva, ne-am pus cu toţii de acord, considerând că majoritatea nu este suficientă. Odată a cedat unul, altădată altul, ca nişte juraţi care au un scop comun: acela de a restabili adevărul.

Îl amintesc aici şi pe un alt coleg, Laurenţiu Ungureanu, cel care a reconstituit povestea Revoluţiei de la Craiova. Şi a făcut-o, vă asigur, cu un profesionalism rar întâlnit la un ziarist abia trecut de 20 de ani.

O menţiune, plus mulţumirile de rigoare, şi pentru Asociaţia „21 Decembrie 1989", cea care, de-a lungul întregii documentări, ne-a permis accesul la o parte dintre documentele aflate în „Dosarul Revoluţiei". La celelalte vom ajunge, poate, pentru volumul următor.

Lucrarea de faţă aduce noi mărturii despre acţiunile criminale ale spionului sovietic Nicolae Militaru, împreună cu alţi generali instruiţi la Moscova. Veţi afla cum...

... Brăila a fost transformată într-o baie de sânge prin grija generalului Marin Pancea, vechi client al contraspionajului românesc, în calitatea sa de agent sovietic.

... La Braşov, generalul Ion Florea a luat decizii criminale, împărţind arme unor civili care au făcut măcel.

... La Craiova, bucuria victoriei a fost spulberată de un telefon primit de generalul Dumitru Roşu de la generalul Nicolae Militaru. Imediat după ce a pus receptorul în furcă, Roşu a executat ordinul lui Militaru: a trimis ofiţeri în diferite puncte din oraş, pentru a deschide focul şi a declanşa astfel şi la Craiova diversiunea teroristă.

... Pe aeroportul din Kogălniceanu, judeţul Constanţa, o echipă de ofiţeri români, vorbitori de limba rusă, îi aşteptau pe ofiţerii precursori ai desantului militar sovietic. Misiunea

le fusese ordonată de însuşi Nicolae Militaru, proaspăt instalat de Ion Iliescu în funcţia de ministru al Apărării.

Sunt dezvăluiri care vă vor cutremura, dar nu lipsesc nici poveştile desprinse parcă din Caragiale. De exemplu, furia cu care, aproape în toate Comitetele Judeţene de Partid, compatrioţi de-ai noştri luptau revoluţionar pentru a-şi însuşi câte ceva. Ocupaţi să fure televizoare, tablouri, carpete şi paltoane, mulţi români n-au băgat de seamă că alţii le fură Revoluţia.

Grigore Cartianu

Partea I

CAM MULȚI ACTORI DE COMEDIE ÎNTR-O MARE TRAGEDIE

Revoluția română a adus pe scenă personaje de tot felul. Misiunile unora dintre ele abia acum încep să fie decriptate. Există actori care s-au implicat în acțiuni militare, dar și militari care păreau actori de comedie. Ceea ce îi leagă este finalul tragic al acțiunilor lor. Și, în majoritatea cazurilor, faptul că s-au regăsit în aceeași barcă, a profitorilor Revoluției, părând să aibă un regizor comun.

Dintre numeroasele diversiuni din decembrie 1989, cea mai mare a fost inventarea „teroriştilor lui Ceauşescu". Pentru noua putere cripto-comunistă, instalată prin lovitură de stat, a fost cea mai profitabilă cale de a stopa elanul revoluționar şi de a urca pe valul popular. Creezi terorişti (răi, urâți, fanatici, arabi, securişti, orfani hrăniți de tiran pe ascuns), „lupți" cu ei (dar din tabăra ta nu cade nimeni la datorie), îi învingi (dar nu-i arăți la față niciodată), numeri cadavrele martirilor dați de eroicul popor român şi întrebi: *vedeți ce au făcut bestiile teroriste?* Urmare a ecuației „securişti = terorişti", pe care au impus-o prin radio-televiziune Iliescu, Brucan, Militaru, Brateş şi ceilalți diversionişti, asta se traduce, automat, astfel: *vedeți ce au făcut bestiile securiste?*

Urmarea a fost cea prevăzută de regizorii marelui carnaj: securiştii au fost decredibilizați pentru multă vreme. În anii '90, majoritatea ziariştilor refuzau cu indignare

orice dialog cu foştii ofiţeri de Securitate, întrucât aceştia erau „terorişti". Nu conta faptul că în Securitate activaseră şi ofiţeri de contrainformaţii, specialişti ai contraspionajului care nu aveau de-a face cu poliţia politică a lui Ceauşescu, ci se ocupau cu prinderea spionilor străini. Tot în cadrul Securităţii activa şi Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă, cea decimată de agentul sovietic Militaru în decembrie 1989. Aceeaşi Securitate avea ofiţeri specializaţi în filaj, care în acele zile au scris sute de rapoarte despre „turiştii" sovietici şi despre isprăvile acestora în România.

Toţi aceşti martori au fost ignoraţi în anii '90 pentru că erau *securişti*, carevasăzică *terorişti*, deci *odioşi*. I-au ignorat ziariştii pentru că în acele vremuri era descalificant să stai de vorbă cu un fost securist. I-a hulit populaţia, care aflase de la televizor că bestiile securiste au împuşcat revoluţionari la fiecare colţ de stradă. I-a izolat noua putere, care avea tot interesul ca ei, ofiţerii de Securitate, să nu vorbească niciodată.

Imediat după Revoluţie, FSN-ul lui Ion Iliescu i-a redus la tăcere pe securişti, dar a salvat Securitatea. Interesul noilor conducători era ca securiştii să nu vorbească. Sau dacă vorbeau, să nu fie crezuţi, pentru că ştiau prea multe despre complot, despre lovitura de stat, despre intervenţia străină, despre „turiştii" sovietici, despre agenţii GRU şi KGB din nucleul noii puteri, despre crimele ticluite de aceştia.

Acelaşi Ion Iliescu avea însă nevoie de aparatul de Securitate, mai ales de două direcţii ale acestuia: cea care se ocupa cu poliţia politică şi cea din zona comerţului exterior. Din prima, noul regim şi-a recrutat specialiştii în diversiuni (dezinformări, contramanifestaţii, mineriade, aţâţări interetnice etc.). Dintre responsabilii comerţului exterior, regimul Iliescu şi-a recrutat viitorii miliardari. Pe aceştia, prăbuşirea lui Ceauşescu i-a găsit în poziţii-cheie: controlau marile fluxuri financiare; se aflau „la butoane", cum se zice. Lor aveau să le fie încredinţate cele mai profitabile active ale statului.

Aşadar, diversiunea „securişti = terorişti", în decembrie 1989, a avut şi rolul de a proteja noua putere în faţa inevitabilelor dezvăluiri despre trecutul şi metodele ei. Grupul condus de Ion Iliescu şi-a asigurat, în bună măsură, imunitate de imagine. Cine să-i developeze complotul, minciuna, diversiunea, crima şi chiar trădarea de ţară? *Securiştii? Teroriştii? Cei care ne-au împuşcat la Revoluţie?* Hai, dom'le, să fim serioşi... Vă puteţi uita în gura lor?

Şi multă vreme nu ne-am uitat. Decât să faci un interviu cu un ofiţer de contraspionaj, în anii '90, ca ziarist, mai bine îţi dădeai foc la pix. Ruşine mai mare nici că exista. Mai încerca Ion Cristoiu, pe la „Zig-Zag" şi „Expres Magazin", dar era hulit: *huo, comunistule! Piticul Utecilă!* În rest, presa a tors caierul fals al luptei vitejilor FSN-işti cu securiştii-terorişti, scenariu cu care întreg poporul român a fost servit de alde Iliescu şi Brucan în decembrie '89. Aşa s-au pierdut mărturii importante, pentru că oamenii – fie ei şi securişti – nu trăiesc o sută de ani.

*
* *

Versiunea oficială despre Revoluţia română este plină de minciuni, contradicţii şi fracturi logice. Toate, puse în slujba „teoriei spontaneităţii" şi a „emanaţiei". O deformare grosolană a realităţii este cea privind zilele de 21 şi 22 decembrie 1989. Mitingul eşuat al lui Nicolae Ceauşescu, cel din 21 decembrie, este prezentat de propaganda lui Ion Iliescu ca o „revoltă a bucureştenilor împotriva dictatorului"; convocaţi la o mare adunare populară de susţinere a regimului, manifestanţii „s-au întors împotriva tiraniei" şi „au început să huiduie", apoi „au aruncat lozincile şi tablourile şi au părăsit Piaţa Palatului, arătând clar că nu mai suportă dictatura lui Ceauşescu". Această retorică se regăseşte şi în cărţile lui Ion Iliescu (o maculatură fără

nicio valoare istorică), şi în intervenţiile publice ale unor personaje din grupul acestuia.

Adevărul este cu totul altul. Mitingul lui Ceauşescu a fost bruiat de trupe speciale, prin metode speciale, nicidecum de muncitorii aduşi din fabrici pentru a-l aclama pe Ceauşescu. Complicitatea Securităţii este certă măcar în ceea ce priveşte bruiajul aplicat sistemului de sonorizare din Piaţă; de acest dispozitiv răspundeau oamenii din subordinea generalului Iulian Vlad. A fost o operaţiune complexă, care are legătură cu agenţii de care se temea Ceauşescu, nicidecum cu muncitorii care sprijineau lozinci – majoritatea plictisiţi, puţini entuziaşti –, sub supravegherea activiştilor de partid şi a securiştilor infiltraţi în mulţime.

Acolo s-a simţit trădat Ceauşescu: la sistemul de sonorizare. În loc să vuiască Piaţa de uralele de pe banda sonoră, înregistrate în vremuri mai bune şi amplificate la maximum, s-a auzit vocea răguşită a lui Ceauşescu, însoţită de zgomote înspăimântătoare: ţipete, împuşcături, un hârâit sinistru, explozii de grenade. În acelaşi timp, comandouri bine instruite, venite pe Calea Victoriei dinspre Ateneu, intrau ca berbecii în mulţime, izbind în stânga şi-n dreapta, scoţând ţipete isterice şi înţepându-i pe manifestanţi cu obiecte ascuţite. Voci necunoscute strigau că se trage, fugiţi, vin tancurile! N-a venit niciun tanc, dar manifestanţii s-au speriat de moarte şi au fugit încotro au văzut cu ochii, aruncând pancartele, abandonând tablourile şi căutând o scăpare din nebunia generală. Peste cinci minute, când Ceauşescu şi-a recăpătat glasul, s-a trezit că vorbeşte unei Pieţe aproape goale. Doar sub balcon, aproape de clădirea CC, au mai rămas vreo două mii de „oameni ai muncii", bine încadraţi de activişti. Mitingul era însă un mare eşec.

Lovitura finală i-a fost aplicată lui Ceauşescu a doua zi. Atunci n-a mai convocat „conducătorul iubit" nicio „adunare populară"; de strângerea oamenilor s-au ocupat alţii, care de mult aşteptau momentul să acţioneze. A pune pe seama „populaţiei revoltate" umplerea Pieţei şi asaltul

asupra sediului CC al PCR presupune abandonarea logicii. Cu o zi în urmă, populaţia nu avea motive de revoltă?

Carevasăzică, pe 21 decembrie, oamenii s-au grăbit să părăsească Piaţa chiar dacă fuseseră aduşi cu arcanul. Pe 22, brusc, ei simţeau nevoia să vină singuri, fără niciun fel de organizare. E ridicol. Asta nu înseamnă că nu au venit şi oameni din proprie iniţiativă, mai ales din curiozitate. Dar aceştia, pentru a prinde curaj, aveau nevoie de precursori, de o Piaţă deja activă. Determinante au fost două lucruri: 1. grupurile organizate pentru a aplica un plan de asalt; 2. pasivitatea Securităţii, care şi-a retras toate cordoanele din Piaţă. Când ambele condiţii au fost îndeplinite, Ceauşescu n-a mai avut nicio şansă.

De reţinut aceste două succesiuni:

- Pe 21 decembrie, aproape 100.000 de „oameni ai muncii" fugeau înspăimântaţi din Piaţa Palatului, chiar dacă aveau „obligaţie de serviciu" să rămână pe loc. A doua zi, bucureştenii îşi regăseau brusc curajul şi umpleau Piaţa din proprie iniţiativă.
- Pe 21 decembrie, cei aproape 100.000 de „oameni ai muncii" nu au simţit nevoia (sau nu avut curajul) să-l huiduiască pe Ceauşescu. A doua zi, zeci de mii de oameni asaltau, ameninţători, Piaţa şi sediul Puterii.

Când va fi decriptat mecanismul acestei schimbări uluitoare, vom şti exact cum s-a transformat Nicolae Ceauşescu, în mai puţin de 24 de ore, dintr-un dictator fioros într-un bătrânel speriat.

*

* *

Pe 22 decembrie 1989, spre miezul nopţii (trecuse de ora 23.00), contraamiralul Emil „Cico" Dumitrescu, şcolit la Leningrad şi rămas fidel Uniunii Sovietice, făcea un apel halucinant din Studioul 4 al Televiziunii Române: „Comandanţi ai unităţilor apărării naţionale din oraşele Târgovişte, Râmnicu Sărat, Buzău, Brăila, Galaţi, din ordinul şefului Marelui Stat Major, general-maior Guşă

Ştefan, în cel mai scurt timp mobilizaţi unităţile şi deplasaţi-le spre Bucureşti, pentru a apăra următoarele puncte: Ministerul Apărării Naţionale, Academia Militară şi sediile unităţilor militare dispuse pe Bulevardul Antiaeriană".

Era o minciună istorică: generalul Guşă nu dăduse un asemenea ordin şi nici nu-l împuternicise pe obscurul ofiţeraş Cico Dumitrescu să vorbească în numele lui.

Dar minciuna a mers mai departe, pe vocea bâlbâită a impostorului echipat în uniformă militară, cu caschetă regulamentară: „Repet. Comandanţi ai unităţilor din oraşele Târgovişte, Râmnicu Sărat, Buzău, Focşani, Brăila, Galaţi luaţi urgent măsuri şi îndreptaţi unităţile dumneavoastră spre Bucureşti, pentru a apăra următoarele puncte: Ministerul Apărării Naţionale, Academia Militară... din ordinul şefului Marelui Stat Major... generalul-maior Guşă Ştefan... şi al generalului-locotenent Stănculescu... v-a transmis acest ordin căpitan de rangul I Dumitrescu".

Dincolo de minciuna ordinară, merită studiată harta militară a oraşelor cărora li s-a adresat agentul sovietofil. Aşadar, Târgovişte – Focşani – Râmnicu Sărat – Buzău – Galaţi – Brăila. Cu excepţia Târgoviştei, celelalte cinci oraşe au o evidentă legătură geografică, formând un culoar direct dinspre Bucureşti către graniţa cu Uniunea Sovietică, pe direcţia nord-est. Dacă efectivele unităţilor militare din perimetrul Focşani – Râmnicu Sărat – Buzău – Galaţi – Brăila se puneau în mişcare spre Capitală, România căpăta o mare vulnerabilitate în faţa unor acţiuni militare dinspre graniţa estică. Lucru care, de altfel, s-a şi întâmplat parţial. Ordinul tembel al lui Cico Dumitrescu a urmărit, probabil, să înlesnească manevrele sovietice pe teritoriul României. De exemplu, diversiunea radio-electronică, responsabilă pentru haosul generalizat care a produs sute de victime. Printre unităţile militare puse în formaţie de marş către Bucureşti s-au aflat şi regimente de artilerie antiaeriană, a căror ieşire din dispozitiv a slăbit capacitatea de apărare a ţării în faţa manevrelor de la Răsărit.

Şi nominalizarea oraşului Târgovişte pare să fi avut un rost. La ora la care Cico Dumitrescu dădea ordinul ticălos, soţii Ceauşescu se aflau deja în acest oraş, reţinuţi de cinci ore în cazarma UM 01417, sub pază militară. Ce-ar fi însemnat ca unitatea respectivă să se pună în mişcare spre Bucureşti, aşa cum ordonase Cico Dumitrescu? Ce-ar fi făcut ofiţerii colonelului Kemenici, comandantul unităţii şi al Garnizoanei Târgovişte, cu soţii Ceauşescu? Teoretic, erau posibile trei variante: 1. să-i abandoneze pe cei doi prizonieri în mâinile mulţimii (ceea ce, în acele clipe euforic-isterice, ar fi dus la linşaj); 2. să-i execute pe Ceauşeşti înainte ca trupele, cu imensa lor tehnică de luptă (tancuri, TAB-uri, armament şi muniţie de toate calibrele) să se pună în mişcare către Capitală; 3. să-i bage pe „odiosul dictator" şi pe „sinistra lui soţie" într-un blindat şi să-i aducă şi pe ei la Bucureşti.

Ultima variantă ar fi dus la un măcel, pentru că deplasarea unor astfel de coloane, în acele zile şi nopţi, a fost însoţită de ambuscade şi încăierări între unităţi militare diferite, fiecare fiind convinsă că luptă cu teroriştii. Aşadar, şi cea de-a treia variantă ar fi putut avea ca epilog tot lichidarea fără judecată a soţilor Ceauşescu, la fel ca primele două. De altfel, în zilele următoare – 23 şi 24 decembrie –, dinspre grupul de comandă de la MApN, Iliescu-Militaru-Stănculescu, aveau să vină şi alte ordine, mult mai directe, de suprimare „în stil revoluţionar" a dictatorilor fugari (situaţie relatată pe larg în volumul „Sfârşitul Ceauşeştilor").

Iată cum în spatele ordinului tembel al lui Cico Dumitrescu se întrezăresc două obiective teribile: facilitarea intervenţiei sovietice şi lichidarea fără judecată a soţilor Ceauşescu.

*

* *

Revoluţia română a avut două tentative de pornire: la Iaşi şi la Timişoara. Pe 14 decembrie, în ciuda agitaţiei unui grup disident, capitala Moldovei a rămas inertă. O zi mai

târziu, pastorul reformat László Tökés deschidea un front în capitala Banatului. Cele două oraşe, Iaşi şi Timişoara, sunt legate de o coincidenţă stranie: în amândouă a lucrat propagandistul Ion Iliescu, înalt activist PCR în „Epoca Nicolae Ceauşescu". În anii '70, Iliescu a fost secretar cu propaganda în judeţul Timiş şi prim-secretar la Iaşi.

*
* *

Şi încă o coincidenţă. În după-amiaza zilei de 22 decembrie, atât Nicolae Ceauşescu, cât şi Ion Iliescu se bazau pe oameni ai Securităţii. În fuga lor haotică spre Târgovişte, soţii Ceauşescu i-au avut ca ultime gărzi personale pe maiorul Florian Raţ şi pe căpitanul Marian Rusu, ofiţeri din cadrul Direcţiei a V-a a Securităţii. La Bucureşti, Ion Iliescu şi l-a luat ca pe o veritabilă gardă personală pe Gelu Voican Voiculescu, temeinic colaborator al Securităţii. De altfel, în nucleul de putere al lui Iliescu s-au regăsit mulţi securişti de vază, printre care Virgil Măgureanu (căpitan sub acoperire) şi Dumitru Mazilu (colonel, fost comandant al Şcolii de Securitate de la Băneasa).

*
* *

Revoluţia televizată a oferit naţiunii o spectaculoasă ieşire la rampă a actorilor şi regizorilor: Ion Caramitru, Sergiu Nicolaescu, Adrian Sârbu, Dorel Vişan, Constantin Vaeni, Vladimir Găitan, Alexa Visarion, Ion Besoiu, Mircea Diaconu, Diana Lupescu, Victor Rebengiuc, Alexandru Arşinel şi mulţi alţii.

Câţiva dintre ei s-au implicat şi în acţiuni militare care au sfârşit tragic. Sergiu Nicolaescu a fost autorul unor manevre dubioase, cu cascadorii săi, în Piaţa Palatului, în seara de 22 decembrie, când gloanţele „teroriştilor" făceau victime în mulţime, dar nu se atingeau de balconul „emanaţilor". Fostul regizor de casă al Elenei Ceauşescu s-a implicat personal şi în aducerea în Capitală a celei mai mari unităţi militare din Ploieşti, cea condusă de

căpitanul Ion Nicolescu. Această manevră a contribuit la creşterea numărului de victime în câteva puncte fierbinţi din Bucureşti, inclusiv la Televiziune.

Nelămurită rămâne, deocamdată, implicarea soţilor Mircea Diaconu şi Diana Lupescu în operaţiunea încheiată tragic la Otopeni, în zorii zilei de 23 decembrie 1989. Certă este febrilitatea cu care aceştia acţionau în cazarma din Băneasa unde erau cantonaţi militarii în termen de la Câmpina, înainte de a fi trimişi la moarte.

Cam mulţi actori de comedie într-o atât de mare tragedie...

NOAPTEA ÎN CARE ILIESCU NU A VRUT SĂ OPREASCĂ MĂCELUL

În noaptea de 23 spre 24 decembrie 1989, Ion Iliescu ar fi putut curma vărsarea de sânge. S-a opus însă propunerii generalului Ștefan Gușă, aceea de a le cere civililor să se retragă în case. Astfel, din culpa noului conducător al țării, au mai murit cel puțin 400 de oameni în câteva zile.

Nu desenăm grafice, vorbim de peste 400 de cruci în cimitirele din țară. Nu ne-ar ajunge restul paginilor din acest capitol pentru a scrie numele și prenumele celor care au murit la Revoluție doar pentru că a hotărât cineva, la un moment dat, că românii trebuie să mai stea câteva zile în bătaia puștilor. Acel cineva e liber, își serbează zilele de naștere și de nume cu fast, dă lecții de viață la televizor, are certificat de revoluționar și conduce Institutul Revoluției Române, o sinecură finanțată din banii noștri. Cu voia dumneavoastră, Ion Iliescu.

„Oamenii ăștia sunt chiar utili"

Pe 16 decembrie 1994, Ion Iliescu a povestit în fața Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989 un episod petrecut în noaptea de 23 spre 24 decembrie 1989. „Gușă a venit la mine foarte agitat, foarte tulbure, să-mi ceară să ies la Televiziune și să cer populației Bucureștiului să părăsească străzile, să se retragă toți în case și în întreprinderi. «În condițiile astea de anarhie totală din oraș, Armata nu poate să facă ordine», spunea el. Am căutat să stau de vorbă cu el, să-i explic că ar fi o mare gafă și o mare prostie politică. Revoluția română a fost înfăptuită de oamenii care au ieșit în stradă. Era atmosfera aceea de entuziasm general, cu ce ne împiedica treaba asta? Păi, oamenii ăștia sunt chiar utili, ei pot să împiedice desfășurări anarhice de forțe sau pătrunderea unor oameni răuvoitori".

Orice om cu o minimă experiență militară știe că scoaterea în stradă a mii de civili este utilă atunci când vrei să paralizezi un regim politic, nu când lupți cu un inamic invizibil. Dimpotrivă, mulțimea este mediul ideal în care se desfășoară eventualii teroriști, pentru că atunci Armata nu poate interveni (ar provoca o baie de sânge), iar civilii sunt o excelentă carne de tun.

În plus, pericolul prezenței oamenilor în stradă fusese relevat de însuși Ion Iliescu, la TVR, cu câteva ore înaintea dialogului cu Gușă! Liderul noii puteri făcuse portretul-robot al teroriștilor, pentru care civilii sunt un excelent paravan. „Teroriștii nu sunt în uniforme, ei sunt civili! De multe ori caută să creeze confuzie. Și-au pus și banderole, ca să fie confundați cu oamenii din formațiunile acestea organizate, cetățenești, și să creeze confuzie. Împușcă din orice poziție", striga Ion Iliescu prin televizor, pe 23 decembrie 1989.

*
* *

Disperarea din 1989 a generalului Gușă poate fi explicată printr-o afirmație făcut câțiva ani mai târziu, înainte să moară: „De ce au chemat populația? Au chemat-o ca s-o împuște!". Începând cu noaptea de 23 spre 24 decembrie 1989, în România au murit împușcați peste 400 de oameni, o treime din numărul total de eroi-martiri ai Revoluției. Victime utile doar celor care doreau ca evenimentele de după 22 decembrie 1989 să

rămână în istorie ca o revoluție - o revoluție a lor -, și nu ca o lovitură de stat.

*

* *

În 1994, la Comisia „Decembrie 1989", Ion Iliescu a continuat explicațiile cu privire la generalul Ștefan Gușă, șeful Marelui Stat Major în primele două zile ale Revoluției. „În noaptea de 23 decembrie ne-am dat seama că Gușă este depășit. Era obosit, era probabil și complexat de situațiile prin care trecuse; pentru că a avut un moment când mi-am dat seama că el nu poate să mai facă față situației. În primul rând, ne-a prezentat o informare asupra situației militare, cu un tablou total panicard, din care nu se vedea o gândire coerentă asupra stării de lucruri și ce anume trebuie întreprins. N-avea capacitatea de analiză necesară și nici nu avea forța necesară ca să prezinte încredere pentru o conducere coerentă. Eu circulam prin oraș tot timpul, de la MApN la Televiziune și viceversa. Se creaseră baraje pe toate arterele de circulație, dar nu ne deranjau. Ne opreau, li se spunea cine suntem. Erau mai toți băieți tineri care zi și noapte stăteau pe stradă. Și când auzeau cu cine au de-a face, ne salutau și ne dădeau drumul. Cu ce ne împiedica treaba asta? De ce Armata trebuia să fie împiedicată de aceste baraje? Păi, oamenii aceștia sunt chiar utili", mai declara Iliescu la 16 decembrie 1994.

„Militaru le-a dat încredere celor din jur"

Generalul Gușă avea toate motivele să fie panicat: țara devenise o baie de sânge, iar noua putere politică solicita insistent intervenție militară sovietică.

În ziua care tocmai se încheiase, muriseră împușcați, pe tot cuprinsul țării, 428 de oameni (dintre care 139 de militari ai Armatei române). De altfel, 23 decembrie 1989 a fost cea mai sângeroasă zi din istoria recentă a României. De la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial, un singur eveniment a produs mai multe victime într-o zi: cutremurul din 4 martie 1977, când au murit 1.578 de oameni.

Disperarea generalului Gușă avea legătură și cu deciziile politico-militare luate de grupul Iliescu-Brucan-Militaru. Din poziția de șef al Marelui Stat Major, Gușă observa, neputincios, cum puterea fusese preluată în forță de oameni ai Moscovei, care se agitau să cheme „în ajutor" trupele sovietice. Generalul Gușă simțea trădarea de țară pe propria-i piele: tocmai îi fusese numit șef - ministru al Apărării -, de către Ion Iliescu, vechiul agent sovietic Nicolae Militaru.

În contrapondere cu panica lui Ștefan Gușă, Iliescu a relatat în cărțile sale că a remarcat la generalul Nicolae Militaru un calm aparte, care „a dat încredere celor din jurul său". Cu mult calm, însă, Militaru a făcut posibile masacrele de la Otopeni, MApN și din multe orașe ale țării. A nu se uita: pe Iliescu și Militaru îi lega o amiciție trainică, de pe vremea studiilor la Moscova, în anii '50. Sprijiniți de sovietici, cei doi puneau la cale, clandestin, de mai bine de un deceniu, o lovitură de stat împotriva lui Ceaușescu. Își făcuseră obicei să se întâlnească în Parcul Tineretului din București, în prima zi de marți a fiecărei luni.

„Împușcă din orice poziție"

Grupul Iliescu a mizat pe forța maselor pentru a legitima o Revoluție care părea, la un moment dat, să-i scape din mână și să-l spulbere și pe el, ca vechi activist ce era. Iliescu a susținut în permanență că a fost împins în față de popor. Aparent, grupul lui Iliescu se temea că Securitatea, împreună cu câțiva politruci din PCR, ar putea acapara mișcarea revoluționară. Pe 22 decembrie 1989, imediat după fuga lui Ceaușescu, Ilie Verdeț și generalul Iulian Vlad discutau, în sediul Comitetului Central, cu câțiva revoluționari, ce trebuie făcut pentru ca țara să reintre în normal. Planul acestora era ca, imediat, cetățenii să revină în întreprinderi și să se reapuce de muncă pentru a asigura energie electrică, termică și hrană.

Pentru a contracara această iniţiativă, grupul Iliescu a aruncat în eter, prin intermediul Televiziunii, ticluirea despre teroriştii fideli lui Ceauşescu, cei care atacă ţara şi libertatea câştigată. Milioane de români au auzit anunţurile şi au ieşit pe străzi, la vânătoare de terorişti. S-a declanşat un haos general, din care au rezultat sute de morţi, de-a lungul şi de-a latul ţării.

Ca o dedicaţie specială, una cinică şi macabră, mai publicăm o dată, cu litere mari, anunţul făcut de Ion Iliescu la Televiziune, pe 23 decembrie 1989. Un adevărat îndemn la vărsare de sânge, la masacru, la război civil.

„Teroriştii nu sunt în uniforme, ei sunt civili! De multe ori caută să creeze confuzie. Şi-au pus şi banderole, ca să fie confundaţi cu oamenii din formaţiunile acestea organizate, cetăţeneşti, şi să creeze confuzie. Împuşcă din orice poziţie".

Partea a II-a

CONSTANȚA

LA REVOLUȚIE, CA LA NUNTĂ: CU LĂUTARII-N FRUNTE

În Revoluția din județul Constanța au murit 29 de oameni, iar alți 88 au fost răniți. Vărsarea de sânge a început târziu, după 22 decembrie, când Ceaușescu era arestat și gloanțele nu mai aveau niciun rost. Constanța a căzut însă în capcana diversiunii teroriste lansate la TVR și a zvonisticii alarmiste care a pus stăpânire pe oraș. Din Dobrogea vine și o altă mărturie cu valoare istorică: pregătirile făcute la Aeroportul „Mihail Kogălniceanu" pentru debarcarea trupelor sovietice.

Pusă sub presiune de haosul informatic, Armata a fost bulversată total. Trupe aparținând mai multor unități au fost dispuse în diverse obiective fără a exista o colaborare între ele; militarii şi membrii Gărzilor Patriotice au fost solicitați de populație să verifice zvonuri de cele mai multe ori lipsite de orice temei; Marina Militară a scos navele de luptă în larg ca urmare a multiplelor ținte neidentificate care apăreau pe ecranele radar.

Ca o consecință a acestor stări de fapt, dar şi a slabei pregătiri a Armatei, s-au produs o serie de confuzii în care militarii şi membrii Gărzilor Patriotice s-au împuşcat între ei ori au tras asupra unor civili paşnici. În Gara CFR Constanța, pe

Bulevardul 1 Mai, la releul TV de la Tuzla şi în Portul Mangalia s-au produs cele mai tragice situaţii de acest fel.

Isteria care a dominat Constanţa din 22 până în 29 decembrie a lăsat în urmă 20 de morţi şi 79 de răniţi. Restul victimelor (9 morţi şi 9 răniţi) s-au produs între 31 decembrie 1989 şi 5 ianuarie 1990 şi au avut legătură cu Revoluţia doar în măsura în care militarii Armatei române rămăseseră în stare de alarmă, ca urmare a evenimentelor din decembrie, şi aveau la îndemână armament şi muniţie. Principala cauză a incidentelor produse după 31 decembrie a fost consumul excesiv de alcool în rândul bravilor noştri oşteni.

Un apel de la Ceauşescu şi o piatră în geam

„Pe 22 decembrie, pe la 12 şi ceva, m-a chemat Mihai Marina, primul-secretar al Constanţei, la sediul Judeţenei de Partid. Nu era niciun manifestant în Piaţă. Eram mai mulţi în acel birou şi Marina a zis că a primit un telefon de la Tovarăşu', care ar vrea să vină să se stabilească la Constanţa. Fiecare se gândea: «Dacă-i zici să vină, ce se întâmplă? Şi dacă-i zici să nu vină, iar e rău». S-a lăsat o tăcere de câteva minute, dar n-am mai apucat să ne hotărâm, că ne-am trezit cu o piatră aruncată prin geam şi s-a declanşat nebunia", povesteşte contraamiralul Constantin Iordache, care în 1989 era comandantul Marinei Militare.

Imediat ce au aflat că „dictatorul a fugit", constănţenii s-au îndreptat buluc spre centrele de putere din oraş. Platoul din faţa Judeţenei de Partid (actualul sediu al Primăriei) s-a umplut de oameni care au început să arunce cu pietre în geamuri şi să forţeze uşile de acces în clădire. După ce s-a trezit cu o piatră care a făcut ţăndări fereastra biroului său, primul-secretar Mihai Marina a ieşit în balcon şi a încercat să liniştească mulţimea. Manifestanţii erau însă din ce în ce mai vehemenţi şi i-au cerut lui Marina să arunce cheile de la uşa principală.

La refuzul primului-secretar, din mulţime s-au desprins trei revoluţionari (Barbu Dănescu, Doru Baciu şi Aurel Ungureanu), care au început să escaladeze coloanele exterioare. Aurel Ungureanu a fost primul care a ajuns la primul-secretar, după ce acesta i-a întins o mână când mai avea puţin până să ajungă în balcon. „I-am spus: «Bine domnule, de 38 de ori am încercat să intru la tine în audienţă pentru a deschide o cafenea şi tu te uiţi şi nici acum nu mă ajuţi?». M-a privit lung şi nu mi-a zis nimic. Am intrat în birou şi am smuls tabloul lui Ceauşescu. Întâi am vrut să-l arunc, apoi m-am gândit că-i pot sparge vreunuia capul", afirmă Ungureanu în cartea „Preţul libertăţii la Constanţa", scrisă de colonelul Ioan Maliciuc.

S-au furat şi hainele din cuiere

Mulţimea a intrat în sediul Judeţenei de Partid şi a început să fure şi să devasteze. „Unii dintre cei pătrunşi în «Casa Albă» nu urmăreau decât ce ar putea să sustragă. S-au furat de toate: televizoare, covoare, inclusiv obiectele de îmbrăcăminte din cuiere. Astfel, Lucian Cristea a adus ofrandă Revoluţiei cojocul său de oaie. Cristea lucra, pe vremea aceea, într-un birou de la parterul Comitetului Judeţean al PCR. Ceea ce m-a surprins a fost faptul că, deşi pereţii din birouri erau decoraţi cu tablouri de valoare, nimeni nu s-a atins de ele", spune revoluţionarul Dan Mihăescu.

Unul dintre cei mai vehemenţi manifestanţi a fost Lazăr Cercel, un lăutar de etnie rromă care în momentul izbucnirii Revoluţiei se afla în anticamera primului-secretar şi aştepta să intre în audienţă. Văzând că lumea pătrunde în clădire, Cercel s-a adaptat imediat situaţiei. S-a aşezat în fruntea revoluţionarilor şi a intrat în biroul primului-secretar Marina, pe care l-a ameninţat cu un briceag şi a încercat să-l arunce de la balcon. Au fost momentele de delir ale Revoluţiei constănţene, momente în care masele au reacţionat instinctiv, descătuşate

după atâţia ani de frustrări. Oamenii se treziseră cu libertatea pe cap şi habar nu aveau ce-ar putea face cu ea.

„În «Casa Albă» era plin de ţigani care furau. Am încercat să curm chestia asta, dar preşedintele comitetului fiind ţigan se susţineau reciproc", spune colonelul în rezervă Ioan Maliciuc, fost vicepreşedinte al CFSN Constanţa.

Luptă tare, lăutare!

După ce s-au mai dezmeticit din aburii primelor ore de libertate, constănţenii au hotărât că trebuie să se organizeze. Oamenii dornici să preia puterea n-au fost deloc puţini, dacă luăm în calcul numai faptul că la Constanţa s-au format mai multe organe provizorii de conducere decât oriunde altundeva în ţară. Unul la Miliţia Municipală, unul la Securitate, unul la Muzeul Marinei şi două la „Casa Albă".

Cel mai important pol de putere a fost în sediul actualei Primării. „Am făcut primul Front unde e biroul primarului de astăzi. Când am intrat, Lazăr Cercel a pus mâna pe telefon – el avea şi oameni acolo, eu eram doar un profesor. Şi foarte bine că a luat cineva conducerea, în clipa aia nu stai să spui ce studii ai. Şi el a luat telefonul şi nu s-a mai mişcat de la masă până a doua zi. El a condus. Deja directorii de fabrici spuneau «Să trăiţi!» când suna Cercel", îşi aminteşte Nicolae Cuşa, vicepreşedintele Asociaţiei Decembrie '89 Constanţa.

Marţi, după Crăciun

Nu toată lumea a privit însă cu ochi buni instalarea lui Lazăr Cercel în fruntea judeţului. „Un subordonat mi-a spus în seara de 22 că la «Casa Albă» a ajuns la putere ţigănimea. Lazăr Cercel, Metin Cerchez, cunoscuţi pentru bişniţă cu aur şi geci de piele, plus alte lucruri de acest gen. Lazăr Cercel, după ce l-a bruscat pe Mihai Marina, a ieşit la balcon

şi a strigat: «De acum, eu sunt primul-secretar şi vă cer să mă ascultaţi!». Apoi a dat ordine de înlocuire a directorilor de instituţii, creând o adevărată dezordine", afirmă Ion Ciucur, cel pe care Revoluţia l-a găsit în fruntea Miliţiei constănţene.

În paralel cu comitetul format în jurul lui Cercel, într-o altă cameră din „Casa Albă" acţiona încă un organ provizoriu de conducere, avându-l în frunte pe compozitorul Aurel Manolache. În tot acest haos organizatoric, revoluţionarii vor conta tot pe sprijinul unui lider comunist pentru ca treburile oraşului să poată funcţiona. Gheorghe Marinică, fostul primar al municipiului, a luat măsurile necesare, în seara de 22 decembrie, pentru ca magazinele să fie aprovizionate cu produse de strictă necesitate pentru a doua zi.

O altă masă de manifestanţi s-a îndreptat către sediul Securităţii şi al Miliţiei din Constanţa, aflate în aceeaşi incintă. Au făcut-o în special cei care aveau un interes, asta însemnând rude sau prieteni aflaţi în arest. După ce au agresat câţiva miliţieni şi au incendiat cărţi şi tablouri cu Ceauşescu, manifestanţii au cerut eliberarea arestaţilor. Pentru a potoli furia mulţimii, şefii Miliţiei au hotărât să elibereze câţiva deţinuţi închişi pentru infracţiuni mărunte, dar această măsură nu a avut niciun rezultat.

„Mulţimea ştia una şi bună: să-i eliberăm pe toţi cei aflaţi în arest. Nici nu e de mirare, dacă ţinem cont că majoritatea celor prezenţi în incinta Miliţiei şi Securităţii erau rudele celor din închisoare. Pentru că noi am şovăit, au intrat prin spate, au spart grilajele cu un bulumac de lemn şi i-au eliberat pe toţi, peste 100 de infractori. Erau condamnaţi şi cu crime, şi cu tot felul de infracţiuni. Unii mă acostau pe mine prin curte şi mă întrebau ce să facă, nu voiau să fie condamnaţi şi pentru evadare. Şi le-am zis să vină şi ei înapoi după Crăciun. Crăciunul a picat într-o luni şi, a doua zi, marţi, au venit toţi, în afară de vreo 8-9 pe care i-am căutat şi i-am adus înapoi", povesteşte Ion Ciucur, fostul şef al Miliţiei.

Infractorii eliberaţi din arest s-au amestecat cu manifestanţii şi au spart camera de corpuri delicte a Miliţiei, de unde

au luat cafea, ţigări, blugi şi sticle de băutură. După ce, către seara zilei de 22, infractorii s-au retras pe la casele lor, sediile Miliţiei şi Securităţii au fost luate sub pază de Armată.

Contraamiralul şi puterea

Haosul organizatoric din 22 şi 23 decembrie a fost limpezit pe 24 decembrie, când contraamiralul Constantin Iordache a hotărât să organizeze alegeri pentru un comitet unic de conducere. „Domnule, peste tot erau comitete revoluţionare. Şi toţi dădeau ordine în toate părţile. Fiecare comitet voia să fie el buricul. Şi atunci, pe 24 dimineaţa, i-am adunat pe toţi la «Casa Albă», în sala de festivităţi. M-am postat în capul mesei, aveam vreo trei pistolari în spate, şi am zis: «Trebuie să existe un singur organ de conducere». Şi, de comun acord cu sala, am stabilit un număr de oameni care să fie. Ne-am gândit să fie din toate păturile sociale: muncitori, ţărani, intelectuali. Încă eram comunişti, ce să mai!", afirmă Iordache.

O parte dintre revoluţionarii constănţeni îl acuză pe Constantin Iordache că singura sa intenţie a fost aceea de a se instala în fruntea noului comitet, după ce cu o zi înainte încercase să-l aresteze pe Lazăr Cercel pe motiv că n-ar fi compatibil cu funcţia pe care şi-a arogat-o. Cert este că, deşi a fost propus, contraamiralul Iordache nu a devenit preşedintele noului comitet de salvare naţională. Varianta sa este că nu a acceptat, varianta revoluţionarilor – că nu a fost ales.

Noul organ de conducere avea 25 de membri şi era condus de mecanicul Barbu Dănescu şi de locotenent-colonelul Ioan Maliciuc. Comitetul a fost prezentat la microfon din balconul „Casei Albe" în stilul unui spectacol de divertisment şi avea în componenţă inclusiv un elev de liceu şi un campion mondial la lupte. Ultimul urma să fie însărcinat cu problemele de educaţie fizică.

Majoritatea membrilor aleşi pe 24 decembrie, alături de alţii adăugaţi ulterior, au rezistat până în toamna anului 1990, constituind practic Consiliul Judeţean al Constanţei. În cartea „La Revoluţie se şi moare, nu-i aşa?", scrisă de Remus Macovei, se afirmă că un sfert dintre conducătorii revoluţionari ai Constanţei aveau cazier penal.

Judeţul cu peste o mie de revoluţionari

Dacă înainte de fuga lui Ceauşescu n-au avut curajul să iasă în stradă, constănţenii s-au luptat mai abitir decât toţi când a venit vorba de obţinerea certificatelor de revoluţionari, aducătoare de beneficii. În Constanţa anului 2011 erau peste 1.000 de revoluţionari cu certificat, mai mulţi decât în oraşe precum Timişoara sau Cluj-Napoca, unde oamenii chiar s-au luptat cu forţele de represiune ale lui Ceauşescu. Există luptători remarcaţi la Revoluţie inclusiv în orăşele ori comune precum Negru Vodă sau Valu lui Traian, unde revoluţionarii ar fi apărat un depozit de vinuri.

„Unii au căscat gura pe străzi şi au certificat de revoluţionar. Ba, şi-au mai făcut şi copiii. Îmi zice unul: «Fata mea, care avea 8 ani, ungea căştile soldaţilor cu cafea ca să nu lucească şi să nu-i vadă teroriştii»", povesteşe cu obidă colonelul Ioan Maliciuc.

Nicolae Cuşa, vicepreşedintele uneia dintre cele cinci asociaţii de revoluţionari din Constanţa, a scris chiar el, într-o carte tipărită imediat după Revoluţie, că în oraşul de pe litoral s-a ieşit în stradă după fuga lui Ceauşescu. Ulterior, Cuşa a mai scris o carte, în care retractează ce consemnase în prima. „S-au trezit unii să spună că ce Revoluţie am făcut noi, că am ieşit după fuga lui Ceauşescu. Dar nu e adevărat, prima mea carte e scrisă sub impactul evenimentelor, mă rog, m-am hazardat. Retrospectiv am scris altfel, am scris adevărul", bălmăjeşte bravul revoluţionar Nicolae Cuşa.

Adevărul e că, „retrospectiv", peste revoluţionarii cu certificate dădeau buzna numeroase privilegii, care trebuiau acoperite cumva cu fapte de vitejie.

„Şi dacă au murit oameni, ce? Aşa-i la Revoluţie“

Contraamiralul Constantin Iordache, fost comandant al Marinei Militare, privește cu detașare vărsarea de sânge din județul Constanța. În județul de la malul mării, scafandrii au fost confundați cu teroriștii, iar militari beți au tras la întâmplare.

Ghiveciul care a produs tragediile de la Constanţa a fost format din: starea deplorabilă a Armatei române, spiritul aventurier-tembel al câtorva subunităţi de Gărzi Patriotice, diversiunile radio-electronice, zvonurile propagate de cetăţenii care se uitau prea mult la televizor şi, mai ales, cele venite pe cale oficială, de la Bucureşti. Cam asta a fost, şi a fost de-ajuns pentru declanşarea a zeci de situaţii critice, în care s-a tras ca la nuntă şi s-a murit ca la război. Toate cele 29 de victime de la Constanţa au murit din gloanţe trase de militari sau membri ai Gărzilor Patriotice.

Începând din seara de 22 decembrie, Armata a ieşit din unităţi pentru a asigura ordinea pe străzi şi paza celor mai importante obiective din oraş. Până atunci nu se auzise niciun foc de armă în Constanţa. A doua zi, pe 23 decembrie, au început să apară incidentele cu morţi şi răniţi.

Zeci de ţinte pe radare

La Gara de călători CFR au fost dispuşi, încă din seara de 22 decembrie, militari de la UM 02192 Constanţa şi de la UM 01239 Topraisar, fără a exista o comunicare clară între cele două efective. Colonelul Remus Macovei era, în 1989, comandantul dispozitivului de la Topraisar. El îşi aminteşte: „Pe 23 decembrie, în jurul orei 16.00, am primit telefon de la Divizia 9 Mecanizată, de care aparţineam (condusă de generalul George Popa), şi de la «Casa Albă» cum că trenul care urmează să vină de la Bucureşti e plin cu terorişti. Militarii de la Marină erau sus, pe clădirea gării, iar noi eram în clădirea dispeceratului“.

În acea stare de panică, unul dintre elevii de la Marină a tras un foc de avertisment, în urma unei altercaţii, fapt ce a declanşat un haos general. Cele două dispozitive de militari au început să tragă în toate părţile, inclusiv către trenul care tocmai sosise de la Bucureşti. „Când s-au declanşat focurile, s-a stins şi lumina pe peron. Elevii de la Marină au tras până au consumat toată muniţia. Au tras mai mult aiurea, că erau anul I şi nici nu ştiau să folosească arma. Au mai cerut şi întăriri de la Centrul de Scafandri, şi ăia când au venit, îmbrăcaţi în negru, ăştia au zis că sunt terorişti şi au tras spre ei“, mai spune colonelul Macovei. Patru morţi şi trei răniţi au rezultat în urma acestor incidente, fără a se putea stabili vreun vinovat.

Contraamiralul Constantin Iordache, comandantul Marinei Militare şi al Garnizoanei Constanţa, nu se consideră vinovat pentru scoaterea în stradă a unor militari nepregătiţi. „Am scos şi noi ce aveam, pentru că obiectivele trebuiau apărate. Pe mine, în acele zile, m-a interesat mai mult ce se întâmpla pe apă, unde ne-au apărut zeci de ţinte pe radare, decât ceea ce era în oraş“.

Saltul mortal al cetăţeanului Capac

Acelaşi Constantin Iordache a ordonat, pe 24 decembrie, scoaterea în larg a tuturor navelor de luptă din dotare, ca urmare a ţintelor apărute pe radar (care s-au dovedit ţinte false, create prin bruiaj electronic). Nu puţine au fost situaţiile de confuzie în care au fost implicate aceste nave, unele dintre ele soldându-se cu victime.

În noaptea de 24 spre 25 decembrie, în zona Mangalia, o şalupă de patrulare a fost percepută ca aparţinând teroriştilor.

S-a deschis focul de la bordul mai multor nave. Maistrul militar Dumitru Stan a fost împuşcat mortal, iar alţi doi militari aflaţi la bord au fost răniţi.

Un alt incident tragic a avut loc la releul de telecomunicaţii de la Tuzla, unde, pentru asigurarea pazei, a fost trimis un grup de militari de la Constanţa, iar apoi o altă subunitate de la Divizionul de Artilerie 2 Mai. În condiţiile în care militarii din cea de-a doua formaţiune se apropiau târâş şi în salturi, soldaţii aflaţi deja la releu au deschis focul asupra lor, considerându-i terorişti. Căpitanul Ion Şercăianu a fost împuşcat mortal.

O serie de situaţii tragice s-au consumat ca urmare a filtrelor alcătuite în diverse zone ale oraşului. Unul dintre ele a funcţionat în zona restaurantului „Tic-Tac" din Mamaia, unde în după-amiaza de 24 decembrie a fost oprit autoturismul condus de Nicolae Capac. După cum se arată într-un raport al Parchetelor Militare, „acesta, coborând imediat din maşină, a făcut un salt pentru a ajunge în spatele unui boschet. Mişcarea a fost considerată suspectă de elevii de la Institutul de Marină care formau filtrul, aceştia împuşcându-l mortal pe cetăţeanul Capac".

Un alt filtru, constituit de militari de la UM 02192, s-a aflat în zona depozitului ICRA. Pe 25 decembrie, ostaşii au deschis focul asupra maşinii conduse de Ainur Tuluş, pe motiv că acesta nu a oprit la somaţie. Tuluş a fost rănit la picior, iar fiul său, Samir, în vârstă de 6 ani, a fost împuşcat mortal.

Cu o noapte înainte, pe Bulevardul Nicolae Filimon, militari aparţinând tot de UM 02192 deschiseseră focul asupra unui alt autoturism, incident în urma căruia şi-a pierdut viaţa elevul Constantin Doga, în vârstă de 13 ani.

În dimineaţa de 24 decembrie, pe când executa un zbor de cercetare aeriană, un elicopter aparţinând UM 02010 Tuzla s-a prăbuşit în zona Adamclisi, în condiţii rămase neelucidate. Toţi cei patru membri ai echipajului şi-au pierdut viaţa.

„Diversiunile veneau pe fir operativ, de la MApN şi de la FSN"

Numărul uriaş al zvonurilor care anunţau iminenţa atacurilor pe toate fronturile, din partea teroriştilor fideli vechiului regim, a fost principala cauză a vărsărilor de sânge din Constanţa. Din clădirea actualei Primării au plecat cele mai multe intoxicări în acele zile, provocând incidente soldate cu morţi şi răniţi.

Aflat la conducerea obiectivului din „Casa Albă" şi indicat de mai mulţi martori drept principalul factor de colportare a zvonurilor, colonelul Ioan Maliciuc spune că n-a făcut decât să transmită mai departe ceea ce primea de la centru. „Zvonurile, diversiunile, cum vreţi să le spuneţi, veneau pe fir operativ de la Bucureşti. De la zvonuri în legătură cu apa otrăvită până la atacul unor comandouri de terorişti. De la Ministerul Apărării şi de la Frontul Salvării Naţionale primeam telefoane încontinuu. Acum le numiţi zvonuri, dar atunci erau ordine, şi noi ne-am conformat şi le-am transmis mai departe. Nu am recunoscut pe cineva dintre cei care sunau, dar sigur erau de acolo, pentru că sunau pe telefonul operativ, la care nu puteau avea acces decât cei aflaţi în marile instituţii de stat", se apără Maliciuc. În acele zile, operaţiunile de la MApN erau conduse de generalul Nicolae Militaru, iar comanda FSN o aveau Ion Iliescu şi Silviu Brucan.

Contraamiralul Constantin Iordache, comandantul Marinei Militare în 1989, spune că a primit zvonuri şi pe telefonul operativ, dar şi de la cetăţeni panicaţi, la care s-au adăugat dezinformările de la Televiziune. „Dacă am fi fost lăsaţi în pace şi nu ne-am fi uitat la televizor, am fi fost, poate, mai lucizi. Ne-au tulburat raţiunea, domnule".

Referitor la ţintele care au apărut în acele zile pe radar, contraamiralul Iordache afirmă că au făcut parte dintr-o diversiune coordonată de sovietici. „A fost o diversiune pe care n-o putea face decât o mare putere. În anii '70 eram comandantul unei nave de luptă anti-submarin. Făceam exerciţii cu ruşii şi

ei provocau apariţia pe radare a ţintelor, ca să ne antrenăm noi. Aveau capacitatea asta".

Mărturiile unor ofiţeri constănţeni despre evenimentele din urmă cu 21 de ani, adunate de Remus Macovei în cartea „Erori umane. Victime colaterale", oferă o imagine tragicomică a Armatei. Soldaţi bezmetici, specializaţi mai mult în munci agricole decât în mânuirea armamentului de luptă, au tras fără noimă, inclusiv asupra unor câini sau măgari despre care s-a crezut că ar fi terorişti; tehnică învechită şi avariată; ofiţeri nepregătiţi şi fricoşi, ascunşi prin birouri şi avansaţi ulterior „la excepţional".

Colonelul Remus Macovei: „Deosebit de grav era faptul că, deşi trecuseră patru ore de la darea alarmei, niciun TAB şi niciun autocamion nu fuseseră pornite, din cauza bateriilor uzate. Abia după cinci ore a putut fi pornit «la ştangă» primul TAB, ulterior fiind puse în funcţiune şi celelalte, prin aceeaşi metodă. În drum spre Constanţa, toate TAB-urile au rămas fără antigel şi s-au defectat. Întrucât canistrele fuseseră casate, militarii băteau din poartă în poartă în satul Moviliţa, cerşind găleţi cu care să poată căra apa necesară umplerii radiatoarelor".

O altă cauză a numeroaselor tragedii din acele zile a fost consumul excesiv de alcool în rândul militarilor, favorizat de doi factori: 1. populaţia entuziastă care le oferea soldaţilor, pe lângă mâncare, şi băuturi alcoolice; 2. numeroasele sărbători care s-au succedat în acele zile (Crăciunul, Sfântul Ştefan, Revelionul, Sfântul Vasile).

Romeo şi Julieta: Pop şi Salomie

La Constanţa s-a petrecut şi unul dintre cele mai stranii incidente din timpul Revoluţiei române. Pe 3 ianuarie 1990, la Compania de Protecţia Antichimică din cadrul Diviziei 9 Mecanizate, ca urmare a consumului excesiv de alcool s-a iscat o altercaţie între locotenentul Ioan Pop şi soldatul Mircea

Salomie. Ameţit bine, ofiţerul şi-a scos pistolul din toc, l-a îndreptat către soldat şi a apăsat pe trăgaci. Ca într-o veritabilă scenă shakespeariană, fără să ştie că soldatul căzut la pământ fusese doar rănit şi leşinase de frică, locotenentul Pop s-a sinucis, trăgându-şi un glonţ în cap. Salomie Mircea a rămas invalid pentru tot restul vieţii.

În noaptea de 1 spre 2 ianuarie, la Centrul de Energie Termică, trei militari în termen au părăsit postul la care fuseseră detaşaţi şi s-au instalat într-o încăpere de la subsol. Jucându-se cu arma, soldatul Ionel Gaiţă îl împuşcă mortal pe soldatul Marian Chiosa, după care încearcă să se sinucidă, trăgându-şi şase cartuşe în abdomen. Cu toate acestea, Gaiţă avea să supravieţuiască miraculos, fiind externat din Spitalul Militar Constanţa câteva luni mai târziu. Ulterior a fost condamnat la trei ani de închisoare.

N-au fost singurele cazuri provocate de consumul de alcool şi de lipsa de pregătire. Pe 31 decembrie, cetăţeanul Victor Huzumeanu a fost împuşcat mortal de elevi din UM 02192, deoarece, aflat într-o avansată stare de ebrietate, a refuzat să se supună somaţiilor.

Ion Apopei a fost rănit accidental, prin împuşcare, de o subunitate de militari, în timp ce se afla pe balconul locuinţei sale.

Un militar de la Regimentul 34 Mecanizat Topraisar a căzut prin trapa de acces/evacuare între roţile unui TAB, fiind rănit grav.

Lista e lungă şi poate avea ca epilog declaraţia lui Vasile Floca, fost ofiţer în Marina Militară. Floca afirmă că, în timpul Revoluţiei, la Spitalul Militar din Constanţa au fost înregistrate aproximativ 200 de cazuri de dereglări psihice provocate de situaţiile-limită în care au fost implicaţi militarii.

„Băieții au avut dorință de luptă, au tras"

Constantin Iordache, viceamiral în rezervă, era comandantul Marinei Militare şi al Garnizoanei Constanța în momentul Revoluției. Avea 54 de ani. La comanda Marinei Militare ajunsese întrucât amiralul Ioan Muşat, cel care ocupa această funcție în mod normal, se afla într-un concediu medical prelungit. Mulți revoluționari îl acuză pe Iordache că ar fi principalul vinovat pentru victimele din decembrie '89. Iată ce are de spus.

Reporter: **Vă reproşați ceva pentru cei peste 20 de oameni care au murit la Constanța, pentru haosul care a fost?**

Constantin Iordache: Credeți că a fost chiar aşa mare haos?

Păi, au murit oamenii aceştia...

Şi nu mai mor oameni la Revoluție?

Unii, cărora le-au murit copiii, ar spune că sunteți cinic.

E adevărat, dar noi eram pregătiți pentru un alt gen de război. Eu eram pregătit pentru un război pe mare. Cei de la terestru – pentru lupta pe câmp. Ăsta a fost război urban.

La Gară ați trimis studenți de anul I...

Da, dar nu erau chiar complet neinstruiți. Făcuseră instrucție două luni. Oricum, n-a murit nimeni acolo...

Au murit vreo patru oameni.

La Gară?

Da, la Gară. Patru oameni.

Nu ştiam. Cert e că a fost o bulibăşeală.

Erați comandant de Garnizoană. Nu vă considerați vinovat pentru bulibăşeală?

Pe mine nu mă interesau la vremea respectivă garnizoanele astea. Aveam şi Tulcea, şi Medgidia. Erau minore pentru mine. Ce însemna un mort-doi în plus? Pe mine mă interesa ce se întâmpla pe mare şi pe fluviu. Aveam zeci de nave. Şi mai gândiți-vă că nu decideam eu singur. Era un comandament de 200 de oameni. Avea fiecare sarcini. Credeți că tot ce pleca ordonam eu? La final, e adevărat, răspunde numai unul.

Cum vă explicați că o şalupă a fost ciuruită în Portul Constanța?

Deci, a fost aşa: „Scafandrii inamici ne scufundă navele". Toți comandanții de nave civile ne comunicau: „Sunt scafandri, se aud bolboroseli pe sub nave, se văd bule". Panică mare. Dacă erau scafandrii şi lipeau o mină magnetică pe fundul navei şi le scufundau?

Cum s-a tras în şalupă?

Erau zvonuri că ne atacă şalupe de mare viteză. Şi o şalupă care patrula prin port a fost luată drept teroristă. Au pus tunul de 30 de milimetri şi au avariat-o nițel. Şi a murit ăsta, maistrul Stan. Acum, cu detaşarea anilor care au trecut, găsesc că lucrurile astea sunt normale, se întâmplă.

Deci, una peste alta, considerați că Marina a reacționat bine în condițiile Revoluției?

Un lucru care e spre meritul Marinei: am ieşit pe mare, am tras după stele, că am crezut că sunt avioane, dar băieții ăştia nu s-au speriat prea tare. Cert e că băieții au avut dorință de luptă. Au tras, domnule...

Păi, nu prea a fost bine, l-au omorât pe omul ăla, pe Dumitru Stan.

E, şi dacă a murit Dumitru Stan, ce? Hai, domnule, aşa e la Revoluție...

E mai importantă dorința de luptă decât viața unui om?

Depinde din ce parte o iei. Depinde care e prețul.

Nu cred că dorința de luptă e lăudabilă, în aceste condiții.

Băieții au ieşit pe mare convinşi că există un inamic, care ne atacă, şi că ei luptă. Lui îi apărea în radiolocator că era țintă. Înseamnă că era dispus să...

Să ce? Să moară pentru țară?

Să lupte pentru apărarea țării. N-aveam de unde să ştiu că e diversiune.

Diversiunile de la Revoluție, pregătite în vara lui '89

Mai mulți ofițeri constănțeni afirmă că zvonurile care anunțau atacuri iminente ale teroriștilor seamănă perfect cu aplicațiile făcute de Armată cu șase luni înainte de Revoluție. Cele mai multe dintre zvonuri au venit pe cale oficială și au avut la bază date care nu puteau fi deținute de civili. Sunt tot mai evidente implicarea unor structuri de la vârful statului și existența unui scenariu după care acestea au acționat.

„Toate zvonurile apărute în acele zile erau asemănătoare cu «Planul de difuzare a informațiilor despre inamic», exersat la ultimele aplicații ale Comandamentului. Acestea nu au fost nici măcar adaptate corespunzător situației. Cert este că dezinformările şi incitările la violență în Armată au fost difuzate numai prin fir militar", spune colonelul în rezervă Vasile Floca. În momentul Revoluției, acesta lucra la Centrul de Instrucție al Marinei Militare.

Mulți dintre cei care oferă astfel de mărturii fac referire la ofițerii de contrainformații militare (CI-iştii) care existau în fiecare unitate. Teoretic, aceştia aparțineau de Direcția a IV-a a Securității, dar practic se considerau parte a structurilor militare, întrucât lucrau în permanență în unități.

„În ziua de 26 sau 27 decembrie, în jurul orei 10.00, la grupa operativă s-a primit informația că «o coloană mixtă de tancuri şi TAB-uri, lungă de cinci kilometri, se află în deplasare, cu capul coloanei la Crucea, şi are o viteză de 30-40 de kilometri pe oră». În acel moment mi-am recunoscut expresiile folosite în «Planul de difuzare a informațiilor despre inamic», întocmit pentru aplicația tactică din vara anului 1989. Imediat m-am gândit la ofițerul de contrainformații care, pe timpul întocmirii documentelor pentru aplicație, mi-a solicitat acest

document", declară colonelul Marin Barbu în cartea „Erori umane. Victime colaterale", scrisă de Remus Macovei. Barbu este fost ofițer în Marina Militară.

S-a constatat, de asemenea, existența unei concordanțe între acțiunile unor forțe despre care aveau cunoştință puține cadre din comandamente şi informațiile care erau transmise către alte elemente aflate în dispozitive de luptă, prin care acțiunile respectivelor forțe erau atribuite „teroriştilor". Au rezultat astfel situații confuze, soldate în unele cazuri cu victime.

Tot spre ideea unor ofițeri din unități care alimentau diversiunile conduce şi faptul că telefoanele instalate în acele zile în comandamente au fost aflate imediat, inclusiv de persoane civile care sunau şi lansau diverse zvonuri. S-a remarcat că o parte dintre civilii care sunau păreau să acționeze după un plan, întrucât mulți dintre ei foloseau termeni militari. Astfel, o femeie din zona Tomis-Nord comunica pe un astfel de telefon că „bărci pneumatice de asalt străbat lacul Techirghiol".

O posibilă explicație ar fi aceea că CI-iştii aveau rețelele de informatori, formate atât din civili, cât şi din militari, care puteau pune în aplicare un plan de dezinformare, respectând textele şi termenele stabilite anterior. De remarcat că, în majoritatea oraşelor din țară, diversiunile au început abia în noaptea de 22 spre 23 decembrie, moment în care la Televiziune se cam încheiase asocierea securiştilor cu teroriştii. Între timp, Securitatea trecuse deja în subordinea Armatei, iar CI-iştii aveau tot interesul să activeze aceste rețele de diversiune pentru a se face utili noii puteri şi pentru a intra în grațiile grupului Iliescu-Brucan-Militaru.

*
* *

Comandorul Ilie Truță, de la Brigada 29 Vedete Mangalia, oferă un exemplu concret. „Primul care a lansat zvonul că s-a debarcat desant la litoralul românesc a fost ofițerul de contrainformații, căpitanul de rangul III Daniel Barabas. Acelaşi ofițer a anunțat, după dispersarea navelor, că au

intrat nave de desant în Portul Mangalia, urmarea acestui zvon constând în executarea focului de către militarii de la nava bază «Ialomiţa» asupra unei şalupe aparţinând Diviziei 42 Maritimă", spune comandorul Truţă.

Un alt comandor, Ioan Dudaş, fost ofiţer în Regimentul 57 Aviaţie de Vânătoare, este tranşant: „Acum ştim cu certitudine că, din punct de vedere militar, a fost o grandioasă înscenare".

Teroriştii-navetişti

Un exemplu de diversiune pusă la cale prin liniile telefonice oficiale este relatat de colonelul Cornel Mocanu, care în 1989 era şef de Stat-Major la UM 01903, unitate însărcinată cu paza aeroportului de la Mihail Kogălniceanu.

„În noaptea de 23 decembrie a venit prin telefon de la «Casa Albă» (sediul Judeţenei de Partid Constanţa), de la colonelul Maliciuc, că se îndreaptă nişte terorişti, cu trei-patru autobuze, către Hârşova. Spre ziuă au spus că au trecut de Hârşova şi se îndreaptă spre Constanţa, şi să nu-i lăsăm să treacă. Am mers cu un transportor şi cu câţiva subofiţeri, fără soldaţi. Când am ajuns în comuna Nicolae Bălcescu, sunt anunţat de la punctul de comandă că teroriştii intră în Bălcescu. Şi atunci au apărut autobuzele la orizont. Ceilalţi mi-au cerut acordul să deschidă focul, dar eu le-am zis că nu ştim sigur dacă sunt terorişti. Şi atunci am hotărât să-i blocăm, erau două autobuze", povesteşte Mocanu, acum colonel în rezervă. Totul s-ar fi putut transforma într-o tragedie de proporţii dacă militarii ar fi deschis focul, pe baza informaţiei otrăvite primite de la Constanţa.

„Am pus mitralierele pe autobuze, dar i-am avertizat să nu cumva să tragă decât dacă mă lichidează pe mine sau dacă le fac semn. Am coborât şi am cerut actele şoferului: era cursa Hârşova-Constanţa, iar al doilea autobuz era rata Horea-Constanţa. Erau pline cu oameni, navetişti, inclusiv copii. Le-am cerut scuze şi le-am dat drumul mai departe. Noroc că am rămas lucizi, altfel putea ieşi o nenorocire", mai spune Cornel Mocanu.

Colonelul Ioan Maliciuc, cel care coordona obiectivul de la „Casa Albă", afirmă răspicat că toate informaţiile au venit de la Bucureşti, pe fir operativ, de la Ministerul Apărării şi de la Frontul Salvării Naţionale, iar el le-a transmis mai departe.

„Nu s-a dorit o luptă, ci un haos care să producă pierderi"

Colonelul în rezervă Cornel Mocanu a făcut parte până în 1983 din trupele de cercetare-diversiune ale Armatei române, cele despre care s-a spus că ar fi acţionat în zilele Revoluţiei. El vorbeşte despre ce ştiau să facă aceste trupe, cum erau antrenate şi după ce fel de planuri acţionau.

R*eporter:* **În ce perioadă aţi făcut parte din trupele de cercetare-diversiune ale Armatei?**

Cornel Mocanu: Din 1975 până în 1983, când am plecat la Academie. Am fost la Batalionul de cercetare al Diviziei 9 Mărăşeşti, însă în perioadele de antrenament eram grupaţi cam toţi din ţară în acelaşi loc. Fiecare divizie avea un batalion de cercetare, obişnuit sau de cercetare în dispozitivul inamicului, inclusiv diversiunea şi inducerea în eroare.

În ultimii 21 de ani s-au creat multe scenarii care spun că trupele de cercetare-diversiune din cadrul Direcţiei de Informaţii a Armatei, celebra DIA, ar fi acţionat la Revoluţie.

Cei din Batalionul 404 de la Buzău au fost la Timişoara pentru culegere de date, s-au infiltrat printre muncitori. Asta e tot ce ştiu la modul concret. Cercetarea nu dispune de trupe de forţă. Dacă acţionează, creează o diversiune pentru a se împuşca oamenii între ei, pentru a crea panică şi aşa mai departe.

Şi la Revoluţie au existat diversiuni în urma cărora s-au împuşcat oamenii între ei...

În cazul unei diversiuni, problema e că nu prea se mai găsesc probe după aceea. Cred că la Sibiu a fost o diversiune, dar cine o poate proba? Mulţi nu vorbesc pentru că se tem. Li se transmite că s-ar putea să aibă un accident sau altceva. Guşă a şi recunoscut că i s-ar fi tras de la o cafea, pe care a băut-o şi apoi a fost inconştient. În pregătirile pe care le făceam ne spuneau şi despre astfel de tehnici.

„Cei care trec de un nivel nu mai pot da înapoi"

Colonelul Maliciuc ne-a spus că informaţiile privind autobuzele pe care le-aţi oprit la Nicolae Bălcescu au venit de la Bucureşti, pe fir operativ.

Cei care au pus la cale ştiau orarul curselor, ştiau tot. La Ministerul Apărării erau astfel de date, pentru că era specificul militar de a crea diversiune. E foarte posibil ca cei din Marele Stat Major al Armatei, care se ocupau cu aşa ceva, să fi pus la dispoziţie aceste planuri şi după ele s-au făcut toate diversiunile. Existau astfel de planuri. În primul rând, cei din cadrul DIA deţineau astfel de informaţii şi erau şi pregătiţi să le aplice.

Dacă aceste planuri existau, înseamnă că în zilele Revoluţiei doar au fost activate.

Diversiunea de la Revoluţie nu putea decât să fie planificată dinainte. La Cercetare, când faci o diversiune, îţi trebuie cel puţin o săptămână să pui la punct un plan. Ideea e să creezi panică, să distrugi un obiectiv. Să nu vă închipuiţi că a fost nevoie de forţe colosale. Nu s-a dorit o luptă, ci un haos care să producă pierderi şi apoi să justifice ceva. Dacă au acţionat nişte persoane din DIA sau din alte structuri, ele au fost racolate dinainte.

Până în 1983 aţi activat în trupele de cercetare-diversiune. Dacă v-ar fi prins Revoluţia acolo şi aţi fi primit ordin de la noua Putere să puneţi în aplicare un astfel de plan, ce aţi fi făcut?

Aici este un aspect. Oamenii care trec de un anumit nivel, în structurile speciale ale unui stat, nu au cum să mai dea înapoi, să se mai gândească ce consecinţe au diversiunile pe care le fac. De aceea, de la un anumit nivel nu trec decât cei fără scrupule. Eu, fiind la Cercetare, urmam o carieră frumuşică, dar am refuzat să mai trec de un anumit nivel din cauza ataşamentului faţă de familie. Practic, de la un anumit nivel ajungi să deţii informaţii care te transformă într-o ţintă nu doar pentru inamic, ci chiar pentru structurile din care faci parte. Când îţi dai seama de asta, te retragi tu, iar cei care merg mai departe sunt de obicei oameni care nu au mamă, nu au tată. Aşa se poate explica de ce unii au fost capabili să pună în aplicare o diversiune care a produs atâtea victime.

Cât de bine pregătit era un militar român specializat în cercetare-diversiune?

Foarte bine pregătit. Pregătirea noastră era mai dură decât ceea ce vedeţi în filmele de comando. Vă dau un exemplu simplu: te luau şi te aruncau într-un camion. Trăgeau prelata şi te duceau în munţi. Când te dădeai jos, se formau echipe de doi-trei şi ţi se spunea că până mâine-dimineaţă la ora 10.00 trebuie să fii în punctul cutare. Fără mâncare, fără hartă, fără nimic. Ajunsesem de vedeam mai bine noaptea decât ziua. Sau ne paraşutau pe Făgăraş, nu-i interesa cum pici, unde pici, de fapt erau şi iresponsabili în multe privinţe. Nici paraşuta nu trebuia să o pierzi, că valora cât o Dacie.

Şi după ce aterizaţi ce se întâmpla?

Îţi continuai misiunea de luptă. Trebuia să te întorci pe jos la punctul stabilit, fără mâncare, fără nimic. Pentru că şi supravieţuirea era un test important. Oricum, în afară de zona Făgăraş, se mai găsea mâncare. Mai treceai printr-o grădină şi imposibil să nu găseşti o ceapă, un usturoi. La un moment dat ne-au dat nişte pilule despre care au spus că, dacă le luăm, două zile nu mai avem nevoie de mâncare.

Şi chiar aşa era?

Da' de unde? Ce crampe am mai avut, vai de capul nostru! Eram pe creasta Făgăraşului. Pastilele nu erau bune de nimic, au făcut experimente pe noi. Îţi era şi foame, te durea şi stomacul.

Ce pregătire mai făceaţi în afară de aceste aplicaţii speciale?

Făceam schi, judo, înot, paraşutism, alpinism, conducere, de la şofer profesionist pe orice fel de maşină civilă până la tanc. Pregătire de cel mai înalt nivel. Plus cursuri de supravieţuire. Noţiuni de botanică, ce ciuperci sunt comestibile, cum să-ţi faci adăposturi, cum să faci foc în orice condiţii, tot ce ţine de supravieţuire. E foarte frumos până pe la 35 de ani, apoi începi să fii legat de familie şi devine foarte greu.

Sovieticii, aşteptaţi în poziţie de drepţi la Kogălniceanu

Generalul Militaru a pregătit terenul pentru aterizarea trupelor sovietice pe aeroportul de la Mihail Kogălniceanu, judeţul Constanţa (folosit acum – ce ironie! – de trupele NATO). Pe 24 decembrie 1989 s-au făcut pregătiri pentru întâmpinarea unui detaşament aviatic precursor din Uniunea Sovietică. Au fost trimişi militari cunoscători ai limbii ruse. Până la urmă, avioanele din URSS nu au mai ajuns.

Viceamiralul Constantin Iordache era, în timpul Revoluţiei, comandantul Garnizoanei militare Constanţa. El dezvăluie acum că, pe 24 decembrie 1989, Nicolae Militaru i-a ordonat personal să trimită un detaşament de ofiţeri cunoscători ai limbii ruse la Aeroportul „Mihail Kogălniceanu", pentru a prelua un detaşament sovietic precursor, care urma să aterizeze acolo.

***Reporter:* Pe 24 decembrie 1989, la Aeroportul „Mihail Kogălniceanu" a venit un grup de ofiţeri de la Marină, trimis de dumneavoastră. Trebuia să întâmpine nişte forţe sovietice. E adevărat?**

Constantin Iordache: Da. Militaru mi-a ordonat personal să trimit ofiţeri care cunosc limba rusă, pentru a întâmpina avioanele sovietice care urmau să aterizeze. Era pe 24, după prânz. Mi-a zis la telefon: „Băi, trimite ofiţeri să întâmpine..."

Aţi întrebat mai în detaliu cine urma să vină?

A zis că vin avioane sovietice cu forţe. Atât. Şi am trimis nişte ofiţeri care, după vreo patru-cinci ore, m-au întrebat ce fac, că nu vine nimic. „Domnule, ce facem, că nu vine nimic?" Vorbiseră şi ei cu cei de la dirijarea Aviaţiei. Atunci am pus mâna pe telefon şi am vorbit cu Nicolae Eftimescu. Şi Eftimescu mi-a zis: „Bine. Adu-i înapoi!". Asta a fost tot.

(Generalul Nicolae Eftimescu, locţiitorul şefului Marelui Stat Major, era responsabil în relaţia cu armatele Tratatului de la Varşovia, inclusiv cu cea sovietică.)

Cine erau ofiţerii ăştia care întâmpinau?

Numele lor vreţi să le ştiţi? Nu pot să vi le spun. Erau de la Operaţii maritime şi cunoscători ai limbii ruse. Nu pot să vă spun numele lor. N-are rost.

Şi nu v-aţi întrebat de ce vin ruşii ăştia?

M-am întrebat, dar ce să fac? Nu mi-a convenit nici mie. În cariera mea, tot timpul m-am ciondănit cu ruşii. Totdeauna, noi am fost oaia neagră a Tratatului de la Varşovia. Noi nici nu aveam telefon direct cu ruşii, precum bulgarii, de exemplu.

Dar nu v-aţi pus unele întrebări când aţi vorbit cu Militaru? Că el, pe 24, nu era ministrul Apărării în mod oficial, nu fusese semnat decretul privind numirea lui.

Eee, îl cunoşteam de la televizor, era ministrul Apărării, se anunţase acolo.

Dar, după regulamentele militare, puteaţi să-i închideţi telefonul în nas lui Militaru? Să-i spuneţi „Vorbim când

te-or numi oficial"? Că numirile în Armată nu se fac la televizor.

Hai, domnule, fiţi oameni serioşi!

De ce?

.... *(Tăcere.)*

Dumneavoastră îl cunoşteaţi pe Militaru dinainte de Revoluţie?

Nu, de unde era să-l cunosc?

Păi, şi cum aţi ştiut că e el, şi nu altcineva? Putea să fie un terorist...

Păi, vorbea de pe un telefon secretizat. Iar generalii din MApN, Stănculescu şi Eftimescu, nu mi-au zis: „Bă, fii atent că avem un impostor care se dă ministrul Apărării". Deci, şi ăştia îl girau.

Dar sunteţi de acord că e ciudat cum a condus el, din moment ce nu era numit oficial?

Mai mult decât ciudat, dar asta e revoluţia. La revoluţie, obraznicii, tupeiştii, curajoşii ies în faţă.

Ştiţi că în timpul ăsta, cât nu a fost oficial ministru, a dat nişte ordine criminale...

Supercriminale. Şi i-a adus în Armată pe generalii care fuseseră trecuţi în rezervă. Ne-am trezit peste noapte cu ei.

Cum vi se pare că, la Revoluţie, puterea au luat-o oamenii ruşilor?

Fiecare din ăştia a reprezentat câte un centru de putere. Ce căuta la Televiziune Petre Roman, un obscur asistent universitar, care, în afară de tablă şi de cretă, nu trebuia să ştie nimic?! Ce căuta acolo? Cineva l-a trimis, nu?

Ei spun că au ajuns pe valul Revoluţiei.

Hai, fiţi serioşi!... Ce căuta Cico Dumitrescu? Un nimeni. Suspectat că era KGB-ist. Deci, toţi au fost trimişi...

Dumneavoastră aţi studiat în ţară?

Da. Au mai scris unii că am studiat în URSS, dar nu e adevărat. Eu, în ţară.

Rolul-cheie al generalului Guşă

În 1989, la 37 de ani, Cornel Mocanu era şef de Stat Major la unitatea de apărare a Aeroportului „Kogălniceanu". Mocanu explică: „În orice acţiune militară vine un detaşament de recunoaştere, care preia toate coordonatele din zonă, de dirijare, de legătură, de tot felul. La orice acţiune militară de intensitate, aşa se face, nu vin orbeşte. Vine detaşamentul precursor, stabileşte totul şi apoi se începe debarcarea".

Apoi: „Au venit la «Kogălniceanu» câţiva ofiţeri de la Marină, să aştepte detaşamentul precursor al forţelor sovietice. I-am primit chiar în biroul meu. Colonelul Lefter, şeful de la aeroport, a primit de la Bucureşti şi de la amiralul Iordache informaţii că o să vină delegaţia de la Marină ca să întâmpine detaşamentul precursor al sovieticilor. Aceşti ofiţeri au stat cam o jumătate de zi. Nu ştiau nici ei nimic, erau derutaţi. Primiseră ordin să întâmpine şi atât. Au fost chemaţi înapoi la Comandamentul Marinei, probabil după ce la Bucureşti nu s-au înţeles şi s-a anulat această venire".

Există două posibile motive ale anulării misiunii: 1. decizia politică a lui Mihail Gorbaciov de a nu interveni, în mod oficial, în România (solicitările insistente ale grupului Iliescu-Militaru-Brucan urmând a fi satisfăcute prin cei circa 30.000 de „turişti" sovietici aflaţi în misiune pe teritoriul ţării noastre); 2. refuzul ferm al generalului Ştefan Guşă, şeful Marelui Stat Major, de a accepta „ajutorul" sovietic.

De ce este Guşă o persoană atât de importantă în acest context? Colonelul Mocanu explică: „Pentru că, după invazia din Cehoslovacia, s-a stabilit că intervenţia într-o ţară prietenă nu se poate face decât la cererea a trei persoane: preşedintele României (în cazul nostru era arestat), ministrul Apărării (care era mort din dimineaţa de 22 decembrie) şi şeful Marelui Stat Major, adică generalul Guşă. Militaru şi Iliescu nu aveau funcţii oficiale, deci numai Guşă putea. Plus că sovieticii nu mai voiau să apară în ochii lumii cu imaginea căpătată după invazia în Cehoslovacia. Iar Guşă s-a opus".

Guşă însuşi povestea în faţa Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989: „Domnule, au fost persoane care au vorbit prima dată cu Moscova, inclusiv Militaru: «Alio, Maskva, ia bîl gheneral Militaru». Pe mine asta... m-a panicat, poate greşesc, dar atunci mi-a produs panică".

Militaru raportează în URSS

Raportul Serviciului Român de Informaţii cu privire la Revoluţie a semnalat pregătirile de la Constanţa într-o notă superficială. „Faţă de o asemenea eventualitate *(n. red. – intervenţia sovietică)*, o opoziţie fermă a manifestat fostul şef de Stat Major al Unităţii Militare de aviaţie de la Aeroportul «Kogălniceanu», colonelul Frunză Mitriţă".

Evenimentele din 1989 l-au prins pe Frunză Mitriţă în mijlocul unui conflict cu generalul Iosif Rus, pe atunci comandantul Aviaţiei Militare. Din acest motiv primise repartiţie la altă unitate, iar în zilele Revoluţiei se pregătea să plece.

Frunză Mitriţă a fost primul care a răspuns la un telefon care anunţa că la Constanţa urmau să aterizeze avioanele sovietice, dar opoziţia lui nu a contat absolut deloc. „M-am nimerit eu la telefon şi am zis că nu primesc pe nimeni. Eram nervos din cauza conflictului cu Rus şi am zis şi eu că nu primim pe nimeni. Au venit însă aceşti ofiţeri de la Marină, s-au prezentat la aeroport şi au luat legătura cu noi, cei de la Aviaţia Militară".

De ce este atât de importantă chestiunea solicitării trupelor sovietice la Revoluţia română? Pentru că un asemenea ajutor ar fi transformat România într-o ţară sub ocupaţie străină. Iar iniţiatorii unui asemenea act ar fi rămas în istorie la capitolul „trădare de ţară". Mai mulţi martori ai evenimentelor din decembrie '89 au susţinut că l-au auzit limpede pe Iliescu când a sunat la Moscova. Generalul Guşă a rămas în istorie cu o intervenţie disperată în acele momente: „Nu, domnule Iliescu, nu! Dă-i în p... mea de ruşi!". Iliescu a negat totul în faţa Comisiei Decembrie 1989. L-a acoperit chiar şi pe Nicolae Militaru: „Acuzaţia că aş fi solicitat intervenţia sovietică este o minciună sfruntată. Nu ştiu nici ca generalul Militaru să o fi făcut. În orice caz, nu cu ştirea mea, şi până în 24 decembrie el nici nu avea misiunea". Militaru a pomenit însă, în discuţia cu membrii Comisiei, despre un telefon primit (spune el) de la generalul sovietic Piotr Luşev. Discuţia cu acesta a fost purtată în aceeaşi zi cu ordinul de trimitere la Constanţa a ofiţerilor vorbitori de limbă rusă.

„Pe 24 decembrie am fost sunat de generalul Luşev, comandantul Forţelor Armate Unite. De unde ştia generalul Luşev că eu fusesem numit atunci, de două ore, în funcţie, mi-e foarte greu să înţeleg. M-a întrebat ce este. Eu i-am spus: «Uite ce se întâmplă în România: asta, asta, asta». Începuse deja problema cu apariţia ţintelor aeriene pe teritoriul României. România făcea parte din Tratatul de la Varşovia, iar pe linie de apărare antiaeriană toate ţările socialiste care făceau parte din Tratatul de la Varşovia erau incluse în sistemul care avea vârful undeva la Kiev. Informarea reciprocă era obligatorie", spunea Militaru.

Agentul sovietic din fruntea Armatei române a mai declarat, referitor la discuţia cu Luşev: „I-am spus despre aceste ţinte aeriene că vin dinspre sud, că vin dinspre Marea Neagră, că vin dinspre vest şi aşa mai departe, şi l-am rugat ca pe linia apărării antiaeriene să fim informaţi ce e cu aceste ţinte. Mi-a promis că face treaba aceasta, dar n-a mai dat nimeni niciun telefon, ceea ce înseamnă că acele ţinte erau nişte imitaţii".

Întrebat de ce a fost nevoie să dea raportul în faţa generalului sovietic cu privire la situaţia din România, Militaru a răspuns: „Dacă ceea ce se întâmpla terestru în România era o problemă care-i interesa pe români, ceea ce se întâmpla cu acele ţinte aeriene era cu totul altceva. O agresiune aeriană, o agresiune străină! După Revoluţie, Luşev a venit în România să se lămurească despre ce a fost vorba. A stat de vorbă cu domnul Petre Roman, s-a lămurit şi a plecat".

Senatorii din Comisia „Decembrie 1989" n-au putut scoate mai mult de la generalul Militaru, care a păstrat marile secrete pentru a le duce în mormânt. Aceiaşi senatori n-au găsit de cuviinţă să-l întrebe în ce calitate dialoga cu generalul sovietic Piotr Luşev, din moment ce el, Militaru, a fost numit în mod oficial ministru al Apărării abia din data de 26 decembrie.

Complotul în vremea ticăloşilor

Spre sfârşitul anilor '80, grupul care complota împotriva lui Ceauşescu, format din ofiţerii Nicolae Militaru, Ştefan Kostyal şi Radu Nicolae şi din civilii Ion Iliescu şi Virgil Măgureanu, şi-a radicalizat acţiunile. Complotiştii, sprijiniţi de URSS, încercau să preia conducerea României prin lichidarea dictatorului de la Bucureşti. Detalii uluitoare sunt consemnate într-un manuscris nepublicat: „Vremea ticăloşilor".

Constanţa a fost epicentrul unei mişcări clandestine a cărei finalitate se dorea a fi o lovitură de stat militară de tip sud-american. Complotiştii, cu sprijin sovietic, încercau să preia conducerea prin împuşcarea mortală a lui Nicolae Ceauşescu. Armele ar fi urmat să fie obţinute de la o unitate militară din comuna Mihail Kogălniceanu, printr-un document fals creat de câţiva croitori din Constanţa. Muncitorii constănţeni urmăreau ca prin acţiunile lor să provoace prăbuşirea comunismului, care le afecta viaţa de zi cu zi. Grupul Iliescu-Militaru urmărea numai să dea o lovitură de stat. O poveste despre clandestinitate, cu aspecte de film prost cu spioni.

În 2003, Gheorghe Chiricescu, croitor din Constanţa, a finalizat un manuscris intitulat „Vremea ticăloşilor". Este o broşură pe care nu a trimis-o niciunei edituri, din lipsă de fonduri. Ticăloşii din titlu sunt oamenii alături de care croitorul a complotat la un plan de ucidere a lui Nicolae Ceauşescu: Nicolae Militaru, Ion Iliescu, Virgil Măgureanu şi căpitanul de rangul I Radu Nicolae.

În 1986, Gheorghe Chiricescu nu era muritor de foame, dar traiul fără căldură în iernile geroase, lipsa alimentelor şi corupţia din sistemul de sănătate l-au împins să confecţioneze câteva sute de manifeste împotriva regimului comunist. Fiul său, Savian Chiricescu, îşi aminteşte: „Tata a început să facă manifeste în 1986. Un fost miliţian de la Miliţia economică i-a furat nişte medicamente care nu se găseau în România. I le adusese un navigator. Atunci i s-a pus lui pata".

Chiricescu a răspândit manifestele, în martie 1986, în câteva cartiere din Constanţa. Apoi, acţiunea s-a repetat cu sprijinul lui Ioan Oprea, barman la Hotel Parc din Mamaia, care avea un laborator foto şi multiplica manifestele. Lui Chiricescu şi lui Oprea li s-a alăturat apoi Nicolae Alexe, de meserie cojocar.

1987: vizita lui Militaru la Consulatul Sovietic

Chiricescu era rudă de gradul trei cu Radu Nicolae, căpitan de rangul I, personaj implicat deja în mişcarea de complot de la nivel înalt, alături de Ion Iliescu, Virgil Măgureanu şi de generalii Ion Ioniţă (fost ministru al Apărării, decedat în 1987), Nicolae Militaru şi Ştefan Kostyal. Radu Nicolae a făcut legătura între grupul muncitorilor din Constanţa şi grupul comuniştilor cu studii în URSS, căzuţi în dizgraţia lui Ceauşescu.

Gheorghe Chiricescu scria în cartea sa: „Radu Nicolae a venit la mine acasă şi, din vorbă în vorbă, am ajuns să-i spun despre manifeste. Nu i-a venit să creadă. După ce i-am arătat unul, mi-a spus: «Chiricescule, nu mai face nicio mişcare până nu îţi spun eu! Vom avea mult de lucru, vreau să ai în jurul tău numai oameni care ştiu să păstreze un secret»". De aici, grupul muncitorilor constănţeni intră sub umbrela ofiţerilor.

La scurt timp, Radu Nicolae i-a înmânat lui Chiricescu trei texte care să apară pe manifeste. Mesajul îndemna la înlăturarea familiei Ceauşescu de la putere, nicidecum a comunismului din România. Pe lângă Nicolae şi Elena Ceauşescu, complotiştii se mai temeau şi de influenţa lui Nicu Ceauşescu, mezinul familiei, cel despre care se spunea că urmează să preia conducerea RSR după domnia tatălui său. Se mai remarcă ura militarilor faţă de cadrele Securităţii, care la Revoluţie vor deveni „securişti-terorişti". „Manifestele astea au fost făcute sub semnătura Frontului Salvării Naţionale", îşi aminteşte Claudiu Alexe, fiul complotistului Nicolae Alexe.

Acţiunile grupului de la Constanţa s-au intensificat în 1987, anul în care generalul Nicolae Militaru a început să frecventeze acest oraş. Militaru a povestit, la 23 septembrie 1993, în faţa Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989, cum a decurs vizita sa la Consulatul Sovietic din Constanţa: „În 20 august 1987 m-am deplasat la Constanţa personal şi m-am dus la Consulatul General Sovietic. Făceam parte din Tratatul de la Varşovia, ştiţi foarte bine. Nouă ne era teamă extraordinar de mult, nu ne-a plăcut ambiguitatea, chiar a lui Gorbaciov, şi m-am dus acolo, am intrat la consulul general şi am pus trei întrebări. I-am arătat cartea de vizită. A plecat de lângă mine şi după vreo douăzeci de minute a venit şi mi-a dat răspuns la cele trei probleme. La prima problemă: că Uniunea Sovietică nu are niciun fel de motiv şi nu se va amesteca niciodată în treburile interne ale României. Deci, ca atare, faceţi ce vreţi. A doua chestiune: că noile autorităţi vor fi imediat recunoscute de către guvernul sovietic. Şi a treia problemă, care era cea mai fierbinte, cea mai importantă: nu se va repeta ceea ce s-a întâmplat în august 1968 în Cehoslovacia. I-am băut coniacul cu care mă servise şi cafeaua, am plecat cu o extraordinar de mare satisfacţie. Asta a fost singurul contact care a existat, de care ştiu eu, unde am fost implicat eu personal". Ultima frază este, evident, o minciună. Cel puţin ultima.

„Militaru i-a trimis o scrisoare lui Gorbaciov"

Întrebat de senatori în ce calitate a mers la Consulatul Sovietic, Militaru a răspuns: „În calitate de cetăţean român, general român. Nici n-am ştiut cum îl cheamă pe consul. La intrare, mi-am dat cartea de vizită. Am stat de vorbă cu el vreo 30 de minute. Mi-a plăcut discuţia cu ăsta. Blama şi el situaţia".

Într-o mărturie lăsată în cartea lui Chiricescu, Radu Nicolae susţine că, de fapt, cu acea ocazie, Nicolae Militaru i-a trimis o scrisoare lui Mihail Gorbaciov, secretarul general al Partidului Comunist din Uniunea Sovietică. „Generalul Militaru, prin curierul Consulatului Sovietic de la Constanţa, i-a trimis o scrisoare lui Gorbaciov, foarte curajoasă. «Sunteţi de partea lui Ceauşescu sau de partea poporului român?». Orice s-ar spune, generalul Militaru nu a fost un om slab, ci un om hotărât, care ştia că nu mai poate da înapoi. Era tot timpul atent la mişcările grupării Iliescu-Măgureanu, pe care o considera o grupare interesată doar de acapararea puterii. De fapt, se urmărea doar înlocuirea lui Ceauşescu. După înlăturarea acestuia, noua dictatură, un fel de perestroika, avea ca scop o democraţie socialistă de tip suedez".

„Mitraliere!"

Ştefan Kostyal, general cu Academia Militară făcută la Moscova, tras pe linie moartă de Ceauşescu pentru suspiciunea de spionaj în favoarea sovieticilor, era un apropiat al generalului Nicolae Militaru şi un om de bază în complot. Despre vizita lui Militaru la Consulatul Sovietic din Constanţa, Kostyal are informaţii că, de fapt, acesta a mers acolo pentru a cere armament. „Militaru s-a dus la Constanţa, ăia l-au primit, au stat de vorbă şi nimic! Dar ulterior mi s-a spus mie, mi-a fost foarte neplăcut. Adică aberaţii de astea, nu ştiu. Mitraliere! Ce mai cereau de la ei.

Şi deranjau oamenii. Ei aveau încredere în grupul nostru până la o limită. Până la a nu ne trăda!", a declarat Kostyal la Comisia „Decembrie 1989".

Mesajele celor trei manifeste

• „Generali, ofiţeri, maiştri militari, subofiţeri, ostaşi! Până când veţi mai îngădui unui impostor să transforme oastea ţării în cohorte de salahori, în timp ce trupele Securităţii se lăfăie în cazărmi, terorizând poporul?"

• „Cetăţeni! Cereţi MAN să ancheteze pe Elena Ceauşescu cu privire la modul cum a gestionat fondurile încasate cu ocazia cutremurului şi a inundaţiilor, modul cum a obţinut titlurile universitare şi academice, autenticitatea lucrărilor apărute sub semnătura ei!" *(MAN = Ministerul Apărării Naţionale)*

• „Studenţi! Cultura românească se află în mare primejdie. Organizaţi-vă şi puneţi-vă în fruntea muncitorilor! Cereţi ca un depravat ca Nicu Ceauşescu să fie înlocuit din fruntea organizaţiei voastre! Scuturaţi de pe trupul ţării păduchii ruşinii – informatorii Securităţii!"

Pasagerul Militaru

Generalul Militaru a fost adus la Constanţa, pe 23 august 1987, de către Gheorghe Chiricescu. Acesta a scris în cartea sa, „Vremea ticăloşilor": „Radu Nicolae mi-a cerut să vin urgent la Bucureşti cu maşina. A fost o întâlnire scurtă. M-am trezit în maşină cu generalul Nicolae Militaru. Misiunea mea era deosebit de delicată. Generalul trebuia adus în Constanţa. Autoturismul mi-a făcut multe probleme. Cu frâna defectă, am ajuns cu bine la Constanţa".

Aici, pentru a-i pune în dificultate pe cei care îl filau, Militaru a schimbat maşina. Savian Chiricescu, fiul lui

Gheorghe Chiricescu, îşi aminteşte: „L-am preluat şi l-am dus până la Violeta Alexe. Acolo s-a schimbat de haine, l-a preluat Claudiu Alexe şi l-a dus la Consulatul Sovietic. Cum dracu' să nu intre la Consulat dacă toţi au fost KGB-işti? Radu Nicolae, care mi-era rudă, mi-a spus-o pe faţă, după Revoluţie, că el a colaborat cu KGB-ul: «Cum să te mai mint când eu am stat cinci ani în Rusia?». El a fost primul comandant de submarine nucleare. Cinci ani de Siberia. Vorbea perfect ruseşte. Şi mi-a recunoscut: «Da, mă, normal că am colaborat cu ruşii»".

Claudiu Alexe, adolescent în 1987, s-a aflat în maşina care l-a dus pe Militaru la Consulatul Sovietic. El îşi aminteşte: „Eu trebuia să-l filez, să văd dacă era urmărit. Era un fel de film prost, pentru că, dacă era urmărit, nu-l puteam ajuta pe el cu nimic. Şi eu, la rândul meu, am fost filat". De teama urmăritorilor, generalul îşi schimba foarte des hainele şi purta ochelari fumurii.

Filajul

Militaru a ieşit din Consulat după două ore. Cartea „Vremea ticăloşilor" continuă istoria acelei zile: „După aceea, devenise mai vorbăreţ şi ne-a asigurat că totul se desfăşoară conform planului".

În noaptea de după vizita la Consulat, Militaru a fost cazat la Violeta Alexe, tânăra fiică a lui Nicolae Alexe. Complotiştii constănţeni şi Nicolae Militaru au vorbit multe în acea noapte. „Seara s-a discutat mult despre căderea Guvernului Ceauşescu, despre înlocuirea lui cu un om luminat, un fel de Gorbaciov, despre implicarea militarilor în lovitura de stat şi despre gruparea Iliescu-Măgureanu, în care generalii nu prea aveau încredere", scrie Gheorghe Chiricescu.

Tot atunci, Militaru a început să le vorbească croitorilor Chiricescu şi Alexe despre nevoia de bani în cazul unei lovituri de stat militare: cei doi aveau case bune şi ceva economii, căci din croitorie se câştiga bine. „Ne-a spus că e nevoie

de armament şi de echipament militar, însă fără bani nu se poate face nimic. Ni s-a cerut să confecţionăm o ştampilă cu însemnele «Ministerului Comerţului Interior – Republica Socialistă România». Alexe Nicolae l-a asigurat că în câteva zile va fi gata".

Boschetarul din Cişmigiu

Ştampila despre care vorbea Militaru era necesară pentru a falsifica un document pentru cumpărarea de arme şi muniţie din ţară. Planul îl implica şi pe Ilie Mirescu, ginerele lui Gheorghe Chiricescu, ofiţer superior la o unitate militară din Mihail Kogălniceanu. Acesta trebuia ca, pe baza unui document parafat cu ştampila falsă, să scoată din unitate armament şi muniţie. „Ilie Mirescu era locotenent-major şi şeful radiolocaţiei pe tot judeţul Constanţa. Având funcţie mare, putea să scoată arme, chipurile pentru paza unităţii, aşa era planul", spune Savian Chiricescu.

Gheorghe Chiricescu continuă povestea în cartea sa: „Peste cinci zile, Alexe mi-a arătat o ştampilă. O meşterise ca la carte". Elena Asiei, o constănţeancă apropiată grupului de complot, dar care nu a participat la acţiuni, spune cum a fost preluată ştampila de către Virgil Măgureanu. „Pentru a nu crea suspiciuni, Alexe mi-a povestit că a mers în Parcul Cişmigiu, a mâncat o plăcintă, apoi a strecurat ştampila în hârtia-ambalaj a plăcintei şi a aruncat neglijent hârtia undeva în iarbă. Un individ îmbrăcat ca un boschetar s-a apropiat de locul unde era aruncat ambalajul ce conţinea ştampila şi, vezi Doamne, căutând mucuri de ţigară pe jos, a găsit ghemotocul de hârtie. Aşa a fost planul. «Boschetarul» era din reţeaua de complot".

Gheorghe Chiricescu spune că o altă ştampilă falsă i-a fost înmânată personal lui Virgil Măgureanu, într-o noapte, în cartierul bucureştean Dristor. „Radu Nicolae a coborât, a dat un telefon şi după zece minute a apărut Virgil Măgureanu. S-a urcat pe bancheta din faţă. Avea o privire rece, de şarpe veninos, pregătit să atace sau să fugă. Prezenţa lui mă înspăimânta.

A luat ştampila, a cercetat-o şi a mormăit că totul e în regulă. I-a spus lui Radu Nicolae: «Avem nevoie de bani»", povesteşte Gheorghe Chiricescu în carte.

Ceauşescu trebuia împuşcat la 23 August 1988

Povestea ia viteză. Complotul de la Constanţa devine un film în care sunt greu de separat adevărul şi fantezia. În orice caz, un film cu personaje reale. Rezumat în patru fraze, scenariul sună spectaculos. Generalii filosovietici plănuiau ca Nicolae Ceauşescu să fie asasinat după modelul John Fitzgerald Kennedy. Momentul ales: festivităţile de la 23 August. Radu Nicolae, căpitan de rangul I, a încercat să creeze o echipă de comando pe care s-o trimită în URSS, la antrenament. Reveniţi în ţară, luptătorii ar fi trebuit să-l execute pe Ceauşescu.

Savian Chiricescu reia firul poveştii: „S-au strâns bani de armament. Rolul nostru era rolul prostului. Noi dădeam banii, ei făceau lovitura de stat. Nicolae Alexe a pierdut o casă. Avea casă în centrul Constanţei, cu trei niveluri. Tata i-a dat lui Radu Nicolae 160.000 de lei ca să cumpere arme şi să-l împuşte pe Ceauşescu. Planul era ca la parada de 23 August să schimbe garda, să bage oameni de-ai lor şi să-l împuşte pe Ceauşescu. S-au dat sume de bani fără chitanţă, normal. Radu Nicolae lua cu diplomatul. Ca să vrem banii înapoi... n-aveam nicio dovadă".

„Am dat 60.000 de lei, bani buni pe vremea aceea, puteai să-ţi cumperi o Dacie, dar nu am primit nimic de la Iliescu şi Măgureanu. Ei nu erau interesaţi de soarta poporului, ci de putere, de fotoliile unui guvern neocomunist. Bravo, tovarăşe Iliescu! Cum rămâne cu democraţia de tip suedez? Rânjetul lui îl simt ca pe un cuţit în inimă. Îl urăsc mai mult ca pe Ceauşescu", scria Nicolae Alexe într-o mărturie lăsată

în manuscrisul „Vremea ticăloşilor", cules de Gheorghe Chiricescu.

Banii strânşi de constănţeni ar fi urmat să meargă la neguţătorii de arme. În acea perioadă, lui Nicolae Alexe i s-a dat sarcina să aducă din Turcia o armă cu lunetă. Elena Asiei, o apropiată a grupului de complot din Constanţa, spune: „Alexe mi-a povestit că a fost trimis în Turcia să aducă de acolo o puşcă cu lunetă. El era un intermediar, trebuia să ia arma într-o cutie de instrument muzical, sub catifeaua aceea. Arma a fost adusă în ţară. Vorbele în Turcia au fost făcute de Nicolae Militaru şi de Radu Nicolae".

Familia lui Nicolae Alexe susţine doar pe jumătate această întâmplare. „Tata a stat o lună în Turcia, la un hotel care se numea Kent, nu ştiu în ce oraş. Trebuia să se întâlnească acolo cu cineva şi să-i dea o armă, dar nu s-a mai întâlnit", spune Claudiu, fiul lui Nicolae Alexe.

Turcia era ţara în care grupul ofiţerilor complotişti mai tatonase câmpul traficului de arme. Până în 1984, omul de legătură cu traficanţii turci de armament era Vasile Patilineţ, ambasadorul României în Turcia. Acesta a murit în 1984, pe o şosea între Ankara şi Istanbul, într-un accident de maşină considerat suspect. Adus în ţară, sicriul cu trupul neînsufleţit al lui Patilineţ a fost păzit pentru ca familia să nu deschidă capacul.

În 1987, doi dintre fiii complotiştilor din Constanţa, Savian Chiricescu şi Claudiu Alexe, aveau 19 şi, respectiv, 17 ani. Savian îşi aminteşte: „Căpitanul Radu Nicolae a vrut să mă trimită în Rusia, la antrenament. Eu trebuia să strâng o echipă de băieţi de 17-18 ani, să mergem în Rusia şi să facem un an de pregătire militară. Când reveneam în România, urma să se schimbe garda de la parada de 23 August cu noi, iar noi trebuia să-l împuşcăm pe Ceauşescu". „Radu Nicolae voia să mă trimită în Uniunea Sovietică, să învăţ să trag cu arma. Nu m-am dus pentru că mi-am dat seama că n-o să fiu vreun James Bond", îl completează Claudiu.

Kostyal, trimisul lor special în URSS

Generalul Ştefan Kostyal a povestit, în faţa Comisiei Decembrie 1989, că şi el a fost antamat de grupul lui Militaru să aducă armament din URSS. După Revoluţie, generalul a rămas surprins să afle că un grup de la Constanţa avusese aceeaşi misiune. „Eu, când s-a întâmplat după Revoluţie şi când am văzut cum au evoluat lucrurile, am spus: «Domnule, ce aţi făcut cu banii? Atunci de ce m-aţi trimis pe mine să fac eu rost de armament de la sovietici? Ce aţi făcut cu banii? Aţi luat arme? Nu!». Unde sunt banii? Nici astăzi nu sunt lămurit. Militaru cunoaşte cazul ăsta".

Senatorul Şerban Săndulescu, membru în Comisia „Decembrie 1989", intervine: „Eu ştiu de două persoane care atunci, în 1987, le-au dat câte 60.000 de lei". Ştefan Kostyal: „Şi banii s-au luat! Ştiu lucrurile astea".

Drumurile lui Nicolae Militaru la Constanţa s-au îndesit în ultimii ani ai regimului comunist. Aici, spre deosebire de Bucureşti, generalul putea trece mai uşor neobservat când mergea la Consulatul Sovietic. „Militaru venea foarte des la Constanţa. Ştiu că într-o vizită de-a sa a discutat cu nişte ofiţeri undeva pe malul mării. A mai fost o dată la noi să-i facă tata un costum de haine", spune Savian Chiricescu, fiul croitorului Gheorghe Chiricescu.

Militaru a încercat să racoleze şi un ofiţer de Securitate din Constanţa, îşi aminteşte Claudiu Alexe. „Nicolae Militaru şi Radu Nicolae s-au întâlnit la noi în casă cu un securist, Nicolae Jarnea, pe care au încercat să-l atragă în complot. Nu era vorba de revoluţie în acele discuţii. Doar să-l dea jos pe Ceauşescu. Securistul le-a zis că nu se bagă. Şi bineînţeles că i-a turnat". Faţă de acest tip de comportament neglijent, Virgil Măgureanu a avut următoarea remarcă: „Generalul Militaru era omul care era în stare să propună cuiva un complot la cinci minute după cunoştinţă".

Condamnaţi de Gică Popa

Cu Securitatea pe urme, grupul de la Constanţa avea să fie pulverizat la sfârşitul anului 1987. Complotiştii au dat bani, au făcut falsuri în acte, după care au fost scoşi din joc.

Primul picat a fost căpitanul Radu Nicolae, creierul reţelei. „Radu Nicolae a fost arestat primul, dus la Bucureşti, şi acolo ne-a dat pe goarnă pe toţi", spune Savian Chiricescu. Pe 7 septembrie 1987, Securitatea a făcut o percheziţie la casa lui Radu Nicolae, unde s-au găsit mai multe documente, o ştampilă falsă fabricată de Alexe şi o mare sumă de bani. „Banii aceştia proveneau din sumele oferite de noi pentru cumpărarea de armament. Fiecare colaborator îi dăduse câte 60.000 de lei, urmând să-i primească înapoi după lovitura de stat", a scris Gheorghe Chiricescu în cartea „Vremea ticăloşilor".

Radu Nicolae a fost ridicat şi a rămas în arest timp de aproape un an. Colaboratorii săi, Alexe, Chiricescu şi Oprea, au fost de asemenea arestaţi în toamna anului 1987. Judecătorul care a dictat sentinţele pentru lotul de la Constanţa a fost Gică Popa, cel care avea să-i trimită la moarte pe soţii Nicolae şi Elena Ceauşescu doi ani mai târziu. Pedepsele erau de la zece ani (Radu Nicolae) la doi ani şi jumătate (Gheorghe Chiricescu).

Căţeluşii şi pisicuţele

Ioan Oprea povesteşte, în cartea „Vremea ticăloşilor", cum a fost arestat în 1987. „A venit locotenent-colonelul Despinoiu, m-a chemat în spatele barului la care lucram, mi-a înfipt mâna în gât şi a început să urle: «Mă, nenorocitule, 'tu-ţi Dumnezeii mă-tii, unde sunt căţeluşii şi pisicuţele?». Se referea la manifeste. «Dacă nu spui, te omor, animalule!»".

Oprea, Chiricescu şi Alexe au fost duşi la Penitenciarul Rahova din Bucureşti, de unde au fost eliberaţi în mai puţin de două luni. Potrivit însemnărilor lui Chiricescu, după detenţie, Oprea s-a prezentat la locul său de muncă, restaurantul Hotelului Parc din Mamaia. „Când am intrat în restaurant, oamenii din orchestră m-au aplaudat şi au început să cânte melodia «Fotoliul din odaie». Când au ajuns la versurile «Te-aştept să vii, să te mai văd o dată...», am izbucnit în plâns".

De ce au fost eliberate atât de rapid nişte persoane condamnate la închisoare pentru infracţiunea de atentat la orânduirea socialistă? Este un episod care le dă de gândit şi astăzi urmaşilor celor trei. Savian Chiricescu: „Când i-au arestat pe tata şi pe ceilalţi, ne-au luat şi pe noi, copiii, la Securitate. Am mâncat multă bătaie. Dar, tot atunci, procurorul Stanca ne-a spus: «Nu vă faceţi griji, în patru luni le dă drumul». Când îţi spune un procuror aşa, intri la bănuieli".

Claudiu Alexe este şi mai tranşant: „Tata fusese condamnat la câţiva ani, dar a fost scos după câteva luni la presiunile URSS. A fost o graţiere generală pentru cei care aveau sentinţe de până în 10 ani. Cu graţierea asta au scos din puşcării o grămadă de borfaşi, că nu puteau să-i scoată doar pe ei. Practic, la o zi după proces şi sentinţă, a fost graţiat. Cred că au fost presiuni din URSS pe filiera Militaru".

Referitor la ancheta desfăşurată asupra căpitanului Radu Nicolae, un element în plus a adus Ştefan Kostyal: „El a fost arestat şi, când a fost anchetat, i s-a interzis să scoată numele lui Măgureanu din gură! A fost ameninţat! I s-a spus: «Nu vrem să auzim de Măgureanu! Să nu scoţi o vorbă despre el!» Aşa a spus".

Grupul de la Constanţa a rămas cu impresia că cineva a comandat aceste arestări cu titlu de avertisment. În ciuda colaborării intense din 1987, Măgureanu şi Iliescu l-au făcut cu ou şi cu oţet pe Radu Nicolae după Revoluţie, considerându-l „o pisică cu clopoţei". De unde a plecat gâlceava? Savian Chiricescu, rudă de gradul trei cu Radu Nicolae, crede că a fost o ceartă pentru putere, acolo, la vârf: „S-au certat pe funcţii. Radu Nicolae voia să fie prim-ministru. Pe funcţii şi pe bani s-au certat".

Revoluţie, emanaţie şi lamentaţie

Pentru Claudiu Alexe, personajele care au apărut în prim-plan după 22 decembrie 1989 nu au reprezentat un motiv de surprindere. E vorba de cei care s-au autoproclamat „emanaţii Revoluţiei". „Pe 22 decembrie nu m-a mirat deloc să-i văd la televizor pe Iliescu, Militaru, apoi, pe Măgureanu. Ştiam că aşa va fi. Şi lumea nu înţelegea de ce sunt anti-fesenist".

După evenimente, familia Chiricescu a încercat să intre în audienţă la Nicolae Militaru, ministrul Apărării, în primele săptămâni ale anului 1990. „Militaru, cât a fost ministru, nici nu ne-a primit, deşi ne-am înscris în audienţă. Voiam să discutăm, să punem mâna pe Constanţa, aici. După ce n-a mai fost ministru, ne-a primit la el acasă. «Ştiţi, domnul Chiricescu, cât eram ministru nu puteam să vă primesc»".

Oamenii nu şi-au mai recuperat niciodată banii. Claudiu Alexe locuieşte împreună cu mama sa, într-un apartament din Constanţa.

Dosar de urmărire închis în 1991

Radu Nicolae a încercat, în zilele Revoluţiei, să se înşurubeze într-o structură de putere, dar a fost respins. A continuat să ia bani de la oameni şi să nu-i mai dea înapoi, a continuat şi afacerile periculoase. Claudiu Alexe povesteşte un episod petrecut la câţiva ani după Revoluţie. „Radu Nicolae a vrut să mă trimită pe mine în Franţa, la Paris, cu câteva sute de kilograme de mercur în maşină. Nu m-am dus pentru că nu am fost atât de idiot să o fac. Din mercur se fac bombe, armament, şi e ilegal să transporţi, aşa, în maşină. Primeam un procent de 30% din câştig, o sumă destul de mare".

„Radu Nicolae începuse să fie urmărit de Procuratura, fiindcă lua bani de la diverse persoane. Era un escroc. A murit prin 2002. Când a văzut că e strâns cu uşa, a luat cianură şi a murit", spune Savian Chiricescu.

Nicolae Alexe şi Ioan Oprea au murit de cancer în 2004, la interval de câteva săptămâni unul de celălalt. Gheorghe Chiricescu a murit tot de cancer, în 2007. Avea 67 de ani. A urmat pe lista neagră Violeta Alexe, femeia care l-a găzduit pe Nicolae Militaru în vara anului 1987, când generalul venise la Consulatul Sovietic. A decedat în 2008 de cancer la oase. Rudele cred că toţi au fost iradiaţi pe termen lung, prea au murit toţi seceraţi de cancer.

Înainte să moară, Gheorghe Chiricescu a făcut cerere pentru a-şi scoate dosarul de urmărire de la CNSAS. Pe coperta dosarului apar numele său conspirativ, „Croitorul", şi intervalul în care a fost urmărit: „Deschis la data 03.12.1987. Închis la 04.07.1991". Aşadar, închis la un an şi jumătate după o revoluţie pe care croitorul constănţean o voia anticomunistă, dar care, din grija altora, n-a depăşit faza anticeauşistă.

Nevasta lui Militaru, păzită de marinari

Mai este un motiv pentru care Militaru vizita des Constanţa: una dintre fiicele sale se măritase cu un constănţean. În timpul Revoluţiei, soţia generalului a fost la Constanţa. Viceamiralul Constantin Iordache povesteşte cum a luat-o sub protecţie, la 23 decembrie 1989, pe Ştefania Militaru, soţia generalului.

***Reporter:* La Revoluţie, ce discuţii aţi avut cu generalul Militaru, care preluase Apărarea?**

Constantin Iordache: M-a sunat. He, he, he, e o întreagă poveste cu Militaru ăsta. Pe 23 decembrie, seara, se prezintă la mine un subofiţer şi zice: „Am fost în patrulare şi am fost acostat de o doamnă care mi-a zis că este nevasta generalului Militaru şi cere protecţie". La care eu pun mâna pe telefon şi îl sun pe Eftimescu, şeful Direcţiei Operaţii din Marele Stat Major. Îi spun care e treaba, la care el: „Du-te, bă, Iordache, de aici, că nu e adevărat! Stai liniştit, nu e nimic". După 10 minute, ţâr, sună Eftimescu. Zice. „Bă, e adevărat. Adu-o la

voi, acolo!". Madam Militaru avea o fată care locuia pe strada Tomis din Constanţa. Am organizat două Dacii cu oameni înarmaţi şi am adus-o pe madam Militaru în Comandamentul Marinei. Pe ea, pe fiică-sa şi pe nepotu-său. Fiică-sa era măritată aici, în Constanţa. Bărbatul ei era inginer şi lucra pe la USAT Năvodari, pe undeva. USAT făcea îngrăşăminte chimice. I-am repartizat lui madam Militaru o cameră şi a stat la noi până pe 30 decembrie. I-am făcut Crăciunul, a mâncat cu noi la popotă. Ginerele ei n-a vrut să stea acolo. Pe 30 decembrie a luat-o generalul George Popa pe madam Militaru şi a dus-o la Bucureşti. Fiică-sa s-a dus la ea acasă.

Ce căuta generăleasa la Constanţa în acele zile?

Era în vizită la fiică-sa.

Şi ce făcea, cât a stat la dumneavoastră?

Ce să facă... Voia să vorbească mereu cu Militaru la Bucureşti. Şi îi facilitam. Mergeam la telefon şi spuneam: „Uite, vrea tovarăşa Militaru să vorbească cu tovarăşul Militaru". Ăla era ba plecat, ba ocupat, dar câteodată mai vorbeau.

Şi ce ziceau?

Nu ştiu ce vorbeau ei. Înainte să o dau la telefon pe nevastă, îmi mai spunea mie, aşa, pe linie militară: „Iordache, ai grijă acolo... ce mai e pe la voi, pe acolo?". Chestii din astea. Dar nu ştiu dacă pe Militaru îl interesa Constanţa. El voia puterea, avea alte gânduri.

Nu v-a răsplătit şi pe dumneavoastră, că i-aţi ocrotit soţia?

Nu, nu m-a avansat. Eram din '84 contraamiral şi am fost avansat viceamiral în '95.

Epilog

Ion Iliescu a devenit preşedintele României, iar Virgil Măgureanu a fost primul şef al Serviciului Român de Informaţii. Interesele lui Măgureanu la Constanţa au fost vizibile şi după Revoluţie. Ion Ciucur, fost şef la Inspectoratul Ministerului de Interne Constanţa, îşi aminteşte: „După Revoluţie au venit la mine dom' profesor Virgil Măgureanu şi Cico Dumitrescu. Veniseră să decidă cine va fi primul prefect al judeţului. Erau propuneri pentru unu' Rădulescu, profesor de istorie. Şi voiau să dau eu o hârtie despre Rădulescu, cum că aş avea informaţii că e membru liberal, adică să-l compromit. Era vorba să fie tot un partid unic, ei aşa voiau. N-am dat nicio hârtie şi Rădulescu a ajuns prefect până la urmă".

„Trăiască societatea de pescuit marin – liberă!"

La Constanţa, Revoluţia din decembrie 1989 s-a susţinut ca la peluză, s-a scandat „Hai, Farul!", s-a băut şi s-au mâncat seminţe. Totul, pe fondul luptei eroice cu teroriştii. Tabloul revoluţionar de pe litoral rezumă comicul şi absurdul venite odată cu libertatea, pendulând între derizoriu şi impostură. Este imaginea reală a României din anul 1989, imaginea de la care a început democraţia caricaturală a ultimelor decenii.

Ce mai înseamnă Revoluţia când, în localitatea Ovidiu, mulţi încercau să rupă zăgazurile magazinului din centru pentru a se elibera prin băutură? Relatează Ştefan Dana, căpitan de Miliţie, în cartea „Preţul Libertăţii la Constanţa": „La un moment dat am primit un telefon de la Scupură Vasile, şeful Complexului Alimentar Atlas, care mă anunţa că unii manifestanţi au trecut la dezmembrarea grilajelor de la ferestre cu scopul de a devasta magazinul. Împreună cu subofiţerul Costache Cornel m-am deplasat la locul cu pricina, unde am constatat că aici se aflau masate aproximativ 2.000 de persoane, multe dintre acestea în stare de ebrietate. Atitudinea lor violentă se datora faptului că şeful complexului a refuzat să le distribuie băuturi alcoolice.

Cu greu am reuşit să-i temperez, comunicându-le că cei care vor fi în stare de ebrietate nu vor putea primi arme pentru a apăra Revoluţia".

Profitând de starea de euforie din Ovidiu, câţiva hoţi au furat până n-au mai putut. Au fost prinşi şi daţi la ziar. „Fraţii Tudor şi Eugen Roman au furat din gospodăriile din Ovidiu trei biciclete, mulinete şi hălci de carne, în valoare totală de 7.000 de lei. Gheorghe Prodan, şofer, a furat din magazia unităţii Electrotehnice din Medgidia 110 becuri, un ceas de mână şi bani din două poşete", consemnau, în plină Revoluţie, ziariştii de la „Cuget liber".

Sunt multe categorii de impostori care au primit titlul de revoluţionari. Unii n-au fost în România în decembrie 1989, alţii erau prin închisori, condamnaţi. Predomină însă tipul de revoluţionar care nu s-a remarcat cu absolut nimic în timpul evenimentelor, dar care poate să-ţi istorisească o zi şi-o noapte mici nimicuri pe care le-a întreprins în acele zile.

Zadarnic a încercat plutonierul în rezervă Gabriel Ristea să obţină o armă cu care să-şi probeze vitejia. N-a vrut nimeni să i-o dea, deşi el a insistat mergând de colo până colo cu livretul militar în mână. Nici în „Casa Albă" n-a reuşit să pătrundă, fiindcă un ţigan i-a ţinut calea. Dar ceva-ceva tot a făcut revoluţionarul Ristea. Pe 23 decembrie a fugit în port, la dana 22, unde era depozitul de peşte, şi a scris cu creta pe uşile depozitului: „Trăiască societatea de pescuit marin – liberă!". Dacă toate erau „libere", începând cu Televiziunea Română Liberă...

„Cred că e singurul port unde a apărut un aşa înscris", se laudă omul. Plutonierul în rezervă Ristea, ajuns mai târziu luptător remarcat în Revoluţie, a ştiut să profite încă de la început de fierberea revoluţionară din oraş. „M-am deplasat la Poşta Mare. Cu livretul militar în mână tot timpul, am reuşit să pătrund în interior. La un moment dat, centralista a anunţat că cine doreşte să vorbească cu străinătatea primeşte gratis o convorbire. Am reuşit să vorbesc astfel cu sora mea în Grecia". Dacă-l împuşca Armata, crezând că vorbeşte cu teroriştii?!

În puterea nopţii, când plutonierul în rezervă Ristea se retrăgea spre casă, i-a fost dat să vadă un alt eveniment în care s-a remarcat ca martor ocular. „Noaptea târziu, un tanc se deplasa în direcţia Cişmea. În faţa scării blocului meu şi-a răsucit turela, trântind la pământ un stâlp de înaltă tensiune şi producând un imens scurtcircuit şi o bubuitură asurzitoare". Atunci, bărbatul s-a aruncat la pământ. În venele sale pulsa un sânge de erou al Revoluţiei.

Racu trece la fapte

Racu Stere, revoluţionar şi el, a acţionat la sediul Miliţiei Judeţene. Curajul şi furia lui Racu s-au conjugat într-un gest mare ca simbolistică: l-a lăsat pe un miliţian fără pantaloni pe el.

Racu a scris în cartea „Preţul libertăţii la Constanţa": „La poarta Inspectoratului Judeţean al Ministerului de Interne se afla un miliţian gras, care nu ne-a lăsat să intrăm. Atunci am forţat intrarea. Împreună cu un tânăr care mi s-a alăturat, i-am strigat miliţianului să se ascundă, că va fi vai de el. Aşa că am trecut la fapte, rupându-i pantalonii de pe el".

Asta s-a petrecut în după-amiaza de 22 decembrie. Odată cu lăsarea serii, lui Racu i s-a arătat ceva pe cer: „Toate astrele erau mai mari ca de obicei, Luceafărul chiar de trei-patru ori, Ursa Mare era redusă la jumătate, iar Ursa Mică de trei ori mai mare. Se făcuse ora 23.00, iar eu nu mă puteam desprinde de acest fenomen. Simţeam în corp o căldură venită din interiorul organismului".

Aceşti oameni sunt revoluţionari cu merite deosebite în Constanţa. Datorită lor am scăpat de jugul comunist. Datorită lor putem pleca unde vedem cu ochii.

Adevărul din spatele poveştilor cu eroi

La fel ca în multe oraşe din ţară, destui oameni au intrat în Judeţeana de Partid din Constanţa, imediat după anunţul „Dictatorul a fugit!", mai mult cu ochii după furat decât cu mintea la Revoluţie. S-au luat hainele din cuiere, televizoarele din birouri şi covoarele de pe holuri. Un cetăţean mai hotărât a furat chiar maşina primului-secretar şi a plecat cu ea, chit că nu avea permis de conducere. Şi nici maşina nu avea rezervorul plin.

Regele oportuniştilor a fost Lazăr Cercel, ţiganul lăutar care, pe lângă ocupaţia de muzicant pe diferite ambarcaţiuni de agrement, mai practica şi bişniţa cu aur şi geci de piele. Când s-a aflat de fuga lui Ceauşescu, iar lumea a început să iasă în stradă, Cercel se găsea în anticamera primului-secretar, aşteptând să intre în audienţă. Dacă nu s-ar fi anunţat fuga dictatorului, probabil că lăutarul s-ar fi aruncat la picioarele primului-secretar, implorând iertare faţă de acţiunile ilegale care îi aduseseră interdicţia de a mai cânta pe navele de agrement.

N-a mai apucat s-o facă, pentru că manifestanţii au luat cu asalt clădirea. Lazăr Cercel s-a transformat şi el în revoluţionar şi a descins în biroul lui Mihai Marina, primul-secretar al judeţului. L-a ameninţat cu un cuţit, apoi a vrut să-l arunce de la balcon. Celelalte persoane care pătrunseseră în sediu povestesc cum lăutarul i-a ordonat liderului comunist să smulgă din perete tabloul cu Ceauşescu, în timp ce Marina, îngălbenit de spaimă, s-a scuzat, motivând că e prea scund şi nu poate ajunge la el.

După ce a încheiat răfuiala cu Mihai Marina, lăutarul a ieşit în balconul Judeţenei de Partid şi s-a autoproclamat „prim-secretar al Constanţei". Lumea, adunată în piaţă mai mult ca să caşte gura, se amuza de întorsătura pe care o luaseră evenimentele. „În faţă la «Casa Albă» era puhoi de lume, şi am întâlnit o cunoştinţă a soţiei mele, un domn care era dansator la ansamblul «Brâuleţul». Pe acesta l-am întrebat cine vorbeşte la balcon, întrucât cel de la microfon scanda de mai multe ori «Hai, Farul!». Acesta mi-a răspuns că persoana respectivă este domnul Cercel, preşedintele FSN, adică un fel de prim-secretar. L-am întrebat dacă nu cumva este cam negru, iar acesta mi-a răspuns că nu contează", povesteşte constănţeanul Petre Motoi în cartea „Preţul libertăţii la Constanţa", scrisă de colonelul în rezervă Ioan Maliciuc.

Cele câteva zeci de minute de imagini filmate în decembrie 1989 la Constanţa nu fac prea multă cinste unui oraş-martir. Lumea a venit la Revoluţie ca la un meci de fotbal. În afară de încurajările adresate din balcon echipei de fotbal Farul, în piaţă s-au trosnit seminţe şi s-a scandat ca la peluză: „Luptăm, luptăm, luptăm şi câştigăm!". Tot din imaginile filmate: un reporter încearcă să afle de la un adolescent constănţean ce sentimente trăieşte în aceste zile istorice, dar intervievatul nu este capabil decât să belească ochii la cameră fără a articula vreun cuvânt. Un cetăţean bagă capul în cadru şi solicită, cu o voce realmente disperată, opinia Republicii Populare Chineze. Anii televiziunilor-tabloid erau încă departe, în viitor, iar românii nu ştiau să dea interviuri. O constănţeancă se înroşeşte de emoţie şi face un apel către autorităţile care aveau să vină: „Cerem să se afle dacă morţii de la Timişoara au reuşit să-şi recapete viaţa". Deşi se apropia Crăciunul, femeia aştepta Învierea.

„E plin de beţivi în oraş!"

În timp ce afară lumea căsca gura, în sediul Judeţenei de Partid revoluţionarii încercau să se organizeze. Lucrurile nu erau însă deloc simple. Tot pe imaginile filmate se vede cum un cetăţean prezent în Consiliul Judeţean face un apel disperat: „Să nu se mai vândă băuturi alcoolice nicăieri în Constanţa! E plin de beţivi în oraş. O să ajungem la ruşine, nu se poate!".

Întrucât muzicantul Lazăr Cercel crease un adevărat haos, dând ordine care de care mai ciudate, acesta a fost înlăturat

din fruntea comitetului provizoriu de conducere. Constantin Iordache, comandantul Marinei Militare, i-a strâns pe revoluţionari într-o sală şi i-a pus să aleagă noul organ de putere al Constanţei, format din 25 de persoane. „Bineînţeles că au fost şi nemulţumiţi: cei care nu au mai făcut parte din acest comitet revoluţionar. Îmi aduc aminte că, la sfârşitul votării, o femeie din sală plângea. Am întrebat-o de ce plânge şi mi-a răspuns că spera să fie aleasă. Întrebată unde lucrează şi ce profesie are, a răspuns că este liftieră la Institutul de Proiectări", povesteşte viceamiralul.

Un elev îl ceartă pe ministru

Noul comitet revoluţionar a fost prezentat la balcon, în uralele mulţimii adunate în piaţă. Lumea a fost mulţumită, chiar dacă la microfon s-au adus argumente discutabile pentru unii dintre membrii noului organ de putere: „Alexandru Jorj, electrician, e bun, ne repară televizoarele. Ion Draica, campion mondial la lupte, un adevărat Hercule al Constanţei".

Nimeni nu mai ştie cum, dar cert este că Ionuţ Badea, elev de liceu, s-a trezit şi el printre cei 25 de oameni care au preluat frâiele Constanţei libere. Acesta a făcut parte din Consiliul Judeţean până în toamna anului 1990, perioadă în care a lăsat baltă şcoala şi s-a ocupat de problemele judeţului şi chiar ale ţării.

„Participa la şedinţe, la tot ce făceam. O dată l-am prins discutând la telefon cu ministrul Învăţământului, pe telefonul scurt. Îl lua la rost: «Domnule ministru, eu sunt elevul Badea Ionuţ, de la şcoală, şi vă ordon: domnule, să se reformeze şcoala, domnule, nu mai merge!». Mie mi s-a părut o obrăznicie, că a folosit o expresie aşa, nelalocul ei. După aia a plecat peste hotare, prin Australia, din câte ştiu", afirmă Ioan Maliciuc, vicepreşedinte al CFSN Constanţa în acea vreme.

Armata română, în luptă cu un măgar

Speriaţi de zvonurile alarmante şi ameţiţi de aburii alcoolului, militarii au ţinut-o din boacănă în boacănă. Ca într-un veritabil film de comedie, soldaţii din Regimentul 40 Mecanizat şi-au petrecut noaptea de 23 spre 24 decembrie purtând o luptă pe viaţă şi pe moarte cu un măgar care păştea în apropierea unităţii militare. „În timp ce mă aflam în biroul comandantului, unde ne consultam mai mulţi ofiţeri, a sunat telefonul şi am fost anunţaţi că unitatea va fi atacată de terorişti. Concomitent s-a deschis focul de pe transportorul blindat din curtea regimentului. Atunci au început să tragă toţi militarii din dispozitiv cu toate categoriile de armament. Un ofiţer pregătea deja grenadele pentru întrebuinţare. Focul s-a oprit spre dimineaţă, când am constatat că periculoşii «terorişti» erau, de fapt, un amărât de măgar care a plătit cu viaţa aventura sa nocturnă", povesteşte maiorul Constantin Stancu în cartea „Erori umane. Victime colaterale", scrisă de Remus Macovei. Un incident similar s-a petrecut la Compania Chimică a Marinei Militare, unde un soldat a tras după o haită de câini vagabonzi, alertând întreaga unitate.

Tot în virtutea convingerii că au de a face cu elemente teroriste au acţionat şi militarii care păzeau podul rutier din Basarabi. Aceştia au descoperit o sferă care plutea pe canal şi i-au chemat pe cercetaşii de la UM 01347. Crezând că au de-a face cu un submarin inamic, aceştia au deschis focul asupra sferei misterioase. Ulterior s-a constatat că sfera era o bucată dintr-o rachetă antiaeriană trasă în noaptea anterioară de militarii din zona Medgidia. „Militarii, în special cei tineri, erau dornici să deschidă focul oriunde se găseau şi împotriva oricui. Cu greu au putut fi stăpâniţi", spune Corneliu Enăchescu, contraamiral în rezervă.

În aceeaşi notă se înscriu şi acţiunile militarilor din cadrul Divizionului de Artilerie Antiaeriană, unde unul dintre soldaţi a observat, la mare înălţime, o aeronavă de pasageri cu luminile de bord aprinse şi le-a raportat imediat superiorilor.

„Fără a ţine cont de altitudinea la care zbura aeronava – înălţime care nu permitea doborârea acesteia cu tunurile din dotare –, comandantul a dat ordin pentru deschiderea focului. Risipă inutilă de muniţie! Pentru a nu fi mai prejos, navele Marinei Militare vor deschide şi ele focul cu tunurile şi mitralierele, deşi era la mintea cocoşului că nu puteau ajunge la nici un sfert din înălţimea ţintei", afirmă colonelul Vasile Floca, fost ofiţer la Centrul de Instrucţie al Marinei Militare.

Codul secret al beculeţelor de Crăciun

Efectele diversiunii teroriste întreţinute de Televiziune au mers până într-acolo încât oamenii vedeau primejdii şi coduri secrete chiar şi în cele mai fireşti lucruri care se întâmplau în acele zile. Constantin Praja, maistru mecanic la Petromar Constanţa, declară: „În noaptea de 26 decembrie am anunţat Marina militară despre apariţia unor bule de aer ritmice, gen scafandri autonomi, în prova navelor noastre legate la cheu. Tot în noaptea de 26 decembrie am descoperit semnale morse luminoase de la unul dintre blocurile de la Poarta 5, îndreptate spre navele din port. Am anunţat imediat comandamentul militar ce se organizase şi avea sediul la «Casa Albă»".

De la un astfel de anunţ s-a ajuns la o acţiune militară în forţă. „Am fost sesizaţi că la mansarda unor blocuri se făceau semnalizări la proiector, noaptea, cu teroriştii din port sau de pe navele ancorate în radă. Făcând descinderi, am constatat că erau lumini intermitente ale pomilor de Crăciun ce se găseau în apartamentele unor familii. Pentru copii, în special, se aprindeau şi se stingeau beculeţe de diferite culori, la un anumit timp", mărturiseşte contraamiralul Corneliu Enăchescu, comandant al UM 02133 Constanţa în decembrie 1989.

Laba rănită a lui Spânoche

Contraamiralul Enăchescu recunoaşte: „Fiind în preajma sărbătorilor de Crăciun şi în apropierea Anului Nou, militarii care patrulau prin cartiere pentru menţinerea ordinii erau întâmpinaţi cu pahare de vin şi ţuică. Din acest motiv, sub influenţa băuturilor alcoolice, maistrul militar Paul Spânoche s-a împuşcat în laba piciorului, iar comandorul Costică Dediţă s-a rănit şi el uşor la picior".

În acele zile, militarii erau asaltaţi de grupuri de civili care, în euforia evenimentelor, le aduceau mâncare, băutură, dar şi alte cadouri. „Militarilor le-au fost oferite lame de ras şi ţigări chinezeşti – produse de lux în acele vremuri – de către civilii din Neptun. Ţiganii de la Mangalia le-au oferit militarilor cârnaţi şi friptură de porc", încheie, tragic-optimist, colonelul în rezervă Remus Macovei.

BRĂILA

42 DE MORȚI ȘI NICIUN EROU

La Brăila, Revoluția a început după fuga Ceaușeștilor și a fost înecată în sânge din prostie și din exces de zel. Vulnerabili la diversiuni, militarii și gărzile patriotice au tras orbește în tot ce mișca. Dezordinea din Armată și instigările de la TVR au avut efecte devastatoare. Între timp, generalii care au dat ordinele fie au intrat în pământ cu onoruri militare, fie încasează și acum pensii dolofane.

Când vine vorba de revoluții, sociologii accentuează importanța primului foc de armă și a primului mort. La Brăila, primul foc s-a auzit în seara de 23 decembrie 1989 (ora 19.00), iar primul om a căzut mort câteva secunde mai târziu.

Apoi, tumultul morții s-a dezlănțuit în cele mai ciudate moduri cu putință. Au murit oameni până la 30 decembrie. Ca și când marile masacre făcute de Armată n-ar fi fost de ajuns, la Brăila au fost civili împușcați în casele lor, pe stradă, în timp ce-și aprindeau țigări, în timp ce conduceau mașini, au fost împușcați în joacă sau când își reglau antenele de televizor ca să „prindă" Revoluția.

S-a murit pe apă, dar și pe uscat. Un bărbat a pierit pentru că un „revoluționar" înarmat s-a împiedicat pe scări și a descărcat arma involuntar.

*
* *

Revoluția din Brăila are dimensiuni tragice, exprimate în bilanțul victimelor: 42 de morți și 99 de răniți. Dincolo de această realitate crudă stă o imagine de ansamblu de-a dreptul șocantă. Soldații Armatei române și membrii Gărzilor Patriotice au fost puși să asigure paza unor clădiri aflate față în față fără să știe unii de existența celorlalți; ofițerii au dat ordine de foc la microfon, prin stația de amplificare; zeci de blocuri au fost scotocite în căutarea teroriștilor; au fost aruncate grenade în lifturi și în subsoluri.

Între 23 și 30 decembrie, militarii din Garnizoana Brăila au tras peste 150.000 de cartușe fără să identifice vreun inamic real, doar pe baza unor zvonuri care se infirmau de fiecare dată.

Oamenii au murit împușcați pe stradă, în propriile case, în timp ce mergeau cu mașina sau își reglau antena televizorului. Poate că pentru unii e dureros, dar trebuie să o spunem: la Brăila nu s-a murit pentru libertate, așa cum scrie pe monumentul din centrul orașului, s-a murit inutil, din prostie, din confuzie și din prea mult zel. Totul, evident, din cauza spaimei produse de noua Putere, prin diversiunea teroristă de la TVR. Asupra împrejurărilor în care au murit cei 42 de brăileni mai planează prea puține semne de întrebare. Nu se poate vorbi despre autori necunoscuți, despre posibili teroriști, întrucât organele de cercetare au stabilit în toate cele 42 de cazuri de unde au venit gloanțele.

În 33 dintre situațiile în care au murit oameni, autorii sunt ofițeri, subofițeri și soldați ai Armatei. În alte două cazuri, vinovați au fost luptători civili din Gărzile Patriotice. Șase oameni au murit în urma unor trageri dinspre unitățile militare ale MApN, iar o persoană a fost împușcată de un civil – cazul Angela Șoiman, ucisă din greșeală de propriul frate.

Masacru din greşeală

Până în 22 decembrie, când soţii Ceauşescu au fugit cu elicopterul din Comitetul Central (ora 12.09), în oraşul de pe Dunăre a fost linişte. O oră mai târziu, după ce au aflat de la televizor că Revoluţia a învins, brăilenii au început să iasă pe străzi, îndreptându-se către Piaţa Independenţei, în zona centrală a oraşului. Conform multiplelor mărturii, primii care au avut curajul să pătrundă în sediul Judeţenei de Partid nu au fost patrioţii, ci hoţii.

Intenţiile lor au fost cu totul altele decât acelea de a dărâma structurile locale ale Partidului Comunist. „Când am ajuns la Palatul Comunal, înăuntru pătrunseseră deja grupuri de ţigani, care nu făceau altceva decât să distrugă. Au furat televizoarele şi covoarele din clădire, au intrat la cantina Partidului şi au scos platouri cu mâncare, roţi de caşcaval, suluri de salam. Chiar eu am făcut parte dintr-o grupare care i-a scos afară pe aceşti civili", povesteşte revoluţionarul Dorin Ozun. După ce au evacuat persoanele care devastau clădirea, revoluţionarii l-au închis într-o cameră pe Anton Lungu, primul-secretar PCR al judeţului, şi au început să se organizeze. Prima structură provizorie de conducere constituită la Brăila s-a numit Comitetul Democratic Român, după care, influenţaţi de ceea ce se transmitea la televizor, brăilenii au schimbat numele noului organ de conducere în Frontul Salvării Naţionale din Brăila.

Lucrurile păreau să fie foarte simple. Ceauşescu fugise, primul-secretar Lungu fusese pus sub pază la comandamentul Garnizoanei, liderii revoluţionarilor ţineau discursuri în balconul Primăriei, iar miile de brăileni adunaţi în Piaţa Independenţei sărbătoreau căderea dictaturii. Era seara de 22 decembrie şi în Brăila nu se trăsese niciun glonţ.

Panica a început să-şi facă apariţia în prima noapte de libertate, când pe radarele mai multor unităţi militare au apărut ţinte aeriene care semănau cu formaţiuni de elicoptere. UM 01319 Brăila a executat foc cu armament antiaerian, însă fără a doborî vreun aparat de zbor. Ulterior s-a dovedit că punctele de pe radar erau, de fapt, ţinte false.

În oraş a continuat să fie linişte chiar şi în ziua de 23 decembrie. Singurele motive de îngrijorare ale localnicilor erau zvonurile alarmiste care circulau prin oraş şi cele transmise continuu la Televiziunea Română Liberă. Securitatea din Brăila depusese armele încă dinaintea fugii lui Ceauşescu, iar în după-amiaza de 22 decembrie intrase sub controlul Armatei. Aceasta avea dispozitive de pază în cele mai importante clădiri din oraş şi totul părea să fie sub control.

În seara de 23 decembrie s-a consumat primul moment tragic al Revoluţiei brăilene. Maiorul Nicolae Simion, comandantul dispozitivului militar care păzea Palatul Comunal, a făcut, în jurul orei 19.00, un apel de la balconul clădirii către lumea adunată în Piaţa Independenţei. „S-a anunţat la microfon să părăsim Piaţa, pentru că Palatul Comunal va fi atacat de elicoptere cu terorişti şi se va deschide focul. Se vorbea despre un desant aerian dinspre Ianca", îşi aminteşte revoluţionarul Dorin Ozun.

După câteva minute de la acest anunţ, iluminatul public a fost întrerupt (postul de transformare se afla în subsolul clădirii), iar militarii prezenţi în Judeţeana de Partid şi în celelalte clădiri din Piaţă au luat poziţie de luptă. Conform cercetărilor efectuate ulterior, căpitanul Romulus Hanganu a încercat în acele momente să deblocheze arma unuia dintre subordonaţii săi, declanşând lansarea cartuşului aflat pe ţeavă. De la acest foc tras accidental a început nebunia în Brăila.

În clădirile din jur erau dispuse grupuri de militari (de la Armată) şi de civili (de la Gărzile Patriotice). În Casa Agronomului, Hotelul Belvedere, Palatul Telefoanelor, Liceul „Gheorghe Munteanu Murgoci", Hotelul Tineretului şi Blocul Romarta se aflau grupuri combinate de gărzi patriotice şi subunităţi MApN. Pe scurt, avem de-a face cu o piaţă deschisă, înţesată de manifestanţi şi înconjurată de grupuri înarmate.

În acest context, efectul focului tras involuntar de căpitanul Hanganu a fost dezastruos. Dispozitivele militare din zona Prefecturii şi a Palatului Telefoanelor au interpretat zgomotul

cartuşului tras în aer ca pe un atac şi au deschis focul imediat asupra clădirilor din zonă şi a Pieței în care se aflau sute de oameni. În decurs de numai câteva secunde şi-au pierdut viața 9 civili şi au fost răniți alți 19 – victime din rândul demonstranților care nu părăsiseră încă Piața Independenței.

Balaban, un Trosca al Brăilei

Mai multe mărturii indică faptul că, până la ivirea zorilor, maiorul Simion a ordonat foc în repetate rânduri. Până dimineață au mai murit împuşcați patru oameni. Printre ei, şi Gheorghe Balaban, locotenent-major la UM 0412 Brăila (unitate USLA, aparținând Securității).

Moartea lui Balaban seamănă izbitor cu cea a luptătorilor USLA conduşi de colonelul Gheorghe Trosca, luptători care au căzut în Bucureşti (în fața MApN), tot în noaptea de 23 spre 24 decembrie 1989, din ordinul direct al spionului sovietic Nicolae Militaru, generalul abia instalat de Ion Iliescu la conducerea Armatei.

După ce a infirmat un zvon despre nişte presupuşi terorişti de la Centrul de colectare a sângelui, Balaban şi unitatea sa de 12 luptători antitero s-au întors cu un ABI (autoturism de teren blindat) şi cu o dubiță în fața Consiliului Județean.

Aici, Balaban a încercat, fără succes, să ia legătura cu unitățile MApN masate în zonă. În momentul în care a coborât din ABI, Balaban a fost somat să stea pe loc şi, imediat, împuşcat mortal. ABI-ul şi dubița în care se aflau cei 12 colegi ai lui Balaban au fost supuse unui tir intermitent timp de 45 de minute. Atât a fost nevoie pentru a se constata că în cele două vehicule se aflau luptătorii USLA solicitați chiar de Comandamentul din Comitetul Județean.

După Revoluție, tatăl lui Balaban (între timp, decedat) a făcut cercetări pe cont propriu în acest caz. A aflat că fiul său a fost împuşcat de un locotenent-major pe nume Ştefan, care după eveniment se lăuda în fața soldaților că va fi ridicat în

grad pentru că a omorât un securist. Deşi contestat de cadrele militare după noaptea de foc din 23 spre 24 decembrie 1989, maiorul Simion a rămas la comanda dispozitivului până în 25 decembrie, când a fost înlocuit cu locotenent-colonelul Sima.

*

* *

Haosul a guvernat Brăila începând din acea seară fatidică de 23 decembrie şi până aproape de Revelion. „În toate clădirile importante din oraş s-au aflat dispozitive ale Armatei, dar habar n-au avut unii de ceilalți şi au tras continuu fără să ştie în cine. Nu aveau nici stații radio ca să comunice. La vremea respectivă, Armata avea doar stații radio mari, pentru lupta de front. Plus că în luna octombrie fuseseră încorporări, iar mulți militari nici nu ştiau să folosească arma. Până la depunerea jurământului ajutaseră la campania agricolă", explică Adrian Gheorghiu, fost ofițer de Armată şi actual preşedinte la asociația în care sunt grupați brăilenii răniți în Revoluție.

Pe fondul panicii create de zvonistica acelor zile, momentele de confuzie încheiate cu consecințe tragice s-au ținut lanț. Pe 24 decembrie, un microbuz cu gărzi patriotice de la Şantierul Naval Brăila a fost chemat în centrul oraşului (blocul Romarta) pentru a ajuta Armata, întrucât se preconiza un atac iminent al teroriştilor. Când au ajuns, oamenii din microbuz au fost ei înşişi considerați terorişti.

„Când ne-am apropiat de Romarta, militarii au deschis focul asupra noastră. 10.000 de cartuşe ne-a costat toată distracția. Doi morți şi vreo nouă răniți. Eu mi-am pierdut un ochi", povesteşte Cristi Popescu, unul dintre oamenii prezenți în microbuz.

Tot pe 24 decembrie, câteva camere din Palatul Comunal au luat foc după ce un subofițer al Armatei a aruncat mai multe grenade pe un hol, având impresia că ar fi atacat de terorişti. De asemenea, în clădirea actualei Primării, soldatul Samuel Nagy a fost împuşcat de ceilalți militari din dispozitivul de

pază în urma unei confuzii; luminile din sediu fuseseră stinse brusc, tot în baza unui zvon care anunța atacuri teroriste.

Focurile de armă au răsunat în tot oraşul pe parcursul acelor zile, chiar şi după 25 decembrie, data la care soții Ceauşescu au fost executați.

De altfel, unul dintre cele mai sângeroase episoade din Brăila a avut loc pe 27 decembrie, în zona statuii caporalului Muşat. În dimineața acelei zile, mai mulți soldați care se întorceau pe jos dintr-o misiune de scotocire a unor blocuri au fost luați drept terorişti de către militarii de la UM 01478 şi ciuruiți cu mai multe rafale de gloanțe. Cinci militari au fost ucişi, ca şi doi civili care se aflau în zonă.

Cauzele carnajului din Piața Independenței

1. **Colaborarea defectuoasă dintre comandanții militarilor şi cei ai Gărzilor Patriotice.** Maiorul Nicolae Simion, de la UM 01030 Brăila, deținea funcția de comandant al dispozitivului din Consiliul Popular. Deşi acesta a susținut în cursul cercetărilor că nu avea nicio cunoştință despre amplasarea unor forțe în clădirile adiacente actualei Prefecturi, procurorii militari au atestat faptul că pe 22 decembrie 1989, ora 19.45, însuşi maiorul Simion a ordonat ca Palatul Telefoanelor să fie ocupat de un pluton de militari de la UM 01294.
   Nicolae Simion este acuzat de revoluționarii brăileni că umbla numai beat în zilele Revoluției. Simion n-a făcut nicio zi de puşcărie. Contactat de reporteri pentru a explica pe baza cărei tactici militare şi-a dispus oamenii în cerc pentru a se împuşca între ei, a refuzat cu trivialitate orice dialog.
2. **Mijloacele precare de comunicare între cadrele Armatei.** Stațiile erau rare şi funcționau foarte prost. Maiorul Simion a comandat zona Pieței Independenței de la portavocea montată la balconul Comitetului Județean. Astfel, când ordona „Foc!" de la microfon, trăgeau toate unitățile din jurul Pieței; fiecare militar – unde vedea cu ochii.
   Dinu Rusu, care era militar în termen la UM 01276 şi a trăit Revoluția brăileană în sediul Comitetului Județean, îşi aminteşte: „Comanda obiectivului se făcea din balcon, de la stația de amplificare. De acolo dădea şi ordin de foc, şi de încetare a focului. Comandantul nu vedea decât o parte din Piață, iar soldații erau dispuşi pe toate laturile Primăriei. Şi eu, dacă eram într-o parte, şi altul, pe partea opusă – cui îi dădea el, de fapt, comandă de foc? Era mult până trăgea unul, că după aceea se luau şi ceilalți după el şi trăgeau chiar dacă nu aveau motiv".
   O altă mărturie vine de la militarul în termen Adrian Strat. Acesta declara pentru ziarul „Libertatea" din Brăila, în ianuarie 1990: „În ziua de 23 decembrie, la ora 19.30, mă găseam pe acoperişul Consiliului din Piața Independenței, cu misiunea de a lovi eventualele elicoptere care ar încerca să aterizeze. A început focul asupra noastră, trăgându-se dinspre Dunăre, de la Blocul Romarta, Casa Agronomului şi din blocurile de lângă clădirea Poştei. Noi nu am ripostat imediat, ci după ce majoritatea lumii adunate în Piață a părăsit zona. În Piață au rămas numeroşi morți şi răniți. Am primit ordin de foc şi am tras până când focul asupra noastră a încetat".
3. **Slaba pregătire a militarilor din dispozitivele de apărare.** Aceştia fuseseră încorporați în septembrie 1989, iar până în noiembrie au fost folosiți la munci agricole.
4. **Diversiunea radio-televizată.** De la Bucureşti, grupul FSN din jurul tripletei Iliescu-Militaru-Brucan „mitralia" populația, inclusiv Armata, cu informații otrăvite, instigatoare.

Dispunerea de forțe din centrul Brăilei:

- Liceul Murgoci: luptători de la Gărzile Patriotice (GP) şi militari din UM 01763
- Palatul Telefoanelor: luptători GP şi militari de la UM 01294
- Casa Agronomului: luptători GP

- Casa Tineretului: luptători GP
- Blocul Romarta: militari de la UM 01763 şi UM 01755
- Blocul Continental: militari de la UM 01763
- Sediul IREG: militari de la UM 01763

Misiunea Gărzilor Patriotice

Procuratura Militară a stabilit că 41 din cei 42 de eroi ai Brăilei au murit de glonţul militarilor. În categoria militarilor i-am inclus şi pe membrii Gărzilor Patriotice care, după prăbuşirea orânduirii comuniste, au fost incluşi în structurile MApN.

Neculai Rizea, comandantul Garnizoanei Brăila în timpul Revoluţiei, este acum general în rezervă. El aruncă vinovăţia crimelor din decembrie 1989 în ograda unităţilor de Gărzi Patriotice, afirmând că nu avea niciun cuvânt de spus în ceea ce priveşte înarmarea şi distribuirea acestora prin oraş.

„În noaptea de 23 spre 24, Gabi Mihăilescu, comandantul Gărzilor Patriotice Brăila, a distribuit documentul de război subunităţii de gărzi. Acolo scria unde să se instaleze fiecare în caz de alarmă «Radu cel Frumos». S-au instalat sus, pe clădirea Tineretului, pe Casa Agronomului, la Palatul Telefoanelor şi la Liceul Murgoci. Logic, ce rost avea să pună gărzi pe aici, când în Prefectură era pază militară? În noaptea de 23 spre 24, toţi ăştia au tras pe rupte".

Rizea spune că deschiderea focului în Piaţă nu a fost un accident. „Gărzile trăgeau în santinela militarilor şi invers. Nu a fost un accident primul foc. Dacă Mihăilescu înţelegea şi nu distribuia documentele de luptă la Gărzi, nu se mai întâmplau toate astea".

Pentru a înţelege firul vinovăţiei în cazurile de la Brăila, trebuie să avem în vedere încercarea generalului Nicolae Militaru de a coordona zona Moldovei, spre graniţa cu URSS, prin generali care-i erau apropiaţi. Generali sovietofili fără excepţie.

Din spusele lui Neculai Rizea, generalul Marin Pancea, şeful Centrului Militar Brăila şi, totodată, un apropiat al generalului Nicolae Militaru, şi-a atras câţiva oameni-cheie cu care a provocat o serie de diversiuni în Brăila. Printre ei, şi colonelul Gabriel Mihăilescu, şeful Gărzilor Patriotice din oraş. „Ce fel de apărare au făcut Gărzile pentru Revoluţie? Au încercuit Casa Albă şi au tras. Dacă nu erau puse Gărzile, nu se mai crea confuzie. De aici am tras concluzia că s-a format o altă grupare de conducere: Pancea, Mihăilescu şi un comandant al regimentului antitanc. Pancea a afirmat că a fost însărcinat de Ion Iliescu să conducă Revoluţia de la Brăila", spune Rizea.

Generalul Rizea îl aruncă pe Mihăilescu şi în clica lui Anton Lungu, ultimul prim-secretar PCR al judeţului Brăila. „Cred că lui Mihăilescu i-a mai ordonat şi Anton Lungu. Îi era subordonat lui Lungu, care a fost repus să conducă judeţul o scurtă perioadă, în data de 24".

După Revoluţie, de teama repercusiunilor, Rizea a dat vina pe terorişti. Acum, când s-a dovedit că nu au existat terorişti la Brăila, el face trimitere la Gărzile Patriotice. „În concluzia cercetărilor de aici, din Brăila, am pus întrebarea: vreau să ştiu cine a tras în Comandamentul meu, de mi l-a făcut ciur? Că am stat două nopţi sub pat... Şi procurorul Teodoru Ungureanu, cu mare curaj, a spus: «Gărzile Patriotice au tras în dumneavoastră»".

Ucişi fiindcă vorbeau ungureşte

Un alt episod tragic al Revoluţiei române avea să se petreacă tot la Brăila şi tot sub perdeaua de fum a confuziei. Va rămâne în istorie cu titlul de „incidentul de la statuia caporalului Muşat". Aici au murit şapte oameni.

Statuia caporalului Muşat se afla în imediata apropiere a Unităţii Militare 01478 şi a Centrului Militar Judeţean, condus pe atunci de generalul Marin Pancea. Procurorul care s-a ocupat de „cazul Brăila", Teodoru Ungureanu, susţine că suspiciunile dintre Pancea şi Rizea au mers până acolo încât

Rizea trimitea patrule de spionaj în zona unităţilor din sfera lui Pancea. Aşa se face că două subunităţi ale Armatei s-au mitraliat în dimineaţa de 27 decembrie 1989. Prima victimă – un civil.

Mihail Frunză s-a trezit cu noaptea în cap să plece la serviciu. Lucra la popasul Brotăcelul, de lângă Făurei. A plecat de acasă la 5.15 dimineaţa. Trebuia să ia un autobuz care avea staţia în apropierea statuii caporalului Muşat. Ajuns în staţia de autobuz, a fost confundat cu un terorist şi împuşcat mortal de către militarii de la UM 01478, iar apoi urcat într-o maşină şi aruncat pe lângă o cale ferată. A fost primul mort al sângeroasei dimineţi de 27 decembrie 1989. Statuia caporalului Muşat (erou în Primul Război Mondial) avea să fie martora altor crime.

De la membrii Consiliului Judeţean al FSN, colonelul Rizea, şeful Garnizoanei Brăila, a primit vestea că într-un bloc de pe Calea Călăraşilor se află terorişti înarmaţi. Rizea i-a comunicat acestea comandantului UM 01763, Ion Harabagiu, care a ordonat ca un pluton de soldaţi, comandat de locotenent-colonelul Marin, să cerceteze blocul cu pricina. Era ora 3.30 dimineaţa.

După ce au făcut verificări şi au constatat că a fost doar un zvon, soldaţii au primit misiunea de a verifica şi restaurantul Ciocârlia, din apropierea statuii caporalului Muşat. Ajungând în zonă, patrula a fost atacată cu focuri de armă dinspre UM 01478, întrucât unii soldaţi, fiind de origine maghiară, vorbeau în ungureşte şi au fost percepuţi ca terorişti străini. Dispozitivul de pază al UM 01478 nu a încetat focul până când nu i-a văzut căzuţi la pământ pe toţi militarii aflaţi în stradă. Au fost ucişi Gabor Sofalvi, Eugen Antal, Anton Szabo, Raimond Lorincz şi Costică Ştubei. Alţi doi soldaţi şi doi civili au fost răniţi.

Ancheta a stabilit că, fiind ziua de Sfântul Ştefan, o parte dintre soldaţii care au tras în acea dimineaţă consumaseră alcool. Auzind canonada, câţiva civili care controlau portbagajele maşinilor au pornit cu o dubiţă către statuia caporalului Muşat. Afară nu se luminase încă de ziua. În timp ce unul

dintre civili încerca să urce un soldat în maşină, scoţându-i casca şi arma, din UM 01478 s-a deschis din nou focul.

Şoferul dubiţei s-a speriat şi a demarat în forţă. Un civil, dezorientat, a început să tragă şi el cu mitraliera. Militarii din UM 01478 au tras din nou ţintit şi au rănit cinci tineri civili. Printre ei, şi George Constantinescu, care, pentru că era mai brunet, a fost considerat terorist arab şi lăsat să moară fără asistenţă medicală. Episodul este relatat în cartea „Revoluţia din decembrie 1989 – Momentul Brăila", scrisă de fostul senator brăilean Ionel Ştefan Alexandru.

„Otopeniul" Brăilei

Un alt caz, cel al „autobuzului de la Şantierul Naval", are câteva dintre ingredientele masacrului de la Otopeni, chiar dacă au murit mai puţini oameni.

Pe 24 decembrie, colonelul Mihăilescu, comandantul Gărzilor Patriotice Brăila, i-a ordonat maiorului Sofian Plopeanu să meargă cu o subunitate de gărzi de la Şantierul Naval la Palatul Comunal, pentru a asigura paza uneia dintre laturile clădirii. Au fost aleşi 14 membri din gărzi, care au fost înarmaţi. Maiorul Plopeanu se afla într-un Aro, iar în urma lui venea autobuzul cu cei 14. Au ajuns la Palat la ora 18.00. Automobilele au ajuns cu farurile stinse. Afară era întuneric.

Au fost întâmpinate de militarii de la UM 01755 Galaţi şi UM1763 Brăila, care au strigat la şoferi să aprindă farurile. Şoferii s-au conformat, iar la aprinderea farurilor, câţiva militari s-au speriat şi au început să tragă. Au decedat Răducanu Piroşcă şi Nicolae Dunose. Nouă membri din gărzi au fost răniţi. Unul dintre ei, Vasilică Radu, chiar de 12 gloanţe, şi totuşi a scăpat cu viaţă. Cristian Popescu şi-a pierdut un ochi şi a devenit liderul revoluţionarilor din Brăila.

Moartea bate la uşă

În multe locuri din România, Revoluţia a fost folosită de unii pentru răzbunări sângeroase. Un astfel de caz s-a petrecut şi la Brăila, în ziua de 24 decembrie. Un fost miliţian, responsabil cu arestul instituţiei, a fost trimis la moarte de cei pe care-i trimisese după gratii.

Cristian Popescu, primul lider al răniţilor din Revoluţia de la Brăila, povesteşte: „Dumitru Preoteasa a fost împuşcat prin uşă de Pompiliu Biolan şi de un membru al Gărzilor Patriotice. A fost singurul om linşat din Brăila. După ce a fost împuşcat, a fost scos din casă şi bătut de oameni, în stradă. A murit a doua zi la spital. A fost bătut pentru că a fost şeful arestului. N-a murit de glonţ. S-au dus nişte derbedei la Biolan şi i-au spus că se transportă muniţie la Preoteasa acasă. Numai ca să determine împuşcarea lui. Erau foşti puşcăriaşi care trecuseră pe la Cercetări Penale. În plus, şi fiul lui Dumitru Preoteasa, Marian, lucra la Cercetări Penale pe atunci şi îi cam plăcea să bată".

Pompiliu Biolan este unul dintre puţinii oameni care au tras la Revoluţie şi care au puterea să vorbească despre acest lucru. Biolan a fost acuzat de uciderea lui Dumitru Preoteasa (57 de ani), fost angajat al Ministerului de Interne. În 1989, Pompiliu Biolan avea 39 de ani. Era de formaţie inginer, dar viaţa a făcut să fie detaşat la Întreprinderea Progresul, care producea piese pentru Armată. Biolan era reprezentant militar al zonei industriale din Brăila şi primise gradul de maior. Nu avea în spate o carieră militară, dar toată lumea îl ştia de „tovarăşul maior".

Aşa se face că la Revoluţie a primit însărcinări pe linie militară: să coordoneze Gărzile Patriotice de la Progresul pentru paza uzinei şi prinderea de terorişti. „Pe 24 decembrie a venit la poarta uzinei un grup de oameni din cartier. Spuneau că la apartamentul unui fost miliţian, Dumitru Preoteasa, s-au cărat mai multe lăzi cu muniţie. Mi-au arătat dimensiunile cutiilor şi am dedus că ar putea fi zincuri cu gloanţe. Pe fondul acelei nebunii am mers să văd despre ce este vorba. Am ajuns la bloc, am sunat la uşă şi am spus că sunt de la Armată. Niciun răspuns. Au deschis vecinii de etaj şi mi-au spus că acasă e bătrânul Preoteasa, cu soţia, nora şi nepotul. Un vecin a strigat şi el la uşă, dar nimic. A mai apărut şi o patrulă de Gărzi Patriotice, de la o uzină din apropiere", povesteşte Biolan.

Tensiunea a mai durat câteva minute, până când Biolan s-a hotărât să tragă el primul glonţ, convins fiind că bătrânul din spatele uşii este înarmat până-n dinţi. „Aveam un pistol Carpaţi. Am strigat: «Deschide, că trag!». Şi am tras un foc lângă broască. Un băiat de la Gărzile Patriotice, speriat şi el, m-a întrebat: «Ce fac, trag?». Şi eu, prost, am zis: «Trage!»".

Abia după rafala de mitralieră a luptătorului de la Gărzile Patriotice, bătrânul Preoteasa, rănit grav, a deschis uşa. De cum l-a văzut, Biolan şi-a dat seama de greşeala comisă.

A făcut o percheziţie sumară prin casă, dar fără nicio tragere de inimă. „Am chemat o maşină să-l trimitem la spital, dar l-au luat vecinii la bătaie, că era «duşman de clasă». Am aflat mai târziu din relatările procurorului de caz că acest Preoteasa avea duşmani, fiindcă fusese şeful arestului la Miliţie şi ar fi avut şi nişte morţi în arest – chipurile, au căzut unii din pat şi au murit", spune Biolan.

Dumitru Preoteasa a fost dus la spital, dar a murit a doua zi. Soţia sa a fost lovită şi ea în mână de un glonţ. Fiul lor, Marian Preoteasa, tânăr miliţian în momentul Revoluţiei, ne-a povestit evenimentul din perspectiva omului care şi-a îngropat tatăl de tânăr.

„Eu eram căsătorit şi, când a început nebunia cu Revoluţia, mi-am luat soţia şi copilul, care era mic, şi am zis să-i duc la părinţi, pentru că noi, cei din Ministerul de Interne, trebuia să stăm la sediu în permanenţă, nu acasă. Pe 24 decembrie ni s-a permis să mergem acasă, ca să ne schimbăm, şi atunci, la insistenţele soţiei, am luat-o pe ea, copilul şi nişte pungi cu scutecele copilului, oliţa, tot ce avea nevoie, şi i-am dus la părinţi. Se pare că nişte beţivi din zonă m-au văzut cum urc cu acele bagaje ale copilului în blocul părinţilor. Şi s-au dus să informeze că am cărat armament şi muniţie în apartamentul tatălui meu, fost ofiţer de Miliţie şi el".

Marian Preoteasa a plecat apoi către sediul Miliției municipale. La scurt timp, la uşa părinților săi au ajuns Biolan şi tinerii din Gărzile Patriotice. Marian Preoteasa ştie din spusele mamei şi ale soției sale ce s-a întâmplat după plecarea sa. „Fiind şi întuneric pe scară, tata n-a văzut cine e şi n-a deschis, i-a fost frică. Dar era o uşă din aia de bloc, de carton presat, dacă îi dădeau un picior sărea din balamale. Dar nu, ei au tras prin uşă. Întâi Biolan cu pistolul, apoi a tras şi ăla din Gărzi cu AKM-ul. Şi unul dintre gloanțe l-a lovit pe tata, care se uita pe vizor, speriat, să vadă cine tot bate la uşă. Nu înțeleg de ce n-au tras în clanță, ci direct în mijlocul uşii".

A urmat un lung proces, la finalul căruia nici Biolan şi nici luptătorul din Gărzile Patriotice n-au executat vreo zi de închisoare. „Procesul a început prin '93. Am fost acuzat de participație improprie la omor din culpă. Eu am condus acțiunea şi am dat acel ordin de tragere. La apel s-a redus condamnarea la un an, grațiată până la urmă, pentru că intra sub incidența unei legi din 1989. Băiatul din Gărzile Patriotice a fost inițial achitat, după care a primit şi el o pedeapsă pentru ucidere din culpă, achitată", spune Biolan.

Acesta crede că evenimentul i-a distrus o bună parte din viață. „M-am ales cu un diabet pe fond de stres. A fost un mare şoc. Nu mi-a fost uşor în toți aceşti ani. A te duce lunar la o înfățişare, fără să ştii dacă te mai întorci, nu e deloc uşor. Nu doresc nimănui să treacă prin aşa ceva. Eu cred că nu trebuie să judeci niciodată o situație scoțând-o din context. Dacă acum, pe timp de pace, m-aş duce la uşa cuiva cu mitraliera şi aş trage, da, ar fi crimă. Dar atunci era cu totul altceva. Îmi pare rău pentru viața acelui om. Dacă răspundea, îl rugam să mă lase să fac percheziție şi «la revedere». Am căutat şi iertarea religioasă, am fost şi la părintele Cleopa, care m-a trimis la un ierarh de la Patriarhie şi el m-a dezlegat de păcat".

Împuşcați în baie

Dumitru Preoteasa nu este singurul om care a murit nevinovat în casă. Cea mai tânără victimă a Revoluției din acest oraş a fost Adriana Chiriță (13 ani), care nici măcar nu era brăileancă, nu o interesa Revoluția şi nu-şi dorea decât o vacanță frumoasă de Crăciun.

Venise la rude în Brăila, dintr-un sat din județul Constanța. A fost împuşcată mortal în noaptea în care pentru copii trebuia să vină Moş Crăciun (24 spre 25 decembrie). A comis imprudența de a aprinde lumina când a intrat la baie. Blocul în care se afla era în apropierea Palatului Comunal, iar militarii şi Gărzile Patriotice de acolo au interpretat aprinderea unui bec ca pe un posibil atac terorist.

Tot în baie a fost împuşcat şi Filică Bratu. Acesta a fost recent deconspirat ca turnător al Securității. Atitudinea lui în zilele Revoluției a fost bizară.

Locuia pe Calea Călăraşilor, în apropierea unei unități militare. „Ăsta a terorizat o unitate militară toată noaptea de 22 spre 23 decembrie. Striga din baie la militari, printr-o pâlnie, că vin elicoptere cu americani. Până la urmă au pus militarii o mitralieră pe el şi l-au liniştit", spune revoluționarul Cristian Popescu.

Bizar a murit şi civilul Scarlat Gîrbă. În ziua de 24 decembrie, el a condus o grupă de militari pe terasa blocului în care locuia, pentru a verifica dacă sunt terorişti pe acoperiş. După control, omul a rămas ultimul, pentru că ştia cum se închidea trapa de la ieşirea pe bloc. În timp ce închidea trapa, militarii l-au împuşcat, fiindcă au uitat că luaseră şi un civil cu ei.

Diverse moduri de a muri la Revoluție

Petrişor Custură a fost împuşcat pe un bloc din zona Viziru, tot pe 24 decembrie. S-a urcat pe bloc să regleze antena de televizor şi a fost ochit de militarii de la UM 01267.

„Custură voia să prindă americanii", spune revoluţionarul Cristian Popescu.

Lui Lucian Iorcic tot de la un televizor i s-a tras. Pe 24 decembrie, Lucian a fost la un prieten să-i repare televizorul. O confuzie a făcut ca nişte militari să tragă în blocul în care se petrecea depanarea. Iorcic a dat să fugă, dar a fost prins de tirul Armatei în timp ce cobora scările. Când se afla pe la etajul 2, a auzit zarvă mare la parter, s-a speriat şi a luat-o înapoi pe scări, în sus. Militarii l-au ajuns din urmă şi l-au împuşcat, crezând că e terorist. În 1990, în presa din Brăila, Iorcic a fost prezentat drept terorist, iar maiorul Frantz, cel care l-a împuşcat, a fost omagiat ca erou.

*

* *

Din cauza unor zvonuri, maşinile de Salvare au devenit maşini-capcană. Se spunea că acestea au fost capturate de terorişti pentru a căra muniţie cu ele. Zvonul mai vorbea că gravidele erau spintecate, copiii – otrăviţi, iar medicii – împuşcaţi. Victimă a unui asemenea zvon a căzut Marin Ştefan, şofer pe o Salvare de tip Dacia Break. El a fost împuşcat mortal în dimineaţa de 25 decembrie de către soldatul Ervin Balog de la UM 01346, în timp ce transporta o femeie gravidă la spital. Gravida a scăpat cu viaţă şi a născut în aceeaşi zi. Pentru că pe şoferul decedat lângă ea îl chema Ştefan, femeia şi-a botezat nou-născutul cu numele Ştefan.

*

* *

Nu se ştie de ce, maşinile albe au fost cele mai vânate în Brăila. Civilul Gheorghe Gheorghe a murit într-un Aro alb, la un filtru rutier, iar procurorul Costică Ichim – într-o Dacie berlină, tot albă.

Tirul de mitralieră care l-a ucis pe Ichim (s-au găsit în corpul său peste 30 de orificii de cartuşe) a trecut prin geamurile unei case şi a mai ucis şi doi pensionari, care stăteau în sufragerie, pe canapea: soţii Dumitru şi Georgeta Copaciu. Pentru această triplă crimă, soldaţii Eusebiu Prutean, Mircea Teban

şi Nicolae Adumitroaie, de la UM 01763, s-au autodenunţat şi au primit pedepse de câte cinci ani de închisoare, pentru ca apoi să fie achitaţi, pe motiv că tirul s-a declanşat dintr-o „eroare de fapt".

*

* *

Un caz cutremurător s-a petrecut pe cursul Dunării. Timonierul unei şalupe a Căpităniei Portului Brăila, David Răducan, a fost împuşcat de un luptător de la Gărzile Patriotice care se întorcea, tot într-o şalupă, dintr-o misiune de scotocire. Tirul a fost tras cu o mitralieră grea, ceea ce a făcut ca timonierul Răducan să fie decapitat de rafala violentă.

*

* *

Duţu Ivanciu, pensionar, a fost împuşcat, pe strada Vasile Lupu, de un militar de la UM 01294. Ivanciu a încercat de mai multe ori să-şi aprindă ţigara. Chibriturile fiind proaste, el a scăpărat de mai multe ori. Pentru că afară era întuneric, militarul a crezut că e foc la gura ţevii.

*

* *

Civilul Cristache Roadevin semăna foarte bine la chip cu fratele său, bucătarul Securităţii. Ion Frătescu, luptător în Gărzile Patriotice, individ cu antecedente penale, „un bagabont de hamal de docher", cum este el descris de către localnici, l-a zărit pe Roadevin prin zona Ceasului şi l-a confundat cu securistul bucătar. L-a somat cu arma la ochi, iar Roadevin s-a predat. Pe când îl conducea pe Cristache Roadevin la Inspectoratul Ministerului de Interne, cu arma în coaste, Ion Frătescu, care se clătina, căci băuse straşnic, s-a împiedicat pe scări, a căzut, iar arma s-a descărcat în Roadevin. Omul a murit pe loc, pe 26 decembrie 1989, fără lumânare şi nespovedit. Frătescu a fost condamnat la patru ani de închisoare.

Neamul Şoimanilor: fratele îşi ucide sora

Ultimul mort al Revoluţiei brăilene a avut o poveste de un absurd ca în romanele existenţialiştilor francezi.

Pe 30 decembrie 1989, Angela Şoiman (18 ani) şi fratele ei, Victor, au mers să caşte gura la ce mai era prin centrul oraşului. Au ajuns până în biroul fostei primăriţe, Ioana Manolescu. Febra revoluţionară încă nu trecuse, iar tinerii urmau să petreacă noaptea de veghe în biroul primăriţei. Locotenentul Vasile Tomuţă, din dispozitivul de apărare, a dat pistolul spre curăţare unui subordonat. Acesta l-a curăţat şi apoi l-a lăsat pe birou, încărcat şi neasigurat.

Victor Şoiman a luat pistolul şi a făcut o glumă: în timp ce sora lui se întorcea de la WC, a îndreptat arma către capul fetei, ca s-o sperie. A apăsat pe trăgaci şi, arma fiind încărcată, şi-a împuşcat sora în cap.

Revoluţionarul Cristian Popescu povesteşte epilogul acestei tragedii: „Prin 1991 eram preşedinte la revoluţionari. M-am trezit cu Victor Şoiman, cum că vrea certificat de luptător cu merite deosebite. I-am zis să plece şi să zică mersi că n-a făcut puşcărie".

Chiar şi în cazul acestui deces de un absurd grotesc, mama Angelei Şoiman – şi a ucigaşului Victor Şoiman – beneficiază de indemnizaţia cuvenită unui urmaş de erou-martir.

Să mori pe muzică de acordeon...

Soldatul Constantin Munteanu a murit la Brăila, în seara de 27 decembrie 1989. Decesul lui pare desprins dintr-un film de Emir Kusturica.

Munteanu făcea parte din UM 01481. Se afla în cazarmă în seara cu pricina şi asculta muzica pornită din acordeonul unui camarad. În încăpere a intrat şi soldatul Ionel Bocăneţ, care, auzind muzica, a început să danseze. Bocăneţ dansa cu mitraliera în mână. Şi cum încingea el podeaua şi sălta din armă şi pocnea din degete, a tras un foc din greşeală. L-a nimerit pe Constantin Munteanu, care a decedat în drum spre spital.

Tatăl soldatului Munteanu are certificat de urmaş al unui erou-martir. Şi indemnizaţia cuvenită, desigur.

„Ăştia au fost marii ofiţeri ai Armatei române. Să le fie ruşine!"

Mii de tineri români care îşi satisfăceau stagiul militar în 1989 au trăit Revoluţia cu arma în mână. Unii au trecut prin momente cumplite, care i-au marcat pentru tot restul vieţii, alţii, mai norocoşi, au trăit doar spaima de a aştepta atacuri teroriste care n-au mai venit niciodată. Cu toţii deţin mărturii preţioase, însă prea puţini acceptă să vorbească despre acele zile.

Dinu Rusu, care în 1989 era militar în termen la UM 01267 Brăila, a descris, într-un interviu publicat de „Adevărul", haosul care a dominat Armata Română în decembrie 1989.

***Reporter:* Să o luăm cronologic. Cum aţi reacţionat când s-a dat alarma de luptă, pe 17 decembrie 1989?**

Dinu Rusu: Era într-o duminică. Ieşiserăm şi noi în oraş şi a venit un coleg şi ne-a chemat la unitate, că s-a dat alarmă. Seara ne-au zis că putem să mergem la somn, dar echipaţi. Nu ştia nimeni nimic, doar că e alarmă şi că e ceva serios, nu e exerciţiu. Şi până pe 22 decembrie am stat aşa, fără să ştim nimic despre ce se întâmplă. Nici ofiţerii nu ştiau mai nimic, decât că ar fi nişte probleme pe la Timişoara.

Până pe 22 decembrie, când a fugit Ceauşescu, s-a mai întâmplat ceva notabil la Brăila?

Nu, nimic. Noi nici nu ştiam de represiunea de la Timişoara şi din alte oraşe. Pe 22 decembrie, pe la prânz, ne-au adunat pe toţi pe platoul unităţii ca să ne comunice ceva. Pentru mine a rămas mereu un mister ce ar fi urmat să ne spună, pentru că nu au mai apucat. La staţia de amplificare a intrat mesajul

de la radio în care se zicea: „Cu ajutorul lui Dumnezeu, am scăpat de tiran!". Şi uralele de bucurie ale celor care transmiteau. Atunci ne-au dat ordin să ne adunăm pe stadionul unităţii. Acolo a adus unul un aparat de radio Gloria, l-a legat la bateria de maşină şi am ascultat.

Deci, nu ştiaţi decât ce aţi auzit atunci la radio.

Da, că şi ofiţerii se cam fereau să ne spună. În timp ce stăteam pe iarbă, a venit comandantul bateriei şi m-a trimis în pavilion să aduc căştile. La ultimul etaj era clubul, iar acolo – cadrele adunate la televizor. Am băgat şi eu capul să mă uit, dar m-a văzut un ofiţer şi m-a izgonit imediat: „Dă-i drumul de aici!". Ofiţerii încercau să ţină cumva ascuns ce se întâmpla, nu ne anunţau nimic.

Când aţi fost scoşi în oraş?

Atunci, în după-amiaza de 22. Ne-au dus în centru, la Primărie, să păzim acolo. În Piaţă era adunată foarte multă lume care striga împotriva lui Lungu, primul-secretar, că le-a trimis copiii la cules de porumb, că nu le-a dat butelii... nemulţumirile care erau atunci. S-a stat în cordon până în jur de ora 8 seara, când am fost înlocuiţi şi am mers la unitate să mâncăm. Atunci ni s-a dat pentru prima dată muniţie de război. După aceea ne-am întors la Primărie înarmaţi şi cu muniţie de război. Îmi aduc aminte că m-a apucat un copil de mână şi mi-a zis să nu tragem în ei. A fost, aşa, o scenă emoţionantă.

Prima dată, când v-au scos în oraş, aţi fost neînarmaţi?

Da, n-am avut nici arme, nici muniţie. Abia seara le-am luat, şi când a dat Cico Dumitrescu ordinul pe televizor ca unităţile din Galaţi, Focşani, Brăila să plece spre Bucureşti, noi am fost scoşi din obiectiv, aduşi în unitate, echipaţi de război, băgaţi în camion şi am aşteptat să plecăm. Nu ştiu de ce, dar s-a anulat ordinul şi ne-am întors la Primărie.

Din câte ştim, în noaptea de 22 spre 23 n-au fost evenimente majore în Brăila.

În prima noapte n-a fost nimic, abia în seara de 23 a început nebunia. Eu îl rugasem pe un coleg să-mi ţină locul în cordon şi m-am retras mai în spate, să mă odihnesc puţin într-un fotoliu. Am aţipit şi m-am trezit dintr-odată în zgomot de împuşcături. S-a tras cam o jumătate de oră încontinuu. Se trăgea spre Primărie, am înţeles că din Palatul Telefoanelor, şi cei din Primărie ripostau.

În Palatul Telefoanelor, ca în toate clădirile din Piaţa centrală, erau tot militari sau membri ai Gărzilor Patriotice. Ei trăgeau de acolo.

Noi nu ştiam nimic, nu ni se spunea nimic. A doua zi, chiar eu am fost în Palatul Telefonelor şi l-am adus pe unul de acolo, pe care îl prinseseră soldaţii şi se spunea că el ar fi tras. Că s-ar fi urcat sus pe clădire şi a tras de acolo după ce a luat o puşcă-mitralieră de la un militar. L-am luat pe omul ăla, era legat cu sârmă, l-am predat ofiţerilor din Palatul Comunal şi nu mai ştiu ce s-a întâmplat. Era un om normal, era român şi nega că ar fi tras, spunea că e nevinovat.

Care era starea de spirit în rândul soldaţilor după haosul din seara de 23 decembrie?

Duminică, pe 24 decembrie, deja s-au pus parole, şi numai aşa se umbla prin Primărie, cu parolă. Deja se intrase în panică, începând de sâmbătă seara, când s-a tras... O panică impusă mai mult de către ofiţeri, care erau total nepregătiţi.

Panica soldaţilor a fost cauza atâtor nenorociri în timpul Revoluţiei.

Da, dar cine a creat această panică? Noi aveam 18-19 ani. Eu mi-am văzut unul dintre colegii de baterie împuşcat de militari ca şi noi, tocmai din cauza panicii şi a prostiei. Pe 24 decembrie s-a întâmplat. Eu eram cu unul dintre colegii mei – Nagy Samuel, soldat de origine maghiară –, undeva la parterul Palatului Comunal. La un moment dat a început să se tragă şi ne-am adăpostit într-un birou. După ce s-a oprit, am zis să luăm muniţia şi să mergem la etaj, că acolo e mai sigur. Eu şi alţi colegi am apucat câte o ladă şi i-am zis lui Nagy să vină în urma noastră cu încă o ladă de cartuşe. Când am ajuns sus, deja în capul scării era o puşcă-mitralieră pusă, din aia ca la război, şi militari întinşi pe burtă pe toată lăţimea holului.

De ce desfăşurarea asta de forţe?

Păi, se zicea mereu că ne vor ataca teroriştii. Imediat ce am urcat noi, s-a stins lumina şi a început din nou să se tragă, ca la tâmpiţi. În nebunia aia, ne-am adăpostit şi noi pe unde am putut. Apoi, spre dimineaţă, au început să scoată răniţii din Primărie şi a zis cineva că „pe scară e cineva căzut, aveţi grijă să nu fie terorist şi să se prefacă mort!". După ce i-au dus pe răniţi la Salvare, l-au luat şi pe cel de pe scară şi l-au dus într-un birou. I-au întors masca de gaze, pentru că pe fiecare mască era un bileţel cu numele militarului, şi au citit: Nagy Samuel. Atunci am zis: „Ăsta e Nagy al nostru, pe care l-am lăsat jos când am urcat!". Era ciuruit din cap până-n picioare. Sită era făcut. Băiatul ăla a fost omorât de puşca aia mitralieră din capul scării.

Cum s-a întâmplat, de ce au tras în el?

Imediat ce am ajuns noi sus a început să se tragă şi probabil că el a vrut atunci să vină sus după noi. A ieşit în hol, i s-a cerut parola şi nu a spus-o. El se exprima mai greu în româneşte, fiind ungur recepta mai greu şi răspundea cu întârziere. Atunci au început să tragă în el din toate părţile, inclusiv cu mitraliera din capul scării.

N-au văzut că era tot militar?

Era întuneric beznă, se stinsese lumina când a început să se tragă şi n-au văzut. Interesant e că în pauzele de tragere se aprindea lumina. Parcă era un meci: hai să jucăm o jumătate de oră cu lumina stinsă, după care facem pauză şi aprindem lumina să vedem ce s-a mai întâmplat, care e în picioare şi care e jos.

Care a fost comportamentul ofiţerilor în tot acest haos pe care ni-l descrieţi?

Ei se aflau la comandă, erau mai maturi, ar fi trebuit să-i liniştească pe soldaţi. După toţi aceşti ani pot spune că ofiţerii au fost total nepregătiţi. În Palatul Comunal, un căpitan de la Centrul Militar din Brăila a aruncat o cutie de grenade în holul Primăriei. S-au desprins plăcile de pe tavan.

De ce a făcut asta?

De tâmpit, i s-a părut lui nu ştiu ce. Era un fum de nu te vedeai la o jumătate de metru. Luaseră foc nişte camere. Şi

atunci au dat un ordin cât se poate de tâmpit. Au zis să ieşim în faţa Primăriei, să ne săpăm locaş de tragere. Cum să faci aşa ceva? Dacă era unul pe un bloc, te împuşca, până săpai tu, de câte ori vrea. Şi eu n-am vrut să ies.

Au mai fost şi altfel de ordine de acest gen?

Toate au fost aşa. Comanda obiectivului se făcea din balcon, de la staţia de amplificare. De acolo dădea şi ordin de foc, şi de încetare a focului, şi tot. Cu toate că ofiţerul care comanda nu vedea de acolo decât o parte din Piaţă, iar soldaţii erau dispuşi pe toate laturile clădirii. Şi dacă eu sunt într-o parte şi altul pe partea opusă, cui îi dădea el, de fapt, comandă de foc? El dădea comandă generală „Foc!", prin staţia de amplificare. Şi era mult până trăgea unul, că după aceea se luau şi ceilalţi după el şi trăgeau chiar dacă nu aveau motiv.

Nu vi se părea ciudat că eraţi în Armată şi vi se dădeau ordine la microfon, ca într-un spectacol?

Mi se părea, dar ce să fac? Prin staţia de amplificare zicea şi că a primit tot felul de zvonuri, că vin terorişti pe Dunăre, că nu ştiu ce. Şi zicea ca pe front, comandă tipic militară: „Vă ordon, foc!". Şi asta se întâmpla când era câte un zvon sau când se trăgea vreun cartuş rătăcit, care putea fi tras din greşeală tot de câte unul dintre noi.

Dumneavoastră ce înţelegeaţi când auzeaţi un astfel de ordin la staţia de amplificare? Cum reacţionaţi?

Cum să reacţionezi? Cine nu avea stăpânire de sine şi avea arma în mână şi era la un geam închidea ochii şi trăgea. Cine mai avea un pic de luciditate se uita să vadă dacă are în cine să tragă; şi dacă nu avea, nu trăgea. Au fost şi mulţi care au vrut să braveze şi au tras în neştire. Armata e formată din oameni de toate felurile. Mulţi au fost îndoctrinaţi că orice ordin trebuie executat. Eu am tras numai când am avut un motiv.

Când aţi avut motiv?

Într-un bloc din stânga Palatului Comunal am văzut, la un moment dat, undeva la etajul 5, cum se plimbau unii îmbrăcaţi în negru din cameră în balcon. Am raportat că e cineva acolo şi am zis să se facă o echipă care să meargă să verifice. Comandantul obiectivului a început la staţia de amplificare:

„Vă rugăm să încetaţi orice mişcare în balcon!". Am rămas uimit. Dacă erai profesionist, luai un grup şi intrai peste ăia să vezi cine sunt. După ce a vorbit la staţie, ne-a zis nouă să avem grijă după ce se face întuneric, că ăia sigur vor acţiona. Seara a început să se tragă, dar nu ştiu dacă de acolo, şi am tras şi noi. Ne-am pârâit ca proştii fără să ştim în cine tragem şi de ce.

Ştiaţi că pe clădirile din jurul Pieţei se aflau Gărzi Patriotice? Nu v-a spus nimeni despre acest lucru?

Nu se ştia absolut nimic. Erau zvonuri între noi că s-ar putea să fie totuşi militari, dar n-a venit nimeni să ne spună „bă, tâmpiţilor, acolo e Armată, acolo sunt Gărzi, acolo e cutare". Noi discutam între noi, dar aveam 20 de ani şi doar trei luni de armată. Ce să ştii dacă nu-ţi spunea nimeni?

Nu-i întrebaţi pe ofiţeri?

Ce să întrebi, pe cine? În momentul ăla, ofiţerul venea şi dădea comanda de foc şi fugea de acolo. El nu stătea să vadă în cine se trage şi ce se întâmplă. Ordona şi fugea în birouri. Erau soldaţii rămaşi cu caporali, cu sergenţi şi atât. N-aveai cu cine să comunici. Atât am avut, un locotenent-major, nu mai ştiu cum îl chema, care a stat mai mult cu noi şi care după Revoluţie a zis că el o dă dracului de Armată şi vrea să plece.

De ce voia să plece?

După Revoluţie s-au făcut nişte avansări, dar el a refuzat. Şi-a dat demisia. Mi-a zis: „Nu are rost să mai rămân în Armată. Acum mi-am dat seama câtă prostie poate să fie aici. Nu-mi trebuie nici avansare, nici nimic. Am văzut prea multă prostie". Şi pentru că n-au vrut să-i aprobe demisia, venea în fiecare dimineaţă la apel rupt de beat, ca să-l dea afară. Şi aşa a plecat din Armată.

Aţi observat în acele zile lucruri care să vă facă să vă gândiţi la o diversiune bine instrumentată?

Mie mi s-a părut dubios că au fost scoşi în oraş, în primul rând, militarii încorporaţi în septembrie. Care au mai fost şi la muncă, au mai făcut şi ceva instrucţie, dar la trei luni de armată nu puteai să fii superpregătit. Am avut un coleg care a descărcat arma din greşeală în Comitetul Judeţean, a sărit glonţul din perete şi l-a rănit pe altul în picior.

Credeţi că lipsa de profesionalism a ofiţerilor a avut la origine doar prostia sau a fost şi puţină intenţie?

O diversiune bine pusă la punct nu cred că a fost în Brăila. După părerea mea, a fost mai mult prostie. Problema a fost lipsa unei organizări clare: zece aici, zece dincolo, ăsta e comandantul, el dă comandă pe zona asta. N-a fost o chestie piramidală, fiecare făcea cum îl tăia capul. Cum a fost şi la televizor, fiecare dădea ordine cum îl tăia capul. Ăştia au fost marii ofiţeri ai Armatei Române. Să le fie ruşine! Din cauza lor au murit atâţia oameni nevinovaţi.

Omul lui Militaru, „creierul" măcelului de la Brăila

Generalul Marin Pancea, un apropiat al lui Nicolae Militaru, a dat o serie de ordine criminale, care au provocat vărsarea de sânge din Brăila. La fel ca Militaru, Pancea a avut dosar de agent sovietic, întocmit de contraspionajul lui Ceauşescu.

Masacrul declanşat pe străzile Brăilei în zilele Revoluţiei, soldat cu 42 de morţi şi 99 de răniţi, a început în seara zilei de 23 decembrie 1989. Până atunci, în oraşul de pe Dunăre nu se trăsese nici măcar un glonţ. Cu doar trei ore înaintea declanşării tragerilor, Ion Iliescu îl numea verbal pe Nicolae Militaru în funcţia de ministru al Apărării. Unul dintre cele mai macabre personaje ale Revoluţiei, dovedit agent sovietic de contraspionajul lui Ceauşescu şi considerat vinovat pentru o serie de diversiuni încheiate cu un mare număr de morţi (cazurile Otopeni, Trosca – MApN, Nuţă – Mihalea), generalul Militaru şi-a exercitat influenţa malefică şi asupra evenimentelor din Brăila.

Invocând susţinerea pe care o are din partea noii puteri instalate la Bucureşti, generalul Marin Pancea, un apropiat al lui Militaru, s-a autointitulat, pe 23 decembrie, comandant al Garnizoanei Brăila. El a acţionat „în spiritul Revoluţiei": a dat ordine verbale, neînregistrate în niciun jurnal de luptă, a creat premisele haosului care a provocat cei 42 de morţi, iar după câteva zile a părăsit oraşul fără să răspundă vreodată pentru ceea ce a lăsat în urmă. Ba, mai mult, a fost răsplătit de Nicolae Militaru cu funcţii înalte: şef al Centrului de Informaţii Externe (CIE), apoi şef al Direcţiei de Informaţii a Armatei (DIA).

Generalul Pancea (61 de ani la Revoluţie), fost ataşat militar la Belgrad şi la Paris în perioada 1964-1979, a recunoscut în faţa Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie '89 că se cunoştea cu Nicolae Militaru încă din anii '50. Şi că înainte de Revoluţie avea întâlniri cu grupul complotist condus de generalul Ion Ioniţă.

În 1988, pe masa lui Ceauşescu a ajuns un dosar în care Marin Pancea era documentat ca agent sovietic, motiv pentru care a fost retrogradat de la Academia Militară şi trimis disciplinar la Centrul Militar Judeţean Brăila, pe o funcţie pur decorativă. Pe 23 decembrie 1989, imediat după ce Nicolae Militaru a preluat conducerea Armatei, generalul Pancea s-a prezentat la comandamentul Garnizoanei Brăila.

„Pancea a venit şi s-a dat tare de tot la şeful Securităţii, care era şi el acolo: «Să-mi aduci dosarul de urmărire în jumătate de oră!». I-au adus dosarul, l-a luat, ne-a salutat şi a plecat. Ne-a informat că el este numit de Iliescu să coordoneze Revoluţia din Brăila. Eu i-am zis: «Tovarăşe, dacă ai sarcina asta, fă-ţi datoria! Dar pe mine nu mă angajezi, că eu răspund doar pe linie de subordonare de la generalul Dîndăreanu»", ne-a declarat generalul Neculai Rizea, comandantul Garnizoanei Brăila în decembrie 1989.

Acceptat drept comandant de către liderii Armatei brăilene (de unii tacit, cazul lui Rizea, iar de alţii cu toată susţinerea), generalul Pancea a trecut la acţiune. În ziua de 23 decembrie, când Pancea a preluat comanda, s-au tras şi primele focuri de armă în Brăila, iar în seara aceleiaşi zile, în Piaţa centrală a oraşului s-a declanşat un măcel soldat cu 9 morţi şi 19 răniţi.

Principala cauză a acestui moment tragic, şi în general a haosului care a cuprins oraşul în acele zile, a fost dispunerea de multiple forţe înarmate (Armată şi Gărzi Patriotice) pe principalele clădiri din oraş, fără a fi înştiinţaţi unii de existenţa celorlalţi.

Gabriel Mihăilescu, şeful Gărzilor Patriotice din Brăila, a lăsat o mărturie concludentă în faţa Procuraturii, în care îl indică pe generalul Pancea la originea acestui ordin criminal. „Întrucât din ziua de 23 decembrie au început să apară informaţii şi zvonuri de acţiune a teroriştilor, prin Comandamentul Militar nou-înfiinţat sub conducerea generalului Marin Pancea s-au stabilit misiunile ce trebuiesc îndeplinite, precum şi obiectivele ce trebuiesc apărate de Gărzile Patriotice. Pază la întreprinderi şi paza unor clădiri şi blocuri din jurul sediului politico-administrativ, pentru a preîntâmpina acţiunile teroriştilor împotriva sediului", afirma Mihăilescu la audieri.

Generalul Pancea, decedat între timp, a recunoscut în faţa Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989 că a dat ordine care implicau şi Gărzile Patriotice: „În acele zile am luat legătura şi cu directorii principalelor întreprinderi pentru asigurarea pazei cu Gărzile Patriotice".

Întrebat dacă nu se simte răspunzător pentru numărul mare de oameni care au murit în Brăila în zilele când Armata se afla sub comanda sa, Pancea s-a disculpat în mod jenant: „Nu ştiu cine i-a împuşcat pe acei oameni care au murit în Piaţă, probabil alţii, care au tras din altă parte. Odată deschis un foc, începea toată lumea să tragă. Eu nu am avut nicio legătură cu morţii din Brăila".

Spion la sovietici, diversionist la Revoluție, consilier la Cotroceni

La fel ca Militaru, Pancea a avut grijă să nu lase prea multe urme. El a profitat de faptul că, în momentul în care dădea ordine, nu era numit oficial în funcția pe care şi-a arogat-o. A dat doar ordine verbale, fără ca elesă fie consemnate undeva, adică fără a lăsa vreo dovadă pe baza căreia să poată fi tras la răspundere. Acesta a părut un mod de acțiune bine pus la punct. O metodă la care au apelat mulți dintre „emanații" acelor zile, pe principiul: conduci, dar nu răspunzi.

„Transmiterea ordinelor pe care le-am dat în acele zile s-a făcut direct către comandanți, verbal", explica Marin Pancea după Revoluție. Atenționat de unul dintre membrii Comisiei Senatoriale că, după regulile militare, toate ordinele trebuiau consemnate într-un registru, generalul Pancea a replicat sec: „Nu s-a consemnat nimic, nu m-am preocupat de asta".

După 25 decembrie, când Brăila fusese scăldată în sânge, generalul Pancea a dispărut din oraş. Generalul Neculai Rizea spune că şeful Gărzilor Patriotice s-a căit apoi pentru că i-a ascultat ordinele lui Pancea. „Gabi Mihăilescu a venit la mine pe 26 decembrie, buimăcit total. Îmi zicea întruna: «Am greşit, am greşit, am făcut o mare greşeală»".

În fața Comisiei Senatoriale, Pancea a declarat că în acele zile, din împuternicirea lui Nicolae Militaru, a dat ordine inclusiv prin Ion Dîndăreanu, comandantul Armatei a II-a, cu sediul la Buzău, care avea în subordine toate unitățile din zona Moldovei. „Unele dispoziții le-am dat chiar prin Dîndăreanu, căruia i-am transmis să pună pază la toate obiectivele de importanță strategică din reşedințele de județ. Dezlegarea de a da aceste ordine am primit-o de la generalul Militaru", a declarat Pancea.

Coincidență: în Buzău, morții au apărut tot din 23 decembrie şi tot din cauza haosului creat de dispunerea Gărzilor Patriotice pe diverse clădiri din oraş. Şi un amănunt important: un autointitulat comandant de Garnizonă (Pancea) îi dădea ordine unui comandant de Armată (Dîndăreanu)! E ca şi cum un comandant de pluton i-ar da ordine unui comandant de regiment. Dar Pancea îşi permitea orice, inclusiv să inverseze ierarhia militară, pentru că avea în spate un ministru (Militaru), un preşedinte (Iliescu) şi o agentură sovietică (GRU).

O afirmație uluitoare a făcut Ion Iliescu în fața Comisiei Decembrie 1989. Preşedinte al României în acel moment, Iliescu a declarat: „Am auzit că influența lui Pancea nu a fost foarte fericită şi de aceea am şi fost de acord ca să fie retras din acea zonă". Atât de bine a fost retras, încât a fost adus la Bucureşti şi înscăunat şef al Centrului de Informații Externe (CIE), apoi şef al Direcției de Informații a Armatei (DIA). Un spion sovietic la comanda serviciilor secrete româneşti – cruntă „pedeapsă" a primit generalul Pancea de la Ion Iliescu!

Iar „pedeapsa" nu s-a oprit aici. În 1991, când şi-a încheiat misiunea la DIA, generalul Marin Pancea a fost numit consilier prezidențial al lui Ion Iliescu şi secretar al Consiliului Suprem de Apărare a Țării (CSAT), funcții pe care le-a ocupat până în 1994, când a ieşit la pensie.

Dictatura militară a generalului Militaru

Prin intermediul generalului Marin Pancea, Nicolae Militaru a încercat, în zilele Revoluției, punerea în practică a unui plan diabolic. La fel cum avea să încerce și în ianuarie și februarie 1990, Militaru a avut o tentativă mai puțin cunoscută de a instaura o dictatură militară în România, chiar în decembrie 1989.

Generalul Neculai Rizea, care în timpul Revoluției era comandantul *de drept* al Garnizoanei Brăila şi al Diviziei care mai îngloba garnizoanele Galați şi Focşani, spune că oamenii lui Militaru au încercat să-l atragă şi pe el în acest plan. „Pancea a fost înştiințat de unul Lupu, de la Râmnicu Sărat, care era prieten la cataramă cu Militaru,

că vor să facă o lovitură de stat. O lovitură militară. Asta se întâmpla după 22. Pe 23 și 24 noaptea, ăsta a fost planul dirijat de Militaru. Să dea o lovitură de stat și să înlocuiască organul civil. Acest Lupu m-a sunat și pe mine: «Uite așa-așa, vrem să facem, să dregem... Vrem să dăm o lovitură, să înlocuim conducerea de la București». Eu am răspuns: «Nu mă angajați pe mine în așa ceva!». Atât. Pancea știa. El vorbea mereu la telefon cu Bucureștiul, să se intereseze ce funcție i-au dat lui", rememorează Rizea.

Generalul Pancea a acționat în mod direct, în zona Moldovei, pentru punerea în practică a planului comandat de Militaru. După ce s-a autoproclamat comandant al Garnizoanei Brăila, Pancea a început să ia legătura și cu ofițerii din județele învecinate. „Începusem să fiu recunoscut și de comandanții din subordinea generalului Dîndăreanu, comandantul Armatei a II-a", afirma Pancea la Comisia „Decembrie 1989".

Următoarea țintă directă a fost Galațiul, unde a trimis un emisar pe 24 decembrie, însă acesta a fost respins fără echivoc de maiorul Ilie Plătică Vidovici, aflat la comanda Garnizoanei Galați. Drept urmare, pe 27 decembrie, din ordinul generalului Militaru, Pancea s-a deplasat personal la Galați pentru a-l supune pe Plătică.

În mod normal, generalul nu avea ce căuta în alt oraș în condițiile în care la Brăila, în garnizoana pe care o conducea, situația era dramatică (numărul morților era de ordinul zecilor), iar la Galați totul era sub control și nu se înregistrase nicio victimă.

Într-o discuție telefonică în care Marin Pancea se recomanda drept împuternicitul ministrului Apărării, Ilie Plătică i-a transmis că nu are ce căuta la Galați dacă nu are și o dovadă oficială a împuternicirii pe care o invocă. „I-am spus că, dacă are o hârtie la mână, să vină; dacă nu, e mai bine să nu vină, că vine degeaba", afirmă Plătică.

General arestat de trei ori într-o zi

Când a ajuns Galați, pe 27 decembrie, Pancea nu s-a oprit la Consiliul Județean, unde se afla Plătică, ci a luat la rând unitățile militare din oraș, pentru a-i convinge pe comandanți să treacă de partea sa. În fața acestora, Pancea a invocat diverse lucruri: s-a dat ba împuternicitul lui Militaru, ba al CFSN, ba al șefului Marelui Stat Major. „Nu mă însărcinase șeful de Stat Major, am invocat eu ca să am credibilitate", a recunoscut generalul Pancea ulterior.

Dar maiorul Ilie Plătică-Vidovici, care preluase comanda Garnizoanei Galați, îi înștiințase pe comandanții unităților din garnizoană de intențiile generalului Pancea. Venit pe cai mari, acesta s-a trezit arestat! „La Galați, când am ajuns la poarta regimentului, m-au încadrat cu pistolari și mi-au spus că sunt arestat", a povestit Marin Pancea. El și-a petrecut noaptea de 27 spre 28 decembrie în arestul unei unități militare.

A doua zi, Nicolae Militaru, care era deja ministru al Apărării, a intervenit pentru omul său direct la generalul Dîndăreanu, comandantul Armatei a II-a. Mustrat de Militaru, acesta l-a trimis pe colonelul Apostol de la Brăila pentru a-l aduce pe Pancea de la Galați „teafăr și nevătămat".

În acea nebunie, colonelul Apostol a înțeles din ordinul superiorului că Pancea trebuie arestat și dus nevătămat pentru a fi tras la răspundere. Odată ajuns la Galați, l-a arestat încă odată pe generalul Pancea, care între timp fusese eliberat tot la presiunile lui Militaru!

După noi intervenții, colonelul Apostol înțelege că a făcut o greșeală și își cere scuze în fața lui Pancea. Pentru că se lăsase seara, cei doi hotărăsc să aștepte dimineața pentru a pleca la Brăila și rămân peste noapte într-o unitate din Galați.

Comportamentul bizar al lui Marin Pancea a continuat și i-a adus cea de a treia arestare într-o singură zi. Generalul a cerut la un moment dat permisiunea să dea un telefon și a purtat o convorbire lungă în limba franceză. Militarii care

erau prezenţi au considerat că Pancea a folosit un cod secret şi l-au băgat din nou la arest.

În faţa Comisiei Senatoriale, Pancea a justificat, în mod hilar, că discuţia în limba franceză a fost purtată cu soţia sa, aflată la Bucureşti! A fost eliberat în acea dimineaţă, după o nouă intervenţie a lui Nicolae Militaru, care a decis să renunţe pentru moment la tentativa de a prelua puterea în zona Moldovei şi l-a chemat de urgenţă pe generalul Pancea la Bucureşti. Îi pregătise o avansare în grad (adăugându-i o nouă stea pe epoleţii de general) şi o funcţie potrivită statutului său: director al Centrului de Informaţii Externe (CIE).

Audiat în 1993 la Comisia „Decembrie 1989", generalul Pancea a explicat cum a ajuns şef peste spionajul românesc. „Am luat conducerea acestui serviciu pe baza unui ordin al generalului Militaru. Aproape o lună am lucrat pentru purificarea acestui aparat".

În ce a constat această „purificare" este lesne de înţeles, în condiţiile în care Marin Pancea avea – ca şi Militaru – dosar de spion KGB/GRU, întocmit de contraspionajul lui Ceauşescu.

Hop şi Măgureanu!

În faţa aceleiaşi Comisii Senatoriale, generalul Nicolae Militaru a recunoscut existenţa unui plan conspirativ de preluare a puterii armate în zona Moldovei. Ilie Plătică Vidovici, membru al Comisiei în perioada 1992-1996, i-a reamintit generalului Militaru acest aspect. „În 25 sau 26 decembrie 1989 am purtat o discuţie telefonică cu dumneavoastră legat de acţiunea generalui Pancea. Făcea parte din programul pe care l-aţi avut atunci când s-a conceput lovitura de stat?", a întrebat Plătică. Militaru s-a eschivat: „El *(Pancea)* a acţionat de unul singur, la indicaţiile lui Virgil Măgureanu, care lucra nemijlocit cu generalul Pancea. El a fost mutat la Centrul Militar de la Brăila, unde l-a sunat domnul Măgureanu şi i-a spus să-şi extindă aria de activitate în toate judeţele din zonă – Galaţi,

Vrancea, Buzău. Apoi i-am dat ordin să se prezinte la mine şi am elucidat toată problema".

Amănunt biografic: din luna mai 1989, Virgil Măgureanu avusese domiciliul forţat la Focşani, din cauza complotului anticeauşist în care era angrenat, sub protecţie sovietică.

Curiosul caz al tovarăşului Lungu

Brăila este oraş-martir al Revoluţiei române, laolaltă cu Timişoara sau cu Bucureşti. Urbea dunăreană are şi peste 200 de revoluţionari cu certificat. O mare parte din ei primesc indemnizaţii grase, plătite din bugetul de stat, în semn de recunoştinţă pentru contribuţia pe care şi-ar fi adus-o la eliberarea de sub jugul comunist.

Aportul lor a rămas şi după 21 de ani sub semnul întrebării, la fel ca dorinţa brăilenilor de a scăpa de comunism. În oraşul de pe Dunăre nu s-a ieşit în stradă înainte de fuga lui Ceauşescu. În zilele dinaintea lui 22 decembrie, când la Timişoara, la Cluj-Napoca sau la Bucureşti oamenii erau împuşcaţi de forţele de represiune, la Brăila era linişte.

Pe 21 decembrie 1989, în teleconferinţa convocată de Nicolae Ceauşescu, primul-secretar PCR al Brăilei, tovarăşul Anton Lungu, avea o intervenţie hotărâtă: „Trăiţi, tovarăşe secretar general! Vă raportez că în adunările ţinute, comuniştii, oamenii muncii şi-au exprimat totala indignare şi au condamnat hotărât manifestările elementelor reacţionare. Activitatea, la noi, se desfăşoară normal şi hotărât pentru îndeplinirea sarcinilor de plan. Vă asigurăm că vom face totul pentru îndeplinirea indicaţiilor ce ni le-aţi dat. Am terminat, să trăiţi!".

A doua zi, tovarăşul Lungu nu a mai avut cui să-i raporteze. Ceauşescu a fugit, iar brăilenii au ieşit în Piaţa din centrul oraşului să sărbătorească. Intelectualii oraşului au început să le vorbească de la balcon, dar nimeni nu avea chef să-i asculte.

Se vede pe imaginile filmate în acele momente cum poetul Gheorghe Lupaşcu nu mai apucă să-şi termine cuvântarea întrucât mulţimea ştia una şi bună: „Să vorbească Lungu!".

Şi primul-secretar a vorbit: „Eu sunt muncitor şi nu am făcut decât să muncesc pentru Brăila şi brăileni. Vă rog să mă ascultaţi pe mine, dacă vreţi să meargă lucrurile cum trebuie!". Unii l-au aprobat, alţii l-au huiduit, admonestaţi imediat de Nicolae Constantin, preşedintele CFSN local: „Nu a spus nimic neadevărat... Dacă Lungu a săvârşit abateri, o să răspundă, dar avem nevoie încă de specialiştii care au fost în administraţie".

Brăila avea să rămână fidelă „specialiştilor" din vechiul regim chiar şi în zilele Revoluţiei. La adăpostul unor intelectuali naivi care s-au perindat prin structurile provizorii de conducere, tot activiştii cu state vechi ţineau în mâini frâiele oraşului. În imaginile filmate la Palatul Comunal se vede cum şedinţele noii puteri erau strunite cu mult zel de Liliana Turcu, un fel de mână dreaptă a primului-secretar Lungu înainte de 1989.

Sunt vizibile inclusiv momentele în care aceasta cere ca mai mulţi activişti cu funcţii de conducere în vechiul regim să fie chemaţi de acasă pentru a fi incluşi în noile structuri. Un exemplu este cazul lui Adrian Popa, care s-a ocupat de problemele economice ale Brăilei atât în comunism, cât şi în democraţie, fiind şi membru în Consiliul Judeţean al Frontului Salvării Naţionale.

N-a lipsit mult ca însuşi Anton Lungu să fie repus în funcţie a doua zi după căderea lui Ceauşescu şi după ce însuşi primul-secretar fusese dezbrăcat la pijama şi predat Armatei. „Maiorul Simion l-a luat pe Lungu de la Comandamentul Diviziei şi l-a dus la «Casa Albă», iar după o jumătate de oră l-a adus înapoi. Cei de la Consiliu au cerut să meargă acolo, să aibă nişte vorbe cu el", îşi aminteşte generalul Neculai Rizea, fostul comandant al Garnizoanei Brăila. „Casa Albă" era denumită clădirea care găzduia Judeţeană de Partid din Brăila.

Vasile Datcu, unul dintre liderii revoluţionarilor, susţine că s-ar fi dat un decret la radio ca toţi primii-secretari să fie

repuşi în funcţie, şi de aici revenirea lui Lungu în Palatul Comunal. Alte mărturii susţin că însuşi Nicolae Constantin, preşedintele CFSN local, l-ar fi chemat pe Anton Lungu pentru a-i cere sfatul în anumite probleme. Până la urmă, Lungu a fost arestat pentru a doua oară în decurs de două zile şi repus sub paza Armatei. A fost acuzat, între altele, de lovirea unor muncitori în vizitele de lucru pe care le făcea şi de păgubirea unor cultivatori de pepeni.

Povestea lui Anton Lungu nu avea să se încheie însă aici. După ce a stat aproape un an în închisoare, fostul prim-secretar al Brăilei s-a întors în oraş şi în 1992 a candidat la alegerile locale din partea PSM (Partidul Socialist al Muncii). Anton Lungu a fost ales de trei ori primar al Brăilei, pe care a apucat s-o conducă doisprezece ani şi în democraţie, din 1992 până în 2004. Brăileanul Cristi Popescu, care în timpul Revoluţiei şi-a pierdut un ochi, e indignat de ceea ce a văzut, cu ochiul său, în ultimii 21 de ani: „L-a votat lumea pe Lungu ca la balamuc. Atât au înţeles românii din democraţie. Aşa le-a plăcut lor, să-i conducă tot comuniştii".

Cacealmaua alegerilor libere de la începutul anilor '90 este sintetizată de acelaşi revoluţionar cu un ochi. „Când a ieşit din puşcărie, prin '91, Lungu se plimba prin faţa blocului. Lumea l-a văzut. A început să facă întâi doi paşi, apoi trei, şi s-a învăţat lumea cu el. A intrat în Partidul Socialist al Muncii şi a candidat la Primărie în 1992. Eu am susţinut PDSR-ul. La alegeri am pus băieţi pe la secţiile de votare, şi dă-i furăciune pentru PDSR, pentru ai lu' Iliescu! Ce să furi, bă, nene, că când au ieşit pensionarii, au umplut urnele cu Anton Lungu. I-am certat pe băieţi: «Bă, nenorociţilor, de ce n-aţi avut, mă, grijă să iasă al nostru, că v-am dat atâta coniac!?». «N-am putut, frăţioare», au răspuns băieţii".

Popescu povesteşte cât de uşor era să furi voturi în 1992. „E simplu, mă, nene. Eram preşedintele secţiei de votare, da? Dimineaţa, în ziua alegerilor, luam membrii secţiei de votare la studiat. Vedeam câte o profesoară cu pantofii rupţi în picioare, vai de mămica ei. «Doamnă, am nişte pantofi de pomană». Şi de la pantofi se făcea cam de un sac de ţoale şi unul de

carne. Apoi începeau să vină protocoalele cu mâncare. Dă-i şi mănâncă! Profesoara: «Domnul preşedinte de secţie, mă lăsaţi să duc şi eu carnea asta acasă, să nu se dezgheţe?». «Cum să nu, doamnă?! Du-te!». Şi până venea ea, le făceam ce ştiam eu şi băgam în urnă. Şi astea au fost la locale, ce-o fi fost la prezidenţiale...".

Anton Lungu, alesul perpetuu al brăilenilor, a fost declarat cetăţean de onoare post-mortem şi se află în cartea de aur a Brăilei, alături de scriitorul Fănuş Neagu sau de înotătoarea Diana Mocanu, dublă campioană olimpică.

*
* *

Ce începe prost se termină şi mai prost, se afirmă adesea. La Brăila, tonul Revoluţiei l-a dat un cetăţean cu handicap. În cartea „Revoluţia din decembrie 1989. Momentul Brăila", revoluţionarul Aurelian Zaheu povesteşte că Vasile Farcaş, cetăţean cu infirmitate, a fost printre primii oameni care au intrat în Consiliul Judeţean, sfidând puterea comunistă locală, care încă nu abdicase. Apoi, „telefonul fără fir" al diversiunii a funcţionat atât de bine, încât brăilenii nici nu mai ştiau cine trebuie să-i atace – teroriştii lui Ceauşescu, ruşii sau americanii. Mai mulţi martori ai acelor zile ne-au povestit că toţi aşteptau să-i atace avioanele americane. „Un american aş fi vrut eu să prind! La noi, la Brăila, aşa a fost vorba: că vin americanii să ne omoare", spune revoluţionarul Cristian Popescu.

Momentele de reorganizare din ziua de 22 decembrie 1989, din Consiliul Judeţean, au fost surprinse de un cameraman amator. Trecuseră câteva ore de la eliberarea ţării de dictatură, dar hărmălaia făcută de brăilenii hotărâţi să conducă ei judeţul era aiuritoare. La un moment dat, cameramanul a exclamat: „Băi, frate, au înnebunit cu condusul, bă!". Era 22 decembrie 1989, spre seară. Nebunia condusului abia începea.

La Penitenciarul Brăila, cuvântul „libertate" a fost înţeles în cel mai pur sens. Pentru deţinuţii de drept comun, libertatea trebuia să însemne eliberare. Pe 22 decembrie, după discursul televizat al lui Dumitru Mazilu, 200 de deţinuţi de drept comun de la Penitenciarul Brăila au început să strige şi să lovească gratiile cu pumnii, dar şi cu picioarele: „Suntem deţinuţi politici! Libertate!". Trei zile şi trei nopţi a durat hărmălaia pungaşilor.

În cele din urmă, deţinuţii au rămas după gratii. Şi cu toate astea, după 1989, Brăila a devenit un oraş recunoscut pentru infracţionalitatea alarmantă. Calvarul a început tot în zilele Revoluţiei. „Au existat filtre formate din falşi revoluţionari sau din ţigani care deposedau populaţia de bunuri. Îi opreau pe stradă la control şi luau ce aveau oamenii prin buzunare", spune Ştefan Nistor, fost şef al Miliţiei din Brăila.

Sechestraţi de terorişti

Aşa-zişii terorişti de la Brăila au fost şi ei buni la ceva. O femeie şi-a motivat absenţa la serviciu, la sfârşitul lunii decembrie a anului 1989, printr-o poveste fantastică.

După Revoluţie, presa din Brăila a relatat pe larg cazul familiei Gherghiniş. Soţii Marcel şi Mioara Gherghiniş aveau, în 1989, doi copii şi un apartament în cartierul Viziru. Ei au declarat, în ianuarie 1990, că în perioada 17-21 decembrie 1989 ar fi fost reţinuţi, sub ameninţarea armelor, în propriul domiciliu, de către un grup de trei „terorişti" (de origine presupusă arabă). Conform soţilor Gherghiniş, arabii (bestiile!) ar fi pătruns în casă prin agresarea femeii, care prezenta leziuni la nivelul feţei. Eroii noştri au mai povestit că teroriştii mâncau din conserve fără etichetă şi aveau arme frumos nichelate, iar din când în când unul dintre ei ţăcănea la un aparat aflat într-o geantă.

Femeia a spus la serviciu că a lipsit pentru că a fost sechestrată în casă de aceşti teroriştii arabi. Puşi în faţa procurorilor, însă, soţii Gherghiniş au retractat tot şi au recunoscut că, în data de 17 decembrie, Mioara fusese atinsă uşor de concubinul mamei sale. A dat în ea şi a învineţit-o. Cum era să vină aşa la serviciu?

*
* *

Primul ziar liber al brăilenilor a avut parte de o naştere grea. Înainte de Revoluţie, ziarul se numea „Înainte". Poetul Gheorghe Lupaşcu s-a ocupat de aparatul de presă nou creat. „Cei de la «Înainte» erau numai activişti şi s-au opus să schimbăm numele ziarului în «Libertatea», aşa cum doream noi, revoluţionarii. Ei ziceau să lăsăm «Înainte». Au acceptat doar după ce am venit peste ei cu o grupare de tineri, dintre care doi ştiau karate. I-am avertizat că cei doi ştiu karate bine de tot", îşi aminteşte Lupaşcu.

Puşi în faţa karatiştilor, dar şi a vremurilor, redactorii de la „Înainte" au făcut exces de zel în zilele ce au urmat schimbării de regim. Au jurat pe sufletele celor morţi la Timişoara şi la Bucureşti să nu mai facă niciodată ce au făcut. Au scris şi ei în tonul vremurilor: „Brava noastră Armată acţionează în aceste zile într-un consens naţional cu trupele Ministerului de Interne pentru a da o ripostă puternică teroriştilor din grupurile răzleţe ale trădătorului de neam şi de ţară, Ceauşescu. Acţionaţi ca şi până acum cu fermitate pe Baricadele Revoluţiei! Urmăriţi pas cu pas, capturaţi şi anihilaţi ultimele bestii însetate de sânge!".

Pentru istorie, trebuie să menţionăm că „brava noastră Armată" a făcut 41 dintre cele 42 de victime ale Revoluţiei brăilene şi că existenţa „bestiilor teroriste" ale lui Ceauşescu n-a fost dovedită niciodată.

Într-unul dintre primele numere ale ziarului „Libertatea" din Brăila, pe prima pagină se regăseşte acest text mirobolant: „În această dimineaţă, un minunat colind ne-a răsunat în suflete: cei patru fraţi Moisoiu, cunoscuţi ca excelenţi şoferi şi mecanici, s-au oferit pentru a servi pe orice fel de maşini, inclusiv pe cele personale, cauzei noastre comune, numită ROMÂNIA cu adevărat LIBERĂ. Oameni ca fraţii Moisoiu sunt azi în ROMÂNIA mulţi: milioane. De toate vârstele şi profesiile. OAMENI PENTRU LIBERTATE!".

Şi pentru că de la „Uraaa! Uraaaaa!" s-a trecut direct la ura faţă de „odiosul dictator şi sinistra lui soţie", ziarul „Libertatea" din Brăila a publicat, în ianuarie 1990, o poezie cu autor colectiv („Un grup de copii de la Şcoala Generală din Chiscani, judeţul Brăila"). Aşadar...

Ura pentru Ceauşescu

Trei nebuni cunosc pe lume: nicu, zoe, valentin
Ei sunt cele rele ploduri, adunaţi mereu din gloduri.

Tatăl lor e nicolae, un harnic „nenorocit",
Care-n timpul vieţii sale
Ne-a-ndrumat pe-un drum greşit.

Mămiţica e elena, o ţigancă din Petreşti
Care-a luat pe ceauşescu de bărbat din Scorniceşti.
S-a născut la Scorniceşti, într-un cuib de cioară,
Şi-a venit la Bucureşti, să conducă o ţară.

Şi-a sculptat numele printre martirii Brăilei

În centrul Brăilei se află un monument pe care au fost sculptate în marmură numele celor care au murit la Revoluţie în acest oraş. Eroii-martiri, carevasăzică. Pe bucata de marmură s-a strecurat, aproape nebăgat de seamă, şi numele unui anume Iulian Lupu (*vezi Anexe*). O vreme, nimeni n-a ştiut nimic. L-au plâns şi pe Lupu ca şi pe restul morţilor.

Cu timpul însă, s-a aflat că el este omul care a cioplit în marmură numele eroilor martiri din Brăila. „Ăsta şi-a trecut numele pe monument. Dar el trăieşte în comuna Tescani. Un nenorocit", spune Cristian Popescu, fostul lider al revoluţionarilor din Brăila. Popescu a încercat să scoată placa din cadrul crucii în care se află, dar a fost gonit de gardieni.

Martirajul lui Iulian Lupu continuă. Chiar şi el, sculptorul, mai scapă câte o lacrimă când trece prin faţa monumentului pe care e trecut în lumea celor drepţi. Şi pleacă mai departe, gândindu-se cât e de greu să fii şi viu, şi mort...

GALAŢI

LA LUPTĂ CU MARIANA CUR-DE-FIER!

La Galaţi, agitaţia revoluţionară a început cu discursul despre libertate al Marianei Cur-de-Fier, prostituata de frunte a oraşului, şi s-a terminat în răpăitul de mitralieră al unui militar beat, pe care l-a enervat un cetăţean pe stradă. Oraşul de la Dunăre este simbolul unei realităţi cinice: România abundă de „eroi" care au speculat financiar momentul decembrie '89. Revoluţionari fără revoluţie.

Nici morţii de la Timişoara şi nici Baricada din centrul Bucureştiului nu au tulburat liniştea oraşului Galaţi înainte de 22 decembrie 1989. Gălăţenii au suportat regimul comunist, fără să cârtească, până când s-au trezit că au rămas fără el.

Când Mircea Dinescu şi Ion Caramitru au anunţat la TVR fuga lui Ceauşescu, Revoluţia a început şi la Galaţi. Nu s-a dus nicio luptă împotriva vechilor structuri de putere, nu s-a murit în numele libertăţii. Luptele au fost purtate pentru preluarea conducerii. La final, revoluţionarii s-au ales cu case, terenuri, spaţii comerciale, scutiri de impozite, gratuităţi şi indemnizaţii lunare.

Între 1990 şi 1997, în Galaţi au fost eliberate 328 de certificate de revoluţionar. În 2004, odată cu adoptarea Legii 341,

care prevede preschimbarea certificatelor, numărul acestora s-a înjumătățit. Cu sau fără certificate preschimbate, gălățenii s-au împărțit în şase asociații de revoluționari. Între aceste şase fronturi se poartă grozave războaie de orgolii. Toate acestea, în numele unei Revoluții care la Galați nu a existat.

În județul Galați au murit trei oameni în timpul evenimentelor din decembrie 1989: un bărbat aflat în stare de ebrietate, călcat de tanc pe şoseaua dintre Brăila şi Galați; un locotenent care a fugit dintr-o unitate militară până acasă, iar când s-a întors a sărit gardul şi a fost împuşcat de santinelă; şi, în fine, un bărbat împuşcat în timp ce fura din port. Răniți nu au fost.

În oraşul de la Dunăre, Revoluția a început în după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, pe strada dintre clădirea fostului Consiliu Județean (în prezent – sediul Prefecturii) şi Teatrul Dramatic. Județeana de Partid a fost luată cu asalt mai puțin de oameni setoşi de libertate şi mai mult de borfaşii oraşului, care au furat tot ce le-a ieşit în cale: televizoare color, aparate de radio, tablouri, covoare etc.

A urmat o copie a Revoluției din Bucureşti. La Galați s-a vorbit de la balcon, iar liderii mişcării au fost un literat şi un actor: scriitorul Apostol Gurău şi actorul Vlad Vasiliu. S-a format primul Comitet Revoluționar Provizoriu, cu 27 de nume puse pe hârtie şi citite către mulțimea adunată în fața Consiliului Județean. „Validarea membrilor s-a făcut în felul următor: s-a citit fiecare nume şi mulțimea a aplaudat sau a huiduit, în funcție de preferințe. Cine a fost aplaudat a rămas pe listă, cine a fost huiduit a fost şters", relatează actorul Vlad Vasiliu.

„Lumea râdea şi aplauda"

În 1989, sub trista dictatură a lui Ceauşescu, Mariana Baboş era şefa curvelor din Galați. Grație unor calități indiscutabile, toată lumea o cunoştea drept Mariana Cur-de-Fier.

Gălățenii îşi amintesc că, în tinerețe, fusese o curvă deosebit de frumoasă. Două generații de gălățeni au frecventat-o şi nimeni n-a avut nimic să-i reproşeze. Când a venit Revoluția, Mariana trecuse de 40 de ani şi, sătulă de meserie, se reprofilase în „peştoaică". Proxenetă.

Mariana şi fetele ei îşi făceau treaba în fața Hotelului Dunărea. Când a auzit matroana că „Olé, olé, Ceauşescu nu mai e!", s-a dus glonț spre balconul Consiliului Județean, unde se strânsese crema oraşului să preia puterea.

Actorul Vlad Vasiliu, zis „Artistul", a fost unul dintre miile de martori ai apelului făcut de Mariana Cur-de-Fier în centrul Galațiului, la microfon, pe 22 decembrie 1989, în jurul orei 16.00.

„Când a reuşit să pună mâna pe microfon, a început să strige: «Fetelor, f...ți-vă, fetelor, că nu ne mai opreşte nimeni! E libertate, e bine! F...ți-vă!». Asta era limbajul ei. Când am auzit aşa, am luat-o la fugă, zic: «Bă, dracului, e Revoluție, ne facem de tot rahatul!». I-am spus: «Mariana, te rog frumos, dă-mi microfonul, că trebuie să fac o comunicare importantă». Ea: «Gata, eu am terminat. Îi dau cuvântul Artistului». Şi când i-am luat microfonul, am auzit de jos, din mulțime, vocea doctorului Dumitru Iuşchievici: «F...ți-vă, fetelor, că eu vă chiuretez!». S-a auzit perfect, pentru că doctorul avea o voce puternică, de bariton. Lumea râdea şi aplauda", povesteşte actorul Vlad Vasiliu, coleg de balcon revoluționar cu Mariana Cur-de-Fier.

Presiunea cauzată de decretul antiavort, impus de regimul Ceauşescu, nu mai putea fi suportată. Doctorul Iuşchievici tocmai fusese eliberat de către revoluționari din arestul Miliției. Era ginecolog şi făcea chiuretaje pe colțul mesei.

„Pe Mariana o cunoşteam de mult, fiindcă o asistasem la vreo patru naşteri, săraca. Pe curvele ei le chiuretam tot eu. Curvele erau şi securiste, sigur. Că omul, după ce-şi făcea mendrele cu ele, la o țigară, mai vorbea. Iar astea ciripeau mai sus", spune Iuşchievici.

După Revoluție, Mariana a plecat „afară", a umplut Europa de „gagici" şi s-a întors în România câțiva ani mai târziu, în

plină tranziţie, cu o căruţă de valută. La două decenii de la Revoluţie, la victoria căreia a contribuit şi ea după puterile ei, este bolnavă de tiroidă şi mai e şi cap de afiş într-un proces de trafic de carne vie. O apără avocata Paula Iacob, cea care l-a apărat şi pe Nicu Ceauşescu, în anii '90, de acuzaţiile de genocid şi port ilegal de armă. După un fiu de dictator, merge şi o proxenetă democrată.

Plătică – maior, senator, baron

Din studiourile TVR, căpitanul de rangul I Emil Cico Dumitrescu a cerut, în seara de 22 decembrie 1989, ca unităţi militare din Galaţi, Brăila, Focşani şi Buzău să se îndrepte spre Bucureşti pentru apărarea Revoluţiei. În scurt timp, vorbele lui Cico au devenit ordine.

Colonelul Neculai Ion Rizea, comandantul de Divizie de la Brăila, i-a ordonat lui Dumitru Chebac, comandantul Garnizoanei Galaţi, să se îndrepte spre Capitală cu un dispozitiv de TAB-uri. Chebac a plecat spre Bucureşti în noaptea de 22 spre 23 decembrie. În lipsa lui, comandant de garnizoană în Galaţi a rămas maiorul Ilie Plătică-Vidovici.

O măsură importantă pe care au susţinut-o Chebac şi Plătică-Vidovici a fost aceea de a nu împărţi arme civililor. Dacă ar fi procedat altfel, probabil că şi Galaţiul ar fi devenit oraş-martir.

În seara de 22 decembrie a plecat spre Bucureşti şi o comisie revoluţionară, care avea misiunea de a citi la TVR mesajul gălăţenilor. În comunicatul lor către ţară, gălăţenii cereau constituirea unui guvern interimar din care făcea parte şi fostul lider comunist Gheorghe Apostol. La TVR s-a convenit însă ca numele lui să nu fie citit pe post. Pe 22 decembrie, în sfânta zi a libertăţii după 45 de ani de dictatură comunistă, gălăţenii se gândeau la un comunism de omenie. La Consiliul Judeţean din Galaţi s-au format, în aceeaşi zi, comisii de lucru. Printre ele exista şi Comisia de Propagandă!

Sub patronajul lui Apostol Gurău şi al lui Vlad Vasiliu, Consiliul Judeţean Provizoriu a susţinut din plin psihoza zvonurilor alarmiste: apă otrăvită, elicoptere silenţioase cu terorişti, nave care vin pe Dunăre şi bombardează Galaţiul. Niciunul dintre acestea nu a fost adevărat. Apoi s-a spus că o coloană de tancuri sovietice se află pe podul de la Giurgiuleşti, la graniţa dintre România şi URSS.

În noaptea de 23 spre 24 decembrie, Apostol Gurău a lipsit din Comitetul Judeţean, ceea ce a dat naştere la speculaţii. S-a spus că la întoarcere l-a introdus în clădire, pe ascuns, pe Carol Dina, cel care până atunci fusese prim-secretar PCR al judeţului Galaţi.

Sub tensiunea acestor zvonuri, maiorul Ilie Plătică-Vidovici a luat măsura de a aresta conducerea Consiliului Provizoriu Judeţean. La 24 decembrie au fost duşi într-un buncăr de apărare antiaeriană 13 cetăţeni, printre care Apostol Gurău, Vlad Vasiliu şi Carol Dina. Au fost reţinuţi până în data de 30 decembrie.

Între timp, Ilie Plătică-Vidovici a format un nou Comitet Revoluţionar, al cărui preşedinte s-a autonumit. Plătică şi-a cerut retragerea din Armată şi a rămas liderul judeţului până la 20 mai 1990, când a fost ales senator de Galaţi pe listele FSN. A continuat în partidul lui Ion Iliescu până în 2004, adunând patru mandate de senator şi un „titlu" de baron local. Ilie Plătică-Vidovici a fost şi membru al Comisiei Senatoriale de Cercetare a Evenimentelor din Decembrie 1989.

„Voican mi-a zis că n-o să aflu nimic"

Vlad Vasiliu are 65 de ani şi, la 22 de ani de la Revoluţie, este directorul Teatrului Dramatic „Fani Tardini" din Galaţi. În 1973 a terminat Facultatea de Teatru, la Bucureşti, iar în 1975 a ajuns la Galaţi, ca actor la Teatrul Dramatic. De atunci trăieşte în oraşul de la Dunăre.

Vlad Vasiliu este preşedintele uneia dintre cele şase asociaţii de revoluţionari din Galaţi. La două decenii de la Revoluţie, Vasiliu a fost dovedit de CNSAS ca informator al Securităţii.

***Reporter:* Cum a început Revoluţia dumneavoastră aici, la Galaţi?**

Vlad Vasiliu: Pe 22 decembrie, la ora 10.00, trebuia să începem o repetiţie la teatru. N-am mai început-o pentru că toţi veneau cu zvonuri, că a murit ministrul Vasile Milea, mai multe. Iar noi, actorii, fumam în stradă, şi mai treceau oamenii, ne cunoşteau şi ne întrebau ce şi cum. În felul ăsta s-a format un grup de câteva zeci de persoane. Apoi s-a anunţat la televizor că Nicolae Ceauşescu a fugit din Comitetul Central. Am fost printre primii oameni care au intrat în Prefectură. Am vorbit de la balcon, spunându-le oamenilor adunaţi că va fi libertate şi va fi bine.

Aţi vrut înlăturarea comunismului sau doar a lui Ceauşescu?

Înlăturarea lui Ceauşescu şi a găştii lui. E foarte adevărat că la început nu s-a gândit nimeni la o schimbare radicală, ci la o îmblânzire, cum începuse perestroika lui Gorbaciov. Ne gândeam la o capitalizare a statului aşa cum am trăit-o noi. Pentru noi era foarte bună perioada aia din '68. Acolo doream să ajungem.

Aţi lansat un zvon foarte controversat: cum că pe podul de la Giurgiuleşti ar fi fost tancuri sovietice pregătite să intre în România.

Da. În 22 decembrie, după-amiază, am fost chemat de grănicerii români de la Giurgiuleşti să vedem tancurile. Am plecat spre Giurgiuleşti eu, un şofer şi un militar. Acolo era un locotenent, Cotos. Ne-a arătat puşca mitralieră pe care o avea şi ne-a zis: „Primul tanc care trece pe pod poate că îl opresc, dar al doilea mă face zob". Am auzit că tancurile au înaintat pe pod până la linia roşie de demarcaţie între noi şi Uniunea Sovietică. Cotos s-a dus spre primul tanc şi a făcut semn să dea înapoi, pentru că trecuse cu ţeava de linia roşie.

Locotenentul Cotos ne-a infirmat în totalitate povestea actorului: „N-am văzut, domnule, niciun tanc. Am fost acolo la Revoluţie, dar a fost linişte. N-am întâmpinat nicio problemă. Nu ştiu de ce a fost inventată această poveste". Revoluţionarii gălăţeni spun că actorul a vrut să creeze o poveste frumoasă, mişcat de imaginea chinezului care a oprit tancurile în Piaţa Tienanmen cu câteva luni înainte (anonimul „tank-man") şi de invazia sovietică în Cehoslovacia (1968).

Cotos v-a povestit asta? Nouă ne-a negat că ar fi făcut aşa ceva şi, mai mult, că ar fi văzut vreun tanc.

Nu el mi-a povestit asta, ci unul dintre grăniceri, la modul: „I-auziţi, bă, ce a făcut nebunul!". Eu vă spun că am văzut un tanc pe pod, şi în spatele lui erau încă trei!

Nimeni nu a confirmat această poveste până acum. Cine ar mai putea vorbi despre acest episod?

Şoferul care a fost cu mine, dar, din păcate, nu i-am ştiut niciodată numele.

Şi acel reprezentant al Armatei...

Ăla era omul lui Plătică, aşa că n-o să recunoască niciodată. Până în martie 1990 au stat tancuri camuflate pe teritoriul de azi al Republicii Moldova. Le-am văzut cu ochii mei.

Maiorul Plătică susţine că răspândeaţi zvonuri alarmiste şi că v-a anihilat pentru a linişti atmosfera. De ce aţi fost arestat?

Pe 24 decembrie, pe la ora 12.00, Plătică a răspuns la telefonul operativ. A răspuns în scârbă: „Deeea, cine e acolo?". Era tolănit pe scaun. Şi odată s-a îndreptat: „Da, să trăiţi!". Eu spun că ăsta a fost momentul în care a primit ordin să

ne aresteze. Apoi a venit un om care spunea că are rude în America şi că de acolo, de la nişte penticostali, o să primim aparatură medicală. Era un ajutor pentru noi, revoluţionarii. Iar Plătică a înţeles „aparatură militară" şi ne-a arestat. A zis că facem complot împotriva Revoluţiei. Şi s-a mai întâmplat să bea din greşeală, în loc de ness cu votcă, nişte cerneală. Avea limba albastră şi a zis că am vrut să-l otrăvim. În noaptea de 23 spre 24 au fost propuneri să-l facem pe Plătică membru în Consiliul Provizoriu Judeţean. Apostol Gurău a spus: „Nu! E Revoluţia noastră".

De ce să fie Revoluţia dumneavoastră? Aţi ieşit în stradă după fuga lui Ceauşescu!

Da, dar chiar şi pe 22 decembrie, nu ştiam care va fi cursul evenimentelor. Dacă revenea Ceauşescu, noi toţi eram executaţi. Eu consider că, pe 24 decembrie, Armata ne-a confiscat Revoluţia.

Cum a fost cu isteria teroristă?

În 22-23 decembrie era povestea cu apa otrăvită. Din jumătate în jumătate de oră testam apa la laborator. Repetam, pentru că ne gândeam că poate n-au otrăvit-o acum, dar o vor otrăvi. Să vă spun un zvon pornit de la Plătică. Cel cu elicopterele militare deasupra Galaţiului. S-a tras în aer ca la balamuc. S-a oprit lumina în tot oraşul. Pentru populaţie a fost stresant să audă bubuială toată noaptea.

După ce aţi ieşit din arest, ce s-a întâmplat?

Am revenit în Consiliul Judeţean şi am rămas până în luna mai, la alegeri. Plătică era preşedinte. Am colaborat destul de bine.

De ce nu aţi continuat în politică?

Nu am vrut. Cu mult înainte de Revoluţie am lucrat împreună cu Gelu Voican Voiculescu, la Bucureşti. El era la un institut de cercetări geologice, şeful unui depozit cu mostre de carote (probe de pământ din diferite zone). Eu făceam brigada artistică la acest institut. Ne-am împrietenit. Lumea ştia că deveniserăm prieteni, fiindcă a fost la nunta mea şi la botezul unuia dintre copii. Nu pot să zic că eram foarte prieteni, că a vrut s-o f... pe nevastă-mea în noaptea nunţii. Da, da, nu mai râdeţi, că nu e glumă. Era totuşi un băiat mişto.

Nu v-a făcut lobby la Bucureşti în 1990?

Nu m-a interesat. În ianuarie 1990 am fost numit director al teatrului de către colegii mei. Trebuia să fiu pe lista senatorilor FSN şi n-am vrut. M-a interesat teatrul.

Aţi mai vorbit cu Voican după Revoluţie?

Da. Ţin minte că Gelu se pregătea să plece ambasador, într-o ţară, nu mai ştiu unde. M-am dus la el acasă şi mi-a zis: „N-ai să reuşeşti să afli nimic. Eu îmi iau tălpăşiţa. Îmi pun pielea la adăpost". Eu mă dusesem să-l întreb de ce am fost arestaţi, dacă a fost ordin de la Militaru sau ceva. Şi el mi-a spus că n-o să aflu nimic.

E adevărat cu aveţi dosar la CNSAS? Informator al Securităţii...

Da, am dosar. CNSAS a zis: „Da, are dosar". Şi eu recunosc că am, recunosc, fiindcă am dat nenumărate declaraţii. Am avut rude care în anii '51-'52 au plecat din ţară. Tata, militar în Marină, a avut de suferit. La finele anilor '50, o soră a tatei a fugit din Germania Democrată în Germania Federală. Tata ieşea la raport săptămânal. Eu din copilărie am scris note, din clasa a şasea – a şaptea. Părinţii mi-au spus să scriu tot ce ştiu. Asta m-a marcat pe viaţă. Şi când am crescut şi au venit „băieţii" să-mi spună să mai dau o declaraţie, am zis: „Da, dau, sigur că dau". Şi spuneam unele adevăruri parţiale, care să nu acuze pe nimeni. Asta am făcut. N-am fost turnător, n-am adeziune la Securitate, n-am fost plătit de Securitate. Am dat note că vecinul e vecin bun. Îi mai întrebam pe câte unii: „Bă, mă pun ăştia să dau note despre tine. Ce să scriu?".

Numai de bine aţi dat?

Un vecin care lucra pe vapor mi-a adus, după prima lui deplasare în străinătate, o cămaşă de blugi. A doua zi m-au întrebat colegii: „Mişto cămaşa. Cât te-a costat?". „Cinci dolari", am răspuns, deşi prietenul meu mi-o dăduse gratis. Două zile m-au ţinut la Securitate să spun de unde am valută şi dacă am văzut valută. Şi atunci am făcut o măgărie. Am spus: „Am văzut valută la un prieten"... cutare, cutare... „o ţine ascunsă sub saltea". Prietenul ăsta, pe care-l cunoşteam din copilărie, mi-a luat nevasta. S-a însurat cu

prima mea nevastă. Şi am fost şi eu curvă tâmpită, iar asta a fost singura delaţiune, că nici măcar nu era adevărat. Nu avea ăla valută. Mă gândeam ce mişto va fi: „O să-i rupă prostului salteaua!". Am fost prieteni de la cinci ani, dar ce să-i fac dacă...

„Când a început Revoluţia, m-am culcat"

În decembrie 1989, la Galaţi, Ilie Plătică-Vidovici era loctiitor al şefului de Stat Major la Unitatea Militară 01249. În conjunctura evenimentelor din acele zile, a rămas la comanda Garnizoanei Galaţi începând din după-amiaza zilei de 22 decembrie. Maiorul Dumitru Chebac, comandantul de drept, plecase la Bucureşti în urma apelurilor făcute de Cico Dumitrescu prin TVR.

Felul în care a gestionat evenimentele petrecute în oraşul de pe malul Dunării a fost întors ulterior pe toate feţele. Cert este că Plătică a ieşit cum nu se putea mai bine din haosul Revoluţiei: Galaţiul nu a avut niciun mort în afara unor accidente stupide, iar el s-a ales cu o carieră politică încununată cu patru mandate de senator, în partidul lui Ion Iliescu.

Cea mai controversată hotărâre pe care Ilie Plătică a luat-o în acele zile a fost arestarea conducerii Consiliului Frontului Salvării Naţionale din Galaţi, la 24 decembrie 1989. După această mutare s-a instalat în fruntea organizaţiei locale a Frontului Salvării Naţionale (FSN), pe care a condus-o până în mai 1990. S-a retras din Armată şi a candidat la alegeri din partea FSN, devenind cel mai influent om din Galaţi.

***Reporter:* Domnule Plătică, aţi avut parte de vreun incident notabil la Galaţi înainte de fuga soţilor Ceauşescu?**

Ilie Plătică-Vidovici: Nu, la Galaţi a fost linişte deplină până în 22 decembrie. Pe 17 decembrie s-a dat alarma şi am fost chemaţi la unitate. Am ajuns la Comandament şi l-am întrebat pe maiorul Dumitru Chebac, comandantul: „Ce e, mă, Mitică?". Ăsta, cum era el mai mutălac, zice: „Nu ştiu nimic. «Tataia»!". „Tataia" era colonelul Neculai Rizea, comandantul de Divizie, de la Brăila. Ăla, care era bătrân şi tâmpit, nu i-a zis nimic lu' Chebac, care e motivul sau altceva.

Se intra totuşi în alarmă de luptă, nu era normal să vi se comunice şi motivul?

Nu ne-au zis nimic. Am ascultat la radio să vedem ce se întâmplă. Şi am auzit la „Şopârlica" *(Radio Europa Liberă)* că, la Timişoara, popa Tökés a făcut aşa şi aşa, că e lumea pe străzi. Am zis: „Uite ce se întâmplă, şi ăştia nu zic nimic!". Aşa a fost de pe 17 decembrie până pe 22. Nu ştiam nimic, decât ce auzeam la radio.

Pe 22, când s-a anunţat sinuciderea „trădătorului Milea", cum aţi reacţionat?

Nu ne-a picat bine, deşi eu îl vedeam ca pe un slugoi. În zilele acelea se simţea o tensiune. Între 17 şi 22 n-am dormit mai mult de două ore pe noapte, că apăreau tot felul de lucruri. Umblam să-i controlez pe militari, să-i mai liniştesc. Ăştia care erau mai mici în grad se tot agitau, ziceau că e revoluţie, că dacă vom primi ordin să tragem în oameni... Le spuneam: „Bă, dacă te trimite la Spitalul Judeţean, tu pleci şi faci prima la dreapta! Şi te duci până unde vrei, că ai greşit itinerariul".

Şi când s-a anunţat fuga Ceauşeştilor, cum a fost?

Când au anunţat ăia că urmează un comunicat important, m-am dus în biroul comandantului: „Ce ţi-am zis, băi, Mitică, că s-a terminat?". În birou erau şi Dumitru Chebac, comandantul, dar şi Dumitru Popa, politrucul unităţii, locţiitorul comandantului. Şi apar ăştia pe ecran, cu Mircea Dinescu, cu Ion Caramitru, cu care mai erau. Popa ăsta zice: „Nu vezi, mă, Ilie, că ăştia sunt actori?!

Joacă teatru, să vadă cum reacţionează lumea!". I-am zis: „Du-te-n aia a mea, mă, Mitică! Ţie îţi mai trebuie 20 de ani să realizezi ce se întâmplă". Şi le-am spus: „Dacă sunteţi puşi în încurcătură, mă găsiţi la infirmerie. Eu mă duc acolo să mă culc, că n-am dormit de o săptămână". M-am dus la doctorul unităţii: „Bă, gata, s-a terminat, scoate coniacul!". Am ciocnit un pahar şi m-am dus să dorm. Deci, când a început Revoluţia, m-am culcat.

Când aţi văzut ce nebunie e la Bucureşti, v-aţi dus să vă **culcaţi?!**

Da! Peste vreo juma' de oră m-a trezit un subordonat, Dinu Alexandru: „Bă, Ilie, îmi pare rău că te-am trezit din somn, da' vezi că vin ruşii!". „Care ruşi vin, boule, şi de unde? Ce dracu' să caute ei aici la noi?". M-am îmbrăcat şi m-am dus la birou. Acolo, pe hartă, era reprezentată o coloană de blindate de 25 de kilometri cu capul la Giurgiuleşti, la graniţa cu Moldova. Doar că nu erau trecute data, ora şi sursa informaţiei, cum era normal. I-am întrebat pe subordonaţi, au zis că a venit de la Divizie. Am sunat acolo, ăia ziceau că e de la mine informaţia.

Ce aţi hotărât?

Am trimis un echipaj de la Cercetare, cu un transportor blindat, să se ducă până la pod, la Giurgiuleşti, să vadă dacă e sau nu vreo coloană. Era spre seară. „Şi dacă e, ce fac?", mă întreabă unu'. „Dacă e, tragi şi tu o rafală şi fugi. Doar să arăţi că ai ripostat şi te-ai împotrivit invaziei. La ce rahat avem noi aici, mai mult decât să ne predăm nu putem să facem". Dacă veneau ruşii, nu puteam decât să ne predăm. S-a dus ăla şi, când s-a întors, a zis că nu e nicio coloană de blindate, nici măcar o căruţă. Deci, a fost o informaţie falsă, o intoxicare, cum aveau să mai fie în zilele următoare.

Cum aţi ajuns la sediul Judeţenei de Partid, unde se formase comitetul revoluţionarilor?

Iniţial, revoluţionarii au venit la unitate şi l-au luat pe Dumitru Chebac, că el era comandant, să fie şi reprezentantul Armatei alături de ei. Seara m-a chemat Chebac la Consiliul Judeţean, ca să rămân eu în locul lui. Se dăduse la televizor, prin Cico Dumitrescu, care a zis să vină la Bucureşti unităţile de la Galaţi, Focşani, Brăila, Râmnicu Sărat, să-i înfrunte pe contrarevoluţionari. Chebac a plecat la Bucureşti şi eu am rămas comandant.

Ce aţi găsit la Consiliu?

Cât am fost acolo, veneau tot felul de zvonuri. Vine unul şi zice: „Avem, coane, terorişti. La teatru, peste drum, se ridică şi se coboară de pe acoperiş". Teatrul era în reparaţii. L-am trimis pe un locotenent să verifice dacă sunt ţinte mişcătoare. Acolo era o tablă desprinsă de pe acoperiş şi, cum bătea vântul, se ridica şi se cobora. După câteva ore, iar vin nişte revoluţionari: „De data asta sunt terorişti". În faţa Consiliului, peste drum, era un gard din beton. Dincolo de gard – nişte clădiri, iar mai încolo – o unitate militară. Şi ăia patrulau şi ei prin curtea unităţii şi se vedeau mişcări prin gard. Ăştia de afară au zis că sunt terorişti şi au venit la mine: „Vreţi să-i împuşcăm?". Eu am zis: „Nu! Staţi să vedem despre ce e vorba". Am dat un telefon şi am lămurit.

Cine era la originea acestor diversiuni?

Unul dintre personajele principale era actorul Vlad Vasiliu. Mai era popa Octavian Dicu, care era ofiţer de Securitate. Vasiliu – la fel. Nu ciripitor ordinar, era ofiţer sub acoperire. Ăştia erau membri în comitetul revoluţionarilor care se formase acolo. Vasiliu era ăla cu apa otrăvită şi cu „Vin ruşii!". El a scris şi într-o carte că a fost la pod la Giurgiuleşti şi că erau ruşii acolo. E o tâmpenie. Eu am trimis oameni acolo să verifice şi n-au găsit pe nimeni. Nimeni n-a confirmat vreodată povestea lui. Atunci i-am arestat, pentru că ei întreţineau nişte diversiuni şi se ajungea la haos, ieşea rău.

Pe 24 decembrie '89 aţi arestat, într-adevăr, o mare parte din componenţa CFSN Galaţi, acţiune pentru care aţi fost acuzat ulterior. Ce s-a întâmplat atunci?

După o sumedenie de lucruri dubioase, am recurs la o soluţie extremă: „Tu, tu şi tu – arestaţi! Vedem despre ce aţi vorbit voi cu «Vin ruşii!», apă otrăvită, terorişti şi altele. Până lămurim treburile astea, staţi acolo, cuminţi!". Au fost vreo 13 persoane arestate. Sigur, nu toţi erau vinovaţi de diversiuni,

dar era greu să faci atunci o selecţie perfectă. Cert este că, după ce i-am arestat, s-au potolit zvonurile despre terorişti şi alte nebunii. Printre cei 13 arestaţi a fost şi un plutonier pe care l-am prins într-o cameră de la Consiliu că amorsa grenade.

Până când au fost arestaţi cei 13?

Pe 29 decembrie, după multiple telefoane primite de la Petre Roman, de la Ion Iliescu, de la Cazimir Ionescu, le-am dat drumul. Ăştia au zis: „Ajunge, destule lacrimi, morţi avem destui, nu mai are niciun rost". Ăsta a fost sfârşitul, dar şi începutul unui nou serial. Care mi s-a întâmplat 20 de ani. Anul ăsta am primit şi eu certificat de revoluţionar, după 20 de ani. În ăştia 20 de ani, pe arestarea ăstora am fost denigrat continuu. Ceauşescu a avut vreo 5-6 capete de acuzare când l-au condamnat, eu am avut 7. Am acuzaţie de genocid, şi la Galaţi n-a murit un om la Revoluţie.

Ce procuror v-a acuzat de genocid?

Dan Voinea. General! Justiţie! I-am zis: „Bre, la Galaţi n-a murit niciun om. Pe ce bază mă acuzi de genocid?". Zice: „Minţi, ai făcut măcel acolo! Uite morţii!". Scosese un dosar şi-mi arăta nişte nume de oameni. Ăia erau gălăţeni care muriseră la Revoluţie, dar în alte oraşe. Fie la Bucureşti, fie la Timişoara, fie în altă parte. Abia anul ăsta mi-au dat hârtie de neîncepere a urmăririi penale.

„Militaru pregătea terenul pentru ruşi"

Cum a fost povestea cu generalul Pancea? Se ştie că era omul lui Militaru şi că, după ce a preluat comanda Garnizoanei de la Brăila, a încercat să se extindă şi la Galaţi.

Pancea s-a dat drept împuternicit al CFSN şi al lui Militaru să preia comanda militară din judeţele Constanţa, Tulcea, Brăila, Galaţi, Vrancea, Vaslui, Buzău. Eu i-am spus că dacă are o hârtie, o dovadă, ceva, să vină, dacă nu, e mai bine să nu vină la Galaţi. Şi el n-a mai venit la mine. Când a ajuns în Galaţi, s-a dus pe la unităţile militare, unde eu anunţasem deja despre el. Pe acolo a fost arestat, după care a plecat la Bucureşti.

Credeţi că, prin intermediul lui Pancea, Militaru încerca să instituie o dictatură militară?

Ceva s-a încercat, dar nu cred că o dictatură militară. Nu exclud nici varianta cu pregătirea terenului pentru ruşi, numai că, după părerea mea, ruşii n-au avut această intenţie. Eu cred că Militaru, Pancea şi alţii au vrut să se dea importanţi. La modul că vă arătăm pisica. Dacă nu vreţi ce spunem noi, acuma vin ruşii. Probabil că asta a fost în mintea lor.

Militaru nu v-a reproşat ulterior că nu v-aţi supus comenzilor lui Pancea?

Nu, dar au trimis de la Brăila să mă aresteze, la începutul lui ianuarie 1990. M-au ţinut acolo până la două noaptea, tot aşteptând să vorbească la telefon cu Militaru. Până la urmă au sunat de la Bucureşti că ministrul s-a culcat, şi ăştia nu ştiau ce să facă totuşi cu mine. A doua zi au plecat revoluţionari din Galaţi la Bucureşti, la Iliescu şi la Roman, şi au cerut eliberarea mea. Şi a sunat Roman ca să mă elibereze.

Din câte înţelegem, n-aţi fost de acord cu numirea lui Militaru în funcţia de ministru al Apărării. Această numire a făcut-o Ion Iliescu, în partidul căruia aţi intrat şi care v-a adus patru mandate de senator.

Nici cu Iliescu n-am avut o relaţie extraordinară. Relaţiile noastre au fost întotdeauna reci. Eu, de fapt, n-am vrut să plec din Armată. Insinuarea dumneavoastră ar fi că am intrat în cârdăşie cu oameni ca Iliescu şi Militaru. Nu e adevărat. Lui Iliescu i-am spus la anumite ocazii că nu ştie să-şi aleagă colaboratorii, începând cu Militaru şi cu Roman şi terminând cu mai mulţi.

Şi totuşi, aţi renunţat la Armată şi aţi intrat în politică alături de Ion Iliescu.

Nu se putea pune problema să-l refuz pe Iliescu. Dacă mă întorceam la ora aia în Armată, eram halit. Ei mi-au propus să candidez pentru FSN pentru că au văzut ce popularitate am în Galaţi şi aveau nevoie de voturi. Mare greşeală am făcut că m-am băgat în politică! Eu n-am vrut. Aş fi vrut să

rămân în Armată, dar a fost nasol. Iliescu era şeful statului, ce puteam să răspund?

De-aia am murit noi la Revoluție?

În câteva locuri din România a fost măcel. La Galați, ca și în multe alte orașe, oamenii doreau doar să bea mai mult Brifcor. Revoluționarii aveau totuși o mare dilemă: pe ce braț trebuia purtată brasarda tricolor – pe cel stâng sau pe cel drept? Apoi, chiar și așa, nedumeriți, au început să fure televizoarele color din Județeana de Partid.

Trei oameni au murit în oraşul de la Dunăre în zilele Revoluţiei. Un al patrulea a fost împuşcat la două săptămâni după executarea Ceauşeştilor. Gălăţenii se ruşinează când sunt întrebaţi despre morţii lor. Doar Ilie Plătică-Vidovici, nimerit la comanda Garnizoanei Galaţi în decembrie 1989, vorbeşte cu detaşare, chiar cu mândrie, despre răposaţi, considerând că lui i se datorează numărul mic de victime.

Ghinion, neatenţie, confuzie

Despre primul mort al Revoluţiei de la Galaţi se vorbeşte în şoaptă şi lapidar. Nici măcar nu a fost trecut în registrele cu morţii de la Revoluţie sau în legătură cu evenimentele. Totuşi, cazul hoţului din port e tangent cu Revoluţia.

„În port se fura din containerele cu marfă. Pe 22 decembrie, muncitorii din port l-au prins pe unul la furat şi au chemat grănicerii să-l preia. L-au luat ăştia să-l ducă la garnizoană, că Miliţia nu mai era. L-au luat cu maşina şi l-au băgat în spate, între doi soldaţi. Era seară, întuneric, mă rog. Şoferul era comandantul de la Grăniceri şi, când să iasă din port, santinela l-a somat să stea la control. Comandantul l-a înjurat,

că de ce să stea, că-i ştie maşina. Amărâtul ăla, având farurile în ochi, nu i-a recunoscut. A somat şi a tras după maşină un foc. Foc ce l-a lovit în căpăţână pe hoţ. Când au ajuns la Garnizoană să-l dea jos, hoţul era mort", spune Plătică-Vidovici.

Altă victimă a fost Dumitru Budescu, un ţăran călcat de tanc pe 24 decembrie 1989. A strigat şi el „Armata e cu noi!", dar Armata n-a fost atentă şi l-a strivit pe şoseaua dintre Galaţi şi Brăila. „A venit nevasta lui la mine, era o ţigancă. Zice: «Mi-a murit omu'. A ieşit ca tâmpitu', beat mort, şi l-a călcat tancu'». Neculai Rizea, comandantul de divizie de la Brăila, chemase un batalion de tancuri de la Galaţi la Brăila, ca să apere Comandamentul diviziei. Ţăranul a ieşit să salute Armata, şi ăia din tanc, fiind întuneric, nu l-au văzut şi l-au zdrobit", reconstituie scena Ilie Plătică-Vidovici.

Curiosul caz al lui Neculai Florea, locotenent de radiolocaţie la UM 01959, a început la 27 decembrie 1989, când se îngâna ziua cu noaptea. Maiorul Plătică l-a cunoscut personal pe Florea. „Era comandant de gardă în acea noapte, dar i-a venit lui cheful să-şi vadă nevasta. Erau tineri şi ei, ştiţi cum e... Se şi ieşise din Postul Crăciunului... Şi-a lăsat casca la birou şi a plecat. După un timp s-a întors la cazarmă, pe întuneric, şi a sărit gardul. Santinela l-a somat să stea. Ăsta l-a înjurat: «Bă, boule, eu sunt!». Santinela a început să tragă în el, a tras şi locotenentul Florea în santinelă. Soldatul a fost împuşcat în picior şi locotenentul în cap. Avantaj soldatul", povesteşte Plătică-Vidovici.

O cruce mare

Pe 6 ianuarie 1990, când în ţară se terminase şi mama Revoluţiei, s-a petrecut cel mai dramatic incident de la Galaţi. Un caporal beat a tras cu mitraliera în civilul Costel Niţă. Acesta figurează şi el la registrul „decedaţi în legătură cu evenimentele din decembrie 1989", deşi nu prea are legătură.

„Neculai Rizea, comandantul de divizie, nu voia să retragă trupele în cazarmă, deși trecuseră două săptămâni de când îl împușcaseră pe Ceaușescu. La Poșta din Galați erau doi soldați. Și ăștia, neavând nimic de făcut, au plecat să bea ceva. S-au îmbătat ca porcii și, când se întorceau la postul lor, i-a oprit un cetățean și le-a ținut morală, că ăia cântau ca proștii, lălăiau pe stradă. Și le-o fi spus: «Bă, voi ați contribuit la Revoluție și acum vă faceți de rahat pe stradă?». La care un caporal a scos arma și l-a împușcat. Pe caporal l-au băgat la pușcărie. Cam ăștia ne sunt toți morții", încheie Ilie Plătică-Vidovici.

Pentru ei și pentru cei 13 gălățeni care au murit prin alte orașe în timpul Revoluției, la Galați a fost ridicată o cruce mare, metalică, în părculețul din fața Prefecturii.

Primarul a lăsat baltă Revoluția ca să taie porcul

Cezar Paul Rogoz, de profesie aviator, de vocație revoluționar, a strâns într-o carte toate momentele derizorii ale Revoluției din Galați. I-a lăsat pe concitadinii săi să scrie ce au trăit și ce au simțit în urmă cu 20 de ani. A strâns 700 de pagini cu anecdotele unei Revoluții îndepărtate.

„Cartea conține unele ciuperci otrăvite, dar eu n-am cenzurat pe nimeni. I-am lăsat pe toți să-și spună amintirile", explică Rogoz. Titlul lucrării este „Povestirile teroriștilor", deși la Galați n-au fost teroriști, ci doar povestiri.

De aici am aflat trista întâmplare a lui Florin Melinte, poreclit „muzicianul Revoluției" pentru simplul fapt că a dat tonul la „Deșteaptă-te, române" în seara de 22 decembrie.

Melinte a rămas cu un gust amar de la Revoluție: „Între 22 și 23 decembrie am luat legătura cu cei de la fabrica de sucuri, pentru că voiam să împărțim populației 60.000 de sticle de Brifcor, Cico, Quick și ce mai era pe atunci. În momentul în care am expus această problemă în Consiliu, am fost tratat cu sictir, ba chiar cineva mi-a spus: «Ce suc, dom'le? Las' că de mâine dau drumul să curgă berea și vinul în Galați!». Sincer, m-am simțit foarte umilit și mi-am zis că, dacă tot nu au nevoie de mine, o să plec".

Tot în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989, revoluționarii din Consiliul Județean au speculat bine trecerea puterii în mâinile poporului și s-au înfipt în bucatele de la cantina Partidului.

Ioan Manole, unul dintre membrii nou-formatului Comitet Județean Popular, a povestit că s-au servit salamuri fără soia, pulpe afumate, cașcaval și tot felul de bunătăți. „Toată lumea se delecta, dar eu n-am pus gura pe nimic. Popa Tăviță Dicu mă tot ispitea să mănânc, până când m-am enervat și i-am spus: «Părinte, Sfinția Ta, nu știi că suntem în Postul Crăciunului?»".

La Galați, spiritul Sărbătorilor a cântărit mai greu decât spiritul Revoluției. Cel dintâi primar ales de comitetul revoluționar, pe nume Atanasiu (nimeni nu-și mai amintește numele lui de botez), a fugit din sediul Prefecturii să-și vadă de ale Crăciunului. „Mai lăsați-mă cu Revoluția asta! Eu când mai îmi tai porcul?", a zis Atanasiu.

A plecat și dus a fost, lăsând orașul fără primar. A fost numit imediat un alt edil.

„Astăzi trebuia să primesc apartament, dar voi, cu Revoluția voastră..."

Pentru mulți gălățeni, schimbarea de regim a venit într-un moment ușor nepotrivit. La Primărie veneau puhoaie de oameni cu problemele lor de zi cu zi. Unii se interesau de repartiția locuințelor: „Astăzi trebuia să primesc apartament, dar voi, cu Revoluția voastră...", își amintește revoluționarul Vasile Dănilă, poreclit „Mustăciosul".

Alții, în buna tradiție gospodărească a românilor, doreau să nu intre în anul nou cu datorii și stăteau la coadă la ghișeul

de taxe şi impozite. Şi dacă tot erau adunaţi acolo, de ce să nu se sacrifice pentru libertate? Aceiaşi oameni se întreabă astăzi retoric, trecând în revistă frustrările adunate de-a lungul anilor: „De-aia am murit noi la Revoluţie?".

BUZĂU

CĂCIULA ŞI COJOCUL PRIMULUI-SECRETAR

La Buzău, Revoluția a durat trei zile: din 22 până în 25 decembrie. Suficient pentru a produce 28 de morți și o suită de situații hilare. Tragedie și comedie în egală măsură. Unul dintre liderii revoluționarilor buzoieni este indicat drept autor al unei fapte de mare curaj: i-a furat căciula și cojocul primului-secretar PCR al județului, Simion Cotoi, care – vai! – plângea ca un copil.

Cum a fost? „12 ore la Revoluţie, 24 de ore liber", îşi aminteşte revoluţionarul Ilie Ion Virgiliu. Chiar şi aşa, au murit 28 de oameni în acest oraş. Au tras militarii, civilii şi membrii Gărzilor Patriotice. Buzăul a fost unul dintre acele oraşe blestemate unde diversiunea teroristă a prins foarte bine, iar cei care au avut arme în mâini, şi au fost mulţi, le-au folosit cu zel.

La Buzău s-a murit prosteşte. Nu a existat o represiune, ca la Timişoara sau la Bucureşti, şi nici nu a fost pus în practică un scenariu prestabilit, ca la Sibiu. La Buzău, Gărzile Patriotice au înarmat şi civili care nu făcuseră armata. S-a tras chiar şi în ambulanţele care transportau muribunzi.

La Buzău se afla, în 1989, Comandamentul Armatei a II-a, care se întindea de la Botoşani la Bucureşti şi de la Braşov la

Constanţa. Armata a II-a cuprindea, între altele, trupe de paraşutişti, baze aviatice şi batalioane de cercetare-diversiune.

Revoluţionarii buzoieni spun că Armata n-a fost de la început de partea poporului. Ion Dîndăreanu, comandantul Armatei a II-a, a aşteptat, precaut, să vadă cum se aşază lucrurile după „cataclismul" din 22 decembrie. Forţele care se aflau în subordinea lui Dîndăreanu puteau înclina balanţa momentului 22 decembrie 1989 în oricare dintre părţi.

„În perioada 16-18 decembrie 1989, pe străzile din Buzău au apărut fluturaşi pe care scria «Libertate». Oamenii îi găseau pe stradă şi mi-i dădeau. Eu eram la Ordinea Publică. Îi predam mai departe la comandant", îşi aminteşte Gheorghe Zotolea, fost miliţian în Buzău.

Revoluţionarul Marcel Macsim spune că pe 21 decembrie a fost un preambul al revoltei.

„S-au adunat la fabrica de utilaje toţi liderii comunişti ai judeţului. Au vrut să înfiereze ce s-a întâmplat la Timişoara. Atunci, mulţimea a început să arunce cu pietre şi cu sticle. S-a terminat ruşinos acest miting de înfierare". Tot la 21 decembrie, la Buzău s-a aflat şi o echipă a TVR care urma să facă un reportaj despre cât de mâhniţi sunt oamenii muncii faţă de evenimentele provocate de „huliganii de la Timişoara".

Şi totuşi, Revoluţia buzoiană a început la 22 decembrie, după fuga lui Ceauşescu. Oamenii au auzit vestea la aparatele de radio şi au început să se adune în Piaţa din faţa Palatului Comunal (sediul actualei Primării).

Simion Cotoi, primul-secretar PCR de la Buzău, a încercat să liniştească mulţimea. A luat cuvântul de la balconul Palatului Comunal, strigând: „Liniştiţi-vă, nu faceţi prostii, o să fie bine!". În acel moment, mulţimea a devenit iritată şi a forţat pătrunderea în sediul Palatului.

Cel care a deschis uşile Palatului a fost Radu Aurelian, şeful Gărzilor Patriotice din Buzău; un comunist bine înşurubat în vechiul sistem, dar care a anticipat corect mersul evenimentelor. „Era zbirul-zbirilor pe vremea lui Ceauşescu. Când venea în control, trebuia să-i umplem portbagajul maşinii", îşi aminteşte revoluţionarul Eremia Stanciu, pe atunci membru în Gărzile Patriotice de la Întreprinderea Chimică. Tot Stanciu spune că, „pe 17 sau pe 18 decembrie, noi, cei de la Gărzile Patriotice, am primit dispoziţie de la Partid să confecţionăm câteva sute de bastoane, fiindcă urma să trimitem 150 de oameni la Timişoara, pentru întâmpinarea grupurilor de huligani. Bâtele au fost făcute, dar până la urmă n-a mai plecat nimeni la Timişoara".

Acestea au fost Gărzile Patriotice: forţe de represiune înainte de 22 decembrie, vânători de terorişti inexistenţi după 22 decembrie. Pentru că a deschis uşile revoluţionarilor şi „a întors armele", Radu Aurelian a devenit, începând cu 22 decembrie, preşedintele Consiliului Judeţean provizoriu al Frontului Salvării Naţionale. Iar după Revoluţie a fost prefect de Buzău.

„Pe Radu Aurelian l-am găsit acolo. A pactizat imediat cu noi. De fapt, nici nu l-am mai lăsat să plece de acolo. Unde să se ducă, ce să facă? Până la urmă, a fost de-al nostru. Că a avut sau n-a avut încotro, nu ştiu, dar a fost al nostru", spune revoluţionarul Petre Burada.

Dîndăreanu şi Olteanu

Revoluţionarii buzoieni se combat punct cu punct, unul pe celălalt, atunci când vorbesc despre zilele de 22-25 decembrie 1989. Dar cad de acord în privinţa unui singur lucru: bâjbâiala Armatei.

Revoluţionarul Gheorghe Divoiu e tranşant: „Dacă Armata ar fi colaborat, nu mai existau arme la civili. Dîndăreanu trebuia să preia toate obiectivele din Buzău încă din 22. N-ar mai fi ajuns arme în mâna unor neinstruiţi şi n-ar mai fi fost atâţia morţi". Dar Dîndăreanu a rămas în cazarmă, unde i-a primit şi pe generalul Constantin Olteanu, fost ministru al Apărării, şi pe Ion Catarinescu, secretar al fostului CC al PCR. Aceştia veneau de la Iaşi, unde-i trimisese Ceauşescu, şi s-au refugiat la Dîndăreanu, vechi prieten cu Olteanu.

Despre relaţia dintre cei doi vorbeşte Vasile Ion: „Olteanu îl numise pe Dîndăreanu la Armata a II-a. Dîndăreanu putea să ia nişte măsuri aici, şi cu forţele pe care le avea... era rău. Dacă plecau MIG-urile (care s-au ridicat) de la Bobocu şi se duceau spre Bucureşti şi acţionau, se cam termina cu Revoluţia".

Radu Aurelian completează: „Dîndăreanu a făcut ce a făcut pentru că era generalul Olteanu la el. Armata n-a pactizat de la început, a stat pasivă. N-a dat curs apărării unor obiective. Dîndăreanu şi Olteanu aşteptau să se întoarcă Ceauşescu la putere. Pe 23 decembrie au început să se implice, când au văzut că e treaba lămurită".

„Armata a II-a a adus tancuri în faţa Palatului şi zicea că ne apără de terorişti, dar cu turelele tancurilor îndreptate spre Palat. Mai mult îi păzea pe ceilalţi de noi. Dîndăreanu nu era cu noi, pentru că la Buzău era refugiat Olteanu, fostul ministru al Apărării, iar ei doi stăteau şi cloceau cum să facă o contrarevoluţie", e convins şi Petre Burada.

Vasile Ion, emanatul Revoluţiei de la Buzău, susţine că a fost un moment în care Armata a II-a s-a rupt: un detaşament s-a alăturat Revoluţiei, ignorând starea de expectativă în care se afla Dîndăreanu. „Iniţial, noi nu am vrut să-i primim pe militari în Palatul Comunal, pentru că nu aveam încredere. La un moment dat însă, o grupă de ofiţeri conduşi de colonelul Păştinică a plecat de la Armata a II-a şi a venit la Palat: «Noi suntem alături de revoluţionari şi rămânem aici». Discutând cu Dîndăreanu la telefon, mi-a spus: «Oamenii trebuie să vină înapoi în unitate, altfel e dezertare». Ăştia ai lui Păştinică au zis: «Dacă ne ducem acolo, ne arestează sau ne împuşcă. Nu ne ducem». Şi le-am spus: «Vă duceţi pe răspunderea noastră, a revoluţionarilor». Ei bine, când au vrut să iasă afară şi să se urce într-un TAB, s-a pornit o ploaie de gloanţe şi au revenit oamenii în Palat. Peste o zi sau două, după ce am mai parlamentat cu conducerea Armatei a II-a, s-a convenit să se întoarcă la unitate. Bineînţeles că au fost puşi sub observaţie şi izolaţi", povesteşte Vasile Ion.

Generalul Dîndăreanu a decedat în anul 2005.

Plângea Cotoi!

Pătrunşi în Palatul Comunal, revoluţionarii buzoieni au smuls din perete un tablou imens al lui Ceauşescu şi l-au aruncat jos, în mijlocul mulţimii. În aceeaşi zi (22 decembrie 1989), un alt grup de manifestanţi s-a îndreptat către sediile Miliţiei şi Securităţii. Era un zvon că în arestul Miliţiei se află studenţi anticomunişti. „Le-am deschis toate birourile, să vadă că nu avem pe nimeni în arest. Apoi s-au luat de faptul că de ce n-am făcut nimic în cazul uciderii buzoiencei Mihaela Runceanu, celebra cântăreaţă. Ea a fost omorâtă la Bucureşti în noiembrie 1989 şi ne certau pe noi, de la Buzău, că n-am făcut nimic. Erau beţi. Nici nu ştiau de ce au venit", îşi aminteşte fostul miliţian Gheorghe Zotolea.

Acesta a simţit încă din 20 decembrie 1989 că urma să se întâmple ceva. „Cu câteva zile înainte de izbucnirea Revoluţiei, unii colegi de-ai mei făcuseră rost de uniforme de Gărzi Patriotice, ca să poată părăsi sediul în caz de ceva".

În după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, în sediul Palatului Comunal a început lupta pentru putere. Au pătruns în clădire zeci de oameni – unii să fure, alţii să conducă. S-a format acolo un grup care n-a mai plecat. Dintre ei s-au erijat câţiva lideri: Petre Burada (inginer), Vasile Ion (medic pediatru) şi Radu Aurelian (şeful Gărzilor Patriotice). Fiecare are viziunea lui despre Revoluţie. Discordanţele şi exagerările lor sunt evidente. Cu toate astea, toţi au ajuns oameni importanţi în judeţ sau chiar pe plan naţional.

Petre Burada: „Eu am fost primul conducător de după Revoluţie la Buzău. Zic: «Gata, acuma eu sunt prim-secretar». Şi mă pun singur, domnule! Era de faţă şi Cotoi, ultimul prim-secretar PCR al judeţului. Plângea! Uite aşa îi curgeau lacrimile pe obraji! Nu m-am gândit niciun moment să rămân prim-secretar, am vrut să-i dăm jos pe alde Cotoi şi apoi vom vedea cum se aranjează societatea. Ne-am dus în «sala 24», unde se ţineau şedinţele. Am constituit o grupare care nici nu ştiam ce este. Am făcut o listă, să ştim care suntem acolo. Lista

asta a devenit Frontul. Frontul nostru avea 35 de membri. Eu n-am fost niciodată preşedinte. L-am pus pe Vasile Ion, pentru că pe el îl cunoşteau oamenii. Era doctor. Pe mine nu mă cunoştea nimeni. Şi era şi pitoresc cu barba aia. Aşa a ajuns Vasile Ion cine este. Apoi ne-a dat pe toţi afară".

„Cotoi încerca să vorbească cifrat"

Deşi au fost mulţi ani colegi de partid (PSD), Burada e în conflict deschis cu Vasile Ion, fost baron PSD de Buzău. „Eu voiam să dau puterea celor care au luat-o, iar Vasile Ion voia s-o dea celor care au avut-o. Şi aşa a făcut. N-a rămas niciunul de la Revoluţie în conducere. Bă, nene, era prostu' nostru, dar nici de paznic nu e bun niciunul? Vasile Iona făcut în aşa fel încât să mă determine să plec. În ianuarie 1990 ne-am întâlnit la primul Consiliu în «sala 24» şi le-am spus: «Eu mă retrag, dar ţineţi minte că Revoluţia a fost luată de la ăştia care au făcut-o!». Şi am plecat. Au trecut peste 20 de ani şi uite că am avut dreptate".

Despre Burada, Vasile Ion are numai cuvinte de ocară: „Un impostor. Burada era într-o relaţie de rudenie cu unu', Dan Aurel, membru în CC. A «vaporizat» nişte camioane cu cereale de pe la Săhăteni şi trebuia să intre la puşcărie. Cu intervenţii a scăpat de puşcărie, dar Cotoi i-a spus: «Pleacă din judeţ!». Şi a plecat pe la Tohani. Iar la Revoluţie a venit să-şi plătească poliţele şi i-a furat căciula şi cojocul primului-secretar. El e supărat pe mine pentru că voia să fie deputat sau senator, dar eu ştiam ce-i poate pielea".

Vasile Ion, medic pediatru la acea vreme, a venit la Palatul Comunal crezând că sunt răniţi în zonă şi poate ajuta. „M-am dus şi de grija fiicei mele", zice el. Fiica sa este Marie Jeanne Ion, jurnalista răpită în Irak, în 2005, după o combinaţie dubioasă cu Omar Hayssam.

Revoluţionar de frunte în Buzău şi fost membru în Comisia Parlamentară a Revoluţionarilor din decembrie 1989 (comisie care validează certificatele de revoluţionari), Vasile Ion are mari dificultăţi cu fixarea în timp a evenimentelor. „În ziua de 22 eram de gardă. Dimineaţă, la prima oră, în jur de 8.00–9.00, operam. Am ieşit din sală pe la 10.00 şi am văzut ce era la televizor. Erau deja cei de la Bucureşti în TVR, l-am văzut pe Sergiu Nicolaescu, practic se ocupase Televiziunea de către revoluţionari. Am plecat de la spital în jur de ora 10.30. Mergând spre casă, am văzut coloane de manifestanţi pe Bulevardul Unirii".

Să punem lucrurile în ordine: primul mesaj transmis de Televiziunea Română Liberă a fost în jurul orei 13.00. Deci, întâmplările povestite de Vasile Ion s-au derulat câteva ore mai târziu.

Acest detaliu este important pentru a stabili faptul că Buzăul nu s-a ridicat cât timp Ceauşescu a fost la putere. Şi mai este important prin prisma faptului că un om cu o cunoaştere superficială a evenimentelor din decembrie 1989 a validat revoluţionari pentru a fi plătiţi din bani publici.

*

* *

Ajuns în Palatul Comunal, Vasile Ion a insistat ca Simion Cotoi, primul-secretar comunist, să rămână în conducerea provizorie a judeţului. „Una era să dea el un telefon la o întreprindere şi alta era să dea unul dintre noi. A stat sub pază. Să avem totuşi grijă ca el să nu se poată manifesta împotriva Revoluţiei".

„Pe Cotoi l-am prins când încerca să vorbească cifrat: «Maria, Maria, ia-mă, nu ştiu ce»", susţine Radu Aurelian, fostul şef al Gărzilor Patriotice. Cotoi a rămas în Palatul Comunal până când s-a terminat Revoluţia, adică până pe 25 decembrie, după care a plecat liniştit la el acasă, într-o localitate din judeţul Mureş.

În seara de 22 decembrie, revoluţionarii rămaşi în Palat au primit un telefon: „Vor veni de la Tecuci elicoptere ale trupelor de Securitate să bombardeze Palatul". Panică generală.

Vasile Ion: „Am început să strigăm să iasă lumea din case, că ne omoară. Dar locatarii blocurilor din jurul Pieței trăgeau perdelele la ferestre. Am stat afară câteva ore, până spre dimineață, şi apoi ne-am dus din nou în Palat. Noi, ăştia, ne-am asumat ceva!".

O posibilitate: arme prin boschete

Au urmat zilele de 23 şi 24 decembrie, mai grele şi mai sângeroase. Arhiva Tribunalului Buzău a fost incendiată. „În Tribunal s-a tras foarte mult din Palat. Toată lumea a spus că din Tribunal trage cineva. Dar, de fapt, erau ricoşeuri ale unor gloanțe trase de jos, din stradă. Diversiune a fost. Probabil că un cetățean care pleca dimineață cu pachețelul la serviciu avea într-un tufiş o armă, trăgea, o punea la loc şi pleca mai departe. Dar nu cred că a vrut cineva să tragă în Palat. În schimb, cei din Palat au tras...", admite Vasile Ion. El a fost numit vicepreşedinte provizoriu al FSN. „Preşedinte era Radu Aurelian. O haină militară impunea", explică „vicele".

„Am fost preşedinte vreo trei luni, pentru că am fost chemat de Stănculescu, care m-a întrebat dacă vreau să rămân ofițer sau să merg mai departe în politică. Am rămas ofițer până în 2002, când am ieşit la pensie cu gradul de colonel", spune Radu Aurelian. Acesta se afla în Palat din data de 17 decembrie, de la alarma de luptă cu indicativul „Radu cel Frumos". „Am fost şeful Gărzilor Patriotice din oraş până pe 22 decembrie, când am fost ales membru al CFSN, şi prin ordinul de zi pe unitate n-am mai fost şef la Gărzi", zice Radu Aurelian, care se spală pe mâini, în acest fel, de crimele săvârşite în acele zile de membrii Gărzilor Patriotice.

Criminal cu repetiție

Gheorghe Olteanu, căpitan în Gărzile Patriotice, a împuşcat mortal patru oameni care dormeau pe o canapea. După câteva ore, a mai omorât încă un civil nevinovat. Olteanu a fost condamnat la 22 de ani de închisoare, din care a ispăşit 17. Nu a putut oferi niciodată o explicație plauzibilă pentru crimele din decembrie 1989.

Dacă în celelalte oraşe din țară s-ar fi apăsat pe trăgaci cu aceeaşi nonşalanță cu care s-a apăsat la Buzău, probabil că numărul tragediilor de la Revoluție ar fi fost şi mai mare. În oraşul de la curbura Carpaților au murit 28 de oameni, cu toții în urma unor episoade în care focurile de armă au sfidat orice rațiune.

Unul dintre cele mai şocante momente ale acelor zile s-a consumat în noaptea de 23 spre 24 decembrie, în incinta Palatului Comunal. În acea noapte, în sediul fostei Județene de Partid din Buzău se aflau membri ai Gărzilor Patriotice (dispozitive de civili conduşi de ofițeri ai Armatei), militari şi revoluționari care în 22 decembrie ocupaseră clădirea, alungându-l pe prim-secretarul Simion Cotoi. Spre dimineață, după ora 3.00, câțiva dintre revoluționari au fost răpuşi de oboseală şi au început să moțăie pe o canapea aflată pe unul dintre holurile clădirii.

Întrucât în urmă cu câteva ore circulase un zvon despre un grup de terorişti care urma să atace Palatul Comunal, se luase hotărârea ca majoritatea luminilor să fie stinse, iar militarii şi membrii Gărzilor Patriotice erau în posturi cu armele în mână. Este imposibil de înțeles ce s-a petrecut în acele momente în mintea căpitanului Gheorghe Olteanu (41 de ani în 1989), cu atât mai mult cu cât cei prezenți nu-şi amintesc niciun incident care să fi putut determina reacția lui din clipele următoare.

Cert este că Olteanu a îndreptat automatul către canapeaua din hol şi a tras două rafale de foc automat,

împuşcându-i mortal pe Vasile Apostol (50 de ani), Constantin Voinea (33 de ani), Aurel Toader (35 de ani) şi Nicolae Zaharia (48 de ani). L-a rănit şi pe Aurel Tucă (21 de ani). Conform rezoluţiei alcătuite de Parchetul Militar imediat după evenimente, ofiţerul ar fi pretextat că a văzut mişcare pe hol şi că unul dintre oamenii care se mutau dintr-un loc în altul s-a îndreptat spre el.

La proces, Gheorghe Olteanu avea să-şi schimbe declaraţia şi să afirme că se afla într-o cameră a cărei uşă era faţă în faţă cu canapeaua pe care dormeau victimele şi, fiind trezit din somn de un foc de armă, a intrat în panică şi a tras direct prin uşă. Nimeni nu confirmă însă existenţa focului de armă invocat de Olteanu.

Gestul şocant al ofiţerului de 41 de ani avea să fie completat de reacţia cel puţin stranie a superiorilor săi. Cu toate că mitraliase din senin cinci oameni, Gheorghe Olteanu a rămas în continuare în Palatul Comunal, fără a fi măcar dezarmat.

Martorii oculari spun că revoluţionarii scăpaţi teferi de sub tirul căpitanului de Gărzi Patriotice ar fi încercat să-l dezarmeze, însă au fost opriţi de soldaţi. Mai mult decât atât, cei consideraţi periculoşi au fost tot civilii aflaţi pe holul în care a avut loc tragedia. Aceştia au fost închişi într-o cameră din Palat şi, spre dimineaţă, audiaţi de un procuror chemat la faţa locului.

După terminarea cercetărilor, în jurul orei 11.00 dimineaţa, grupul celor care au dat declaraţii a fost invitat să plece acasă. La ieşirea din clădire, pe un alt coridor, se afla în poziţie de tragere acelaşi Gheorghe Olteanu, care i-a somat să se oprească. Revoluţionarii s-au oprit, iar doi dintre ei au plecat să cheme câţiva soldaţi care să-l convingă pe Olteanu că nu sunt terorişti. Un căpitan şi un soldat au coborât la Olteanu şi i-au spus că persoanele respective sunt libere să plece acasă, dar se pare că asta nu a fost de ajuns.

Când primii cetăţeni au coborât spre curtea interioară, Olteanu i-a somat o singură dată, în mod nejustificat, după care a tras o rafală cu pistolul mitralieră în grupul de oameni neînarmaţi şi paşnici. A fost ucis pe loc Anton Baltac (25 de ani) şi a fost rănit Constantin Ionel Lupaşcu (25 de ani). Un container din fier masiv, în spatele căruia s-au ascuns ceilalţi oameni, a reuşit să mai reducă proporţiile măcelului provocat de Gheorghe Olteanu în decurs de numai câteva ore.

Abia după această a doua ieşire, Gheorghe Olteanu a fost dezarmat şi dus direct la spitalul de boli psihice de la Săpoca (judeţul Buzău), unde a rămas internat până pe 4 ianuarie. Medicii au stabilit că acesta a avut discernământ în momentul crimelor. Justificarea sa era aceea că a comis faptele pe fondul unei „stări psihice deosebite", influenţat de evenimentele Revoluţiei şi de teama că ar putea fi atacat de cineva. Abia pe 10 ianuarie 1990, Olteanu a fost arestat preventiv.

Evidenţa faptelor sale era cât se poate de incomodă pentru autorităţile vremii, în condiţiile în care Armata română trebuia să iasă din Revoluţie cu o imagine eroică. Dacă alte situaţii au putut fi muşamalizate, crimele comise de Olteanu erau mult prea evidente. A fost primul ofiţer al Armatei trimis în judecată în urma evenimentelor din decembrie 1989. Procesul său a început în primăvara lui 1990 şi a durat până în februarie 1991, când Gheorghe Olteanu a fost condamnat la 22 de ani de închisoare. A fost eliberat după 17 ani, însă la Buzău nimeni nu mai ştie nimic despre el sau despre familia sa. Imediat după Revoluţie, soţia lui a intentat proces de divorţ şi s-a mutat din oraş împreună cu cei doi copii.

„Ce aţi căutat, golanilor? Voi sunteţi terorişti!"

Faptele săvârşite de Gheorghe Olteanu pe 24 decembrie 1989 rămân un mister greu de desluşit chiar şi după două decenii. Oamenii asupra cărora acesta a îndreptat arma în acea noapte fatidică erau prezenţi în Palatul Comunal încă din 22 decembrie. În mod cert, Olteanu interacţionase cu ei în acele zile şi, cu toate acestea, a tras asupra lor atât noaptea, cât şi în zori, la lumina zilei, considerându-i terorişti.

Dacă ar fi să judecăm după raţionamentul lui Olteanu, la Buzău „teroriştii" se infiltraseră chiar şi în structurile de conducere, întrucât Aurel Toader, unul dintre cei împuşcaţi mortal, fusese ales membru în Consiliul Judeţean provizoriu al Frontului Salvării Naţionale (CJFSN), constituit în seara de 22 decembrie.

Un alt mare semn de întrebare care rămâne în urma acestui caz este neînlăturarea lui Gheorghe Olteanu din Palatul Comunal după împuşcarea celor cinci oameni care dormeau pe canapea. „Există o regulă şi pe front. Când cineva împuşcă nişte oameni, îl retragi. Ăsta a mai omorât şi dimineaţa pentru că nu a fost luat de acolo", afirmă Vasile Ion, fost senator PSD şi revoluţionar cu certificat.

În mod normal, cel care ar fi trebuit să ia măsuri asupra lui Olteanu era superiorul său direct, maiorul Radu Aurelian. Acesta spune că începând din 22 decembrie renunţase la funcţia de şef al Gărzilor Patriotice din Buzău, întrucât fusese ales preşedinte al CJFSN şi nu putea deţine două funcţii. Totuşi, recunoaşte că era comandantul dispozitivului din Palatul Comunal, ceea ce înseamnă că el ar fi fost primul care trebuia să ia măsuri. „Când s-a petrecut incidentul cu Olteanu, eu nu am fost prezent, eram în altă cameră. Am auzit împuşcăturile şi m-am dus repede. Când am văzut morţii, vă spun sincer că am leşinat, pentru că nu mai văzusem niciodată aşa ceva. M-au udat cu apă, au început să strige «Domnule, cui ne laşi?». Era o stare de tensiune, apăreau tot felul de zvonuri", îşi scuză Radu Aurelian lipsa de reacţie. Întrebat de ce nu l-a scos pe Olteanu din dispozitiv după ce omorâse patru oameni, Radu aruncă vina pe Procuratură: „Eu am vrut să acţionez legal şi am chemat Procuratura. Procurorul Romaşcanu, care între timp a murit, nu mi-a zis să-i pun cătuşele lui Olteanu sau să-l iau de-acolo. Dacă n-a zis procurorul, eu ce să fac?".

Despre felul în care procurorul Romaşcanu a înţeles să demareze ancheta povesteşte Dumitru Drăghici, aflat printre oamenii din hol care au fost reţinuţi pentru audieri după primele rafale trase de Olteanu. „Ne-au băgat într-o cameră la anchetă şi ne întreba procurorul Romaşcanu: «Ce aţi căutat, golanilor? Voi sunteţi terorişti!». Era şi un profesor, Manolescu, pe care îl cunoştea. Zice: «Cum, domnule, dumneata cu golanii ăştia?»".

„Dacă mă împuşcă, măcar să văd"

Există însă şi voci care afirmă că gestul lui Olteanu nu a fost o greşeală inexplicabilă, ci ar fi făcut parte din jocurile pentru putere care s-au dat în Palatul Comunal. Petre Burada, membru al asociaţiei de revoluţionari „Club 22 Buzău", este categoric: „Revoluţia, la Buzău, a fost furată. Cei care au intrat în Palat pe 22, revoluţionarii adevăraţi, au fost îndepărtaţi unul câte unul de la conducere. Mie şi atunci, cu Olteanu, mi s-a părut ceva ciudat. Că eram într-o cameră mai mulţi, discutam şi nu prea ne înţelegeam. Şi doctorul Vasile Ion zice: «Bă, mâine e zi grea, hai să ne culcăm o parte din noi. Petrică, mergi şi te culcă, mai ia vreo şapte-opt băieţi şi culcaţi-vă!». «Bă, mie nu mi-e somn. Dacă e să vină cineva şi să mă împuşte, măcar să văd», am zis. Şi pe ăia care s-au dus să se culce i-a împuşcat ăla de la Gărzile Patriotice".

Vasile Ion spune că afirmaţiile lui Burada sunt bazaconii: „El a plecat din Palat pe 23, deci nu avea cum să asiste la o asemenea discuţie, care nici n-a existat de fapt".

Misterul nebuniei lui Gheorghe Olteanu este îngroşat de o declaraţie a lui Eremia Stanciu, membru în Gărzile Patriotice din Buzău: „Olteanu era un om blând, un om cumsecade. Nu pot să înţeleg ce a fost în capul lui de a făcut un asemenea gest".

Intenţionat sau nu, măcelul provocat de Gheorghe Olteanu a scos din cărţile noii puteri o mare parte dintre revoluţionarii aflaţi în Palatul Comunal în acel moment. Cei care au scăpat de rafalele căpitanului din Gărzile Patriotice au fost imediat izolaţi într-o cameră, iar după audieri au fost sfătuiţi să plece acasă, pentru a nu li se întâmpla ceva rău.

„Iliescu a vrut să-l graţieze"

Mai mult decât oricine, o explicaţie pentru cele întâmplate în noaptea de 23 spre 24 decembrie au căutat-o rudele victimelor lui Gheorghe Olteanu. Gabriel Toader – al cărui frate, Aurel, a fost printre cei patru oameni împuşcaţi mortal pe canapea – nu poate uita cinismul pe care Olteanu l-a afişat la proces. „A zis că şi-a făcut datoria şi că atunci, noaptea, chiar a fost felicitat pentru cum a acţionat. Radu Aurelian trebuia să-l dezarmeze, că el era şeful acolo. Dacă nu l-a dezarmat, înseamnă că el l-a felicitat. Asta nu pot să înţeleg. Cum îi mai dai voie să poarte armă şi să mai stea acolo după ce a ucis patru oameni? Olteanu a zis că fuseseră anunţaţi că vor ataca teroriştii. Cine erau teroriştii? Cei care stăteau pe canapea şi au fost cu el toată ziua?", întreabă retoric Gabriel Toader.

Radu Aurelian neagă cu vehemenţă că ar fi apreciat la acel moment zelul lui Gheorghe Olteanu: „Nu e adevărat, să nu fabulăm, vă rog! Să vezi morţii şi să începi să-l feliciţi... Când noi dârdâiam în Palat că vine noaptea şi ne face şi ne drege şi ăla, şi ăla, şi ăla..."

*
* *

Gabriel Toader vorbeşte greu despre moartea fratelui său. I se îneacă vocea şi face ochii mari, încercând să întoarcă lacrimile înapoi. „Pe frate-miu l-am găsit abia pe 29 decembrie. M-am dus în 25 să-l caut, că nu ştiam unde e. La Palat nu mi-au dat voie să intru, au zis că n-au auzit de el. Apoi m-a sunat tata că l-a găsit la morgă ca «mort necunoscut». Nu înţeleg cum a ajuns ca «mort necunoscut», că mulţi din Gărzi care erau acolo erau de la Chimica, unde lucra şi el. Au fost tot felul de zvonuri atunci că s-a găsit la frate-miu pistol, că nu ştiu ce. Au încercat să-l scoată basma curată pe Olteanu. Prima dată l-au dus la Săpoca, unde l-au găsit cu discernământ. Apoi, în timpul procesului, l-au dus la un spital în Bucureşti, de unde a venit cu o hârtie pe care scria că în anumite condiţii, hrănit cu aceeaşi hrană mai multe zile la rând, se poate ajunge la pierderea momentană a discernământului. Cum poate un medic să dea aşa ceva? Şi-o fi pierdut discernământul noaptea. Dar a doua zi?".

Deşi condamnat la 20 de ani de închisoare, Gheorghe Olteanu a fost aproape să iasă din puşcărie după numai cinci ani, zice Toader. „Iliescu a vrut să-l graţieze în 1996. Dăduse un ordin de graţiere în care apărea şi el. A fost atunci un protest faţă de acel decret şi s-a renunţat. Acest Olteanu nu era un băiat prost, eu încerc să-l privesc fără ură, deşi e greu. A fost dat la televizor la o emisiune, «După gratii», şi l-au arătat jucând şah, a câştigat şi nişte turnee prin închisoare. Tata a zis că ar vrea să-l vadă faţă în faţă după ce se eliberează, dar eu i-am spus că n-are niciun sens. Nici nu vreau să-l văd vreodată, că nu ştiu ce se poate întâmpla. Omul e un animal".

Revoluţionarii i-au pierdut urma lui Gheorghe Olteanu. Eliberat din închisoare în 2007, el s-ar fi pocăit şi s-ar fi stabilit într-un sat din judeţul Prahova.

Avioanele de la Bobocu

Există indicii că şi la Buzău s-a încercat declanşarea unui război între Ministerul de Interne şi Ministerul Apărării Naţionale. Orice neon care clipea în sediul Miliţiei era interpretat ca un cod secret.

Un episod bizar s-a petrecut cu o zi înainte de Crăciun. Fostul miliţian Gheorghe Zotolea, care se afla în sediul Miliţiei Buzău, îşi aminteşte: „Pe 24 decembrie, pe la ora 8.00 dimineaţa, au venit două avioane de la Şcoala de Aviaţie de la Bobocu. Am înţeles că au avut ordin să facă exact ca la Sibiu, adică să tragă în sediul Miliţiei şi al Securităţii. Zburau la înălţime foarte mică, le-am văzut, au făcut stânga-dreapta deasupra noastră, dar n-au tras. Ofiţerii de la Securitatea noastră au auzit prin staţie ce vorbeau piloţii: «Nu putem să tragem, fiindcă blocurile de locuinţe sunt prea apropiate

de sediile Miliţiei şi Securităţii». Dar, din câte am auzit, au avut ordin, de la generalul Iosif Rus, comandantul Aviaţiei Militare, să tragă în noi".

Bolnav, bătrân şi plictisit, generalul Iosif Rus n-a dorit să comenteze pe marginea subiectului.

Radu Aurelian, şeful judeţului Buzău în acel moment, susţine ideea lui Zotolea. El povesteşte cum funcţiona „telefonul fără fir" în Armata română. „Dîndăreanu nu a putut să ia legătura cu mine şi a sunat la colonelul Boloangă de la Pompieri. Boloangă m-a sunat pe mine şi m-a întrebat dacă «e ceva cu Securitatea» şi eu i-am zis că nu e nimic. Boloangă a mai zis că îl întreabă generalul Mereu, de la Bobocu, ce să facă. Şi că Mereu a primit ordin de la Dîndăreanu să ridice două avioane şi să execute foc asupra Securităţii şi Miliţiei. S-au şi ridicat cele două avioane, erau în aer când am primit telefonul".

Generalul Constantin Mereu, care la vremea respectivă era comandant al Şcolii de Aviaţie de la Bobocu, neagă tot: „Nu am primit niciun ordin de la Dîndăreanu să ridic avioane pentru a bombarda clădirile Securităţii şi Miliţiei din Buzău. Un astfel de ordin putea să-mi dea numai Iosif Rus, dar nu au existat asemenea dispoziţii. În plus, eu locuiam exact lângă aceste clădiri, şi familia mea era acolo. Deci, ar fi însemnat să-mi bombardez propria familie".

Şi totuşi, avioanele de la Bobocu s-au ridicat deasupra Buzăului. „A fost un avion care a survolat pentru recunoaştere, dar nu a primit în niciun caz ordin să tragă asupra vreunui obiectiv. Ulterior am aflat că a fost un bruiaj al Securităţii pe staţiile radio şi cei din sediu ar fi auzit ceva ca o convorbire între piloţii noştri, care spuneau că vor bombarda Miliţia şi Securitatea. A fost probabil o diversiune, dar nu ştiu cine şi în ce scop a făcut-o",susţine Mereu.

Bruiaj a fost şi pe radarele de la Bobocu. „La un moment dat, ne-au apărut pe radar vreo 20 de ţinte aeriene care veneau dinspre Ianca şi se îndreptau spre noi. După viteza cu care înaintau, am dedus că sunt elicoptere, însă pe măsură ce se apropiau, rămâneau tot mai puţine. Întâi zece, apoi cinci, apoi

două, iar la noi n-a mai ajuns niciunul. Mai târziu am aflat că, mai mult ca sigur, au fost nişte ţinte false, provocate prin metode folosite în războiul radio-electronic", explică generalul Mereu.

* * *

La filtrele rutiere din Buzău au fost răspândite liste cu numerele de înmatriculare ale maşinilor securiştilor. Membru într-un filtru, muncitorul Anton Larion dezvăluie: „Ni s-a spus că posesorii respectivelor maşini sunt foarte periculoşi şi să se tragă asupra lor fără somaţie. Am recunoscut unul dintre acele numere ca fiind al lui Nicolae Aldea, securistul întreprinderii unde lucram, Textila Buzău".

* * *

Ion Tarnovschi, locotenent-colonel la UM 01708, mai adaugă o piesă din puzzle-ul haotic al Revoluţiei, când între amici şi inamici era o diferenţă insesizabilă. În seara zilei de 23 decembrie, Tarnovschi a deschis focul împotriva unui ABI al Securităţii care se deplasa prin faţa unităţii. Cei din ABI au ripostat cu foc. Nu au existat însă victime. În dimineaţa zilei următoare, acelaşi ABI a venit la unitate pentru a încărca muniţie pentru brigăzile militare aflate de pază la punctele-cheie din oraş. Tarnovschi personal a fost cel care a urcat în ABI cu lăzile de muniţie.

Coincidenţă stranie: tot în noaptea de 23 spre 24 decembrie au avut loc alte două incidente în care au fost implicate trupe de Securitate care se deplasau cu ABI-uri. Ambele, soldate cu moartea unor luptători USLA: opt la Bucureşti, în masacrul de la MApN, şi unul la Brăila. În amândouă, „uslaşilor" li s-a întins o capcană: chemaţi de Armată să ajute la apărarea unor obiective, au fost mitraliaţi fără milă.

Armata, în misiune de autodistrugere

În 1989, la Buzău, în plină Revoluție, patru militari s-au automutilat călcând pe minele pe care chiar ei le plantaseră împotriva „teroriștilor". Ceva mai încolo, două unități militare, despărțite de un cimitir, s-au mitraliat crezând că teroriștii se ascund prin cavouri.

Chiar dacă inițial au fost muşamalizate de procurori şi de propaganda mediatică a FSN, gafele Armatei române au început, ulterior, să iasă la iveală. A devenit tot mai evident că zecile de soldați căzuți la datorie „în lupta cu teroriştii" fuseseră, de fapt, împuşcați de propriii colegi în urma unor confuzii sau a unor situații stupide.

Armata română a luptat împotriva teroriştilor cu toate mijloacele. La Buzău au fost minate câmpuri întregi. Între poveştile nefericite ale Revoluției din decembrie 1989 se înscriu şi accidentele a patru militari care au rămas fără picioare după ce au călcat pe minele pe care singuri le plantaseră.

Cum rămâne un militar fără un picior? Este intoxicat cu zvonuri alarmiste, urmează panica, treaba făcută în spirit românesc – „merge şi aşa". Apoi vin oboseala şi neglijența. Urmează câteva întâmplări care ar putea părea comice dacă n-ar fi tragice.

Maiorul Eduard Muha, şeful Serviciului Geniu din cadrul UM 01847 Buzău (unitate de paraşutişti), a primit ordin, în dimineața zilei de 23 decembrie, să realizeze un câmp de mine circular în zona UM 01910 Verneşti (la patru kilometri de Buzău), „pentru a nu pătrunde elemente teroriste în incintă". Ordinul venea de la Bucureşti, de la UM 02580, eşalonul superior. Ştefan Ionaşcu, comandantul UM 01910, declara în dosarul cazului că ordinul de minare a fost dat în 23 decembrie 1989 de către comandantul Aviației Militare, generalul Iosif Rus, prin ofițerul operativ Olaru.

Prin urmare, Muha a mers la Verneşti, unde a studiat terenul şi minele din dotarea unității respective. A constatat că

minele nu sunt potrivite pentru acea zonă. A luat legătura cu Bucureştiul, cu UM 02580, de unde i s-a răspuns să se descurce cu ce are. Apoi a cerut un grup de militari, cărora le-a predat abc-ul protecției muncii în materie de minat câmpuri, şi s-au apucat de treabă.

„După plantarea unor porțiuni cu mine, marcam cu vopsea albastră pe copaci limitele câmpului de mine, atrăgându-le atenția că, după plantarea lor, nu mai are voie nimeni să calce pe acolo", a scris Muha în declarația dată Parchetului Militar. Operațiunea a durat trei-patru zile, ceea ce înseamnă că s-a făcut în mare grabă. Procurorii au stabilit ulterior că, din cauza condițiilor meteo, vopseaua de pe copaci s-a şters.

Momentul 1

În ziua de 28 decembrie 1989, în jurul orelor 14.00-15.00, fruntaşul Sorin Popescu, după ce a schimbat santinela, pentru a scurta drumul spre Corpul de gardă a intrat pe câmpul de mine şi s-a accidentat grav la piciorul drept. „Ştiam că e minat terenul, dar nu am crezut că s-a ajuns până acolo pe unde am trecut eu", a declarat Popescu ulterior. A fost dus la Spitalul Județean Buzău, apoi transferat la Bucureşti, iar ulterior la un spital din Germania, unde i s-a pus o proteză.

Momentul 2

La 31 decembrie, ora 9.00, maiorul Muha şi militarii în termen Gheorghe Mâzgaciu, Gigi Bubela, Lucian Micu şi Florin Mladin au mers în zona minată pentru a face ridicarea topografică a câmpului de mine. Muha însuşi le-a făcut instructajul pentru a nu se accidenta. În timpul operațiunii, soldatul Mâzgaciu nu a respectat traseul indicat şi a călcat pe o mină. Şi el a urmat acelaşi traseu ca fruntaşul Popescu: Buzău, Bucureşti, Germania. A suferit amputarea gambei inferioare a piciorului drept. Şi el s-a ales cu o proteză ortopedică.

Momentul 3

În data de 8 ianuarie 1990, Eduard Muha primeşte ordinul să împrejmuiască zona cu sârmă, să nu mai intre soldaţii acolo. La 11 ianuarie, Muha începe să împrejmuiască zona împreună cu doi soldaţi de la UM 01910. În jurul orei 11.00, din neatenţie, Muha calcă pe o mină. Este transportat la Spitalul Judeţean din Buzău, iar în februarie 1990 e transferat la un spital din Cehoslovacia. I se amputează o treime din gamba piciorului drept şi primeşte şi el o proteză ortopedică.

În 1992, soldatul Gigi Bubela, care se afla lângă Muha în momentul declanşării exploziei, a făcut plângere că a fost şi el rănit. A obţinut adeverinţă de rănit (plăgi abrazive ale membrelor, mâna dreaptă şi ambele gambe).

În afară de Sorin Popescu, ceilalţi trei răniţi au calitatea de mutilaţi în Revoluţie şi beneficiază de indemnizaţii. Nu s-a stabilit cine a fost de vină în această situaţie şi nici de ce a fost nevoie ca un câmp de la marginea Buzăului să fie minat. Eduard Muha, genistul însărcinat cu minarea câmpului, a adoptat tactica tăcerii, refuzând să discute despre acest eveniment.

Generalul Iosif Rus, cel indicat a fi dat ordinul de înfiinţare a câmpului de mine, este personajul implicat în mai multe evenimente tragice ale Revoluţiei, printre care masacrul de la Otopeni, măcelul de la Sibiu şi doborârea elicopterului în care se aflau generalii Nuţă şi Mihalea. După Revoluţie, Rus a fost răsplătit cu grade (a mai primit trei stele, devenind general cu patru stele) şi cu funcţii (consilier al ministrului Apărării, Nicolae Militaru, şi consilier prezidenţial al lui Ion Iliescu). Răsplata i-a venit, aşadar, din partea colegilor săi de Revoluţie.

Cimitirul cu terorişti

Cât de explozivă poate fi combinaţia dintre diversiune şi prostie o arată „duelul" în care au fost atrase unităţile militare 01708 şi 01671, ambele din Buzău. Acestea erau despărţite de

un cimitir. În noaptea de 23 spre 24 decembrie 1989, între cele două unităţi s-au auzit focuri de armă. Nimeni nu a putut localiza gura de foc, dar, pe 24 decembrie, un detaşament de la UM 01708 a pornit într-o misiune de scotocire a cimitirului. Nu s-a găsit nimic suspect. „Asta ne-a făcut să credem că s-a simulat tragerea din cimitir, când, de fapt, după părerea mea, persoane neidentificate ne-au determinat pe noi, cei de la UM 01708, să executăm foc asupra celor de la UM 01671 şi invers", declara în 1992 soldatul Ştefan Stoica, de la UM 01708.

Stoica a fost rănit în umărul drept, în timp ce se întorcea din misiunea de scotocire a cimitirului. Întrucât a beneficiat de calitatea de rănit în Revoluţie şi pentru că şi-a dat seama că glonţul care l-a rănit nu putea veni decât din arma unui confrate de-al său, militar în unitatea de dincolo de cimitir, Ştefan Stoica şi-a retras plângerea pe care o formulase iniţial pentru descoperirea celui care a tras în el.

Din tabăra cealaltă, adică din UM 01671, militarul în termen Ionel Barbu a fost rănit la cotul stâng în seara de 23 decembrie 1989, ora 23.00, în timp ce transporta o ladă cu muniţie dintr-o clădire a unităţii în alta. Barbu a tras şi el înspre cimitir înainte de a fi rănit. Doru Pavel, militar în termen la aceeaşi unitate, a fost rănit tot atunci în piciorul stâng.

Cel care s-a ocupat de acest dosar a fost procurorul Ion Vasilache, ajuns ulterior şeful Parchetelor Militare. În 2002, el a dispus neînceperea urmăririi penale în cazul militarilor răniţi, punând totul pe seama confuziei. În plus, în rezoluţie, Vasilache expune unele aspecte care nu se deduc din declaraţii, şi anume că tirul de focuri asupra UM 01671 s-a pornit din toate direcţiile. Militarii răniţi afirmă însă răspicat că focul s-a pornit din direcţia cimitirului, la capătul căruia era o altă unitate militară.

Zile în şir a durat focul dintre cele două unităţi. Bilanţul a fost, în cele din urmă, tragic. Din cadrul UM 01671 au fost împuşcaţi mortal, în condiţii neelucidate, sergentul Ion Antemir şi maistrul militar Alexandru Dumitru. Imediat după evenimente, morţii Armatei au fost transformaţi în eroi căzuţi la datorie în luptele cu teroriştii.

Teodoru Ungureanu, procuror militar, susținea, în cotidianul „Jurnalul Național", că într-o discuție pe care a avut-o cu generalul Ion Dîndăreanu, acesta i-a recunoscut că, din ordinul său, un militar împuşcat de un coleg în dormitorul unității a fost transformat într-o victimă a teroriştilor, chipurile într-o misiune de scotocire a unei păduri.

Împuşcături pentru o funcție

Nicolae Husu, care în 1989 era şofer la UM 01640 din Buzău, descrie haosul de la unitatea sa militară, unde au murit trei oameni. Intrați în alarmă de luptă încă din 17 decembrie, ținuți într-o tensiune permanentă şi lipsiți de orice informație concretă, militarii români au căzut cu uşurință în plasa diversiunii teroriste.

La UM 01640, evenimentele din decembrie 1989 au picat pe fondul dezorganizării, al orgoliilor între ofițeri şi al bătăliei pentru funcții. Cu puțin timp înaintea Revoluției, comandantul unității fusese transferat în alt oraş, iar Comandamentul Garnizoanei a hotărât ca, provizoriu, conducerea să fie asigurată de căpitanul Dumitru Năstase, secretarul de partid al unității. Acest lucru nu i-a picat tocmai bine căpitanului Alexandru Scriba, care, fiind şef de Stat Major al UM 01640, se considera îndreptățit să preia frâiele unității.

Profitând de conjunctură, a trecut la acțiune, susținut şi de locotenentul-major Mircea Emilică. În ziua de 23 decembrie, când prăbuşirea regimului comunist devenise deja evidentă, Scriba i-ar fi strigat lui Năstase: „Gata, Mitică, s-a terminat cu comuniştii tăi! Acum preiau eu comanda!". Conform martorilor oculari, Dumitru Năstase ar fi încercat o abordare diplomatică, recomandându-i căpitanului Scriba să aştepte limpezirea situației pentru a-şi clarifica nemulțumirile.

„După ce a fugit Ceauşescu, ăştia doi, Scriba şi Emilică, au început să-l înjure pe politrucul unității, care atunci ținea locul şi de comandant. Au zis că regimul a căzut şi că nu mai ascultă de el, că preiau ei comanda. Montaseră şi ceva soldați, că Emilică era şi comandant de companie. Năstase a zis să stea liniştiți, că ne vom reorganiza, şi cine vrea să preia comanda o va lua, dar paşnic şi organizat", îşi aminteşte şoferul Nicolae Husu.

Prinsă între panica unor posibile atacuri teroriste şi conflictele interne, unitatea a devenit un fel de sat fără câini. „Mie mi-a zis un plutonier: «Neculaie, vezi cum cobori, că aici s-ar putea să fie două tabere!». Nici nu ştiai de cine să te fereşti. Era haos în unitate. Eu aveam dormitor la compania a 3-a, dar dacă am văzut aşa, am dormit într-un atelier, pe unde era croitoria", adaugă Nicolae Husu.

Faptele sunt confirmate de maistrul militar Ion Scarlat. „În dimineața zilei de 24 decembrie mă aflam în clubul unității, împreună cu alte cadre. Am primit un telefon de la locotenentul Nicolae Andronache, care ne-a atras atenția asupra căpitanului Scriba, aflat sub influența băuturilor alcoolice, şi s-a exprimat că «a înnebunit şi trage în cadrele unității». În acel timp m-am uitat pe fereastră şi l-am văzut pe căpitanul Mircea Emilică strigând: «Compania a 3-a, după mine!», şi se deplasau spre Parcul Auto. Tot în acel timp l-am auzit pe căpitanul Scriba strigând: «Căpitanul Năstase e un trădător!»".

Căpitanul Scriba s-a autoproclamat comandant al unității şi, în ziua de 24 decembrie, s-a îndreptat către biroul căpitanului Năstase cu intenția declarată de a-l aresta. Însoțit şi de Mircea Emilică, Scriba s-a lovit de opoziția maiorului Gheorghe Iacob, ofițerul de serviciu, care a încercat să-i potolească pe cei doi, spunându-le că lucrurile sunt şi aşa tensionate din cauza Revoluției. Deranjat de această abordare şi hotărât să-şi ducă la capăt planurile, Scriba a scos pistolul şi l-a împuşcat mortal pe maiorul Iacob.

Scriba şi Emilică au părăsit clădirea Comandamentului şi au început să facă un tur al unității, trăgând rafale de mitralieră în mod haotic. Aventura celor doi s-a încheiat în momentul în care Alexandru Scriba a pătruns în incinta UM 01171, unitate aflată în imediata apropiere, unde a fost împuşcat de căpitanul Vasile Robu.

Rezoluția Parchetului Militar nu lămureşte situația în care şi-a pierdut viața căpitanul Scriba, menționând doar că acesta a fost împuşcat „în timp ce era escortat la Corpul de gardă". Nicolae Husu, personal militar civil în UM 01640, susține că ştie exact cum s-au petrecut lucrurile. „După ce au tras de nebuni prin curtea unității, Scriba şi Emilică au vrut să sară gardul la unitatea vecină, la paraşutişti. Veniseră şase inşi înarmați şi îl luaseră pe comandantul Dumitru Năstase în unitatea la paraşutişti, probabil dăduse el telefon şi ceruse protecție. Când a sărit gardul la paraşutişti, ăia l-au curățat pe Scriba, că nebunul voia să se ducă peste ei după comandant. Scriba era un om cam fixist, nu te puteai înțelege cu el când i se punea pata. Iar Emilică avea boală pe comunişti, că era fiu de preot".

Imediat după evenimente, ancheta procurorilor militari a stabilit că Mircea Emilică l-a împuşcat pe maiorul Gheorghe Iacob. Locotenentul-major a fost arestat şi trimis în judecată. După aproximativ doi ani, instanțele au stabilit că Alexandru Scriba este autorul crimei şi l-au scos de sub urmărire penală pe Emilică. Acesta spune că a fost victima unei mărturii mincinoase. „Doi ani şi trei luni am stat în închisoare nevinovat. S-a numit cercetare în stare de reținere, dar, de fapt, a fost puşcărie curată. Mi s-a interzis accesul la avocat,s-au făcut nişte abuzuri incalificabile pentru o crimă pe care nu eu am comis-o. Toate astea din cauza unui martor mincinos, Sava Botezatu, care acum, când îl întâlnesc, face fețe-fețe. A fost forțat de procurori să depună mărturie mincinoasă".

Mircea Emilică a acceptat inițial să vorbească pe larg despre evenimentele de acum 21 de ani, după care s-a răzgândit. „Vina mea este că am fost lângă Scriba când l-a împuşcat pe maiorul Iacob şi n-am putut să-l opresc. Culmea e că Iacob îmi era prieten foarte bun. Scriba a fost nedreptățit. El trebuia să preia comanda unității, şi de aici a pornit totul. Între el şi Năstase mocnea un conflict mai vechi, care trebuia să izbucnească. Nu mai vreau să-mi răscolesc amintirile. E prea greu. Vă rog să mă lăsați în pace, am trăit o tragedie cum nu mai doresc nimănui să trăiască".

Cei patru orfani ai plutonierului Voican

Nicolae Husu, şoferul, avea 38 de ani la Revoluție.N-a crezut şi nu crede în terorişti. I se pare că totul a fost foarte simplu: „S-au împuşcat ca proştii între ei, asta a fost Revoluția. A fost o tâmpenie, s-a panicat lumea degeaba. Cine mama dracu' să te atace la Buzău? Ce terorişti? La Buzău?! Au tras toți proştii şi lumea a zis că sunt terorişti. Nu a fost Revoluție, domnule. A fost o convenție a lui Iliescu, a zis că Ceauşescu a ros prea mult şi hai să-l dăm cu cracii-n sus, că se trăieşte mai bine. Dar uite că nu se trăieşte".

Husu a văzut un om murind lângă el, pe plutonierul Vasile Voican, împuşcat de colegii lor, militari din aceeaşi unitate. „Aşa cred că au murit mulți în țară, şi s-au băgat minciuni că i-au atacat teroriştii. Pe Voican l-au împuşcat ai noştri. Cred că erau şi cu capetele pline de băutură şi au tras fără să se mai uite în cine. A doua zi ne-am întâlnit cu ei în unitate şi i-am întrebat de ce au tras. Tăceau ca muții, nu ziceau nimic". Plutonierul Vasile Voican a murit tot la UM 01640 şi tot pe 24 decembrie. În acea dimineață, Voican, care era şi casierul unității, a fost chemat la punctul de control de la intrarea în cazarmă pentru a-i achita solda ofițerului de serviciu Vasile Ursache. Căpitanul Alexandru Scriba şi locotenentul-major Mircea Emilică tocmai îşi începuseră turul de forță prin curtea unității.

După ce Scriba şi Emilică au încetat să mai tragă şi s-au îndepărtat, plecând către Parcul Auto, cei aflați în punctul de control au ieşit afară, la poarta unității. Plutonierul Voican le-a spus celorlalți că se teme să nu fie împuşcat din cauza haosului creat la ei în unitate şi că se duce să ceară protecție la UM 02233, aflată în imediata apropiere. Imediat după ce acesta a sărit gardul în grădina din spatele punctului de control, de unde urma să sară în unitatea vecină, s-au declanşat din senin mai multe rafale de foc automat. Vasile Voican a fost împuşcat în gât şi a murit pe loc, iar cei rămaşi

la poarta unităţii au scăpat nevătămaţi, adăpostiţi într-un şanţ din apropiere.

În rezoluţia alcătuită de procurori imediat după evenimente se arată că, în momentul morţii plutonierului Voican, s-au declanşat focuri de armă atât de pe clădirea Comandamentului, unde se afla un dispozitiv de pază, cât şi din afara unităţii, de către persoane neidentificate. De asemenea, martorii oculari au declarat că Voican nu putea fi împuşcat în niciun caz de Scriba sau de Emilică, întrucât, în momentul declanşării focului, aceştia se aflau în partea opusă a unităţii. Sub argumentul că nu se poate stabili autorul, procurorii au dispus neînceperea urmăririi penale.

Nicolae Husu, prezent în zona punctului de control şi scăpat teafăr în urma focurilor care au provocat moartea lui Voican, spune că lucrurile au fost cât se poate de clare. „Eu m-am aruncat în şanţ când au început să tragă de pe Comandament, ca să nu mă împuşte. Ai noştri l-au împuşcat pe Voican, cei care erau în dispozitivul de pază de pe Comandament, numai de acolo s-a tras. Eu am dat telefon la Comandament la unul Costache, ofiţer de serviciu pe unitate: «Măi, nea Costache, nu mai trage, mânca-ţi-aş gura, că sunt eu, Husu Nicolae, de ce trageţi în noi?». A încetat, dar Voican era împuşcat. Ne-a şi fost frică după aia să intrăm în unitate, am stat la poartă până la zece seara. Asta mor eu de necaz, că l-au împuşcat pe săracul Voican ziua în amiaza mare, şi e imposibil să nu fi văzut că e în haină militară", povesteşte Husu.

Acesta crede că Procuratura nu a vrut să afle adevărul, ci să-l ascundă. „Pe mine m-au chemat la audieri la Ploieşti şi mi-a spus procurorul să tac din gură şi să scriu ce zice el. Mi-a dat dictare, dar eu n-am fost de acord şi s-a răstit la mine. I-am zis «la revedere» şi am plecat. El zicea să scriu că a fost o eroare, o confuzie. Să nu spun că pe Voican l-au împuşcat ai noştri. Cum să nu scriu aşa ceva dacă eu am văzut că ăia de pe Comandament au tras, nu alţii?!"

Plutonierul Vasile Voican avea 36 de ani şi era tatăl a patru copii minori. Într-o filă aflată la dosar şi datată 31 ianuarie 1990, soţia lui dădea o declaraţie în care cerea pedepsirea vinovaţilor. Procuratura Militară a stabilit că totul a fost o regretabilă eroare şi că nimeni nu poate fi tras la răspundere.

Arme la tot poporu'

Pe 22 şi 23 decembrie, la Buzău, sute de persoane angajate la marile întreprinderi din oraş au primit arme din depozitele Gărzilor Patriotice, iar în după-amiaza de 23 decembrie s-a împărţit şi muniţie. Tot pe 23 decembrie, 40 de arme automate, care fuseseră confiscate din sediul fostei Securităţi, au fost distribuite către civili în sediul Palatului Comunal. „Pe 23 am primit muniţia, a venit cu o izotermă de la Palatul Comunal şi am distribuit-o pe bază de tabel. Ordinul nu putea să-l dea decât maiorul Radu Aurelian, care era şeful Gărzilor pe tot judeţul, dar probabil că şi el a primit ordin de undeva de deasupra lui", spune Eremia Stanciu, şef de bază materială la Întreprinderea Chimică.

Radu Aurelian, şeful Gărzilor Patriotice din Buzău, zice că nu ştie de unde a venit ordinul pentru distribuirea muniţiei. El nu poate nega însă împărţirea celor 40 de arme în Palatul Comunal, dispozitiv pe care îl comanda. „S-au dat acele arme pentru că oamenii au cerut să apere Palatul Comunal. Dârdâiam că la noapte vin nu ştiu câţi securişti, nu ştiu câţi terorişti. Erau arme aduse de la Securitate, că s-a dat dispoziţie ca Securitatea să predea armele. Nu ştiu dacă a fost o greşeală să dăm arme, dar noi ne aşteptam să fim atacaţi, fiindcă se trăgea asupra noastră. Erau, într-adevăr, cei din Gărzi, care erau şi ei înarmaţi, dar niciodată nu este suficient într-o luptă în care nu ştii cu cine te lupţi", încearcă să se justifice Radu Aurelian. Nici el şi nici altcineva n-au fost traşi în vreun fel la răspundere pentru zecile de arme care au ajuns în mâinile civililor ieşiţi la vânătoare de terorişti pe străzile Buzăului.

Spionul cu telefon de jucărie

Cei care au primit arme de la întreprinderi au constituit numeroase filtre şi au trecut la apărarea unor obiective. Au considerat că, dacă vor da năvală, teroriştii pot ataca orice, inclusiv Întreprinderea de Mase Plastice Buzău. Acolo unde, în loc de vreun atac terorist, în noaptea de 23 spre 24 decembrie s-au produs alte tragedii.

A fost mai întâi incidentul soldat cu moartea lui Constantin Ion. Acesta a fost împuşcat în propria maşină de cei care păzeau întreprinderea, pe motiv că n-ar fi oprit la somaţie. Asupra lui Constantin Ion s-a găsit un telefon de jucărie, pe care cei din filtru l-au considerat dovada incontestabilă a faptului că au reuşit să lichideze un spion, un terorist periculos. Asta i-a făcut să acţioneze, în continuare, chiar mai zelos decât până atunci.

Câteva ore mai târziu, au deschis focul asupra altei maşini în care se aflau mai multe persoane, despre care cei din dispozitivul de pază au crezut că sunt terorişti. În urma rafalelor de foc automat, Vlad Constantin şi Florica Ciortan şi-au pierdut viaţa, iar Nicolae Ciortan, soţul Floricăi, a fost rănit.

Alexandru Ciulin, care – după cum s-a stabilit ulterior – mergea să-i ducă de-ale gurii fiului său, a fost împuşcat mortal pentru simplul motiv că se deplasa către centrul oraşului pe lângă întreprinderea păzită de Gărzile Patriotice.

Un om care urmărea ceva

Imediat după Revoluţie, pentru tot acest bilanţ sângeros, Procuratura a trimis în judecată o singură persoană, pe Costel Socol, muncitor la Romcarbon. Însă şi acesta a fost scos, ulterior, de sub urmărire penală. Procurorii au argumentat că „nu numai Socol Costel a executat foc asupra victimelor, ci întregul dispozitiv al Gărzilor Patriotice din care acesta făcea parte şi care apăra Întreprinderea de Mase Plastice".

Socol s-a reabilitat atât de bine după 1990, încât a reuşit să obţină inclusiv certificat de luptător remarcat în Revoluţie, aducător de niscaiva avantaje. Certificatul i-a fost retras abia după ce familia răposatului Ciulin a depus o contestaţie împotriva sa.

Costel Socol refuză să vorbească despre cele întâmplate în 1989, motivând că nu mai vrea să-şi amintească de acele momente groaznice. Au rămas însă mărturiile sale din „Dosarul Revoluţiei", unde, prin rezoluţia din 22 decembrie 1998, se stabilea cu exactitate că, măcar în privinţa lui Alexandru Ciulin, autorul omorului este chiar el, Costel Socol.

Declaraţiile prin care încearcă să-şi argumenteze Socol gestul sunt uluitoare. „În timp ce mă aflam în incinta întreprinderii, a trecut pe trotuar un cetăţean care nu avea nimic în mâini şi pe care l-am somat. M-am gândit că e posibil ca trecătorii să fie implicaţi în acte de terorism. Nu s-a oprit, şi această stare mi-a creat certitudinea că urmăreşte ceva. Am tras un foc de avertisment şi, pentru că nu s-a oprit, am îndreptat arma spre el şi am tras. Cetăţeanul se văita şi mi-am dat seama că este rănit".

Concluzia rezoluţiei alcătuite de procurorul militar Ion Slăvescu este cât se poate de clară: „Cu toate că victima nu a schiţat niciun gest prin care să lase impresia că ar intenţiona să escaladeze gardul împrejmuitor sau prin altă modalitate să pătrundă în întreprindere, inculpatul l-a somat, după care a tras asupra sa. De fapt, inculpatul a somat victima să nu facă ce?, din moment ce aceasta nu făcea altceva decât să meargă pe stradă". Cu toate astea, Costel Socol a rămas un om liber.

Patru plinuri de benzină în slujba Revoluţiei

În Buzău s-a tras atât de mult şi fără cap, încât gloanţele au intrat şi peste oameni în case, alegându-şi singure ţintele. Vitejii care apăsau pe trăgaci habar n-aveau în ce direcţie trag.

Daniela Pănescu a fost rănită în seara de 23 decembrie, în apartamentul său situat la etajul 2, de un glonţ rătăcit care a intrat prin tocul ferestrei. A necesitat şapte zile de spitalizare.

Luminiţa Netcă a fost rănită pe 24 decembrie în propriul apartament, în timp ce stătea de vorbă cu o vecină. A avut nevoie de cinci zile de îngrijiri medicale.

Gheorghe Ghidia a fost lovit de un glonţ în timp ce se afla în faţa unei tonete unde se vindeau ţigări.

Pe Ionel Vasile, un glonţ rătăcit l-a găsit acasă, în bucătărie. „Precizez că s-a tras asupra blocului meu din direcţia Băncii Naţionale, unde erau de pază militari în termen şi membri ai Gărzilor Patriotice", a declarat Ionel Vasile în „Dosarul Revoluţiei".

Dacă în viaţa celor enumeraţi anterior Revoluţia a intrat pe neaşteptate, aducându-le şi ceva beneficii – unii dintre ei au certificate de răniţi în lupta cu teroriştii –, altora, care s-au implicat de bunăvoie, decembrie 1989 le-a adus numai pagubă. În dosarele Procuraturii privind oraşul Buzău s-a păstrat inclusiv cererea omenească a căpitanului Vasile Victor, de la UM 01919 Bobocu, către Primăria oraşului Buzău.

Scrie căpitanul Vasile aşa: „Începând din data de 22 decembrie 1989 şi până la 2 februarie 1990 am acţionat pe raza judeţului Buzău pentru rezolvarea unor misiuni de importanţă deosebită. Pentru rezolvarea lor am acţionat cu maşina personală, suportând cheltuielile a patru plinuri de benzină. Rog să fiu ajutat pentru contravaloarea acestei cantităţi". Răspunsul Primăriei a fost crunt: „Vă facem cunoscut că, la nivelul nostru, legislaţia în vigoare nu prevede astfel de decontări".

Un buzoian grăbit

Tudorică Paul a fost împuşcat când respira aerul primei seri de libertate. „În data de 22 decembrie 1989, orele 22.30, am plecat de la domiciliu cu intenţia de a mă prezenta la locul de muncă, la Întreprinderea de Geamuri Buzău. În timp ce mă deplasam pe strada Stadionului, când m-am apropiat de UM 02470, au început să se tragă focuri de armă din direcţii diferite, astfel că am fugit să mă ascund între blocuri. În acel moment am fost împuşcat în antebraţul stâng de un glonţ care nu ştiu din ce direcţie a venit", a declarat Tudorică Paul în faţa procurorilor. Rănitul mai menţiona că a avut nevoie de 20 de zile de spitalizare şi că nu doreşte tragerea cuiva la răspundere pentru cele întâmplate.

Rezoluţia Parchetului Militar developează latura absurdă a evenimentelor din decembrie 1989. „Tudorică Paul mergea pe stradă neînsoţit. În faţa sa, la câţiva metri, mergeau doi bărbaţi, în faţa acestora mergeau două femei, iar în spatele său alţi trei pietoni. Toate aceste persoane se desfăşurau pe o distanţă de 10-15 metri. La un moment dat, Tudorică Paul şi-a dat seama că cei doi bărbaţi din faţa sa erau colegi de navetă. Îi cunoştea sub prenumele de Nelu şi Vasile", se arată în rezoluţie.

În acele momente, în mintea lui Tudorică încolţeşte o dorinţă care ar fi putut să se dovedească fatală: aceea de a parcurge restul drumului în tovărăşia colegilor Nelu şi Vasile. „Ca să nu mai meargă singur, Tudorică Paul a luat hotărârea să mărească pasul pentru a-i ajunge pe cei doi bărbaţi, începând să se grăbească brusc chiar în momentul în care a ajuns în dreptul UM 02470. Acest comportament a părut ciudat pentru luptătorii din Gărzile Patriotice aflaţi pe unul dintre blocurile situate vizavi de unitatea militară. Tudorică Paul a devenit suspect, ca şi când ar fi avut intenţia să atace punctul de control al unităţii, să creeze o diversiune, să pătrundă în unitate ori să încerce atacarea bărbaţilor din faţă. În acest context, unul dintre luptătorii Gărzilor Patriotice a deschis focul pe direcţia deplasării «suspectului». Toţi pietonii s-au aruncat la pământ", explică procurorii în rezoluţie.

Concluzia acestora este că Tudorică Paul a fost împuşcat de membrii Gărzilor Patriotice, dar neputându-se stabili exact autorul, s-a dispus neînceperea urmăririi penale. Totuşi, rezoluţia Parchetului Militar recunoaşte că nici militarii din

curtea UM 02470 nu au asistat pasivi la derularea situaţiei: „Considerând că pietonii sunt atacaţi de terorişti, aceştia au deschis şi ei focul înspre blocurile pe care se aflau Gărzile Patriotice".

Teroriştii îşi căutau brad de Crăciun

O altă situaţie în care oameni paşnici au fost luaţi drept terorişti periculoşi şi asediaţi cu rafale de mitralieră s-a petrecut în după-amiaza de 24 decembrie. În Ajunul Crăciunului, Marius Niţă şi Traian Cazan, adolescenţi din satul Gura Câlnăului, aflat la câtiva kilometri de Buzău, au hotărât să meargă în pădurea din apropiere pentru a face rost de un brad pe care să-l împodobească. După ce au găsit bradul potrivit, cei doi tineri au luat-o agale către casă, pe drumul lor obişnuit, prin dreptul unităţii militare aflate la marginea satului. Militarii din dispozitivul de apărare al unităţii au deschis focul asupra lor, împuşcându-l în fese pe Marius Niţă.

„În timp ce ne întorceam, s-a deschis foc asupra noastră din direcţia unităţii militare, care era cam la un kilometru distanţă de noi. Eu m-am culcat la pământ şi am observat că se trăgea din două blindate ce staţionau în dreptul unităţii. Niţă Marius nu s-a culcat imediat la pământ, ci a mai făcut câţiva paşi, moment în care s-a mai tras o rafală. De data aceasta, el a fost rănit şi a căzut la pământ", a declarat Traian Cazan în timpul anchetei.

Cazan a reuşit să-l ducă pe tovarăşul său până în via CAP-ului, după care a fugit în sat şi i-a chemat pe părinţii acestuia. „Am fost internat în Spitalul Judeţean Buzău, unde s-a constatat că am fractură de bazin şi rectul perforat. Am fost dus în Italia, la spitalul din Pisa, unde am stat pâna în 6 mai 1990, când am revenit în ţară. La Pisa mi s-a făcut un transplant de rect şi în prezent mă simt bine", le-a declarat Marius Niţă procurorilor.

Chiar şi împuşcată în fese, Revoluţia mergea mai departe.

FOCŞANI

JOCUL DUBLU AL LUI VIRGIL MĂGUREANU

Înainte de decembrie 1989, fostul căpitan de Securitate spăla geamurile la Muzeul Judeţean din Focşani, dar nu-şi neglija nici misiunea de a racola noi agenţi anti-Ceauşescu. El îşi cunoştea propriii securişti. Cei care l-au cunoscut pe fostul şef al SRI în „exilul" său de la Focşani descriu un Virgil Măgureanu complex, conştient de rolul pe care urma să-l joace în momentul prăbuşirii clanului ceauşist.

Generalul Ion Mihai Pacepa, fost şef al spionajului românesc, a dezvăluit că Virgil Măgureanu a fost ofiţer acoperit al Securităţii între 1972 şi 1978, cu gradul de căpitan şi numele conspirativ „Mihăilă Mihai". În 1978, Măgureanu a devenit profesor universitar la Academia de partid „Ştefan Gheorghiu", dar a rămas şi colaborator al Securităţii. Informaţia lansată de Pacepa s-a confirmat în anii '90, când Măgureanu a fost nevoit să recunoască poziţia pe care a avut-o în poliţia politică a lui Ceauşescu.

În anii '70, Virgil Măgureanu şi Ion Iliescu au pus bazele unui grup de complot care a studiat terenul pentru a prelua puterea politică într-un moment propice. Măgureanu şi Iliescu au avut numeroase contacte cu un grup militar de complot, din care făceau parte ofiţeri retrogradaţi de Ceauşescu:

Nicolae Militaru, Ion Ioniță, Ioan Şerb, Ştefan Kostyal, Radu Nicolae etc. Generalul Kostyal susține că „Măgureanu era frâna şi informarea în acest grup; el lucra pentru Securitate". Jocul dublu al lui Măgureanu este confirmat de poetul Liviu Ioan Stoiciu, care a interacționat cu „dom' profesor" în noiembrie 1989. „Măgureanu predica moderația, în vreme ce eu mă radicalizam. După ce am protestat public împotriva lui Ceauşescu, Măgureanu mi-a spus: «Ai făcut cea mai mare greşeală. Trebuia să mai aştepți până în decembrie»".

Virgil Măgureanu avea 48 de ani, în luna mai a anului 1989, când a fost trimis la Focşani. Oficial, i s-a fixat domiciliu forțat, însă, în realitate, Măgureanu putea să plece din oraş când dorea. A primit o garsonieră în centrul oraşului şi a fost angajat ca muzeograf la Complexul Muzeal Vrancea. Georgeta Carcadia, care în 1989 era preşedinta Comitetului Județean de Cultură şi Educație Socialistă – Vrancea, îşi aminteşte: „Când a fost repartizat la noi, i-am dat liber o lună să-şi rezolve lucrurile acasă, la Bucureşti. A stat luna aia la Bucureşti. A venit înapoi. Vorbea foarte mult la telefon. Acuma bănuiesc că o fi vorbit cu Iliescu".

Horia Dumitrescu, muzeograf şi el la Focşani, a rămas puternic marcat de personalitatea lui Măgureanu. „Eu am ştiut un singur lucru despre domnul profesor: că era «luxat» de la «Ştefan Gheorghiu». Un om aşa, discret, discuta cu colegele ce să mai pună în mâncare. Nimeni n-a ştiut nimic despre ce plănuia el. Când se făcea muncă patriotică, mergea şi el cu grebla să strângă frunzele, nu făcea nazuri. Împreună spălam geamurile de la muzeu. Nimeni n-a ştiut ce hram poartă. Măgureanu era profesor universitar, alde noi... nişte pitici".

Virgil Măgureanu, despre care se ştie că la începutul anilor '80 făcea bişniță cu amortizoare de Dacie, şi-a găsit un rost şi la Focşani. Şeful Securității Vrancea, Aurel Țambrea, susține că „dom' profesor" se ocupa în timpul liber cu negoțul de vin: „Măgureanu cumpăra struguri, făcea vin şi se ducea în Ardeal să-l vândă".

Horia Dumitrescu, colegul său de serviciu, îi sare în apărare: „Mai cumpăra vin. Lua de la Anton Paragină – a murit

Paragină, nu mai trăieşte. Avea vin bun, de la Panciu. Dar Măgureanu, dacă mai lua şi el câte un bidonaş de vin, nu înseamnă că făcea bişniță. S-avem pardon, lăsați-o dracu'!"

Lenormanda Florențiu era profesoară de muzică în 1989. Avea 37 de ani şi era blondă. L-a cunoscut pe Virgil Măgureanu la un spectacol al corului „Pastorala", în care interpreta la vioară. „Am avut o discuție cu el şi am fugit acasă, la tata, plângând: «Tată, am cunoscut un om deosebit. Uite ce oameni țin ăştia cu domiciliu forțat!»", îşi aminteşte, încă emoționată, doamna Lenormanda.

„O femeie blondă, cam negustoreasă"

Ajuns la Focşani, Măgureanu a început să interacționeze cu unul dintre cei mai vehemenți contestatari ai lui Nicolae Ceauşescu pe plan local: poetul Liviu Ioan Stoiciu. Întâlnirile lor au fost interceptate de Securitate. Aurel Țambrea, şeful Securității Vrancea în 1989, susține totuşi că nu l-a considerat pe Măgureanu un potențial pericol şi că nici nu l-ar fi pus sub filaj. „Când a ajuns aici, mi s-a spus că era profesor universitar şi că în timpul orelor vorbea tot felul de doctrine politice. Eu n-am luat nicio măsură deosebită cu ăsta. Nu mi s-a părut o figură proeminentă. Nici nu l-am anchetat. A stat o jumătate de an. N-am avut informații despre complotul lui, aici, la Focşani. Lucra câteva zile, apoi se ducea la Bucureşti, la familia lui. Eu cred că toate legăturile şi le păstra la Bucureşti. În afară de faptul că a trăit cu directoarea, şefa lui, altceva n-am aflat. Directoarea era o femeie blondă, cam negustoreasă. El avea aici o garsonieră, că se întâlnea cu asta. Dar în majoritatea timpului era plecat. Îşi făcea delegații. Directoarea asta îi aproba delegații la Bucureşti în interes de serviciu".

Georgeta Carcadia de la Cultură întăreşte: „Cu o zi sau două înainte de 22 decembrie 1989, Măgureanu a venit la mine să-i dau învoire să plece la Bucureşti. Zic: «Domnule, când v-ați angajat la mine v-am învoit. Acum nu pot, duceți-vă la

Dima, secretarul cu probleme organizatorice». Până la urmă a plecat, dar fără voia mea. A cerut voie de la directoarea muzeului, Venera Cabalortă. El era singur aici. Doamna Cabalortă era divorțată, treaba lor..."

Lenormanda Florențiu, violonista, ține minte cuvintele cu care s-a despărțit de Virgil Măgureanu în ajunul Revoluției. „În decembrie 1989 a fost ultimul concert al corului «Pastorala», era înainte să înceapă evenimentele de la Timişoara. Am plâns pe scenă, fiindcă am cântat «O, ce veste minunată» cu cuvinte schimbate, ca să nu deranjeze. În sală a fost şi domnul Măgureanu. La final mi-a spus că el pleacă. I-am dat un telefon, a doua zi. «Ce faceți?», am întrebat eu. «Plec», a răspuns. «Când vă întoarceți?». Şi el mi-a spus: «Nu ştiu, dar sper că, atunci când mă voi întoarce, vor fi vremuri mai valide». Eu căzusem şi aveam piciorul în ghips, iar el răcise şi era foarte răguşit. Şi a zis: «Sper ca atunci când mă voi întoarce vor fi vremuri mai valide – pentru mine cu gâtul, şi pentru dumneavoastră cu piciorul»".

Lenormanda Florențiu a rămas în relații de amiciție cu Virgil Măgureanu. Acum, ea conduce o televiziune locală. „În urmă cu doi ani am făcut o emisiune cu domnul Măgureanu. Am fost la el acasă şi am făcut un interviu. Am vorbit un pic despre Revoluție, dar mai mult despre situația în care se află țara".

„Măgureanu mi-a spus că trebuia să aştept până în decembrie"

Liviu Ioan Stoiciu a avut câteva întâlniri de taină, la Focşani, cu Virgil Măgureanu. În 1989, Stoiciu avea 39 de ani. Era poet şi lucra ca bibliotecar la Biblioteca Județeană Vrancea. Din 1981 intrase în atenția Securității pentru un poem anticeauşist citit de Virgil Ierunca la Radio Europa Liberă. La 13 octombrie 1989 a fost unul dintre semnatarii listei de protest împotriva realegerii lui Nicolae Ceauşescu la Congresul al XIV-lea al

PCR. Textul de protest şi lista semnatarilor au fost citite, de asemenea, la Radio Europa Liberă în noiembrie 1989.

Era toamna anului 1989 când Lenormanda Florențiu l-a abordat abrupt pe poet, spunându-i că Virgil Măgureanu ar vrea să-l cunoască. De altfel, toate întâlnirile dintre Stoiciu şi Măgureanu au fost intermediate de Lenormanda, o „simpatică blondină", aşa cum este caracterizată ea într-un jurnal al poetului Stoiciu.

Cum a ajuns tânăra Lenormanda Florențiu să fie mesagerul lui Virgil Măgureanu? „Lenormanda era omul «lor»", spune Stoiciu cu sfială. „Ea mi-a spus mie într-o zi: «Măgureanu vrea să te cunoască neapărat, este trimis de la Bucureşti. E foarte interesant individul, e deştept». I-am zis: «Bine, să vină la bibliotecă». Nu-l ştiam, am făcut cunoştință. Nu mi-a zis că fusese exilat de la «Ştefan Gheorghiu», ci doar că a fost profesor universitar. Zicea că a scris şi o carte despre cum se câştigă puterea politică. M-am uitat peste carte şi mi-a lăsat o impresie groaznică, fiindcă era plină de citate din Ceauşescu. La următoarea întâlnire i-am spus că pentru mine e de necitit din cauza citatelor din Ceauşescu. «Păi, nu se putea publica o asemenea carte fără astea», a răspuns. La a treia întâlnire, ne-am văzut pe stradă, în fața cinematografului din Focşani, şi mi-a zis: «Uitați-vă, dar fără să atrageți atenția. O să vedeți patru oameni, doi într-o parte şi doi în alta. Doi sunt ai mei, sunt securişti de la Bucureşti, şi doi sunt ai dumneavoastră, de aici, din Focşani». Îmi tot spunea că ascultă Europa Liberă şi că e împotriva lui Ceauşescu. Asta m-a făcut să am un pic de încredere în el. Dar avea o figură care nu-mi inspira nimic bun. Era dubios, n-aveam încredere, cu atât mai mult cu cât el predica pentru moderație când eu mă radicalizam", spune Stoiciu.

Între cei doi s-a legat totuşi o firavă prietenie. Poetul spune că Măgureanu ajunsese să i se destăinuie în chestiuni sufleteşti, cum ar fi nefericirea, problemele din căsnicie, grija copiilor şi pasiunea sa pentru apicultură. Şi totuşi, Măgureanu păstra o anumită distanță. „Îl tot întrebam de ce este exilat la Focşani şi mă tot ducea cu vorba: «O să vorbim altă dată, mai

bine să nu ştiţi»". Iar Stoiciu muta şi el pe această tablă de şah cu băgare de seamă. Bunăoară, nu i-a vorbit lui Măgureanu despre intenţia sa de a semna apelul împotriva realegerii lui Ceauşescu la Congresul al XIV-lea.

În noiembrie 1989, după ce apelul a fost citit la Radio Europa Liberă, cei doi au avut o ultimă şi furtunoasă întâlnire. „Imediat după ce a auzit la Europa Liberă că sunt printre semnatarii apelului, Măgureanu a venit la mine, foarte nervos, şi mi-a spus că am făcut cea mai mare greşeală din viaţa mea, că «ăştia» or să mă omoare şi că trebuia să mai aştept până în decembrie, trebuia să vorbesc cu el. Am fost foarte dezamăgit, credeam că este de partea mea. Când ne-am despărţit, mi-a spus că din acel moment eu nu mai sunt frecventabil".

„A luat puterea cine a putut"

Virgil Măgureanu a părăsit oraşul Focşani pe 20 decembrie 1989, în ziua în care Ceauşescu revenea din Iran. „Dom' profesor" a obţinut o scutire medicală de la doctorul irakian Akeb al Hashimi, rezident la Focşani, vechi prieten al său. „Era singurul care mă mai băga şi pe mine în seamă la Focşani", susţine Măgureanu în audierea de la Comisia „Decembrie 1989". A ajuns la Bucureşti, iar pe 21 decembrie, dimineaţa, s-a aflat – întâmplător, spune el – la o rudă care locuia într-un bloc din Piaţa Palatului. Astfel, a fost de faţă la momentul declanşator al Revoluţiei din Bucureşti, când Ceauşescu a fost nevoit să-şi întrerupă discursul ţinut de la balconul Comitetului Central al PCR.

Pe 23 decembrie 1989, Măgureanu apărea la Televiziunea Română Liberă citind proclamaţia noii puteri. Două zile mai târziu se afla la Târgovişte, în sala de judecată în care se pronunţa condamnarea la moarte a soţilor Ceauşescu. În martie 1990, Măgureanu devenea şeful noului Serviciu Român de Informaţii, înfiinţat pe structura fostei Securităţi.

Focşaniul a rămas în urmă. Colegul său de la Muzeul Vrancea, Horia Dumitrescu, i-a adus cartea de muncă la Palatul Victoria. Îşi aminteşte Dumitrescu: „Când l-am văzut pe Virgil Măgureanu citind manifestul Frontului, ne-am căcat pe noi. Habar n-am avut cu cine am stat. Măgureanu ştia de Revoluţie, dar nu ne-a dat de înţeles nimic. După Revoluţie şi-a cerut cartea de muncă la Bucureşti. Eu, personal, i-am dus-o la Palatul Victoria, în plic sigilat. Era în ianuarie. Am schimbat câteva cuvinte, m-a întrebat ce mai e pe la Focşani. Avea o memorie fantastică. Ştia despre toţi colegii, cum îi cheamă, câţi copii au şi în ce clasă sunt copiii".

Liviu Ioan Stoiciu a mai discutat o singură dată cu Virgil Măgureanu după Revoluţie. „S-a întâmplat în primele luni ale anului 1990, când eram preşedintele CPUN Vrancea, făceam naveta Focşani – Bucureşti, la şedinţe de Guvern. Într-o zi, la Parlament, l-am întrebat pe Măgureanu: «Ce este toată povestea asta? Ce sunteţi dumneavoastră, de unde aţi apărut? Ce s-a întâmplat în 22 decembrie?». Şi mi-a răspuns:«Nu s-a întâmplat nimic. A luat puterea cine a putut»".

Revoluţia, începută de un rapsod turnător

Ca în multe alte oraşe din România, şi la Focşani, scânteia evenimentelor din 21 decembrie 1989 a fost declanşată, de un civil racolat de Securitate. La Braşov, Galaţi, Bacău, dar şi în Capitală, turnători ai Securităţii au stârnit masele şi s-au infiltrat în centrele de putere nou-formate. Chiar şi Timişoara îl are pe securistul ei: László Tokés.

La Focşani, tonul Revoluţiei a fost dat de un cântăreţ: Paraschiv Usturoi, pe care tot oraşul îl ştia după numele de scenă: Puiu Siru. Acesta a decedat în 2009, în urma unui atac de cord. Înainte de 1989, Puiu Siru

apăruse de câteva ori la Televiziunea Română împreună cu formaţia sa de muzică, OZI.

În 1977, Paraschiv Usturoi a semnat un angajament cu Securitatea, primind numele de cod „Zamparo". Avea 21 de ani. „Când am semnat angajamentul, eram un proscris. Fusesem eliminat de trei ori din şcoală, dezertasem din Armată. Eu eram un rocker, un copil nevinovat. Habar nu aveam cu ce se mănâncă istoria. Am semnat ce mi s-a dictat", declara Puiu Siru în presa locală, în 2008, când cazul său a ieşit la iveală, iar Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a cerut Tribunalului Bucureşti să decidă dacă a avut calitatea de colaborator. Documentele din dosarul său atestă că l-a turnat, între alţii, şi pe actorul Horaţiu Mălăele, care susţinuse la Focşani un spectacol cu „şopârle".

Relaţia apropiată dintre Puiu Siru şi securiştii din Focşani este confirmată de mai multe persoane, între care şi şeful Securităţii Vrancea, Aurel Ţambrea. Întrebat dacă Siru a fost urmărit de Securitate, Ţambrea a răspuns: „Mă faceţi să râd. El era şeful unei orchestre cu care noi ţineam programele artistice. Aveam şi noi programe artistice, cu oameni talentaţi din unităţile Ministerului de Interne. Cântam muzică uşoară, populară... Şi Puiu Siru acompania programul. Toată lumea de la noi îl saluta cordial: «Ce faci, băi, Usturoi?». Eu n-aş putea spune că a fost informator, dar era apropiat de noi".

Puiu Siru era unul dintre privilegiaţii oraşului. „Avea o maşină Aro şi pleca de multe ori în străinătate", îşi aminteşte Georgeta Carcadia, şefa Culturii vrâncene înainte de Revoluţie. Constantin Mândroiu, preşedintele asociaţiei de revoluţionari din Vrancea, adaugă: „Ştiu că Puiu Siru a fost informator. În 20 decembrie 1989 îşi spăla maşina, un Aro, în curtea Securităţii. El se ducea mereu acolo şi dădea raportul. Puiu a mai controlat şi nişte pui de ţigani, pe care i-a întărâtat să scrie pe containere lozinci anticomuniste. Incitau lumea, asta făceau".

Don Quijote de la Vrancea

Puiu Siru a lăsat posterităţii o carte închinată sieşi, intitulată „Don Quijote de la Vrancea". Povesteşte foarte puţin despre anii premergători Revoluţiei („Am fost eliminat de la şcoală pentru că am mers în blugi, au fost primii blugi din Vrancea, ascultam Beatles şi Jimi Hendrix"). Din paginile cărţii răzbat multe regrete şi o imensă dezamăgire. „În 1990 aveam şi bani, şi glorie. Eram artist şi câştigam bine. I-am irosit pe partide, pe campanii electorale, pe editat ziare. Puteam să încep o afacere şi stăteam la masă cu «şalăii» Vrancei."

Siru povesteşte şi cum a ajuns să stârnească Revoluţia din Focşani. „În 17 decembrie 1989, m-am dus cu Gabi Cotabiţă *(abia se încheiase Gala Muzicii Tinere la Casa de Cultură din Focşani)* să luăm un bidon cu vin de la IAS Coteşti. Acolo aveam un prieten, Nicu Pupăză, şef de cramă. Am deschis Radio Europa Liberă, acolo, în cramă, şi am zis: «Gata, s-a terminat cu Ceauşescu!». Am plecat şi le-am spus şi celorlalţi artişti, Doru Dumitrescu, Silvia Dumitrescu şi soţii Pocorschi, că totul s-a terminat."

Pe 21 decembrie, Siru a fost la socri, în Ialomiţa. „Am văzut pe drum trupe înşirate pe kilometri", zicea el. În dimineaţa de 22 decembrie, Siru a intrat în Casa de Cultură din Focşani, a scos boxele şi un microfon, scule pe care le folosea la concertele formaţiei sale, şi a început să cheme lumea în faţa Casei de Cultură. Lângă el se mai aflau nişte adolescenţi care, cu câteva luni înainte, încercaseră să fugă din ţară, dar fuseseră prinşi la graniţă. Practica Securităţii era ca fugarii şi delincvenţii să fie forţaţi să devină informatori.

Puiu Siru susţine că primul apel de la microfon l-a făcut în jurul orei 10.00 dimineaţa. Nu a întâmpinat niciun impediment din partea Miliţiei. După un timp, s-a mutat cu scule cu tot în balconul Ateneului Popular. Siru a luat din nou cuvântul şi a spus: „Armata, Miliţia şi Securitatea sunt de partea noastră. Nu avem de cine să ne temem".

În aceeaşi zi, Puiu Siru a fost unul dintre cei care au intrat în sediul Securităţii pentru a-i dezarma pe ofiţeri. Pe unii îi cunoştea destul de bine...

Poetul care s-a trezit şef peste judeţ

Liviu Ioan Stoiciu, de ocupaţie bibliotecar şi de meserie poet, a condus judeţul Vrancea timp de 73 de zile: din 22 decembrie 1989 până la 5 martie 1990. La începutul lunii decembrie a anului 1989 avusese parte de un proces public de condamnare, în prezenţa oamenilor de cultură din Vrancea, şi urma să fie dat afară de la Biblioteca Judeţeană.

Pe 21 decembrie 1989, harnicul poet vrâncean a vorbit la telefon cu un prieten de la Bucureşti. „În difuzor se auzeau împuşcăturile care erau atunci în centrul Capitalei. Am zis «gata, acum trebuie să fac ceva». Şi mi-am dat întâlnire cu mai mulţi scriitori în dimineaţa următoare, pe 22 decembrie, la ora 8.00, la Biblioteca Judeţeană. Ieşim în stradă!", povesteşte Stoiciu.

Dintre scriitori, însă, n-a venit decât unul. „În timp ce aşteptam, am auzit că în sudul oraşului muncitorii nu mai vor să lucreze. Am ajuns la poarta platformei industriale: puzderie de securişti prin jur. Acolo am auzit că a fugit Ceauşescu. Toată lumea a auzit, muncitorii şi inclusiv securiştii, care au dispărut instantaneu. Am fugit şi eu acasă, la televizor, l-am văzut pe Dinescu, după care am revenit la platforma industrială. Erau mii de oameni ieşiţi în stradă. Şi m-au pus în frunte, cu steaguri. E ca şi cum cineva a făcut un scenariu, iar eu l-am jucat. Prea se potriveşte scenariul peste tot. Când am ajuns în Piaţa Unirii, «Casa Albă» era devastată".

La balconul Ateneului Popular, Stoiciu l-a văzut pe Puiu Siru. „Puiu chema la microfon numai activişti de partid. M-am plictisit şi am vrut să plec, să merg acasă. Numai că, la un moment dat, m-a văzut Puiu Siru. M-a chemat şi m-a prezentat ca mare disident. Pe loc s-a stabilit să mă pună preşedinte de judeţ. Le-am spus că eu fac poezii, nu ştiu să le dau mâncare şi apă. Nu s-a putut discuta cu ei. Şi aşa am ajuns preşedinte. Aveam 39 de ani". Unul dintre zvonurile care au dat fiori la Focşani a fost cel al otrăvirii cafelei în Comitetul Judeţean de Partid. Revoluţionarii care băuseră cafea pentru a rezista oboselii şi stresului s-au resemnat cu gândul că vor muri. Dar n-au murit. Unii trăiesc şi azi.

Cu duioşie, despre „urechile" Securităţii

Pe Aurel Ţambrea, ultimul şef al Securităţii vrâncene, l-am întâlnit într-o clădire din centrul oraşului, care acum este sediul mai multor firme şi redacţii de ziare, dar care în 1989 era clădirea Securităţii. La Revoluţie, Ţambrea a fost ţinut sub pază de disidentul numărul unu al Vrancei, poetul Liviu Ioan Stoiciu, ajuns şef de judeţ.

„Stoiciu... urla tare despre Ceauşescu, avea o diaree la gură, ceva de speriat... «Lăsaţi-l în pace, că, dacă-l luăm, îşi dă importanţă», le-am spus băieţilor. Era un bibliotecar, el zicea că e şi poet."

Stoiciu susţine că, la finele anului 1989, a existat o tentativă de asasinat asupra lui (era să fie aruncat din tren), fiindcă semnase protestul public împotriva realegerii lui Ceauşescu. Ţambrea se jură că nu a vrut să-l omoare. „Pe sănătatea mea şi pe cuvântul meu că nu am vrut să facem aşa cu poetul. Nu era practica, cel puţin a mea. Niciodată nu s-a vorbit despre ceva de genul: «Ai grijă, când pleacă trenul, improvizează şi aruncă-l». Exclus."

Ţambrea spune că în Securitatea vrânceană erau 40 de cadre şi că mijloacele de care dispuneau erau precare. „După Revoluţie s-au sculat mulţi că, vezi Doamne, au fost urmăriţi de Securitate cu tehnică de ascultare. Nu ştiu dacă e secret sau nu, dar vă spun că noi, la Focşani, aveam numai zece magnetofoane care urmăreau persoanele care aveau montată

tehnică de ascultare pe telefon sau în casă. Dar eu nu puteam să ascult nimic fără aprobarea Procuraturii. Ascultarea asta nu era probă în justiţie. Deci, aveam zece aparate, nu puteam să ascultăm tot judeţul cu ele. Cum se proceda? Aveam subofiţeri care stăteau şi aşteptau să apară o luminiţă pe panou, însemna că sună telefonul. Subofiţerul asculta şi, când i se părea că e interesant, apăsa pe buton şi începea să înregistreze. Deci, nu se înregistra automat. Apoi, aveam ofiţeri de redare, luau la mână casetele şi scriau cu pixul pe hârtie ce idei se desprind din discuţii. Foile astea trebuie să fie şi acum în arhivă, pe undeva. Casetele însă erau refolosite. Înregistram unele peste altele, ca să facem economie."

Multe poveşti tragice, comice şi absurde s-au derulat sub „antetul" Direcţiei Securităţii Statului. Puţini oameni implicaţi au curajul să vorbească despre ele. Aurel Ţambrea ne-a spus una: „Am păţit un caz de te doare capul cu ascultările astea. Aveam tehnică de ascultare în camera în care dormea mama unui individ care fugise peste graniţă. Şi într-o noapte, pe la ora două, primesc telefon de la subofiţerul care asculta. Şi îmi spune: «S-a întors fugarul acasă!». Dacă raportam la Bucureşti, descindeau cu dubele, cu tam-tam. M-am dus la birou, am ascultat o dată, de două ori şi mi-am dat seama că amărâta asta visa, domnule, vorbea în somn: «Of, măi, mamă, bine că te-ai întors». Am verificat apoi şi am constatat că visa, săraca".

Ţambrea a făcut cerere de retragere din cadrul Securităţii în ianuarie 1990. Însă „codiţa" de la contraspionaj, zice el, nu l-a părăsit niciodată.

Alde Costică Argint

În 1989, prim-secretar în Vrancea era o femeie, Niculina Moraru. Îi succedase Mariei Ghiţulică. Legenda spune că soţii Ceauşescu preferau femeile în conducerea Vrancei pentru că aici era dezvoltată industria uşoară, unde lucrau multe

femei. Bărbaţii nu erau de încredere întrucât vinul curgea în Vrancea ca apa de la robinet. „Madam Ghiţulică era o femeie de toată isprava, cică avea trei facultăţi. Madam Moraru... muncitoare şi ea, dar cam spurcată la gură", îşi aduce aminte Aurel Ţambrea, starostele securiştilor din judeţ.

Horia Dumitrescu, muzeograf la Focşani, povesteşte o scenă cu „Morăriţa": „Niculina Moraru a vizitat o fermă de vaci şi s-a enervat când a aflat cât de mică era producţia de lapte: «Mai mult lapte dau eu dacă mă mulgeţi, decât vacile astea!», a spus ea. Încolo, o femeie deosebită". La Revoluţie, Niculina Moraru a fugit din oraş cu ce avea pe ea. În urma ei au venit ţiganii şi i-au furat tot din casă. Martorii acelor zile spun că ţiganii au cărat până-n seară, cu căruţele, covoare persane şi mobilă.

Tot în cârca sărmanilor ţigani a fost pusă şi devastarea sediului Comitetului Judeţean de Partid. Mândroiu, şeful revoluţionarilor, zice: „Alde Argint au fost tartorii, Costică şi cu frate-său, Mitică. Ştiau că la subsol se aflau ţigări şi mâncare. Au intrat vreo cinci inşi, şi alţi 20 aşteptau afară. Au scos marfa pe geam. După aia au cerut certificate de revoluţionar, dar nu le-am dat". Costică Argint şi-a făcut faimă după Revoluţie cu titlul său de „rege alţiganilor din Italia", a fost condamnat pentru ultraj şi eliberat.

Revoluţia vranceză

Există o singură carte care prezintă pe larg o imagine a Revoluţiei de la Focşani, şi aceea e scrisă de un francez, în limba franceză. „Eseu despre fanatismul contemporan" – aşa se numeşte lucrarea sociologului Michel Dion, care a mai semnat, totodată, şi lucrări despre cultura pop-rock în arta Madonnei. A apărut la prestigioasa editură pariziană L'Harmattan şi dedică 40 de pagini Revoluţiei din Vrancea.

Cum s-a murit la Focşani

La Focşani au murit trei oameni în timpul Revoluţiei: un iranian care studia medicina la Iaşi, un tânăr care se ducea la rude (într-o comună de lângă Focşani) şi un paznic de la şantierul unui drum naţional.

Iranianul Kayvan Hirrhan a fost împuşcat pe 24 decembrie de căpitanul Marian Niţu, de la UM 01470. Kayvan Hirrhan venise la Focşani să-şi petreacă Sărbătorile de iarnă la prietena sa. Constantin Mândroiu, preşedintele asociaţiei de revoluţionari din Vrancea, spune: „Arabul ăsta a fost băgat în Camera de Gardă după ce l-au prins la un filtru rutier. Şi după ce l-au dezlegat, ar fi încercat să scape şi l-au împuşcat". Aşa crede Mândroiu de la Vrancea, că iranienii sunt arabi.

Vasile Apostolie, un tânăr de 19 ani, se deplasa la o rudă din comuna Goleşti. Pe drum a fost confundat cu un terorist, pentru că mergea cam repede. A fost împuşcat în dreptul unui pod care trecea peste un canal de irigaţii, aflat pe atunci în construcţie. Vinovaţi de moartea lui Apostolie se fac patru militari de la UM 02280 Coteşti, Vrancea. Aceiaşi militari l-au omorât, cu aceeaşi rafală de foc, şi pe Marin Catană, paznic la materialele de construcţie ale canalului de irigaţii.

Moartea a mai dat târcoale pe lângă turnul de apă din Focşani. Liviu Ioan Stoiciu susţine că a văzut cu ochii lui simulatoare pe respectivul turn. Aurel Ţambrea, fostul şef al Securităţii, crede că acolo s-a încercat o diversiune care să secere câţiva ofiţeri de Securitate. „Costică Malerov, şeful Garnizoanei Focşani, a cerut la un moment dat să plece ABI-ul nostru la un castel de apă, de unde se trage, cică, spre marea unitate militară a oraşului. ABI-ul e apă de ploaie, ce putea să facă? Dar Malerov l-a sunat pe inspectorul-şef de la Securitate, colonelul Panait, să trimită ABI-ul acolo. Eu am bănuit că e o capcană precum cea de la Ministerul Apărării, din Bucureşti, şi am insistat să nu se ducă", povesteşte fostul şef al Securităţii.

Colonelul Malerov a decedat la începutul anului 2011.

Bravii ofiţeri ai Armatei vrâncene

„Dacă eram noi, Armata, împotrivă, nu mai făcea nimeni nicio Revoluţie", spun, cu orgoliu, militarii focşăneni aflaţi în rezervă. Ai crede că bărbaţii aceştia au luptat cu dictatura precum soldaţii lui Leonidas cu perşii la Termopile.

Adevărul e că Armata focşăneană a stat în cazărmi până pe 22 decembrie. După fuga lui Ceauşescu, unii militari au fost scoşi în oraş să asigure ordinea, alţii au plecat spre Bucureşti în seara de 22, după celebrul apel făcut la Televiziune de Cico Dumitrescu. Pe atunci căpitan de rangul I, afirmat pe filieră sovietică, acest Moş Teacă s-a adresat mai multor regimente importante din zona Moldovei, chemându-le să apere Capitala de cruzii terorişti.

La Focşani, Revoluţia s-a desfăşurat, în mare, sub auspicii paşnice, dar militarii tot au reuşit să curme vieţile a trei oameni nevinovaţi. Prea bine n-au ieşit nici efectivele UM 01270, care au plecat spre Bucureşti. Ajuns în haosul din Capitală, regimentul din Focşani a primit misiunea de a organiza mai multe filtre de control în zona Moghioroş, activităţi în care lucrurile au scăpat de sub control.

Conform rapoartelor emise de Parchetul Militar, militarii de la UM 01270 au fost implicaţi în numeroase evenimente care s-au încheiat tragic. În noaptea de 23 spre 24 decembrie au deschis focul asupra unui autoturism la intrarea în Pasajul Lujerului, rezultând moartea cetăţeanului Ciprian Bărbieru, şi au provocat decesul maiorului Florică Murariu de la UM 02317 Bucureşti (una şi aceeaşi persoană cu celebrul rugbist de la Steaua, căpitan al echipei naţionale a României), împuşcat la un control pe motiv că ar fi lăsat brusc mâinile în jos. În noaptea următoare, lucrurile au fost la fel de grave: ostaşii

veniţi de la Focşani au deschis focul asupra unui autobuz ITB (Întreprinderea de Transport Bucureşti) care n-ar fi oprit la somaţie şi au provocat moartea unei persoane şi rănirea altor cinci.

*

* *

Anul 2011, Cercul Militar Focşani. Un birou spaţios, din care răzbate o imagine răvăşitoare. Cu cămaşa descheiată la trei nasturi, tot numai o apă, generalul Ferariu stă prăvălit într-un fotoliu, acompaniat în epuizarea lui de colonelul Anghel şi de maiorul Ionescu, cu toţii în rezervă, adică la pensie. Colonelul Anghel sună retragerea, maiorul Ionescu dă televizorul mai încet, şi în cameră se înfiripează, uşor-uşor, o atmosferă propice pentru evocarea vremurilor revoluţionare. Generalul Ferariu ne măsoară din ochi, îşi îmbărbătează camarazii şi adoptă tactica intimidării: „E ultima oară când mai vorbesc despre Revoluţie. Au fost colegi de-ai voştri care au scris şi nici măcar nu ştiau ce e militarul. Ce este soldatul? Definiţia soldatului! Nu ştiţi! Păi, vedeţi?! Nu pot sta de vorbă cu oameni care nu ştiu ce este soldatul. Anul trecut am stat trei zile pe un scaun cu postul Realitatea TV. Şi a dat ceva Realitatea? N-a dat!".

Stelian Ferariu susţine că, în Focşani, lumea a ieşit în stradă încă din dimineaţa de 22 decembrie, înainte de fuga lui Ceauşescu. Demonstranţii au trecut prin faţa unităţii şi l-au chemat şi pe el, dar n-avea aprobare. „Le-am zis că noi ne facem deocamdată datoria în spaţiu închis, pentru că Armata aşa a fost de-a lungul timpului, ea a ştiut să trăiască între patru laturi ale cazărmii, între patru pereţi, în patru birouri, în patru... patru. Deci, a fost pe patrulater, n-am avut contact, nu ştiam noi ce se petrece. Poate comandanţii, ei mai aveau legături, dar acel individ micuţ lua poziţia «drepţi» şi cerea voie să plece şi el două ore să schimbe butelia, cerea voie pentru orice", explică, doct, generalul Ferariu.

Acesta susţine că până la urmă s-a dus la sediul Judeţenei de Partid, unde se adunase mulţimea, şi a vorbit la balcon, asigurându-i pe oameni că Armata nu va trage în populaţie.

Niciun revoluţionar nu-şi aminteşte ca intervenţia lui Stelian Ferariu să fi existat, dar el susţine că a fost acolo şi că a văzut scene de groază. „Am văzut ce nu aş vrea să mai văd vreodată în viaţă: prima-secretară, tovarăşa, avea în birou nişte spice de grâu, nişte spice frumoase, mari, chiar la intrare. Şi un individ le călca în picioare. L-am luat şi l-am dat deoparte: «Bă, ce vină au spicele astea de grâu? Ce ţi-au făcut ele?». Intrase lumea în sediu şi era debandadă. Altul se urcase pe o masă şi sărea în sus. În sus sărea!", îşi aminteşte, oripilat, Stelian Ferariu.

*

* *

În seara de 22 decembrie 1989, generalul Stelian Ferariu, care la acea vreme avea gradul de căpitan în cadrul UM 01270, a plecat spre Bucureşti cu Regimentul 282 Mecanizat, pe care îl comanda. Cam în acelaşi timp plecase spre Bucureşti şi un regiment din Garnizoana Galaţi, tot ca urmare a apelului făcut de contraamiralul Cico Dumitrescu la Televiziune. Ferariu susţine totuşi că, pe lângă această chemare, ordinul de plecare spre Bucureşti i-a fost confirmat de la Brăila, unde se afla Comandamentul Diviziei, de către generalul Vasile Apostol.

Chemarea trupelor din zona Moldovei în Capitală avea un scop: să se creeze haos, lucru care s-a şi întâmplat. Pe drum, regimentul plecat de la Focşani a fost confundat în mai multe rânduri cu o formaţiune „teroristă. Evident, s-a deschis foc asupra sa. „Cum au intrat americanii în Bagdad, aşa se vedea şi deasupra Râmnicului Sărat. Trăgeau tunurile... treizeci şi şapte, cincizeci şi şapte, suta! Şi se făceau spargerile în aer, ziceai că-i... Moş Crăciun! La Buzău au tras în noi, la Băneasa la fel, credeau că suntem terorişti. Am avut mare noroc că n-a murit nimeni dintre ai noştri", spune colonelul în rezervă Eugen Anghel, plecat şi el la Bucureşti în decembrie 1989.

Ajuns în haosul din Capitală, regimentul de la Focşani a avut mari probleme în a lua legătura cu Marele Stat Major, pentru trasarea misiunilor. „În seara de 23 decembrie am ajuns în Bucureşti, dar n-a venit direcţionalul care trebuia

să ne conducă în dispozitiv. Am mers şi noi pe Moghioroş până în Ghencea. A fost o mare eroare militară să concentrezi atâtea forţe militare în Capitală. Am stat în Bucureşti 58 de zile, cel mai mult din toată ţara. Am făcut serviciu de pază la Ministerul Apărării, la fabrica de diamante şi la alte câteva obiective, plus partea de însoţire", explică generalul Ferariu.

Ofiţerii focşăneni îşi amintesc, de regulă, cu plăcere de zilele Revoluţiei. Generalul Ferariu o ţine una şi bună, că el şi-a strunit bine soldaţii, că şi-au făcut bine treaba la Bucureşti. „Unii făcuseră puşcărie la viaţa lor, erau plini de tatuaje, dar au fost ascultători şi mi-am făcut treaba cu ei. Ce aveam nevoie – ceream. Discutam, de la Vrancea ne-au trimis coniac, vin. Şi le-am dat la militari câte o «cinzeacă» de Crăciun, de Revelion. Noi am rămas la Bucureşti cel mai mult din toată ţara. Şi când să ne întoarcem la Focşani, au început să vină, de la Brăila, de nu ştiu unde, ca să ne conducă înapoi la Focşani. De ce să ne conducă? Ulterior, să aibă ce discuta. Bă, repatrierea, întoarcerea în Garnizoană am făcut-o eu, mă, nu altcineva! Erau nişte orgolii între noi".

Te-ai aştepta la ceva procese de conştiinţă din partea ofiţerilor vrânceni, dar nimic. Singurul regret al generalului Ferariu este legat de o pufoaică pe care i-a dat-o lui Petre Roman şi n-a mai văzut-o nici până în ziua de azi. „La Bucureşti am făcut şi serviciu de pază pentru diplomaţi şi oameni de vază. Inclusiv pe Iliescu l-am cărat cu un transportor; că, dacă ştiam ce se întâmplă după aceea cu ţara asta, nu-l mai căram. Şi nici pe Petre Roman nu-l căram, că şi pe el l-am cărat. Lui Petre Roman i-am dat o pufoaică, nu mi-a dat-o nici în ziua de azi! Tremura ca varga şi i-am dat o pufoaică ostăşească, vătuită, ca lumea. N-a mai dat-o înapoi. De unde să i-o mai cer acum?". Chiar aşa, de unde?

Despre multe îşi amintesc ofiţerii focşăneni din zilele Revoluţiei, dar niciun cuvânt despre morţii pe care i-au lăsat în urmă la Bucureşti. Când le arătăm, cu documente, cu hârtii la mână, ce scrie în rapoartele Parchetului Militar, despre morţii şi răniţii răpuşi de gloanţele militarilor pe care i-au

condus, generalul Ferariu îşi înmoaie aroganţa, devenind ceva mai prietenos. „Păi, eu am vrut să vă spun, dar voi aţi zis că vă interesează mai mult ce a fost la Focşani. La Bucureşti au existat nişte reguli clar stabilite în acele zile, s-au constituit nişte filtre de control, la care toată lumea era obligată să oprească. Cei care n-au oprit au fost somaţi, iar apoi s-a deschis focul. Problema a fost foarte confuză. Noi, aceste filtre nu le-am constituit din proprie iniţiativă, ci din ordinul Marelui Stat Major, de la generalul Eftimescu".

Confuzia generală care a caracterizat zilele Revoluţiei nu poate fi negată. Chiar şi în rapoartele Parchetului se menţionează că „tragerile cu care s-au confruntat pe traseul lor spre Bucureşti, precum şi informaţiile unor cetăţeni despre atacuri teroriste, au indus o stare de panică în rândul efectivelor UM 01270". Dar nu poţi să nu remarci cum generalul Ferariu a uitat pe loc de orgoliul comandantului, pe care îl invocase mai devreme adjudecându-şi meritele repatrierii în Garnizoană.

„Eu eram comandant, dar nu puteam să fiu peste tot, aveam un punct de comandă. Filtre erau peste tot în zona Moghioroş: la Lujerului, la Compozitorilor, la Apaca – la fabrică, la femei. Eu n-am fost prezent când au avut loc aceste incidente, nu le-am zis eu soldaţilor să tragă. Soldatul a gândit şi el cum a gândit. Au fost şi erori, care astăzi nu pot fi decât regretabile. Dacă era totul perfect, nu era haosul care şi în ziua de azi e neclar. M-am gândit mereu după aceea şi mă zguduie gândul că putea să fie şi mai rău decât a fost. Nu ştiu dacă aş fi putut să fac ceva să nu existe acele victime. Atunci trăiai clipa, acum analizezi clipa."

Colonelul Anghel a început şi el să dea din gură, apărând Armata română: „Altceva ce mă deranjează e că, atunci când se comemorează evenimentele, nu se începe cu Armata, şi ea e mereu pe locul 2. Haideţi să fim corecţi şi cinstiţi: dacă eram noi, Armata, împotrivă, nu mai făcea nimeni nicio Revoluţie!".

BACĂU

O MINUNĂȚIE DE REVOLUȚIE

În urbea moldavă nu s-au înregistrat morți. A fost mai mult, așa, voie bună. Băcăuanii n-au fost prea hotărâți împotriva regimului. Au ieșit pe străzi abia după fuga lui Ceaușescu, dar măcar au rămas cu capul pe umeri și n-au căzut, ca alții, în plasa diversiunilor.

Era vreme frumoasă la Bacău în 22 decembrie 1989, dar lumea nu se încumeta să iasă în stradă, ci stătea cu urechile ciulite la veştile care veneau dinspre Bucureşti. Primii care s-au îndreptat spre Județeana de Partid au fost câțiva actori şi maşinişti de la Teatrul Bacovia, care până atunci îşi făcuseră curaj la restaurantul „Bistrița". Aceştia n-au îndrăznit să forțeze intrarea în clădire până ce nu au început să-şi facă apariția coloanele de muncitori dinspre zona industrială.

„Lucram la Uzina de Avioane Bacău, eram schimbul 2 şi, la un moment dat, un vecin de-al meu mi-a strigat să deschid repede televizorul. Am deschis şi l-am văzut pe Dinescu cum anunța că a fugit Ceauşescu. Am plecat direct la uzină, m-am alăturat colegilor şi ne-am îndreptat spre centrul Bacăului. La un moment dat am intrat în Consiliu şi ne-am dus în birou la primul-secretar Tănase. Era speriat, i-am zis că s-a terminat cu ei şi o să fie ceva nou. N-a opus niciun fel de rezistență", povesteşte revoluționarul Constantin Țugui.

Activistul Hrebenciuc, chemat de acasă

Cei care au pătruns în Județeana de Partid pe 22 decembrie s-au constituit într-un organ provizoriu de conducere, având-l în frunte pe actorul Geo Popa. Revoluționarii şi-au dat seama însă, în scurt timp, că nu sunt capabili să țină în mâini frâiele județului. Mulți dintre ei s-au dat singuri la o parte pentru a le face loc activiştilor din regimul care teoretic stătea să cadă.

Un exemplu este cel al lui Viorel Hrebenciuc, unul dintre cei mai importanți oameni politici din România postrevoluționară. Deşi era membru în secția economică din Comitetul Județean al PCR, a fost chemat pentru a face parte din noul FSN Bacău. „Hrebenciuc cunoştea foarte bine economia Bacăului. Era nevoie de oameni cu experiență pentru asigurarea hranei populației şi cineva l-a propus pe Hrebenciuc, pe care l-au chemat de acasă. A fost activ, ne-a ajutat, era foarte bun organizator. La momentul ăla nu s-a gândit nimeni că e din vechiul regim", spune revoluționarul Țugui.

Dimpotrivă, Iordache Ciupercă, preşedintele singurei asociații de revoluționari din Bacău, este vehement: „Revoluția a fost furată de echipa a doua a Partidului Comunist, la Bacău şi în toată țara. Oamenii sistemului s-au chemat unii pe alții de acasă şi au refăcut echipa imediat. Procurorul Dragu, care făcea parte din Comitetul Politic Executiv şi anchetase revolta din 1987 de la Braşov, s-a băgat pe acolo să ia funcție de conducere. Şi are şi certificat de revoluționar".

Azi revoluționar, mâine patron

Fie că făceau parte sau nu din vechiul sistem, revoluționarii din Bacău n-au dus-o rău deloc după 1990. Viorel Hrebenciuc a ajuns om mare la Bucureşti, Dumitru Sechelariu şi Corneliu Iacobov, prezenți şi ei în balconul revoluției băcăuane, au

devenit mari oameni de afaceri, iar Sechelariu chiar primarul Bacăului.

În anul 2011 existau 33 de revoluţionari cu certificat în judeţul Bacău, conform unui tabel nominal pus la dispoziţie de asociaţia din oraş. În tabel sunt menţionate şi profesiile pe care aceştia le aveau în 1989, dar şi cele din 2011. La două decenii şi ceva de la Revoluţie, zece dintre ei (adică 30%) aveau „meseria" de patron, chiar dacă schimbarea i-a prins electricieni, ospătari sau lăcătuşi.

Însuşi Iordache Ciupercă, preşedintele asociaţiei, derulează mai multe afaceri împreună cu fiul său, care s-a ocupat inclusiv cu comercializarea de plante etnobotanice. „Etnobotanice înseamnă orice plantă care vine în contact cu omul. Are şi el un «biznis», care e problema?", explică Iordache Ciupercă. Ba, mai mult, fiul său spune că etnobotanicele sunt nişte plante prietenoase: „Nu sunt aşa rele, depinde de psihicul omului. Dacă îi dau o gumă de mestecat lu' unu şi îi zic că e drog, să vezi cum se strâmbă, spune că s-a drogat".

În decembrie 1989 ne plăcea să spunem (şi o mâzgăleam şi pe ziduri): „De Crăciun ne-am luat raţia de libertate". Acum, cu acelaşi spirit revoluţionar, am dat-o pe etnobotanice.

Un diversionist la Ambasada Ungariei

Cei care au participat la Revoluţia din Bacău merită totuşi felicitaţi pentru gestionarea lucidă a evenimentelor. Au fost şi aici dezinformări şi persoane care au încercat să provoace vărsare de sânge, dar nu s-a înregistrat nicio victimă. „În seara de 22, când era linişte şi bine, a apărut unul care se numea Emil Tamaş, era locţiitorul Penitenciarului Bacău. Era în manta de vânători de munte, deşi el nu era de la vânătorii de munte, era ofiţer de Miliţie, înarmat până în dinţi. A început să arunce zvonuri. S-a jucat cu câteva creiere, îşi făcuse o celulă şi dădea ordine. Le zicea la militari «hai să ne mobilizăm, să facem, să dregem». Omul voia să facă vărsare de sânge cu orice mijloace. Venea cu zvonuri, că suntem atacaţi de securişti, că se îndreaptă tancuri spre Bacău, că vor să pună explozibil la combinatul chimic. Noroc că am fost vigilenţi şi am stat cu ochii pe el", afirmă Iordache Ciupercă, liderul revoluţionarilor băcăuani.

Întâmplător sau nu, Emil Tamaş fusese detaşat la Bacău cu şase luni înainte de Revoluţie, iar după decembrie '89 a fost din nou mutat, la Târgu-Mureş. „Acest Tamaş a acţionat şi în martie la Târgu-Mureş, după care a dispărut subit din România. Ghinionul lui a fost că m-am întâlnit eu cu el în Canada, la «Chateaux de Dracula», o crâşmă unde se întâlneau românii de acolo. Şi acest Tamaş era şofer la Ambasada maghiară din Canada. L-am recunoscut la acea petrecere organizată de un român, ne-am dat mâna şi am programat o întâlnire, dar el n-a mai venit. Era omul ungurilor, agent secret, avea gradul de locotenent-major. Tamaş a devenit omul de taină al lui Hrebenciuc, care l-a trimis apoi comandant de Poliţie la Târgu-Mureş. Eu m-am certat cu Tamaş, am stat mereu cu ochii pe el, de-aia n-a putut să creeze haos", mai spune Ciupercă.

Bice, puşcoace şi uitatele prăjituri cu frişcă

Revoluţia a fost paşnică la Bacău, şi a fost foarte bine aşa. Presa locală publica articole pline de speranţă, dar veghea şi la liniştea urbei moldovene. Articolul „O sursă de confuzie şi teamă", apărut în ziarul „Deşteptarea" din 24 decembrie 1989, avertiza: „În diferite zone ale oraşului, mulţi copii şi adolescenţi sunt înarmaţi cu bice şi în special cu «puşcoace», care, utilizate, produc sunetul caracteristic ce poate fi uşor confundat cu cel al armelor de foc. (...) Facem apel către toţi părinţii ai căror copii deţin astfel de «instrumente» producătoare de confuzie să interzică şi să supravegheze folosirea

inocentelor «puşcoace», evitându-se în acest fel posibile incidente cu urmări de nedorit".

Tot ziarul „Deşteptarea" a consemnat euforia care domina Bacăul la sfârşitul lui decembrie '89. Din articolul „Pentru bucuria copiilor" aflăm că fetele de la raionul de jucării al magazinului „Luceafărul" lucrau peste program, spre bucuria celor mici, pentru care, în acele zile, se procurau de zor „fermecătoare chinezării ce zăceau de mult timp în depozite".

Veştile bune săreau în ochi din toate colţurile paginilor de ziar. Dacă Teodor Brateş se dădea în spectacol pe micile ecrane, prăjitura cu acelaşi nume făcea furori în cofetăriile din Bacău: „La Complexul Alimentar 1 Mai s-a băgat marfă: 350 kg de lămâi, 1.300 kg piept de curcă, 2.000 kg mălai şi altele. La cofetăria Select s-au primit 50 kg de tort şi 2.000 de prăjituri dintre cele mai diverse («Bibescu», «Reduta» şi «Brateş», uitatele prăjituri cu frişcă, eclere etc.)". Oamenii muncii priveau şi ei înainte cu speranţă. „Acum, când pornesc la lucru, îmi vine să cânt", titra „Deşteptarea", citându-l pe un moldovean fericit.

În această stare de voie bună şi-au făcut apariţia şi pungaşii, care nu aveau pic de respect faţă de Revoluţie. Cetăţeanul C.A. a căzut în plasa escrocului Vasile Anghelin, care l-a impresionat recomandându-se drept fost deţinut politic. Invitat acasă de cetăţeanul băcăuan, Anghelin şi-a dat arama pe faţă. „La plecare a luat cu el şi căciula de 800 de lei a soţiei celui care-l invitase acasă", se menţiona într-un articol.

Popa Balaban ia cu asalt Primăria

Sunt unii care spun că Revoluţie a fost doar la Timişoara, la Bucureşti şi în alte câteva mari oraşe ale ţării. Preotul Costel Balaban nu se numără printre ei. El crede că Revoluţie a fost peste tot, inclusiv la el, în comuna Motoşeni, judeţul Bacău, şi cere să i se „deie" drepturile pe care le merită.

În decembrie 1989, părintele Balaban avea 29 de ani şi o parohie frumoasă în Motoşeni, localitate cu peste 3.000 de locuitori. Veştile care veneau dinspre Timişoara, începând cu 17 decembrie, l-au prins într-un moment uşor delicat. „Umblam cu «Ajunul» în perioada aceea. Cu o zi înainte avusesem şi un mic accident: am rămas fără «frâni» pe nişte dealuri şi m-am dus cu maşina într-o turmă de oi. Când am auzit ce se întâmplă la Timişoara, mi-a trecut supărarea şi am zis că trebuie să vină şi la noi."

Părintele Balaban a aflat de la televizor de fuga lui Ceauşescu. Şi-a reamintit instantaneu că bunicului său îi luaseră comuniştii calul şi căruţa din curte. „După ce l-am văzut pe Caramitru la televizor, am acţionat. M-am dus la dascălul meu, nea Ifrim, să vedem ce facem. Nea Ifrim, cu frică mare, căci avea 70 de ani, mă lua cu «stai uşurel!», nu prea voia, dar l-am luat pe sus şi am plecat spre Primărie. Am intrat frumos pe uşă, că era deschisă, şi ne-am dus la primar. Blând ne-am dus, nu cu ghioaga. Când ne-a văzut, zice: „«Ce, popo, ai venit ca uliul aici? Te împuşc!». Nu m-am speriat şi le-am zis să plece, că s-a terminat cu ei. N-au avut încotro şi au plecat acasă", povesteşte părintele Balaban.

Un glonţ, pur şi simplu, în cap

Pentru a putea ţine în mâini frâiele comunei, preotul i-a luat alături de el şi pe câţiva profesori şi ingineri de la CAP, alături de care a constituit Consiliul Comunal al Frontului Salvării Naţionale Motoşeni. Părintele Balaban n-a ieşit din Primărie în zilele Revoluţiei decât pentru a ţine slujba de Crăciun, unde a rostit şi o predică frumoasă: „Fraţilor, după 50 de ani, iată că am scăpat de regimul...". În rest, a fost acolo, gestionând vidul de putere care se crease.

„La un moment dat, eu eram şeful, că intrasem primul în Primărie. Ne-am organizat frumos, a venit inginerul Condruţ de la CAP, a venit profesorul Bâclea. Pe Condruţ l-am pus primar, eu n-am vrut, că eram preot şi nu puteam. Ţineam legătura cu Bacăul în permanenţă, că erau şi tot felul

de zvonuri. Se zicea că vin teroriştii să «deie» foc satului, să ne radă de pe faţa pământului. Era teama aceea, se aduna lumea din sat în faţa Primăriei. Am intervenit, că eram preot şi trebuia să-i liniştesc. Strigau şi ei: «Jos primaru', jos ăla, jos ăla», să li se deie pământul înapoi. Erau câţiva care au vrut să meargă să ia vacile, oile şi căruţele de la CAP, dar ne-am opus. Ziceau: «Mergem să ne deie oile şi vacile, că sunt ale noastre»".

Preotul Costel Balaban n-a agreat instalarea lui Ion Iliescu în fruntea ţării şi susţine că tocmai din acest motiv, în ianuarie '90, a plecat din FSN-ul local şi şi-a văzut mai departe de cele sfinte.

Dar sângele de revoluţionar a început să fiarbă iarăşi în el după anul 2004, când a aflat de Legea 341, prin care participanţii la Revoluţie erau recompensaţi cu şi mai multe drepturi decât până atunci. Preotul şi-a făcut dosar, dar comisia a considerat că aportul său n-a fost suficient pentru a primi un certificat de revoluţionar. „Am depus dosar şi nu am primit nimic nici până în ziua de azi. Mă judec cu Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor. De ce să nu-mi deie? Riscul pentru mine acolo în sat era şi mai mare decât pentru cei de la Bucureşti. Am intrat în Primărie. Ultimul cătun din ţara asta face parte din teritoriul României. Eu nu am vrut să cer, dar când am văzut atâta nesimţire, am zis că am şi eu copii, familie. Mi-am riscat viaţa, putea să vină şeful de post şi să mă împuşte şi pi mini. Eu, ca preot, eram mai expus decât toţi, mai expus decât Bâclea. Puteam să mă trezesc cu un glonţ, pur şi simplu, în cap", s-a înfierbântat faţa bisericească.

„Dacă nu eram eu, rămâneau comuniştii la putere în Motoşeni"

Preotul nici nu vrea să audă că în alte oraşe din ţară au ieşit oameni pe stradă când Ceauşescu era încă la putere, oameni care s-au luptat cu forţele de represiune. „Ce vreţi să spuneţi, că eu atunci nu mi-am riscat viaţa? Am fost primul, adunându-i pe ceilalţi: «Haidi, băi! Hai să mergem!». Mi-am lăsat copiii acasă şi m-am dus ca la război, cum zice şi cântecul, «sărută, părinte, copiii şi fraţii»".

Sfinţia Sa foloseşte greşit, dacă nu chiar oportunist, un vers din „Treceţi, batalioane române": „Sărută, părinte, copiii şi fraţii". De fapt, cântecul e aşa: „Sărută-ţi, copile, părinţii şi fraţii". Dar asta are mai puţină importanţă. Important e că revoluţia părintelui Balaban continuă: „Nu ajunge bugetul? Atunci să anuleze totul. Alţii au fost unde a tras Armata? Şi eu unde am fost? Putea să mă împuşte şeful de post. El era într-o misiune continuă, avea mitralieră. Eu am făcut armata şi ştiu. Dacă nu eram eu, rămâneau comuniştii la putere în Motoşeni. Eu am şi îngropat un martir al Revoluţiei. Eu merit, alţii poate nu merită nici «bună ziua»".

Se supărase rău părintele Balaban, şi noi am zis să ne ierte păcatele, că suntem tineri şi poate nu ştim, şi că, oricum, iertăm şi noi greşiţilor noştri. „Vă iert, mă, feciori, vă iert. Dacă va fi, va fi, dacă nu, poate mai vine altă revoluţie, poate altădată. Mergeţi sănătoşi!", ne-a binecuvântat părintele.

BRAŞOV

ÎNCĂ UN GENERAL ŞCOLIT ÎN URSS, ÎNCĂ UN MĂCEL

Generalul Ion Florea, comandantul Garnizoanei Braşov, a chemat civilii în stradă să apere Armata de terorişti. Până la masacru a mai fost un pas. În haosul creat, 76 de oameni au murit, iar 139 au fost răniţi. La Braşov, în timpul Revoluţiei, s-a înregistrat cel mai mare consum de muniţie după Bucureşti. Numai în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989 s-au tras aproape 300.000 de cartuşe.

Oraşul Braşov este un caz curios al Revoluţiei. Este singurul loc în care, deşi au existat proteste de stradă încă din 21 decembrie 1989, n-au existat victime până pe 23 decembrie. Temutul dictator Ceauşescu n-a lăsat morţi pe caldarâmul Braşovului. Zâmbetul larg al lui Iliescu a fost însoţit de o baie de sânge.

2.000 de oameni înarmaţi – militari şi civili – au executat foc o noapte întreagă în centrul Braşovului. În zorii zilei de 23 decembrie, pe asfalt erau 39 de morţi şi un covor de tuburi goale de cartuşe.

În decurs de trei zile (22–25 decembrie), în Braşov s-a consumat o cantitate imensă de muniţie, oraşul transilvănean fiind depăşit doar de Bucureşti la capitolul gloanţe trase. Cu un total de 76 de morţi în timpul evenimentelor din decembrie 1989, Braşovul ocupă locul 4 în clasamentul funest al numărului de eroi-martiri, după Bucureşti, Sibiu şi Timişoara.

*

* *

În 1989, Braşovul era un oraş industrial, cu 353.000 de locuitori. Revolta muncitorilor de la „Steagul Roşu", înăbuşită în 1987 de forţele Ministerului de Interne, făcuse ca numărul securiştilor să fie mult mai mare în Braşov decât în alte reşedinţe de judeţ.

Oamenii muncii aveau exemple vii ale ororilor din 1987: unul dintre greviştii de atunci uitase să vorbească, de frică. Mai erau şi poveşti despre beciurile Securităţii, unde oamenii erau maltrataţi de roboţi programaţi să bată, despre oameni aruncaţi din tren şi altele asemenea.

Şi totuşi, la Întreprinderea de Construcţii Aeronautice (ICA) din Ghimbav, la câţiva kilometri de Braşov, muncitorii au aflat o veste în dimineaţa zilei de 21 decembrie 1989: câteva elicoptere ar fi urmat să fie trimise spre Caransebeş. Această localitate se află la 100 de kilometri de Timişoara, unde muriseră oamenii care strigau „Libertate!", iar Radio Europa Liberă aflase asta.

Astfel aflaseră şi braşovenii de la ICA Ghimbav că Armata trage în oameni, iar acum cere elicoptere, să mai tragă şi din elicoptere în oameni. Pe 21 decembrie 1989, ora 11.30, circa 300 de muncitori de la Ghimbav au pornit în marş spre Braşov, cap-compas Comitetul Judeţean al PCR. În fruntea lor mergea dispecerul de la secţia Reparaţii, Ioan Demi.

După ce a trecut de mai multe baraje anemice ale Armatei şi ale trupelor de Securitate, grupul de protestatari a ajuns în Braşov. În jurul orei 16.00, în faţa Judeţenei de Partid se strânseseră peste 5.000 de oameni.

Clădirea de unde prim-secretarul Petre Preoteasa conducea judeţul era înconjurată de militari. Dar, din nou, militarii n-au tras, cu toate că Nicolae Ceauşescu nu fugise, iar civilii,

după instituirea stării de necesitate, nu aveau voie să meargă în grupuri mai mari de cinci persoane.

La Braşov erau peste 5.000. S-au scris petiţii care cereau demiterea Ceauşeştilor din fruntea ţării, s-a parlamentat, pe alocuri s-au tras focuri de avertisment, dar nimeni nu a fost rănit. Politrucii braşoveni trăgeau de timp pentru a primi ordine clare de la Bucureşti, iar demonstranţii simţeau că au obţinut o mică victorie prin prezenţa lor masivă în faţa Comitetului Judeţean.

În noaptea de 21 spre 22 decembrie, grupuri de oameni au alergat de la o fabrică la alta pentru a le cere muncitorilor să declare grevă generală şi să se alăture protestului din centru.

În dimineaţa de 22 decembrie, mii de oameni au revenit în faţa Judeţenei de Partid. Armata a fraternizat cu manifestanţii, iar la ora 11.30, toate subunităţile MApN au primit ordin de retragere în cazărmi. Manifestanţii au pătruns nestânjeniţi în clădire, şefii judeţului şi-au luat tălpăşiţa şi astfel Revoluţia a fost înfăptuită. Ar fi fost însă prea simplu să se oprească totul aici. Ce să facem cu atâta fericire? Libertatea trebuia stropită cu sânge.

„Vin ruşii să ne elibereze"

Ioan Demi, omul care a aprins scânteia Revoluţiei la Braşov, vorbeşte despre ce a urmat după anunţul privind fuga lui Ceauşescu: „Revoluţionarii erau atât de zăpăciţi, încât nu s-au organizat până după-amiază, când a venit generalul Ion Florea, comandantul Garnizoanei Braşov, şi a luat conducerea. De fapt, chiar ei l-au chemat pe Florea".

Generalul Florea susţine că a primit un telefon de la Bucureşti, de la conducerea Armatei, şi i s-a ordonat să preia frâiele judeţului.

„Acest Florea a făcut şcoala militară în URSS, absolvind-o în 1952. El spunea pe 23 decembrie 1989 că ne vor ajuta fraţii de la Răsărit: «Nu vă mai frământaţi, că vin ruşii şi ne eliberează de terorişti»", susţine Viorel Tocan, fost ofiţer din cadrul Gărzilor Patriotice Braşov.

Generalul Ion Florea e legat prin multe fire de generalul Nicolae Militaru, spionul sovietic impus de Ion Iliescu în fruntea Armatei. Prima lui grijă a fost să le împartă arme civililor, în timp ce susţinea isteria prin zvonuri alarmiste. În curând a început măcelul.

Teroriştii se pregăteau la bar

În noaptea de 22 spre 23 decembrie, în Braşov se aflau următoarele forţe: peste 1.000 de militari, 200 de civili înarmaţi cu arme furate din rastelul Securităţii şi al Gărzilor Patriotice din Judeţeana de Partid, 600 de civili care au primit armament de la UM 01107 Braşov pe bază de buletin, 48 de luptători USLA, 50 de cadre ale Securităţii care se aflau pe teren din dimineaţa zilei de 22 decembrie.

Prin urmare, se specifică în Raportul Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989, „în noaptea de 22 spre 23 decembrie, în zona centrală a Braşovului se aflau peste 2.000 de persoane înarmate, din care aproximativ 1.000 erau civili".

Majoritatea civililor veniseră în Piaţă după ce maşini ale Armatei străbătuseră cartierele în seara de 22 decembrie şi-i chemau pe braşoveni să apere Revoluţia de terorişti. În acea noapte, în jurul orei 2.00, generalul Ion Florea a făcut următorul anunţ: „În barul Hotelului Aro se pregăteşte o formaţiune de terorişti să atace Comitetul Judeţean. Veniţi să ne apăraţi!". Generalul Florea se justifica în 2007: „Eram informat din Capitală că Braşovul va fi atacat de la Bucureşti cu tancuri şi elicoptere".

Între timp, în alt colţ al Braşovului, ziarista Maria Petraşcu suna la TVR şi anunţa că sunt terorişti în tipografie. Imediat, Teodor Brateş făcea următorul anunţ la televizor: „Din Braşov primim comunicarea, de fapt apelul adresat populaţiei să iasă

în stradă. Teroriştii au ocupat o tipografie şi câteva instituţii şi pun în pericol liniştea cetăţenilor, viaţa lor. Armata, împreună cu populaţia, să acţioneze neîntârziat. Nu este timp de pierdut".

Primul foc

În noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989, efectivele unităţilor militare din Braşov, Predeal şi Hălchiu, însumând peste 600 de militari, au fost răspândite în zona Judeţenei de Partid după o schemă simplă: în cerc. În mijlocul lor erau manifestanţii înarmaţi. Scena era pregătită pentru masacru. Mai lipsea scânteia, care a venit în cele din urmă de la civilul Emil Ivaşcu.

Trăgând primul glonţ în noaptea de 22 spre 23 decembrie, în Braşov, Ivaşcu a declanşat un măcel care s-a soldat cu moartea a 39 de oameni. În jurul orei 1.00, Emil Ivaşcu (care avea 33 de ani) s-a aciuat pe lângă detaşamentul comandat de căpitanul Mircea Dorian de la UM 01107. Ivaşcu le-a spus militarilor că a făcut armata la o unitate specială şi că este trăgător de elită. A primit de la căpitanul Dorian un pistol-mitralieră.

La scurt timp, Ivaşcu a văzut doi tineri care cărau o bancă din Parcul „9 Mai" spre Palatul Telefoanelor, pentru a ridica o baricadă. Crezând că tinerii transportă o mitralieră, Ivaşcu a început să tragă asupra lor. „Am observat că cei doi bărbaţi duceau o armă mare, grea, cred că o mitralieră. Atunci am strigat la căpitanul Mircea: «Ce fac, trag?». El a răspuns: «Trage!». Am tras două rafale cu pistolul automat", declara Ivaşcu, pe 19 ianuarie 1990, la Procuratura Militară. Nu i-a ucis pe cei doi tineri, dar efectul psihologic produs de zgomotul mitralierei a avut urmări devastatoare.

A fost primul foc de armă tras în acea noapte în Braşov. Pentru că de la difuzorul Comitetului Judeţean se anunţa că urmează un atac terorist, toţi militarii din centrul oraşului au tras la rândul lor, din proprie iniţiativă. Era ora 2.40. Canonada a durat până la ivirea zorilor.

Ivaşcu mai declara la Procuratură: „Nu ştiu dacă am reuşit să-i împuşc pe cei doi, deoarece în acelaşi moment, respectiv imediat după ce am tras eu, s-a declanşat foc asupra noastră din mai multe direcţii. Erau rafale lungi, un foc dezlănţuit total. Este posibil ca focul general să fi provenit de la militarii aflaţi în zonă, Gărzile Patriotice şi civilii înarmaţi. S-a tras în continuare vreo 30 de minute şi am observat focuri de armă la gura ţevii din Hotelul Capitol, de la ultimul etaj". Peste Braşov s-a aşternut, în acea noapte, o ceaţă deasă. Şi pentru ca dezordinea să fie şi mai mare, felinarele de pe străzi au fost sparte de teama teroriştilor. În beznă şi ceaţă, sute de persoane care se aflau în faţa Comitetului Judeţean au fost surprinse de focul deschis haotic din toate părţile. Au murit acolo 39 de persoane, dintre care 10 militari în termen, toţi aparţinând UM 01090 Predeal. Au fost rănite 82 de persoane, între care 35 de militari.

Numărul mare de victime înregistrat în rândul militarilor de la Predeal se poate explica prin faptul că această unitate a fost adusă în zonă după declanşarea focului, fără anunţarea celorlalte unităţi. Din pricina zgomotului produs de arme, nu s-au mai auzit ordinele de retragere date de ofiţeri, astfel că unii militari s-au ascuns în boscheţi şi au fost împuşcaţi.

Locotenentul Iulian Andrei, de la UM 01090 Predeal, îşi aminteşte: „Am transmis retragerea din om în om celor întârziaţi, iar când soldatul Imecz László s-a ridicat din boscheţi, a fost împuşcat. Soldatul Milică Săpunaru mi-a raportat că soldatul Imecz a fost împuşcat de soldatul Nicolae Gheorghe din greşeală, apreciind că din tufişuri a ieşit un terorist".

Spre ziuă, după măcel, Emil Ivaşcu a continuat să tragă unde a găsit el de cuviinţă. „Viteazul" îşi continuă declaraţia: „Dimineaţa, spre orele 5.00, două blindate Aro veneau dinspre Hotelul Capitol. L-am întrebat pe căpitanul Mircea dacă sunt ale Armatei şi el mi-a zis: «Trage!». Atunci eu am fost cel care a tras primul înspre blindate. Precizez că, după ce am tras eu, au început să tragă asupra lor şi militarii din faţa

Consiliului Județean. Focul s-a oprit după ce prin difuzoarele de la Consiliu s-a anunțat să nu se mai tragă, deoarece sunt de-ai noștri".

Pornirile războinice ale lui Ivașcu nu se opresc însă aici. „În data de 24 decembrie mă aflam în podul clădirii Consiliului Județean și am observat cu binoclul că pe un bloc de pe Dealul Cetății se aflau patru persoane. Am luat arma cu lunetă și am tras două focuri spre terasa acelui bloc. Atunci am observat că una dintre persoane era îmbrăcată în uniformă militară de Miliție, mi-am dat seama că sunt militari de la trupele de Securitate, aflați probabil în vreo misiune de scotocire, și nu am mai tras".

Contribuția lui Emil Ivașcu la Revoluție a produs, în mod indirect, 39 de morți, zeci de răniți, consumul a mii de cartușe. Asupra lui planează și suspiciunea că l-a împușcat mortal pe pensionarul Titus Daia, în data de 24 decembrie. Procuratura nu a soluționat acest caz.

Ivașcu n-a dat socoteală niciodată pentru nenorocirile produse. Mai mult, el are certificat de luptător cu merite deosebite în Revoluție și este plătit din bani publici pentru ceea ce a făcut în decembrie 1989.

În 2011, Emil Ivașcu a afirmat pentru „Adevărul" că declarația dată în 1990 la Procuratură nu este sută la sută reală. „M-au manipulat cu tot felul de întrebări, au scris ce au vrut și m-au pus să semnez. Nu am tras după niciun om în acea noapte, am tras trei focuri în aer, pentru că am vrut să-i somez pe doi securiști care fugeau. Apoi s-a mai tras un foc din Hotelul Capitol și atunci a început nebunia. Nu sunt vinovat cu nimic. Au vrut să mă scoată pe mine acarul Păun al Revoluției din Brașov".

Ivașcu recunoaște însă celelalte afirmații din declarația dată în 1990, dar nu crede că a făcut exces de zel. „Am tras din podul Consiliului, dar erau și militari lângă mine. Nu e o greșeală că am luat armă și nu cred că am făcut exces de zel. Ce era să fac? Să stau să mă omoare? Certificatul de revoluționar îl am pentru că îl merit", zice brașoveanul.

Huba, un brașovean care s-a crezut Rambo

Un caz la fel de scandalos este cel al brașoveanului László Huba, care în decembrie 1989 avea 25 de ani. Raportul SRI cu privire la Revoluție menționează că acesta a tras aproximativ 5.000 de gloanțe în noaptea de 22 spre 23 decembrie. Huba este de asemenea revoluționar cu merite deosebite; deci, și cu privilegii deosebite.

În după-amiaza zilei de 22 decembrie, Huba a pătruns în sediul Securității. Când a auzit că în centrul orașului s-au declanșat rafale prelungite, el a simțit un fior și s-a îmbrăcat într-un costum de camuflaj, s-a înarmat cu un pistol Stecikin, un pistol-mitralieră AKM cu pat rabatabil, trei grenade ofensive, două pumnale cu buton și nouă încărcătoare cu muniție. Și-a pus pe cap o cască metalică și a plecat spre centrul orașului.

În apropierea Liceului Unirea, Huba s-a întâlnit cu un detașament de la UM 01615 Brașov, comandat de locotenentul Lungoci. Huba li s-a alăturat militarilor și împreună au urcat în podul Institutului Politehnic, clădire situată în proximitatea casei de modă Modarom. Au înlăturat țiglele de pe acoperiș pentru a-și crea orificii de tragere, după care au început să tragă în Modarom, în Hotelul Capitol și în Poșta Centrală. Huba a aruncat și câteva grenade pe strada Republicii, fără o țintă anume. Tirul său și al militarilor a fost receptat de revoluționarii din zonă drept un atac terorist, așa că între Institutul Politehnic și celelalte clădiri s-a declanșat un război în toată regula.

Soldatul Dumitru Andronic, de la UM 01090 Predeal, a tras și el 200 de gloanțe din zona Consiliului Județean, în noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989. Într-o declarație dată la trei luni de la Revoluție, el mărturisea: „Am tras și eu, pentru că au tras toți militarii. Nu știu dacă am rănit sau omorât pe cineva din cele 200 de gloanțe trase de mine".

Revoluționarii din Brașov sunt convinși și după două decenii că măcelul din centrul orașului a fost provocat de trăgători neidentificați aflați în clădirea Modarom și în

Hotelul Capitol. Niciunul nu are însă vreun argument solid. Clădirea Comitetului Judeţean Braşov a fost aproape neatinsă de gloanţe, în timp ce clădirea Modarom şi Hotelul Capitol au fost grav avariate. „Practic, Braşovul nu era atacat de nicio forţă, iar informaţiile ameninţătoare primite prin telefon constituiau de fapt o diversiune", declara generalul Ion Florea în 2004, într-un dosar al Procuraturii Militare.

Teroriştii vin cu basculanta

La Braşov, tragediile s-au ţinut lanţ. Cauzele nu diferă de cele care au îndoliat alte oraşe: Armata scoasă în stradă deşi era slab pregătită, membrii Gărzilor Patriotice şi civilii înarmaţi şi dornici să captureze „terorişti", diversiunile propagate de la centru şi cele clocite pe plan local.

„Mulţi militari în termen nu ştiau să folosească armamentul din dotare. Unii au mărturisit că au tras, mai ales pe timp de noapte, în scop preventiv, pentru a-i ţine la distanţă pe eventualii terorişti. Civilii care au primit arme au acţionat anarhic, cum a crezut fiecare de cuviinţă. Teama şi neîncrederea au cuprins populaţia oraşului şi au împiedicat judecarea şi aprecierea cu luciditate a diferitelor situaţii. S-a ajuns la a se trage în oricine îşi manifesta curiozitatea de a ridica vreun colţ de perdea pentru a privi pe fereastră, în cei care îndrăzneau să iasă pe balcoane sau pe acoperişuri", se arată într-un raport al Parchetelor Militare. De altfel, procurorii au elucidat majoritatea cazurilor în care au existat victime, stabilind cine şi de ce a tras, dar aproape toate au fost soluţionate cu „eroare de fapt", fără a se ajunge la condamnări.

Cele mai multe incidente soldate cu victime au avut loc la filtrele rutiere constituite de militari şi civili pe majoritatea bulevardelor din oraş şi în zona întreprinderilor. Una dintre cele mai grave situaţii de acest gen s-a consumat la Întreprinderea Poligrafică Braşov, unde în noaptea de 23 spre 24 decembrie s-a deschis focul asupra unei basculante.

În cabina acesteia se aflau cinci muncitori, care umblau prin oraş cu intenţia de a se face utili Revoluţiei.

Cu toţii au fost atinşi de gloanţe: Ioan Tincu, Filip Abramov şi Gheorghe Savin au murit pe loc, iar Constantin Nica şi Ioan Rusu au fost răniţi. Parchetul Militar a stabilit că focurile au fost trase de militari aparţinând UM 01932, cei care asigurau paza întreprinderii, cantonaţi pe acoperişul acesteia. Înainte de incident, basculanta tocmai trecuse printr-un filtru al Gărzilor Patriotice, unde li s-a cerut să circule mai departe cu farurile stinse. A fost, probabil, elementul de suspiciune care a provocat reacţia militarilor. Soluţia Parchetului în acest dosar a fost la fel cu cea dictată în majoritatea cazurilor din Braşov: „eroare de fapt". Altfel spus, nimeni nu e vinovat.

Militarii de la Poligrafie nu s-au lăsat impresionaţi de cele cinci victime pe care le făcuseră şi, în aceeaşi noapte, au deschis focul asupra autosanitarei conduse de Ion Ifrim, care transporta răniţi la spital. Gloanţele l-au atins pe Vasile Bărcuţean, care a fost omorât pe loc. „Din câte am înţeles, militarii au tras asupra noastră fiindcă au crezut că e o maşină cu terorişti", afirmă şoferul Ion Ifrim.

„Un puşti de 16 ani luase o armă şi mă întreba cum se foloseşte"

Scoaterea în stradă a tuturor efectivelor militare disponibile, precum şi înarmarea Gărzilor Patriotice şi a civililor (principalele cauze ale tragediilor din oraşul de sub Tâmpa) cad în vina generalului Ion Florea, comandantul Garnizoanei Braşov. Mulţi dintre civilii care în seara de 22 decembrie au venit în Piaţa centrală să apere Revoluţia şi-au procurat arme din Judeţeana de Partid, unde se afla o magazie a Gărzilor Patriotice. În acea noapte, un grup de civili a spart magazia, cu acordul Armatei, şi s-a împărţit armament.

„Când a început să se tragă în Piaţă, am intrat în Judeţeana de Partid şi i-am întrebat pe cei de la Armată, care conduceau:

«Ce facem, că au început să ne omoare ăştia?! Daţi-ne arme să ne apărăm!». Au zis că e la subsol un depozit, dar nu au cheia, şi să facem cumva să le luăm. Am spart magazia, dar n-am reuşit să-i opresc pe ceilalţi şi să dăm armele pe buletin sau cumva. Lua fiecare ce şi cum voia", declară revoluţionarul Doru Pospai în cartea „Un pas spre libertate", coordonată de Marius Petraşcu.

Arme s-au împărţit şi de la Comisariatul Militar, şi de la Gărzile Patriotice din întreprinderi, şi de la diverse unităţi militare. „Lucram la Energoreparaţii. Pe 23 decembrie am luat toată formaţia de lucru şi am plecat în oraş, la demonstraţie. Pe drum, mergând cu camioanele, am auzit că se dau arme la Comisariatul Militar şi am zis să mergem să luăm, că o să avem nevoie să apărăm. La Comisariat nu mai erau, dar ne-a zis cineva că se dau la Romradiatoare. N-am găsit nici acolo, am mers în comuna Cristian, la o unitate militară de aviaţie, şi acolo ne-au dat", îşi aminteşte revoluţionarul Nicolae Viseroiu.

Chiar dacă în urmă cu 21 de ani s-a înghesuit să-şi procure o armă, Viseroiu crede că înarmarea civililor a fost o mare greşeală. „A fost o găinărie. Aveai, n-aveai 18 ani, ai făcut, n-ai făcut armata, nu te întreba nimeni. Un puşti de vreo 16 ani luase o armă şi mă întreba pe mine cum se foloseşte. A fost inconştienţă totală".

Nicolae Viseroiu a fost rănit la picior pe 23 decembrie 1989, când persoane necunoscute aflate pe un deal au tras fără motiv asupra camionului în care se afla. „Probabil că ăia care au tras erau civili, care făcuseră rost de arme la fel cum făcusem şi eu", declară, indignat, Viseroiu.

Omul care a plecat să ia slănină şi nu s-a mai întors

În 1989, Carol Boga avea 45 de ani şi lucra la o brutărie din Braşov. Aşa cum afirmă soţia sa în cartea „Un pas spre libertate", în seara de 23 decembrie, Boga s-a hotărât brusc

să plece de acasă cu maşina personală pentru a lua de la un prieten nişte slănină pe care o lăsase la afumat.

Pofta lui Carol Boga de a mânca slănină afumată şi dorinţa militarilor braşoveni de a lupta cu teroriştii aveau să se întâlnească într-un moment fatidic. În apropierea Consiliului Judeţean, Dacia condusă de Boga a fost ciuruită de gloanţele Armatei. Cetăţeanul de 45 de ani a fost împuşcat mortal pe motiv că n-ar fi oprit la somaţii. Pe 10 martie 1990, procurorii au dispus neînceperea urmăririi penale în cazul Carol Boga, pe motiv că „militarii au acţionat fără vinovăţie, crezând că au de a face cu un terorist".

Tot în absurdul tragic al Revoluţiei se înscrie şi moartea lui Vasile Nedelcu (30 de ani), care în ziua de 23 decembrie, în timp ce alerga după un troleibuz ajuns în staţie, a fost confundat de militarii din zonă cu un terorist arab. Neauzind somaţiile acestora, şi-a continuat alergarea, motiv pentru care a fost ciuruit de gloanţe, căzând fără suflare.

În aceeaşi zi de 23 decembrie şi-a pierdut viaţa şi preotul Ion Zăbavă, care se deplasa cu o Dacie de culoare roşie către o slujbă de înmormântare. Nu a mai apucat să ajungă cu bine, întrucât asupra maşinii în care era s-a deschis focul dintr-o tanchetă aflată pe strada Mihai Viteazul. Preotul Zăbavă a murit pe loc.

Încă neelucidat complet rămâne cazul lui Sandu Iancu, pe care Revoluţia l-a prins internat în Spitalul Mârzescu din Braşov. După 22 decembrie, paza spitalului a fost preluată de militari de la UM 01615. Într-un rechizitoriu al Parchetelor Militare se arată: „În noaptea de 25 spre 26 decembrie, pacientul Sandu Iancu, neînarmat, îmbrăcat în pijamale şi halat de spital legat cu curea la brâu, s-a deplasat pe întuneric pe culoarele pavilionului". La un moment dat, bolnavul s-a apropiat de locotenentul Mihai Semeş, care l-a somat să stea pe loc. Sandu Iancu a tuşit şi şi-a continuat deplasarea, motiv pentru care ofiţerul l-a împuşcat. Sandu Iancu a murit înainte de a fi introdus în sala de operaţii.

Pensionarul Titus Daia (63 de ani) a intrat în galeria eroilor Revoluţiei în timp ce se uita pe fereastră şi asculta ştirile la

radio. Un glonț rătăcit a pătruns prin geam şi l-a lovit în abdomen, provocându-i decesul. Organele de anchetă au stabilit imediat după evenimente că vinovat pentru moartea bătrânului ar fi civilul Emil Ivaşcu, care a recunoscut în declarații că a avut armă şi că a tras nenumărate focuri spre clădirile din oraş, în speranța că ar putea nimeri terorişti.

Glonțul care ştia adresa Corinei

Din sutele de mii de gloanțe folosite în timpul Revoluției de la Braşov, cele mai multe s-au tras fără rost. Unii au apăsat pe trăgaci fără a avea vreo țintă precisă, au tras ca să vadă şi ei cum e. Gloanțele au zburat aiurea. Unele au nimerit în ferestrele oamenilor, fără nicio logică, cum nimereşte o minge şutată la întâmplare de un copil ofticat.

Aşa a nimerit şi glonțul care a intrat, în seara de 22 decembrie, pe fereastra de la etajul 3 al unui bloc cu 8 etaje de pe strada Traian, numărul 1. Acolo locuia familia Roşca – familie simplă, cu doi copii. Iar glonțul acesta despre care vorbim noi acum, simbolul suprem al absurdului în orice viață şi în orice revoluție, a intrat pe fereastra dormitorului şi s-a oprit în pat, între soții Gheorghe şi Ana. Exact acolo unde dormea fiica lor, Corina Roşca. Corina avea 6 ani. Ea a murit.

Ultima scrisoare a lui Cătălin

Un caz răvăşitor este cel al caporalului Cătălin Haidău, mort în noaptea de 23 spre 24 decembrie în Unitatea Militară 01932 Braşov. A doua zi, părinții săi au primit acasă, la Târgu-Jiu, o înştiințare oficială în care erau anunțați că fiul lor a fost împuşcat mortal în urma unei lupte eroice cu „elemente teroriste".

Procuratura a stabilit ulterior că tânărul Haidău a fost ucis din greşeală, pe holurile unității, de colegul său Hadrian

Şerba, ca urmare a panicii create de anunțarea unui desant aerian. „Am încercat să vorbim ulterior cu acest Şerba, dar tatăl său ne-a spus că este în stare de şoc. Nu a făcut închisoare, s-a considerat o eroare. Nu ştim sigur nici azi cine l-a împuşcat pe Cătălin, ne-au zis că a fost un erou şi să lăsăm totul aşa cum e", spune Grigore Haidău, tatăl caporalului decedat la Revoluție.

Cu câteva ore înainte de a muri, Cătălin Haidău le scrisese părinților o scrisoare: „Vă rog foarte mult să nu intrați în panică. Ştiu că la Târgu-Jiu e pace. (...) Cu toții suntem sănătoşi. Populația ne ajută şi ea. Ne dau mâncare, bem sucuri, au ridicat arme în schimbul buletinelor şi luptă şi ei alături de noi. (...) Sunt bărbat, sunt oştean al României libere! Nu vă faceți griji, voi avea grijă de mine şi nu vreau ca această scrisoare să fie ultima".

Părinții săi cred că tocmai de la această epistolă i s-a tras sfârşitul lui Cătălin, mai exact de la o remarcă făcută în scrisoare: „Personal, m-am indignat tare mult când s-a cerut sprijinul URSS. În primul rând, pentru că eu nu accept ca România să fie câmpul de război al altor țări".

Afirmația are legătură cu anunțul făcut pe postul național de televiziune, de două ori, în aceeaşi zi de 23 decembrie, de către crainicul George Marinescu: „Suntem informați că s-a luat legătura cu Ambasada Sovietică, care ne-a promis ajutor militar imediat, întrucât agenții străini şi-au permis să trimită elicoptere cu oameni înarmați, pentru a distruge ceea ce poporul român a cucerit".

Seara, în cazarmă, Cătălin Haidău şi-a exprimat revolta pe o coală de hârtie. A fost ultima sa scrisoare. Câteva ore mai târziu, caporalul a fost împuşcat mortal.

Profesorul Grigore Haidău, tatăl lui Cătălin, are o explicație: „În ziua de 23, înainte ca el şi colegii lui să fie retraşi în unitate, la odihnă, Cătălin a fost în Comitetul Județean. E posibil ca acolo să fi auzit anumite lucruri pe care nu trebuia să le audă. Scrisoarea e scrisă sigur de el, i-am recunoscut scrisul. El a citit-o în acea seară unui coleg, care se pare că era informatorul ofițerului de contrainformații din unitate. În

aceeaşi seară a şi fost împuşcat, cu un glonţ în cap şi cu altul în spate. Noi avem bănuiala că nu l-ar fi împuşcat colegul său Hadrian Şerba, ci altcineva".

Într-un articol apărut în primăvara lui 1990 în „Gazeta de Transilvania", Hadrian Şerba recunoştea, totuşi, că el l-a împuşcat din greşeală pe colegul său Cătălin Haidău, în urma confuziei care a cuprins unitatea. În acelaşi articol se mai afirmă că Şerba, aflat în stare de şoc, a încercat să se sinucidă la scurt timp după ce şi-a ucis camaradul

Influenţa sovietică în Revoluţia de la Braşov

Generalul Ion Florea, comandantul Garnizoanei Braşov în decembrie 1989, a acţionat după modelul „emanaţilor" de la Bucureşti. Pe când sub Tâmpa nu se trăsese niciun glonţ, Florea a chemat populaţia în centrul oraşului pentru a apăra Revoluţia. „Carnea de tun" a fost asigurată.

Nu vă mai frământaţi, că vin ruşii şi ne eliberează", ar fi spus Florea în timpul evenimentelor din 1989, conform colonelului Viorel Tocan, pe atunci ofiţer în Gărzile Patriotice din Braşov.

În primele zile ale anului 1990, Florea, care devenise preşedintele Consiliului Frontului Salvării Naţionale Braşov, a fost vizitat de către Evgheni Tiajelnikov, ambasadorul URSS în România. În primăvara aceluiaşi an, Florea a fost detaşat la Cluj-Napoca, pentru a i se pierde urma şi a nu mai da socoteală în faţa braşovenilor, care începeau să-i descopere ororile. A fost anchetat, dar procurorii nu au putut sau nu au vrut să demonstreze vinovăţia ordinelor pe le-a dat în decembrie '89. Totul a început în seara de 22 decembrie, când generalul Ion Florea, comandantul Garnizoanei Braşov, instalat în fruntea

comitetului provizoriu de conducere, a mers la balconul Judeţenei de Partid şi le-a cerut braşovenilor să iasă în stradă în număr cât mai mare pentru a apăra Revoluţia. Nu s-a rezumat însă doar la atât. „În seara de 22 treceau maşini cu portavoce prin toate cartierele şi strigau: «Laşilor, ieşiţi afară, că ne omoară teroriştii!»", îşi aminteşte revoluţionarul Nicolae Viseroiu. La toate acestea s-a adăugat îndemnul frenetic făcut de Teodor Brateş prin TVR: „La Braşov, teroriştii au ocupat o tipografie şi câteva instituţii şi pun în pericol liniştea cetăţenilor. Armata, împreună cu populaţia, să acţioneze neîntârziat! Nu este timp de pierdut!".

Şi Armata a acţionat. Din ordinul generalului Florea, toate efectivele militare din Braşov au fost scoase în oraş. Au primit întăriri de la Predeal, unde funcţiona o unitate de vânători de munte. Şi tot ar fi fost bine dacă era doar atât. Dar acelaşi general Ion Florea a dispus şi înarmarea Gărzilor Patriotice, ordonând distribuirea de arme către civili. Decizii criminale, care au stat la originea masacrului din Braşov.

La câteva ore după apelurile lui Florea, în Piaţa din faţa Judeţenei de Partid a început o canonadă care a ţinut până dimineaţa. Peste 2.000 de oameni înarmaţi au tras de frică, fiecare unde a văzut cu ochii. Au murit atunci, în acel loc, 39 de persoane. Sarabanda morţii a continuat câteva zile. Până la finalul anului au murit împuşcaţi alţi 37 de oameni.

În 2011, generalul Ion Florea avea 81 de ani şi trăia în Braşov. Nu a fost tras niciodată la răspundere pentru ce a făcut în decembrie 1989. Motivând că este grav bolnav, familia sa a refuzat să-l lase să le vorbească reporterilor despre ce s-a întâmplat în 1989.

După 2004, procurorul militar Dan Voinea l-a anchetat în „Dosarul Revoluţiei", dar s-a împotmolit în greşeli de procedură. Parcă nici n-a vrut să-l pună în dificultate cu adevărat. În 2007, deci la 17 ani de la consumarea evenimentelor, Dan Voinea cerea o expertiză psihiatrică pentru a se stabili dacă generalul Ion Florea avea discernământ în decembrie 1989. La Revoluţie, Florea avea 59 de ani, iar starea sa psihică ar fi putut suferi modificări radicale până în 2007, când împlinise

vârsta de 77 de ani. A cere o expertiză psihiatrică la aproape două decenii de la producerea faptei incriminate este o sfidare a logicii judiciare.

În declaraţiile date la Procuratură în 2004, Ion Florea recunoştea cu nonşalanţă că a împărţit arme în toate părţile. „Când am ajuns la Consiliul Judeţean în 22 decembrie, în jurul orei 17.30, am preluat şi atribuţiile colonelului Toma, şeful Gărzilor Patriotice, întrucât acesta nu prea era ascultat, şi am luat măsuri constând în mobilizarea luptătorilor din Gărzile Patriotice, înarmarea acestora pentru paza clădirii Consiliului Judeţean şi a principalelor obiective din judeţul Braşov. Cei de la Gărzile Patriotice au distribuit arme civililor şi s-au distribuit şi de la unitatea de vânători de munte unde eram eu comandant", a declarat Florea.

„Florea şi-a făcut studiile la Moscova"

Revoluţionara Maria Petraşcu, ziaristă în Braşov, i-a luat un amplu interviu generalului Florea spre sfârşitul anilor '90. „Eu l-am întrebat pe Florea de ce a mai adus militari de la Predeal în centrul oraşului Braşov, din moment ce erau foarte mulţi soldaţi dispuşi pe partea opusă parcului central. Ca să tragă unii în alţii? Şi el mi-a zis că aşa a fost să fie. Cu armele a greşit iar. S-au dat arme de la Gărzile Patriotice din fabrici, pe buletin, dar şi de la Garnizoană. L-am întrebat de ce a permis să ia oricine arme, chiar şi copiii de 12 ani, şi el mi-a zis că au forţat intrarea şi atunci a dat ordin să li se dea drumul şi să li se dea arme", spune Maria Petraşcu.

Într-un raport întocmit de Brigada 2 Vânători de Munte Braşov se menţionează că aprobarea pentru a împărţi arme către civili a venit de la Bucureşti, de la Comandamentul Armatei I. În decembrie 1989, comandantul Armatei I era generalul Gheorghe Voinea, decedat la scurt timp după Revoluţie.

Maria Petraşcu este convinsă că generalul Florea a acţionat după un plan dinainte stabilit: „Florea şi-a făcut studiile la Moscova şi era în gaşca lui Iliescu, cunoştea tot scenariul. A executat ordinele pe care le-a primit de la Bucureşti".

Relevantă pentru situaţia din zilele Revoluţiei este declaraţia făcută, imediat după evenimente, de către Emil Ivaşcu, civilul care a declanşat masacrul din faţa Comitetului Judeţean trăgând după doi tineri care cărau o bancă. „În seara de 24 decembrie mă aflam în Judeţeana de Partid. I-am cerut generalului Florea să-mi dea o armă, iar generalul mi-a zis: «Vezi că sunt acolo arme!», arătând înspre un colţ al camerei. Am luat o armă cu lunetă şi o cască de protecţie. Am început să trag din biroul generalului Florea înspre Modarom, după care am mers într-un birou de la etajul 1, unde l-am găsit pe civilul Ionescu, care avea şi el o armă cu lunetă şi mi-a spus că este trăgător la tir sportiv. Din acel birou am tras împreună cu Ionescu asupra Hotelului Parc".

Pion pe axa Ioniţă – Militaru

Colonelul Ion Lupu, care în 1989 era comandantul UM 0391 Braşov (unitate de Securitate), oferă câteva detalii care-l plasează pe generalul Florea în grupul ofiţerilor filosovietici, care au acţionat la Revoluţie la comanda lui Nicolae Militaru. Într-o declaraţie dată în dosarul Revoluţiei, în anul 2006, colonelul Lupu afirmă: „Îl cunosc de foarte mult timp pe generalul Florea Ion. A absolvit şcoala militară de trei ani, în URSS, promoţie 1952. A fost repartizat în funcţia de comandant de companie la Şcoala de Ofiţeri de Infanterie Arad. Între anii 1953 şi 1955 a fost la Sfântu Gheorghe, în funcţia de comandant al Companiei a V-a, elevi. După absolvirea Academiei Militare, în 1963, a fost în Direcţia Secretariatului Marelui Stat Major, iar apoi aghiotant al ministrului Apărării, Leontin Sălăjan, şi al următorului ministru, Ion Ioniţă. Pe această linie,

cunoscând orientarea lui Ioniţă, cred că şi Florea Ion ar fi avut relaţii cu grupul disident". (A se citi „grupul complotist".)

În anii '80, generalii Ion Ioniţă şi Nicolae Militaru (ambii scoşi din Armată de către Ceauşescu fiindcă studiaseră în URSS şi erau suspecţi de trădare în favoarea sovieticilor) au dirijat un grup clandestin de ofiţeri, al cărui scop era înlăturarea lui Nicolae Ceauşescu, prin orice metode, din funcţia de preşedinte al statului. Din grup mai făceau parte generali ca Ştefan Kostyal, Gheorghe Logofătu, Marin Pancea, Dumitru Pletos şi câţiva ofiţeri de marină, printre care comandorii Radu Nicolae şi Anton Bejan. Nucleul ofiţerilor a interferat, prin Ion Iliescu (director la Editura Tehnică în ultima parte a anilor '80), cu cel al civililor care aveau acelaşi scop: înlăturarea lui Ceauşescu şi preluarea puterii. Aici activau, între alţii, Virgil Măgureanu şi Silviu Brucan. Contraamiralul Emil „Cico" Dumitrescu (şi el cu studii în URSS) a negat în permanenţă că ar fi făcut parte din complot. Colonelul Ion Lupu îl plasează însă în reţeaua conspirativă.

Iată ce spunea Lupu în declaraţia dată în faţa procurorilor militari în 2006: „În anii 1981 şi 1982 mă aflam la cursul postacademic cu profil unic de comandă şi Stat Major pentru toate armele din MApN şi MI. Conducătorul ştiinţific pentru lucrarea mea de absolvire a cursului era colonelul Penciuc Dumitru, şef de Stat Major al Trupelor de Securitate. De la acesta am aflat de existenţa unui grup de disidenţi, printre care se numărau generalul Ion Ioniţă, generalul Nicolae Militaru, Silviu Brucan, Emil Dumitrescu, zis Cico, şi alte cadre. Penciuc mi-a spus că a fost contactat şi el pe linie de trupe de Securitate, dar nu-şi dăduse acordul până la acel moment. Tot de la acest ofiţer am aflat că înainte de evenimentele din decembrie 1989 a fost sfătuit «să-şi vadă de treabă»".

„Braşovenii nu mişcă, ce facem?"

Colonelul în rezervă Viorel Tocan, fost ofiţer în cadrul Gărzilor Patriotice Braşov, susţine ideea unui plan pus în

aplicare de către ofiţerii filosovietici, în decembrie 1989. „Pe 20 decembrie a venit generalul în rezervă Dumitru Pletos în Braşov, s-a cazat la Casa Armatei. Cel care păzea pe hol l-a auzit vorbind: «Tovarăşe general, braşovenii nu mişcă, ce facem?». Cred că vorbea cu Militaru. Ei s-au aşteptat ca după Timişoara să se mişte imediat Braşovul".

Generalul Dumitru Pletos a fost rechemat în Armată de generalul Nicolae Militaru la 28 decembrie 1989 şi înaintat la gradul de general cu două stele.

Ambasadorul URSS respiră aer curat

Pe 26 ianuarie 1990 (ziua în care Ceauşescu ar fi fost aniversat pentru împlinirea a 71 de ani, în caz că nu ar fi fost lichidat cu o lună în urmă), Evgheni Tiajelnikov, ambasadorul URSS în România, a efectuat o vizită la Braşov. El a avut o întrevedere cu mai marii Consiliului Frontului Salvării Naţionale Braşov, for condus pe atunci de generalul Ion Florea. Presa locală a relatat faptul că ambasadorul „s-a arătat interesat de revolta muncitorească de la 15 noiembrie 1987, de desfăşurarea Revoluţiei în zilele de 21 şi 22 decembrie 1989, de luptele care au avut loc la Braşov, de alegerea consiliilor FSN şi de modul în care acestea acţionează".

Întrebat de ziariştii de la „Gazeta de Transilvania" ce vânt l-a adus la Braşov, Tiajelnikov a răspuns: „Am dorit să luăm legătura cu conducerea locală a FSN şi să vedem cu ochii noştri cum se înfăptuiesc idealurile Revoluţiei. La noi e o zicală: «Mai bine să vezi o dată decât să auzi de 100 de ori». Al doilea scop e previzibil: URSS colaborează cu multe întreprinderi din judeţ. În al treilea rând, Braşovul este unul dintre principalele judeţe turistice ale României. Şi aici au apărut posibilităţi noi pentru lărgirea cooperării. Chiar astăzi, ministrul Turismului din România, Mihai Lupoi, se află la Moscova, pentru a perfecta aceste colaborări. Şi nu în ultimul rând, am

dorit să respirăm acest aer nou, curat, liber, al Revoluției de la Brașov".

Se impun câteva mențiuni la declarațiile ambasadorului sovietic. Nu este exclus ca Tiajelnikov, pe lângă cura de aer tare, să fi fost interesat și de soarta „turiștilor" sovietici care au invadat Brașovul în decembrie 1989. Raportul SRI cu privire la Revoluție menționează că numai în ziua de 19 decembrie au fost înregistrate 207 mașini înmatriculate în URSS care au tranzitat județul pe ruta Brașov-Făgăraș-Sibiu. În zilele de 21-22 decembrie, sovieticii ar fi ocupat parcările mai multor hoteluri. Securitatea a informat că aceștia vorbeau românește. Majoritatea erau basarabeni.

Despre sovietici a strâns informații Viorel Tocan, ofițer în Gărzile Patriotice brașovene în 1989, apoi membru în Subcomisia Senatorială pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989 la Brașov. „La 21 decembrie, în jurul Întreprinderii de Construcții Aeronautice Ghimbav erau numai mașini rusești. Ei au pregătit evenimentele, erau peste tot în oraș. Erau mulți din Basarabia, în baza motivului că sunt în vizită la prieteni. Au incitat, vorbeau cu oamenii; fiind basarabeni, știau românește. Au plantat și activat simulatoare de foc", susține Tocan.

Ce căuta Lupoi la Moscova?

Vizita lui Mihai Lupoi la Moscova, anunțată de Tiajelnikov la Brașov, naște o serie de întrebări. De ce a ales Lupoi ca prima sa delegație în străinătate, în calitate de ministru al Turismului, să fie capitala URSS? Era Moscova prima opțiune de vacanță pentru români?

Despre Mihai Lupoi se știe că în timpul Revoluției era căpitan la o unitate militară din București. El a anunțat în premieră, în 22 decembrie 1989, la Televiziunea Română, că noul ministru al Apărării este Nicolae Militaru. Într-un interviu acordat ziarului „Adevărul", în 2009, Lupoi a declarat că

era prieten cu Maiorov, șeful rețelei GRU (serviciul de spionaj al armatei sovietice) din România. „Relația dintre mine și Maiorov era una bazată pe prietenie. Nici nu mai știu cum ne-am cunoscut. Îmi amintesc doar că îmi aducea niște biscuiți danezi excepționali pentru fiul meu. Ne-am împrietenit, mi-a povestit de fiul lui, care era și el ofițer în marina militară. Era o relație personală, nu legată de servicii", a spus Lupoi.

Acesta a fost ministru al Turismului în primul guvern postrevoluționar, s-a retras pentru câțiva ani în Elveția, iar între 2000 și 2008 a fost senator (PRM, apoi PNL).

Securiștii lovesc și mor

Trei cazuri neelucidate pe deplin sunt legate de tot atâtea persoane dovedite sau suspectate a fi colaborat cu Securitatea. Începând din 22 decembrie 1989, cei trei informatori au instigat, au provocat, au dezinformat, au împușcat. Toți trei au sfârșit tragic.

Deși odată cu trecerea timpului a devenit tot mai evident că existența teroriștilor din decembrie 1989 a fost o diversiune, peste anii scurși de la Revoluție a planat o mare întrebare: cine a fost în spatele acestei diversiuni? Dacă majoritatea argumentelor logice conduc spre grupul „emanaților" care au ocupat Televiziunea și au folosit-o pentru instrumentarea unor manipulări grosolane, cazurile câtorva brașoveni aduc în discuție o ipoteză interesantă: implicarea Securității.

Securitatea din Brașov a avut o atitudine pașnică față de protestele care au izbucnit la Întreprinderea de Construcții Aeronautice (ICA) Ghimbav în dimineața zilei de 21 decembrie 1989. Timp de 24 de ore, securiștii nu au avut nicio reacție față de amplificarea manifestațiilor de stradă. Muncitorii de la Ghimbav au ieșit nestingheriți pe porțile întreprinderii și tot nestingheriți și-au continuat drumul până în centrul

Brașovului. Au întâmpinat mai multe baraje formate din trupe MApN și de Securitate, dar le-au ocolit fără niciun incident.

Și Miliția locală a contribuit la buna desfășurare a Revoluției, asigurând dirijarea circulației în scopul afluirii demonstranților în siguranță. În dimineața zilei de 22 decembrie, în fața Consiliului Județean, mii de oameni strigau „Jos Ceaușescu!" și nimeni nu a intervenit pentru a dispersa mulțimea.

Un colaborator al Securității care ar fi acționat în scop de instigare este Lucian Beșchea. Acesta era subinginer la ICA Ghimbav în 1989. El nu a făcut parte din grupul muncitorilor care a pornit în marș de protest spre Brașov în dimineața zilei de 21 decembrie. Atitudinea lui s-a schimbat însă o zi mai târziu.

Ioan Demi, inițiatorul mișcării din 21 decembrie, a declarat: „Eu am scos fabrica de avioane în 21 decembrie, dar în 22 dimineața, Beșchea Lucian a stârnit o grevă generală și a scos toți muncitorii în stradă. După aceea a ajuns președintele FSN în fabrică, iar recent s-a descoperit că era informator al Securității. Eu cred că el a avut misiunea ca în 22 decembrie să scoată oamenii în stradă. Securitatea l-a trădat pe Ceaușescu, iar în 22 decembrie oamenii lor au început să acționeze".

Beșchea figurează într-un raport al CNSAS pe anul 2009 în calitate de colaborator al Securității.

Decesul bizar al poștașului Molan

În dimineața de 23 decembrie 1989, dată la care întreaga Românie tremura de teama „teroriștilor", un individ îmbrăcat în haine civile a fost surprins în timp ce ieșea din incinta Cimitirului Evanghelic din Brașov, având asupra sa o armă semiautomată cu lunetă. Întrucât nu a răspuns la somații, ba chiar a îndreptat arma către militarii aflați în zonă, soldatul Marian Mustețiu a tras o rafală la picioarele individului, după care acesta a fost imobilizat de mulțime. Eliberat de militari din mâinile manifestanților furioși care începuseră

să-l lovească, acesta a fost dus în sediul fostei Județene de Partid, unde a fost interogat de Armată.

„Teroristul" se numea Tudor Molan, avea 44 de ani și era poștaș la Oficiul Poștal numărul 1 din Brașov. În declarațiile făcute în fața militarilor, transcrise de un locotenent pe două plicuri albe, Molan a spus că este informator al Securității și că în ziua de 21 decembrie a primit arma de la locotenentul-major Lazăr Morariu, ofițer de Securitate, cu scopul de a trage în manifestanți.

Poștașul a mai menționat că alături de el au fost și alți informatori activați în același scop, după care a fost depus în arestul Miliției. La 25 decembrie (ziua execuției lui Ceaușescu), Tudor Molan era audiat de un procuror militar, în fața căruia a făcut aceleași afirmații. Episodul este confirmat oficial într-un raport al Parchetelor Militare despre Revoluția de la Brașov. Trei zile mai târziu, poștașul informator a fost examinat și de o comisie medico-legală, care a conchis că are discernământ și că prezintă doar câteva vânătăi care nu necesită îngrijiri medicale.

În mod straniu, începând din 31 decembrie, Tudor Molan își schimbă radical declarațiile. Susține că în dimineața de 23 decembrie, în timp ce mergea la serviciu, a fost obligat de doi indivizi necunoscuți să ia o armă cu lunetă și că aceștia l-au condus în cimitir, de unde a tras și el câteva focuri. După aceea, cei doi ar fi fugit, iar el a fost prins.

Din declarațiile sale l-a exclus complet pe Lazăr Morariu, ofițerul de Securitate invocate anterior. De asemenea, pe 3 ianuarie 1990, Laboratorul de Medicină Legală Brașov comunică, în completarea concluziei din 28 decembrie, că, în urma examenului de radiologie, Tudor Molan mai prezintă multiple fracturi ale coastelor, leziuni ce pot data din 23 decembrie.

În noaptea de 8 spre 9 ianuarie 1990, Tudor Molan era găsit mort în arestul Miliției. În raportul de autopsie s-au constatat o fractură transversală a corpului sternal și fractura coastelor de la II la XII, plus afecțiuni grave ale organelor interne.

Concluzia: moartea a fost patologică, neviolentă şi s-a datorat insuficienţei cardiace acute.

În sinteza Parchetelor Militare, dată publicităţii în 1994, se arată că verdictele medicilor sunt contradictorii şi absurde şi că decesul lui Molan a survenit ca urmare a unor lovituri primite după ce a fost arestat. „Dacă fracturile constatate la autopsie ar fi survenit ca urmare a loviturilor primite în 23 decembrie, este greu de crezut că Molan Tudor putea supravieţui peste două săptămâni, în condiţiile în care fiecare inspiraţie sau expiraţie este însoţită de mişcarea permanentă a grilajului costal şi, deci, de dureri insuportabile. La momentul examinării din 28 decembrie, Molan nu acuza astfel de dureri", se arată în sinteza Parchetului.

Adevăratele cauze ale morţii lui Tudor Molan încep să iasă la iveală odată cu audierea lui Mihai Clipea, la 15 ianuarie 1990. Acesta a declarat că la 23 decembrie 1989 se afla în arestul Miliţiei Braşov, unde a stat în celulă cu Molan. Clipea a afirmat că, după câteva zile, în aceeaşi cameră a fost introdus şi un ofiţer de Securitate, Lazăr Morariu. Adică exact cel pe care Tudor Molan îl indicase că ar fi stat la originea activării reţelei de informatori care au tras din diverse puncte!

Referitor la acest caz, fostul senator Adrian Popescu-Necşeşti, membru în Comisia „Decembrie 1989", declara: „Acest Morariu l-a găsit pe Molan în celulă şi l-a bătut, i-a spart sternul, i-a spart coastele, ca să revină asupra declaraţiilor. Molan a murit pentru că a fost bătut în închisoare de acel ofiţer de Securitate care i-a dat arma. Cazul Molan e unul concret în care se vede că teroriştii au fost agenţi recrutaţi de Securitate".

Concluzia pare pripită prin generalizare, dar scoate în evidenţă faptul că unii ofiţeri de Securitate, precum şi anumiţi informatori, au participat la diversiunea teroristă din 22–25 decembrie 1989, alături de grupul prosovietic instalat la putere după fuga lui Ceauşescu. Oficial, prin ordinul generalului Iulian Vlad, securiştii erau dezarmaţi şi consemnaţi în cazărmi.

Audiat de procurori, Morariu a declarat că în 22 decembrie, deşi întreg personalul avea ordin să rămână în unitate, a cerut permisiunea şefului direct şi a ieşit în oraş să ia pulsul evenimentelor. Ofiţerul de Securitate a mai spus că din 23 decembrie s-a pus la dispoziţia CFSN local. El a recunoscut că, după ce a fost arestat pe 25 decembrie, a ajuns în celulă cu Tudor Molan, despre care a spus că nu-l cunoscuse anterior. „E cel puţin curios că locotenentul-major Lazăr Morariu, care – potrivit unor date – răspundea de Poştă, a susţinut că nu-l cunoştea pe poştaşul Tudor Molan, acesta din urmă recunoscând că era informator", se mai afirmă în raportul Parchetelor Militare.

Deşi raportul citat recomanda continuarea cercetărilor ca urmare a numeroaselor semne de întrebare din acest caz, moartea violentă a poştaşului Tudor Molan a rămas până astăzi nesoluţionată din punct de vedere juridic.

În Braşov nu se mai ştie nimic despre fostul securist Lazăr Morariu. Singurele informaţii sunt acelea că imediat după 1990 ar fi lucrat în structura locală a SRI.

Din ceea ce era cândva viaţa poştaşului Tudor Molan n-a mai rămas aproape nimic. La câţiva ani după moartea sa, a decedat şi soţia, iar cei trei copii ai lor (doi băieţi şi o fată) au rămas pe cont propriu. Au vândut casa părintească şi au cumpărat un apartament, apoi o garsonieră, pentru ca în final să rămână pe drumuri. Despre fată se ştie doar că a plecat în Spania şi nu s-a mai întors. Cei doi băieţi au ajuns boschetari şi se adăpostesc prin cimitirele din Braşov.

Am reuşit să-l găsim pe Constantin Molan, fratele trecut de 70 de ani al „teroristului" capturat în decembrie 1989. „Pe fratele meu l-au omorât securiştii în arest. Eu l-am luat de la morgă. Şefa morgii mi-a spus: «Acest om a fost omorât de Poliţie cu robotul». Coastele erau rupte, picioarele erau rupte din şolduri, mâinile atârnau, îl nenorociseră", afirmă Constantin Molan.

Acesta spune că au fost mai multe motive care l-au îndreptăţit să creadă că fratele său era informator al Securităţii. „Într-o noapte s-a dus cu un cumnat de-al lui la un local şi

au făcut scandal de i-au luat paznicii la bătaie. Pe cumnat l-au bătut de l-au băgat în comă, dar de Tudor nu s-au atins. Când să dea în el, ar fi pomenit numele unui ofițer de Securitate şi l-au lăsat în pace. Plus că îmi telefona de multe ori noaptea şi zicea că sună de la serviciu. El, dacă era poştaş, nu cred că îl țineau la Poştă până la 12 noaptea".

Şi colegii de serviciu îl descriu pe Tudor Molan ca pe un personaj cu apucături ciudate. „De regulă se îmbrăca modest, uneori chiar ponosit şi murdar. Obişnuia să mănânce două mese pe zi la restaurantul Parc, cu băuturi fine. Stătea singur la masă şi era foarte atent la ce se discuta. Avea perioade când lipsea de la serviciu şi era înlocuit de fiul cel mare. Se spunea că merge şi la Bran, la instruire", afirmau foştii colegi ai lui Molan, într-o declarație comună citată în cartea „Un pas spre libertate", coordonată de Marius Petraşcu.

Şi fratele său îl descrie pe „poştaşul-terorist" în aceeaşi notă: „E adevărat că în fiecare zi mergea la cramă, unde mânca o friptură şi bea o sticlă cu vin. Avea mulți bani, îşi cumpărase o casă mare în centrul oraşului. Când îl întrebai de unde are bani, zicea că din ciubucuri; dar ce ciubucuri, că mai aveam un frate care era tot poştaş şi nu făcea niciun ciubuc", povesteşte Constantin Molan.

Tibescu, ucigaşul din Județeana de Partid

Alte două cazuri de informatori ai Securității implicați în incidente cel puțin ciudate, în zilele Revoluției de la Braşov, i-au avut în prim-plan pe Gheorghe Tibescu şi pe Leonard Frigător.

La 24 decembrie 1989, la fel ca alți zeci de braşoveni care pătrunseseră în Județeana de Partid, Gheorghe Tibescu era înarmat cu unul dintre automatele luate din magazia Gărzilor Patriotice. În sediu, civilii înarmați se amestecaseră printre militarii care asigurau paza.

Conform mai multor mărturii, civilul Tibescu intra frecvent în vorbă cu soldații, sporind panica acestora prin diverse

zvonuri despre iminența unor atacuri teroriste. La un moment dat, Tibescu a mers la cei doi militari care păzeau holul de la intrarea principală şi i-a avertizat să fie vigilenți, pentru că în sediu au pătruns terorişti. La scurt timp, Gheorghe Tibescu a deschis focul asupra civilului Iancu Hristache, pe care l-a omorât pe loc. A tras apoi asupra lui Victor Fontana (armurier la Statul Major al Gărzilor Patriotice) şi a soldatului Cristian Golumbeanu, care au apărut în zonă la auzul primelor focuri de armă. Fontana a fost împuşcat mortal, iar Golumbeanu a scăpat cu o rană la picior.

După ce i-a împuşcat pe cei trei, Gheorghe Tibescu a încercat să iasă din Județeana de Partid, dar a fost prins de soldați şi predat generalului Ion Florea pentru a fi anchetat. În primele declarații pe care le-a făcut, Tibescu l-a implicat şi pe Leonard Frigător, un alt civil prezent în aceeaşi clădire, despre care a afirmat că este un vechi colaborator al Securității.

Cei doi au fost reținuți în vederea cercetărilor penale, introduşi în două încăperi separate şi puşi sub pază militară. Tibescu şi Frigător n-au mai apucat însă să fie cercetați pentru a se stabili legăturile pe care le aveau cu Securitatea şi cine le-a coordonat acțiunile. Cei doi au fost împuşcați în arest pe 24, respectiv, 25 decembrie.

În cazul lui Leonard Frigător, varianta oficială este că a încercat să sară pe fereastra camerei unde era reținut, iar soldatul Aurelian Popa l-a împuşcat mortal. O situație similară a fost prezentată şi în privința morții lui Gheorghe Tibescu. Acesta s-ar fi ridicat furios de pe scaun şi s-ar fi îndreptat către o nişă din încăperea unde era reținut, gesturi în urma cărora sergentul Toma Avram l-a împuşcat pe loc.

Explicația reținerii celor doi în camerele Județenei de Partid, şi nu în arestul Miliției, a fost aceea că era periculos să se iasă din sediu. Ulterior au apărut declarații ale rudelor lui Tibescu, care afirmau că acesta avea probleme psihice.

Frigător, executat în ziua de Crăciun

În momentul izbucnirii Revoluţiei, Leonard Frigător (35 de ani) avea o meserie simplă: rupea bilete la intrarea Teatrului Dramatic. Prietenii susţin că în comportamentul lui Frigător a intervenit o schimbare după ce a fugit câteva luni peste hotare. Când s-a întors, a devenit foarte atent la ce se discuta în jur, iar uneori îşi lua şi notiţe.

„Înainte de '89, Frigător a fugit din ţară, dar a fost prins după un timp. S-a întors în Braşov. În loc să-l bage la puşcărie, a devenit încasator la Teatrul Dramatic. Eu îl întrebam pe unde a plecat, cum a fost, că voiam să plec şi eu. Şi la scurt timp au venit de la Securitate şi m-au luat la anchetă. Deci, semnase angajament de informator şi le turna băieţilor tot", spune revoluţionarul Sorin Boacă.

Pe 22 decembrie 1989, Leonard Frigător a pătruns în Judeţeana de Partid şi a ajuns vicepreşedinte al Consiliului provizoriu de conducere, care-l avea în frunte pe generalul Florea. S-a erijat într-un fel de lider al revoluţionarilor şi a susţinut cu vehemenţă zvonurile privind atacurile unor presupuşi terorişti.

De asemenea, Lazăr Morariu, ofiţerul de Securitate indicat de poştaşul Tudor Molan drept capul reţelei de informatori care a acţionat la Braşov în scopuri de diversiune, a recunoscut la audierile de la Procuratură că îl cunoaşte pe Leonard Frigător şi că l-a avut „în lucru" pe linie de antiterorism până în 1987.

„Rătăcirile" colonelului Răşină

Momentul „Decembrie '89" nu a prins Securitatea nepregătită de schimbare. Prăbuşirea ultimului dictator al Europei urma să prindă în tăvălugul său şi reţeaua de ofiţeri şi informatori care controla ţara. În atare condiţii, Securitatea îşi pregătise un plan prin care să scape cu bine din furcile caudine ale schimbării de sistem.

Colonelul Dumitru Răşină, şeful Securităţii din Arad, susţine că, în toamna anului 1989, a primit misiunea de a nu reprima revoltele şi de a selecta oameni capabili să creeze dezinformare, provocare şi incitare. Acest ordin ar fi venit chiar de la vârful Securităţii. Teoria lui Răşină a fost combătută ferm de fostul şef al Securităţii, generalul Iulian Vlad, şi de alţi ofiţeri din sistem. Scenariul prezentat de fostul şef al Securităţii Arad este pus pe seama faptului că acesta şi-ar fi pierdut minţile.

Dumitru Răşină susţine că strategia de la Revoluţie a fost pusă la cale în trei consfătuiri cu caracter secret, ţinute în acelaşi timp la Bucureşti, Braşov şi Iaşi, în data de 11 noiembrie 1989. Răşină a luat parte la şedinţa de la Braşov. Iată ce declara el în faţa Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989, într-un dialog cu Şerban Săndulescu, membru al Comisiei.

Dumitru Răşină: Am fost anunţat la ora unu noaptea – deci, era pe 11 noiembrie 1989, aveam acasă telefon din acesta, guvernamental – „te prezinţi la ora 11.00 la Braşov. Singur, cu orice mijloc, îţi aprob maşină de serviciu", că nu puteam să plec cu maşina fără aprobare.

Şerban Săndulescu: Cine v-a spus?

Dumitru Răşină: Iulian Vlad. Şi apoi, la 10 minute, Aristotel Stamatoiu *(şeful Serviciului de Informaţii Externe în 1989)*: „Ştii ordinul? Vii, te aştept la Braşov!". M-am dus la Braşov. Eu am condus, n-am luat şoferul. Mi s-a zis: „Fără agendă, fără creion, fără niciun fel de mijloc de înregistrare". La ora 11.00 punct mi s-a permis accesul în Inspectoratul de Interne de la Braşov, unde, într-un birou de lucru, cred că al şefului Securităţii, în capul mesei a fost generalul-locotenent Stamatoiu Aristotel. Prezenţi la convocarea de la Braşov au fost toţi şefii de Securitate din Transilvania, Timişoara, Gorj, Caraş-Severin. La aceeaşi oră 11.00 – şedinţă la Bucureşti, pe care a ţinut-o generalul Vlad cu şefii de Securitate din Muntenia şi Oltenia. Iar la Iaşi – şefii de Securitate din Moldova şi Dobrogea. La Iaşi a condus această convocare generalul Neculicioiu, fostul şef al Unităţii

0110 până la Revoluţie. Generalul Stamatoiu, când s-a făcut ora 11.01, a deschis plicul, după ce a fost asigurat de cel de la uşă că nu avem nimic de înregistrat sau de notat. A desfăcut plicul, au fost şase foi şi jumătate, scrise cu caractere mari. Cancelaria CC avea antetul sus, cum se punea. Începea cu „Notă". Din care astăzi sunt în stare să vă spun cele trei idei ale acestei note. Prima idee: a început aşa, că din datele şi informaţiile primite din exterior şi din verificarea din lucrarea informativă de către aparatul de informaţii interne, a unor persoane adversare preşedintelui Ceauşescu, rezulta neîndoielnic că în următoarele trei luni se vor întâmpla:

A. Lichidarea lui Ceauşescu în urma unei vizite pe care o va face în Crimeea sau la Moscova, ca invitat la o plenară de partid sau consfătuire.

B. Schimbarea din funcţia de secretar general şi din cea de şef de stat, urmare a unei plenare care va avea loc în Bucureşti, într-un loc secret, unde va fi demis.

C. Apariţia unor manifestaţii de stradă de tip Braşov, de tip Valea Jiului, parcă a zis, la care vor participa elemente declasate şi foşti deţinuţi de drept comun, unde vor avea loc ciocniri cu Armata, va fi ocupat sediul, iar Ceauşescu va fi obligat să fugă sau va fi prins şi judecat.

Bun, ăsta era primul capitol. Deci, ne-a pus în stare operativă. S-a făcut o pauză, după care s-a trecut la punctul doi: „Sarcini pentru aparatul de Securitate". Sarcinile au fost următoarele: deci, şeful Securităţii nu dă niciun fel de sarcină subordonaţilor pentru verificarea informaţiilor de mai sus, pentru culegerea de informaţii de la reţeaua informativă. Nu dă niciun fel de sarcină. Asta a fost. A doua sarcină: fiecare lucrător de Securitate îşi analizează şi discerne agentura dublă, triplă sau bănuită că lucrează cu adversarul şi aşteaptă, dacă respectivii îl caută, să-i dea informaţii de genul punctului 1. Deci, nu dă sarcini şi aşteaptă. Sarcina a treia: şeful de Securitate se deplasează urgent la sediu, cheamă şefii din subordine, cărora le spune nu ce a fost la punctul 1, că ăla e pentru mine, le spune să-şi mărească vigilenţa şi să fie atenţi asupra informaţiilor.

Următorul capitol din acest material, a patra sarcină, a fost: în cazul săvârşirii celor trei variante, cu lichidarea şefului statului, cu scoaterea lui, cu demisia lui, şeful Securităţii, cu întreg aparatul, nu se implică în acţiuni de stradă, în, să zic aşa, reprimarea demonstranţilor, rezumându-se efectiv la culegerea de informaţii, care se transmit pe filieră celor care au competenţe în judeţ. Deci, la partid, cu primul-secretar de judeţ, că eu cu el lucram, aşa a fost norma de muncă, la inspectorul-şef. Ultimul ordin a fost: mergeţi la inspectorat, chemaţi şefii, nu-i panicaţi, ca să fie cu urechile în patru şi ei să-i selecţioneze pe ăia care ar fi capabili să facă dezinformare, să facă provocare, să facă incitare, în caz că au loc treburile astea.

*

* *

Teoria colonelului Răşină pare credibilă (mai ales prin desfăşurarea evenimentelor din decembrie '89, culminând cu fuga, prinderea şi judecarea lui Ceauşescu), dar are o hibă imensă: nu este confirmată de nimeni. Asta ar presupune un grad de conspirativitate extrem de ridicat. Atât de ridicat, încât nici măcar Ceauşescu nu a fost informat la vremea respectivă. Dintre zecile de ofiţeri participanţi la întâlnirile secrete din 11 noiembrie 1989, înaintea Congresului al XIV-lea al PCR, chiar nu s-ar fi găsit niciunul care să „sifoneze" spre Ceauşescu?

Declaraţiile colonelului Răşină sunt combătute energic de foştii săi colegi, care-l consideră „nebun". Generalul Gianu Bucurescu, care în 1989 era adjunctul şefului Securităţii, confirmă existenţa şedinţei amintite de Dumitru Răşină, dar spune că ea a avut cu totul alt caracter. „N-a fost nicio întâlnire conspirativă, a fost o şedinţă normală de instruire a şefilor de judeţ, aşa cum făceam înaintea tuturor acţiunilor importante. Atunci urma Congresul, urmau activităţile din decembrie, cu pluguşorul şi celelalte. Înaintea acestor momente se făceau instruiri pe grupuri de judeţe. Parţial am condus acea şedinţă de la Bucureşti. Nu s-a făcut referire la răsturnarea lui Ceauşescu, nici vorbă. Că se aştepta, era

normal, doar nu putea să se întâmple în toate ţările, iar în România – nu. Dar nu era vorba de o acţiune organizată din interior, aşa cum o prezintă Răşină", spune generalul Bucurescu.

În 1989, colonelul Nicolae Ioniţă era şeful Securităţii Cluj. „Am participat la Braşov, la întrunirea din 11 noiembrie 1989. A venit generalul Stamatoiu şi am avut o discuţie cu dânsul pe probleme la ordinea zilei. Numai că nu s-a discutat nimic despre căderea lui Ceauşescu. A fost o convocare în care s-a expus situaţia operativă de la vremea respectivă, pregătirea de sfârşit de an, reţeaua informativă, cam astea. Era vorba de a intensifica activităţile reţelelor informative, nu s-a pus discuţia de căderea regimului sau de mişcări de stradă. E aberant ce a declarat Răşină", susţine colonelul Ioniţă.

Ciudat este că generalul Gheorghe Goran, şeful Securităţii Bucureşti din acea vreme, neagă existenţa şedinţei. „Era imposibil să se facă o asemenea instruire fără să ştiu şi eu. Eu nu am habar de o asemenea şedinţă, care să fi avut loc pe 11 noiembrie '89. Au fost şedinţe în acea perioadă, dar eu nu cunosc să se fi făcut o şedinţă concomitent la Bucureşti, Braşov şi Iaşi".

Existenţa şedinţei din 11 noiembrie 1989 este confirmată însă şi de Constantin Ciurlău, fostul şef al Securităţii Iaşi. „Această întâlnire s-a făcut pentru a se evita bilanţul de sfârşit de an, pentru că erau nişte evenimente politice şi atunci s-a mers pe varianta unor întruniri regionale. Din ce îmi aduc eu aminte, s-au discutat cu totul alte lucruri decât cele afirmate de Dumitru Răşină. Nici pe departe nu s-au pus problemele aşa la Iaşi", spune Ciurlău.

Şi totuşi, acesta recunoaşte că s-a discutat la întâlnirea respectivă despre anumite acţiuni pregătite de serviciile secrete ale statelor vecine şi îndreptate împotriva lui Nicolae Ceauşescu. „Generalul Ştefan Alexie, cel care a prezidat, a făcut o expunere cu privire la anumite acţiuni întreprinse prin afară împotriva României de către serviciile de informaţii, organizaţii reacţionare, naţionalist-iredentiste, s-au dat şi nişte exemple de la Budapesta. După care fiecare a comunicat situaţia operativă din zona lui de activitate. Despre posibila picare a lui Ceauşescu nu s-a discutat la Iaşi, doar de serviciile secrete care acţionau împotriva României. E adevărat că obiectivul lor era Ceauşescu, dar vizau şi alte lucruri".

E interesantă şi declaraţia făcută de generalul Ştefan Alexie în 1994, la Comisia „Decembrie 1989": „Înainte să plec la Iaşi, am discutat cu generalul Iulian Vlad despre ce voi comunica acolo. Despre Ceauşescu nu a zis nimic, dar a spus că pentru România este posibil să ne aşteptăm la aşa ceva. Că se poate întâmpla şi la noi". „Aşa ceva" însemna prăbuşirile regimurilor comuniste care aveau loc în acea perioadă în Europa de Est.

Diversiunea

Dacă ultimul pasaj al declaraţiei lui Răşină, cel cu selectarea oamenilor capabili să facă diversiune, este adevărat, atunci multe interpretări ale Revoluţiei din 1989 ar trebui revizuite. Numai că ceilalţi participanţi la şedinţele ţinute simultan la Bucureşti, Iaşi şi Braşov neagă existenţa unor astfel de sarcini.

„Răşină a declarat nişte inepţii. El zice acolo să se identifice cei pretabili la acţiuni de revoltă şi diversiune, adică să-i identificăm ca să-i folosim la nevoie. Or, noi îi identificam pentru a se lua măsuri de preîntâmpinare a unor acţiuni din partea acestora, adică e întoarsă cu totul ideea. Deci acea exprimare, cu urmărirea celor capabili să facă diversiune, se referea la prevenire. El a rămas la câteva cuvinte şi le-a răstălmăcit. Aţi mai găsit vreun Răşină, vreo declaraţie ca a lui la toţi şefii de Securitate din ţară? E proverbul ăla cu «aruncă un nebun o piatră şi zeci de înţelepţi se chinuiesc să o scoată». Dacă e un singur individ care spune ceva, nu se poate lua drept un adevăr", afirmă generalul în rezervă Gianu Bucurescu.

La fel de categoric este şi colonelul în rezervă Nicolae Ioniţă: „E absurd ce se susţine acolo. În niciun caz nu s-a spus de

selectarea celor capabili de incitare, dezinformare. Ce selectam noi, oameni care să incite în întreprinderi? Din contră!".

Rămâne totuşi o umbră de mister asupra şedinţei din 11 noiembrie 1989. Toţi ofiţerii de Securitate pun declaraţiile lui Dumitru Răşină pe seama unei dereglări psihice pe care acesta ar fi avut-o după 1990, afecţiune despre care nu există însă nicio dovadă. „Am înţeles că după evenimentele din decembrie omul ăsta a avut o cădere psihică foarte serioasă, deci nu ştiu ce stare o fi avut el atunci când a declarat", spune colonelul Constantin Ciurlău.

Generalul Gianu Bucurescu afirmă chiar că Răşină ar fi urmat să fie schimbat din funcţia de şef al Securităţii Arad dacă nu venea Revoluţia. „El avea nişte probleme psihice, probabil ar fi fost înlocuit. Presupun că atunci el a înţeles corect informaţiile, a mers în unitate, a prelucrat şi a luat măsurile corecte, iar ulterior probabil că, din situaţia sănătăţii sale, au început să apară fel de fel de elucubraţii în gândire".

În 2011, când a fost găsit de reporterii ziarului „Adevărul", Dumitru Răşină era un pensionar retras discret în Bucureşti. Avea 74 de ani şi părea mai degrabă un om speriat decât nebun. Zicea că vrea să fie lăsat în pace, că e sătul de cât a fost jignit. „Am declarat atunci ce am avut de declarat, în faţa unei comisii senatoriale, în faţa a treisprezece oameni. Şi am spus adevărul, am spus tot ce ştiam. Îmi pare rău că sunt insultat. Eu susţin şi acum ce am spus atunci. Indiferent ce spun alţii, eu nu retractez nimic", a fost singura declaraţie pe care a dat-o colonelul în rezervă înainte de a se retrage în tăcere.

„Revoluţia Moscovei" şi „Revoluţia Securităţii"

Ideile vehiculate de colonelul Răşină ar putea explica o serie de acţiuni întreprinse de civili, colaboratori ai Securităţii, în măcelul de la Braşov. Cele trei cazuri prezentate anterior sunt legate de persoane dovedite sau suspectate a fi colaborat cu Securitatea: Tudor Molan, Gheorghe Tibescu şi Leonard

Frigător. Începând cu data de 22 decembrie 1989, cele trei persoane au instigat, au provocat şi au dezinformat, respectând parcă planul despre care vorbeşte fostul şef al Securităţii Arad.

În acest context, trebuie amintit că Securitatea a fost ea însăşi victima unei diversiuni. În după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, Televiziunea Română Liberă, coordonată de grupul Iliescu-Militaru-Brucan, a lansat o serie de zvonuri false care acreditau ideea că membrii fostei Securităţi sunt teroriştii care trag în populaţie.

Scenariul securisto-terorist de la TVR pare să fi venit ca o completare a diversiunilor din majoritatea oraşelor ţării, unde zvonurile pedalau doar pe ideea existenţei teroriştilor, fără ca ei să fie asociaţi cu Securitatea. Plecând de la aceste date, este evident că grupul condus de Ion Iliescu şi conducerea Securităţii se aflau în tabere diferite (de altfel, şeful Securităţii, generalul Iulian Vlad, avea să fie arestat pe 31 decembrie 1989). Este de presupus că fiecare grupare avea planul ei pentru acapararea puterii după căderea lui Ceauşescu.

Victoria, cel puţin pe termen scurt, a revenit celor care au mizat pe forţa de manipulare a Televiziunii, în detrimentul celor care au mizat pe forţa de manipulare a unei reţele răspândite în toată ţara. O posibilă interpretare este aceea că, în după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989, acreditarea prin Televiziune a ideii „securişti = terorişti" a dat peste cap planul Securităţii. Mulţi securişti s-au orientat însă rapid, punându-se la dispoziţia noului grup conducător.

După fuga cuplului dictatorial, generalul Vlad se afla în sediul Comitetului Central, împreună cu Ilie Verdeţ, fost lider comunist, persoană în care Vlad avea mare încredere. Încercau împreună să creeze un guvern. Erau comuniştii naţionalişti.

În acelaşi timp, Ion Iliescu alegea o destinaţie aparent surprinzătoare pentru un aspirant la puterea supremă în stat: Televiziunea Română. I s-au alăturat Silviu Brucan, Nicolae Militaru şi mulţi alţi actori ai grupului complotist. Erau comuniştii dirijaţi de la Moscova.

Bătălia se dădea, aşadar, între două grupuri de activişti comunişti. Era doar aparent o bătălie, pentru că zarurile fuseseră aruncate. Grupul stalinist Iliescu-Militaru-Brucan, convertit din interes la gorbaciovism, avea susţinători prea grei în exterior pentru a se împiedica de câţiva comunişti naţionalişti. Nu întâmplător, prima grijă a grupului stalinist a fost să pună stăpânire pe Televiziune.

Prin intermediul Televiziunii a fost scoasă populaţia în stradă, prin Televiziune a fost dirijată Armata, prin Televiziune a fost indusă panica (apa otrăvită, oraşe rase de pe faţa pământului) şi tot prin Televiziune a fost bombardată populaţia cu zvonuri cum că Securitatea trage în Armată şi în civili.

Iar mai spre seară, tot prin intermediul Televiziunii, poporul a aflat că Ion Iliescu a umplut vidul de putere lăsat de fugarul Nicolae Ceauşescu, iar Nicolae Militaru a ocupat scaunul de ministru al Apărării, care îi aparţinuse defunctului Vasile Milea. După-amiaza televizată a „emanaţilor Revoluţiei" a anihilat astfel o reţea care funcţiona de câteva decenii. „Revoluţia Moscovei" a devansat, a blocat şi a fructificat „Revoluţia Securităţii".

După sacrificarea câtorva capete ale Securităţii, cele două grupări aveau să-şi dea mâna în scurt timp, pentru a spolia împreună economia naţională şi a forma, tot împreună, noua oligarhie de tip capitalist.

Iată cum rezuma evenimentele din decembrie 1989 ultimul şef al Securităţii din România, generalul Iulian Vlad: „Este indubitabil că aici a fost vorba nu numai de un curent care să fie copleşitor. Probabil că s-a dorit şi dintr-o parte, şi din alta. Probabil că, la un moment dat, aceste curente s-au întâlnit şi la un moment dat au fost convergente. Şi când s-au întâlnit au produs o tornadă, şi de aceea a şi ieşit ce a ieşit, pentru ca cel mai tare să câştige până la urmă terenul definitiv".

„Oamenii e fiare, scapă cine moare!"

Braşovul a produs, în 1989, nu doar mostre de eroism, de laşitate şi de ticăloşie, ci şi un nebun umor involuntar. Un lider comunist braşovean, confruntat pe 22 decembrie 1989 cu mulţimea care năvălea în Judeţeana de Partid, a fost prins în timp ce scria chiar aşa: „Oamenii e fiare, scapă cine moare!".

Dincolo de tragedii şi de curajul oamenilor care au ieşit în stradă înainte de fuga lui Ceauşescu, Revoluţia de la Braşov a avut şi o latură comică. Nu se poate trece peste ea, pentru că nu se poate trece peste realitatea anului 1989, cu oameni naivi şi uşor de manipulat, cu viciile şi cu nebuniile lor. O revoluţie răscoleşte în adâncurile societăţii şi aduce la suprafaţă eroismul, dar şi mizeriile ei. Aşa a fost şi în decembrie 1989.

La Braşov s-a întâmplat ca peste tot în ţară. Majoritatea celor care au pătruns în Judeţeana de Partid în după-amiaza de 22 decembrie erau nerăbdători să simtă primele beneficii palpabile ale libertăţii. „În Consiliul Judeţean au intrat multe persoane care au sustras bunuri. Îmi aduc aminte că în biroul fostei secretare Cebuc am găsit, lângă o masă, două modele de cizme de damă. Erau cizme de import din RDG, eşantioane de stofe de dimensiuni mici, o pereche de pantofi pentru copii şi o pereche de ghete de damă noi. În acel birou au mai fost două perechi de cizme de damă, dar acestea au fost furate de o femeie pe care nu o cunosc", declara în ianuarie 1990, la Procuratură, revoluţionarul Emil Ivaşcu.

Primită cu urale de manifestanţi, căderea lui Ceauşescu a însemnat, totodată, şi o tristeţe profundă coborâtă în sufletul politrucilor care conduceau destinele Braşovului. Unii au fugit care încotro, în timp ce alţii, refuzând să accepte realitatea, s-au agăţat de scaun până în ultima clipă. Se remarcă situaţia lui Gheorghe Dăogaru, lider comunist braşovean. Pe 22 decembrie, când se aflase de fuga cuplului dictatorial, iar

mulţimea violentă forţa intrarea în Judeţeana de Partid, tovarăşul Dăogaru refuza cu vehemenţă să-şi părăsească biroul. În disperarea sa, a lăsat posterităţii o replică memorabilă. Cei care îi asigurau paza l-au surprins în timp ce scria pe o bucată de hârtie: „Oamenii e fiare, scapă cine moare!".

Braşovul n-a făcut excepţie nici în ceea ce priveşte consumul de alcool. S-a băut şi sub Tâmpa în timpul Revoluţiei, s-a băut şi s-a tras după terorişti.

În cartea „Un pas spre libertate", coordonată de Marius Petraşcu, revoluţionarul Nicolae Samson povesteşte câteva aspecte din seara de 23 decembrie 1989, petrecute în sediul fostei Judeţene de Partid. „I-am ajutat pe trei militari să monteze într-un birou o mitralieră grea. Era din aia cu lanţ de război, ca în filmele mexicane. Un căpitan a văzut nişte busturi negre pe acoperişul Liceului Unirea şi a tras de au sărit toate ţiglele. La un moment dat, m-a trimis într-o cameră alăturată să aduc ceva şi am căzut printre morţi, m-am umplut de sânge. Adevărul e că băusem şi câteva guri zdravene de pălincă".

Băuturile alcoolice par să fi stat la discreţia militarilor în acele zile fierbinţi, dacă este să ne luăm după afirmaţiile revoluţionarului Mircea Brenciu, vărul realizatorului TV şi artistului Horia Brenciu. „Eu am aprovizionat soldaţii cu mâncare. Luam legătura cu restaurantele, să le trimită. Le-am trimis sendvişuri şi navete întregi de vodcă. Au băut, că le era frică de se căcau pe ei".

Acelaşi Brenciu susţine că în decembrie '89, la Braşov, au acţionat câteva sute de tineri atletici, orfani crescuţi în orfelinate speciale şi antrenaţi să moară pentru Ceauşescu. „I-am văzut cu ochii mei. Pe sub haine purtau tricouri negre pe care scria cu litere albe «Mor pentru Ceauşescu»", susţine, halucinant, revoluţionarul braşovean. De parcă susţinătorii lui Ceauşescu se comportau precum fanii unui star rock, cu lozinci scrise pe tricouri, la vedere!

Popa şi miliţianul

Braşovenii au îndrăznit multe în primele zile de libertate. „În ziua de 28 decembrie, un grup de cetăţeni i-a predat la UM 01107 pe Gabriel Papp, de profesie mecanic, şi pe minorii Marius Chiper şi Sorin Hopârteanu, elevi. Aflaţi în stare de ebrietate, aceştia au constituit un filtru şi, cu de la sine putere, controlau vehiculele ce treceau prin intersecţia străzilor Apollo cu Neptun. Cu ocazia percheziţiei s-a constatat că Gabriel Papp avea asupra sa un cuţit de bucătărie. Organele de poliţie i-au avertizat scris asupra modului de comportare", se arată în „Dosarul Revoluţiei".

Tot pe fondul consumului de alcool s-a petrecut şi incidentul din comuna Sânpetru. Pe 23 decembrie 1989, şeful postului de Miliţie (devenit, cu o zi în urmă, de Poliţie) şi preotul din comună, amândoi aflaţi într-o stare avansată de ebrietate, s-au angajat într-un conflict spontan care a escaladat în violenţă. De la un punct, subofiţerul Dumitru Dima n-a mai răbdat invectivele pe care faţa bisericească i le adresa şi a executat foc cu arma din dotare asupra preotului Andriţoiu, rănindu-l superficial. După aceea, subofiţerul Dima s-a sinucis cu aceeaşi armă din dotare, fiind consemnat ca martir pe altarul Revoluţiei.

Moartea acestuia rămâne oarecum misterioasă. În comuna Sânpetru, nimeni nu mai ştie nimic despre incident, iar preotul Andriţoiu a dispărut din sat imediat după Revoluţie, după ce a delapidat fondurile parohiei locale.

Şi-a dat seama că băuse cu un terorist

În decembrie 1989, toată lumea credea în existenţa teroriştilor. Unii cetăţeni şi-au dorit atât de mult să captureze un terorist, încât, nereuşind nicio brânză, au căşunat, din diverse motive, pe vecini, pe prietenii de pahar sau pe trecătorii de pe stradă. Aşa s-a ajuns ca o serie de braşoveni să fie reţinuţi

ca suspecţi de terorism pe baza unor motive caraghioase. Cazurile lor au rămas în arhivele Parchetelor Militare.

Ioan Flucuş, spre exemplu, a sărbătorit Crăciunul ca orice om, iar a doua zi, pe 26 decembrie, l-a chemat la el şi pe prietenul său Decebal Petrişor, cu care s-a omenit până în pragul serii. Ca un musafir care se respectă, Petrişor n-a venit cu mâna goală şi, după câteva pahare, a scos din buzunar un pachet de ţigări străine şi l-a servit pe amicul său. S-a fumat, s-a băut şi a fost bine. Numai că, după despărţire, Ioan Flucuş a avut o revelaţie. Petrişor îl servise cu ţigări străine, ceea ce putea să însemne multe. Flucuş a alarmat autorităţile şi, în noaptea cu pricina, Decebal Petrişor a fost „săltat" de o patrulă militară, fiind considerat suspect de terorism. A fost eliberat a doua zi, după clarificarea situaţiei. Nu deţinem date despre evoluţia ulterioară a relaţiilor de prietenie dintre cei doi cetăţeni.

Un alt păţit este Gheorghe Stinghie, de profesie lăcătuş mecanic. Acesta a fost reţinut de o patrulă militară, pe 23 decembrie 1989, în timp ce-şi făcea cumpărăturile în magazinul Universal. Stinghie a fost considerat suspect pentru că avea asupra sa un pachet de ţigări greceşti Assos. A fost pus în libertate o zi mai târziu.

Coliva la control!

Simţul penibilului a lipsit cu desăvârşire în decembrie 1989. Nimic nu era prea mult pentru patrulele formate din militari sau membri ai Gărzilor Patriotice care mergeau pe străzi în căutare de terorişti. Patrulele erau prezente şi la slujbele de înmormântare ale martirilor căzuţi în acele zile de înalt eroism.

La funeraliile lui Constantin Dobrin, care au avut loc chiar în ziua de Crăciun, militarii şi civilii din Gărzi au controlat chiar şi coliva, ca nu cumva să ascundă substanţe explozibile.

Pe 23 decembrie a fost reţinut de mulţime şi predat militarilor numitul Dobre Ceapă, pe motiv că îmbrăcămintea sa ar semăna cu cea a unui securist. A fost eliberat ulterior, după ce s-a stabilit că nu a acţionat în niciun fel împotriva Revoluţiei.

Soţii Toader şi Veronica Avram au fost reţinuţi tot pe stradă, în ziua de 24 decembrie, în timp ce mergeau în vizită la o rudă. Un alt cetăţean, Petre Roman, a fost arestat pe motiv că ar fi libian. A fost eliberat după ce s-a constatat că era român get-beget, doar un pic mai brunet.

Sub impactul zvonurilor care îi identificau pe terorişti cu arabii, pe 26 decembrie au fost reţinuţi, la un filtru rutier, cetăţenii iranieni Amir Ghanadi şi Asgari Bardia, precum şi Dhanesswur Choone din Mauritania. Aceştia au fost predaţi la Poliţie, unde s-a stabilit că sunt studenţi la Facultatea de Medicină din Bucureşti şi au venit la Braşov cu bilete de la agenţia română de turism pentru a-şi petrece vacanţa. Niciunul nu era arab.

*
* *

Mulţi au acţionat în acele zile cu un exces de zel. Maiorul Dumitru Constantinescu de la UM 01932 i-a reţinut pe cetăţenii Valeriu şi Valeria Vancea după ce se primiseră sesizări că din locuinţa acestora s-ar trage. Ofiţerul a pătruns în apartamentul cu pricina prin spargerea uşii cu focuri de armă, ocazie cu care apartamentul a fost incendiat. Nu s-au găsit urme care să ateste că din apartament s-ar fi executat foc, ba dimpotrivă, s-a constatat că militari din stradă au tras către apartamentul familiei Vancea.

Cu o păţanie straşnică se poate lăuda şi Florin Horicar. La momentul evenimentelor din decembrie 1989, el suferea de o decompensare nevrotică depresivă. Horicar a ieşit în oraş în noaptea de 22 spre 23 decembrie, după ce a auzit la televizor mai multe apeluri care îndemnau populaţia să iasă în stradă şi să apere Revoluţia. În sintezele Parchetului a rămas scris: „Spre dimineaţă, speriat de focurile de armă din centrul oraşului, s-a îndreptat în fugă spre clădirea Consiliului Judeţean şi, sărind peste parapetul din saci de nisip, s-a izbit şi s-a oprit

cu fața în zid. A fost reținut de militari şi predat Miliției, fiind eliberat ulterior".

Tot pe fondul unor probleme psihice a fost reținut şi braşoveanul Şandor Vaida, în seara de 23 decembrie, pe motiv că mergea pe stradă îmbrăcat doar în cămaşă. După clarificarea situației a fost internat în Spitalul de Psihiatrie.

Sergentul ca un general

Dacă peste tot în țară marea problemă este infiltrarea impostorilor printre revoluționarii autentici, la Braşov, lucrurile au ajuns până acolo încât impostorii s-au strecurat şi printre cei care au murit în timpul evenimentelor din oraşul de sub Tâmpa.

În Cimitirul Eroilor Revoluției, din centrul Braşovului, printre martirii căzuți în decembrie 1989 a apărut şi mormântul lui Ioan Stamatin, cetățean care a murit de moarte bună, tot în luna decembrie, dar în anul 2000. Şi nu este doar atât.

Familia lui Ioan Stamatin şi-a dorit ca posteritatea să-l rețină pe răposat drept unul dintre marii ofițeri ai Armatei române. Pe piatra sa funerară scrie cu litere mari şi frumoase: generalul Ioan Stamatin. În realitate, Stamatin a făcut armata ca orice cetățean şi şi-a încheiat stagiul militar cu onorabilul grad de sergent.

Maiorul Viorel Tocan, preşedintele Asociației pentru Adevărul Revoluției, se arată indignat de infiltrarea unui fals general, decedat în 2000, printre martirii Revoluției braşovene. „Nu pot să înțeleg ce caută acolo, printre morții de la Revoluție. E strigător la cer. Plus că s-a trecut pe cruce general şi el era sergent în rezervă. I-am atras atenția soției sale, am întrebat-o de ce a făcut acest lucru, dar a reacționat violent. A țipat la mine, zice: «Vă mănâncă în vârful p...?»".

Aşa a fost revoluția braşoveană în toate nuanțele ei, cu eroi, impostori, martiri, ucigaşi şi cu grotescul anilor '90, aşternut peste morminte.

PLOIEŞTI

CRONICA UNUI EROISM DE PARADĂ

Pe 22 decembrie 1989, muncitorul Pitcă, de la Uzina „1 Mai", i-a chemat pe oameni la luptă împotriva dictaturii. Meritele şi le-au arogat însă alții. Revoluționarii din Ploieşti apără frenetic o revoluție care, în Prahova, n-a prea existat. Sunt mulți şi luptă necontenit pentru „drepturile" lor.

Revoluția de la Ploieşti a început în dimineața zilei de 22 decembrie 1989, la Uzina „1 Mai". Oamenii aflaseră despre evenimentele de la Bucureşti şi Timişoara. Un muncitor, Adrian Pitcă, formase un nucleu cu intenția de a-i scoate pe oameni în stradă. Împreună cu câteva sute de colegi, Pitcă a refuzat să mai intre în schimbul 1. Grupul său s-a adunat în curtea uzinei.

Romeo Hanganu, unul dintre şefii de la uzină, care ulterior a devenit primar al Ploieştiului – revoluționar şi el –, a scris în cartea „Revoluția Română 1989-2009, Ploieşti-Prahova": „La ora 7.00, nişte muncitori au tras sirena în fabrica de maşini-unelte, pentru a împiedica începerea lucrului, şi au plecat către secțiile din uzină, pentru a convinge şi a aduna şi alți oameni la acțiunea de protest. Nu a fost o mare reuşită, pentru că puțini s-au arătat receptivi. Dintre cei peste 11.000 de lucrători care formau schimbul 1 (în acea perioadă, în «1 Mai»

lucrau peste 17.000 de persoane), doar câteva sute de curioşi s-au alăturat mişcării".

Mulţi revoluţionari susţin că tovarăşul Cornel Anastase (tatăl Robertei Anastase, cea care avea să ajungă preşedintă a Camerei Deputaţilor), directorul uzinei, a ordonat să fie sudate porţile pentru ca muncitorii să nu plece prin oraş. Au fost chemate câteva unităţi de Miliţie şi de Securitate, precum şi trei maşini de pompieri. Misiunea era condusă de maiorul Dumitru Costea. S-au tras focuri de avertisment (în plan vertical), iar muncitorii au fost şicanaţi cu jeturi de apă, aşa că s-au răspândit şi au sărit gardurile. Toţi aveau în minte un singur lucru: să se îndrepte către centrul oraşului. Au ajuns în faţa „Casei Albe" (sediul Consiliului Judeţean al PCR) în jurul orei 11.00. Clădirea era înconjurată de forţe ale Ministerului de Interne şi ale Armatei.

Chemarea la „ciolan"

Revoluţionarii din Ploieşti au avut parte de forţe de represiune mult mai blânde decât în alte oraşe. Organele de ordine nu au folosit violenţa împotriva oamenilor ieşiţi în stradă. Mai mult decât atât, au facilitat accesul acestora în Judeţeana de Partid. Manifestanţii, care ajunseseră în jurul orei 11.30 la câteva mii, au format o comisie care a intrat, cu sprijinul MI şi al MApN, în biroul primului-secretar Ion Frăţilă, cerându-i să renunţe la funcţie. În primă fază, Frăţilă a refuzat, dar după ce lucrurile au început să se precipite, a fugit din clădire îmbrăcat într-un costum de gărzi patriotice. A urcat într-un Aro şi dus a fost.

Unul dintre revoluţionarii prahoveni, Aurel Ion Samoilă, s-a cocoţat pe o maşină a Poştei, dotată cu portavoce, pentru a rosti un discurs. El li s-a adresat soldaţilor spunându-le să nu tragă în oameni. Acest Aro cu portavoce a fost tribuna Ploieştiului până la anunţarea fugii lui Ceauşescu. După

aceea, adică după ora 13.00, revoluţionarii s-au mutat la balconul „Casei Albe". Aici a început lupta pentru putere.

Martorii acelor evenimente îşi amintesc faptul că aproape în fiecare birou din „Casa Albă" se formau conduceri provizorii. „Pe 22 decembrie, pe la 4-5 după-amiază, am intrat şi eu în «Casa Albă». Când am văzut că toată lumea era pe tabele şi pe funcţii, m-am scârbit şi am plecat. Toţi făceau tabele şi mai dădeau şi telefoane la unii care erau acasă, ca să vină repede la «ciolan»", afirmă Vasile Stan, revoluţionar din Ploieşti, fost strungar la Uzina „1 Mai".

În numele mizilenilor

Până la urmă, la fel ca peste tot, revoluţionarii au dat buluc în biroul fostului prim-secretar de partid al judeţului şi au făcut liste de conducere, pe care le-au citit de la balcon celor rămaşi în faţa clădirii. Aşa a fost confirmat la conducerea judeţului comandantul Garnizoanei Ploieşti, generalul Dimitrie Popa.

Înghesuiala la funcţii a fost atât de mare, încât lista Comitetului de Salvare Naţională cuprindea 118 persoane, inclusiv reprezentanţi ai alpiniştilor şi ai chimiştilor din judeţ. Ulterior a apărut o a doua variantă a listei, care cuprindea 360 de persoane şi pe care o parte a participanţilor din Ploieşti nu o recunosc, afirmând că a fost măsluită cu scopul de a se obţine certificate pentru falşi revoluţionari.

De fapt, după ziua de 22 decembrie, la Ploieşti n-a mai fost altceva decât o luptă aprigă pentru putere. A doua zi, pe 23 decembrie, la ora 7.00, Pitcă şi colegii lui, care declanşaseră mişcarea revoluţionară, erau în salopetă la locurile de muncă.

Comitetul Provizoriu de Salvare Naţională a fost desfiinţat pe 6 ianuarie 1990, pentru a lăsa locul Consiliului Judeţean Prahova, format din 51 de persoane. O parte dintre aceştia

fuseseră incluşi şi în structurile provizorii, alţii apăruseră peste noapte, veniţi pe diverse filiere.

Marcel Chiriţescu este unul dintre cei care s-au erijat în lideri ai noii puteri, deşi din zilele Revoluţiei nu s-a păstrat nicio mărturie despre vreo contribuţie a sa la răsturnarea regimului. Conform propriilor afirmaţii, pe 22 decembrie 1989 se afla la Mizil, unde a făcut parte din echipele care verificau zvonurile venite prin telefoane, iar ulterior a mers la Ploieşti ca reprezentant al poporului mizilean.

Cert este că, în ianuarie 1990, Chiriţescu a apărut ca membru al Consiliului Judeţean şi, apoi, ca vicepreşedinte al Consiliului Provizoriu de Uniune Naţională Prahova. Ulterior a devenit preşedinte al FSN Prahova şi a bifat un mandat de deputat între 1990 şi 1992, pentru ca după aceea să treacă prin mai multe partide. Explicaţia sa este una cinică, dar totodată folositoare pentru a înţelege cam cum au stat lucrurile în decembrie 1989: „Revoluţiile sunt începute de oameni curajoşi şi mai puţin virtuoşi, urmând ca tot ceea ce au început ei să fie finalizat de nişte oameni mai puţin curajoşi, dar mai virtuoşi şi mai doxaţi mental".

Cum i-au înmuiat fetele pe scutieri

Revoluţionarii din Ploieşti sunt mulţi, vehemenţi şi nu vor să admită în ruptul capului că evenimentele petrecute acolo în decembrie 1989 au fost altceva decât o luptă eroică, pe viaţă şi pe moarte, pentru eliberarea de sub regimul ceauşist. Poate şi pentru că asta ar însemna o renunţare la vestitele certificate de revoluţionar, care le aduc numeroase beneficii şi pe care ei le consideră pe deplin meritate.

Forţele de represiune au fost paşnice, nu au recurs la acte de violenţă şi nu au produs victime (singurii morţi din acele zile au fost un bărbat de 63 de ani, care a făcut infarct, şi un soldat care s-a sinucis din dragoste). Din 22 decembrie, la Ploieşti s-a dat din coate pentru putere, s-a „luptat" cu terorişti inexistenţi, s-a căscat gura la balconul „Casei Albe", s-a aplaudat ca la spectacol şi s-a dansat Hora Unirii.

Am stat de vorbă cu reprezentanţii a două dintre cele patru asociaţii de revoluţionari din Ploieşti, dar n-am plecat prea convinşi că afirmaţiile acestora ar avea vreo legătură cu realitatea. La sediul Asociaţiei Revoluţionarilor Ploieşti 1989 i-am găsit pe preşedintele Vasile Stan şi pe camarazii săi Sorin Ioan Nicolescu şi Marian Alexandru. Ţintuindu-ne cu ochi scânteietori, preşedintele Stan a ţinut să facă, din capul locului, o precizare: „Am o rugăminte mare pentru când o să scrieţi. Să se considere tot ce s-a întâmplat la Ploieşti un fapt destul de important, interesant, cu riscuri mari, asta vă garantez eu. Dacă banalizaţi, să ştiţi că iese rău".

„Am făcut «pe burtă, culcat»"

Am zis că noi vrem să iasă bine, nu rău, dar am îndrăznit să întrebăm ce şi cum a fost cu riscurile mari. Întrebare neinspirată, care a declanşat furia domnului Nicolescu, un mare revoluţionar, atât de mare că se încovoiau duşumelele sub apăsarea paşilor săi care străbăteau odaia de la un capăt la altul, trădând o stare interioară agitată şi imprevizibilă. „Unde au fost riscurile, ai? Au tras cu tunuri de apă în noi! Ne-am udat leoarcă, ne-am trântit la pământ! Am făcut «pe burtă, culcat»", a răcnit Sorin Ioan Nicolescu. „Sorine, te rog, eşti un om inteligent. Nu o să mai înţeleagă nimic domnii de la Bucureşti. Asta nu e o joacă, Sorine! Ne facem de râs", a răcnit, aproape la fel de tare, şi preşedintele Vasile Stan.

Dar Sorin Ioan Nicolescu nu s-a lăsat intimidat de preşedinte şi s-a apropiat de reporter la o distanţă destul de periculoasă, după care a ieşit pe uşa sediului, strigându-ne din prag: „Vă jucaţi cu mine, vă jucaţi cu istoria?! Eu spun ce au văzut ochii mei. Ies afară, că mi-a crescut tensiunea".

Firul discuţiei, pe alocuri mai tensionată decât Revoluţia de la Ploieşti, a ajuns la momentul întâlnirii dintre demonstranţi

şi forţele de ordine care apărau sediul Judeţenei de Partid. Cei trei revoluţionari încep să povestească toţi în acelaşi timp, încercând să ne convingă că a fost o încleştare epică pentru pătrunderea în instituţie. „Ciocnirea noastră cu forţele de ordine a fost cumplită: şi-au scos bastoanele şi băteau în scuturi. Fetele de la noi, cu o floricică, cu o aia, i-au mai înmuiat un pic. Ei aveau arme, aveau muniţie. Cam asta a fost Revoluţia la Ploieşti. După ora 12.00 n-a mai fost nimic, cine a fost după 12.00 e impostor", explică Vasile Stan. „Erau soldaţi care plângeau", completează Alexandru Marian.

Pe acest fond uşor sentimental, ne-am făcut publică intenţia de a pune capăt discuţiei şi ne-am îndreptat spre ieşire. Revoluţionarii au venit după noi chiar şi la toaletă. Noi cu treburile mărunte ale trupului, ei cu treburile mari ale istoriei. Proptit în uşa privatei, Sorin Nicolescu – luptătorul cu merite deosebite în victoria Revoluţiei, cum scrie la certificat – îşi spunea, omeneşte, oful: „Mă, tătuţule, revoluţia e revoluţie – să luptăm pentru ea, să nu ne lăsăm! Am greşit când v-am certat; să scrieţi frumos, tătuţule!".

„Am merite mai mari decât Sibiul"

Şi mai vehement în a prezenta Ploieştiul drept un oraş cu merite deosebite este un alt revoluţionar, Daniel Perju. Ceilalţi revoluţionari din Prahova îl acuză că duce această luptă de imagine exclusiv în interes personal, întrucât ar fi capul unei reţele care a fabricat certificate pentru sute de falşi revoluţionari. Preşedinte al unei organizaţii cu nume duios – Liga Naţională a Luptătorilor din Decembrie 1989 şi Integrare Euroatlantică –, Perju susţine că el şi alţi colegi de la Uzina „1 Mai" au purtat lupte grele cu forţele de represiune, pomeneşte de persoane rănite de gloanţe (deşi nimeni nu confirmă astfel de incidente în Ploieşti) şi evocă ocuparea Judeţenei de Partid înainte de fuga cuplului dictatorial.

„La un moment dat, cei cu scuturile s-au dat la o parte, să intrăm în «Casa Albă». Am intrat cu tot cu ei de gât. Adică, la un moment dat te-am luat de gât, tu n-ai spus nu, dar a strigat unul să nu-l omor, că-l aşteaptă părinţii acasă. Am pătruns în clădire înainte de ora 11.00. Am făcut ce nu se mai face decât peste 200 de ani în istoria acestei naţiuni. Am reuşit să dăm jos un regim tiranic", se laudă Daniel Perju. Afirmaţiile sale sunt contrazise de ceea ce consemnează Jurnalul acţiunilor de luptă al UM 0599 Ploieşti, unde scrie negru pe alb că manifestanţii au ocupat sediul Comitetului Judeţean în jurul orei 13.00, când Nicolae Ceauşescu fusese alungat de mult din Comitetul Central, iar Televiziunea Română Liberă a anunţat fuga dictatorului.

Daniel Perju reacţionează agresiv când vine vorba despre contestarea Revoluţiei de la Ploieşti. El nu se dă în lături de la afirmaţii aberante la adresa unor oraşe unde s-a ieşit pe străzi încă din 21 decembrie. „La Sibiu nu a fost Revoluţie, au murit oameni pentru că au existat criminali care au asasinat. Unii din Sibiu i-au făcut pe securişti de au tras în oameni. Nu ne putem compara. Am merite mai mari decât Sibiul ca localitate, pentru că am preîntâmpinat pierderile de vieţi omeneşti."

Bilanţul Revoluţiei ploieştene: a murit un om de frică

Printre eroii din Ploieşti se regăseşte un preot care nici nu ştie că n-a nins în zilele tulburi ale Revoluţiei. Dar vitejia lui este indiscutabilă. Doamne, iartă-ne!

Ploieşti este oraşul bombardamentelor din 1944 şi al Republicii autonome (de o noapte) de la 1870, oraşul din poeziile lui Geo Bogza sau Nichita Stănescu, dar, oricât s-ar lovi unii cu pumnul în piept, el, Ploieştiul, nu

există pe harta Revoluţiei. Există însă pe harta profitorilor Revoluţiei. Din fericire, la Ploieşti nu s-a murit de gloanţe. A murit un cetăţean de frica teroriştilor: a făcut stop cardiac, a oftat omeneşte şi-a murit.

Armata, Securitatea, Miliţia şi populaţia civilă au făcut corp comun după ce odiosul dictator a fugit cu elicopterul. Ploieştenii n-au plecat urechea la zvonuri şi nu s-au împuşcat orbeşte în timpul contrarevoluţiei FSN-iste din 22-25 decembrie 1989. E meritul lor. Însă faptul că reşedinţa judeţului Prahova nu a trăit Revoluţia la intensitate maximă nu înseamnă că aici nu există revoluţionari. Sunt peste 230.

După ce Televiziunea Română Liberă a început să emită, anunţând fuga lui Ceauşescu, revoluţionarii pătrunşi în „Casa Albă" din Ploieşti au aruncat pe ferestre tablourile tiranului. Au urmat cărţi şi acte. Grupuri de manifestanţi s-au deplasat spre cele două aresturi ale Miliţiei (municipală şi judeţeană), de unde unii şi-au ridicat permisele de conducere sau taloanele maşinilor, reţinute anterior de miliţienii de la Rutieră. Au fost puşi în libertate şi 105 deţinuţi de drept comun, de la ciorditori la violatori de minori. Toţi s-au integrat în marea masă de manifestanţi din centrul oraşului. Aveau o mare dorinţă de libertate.

Venea o Dacie din Băicoi

Bucuria dublei eliberări a fost mare. Atât de mare, încât un cetăţean a confecţionat pe loc o parabolă după zicala de tristă amintire: „când o face plopul pere şi răchita micşunele". Omul a rupt un vlăstar de plop şi a legat pere de ramurile lui.

De la balconul „Casei Albe" s-au rostit şi discursuri, dar s-a şi cântat „Hai să dăm mână cu mână", cântec presărat pe alocuri cu îndemnuri: „Cântaţi, dansaţi cu toţii!". Jos, în mulţime, s-au rotit hore, hore. În această atmosferă, chiar şi ameninţările serioase au părut nişte glume.

S-a strigat la un moment dat, în după-amiaza de 23 decembrie, de la microfonul „Casei Albe": „A fost reperată o Dacie neagră cu terorişti. Are numărul cu 348 sau 343. Încercaţi şi imobilizaţi-o! Vine din Băicoi şi se îndreaptă spre noi". Probabil că anunţul i-a speriat atât de tare pe terorişti, încât n-au mai venit.

Până şi primul ziar liber al prahovenilor a fost, într-o oarecare măsură, o făcătură. Povesteşte revoluţionarul Tudor Machiţescu în cartea „Revoluţia Română. Ploieşti – Prahova": „Am confecţionat fotografiile din primul ziar, «Prahova Liberă» (fost «Flamura Prahovei»), iar pentru că în Piaţă nu au fost pancarte cu lozinci anticomuniste, le-am postat noi pe poze, cu cretă albă, şi am scris cu stiloul cu cerneală neagră ce strigau oamenii: «Jos comunismul», «Jos dictatorul», «Armata e cu noi»".

În zilele care au urmat, oamenii au aflat din „Prahova Liberă" că „dictatorul era cultivator de droguri" (creştea maci pentru a face opiu şi morfină, cu care îi injecta pe teroriştii săi), iar Elena Ceauşescu era „femeia SIDA – Savant, Inginer, Doctor, Academician".

La muncă, nu la revoluţie!

Cu sau fără revoluţie, viaţa judeţului a trecut prin decembrie 1989 cu aspectele ei stringente, de zi cu zi. Bunăoară, pe 23 decembrie, au venit la „Casa Albă" inginerii de la Direcţia de Mecanizare a Agriculturii Prahova. Pentru că vremea era frumoasă, oamenii au cerut câteva tone de motorină pentru tractoare, să se facă ogor de toamnă, iar primăvara doar să discuiască. Şi unul dintre capii de conjunctură ai judeţului – că tot se nimerise la balcon – a aprobat 200 de tone de motorină. Că nu dădea de la el.

Şi alte activităţi aproape casnice s-au petrecut la Revoluţia din Ploieşti. Nicolae Aurel Ionescu şi alţi revoluţionari din „Casa Albă" au strâns toată propaganda PCR, inclusiv

operele Tovarăşului şi polimerii Tovarăşei, şi au transportat-o la topitoria din Scăeni (Întreprinderea de Hârtie şi Cartoane). Nu degeaba îi învăţase „Nea Nicu" teoria celor 3 R: Recuperaţi, Refolosiţi, Recondiţionaţi.

Democraţia nu se învaţă, se fură

La Ploieşti, în primele zile de libertate după jumătate de secol sub jug comunist, s-au furat următoarele: costumul, pantofii de ocazie, pasta şi periuţa de dinţi ale lui Ion Frăţilă, ultimul prim-secretar al judeţului Prahova. Omul a fugit din sediu în grabă, doar cu ce avea pe el. Revoluţionarii mai căutau să fure steaua socialistă de pe un perete din biroul primului-secretar. Au mai dispărut câteva role de caşcaval şi câteva butoaie cu măsline, laolaltă cu tablouri şi telefoane. „Tot un furt poate fi socotit şi atacul din ziua de 22 decembrie asupra Statuii Libertăţii, în urma căreia zeiţa libertăţii, Minerva, a rămas fără lance. O astfel de profanare a simbolului libertăţii nu se mai întâmplase în toată istoria de aproape 109 ani a statuii", a povestit, în cartea „Revoluţia Română. Ploieşti – Prahova", fotoreporterul local Ioan Popescu.

La 24 decembrie 1989 s-a încheiat şi revoluţia prahoveană. Generalul Dimitrie Popa, comandant de Garnizoană şi nou şef al judeţului, le-a spus oamenilor care de două zile cântau şi se bucurau în faţa „Casei Albe": „Libertatea este a voastră. Mergeţi acasă! Puterea este a noastră!". Şi s-a plecat acasă.

Singurul om care a rămas înzăpezit la Revoluţie

În toate oraşele unde s-a pus cât de cât de o revoluţie, a apărut şi un preot. Şi aproape invariabil, acesta a rostit rugăciunea „Tatăl nostru", iar revoluţionarii au îngenuncheat. Multora li se ridică şi acum părul când îşi amintesc acele scene.

La Ploieşti, despre preotul Marian Şerban este vorba. El, care şi-a lăsat fetiţele gemene în mulţime, plângând, şi s-a suit la balconul „Casei Albe". Spune Marian Şerban: „Mi-am riscat viaţa şi pe cea a copiilor mei. Deci, dacă n-au fost victime în perioada aceea, dacă s-a păstrat cât de cât calmul, dacă au fost coordonate anumite situaţii, dacă mulţimea a avut încredere în ziarul «Prahova Liberă», aceasta s-a datorat faptului că am riscat enorm viaţa copiilor mei şi a mea, în toate acţiunile desfăşurate în acea perioadă". Toate astea l-au costat pe prelat „un tratament solid cu tranchilizante".

Mărturia preotului cade din nou în derizoriu la următoarea frază. „În data de 23 decembrie 1989, am făcut parte din delegaţia ce a mers la Televiziunea Română, pentru a duce caseta video înregistrată la Ploieşti, riscând, pentru că am rămas înzăpezit cu microbuzul în preajma Televiziunii, fiind nevoiţi să participăm la deszăpezire pentru a scoate maşina de acolo", a mai spus prelatul în cartea „Revoluţia Română. Ploieşti – Prahova".

După această afirmaţie, o altă întrebare se impune: preotul Marian Şerban a fost sau n-a fost în România la Revoluţie? Pentru că şi copiii care aveau atunci 5-6 ani ştiu că la Revoluţie nu a nins. Abia după execuţia Ceauşeştilor au început să cadă câţiva fulgi agale, aşa, ca la zăpada mieilor. Preotul Marian Şerban e însă revoluţionar cu acte în regulă.

Încercare de ambuscadă

Dumitru Costea, comandantul trupelor de Securitate de la Ploieşti, a trăit sentimentul de confuzie pe care l-au încercat mulţi securişti în decembrie 1989. A fost trimis să întărească paza unui dispozitiv, dar a fost aşteptat ca un terorist. S-a întâmplat în noaptea dintre 22 şi 23 decembrie 1989, după ce se anunţase la Televiziune că securiştii sunt terorişti.

„La ora 21.30 am fost chemat de colonelul Berheciu, care mi-a cerut să mă deplasez cu o parte din forţe la sediul IJMI

(Inspectoratul Județean al Ministerului de Interne), pentru a întări paza acestuia, dat fiind că sunt informații că țiganii vor să atace din nou această instituție. Aceştia atacaseră sediul şi în jurul orei 17.00 eliberaseră infractorii de drept comun, reținuți în arest. Nici acum nu ştiu ce să cred cu privire la această deplasare. Înclin să cred că începuse acțiunea de punere a unora împotriva altora, mă refer la forțele MI şi MApN. Deşi în prealabil luasem legătura cu reprezentantul MApN, respectiv cu maiorul Burduja (ulterior transferat la SRI Braşov), la sosirea în fața sediului am constatat că porțile erau închise, toate luminile stinse, iar unii militari în termen erau în poziție de tragere în diverse locuri dominante. Inițial, am crezut că sediul fusese iarăşi atacat şi ocupat, însă prezența militarilor în termen nu putea confirma această supoziție. Eram pe punctul de a pătrunde în forță, când, speriat de manevrele pe care le făceau cele două ABI-uri de a se dispune perpendicular pe porți, maiorul Burduja a deschis o vizieră ce era în cadrul porților, fapt care m-a determinat să-l întreb dacă este prizonier sau ce se întâmplă. I-am spus: «Eu sunt maiorul Costea, cu care ai vorbit mai devreme la telefon». Acesta a deschis poarta, ne-am recunoscut şi mi-a relatat că de la Consiliul Popular Județean primise un telefon prin care i s-a transmis «informația» că teroriştii vor ataca sediul Inspectoratului Județean al Ministerului de Interne. După acel anunț a decis stingerea luminilor, blocarea porților şi dispunerea militarilor în locuri favorabile de tragere", a declarat Costea în „Dosarul Revoluției".

Iliescu voia să-l pună pe Burtică

După 22 decembrie, Ploieştiul s-a conectat cu Bucureştiul. Omul de legătură dintre nucleul de putere de la Ploieşti şi grupul lui Ion Iliescu a fost Sergiu Nicolaescu. După 22 decembrie, generalul Dimitrie Popa, şeful Comitetului de Salvare Națională Prahova, a venit în „Casa Albă" însoțit de

Cornel Burtică, fost responsabil cu propaganda în Comitetul Central al Partidului Comunist Român. Revoluționarul Paul Dumitru Oprescu susține că însuşi Ion Iliescu a fost cu ideea aducerii lui Burtică.

„După o şedință-fulger, ținută în secret, un grup de revoluționari, din care am făcut parte şi eu, a pus în aplicare un plan concret de acțiune pentru a contracara acest plan diabolic. După ce am reuşit să-l aducem la Ploieşti pe Sergiu Nicolaescu, efortul nostru a fost încununat de succes: Ion Iliescu a renunțat la această inițiativă", spune Oprescu în cartea „Revoluția Română. Ploieşti – Prahova".

Securiştii: „Şi aşa se duce «nea Nicu»"

Andrei Banu, milițian la Ploieşti în 1989, are motive să creadă că Revoluția din decembrie 1989 a fost pusă la cale cu acceptul Securității. Banu povesteşte: „După episodul Timişoara, s-au organizat filtre la ieşirile din Ploieşti şi la UPG (Universitatea de Petrol şi Gaze), unde erau studenți străini. Colegii de la Securitate, care aveau responsabilitate în UPG, ne-au dat dezlegare să lăsăm să plece toată lumea spre Bucureşti. Consemnul nostru inițial era să nu lăsăm să plece nimeni, dar ni s-a spus să-i lăsăm, că «şi aşa se duce nea Nicu». Deci, asta a fost cu câteva zile înainte de fuga lui «nea Nicu»".

Morții din județul Prahova

- Constantin Ceauşu, pedagog, a făcut stop cardiac, de spaimă, când a primit un telefon care anunța că ar fi o bombă în „Casa Albă". Se întâmpla pe 22 decembrie, în jurul orei 18.00. A fost transportat la spital, unde a murit după scurt timp.

• Nicolae Ceapă, civil – împuşcat, din greşeală, pe 26 decembrie, de un membru al Gărzilor Patriotice, între satele Zamfira şi Găvănel.

• Un militar în termen, Mugurel Stoiculescu (19 ani), s-a sinucis într-un post de santinelă la ieşirea din Ploieşti, în seara de 30 decembrie.

Prietenii imaginari ai lui Mugurel

La Ploieşti, Revoluţia a creat contextul unei morţi atipice, o sinucidere cu accente gotice, coborâtă din literatura fantastică franceză, dar şi din lirica românească. Soldatul craiovean Mugurel Stoiculescu era militar în termen la UM 01591 Ploieşti. Pe 30 decembrie, la ora 15.00, el a fost trimis într-un post de observaţie din Întreprinderea Frigoriferul. Ar fi trebuit să-şi încheie tura la ora 19.00. După ora 20.00 însă, criminaliştii Florin Olteanu şi Gheorghe Manafu erau anunţaţi că Revoluţia a mai făcut o victimă.

La ora 21.00, cei doi l-au găsit pe Mugurel în postul de pază de la etajul al doilea, la capătul unor scări, cu capul în piept. Era pe un scaun cu spetează, lângă caloriferul rece pe care îşi lăsase mănuşile. Pe podea zăcea un pistol-mitralieră cu siguranţa în poziţie foc cu foc şi cu un cartuş tras. Pe masă, Mugurel îşi aşezase casca. A lăsat câteva pagini scrise de mână, asumându-şi gestul, fără să dea însă o explicaţie. Detaliile morţii sale, identificată în amănunt de anchetatori, au dus la concluzia că tânărul s-a sinucis. Examenul medico-legal a confirmat acest lucru.

Una dintre mărturiile despre cazul soldatului Mugurel Stoiculescu, consemnată în „Dosarul Revoluţiei", îi aparţine unui coleg de unitate, Mihai Stănăşel, tot din Craiova. „Începând cu data de 25 decembrie 1989, ora 17.30, 14 militari din unitate am primit ordin de a merge la Întreprinderea Frigoriferul pentru apărarea obiectivului. La postul nr. 4 din apropiere, unde se afla o clădire cu preparate din carne, au executat serviciu de pază Adrian Nicoriciu şi Mugurel Stoiculescu".

Militarii au primit câte două încărcătoare cu cartuşe. Comandantul lor le ordonase să asigure arma şi să nu aibă cartuş pe ţeavă. „Pe 30 decembrie, înainte de ora 19.00, am mers la postul nr. 4, unde trebuia să intre de gardă soldatul Nicoriciu, în locul lui Stoiculescu", povesteşte Mihai Stănăşel. Când s-au apropiat de postul soldatului, se aşteptau să fie întâmpinaţi şi somaţi, aşa cum prevede regulamentul. Ceea ce nu s-a întâmplat. Au strigat la el, dar nu au primit niciun răspuns. L-au găsit mort, pe un scaun.

Stănăşel le-a declarat anchetatorilor că Stoiculescu „era o fire tăcută şi era necomunicativ cu colegii" de la UM 01591 Ploieşti. Nicolae Ciobanu, procuror militar şef la Ploieşti, a semnat pe 27 februarie 1990 rezoluţia de neîncepere a urmăririi penale în cazul morţii lui Mugurel Stoiculescu, întrucât toate indiciile arătau că tânărul îşi luase viaţa.

Şaptesprezece ani mai târziu, generalul Dan Voinea a dat o rezoluţie ciudată, de infirmare, în cazul lui Mugurel Stoiculescu. Mai mult, i-a conexat dosarul la dosarul-mamut al Revoluţiei, 97/P/1990. Şocantă a fost şi motivaţia generalului Voinea: „Considerăm că se impune conexarea celor două dosare, pentru o mai bună înfăptuire a actului de justiţie". În plus, acea rezoluţie de infirmare conţinea şi o greşeală: Dan Voinea „mutase" din pix locul sinuciderii lui Mugurel Stoiculescu, în incinta UM 01591 Ploieşti. Una dintre numeroasele erori comise de Dan Voinea în dosarul 97/P/1990, erori care au întârziat ancheta până la termenul de prescriere a unor fapte penale. Dan Voinea este procurorul trimis la Târgovişte de grupul Iliescu-Militaru-Brucan, pe 25 decembrie 1989, să-i acuze de genocid pe soţii Ceauşescu, pentru a determina condamnarea lor la moarte.

*

* *

Soldatul Mugurel Stoiculescu plănuise să se sinucidă chiar în zilele Revoluţiei, chiar în zorii libertăţii. Asta reiese din bileţelele pe care anchetatorii le-au găsit asupra lui. Tonul

cuvintelor lui Mugurel denotă o autoizolare timpurie faţă de tot ce îl înconjura. Ultimele sale gânduri sunt pentru familie, dar şi pentru românii abia ieşiţi din dictatură. „Durere. Eu sînt liber şi fericit acum. Bucuria voastră vor fi nepoţii voştri. Să trăiţi ca să-i puteţi creşte mari. Să-i învăţaţi să iubească libertatea, să fie oameni adevăraţi şi să-i învingă pe nemernicii care vor să ţină omenirea în loc. Să-i faceţi de mii de ori mai tari decît am fost eu. Să-i învăţaţi să iubească libertatea şi să o lase tuturor. (...) Dragii mei, vă iubesc pe toţi. Voi nu înţelegeţi de ce m-am omorît. Moartea e fericirea supremă. Eu nu pot fi sclav (şi sclav eşti toată viaţa), de aceea vreau să fiu LIBER. N-am murit ca un viteaz, aşa cum vroiam, dar am murit curat. Făceam parte dintre cei care se dăruiau «ca soarele la toţi». Dar arta nu înseamnă vitejie şi curaj, aceasta e lozinca celui învins şi neputincios în faţa prăpădului (a omenirii). VREAU SĂ FIU LIBER. VĂ IUBESC. La revedere. Mugurel".

Aceste gânduri au fost scrise de tânărul craiovean cu câteva zile înainte de a se sinucide, aşa cum a notat pe biletele sale. Pentru seara în care a rămas singur în postul de pază numărul 4, el a rezervat un alt episod, de această dată liric. Mugurel a reprodus prima strofă din „Balada călătorului" de George Topârceanu şi prima strofă din „Glossa" lui Mihai Eminescu. Cea dintâi alegere a sa este începutul unei poveşti hibernale redate încântător de Topârceanu, potrivită unui „călător" care pornea pe alt drum în acel decembrie sângeros. Prima strofă din „Glossa" lui Eminescu face trimitere la condiţia omului de geniu, care ar trebui să se detaşeze de cele lumeşti.

„Ca să puteţi să mă înţelegeţi mai bine, vă rog mult, mult, mult să citiţi «Jocul ielelor» de Camil Petrescu, iar dacă vreţi, citiţi şi «Pe drumuri de munte» de Calistrat Hogaş", scrie, în continuare, Mugurel, dând următoarele indicii despre starea de spirit în care se afla. Altfel, prin raportarea la primul text literar, portretul său capătă şi valenţele unei conştiinţe neadaptate la societatea degradată.

O altă referinţă literară pe care Mugurel o notează pe unul dintre biletele este „Vrăjita", de Jules-Amédée Barbey d'Aurevilly. O povestire fantastică din Normandia despre un preot dedicat regalităţii, în pragul înfiinţării primei republici franceze. Personajul principal din „Vrăjita" încearcă să se sinucidă pentru eşecul său politic, dar nu reuşeşte, este prins de republicani şi mutilat. De el se îndrăgosteşte, totuşi, o tânără căsătorită şi nefericită, pe nume Jeanne, care îşi ia viaţa pentru că iubirea nu i-a fost împărtăşită. „Poate că şi eu sunt un abate de Croix-Jugan", scria soldatul oltean.

Pe ultimul petic de hârtie, Mugurel i-a înşirat pe scriitorii dragi lui: „Calistrat Hogaş, George Topârceanu, Jules Renard, Antoine de Saint-Exupéry, Panait Istrati, Camil Petrescu, Mihai Eminescu, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Ion Barbu, Lucian Blaga, Tudor Arghezi, George Bacovia, Ion Minulescu, Jerome K. Jerome, Barbey d'Aurevilly, François Villon". O moarte ca a lui Hemingway într-o revoluţie prahoveană ca a lui Caragiale.

Revoluţia de la Mizil

Emil Proşcan, primarul micuţului oraş prahovean, vorbeşte în 2011 de parcă dictatura n-ar mai fi căzut fără mizileni. Şi asta, deşi, „când era miting la Bucureşti, eu tăiam porcul". La fabrica de saltele „Relaxa", aflată la periferia Mizilului, muncitorii au trăit sub teroarea ameninţărilor că vin teroriştii să-i masacreze. Dar n-au venit.

Nu avem câtuşi de puţin intenţia să glumim atunci când vom afirma că una dintre marile noastre dorinţe a fost să scriem despre Revoluţia de la Mizil. Aşa cum Geo Bogza şi-a dorit atât de mult să vadă cum trăiesc, la ce visează, cum iubesc şi cum mor oamenii din Mizil, şi noi ne-am dorit să aflăm cum au luptat mizilenii în decembrie 1989.

A fost greu. La Mizil nu există o asociaţie, şi pe oricine întrebam, zicea că nu ştie nimic şi ne îndruma către primarul oraşului. Despre acesta se spune că şi-ar fi întocmit şi dosar pentru obţinerea unui certificat de revoluţionar. Traseistul politic Emil Proşcan patronează oraşul de peste un deceniu şi nu vrea în ruptul capului să accepte că urbea sa ar fi uşor bagatelizată în literatură. „Mizilul ironizat? Nici vorbă. Unde? Cine? Geo Bogza? Poate Caragiale un pic, dar Geo – nu. El şi-a dorit dintotdeauna să viziteze Mizilul şi a fost impresionat că şi-a atins visul. La Mizil sunt oameni normali, nu putem să spunem că s-a răsturnat şi aici vreo căruţă cu ceva."

Normali sau nu, cetăţenilor din Mizil nici nu le-a trecut prin cap să se ridice împotriva lui Ceauşescu. Pe 21 decembrie 1989, când la Bucureşti se dădeau lupte grele cu forţele de represiune, mizilenii se luptau cu porcii prin bătături. „Pe 21, când a fost mitingul la Bucureşti, eram la tatăl meu, tăiam porcul. Dădusem drumul la televizor. Şi când s-a întrerupt emisiunea, am început să strig: «Gata, a picat Ceauşescu!». A doua zi eram la serviciu, la farmacie, căci, da, eram farmacist, şi aveam un difuzor acolo. La un moment dat s-a întrerupt muzica şi s-a anunţat fuga lui Ceauşescu. Am ieşit ţipând de bucurie. Apoi, unii s-au dus la Primărie, erau tot felul de neaveniţi. Eu nu m-am dus, dar m-au chemat oamenii a doua zi. Eram cunoscut, că lucram la farmacie", se laudă actualul primar al Mizilului, amestecând teribil evenimentele din 21-22 decembrie.

„Am reorganizat fabrica de pâine"

Domnul Proşcan e înalt, e mândru, se încruntă şi are glasul puternic. Nu ţine neapărat să o numească Revoluţie, dar insistă să afirme că la Mizil a fost mult curaj, au fost multe lupte şi a fost pericol în fiecare secundă. „Eu am crezut în regia cu teroriştii. Se primeau telefoane, se auzeau avioane. Era groaznic, nu v-aş dori să trăiţi aşa ceva. Într-o zi, când am auzit că vor veni teroriştii la Mizil, am mers la o unitate militară şi am cerut o armă. Mi-au dat un AKM cu două încărcătoare. Dacă l-am văzut aşa amabil pe comandantul de acolo, am luat şi nişte muniţie cu un camion. Am dus-o la Gărzile Patriotice de la fabrica Relaxa. Am organizat intrările în oraş, filtre la maşini, am reorganizat fabrica de pâine. Eu n-am dormit deloc, mi-am mâncat sănătatea în nopţile alea. S-a primit într-o noapte telefon că s-au paraşutat nişte terorişti pe un câmp, aici. Am fost şi am cercetat. Groaznic a fost... să-ţi închipui că acolo e ceva", declară, realmente îngrozit, Emil Proşcan.

Sunt mii ca el în oraşele de provincie ale României şi toţi ar declara la fel. Toţi sunt scârbiţi că nu se află adevărul despre Revoluţie, dar tot ei sunt cei care mistifică realitatea lui decembrie 1989, exagerând acolo unde ar trebui să recunoască banala lipsă a oricărui eveniment important.

„Un turc avea o pernuţă la gât. Ca o scoică mică"

Edilul mizilean e convins că s-a jertfit pentru democraţie şi că a avut de-a face cu multe lucruri suspecte în urmă cu 21 de ani. „Într-o noapte s-a primit telefon că un TIR Volvo de culoare albă a trecut de Urziceni, n-a oprit la somaţie şi a luat-o, pe un drum lateral, spre Mizil. Într-adevăr, când am ajuns la şosea, se vedea un Volvo alb venind, şi am baricadat drumul. M-am dus aşa, paşnic, şi dintr-odată am deschis uşa şi l-am tras jos. Era într-o cămaşă. Un arab. Era din Turcia. Am găsit nişte punguţe cu portocale în cabină. Avea la gât o pernuţă ca o scoică mică, din textilă, aşa. În buzunare avea nişte dolari, actele i le-am luat. Transporta medicamente către URSS. Şi acum, după 21 de ani, cred că era ceva suspect cu el. A făcut parte din regie. L-am trimis sub escortă la Buzău, nu ştiu ce s-a mai întâmplat cu el. A fost dubios", povesteşte Proşcan, iar eroismul îi ţâşneşte prin toţi porii.

Dar nu e numai eroism, e şi patriotism. Asta înseamnă încredere nestrămutată în românii săi. „Cine e vinovat pentru morții Revoluției? Străinii! Nu putea un român să omoare alt român. Eu n-aş putea să omor un român niciodată. Tu ai omorî un român? Au fost omorâți cu mare talent. Deci, pe furiş", e convins primarul de Mizil.

*
* *

Emil Proşcan, care mai e şi scriitor în cadrul cenaclului „Agatha Bacovia", spune că înainte de '89 era cât pe ce să declanşeze chiar el o revoluție. „Eu am făcut, odată, o criză într-o seară. Curentul – oprit, căldură nu era şi copiii mei nu puteau scrie. Şi am fugit la Primărie. Dacă găseam pe cineva... Bine că n-am găsit. Îmi ieşisem din minți. Nu mai puteam să suport. Deci, clocotea în fiecare o revoltă. Deci, erau acumulări. Nu se mai putea."

Deşi a exultat în momentul prăbuşirii lui Ceauşescu, primarul Mizilului nu mai este aşa de convins că schimbările din decembrie 1989 au fost mutarea potrivită. „Credeam că el e izvorul tuturor relelor. Şi uite că l-am împuşcat şi tot nu e bine. Îmi este milă de poporul ăsta român. Eu sufăr. Suntem blestemați. Noi, ca nație, suntem un popor extraordinar. Este greşit când voi, tinerii, generalizați şi spuneți lucruri urâte despre acest popor. Am ajuns noi de nu mai suntem în stare să facem nici şireturi, nici piuneze, nimic. Eram competitivi în orice domeniu. Să vă dau să citiți de marii inventatori români, să vedeți ce înseamnă România. Avem în toate domeniile români. La NASA se vorbeşte româneşte. Ştiați asta? Ni se fură creierul la olimpiadele internaționale", afirmă, cu disperare, edilul prahovean, scuturat straşnic de un fior de patriotism.

Emil Proşcan ştie cum ar putea ieşi România din situația dramatică în care se află, dar nu crede că-l va asculta cineva. „Oricum, eu vorbesc degeaba, pentru că voi aveți alte opinii, şi mă doare lucrul ăsta, mă doare că năpăstuiți poporul român. Ce ar trebui să facem? Să muncim! Să ne luăm resursele pământului. Petrolul, marmura, apele minerale. Să producem. Să băgăm toți banii numai în producție. Măcar un an. Murim? Să construim fabrici, uzine, să facem noi piunezele. Pleacă buştenii din țară, totul e distrus."

„Veniți, nenorociților! Veniți odată, că nu mai putem!"

Emil Proşcan susține că, în zilele Revoluției, la fabrica de saltele Relaxa era stres mare. „Când am dus muniția la Relaxa, se anunțase că vin nişte terorişti la Mizil. Şi toți muncitorii ieşiseră pe şoseaua națională, cu bețe în mână, şi strigau: «Să vină teroriştii! Veniți odată, că nu mai putem! Veniți, nenorociților!». Deci, în halul ăsta se ajunsese, la disperare. Era o scenă de masacru în orice secundă."

GIURGIU

MOARTEA VINE CU MAŞINA DE LAPTE

Şi la Giurgiu au murit oameni la Revoluţie. O maşină de lapte a intrat într-un grup de manifestanţi şi a ucis şase persoane. Morţii au devenit eroi-martiri. Un şofer beat şi câţiva oameni care îşi strigau bucuria în stradă au pus Giurgiul pe harta luptei pentru libertate. Şi în „Dosarele Revoluţiei".

Revoluţia din 1989 s-a derulat sub influenţa diverselor servicii secrete din ţară sau din străinătate. În unele părţi ale României, Revoluţia a fost însă mai mult sub influenţa alcoolului. Este şi cazul îndrăgitului oraş Giurgiu, unde, în seara zilei de 23 decembrie 1989, un şofer de izotermă s-a îmbătat şi a intrat cu maşina într-un grup de manifestanţi care sărbătoreau căderea tiraniei.

Au murit 6 oameni, iar alţi 15 au fost răniţi. Ca pierdere umană, cazul poate fi aşezat între marile tragedii ale zilelor din decembrie 1989, dar contribuţia victimelor din Giurgiu la victoria Revoluţiei române este discutabilă. Anchetatorii au stabilit că se poate vorbi doar despre un accident auto.

Cu toate astea, morţii sunt eroi-martiri ai Revoluţiei, iar cei care au scăpat cu viaţă au devenit revoluţionari cu certificat şi figurează în tabelul cu răniţi în timpul evenimentelor din

decembrie 1989. Suferinţele celor implicaţi sunt de necuantificat. Dar ce legătură există între aceste fapte şi căderea dictaturii?

Bea şi el, ca omul

În decembrie 1989, Ion Zîmbrea avea 27 de ani. Venise din Teleorman în judeţul vecin, Giurgiu, ca să lucreze ca şofer la Întreprinderea de Industrializare a Laptelui. Avea 10 clase, era căsătorit, avea un copil de cinci ani. Era un bărbat cumsecade, care-şi făcea norma şi mergea acasă fără să se oprească prin bodegi. Bea şi el, ca omul, la ocazii, dar nu l-a văzut nimeni clătinându-se pe străzi.

Sâmbătă, 23 decembrie 1989, ora 6.00. Zîmbrea se „deşteptase" cu noaptea-n cap. De fapt, nu dormise prea mult. Nu pentru că era gălăgie în Giurgiu. Se gândea însă ce-o face nevasta lui, care plecase de câteva zile tocmai la Galaţi şi despre care nu ştia nimic. Marian Dedeu, coleg de serviciu cu Zîmbrea la vremea aceea, îşi aminteşte: „Nevastă-sa plecase de-acasă, fiindcă o atinsese un pic". Zîmbrea ar fi vrut s-o împace.

De cum au început să se arate zorile, s-a urcat în maşina-cisternă, cu care transporta lapte prin judeţ, şi a plecat la Adunaţii Copăceni, ca să colecteze cota de lapte. După ce a încărcat bidoanele, nu a făcut stânga spre Giurgiu, ci dreapta, spre Bucureşti.

A mers la cumnatul său din Capitală, unde s-a interesat de situaţia soţiei. N-a aflat nimic nou, dar a băut un pahar de vin, aşa, ca pentru democraţie. Apoi a cumpărat o maşină de spălat nouă, gândind că astfel o va îndupleca pe femeie să se întoarcă. A revenit la Giurgiu fără incidente. Partea asta de ţară nu fierbea în decembrie 1989. În Giurgiu, Zîmbrea a descărcat laptele la fabrică, apoi a mers acasă.

Era trecut de prânz. Acasă „a dat cep" unei sticle de vin din struguri altoiţi, amestecaţi cu vin roşu (scrie şi în rechizitoriul

cazului, întocmit de cei îndrituiți). A consumat patru pahare, în singurătate, la masa din bucătăria apartamentului său. „Cred că din cauza femeii a băut el atunci. Altfel, nu prea bea, însă avea anturaj. Avea anturaj, de ce să nu spunem? Când se găseau mai mulți şoferi, beau până a doua zi. Făcea el cum făcea de nu mai ştia de el. Lua o pauză mintală, a doua zi nu mai ştia nimic. Era un mut. Nu prea vorbea cu lumea. Noi îi ziceam la fabrică «Talpă», aşa îl poreclisem, că dădea talpă la cisternă, să nu se aciduleze laptele pe drum. Avea boala vitezei. A mai căzut într-o gârlă cu cisterna, pe la Izvoarele. Dar n-a tamponat niciodată maşina la băutură. Era supus, unde îl puneai acolo stătea, nu întorcea cuvântul şefului; sau să umble cu cisterna murdară – nu. Şi el se păstra curat, față de alți şoferi care miroseau a motorină", spune Dedeu.

I-am dat cuvântul lui Dedeu pentru că Zîmbrea a trecut şi pe la apartamentul acestuia înainte de tragedie. Zîmbrea a ajuns la uşa casei lui Dedeu mort de beat, cu un bidon de vin alb în mână. Plângea. Dedeu era un fel de şef al şoferilor, iar Zîmbrea tot repeta „am venit la şefu' să mă împace cu nevasta". Nu a fost poftit în casă, dar a băut aşa, la uşă, din bidon, aproximativ un litru de vin.

Adolescentul Vrabie, băgat în cabină

Zîmbrea îşi continuă traseul îndreptându-se spre locuința naşului său, Iulian Rădoi. Pe drum îl „agață" pe adolescentul Adrian Vrabie (16 ani), pe care îl invită să urce în cabina cisternei de lapte, ca să-l plimbe un pic. Vrabie a povestit anchetatorilor că, ajuns la naş, Zîmbrea a mai consumat un pahar de vin. De la casa naşului, Zîmbrea s-a întors spre locuința sa. În dreapta, timid, adolescentul Vrabie. Pe drum a intrat cu maşina într-o gură de canal descoperită, dar a mers mai departe. Lăsarea întunericului l-a prins pe Zîmbrea în fața blocului său.

Era cu un picior pe bordura de ciment şi cu unul pe accelerația maşinii şi ambala motorul aşa, prosteşte. Locatarii au ieşit la geamuri, deranjați că nu mai pot urmări Revoluția în condiții optime, la televizor. Speriat, adolescentul Vrabie a sărit din maşină şi s-a pierdut în fumul de motorină arsă. Văzând acestea, Zîmbrea a demarat, fără un scop precis, către centrul oraşului, cu o viteză de 60-70 de kilometri pe oră.

Zidul sfântului lăcaş

23 decembrie 1989, ora 19.00. În centrul oraşului Giurgiu, localnicii răguşiseră de bucurie. Cântau chiar şi „Olé, olé, Ceauşescu nu mai e!". Se pregăteau să facă şi ei ceva serios pentru națiune şi pentru istorie, aşa cum sunau şi chemările de la televizor: să meargă la Bucureşti, să apere Revoluția.

Strânşi pe Calea Bucureşti, între Biserică şi unitățile militare, giurgiuvenii dădeau buzna să urce într-o autoşa pe care o antamaseră să-i transporte în Capitală. Erau mulți, căci curtea bisericii era plină (cu toții aşteptau să coboare un terorist care, se zicea, îşi făcuse cuib în turla Bisericii; Armata chiar a tras în turlă, dar nimic). Şi strada era plină, şi autoşaua aproape se umpluse şi ea. Toți – să plece la Bucureşti.

În această hărmălaie se vede în depărtare o autocisternă de lapte mergând în zig-zag. Zîmbrea, vesel, strunea cu greu maşina, căci nivelul alcoolemiei ajunsese la 1,85 la mie şi începea să se lase ceața. Strunea maşina greu, dar hotărât.

În apropierea Bisericii Eroilor, maşina de lapte a lui Zîmbrea loveşte autoşaua în care se aflau manifestanții pregătiți să plece la Bucureşti. Din acroşajul cu autoşaua revoluționarilor, maşina de lapte ricoşează în stradă, apoi Zîmbrea, derutat, virează brusc stânga şi intră într-o mulțime de manifestanți. În viteză, cisterna urcă două trepte din fața bisericii şi se opreşte în zidul sfântului lăcaş. Patru oameni mor pe loc striviți, doi decedează la spital, iar 15 sunt grav răniți.

În Giurgiu, Zîmbrea e şi azi terorist

După accident, în Giurgiu s-a declanşat zvonistica. Era perioada isteriei teroriste de la Televiziune. Au apărut scenarii: „Zîmbrea e terorist", „Zîmbrea nu e terorist, dar a fost drogat de terorişti", „În cabină, lângă Zîmbrea, mai era o persoană care i-a turnat pe gât un drog". Chiar Zîmbrea declarase după accident că a intrat cu maşina în oameni fiindcă fusese ameninţat de terorişti, lovit în cap cu un lemn şi, evident, drogat.

În ziarul local „Cuvântul liber" a apărut, în ianuarie 1990, un articol cu titlu interogativ: „A fost accidentul din 23 decembrie un act terorist?". Acolo, Zîmbrea lămureşte lucrurile: „Nu mai ţin minte nimic. M-am trezit la spital, unde din toate părţile auzeam că am făcut un accident foarte grav. Tot ce am spus până acum, că am fost ameninţat de terorişti şi altele de genul acesta, sunt minciuni. Mi-a fost frică de mânia poporului. Adevărul este că nu ştiu nimic. Nici că am intrat în demonstranţi, nici că am avut un pasager în maşină. Toate acestea le-am aflat de la cei care m-au dus la spital. Posibil să fi avut pe cineva în cabină, dar acum nu-mi amintesc nimic".

Giurgiuvenii Giuliano Voinea şi Marin Stoenescu, care se aflau în cabina autoşeii pe care a lovit-o cisterna, spun că lângă Zîmbrea mai era încă o persoană. Marin Dedeu, colegul şoferului, e convins că acel pasager, despre care s-a vorbit că ar fi fost în maşina de lapte în momentul producerii accidentului, era un obiect casnic. „Teroristul din dreapta lui Zîmbrea a fost de fapt maşina de spălat pe care o ţinea în cabină. Vă spun sigur. Mă şi mir că în actele de la Procuratură nu s-a menţionat nimic despre maşina asta de spălat, pe care a purtat-o cu el toată ziua".

Din finalul articolului apărut în „Cuvântul liber": „O întrebare pluteşte asupra acestui tragic accident soldat cu 6 morţi şi 15 răniţi. A fost un act terorist? La această întrebare pusă organelor de cercetare penală am primit următorul răspuns: «Cercetăm cu mare probitate acest caz, sub toate aspectele. Concluzia noastră este clară: nu este vorba despre un act terorist»".

Zîmbrea a fost condamnat la 15 ani de închisoare, iar cazul a fost închis. Nu a fost terorism, dar a fost la Revoluţie.

Ion Zîmbrea a fost închis la Penitenciarul Gherla până în 1998, când a fost eliberat condiţionat. Nevasta lui, care lucra tot la fabrica de lapte, a depus actele de divorţ şi a plecat în Italia. El nu s-a mai dus să-şi ia cartea de muncă de la fabrica de lapte din Giurgiu.

Doi bărboşi

Despre cum a devenit acest accident auto un caz al Revoluţiei române am discutat, la o masă rotundă, cu revoluţionarii giurgiuveni. Dumitru Lucian Niţu este unul dintre cei care au scăpat cu viaţă din acel accident. În 1989 avea 18 ani şi venise în faţa Bisericii Eroilor alături de prietenul său, Iulian Manole, care a murit zdrobit în acea zi. „Era Armata acolo, în poziţie de tragere, că se trăgea din turla bisericii. După ce s-au potolit lucrurile, a venit autoşaua să ne urcăm şi să plecăm la Bucureşti, la Televiziune. Eram pe scară, lângă şofer. Am văzut cisterna cum s-a apropiat, a lovit autoşaua şi apoi a intrat în grupul de oameni. Se auzea cum pocneau căpăţâni de oameni. În fracţiunile alea n-am putut să mai fac nimic şi m-am trezit la spital. Eu am avut dublă fractură de bazin, am stat în spital până în luna mai 1990 şi am suportat trei intervenţii chirurgicale".

În privinţa pasagerilor din cabină, Niţu are teoria lui. „Mi s-a părut că şoferul mai era cu cineva în maşină. Se spune că ar mai fi fost doi inşi cu el, care ar fi fugit după accident. Eu cred că a fost o diversiune, ceva premeditat, nu un accident. Am văzut şi cum au scos doi bărboşi din curtea bisericii şi i-au băgat în unitatea militară. E prea mare coincidenţa cum a apărut ăla cu maşina imediat după ce s-a retras Armata.

Adică ne atragi acolo, te retragi şi vine ăla cu maşina şi intră în oameni".

Fără să-şi dea seama, Niţu susţine teoria iliesciană a Revoluţiei. Şi, făcând asta, îşi apără şi statutul său de revoluţionar de conjunctură. „Ceauşescu a fost apărat de terorişti. Şi dacă nu-l omorau pe 25, erau şi mai multe victime", spune giurgiuveanul.

Ionel Trăistaru, preşedinte la Asociaţia „22 Decembrie - Giurgiu", argumentează: „Oamenii erau în coloană, erau manifestanţi când a intrat maşina în ei. Păi, de ce n-are legătură cu Revoluţia? Da' cu ce are legătură? Omul era în coloană, participa la Revoluţie. Cum demonstrez eu dacă ăla a fost drogat sau nu, dacă a fost accident sau act terorist? Dar chiar dacă a fost un accident provocat de un om beat, tot are legătură cu Revoluţia, că erau în coloană. Una e să-ţi cadă o ţiglă în cap, alta e să intre ăla în ei. Ăştia plecau la Bucureşti, că aveau curaj".

Teroriştii de lapte, dar şi de miere

1992 a fost anul în care cuvântul „revoluţionar" a început să capete o conotaţie negativă. În goana după beneficii, mulţi au dat buzna la asociaţiile de revoluţionari şi s-au înscris, probându-şi curajul din decembrie 1989 cu mărturii mai mult sau mai puţin plauzibile. Şi judeţul Giurgiu are impostorii lui. Oricine a suferit o rană corporală în zilele Revoluţiei sau măcar a experimentat o combustie interioară deosebită a simţit nevoia să-şi ceară drepturile în 1992.

Cetăţeanul Marinescu N. Ştefan, maior în rezervă, era detaşat în 1989 să păzească şi să îngrijească stupina unităţii IAS Prundu, pentru a realiza cota de miere planificată. În noaptea de 25 spre 26 decembrie 1989, în timp ce patrula în jurul IAS, a fost lovit la cap şi în zona abdomenului de persoane necunoscute. I-au dat cu pumnii, dar şi cu picioarele.

A necesitat 35-40 de zile de spitalizare. Deşi nu a putut demonstra că agresiunea a avut legătură cu Revoluţia, Marinescu cerea, şi el, la mai bine de un an de la evenimente, recunoaşterea drepturilor de rănit în Revoluţia română. Poveste cu final trist: Marinescu nu a primit certificat de revoluţionar. Nu-i corect: alţi impostori au primit.

Ucişi de maşina de lapte

- Ion Cimpoieru (38 de ani) – tractorist
- Adina Vasile (15 ani) – elevă în clasa a IX-a
- Iulian Manole (23 de ani) – fotbalist
- Gheorghe Văduva (42 de ani) – zidar
- Traian Enache (61 de ani) – pensionar
- Teodor Cociş (20 de ani) – şofer

Teroristul care s-a predat după ce a mâncat o friptură

La Giurgiu, Revoluţia a lăsat în urmă câţiva morţi şi mai multe semne de întrebare. Revoluţionarii sunt siguri şi acum că în oraşul lor au fost terorişti. L-au prins pe unul în timp care prânzea la restaurantul Ancora.

În anul 1989, în oraşul Giurgiu se trăia la fel de rău ca în oricare alt loc din ţară. „Degeaba eram aproape de graniţă. În primul rând, nu te puteai apropia, în al doilea rând, bulgarii erau mai amărâţi decât noi", spune Ionel Trăistaru, revoluţionar, născut şi crescut în oraşul de pe malul Dunării. În ciuda acestei stări de fapt, giurgiuvenii îndurau cu smerenie jugul regimului ceauşist şi probabil l-ar fi îndurat mult şi bine dacă n-ar fi venit Revoluţia peste ei.

Când a venit, i-a luat prin surprindere, chiar dacă la Timişoara se declanşaseră acţiuni dure de protest încă din 16 decembrie. În momentul simbolic al dărâmării comunismului

în România – fuga cuplului dictatorial din Comitetul Central (22 decembrie, ora 12.09) –, eroii insurecției de la Giurgiu erau departe de orice gând revoluționar: Cornel Rădoi dădea concurs pentru obținerea unui post de vitrinier, Ion Gaghii se uita la televizor, iar Emil Burtavel era în vizită la soacră.

Cu toate că în București, la numai 60 de kilometri distanță, lumea lua cu asalt Comitetul Central, la Giurgiu era atât de liniște în dimineața de 22, încât funcționarii din Județeana de Partid lucrau în program normal. „În data de 22 decembrie, în jurul orei 9.00, m-am deplasat la Comitetul Județean Giurgiu pentru rezolvarea unor probleme personale. La acea oră nu era nimeni în fața instituției, iar în sediu se aflau numai funcționarii Consiliului Județean", a scris șoferul Marin Jantea în declarația dată în „Dosarul Revoluției".

Ionel Trăistaru, liderul revoluționarilor giurgiuveni, susține că el și alți prieteni au ocupat sediul Consiliului Județean înainte de ora 12.00, însă este contrazis tocmai de camarazii pe care îi nominalizează. Ion Gaghii admite că a ieșit din casă după ce i-a văzut la televizor pe Mircea Dinescu și pe Ion Caramitru proclamând victoria Revoluției. Și Cornel Rădoi recunoaște că a ieșit în stradă după ora 13.00: „Pe 22 decembrie, în jurul prânzului, mă aflam la magazinul Adam din Giurgiu, unde făceam ultimele retușuri la vitrina pe care o pregătisem în cadrul concursului pentru ocuparea unui post de vitrinier. Atunci am văzut un bărbat care asculta radioul, aruncând căciula în aer. Am auzit cum se transmitea că tiranul a fugit. Am luat un steag tricolor și am plecat spre centrul orașului".

Trecuse de ora 13.00 când manifestanții din Giurgiu s-au adunat în fața Consiliului Județean și, neîntâmpinând rezistența niciunei forțe de represiune, câțiva dintre ei s-au hotărât să pătrundă în sediu. „Ușa de la intrare era încuiată, așa că am intrat prin spate, pe o ușă de serviciu. L-am închis pe primul-secretar într-un birou și după aceea s-a vorbit de la balcon. «Jos comunismul, jos pe dracu'!», din astea s-au spus. S-a aruncat cu cărți, unii zbierau. Erau mii de oameni adunați. De la șantierul naval, de la combinatul chimic, de peste tot", povestește Ionel Trăistaru, președintele Asociației „22 Decembrie Giurgiu".

Dacă în alte orașe dărâmarea structurii comuniste s-a produs în urma unor lupte grele, liderii vechiului regim fiind bătuți și alungați de revoluționari, la Giurgiu totul s-a derulat sub auspicii pașnice. Ion B. Popescu, primul-secretar al județului, a scăpat doar cu o muștruluială verbală, după care a fost păzit și hrănit chiar de către revoluționari. Mai mult, aceștia au avut grijă ca liderul comunist să-și încaseze salariul, că doar venea Crăciunul.

„Într-un sertar din biroul primului-secretar am găsit suma de 113.000 de lei. 100.000 i-am predat contabilului-șef al Consiliului Județean, iar 13.000 de lei i-am lăsat primului-secretar, deoarece s-a spus că reprezintă salariul lui", relatează revoluționarul Marin Jantea.

După ce au vorbit mulțimii adunate-n Piață de la balconul Județenei de Partid, liderii revoluționarilor au constituit un Comitet de Criză, transformat seara în CFSN Giurgiu, avându-l ca președinte pe Mădălin Tănase.

Cu AG-ul în turla bisericii

La fel cum s-a întâmplat și în restul țării, începând din seara de 22 decembrie, bucuria pașnică a giurgiuvenilor a lăsat locul isteriei teroriste, alimentată de diversiunile transmise la Televiziune și de zecile de zvonuri false care veneau din toate părțile. La Consiliul Județean se primeau telefoane care anunțau că apa a fost otrăvită, că un grup de teroriști aflați la bordul unor elicoptere va arunca în aer Combinatul Chimic sau că vor fi atacate cele două unități militare din oraș. În conlucrare cu Armata, revoluționarii au trecut la verificarea informațiilor venite prin telefon. Chiar dacă nici măcar unul dintre ele nu s-a confirmat, zvonurile au sădit panică și au trezit închipuirile oamenilor.

Declaraţia lui Marin Jantea este grăitoare: „M-am deplasat la Combinatul Chimic împreună cu alţi revoluţionari, însă acesta era deja apărat de un grup de 30 de militari. Un maior dintre ei mi-a spus că nu se trăsese anterior şi că nu este niciun terorist în zonă, dar chiar atunci una dintre cele trei macarale-turn era neînfrânată şi se mişca în bătaia vântului, iar reflectoarele combinatului luminau cabina macaralei, lăsând impresia că ar fi un elicopter. M-am deplasat împreună cu maiorul şi am constatat că nu este vorba despre vreun elicopter sau terorist".

Nebunia a continuat şi în zilele următoare. Revoluţionarii din Giurgiu susţin că pe 23 decembrie s-a tras asupra unităţilor militare din turla unei biserici şi din blocurile aflate în apropierea obiectivelor militare. Armata a ripostat cu violenţă, ciuruind mai multe imobile şi executând foc cu armament greu (AG – aruncător de grenade) în turla bisericii. În haosul creat, soldatul Cătălin Petroşanu a fost împuşcat mortal. Deşi anchetele ulterioare au stabilit că acesta a fost omorât din greşeală de către unul dintre camarazii săi, dispunând neînceperea urmăririi penale prin motivaţia unei „erori de fapt", mulţi oameni din Giurgiu mai cred şi astăzi că tânărul militar a fost împuşcat de terorişti.

Un terorist de treabă

Revoluţionarii din Giurgiu n-au avut parte numai de un aparat de partid care a cedat uşor. Şi teroriştii au fost ceva mai blânzi decât în alte părţi, ba chiar unul dintre ei s-a predat şi a dezvăluit întregul plan pe care trebuia să-l pună în aplicare. Ion Drăgan, zis „Aşchie", a trăit Revoluţia ca orice marinar care se respectă: cu pletele în vânt şi cu arma în mână. Unde era pericolul mai mare, acolo era şi el, înfruntând aventură după aventură. Are multe amintiri din acele zile, dar mai presus de toate este o întâmplare petrecută în dimineaţa zilei de 23 decembrie.

„S-a primit un telefon că e un terorist la restaurantul «Ancora». Omul mânca o friptură şi i se vedea încărcătorul la piept. Mânca liniştit, dar se vedea. Poliţia era dezarmată, noi, revoluţionarii, asiguram ordinea. Şi m-am dus eu, am intrat în restaurant şi m-am îndreptat cu arma spre el. Ăilalţi au rămas afară, mă urmăreau prin geam, să vadă ce se întâmplă", povesteşte Ion Drăgan.

Nu vom şti niciodată cum a arătat într-adevăr această scenă antologică a Revoluţiei române, dar ni-l putem închipui pe plăpândul revoluţionar giurgiuvean înaintând cu vigilenţă către mercenarul care îşi savura în linişte friptura, cu cinismul omului antrenat pentru orice fel de situaţie. „Când am văzut că nu zice nimic, m-am aşezat lângă el. I-am zis: «Sunt evenimente în ţară, fierbe lumea şi ţie ţi se vede arma la piept. Nu te supăra, pune-o pe masă măcar!». Omul a zâmbit şi a zis că aştepta să vină unul la el, ca să se predea. Că el copilărise prin zonă şi că fusese luat de mic la Bucureşti. Mi-a povestit multe. Că o să se tragă din turla bisericii de către doi care au venit cu el. Şi într-adevăr s-a tras. El de aia venise, să facă diversiune. Omul a scos arma, am luat-o eu şi l-am lăsat să termine de mâncat, după care l-am predat la unitatea militară", mărturiseşte „Aşchie".

Între revoluţionarul din Giurgiu şi misteriosul terorist de la restaurantul „Ancora" s-a legat o prietenie fulgerătoare, care a mers până la împărtăşirea unor gânduri intime. Ion Drăgan pare încă impresionat de întâlnirea din decembrie 1989: „Era extraordinar de atletic. Mi-a zis că fusese pregătit la Băneasa şi că scopul lui era să facă diversiune. El fiind din zonă, plecat de mic, cum se auzea pe vremuri că negrii furau copiii ca să le ia sângele, s-a dus să-şi vadă familia. Părinţii nu l-au mai cunoscut şi atunci s-a dat el sufleteşte peste cap şi de aia s-a predat. Arma pe care o avea era specială, era micuţă, şi a zis că dacă trăgea cu ea, mă rupea de la jumate în două. Era din aia de care vedeţi voi prin filme".

Un surdomut din Năsăud

Din acele zile dominate de haos s-au păstrat şi alte mărturii privind capturarea unor terorişti în oraşul de pe malul Dunării. „Pe 23 decembrie s-a tras din anumite blocuri către unitatea militară. A fost prins unul mărunţel, îmbrăcat bine, bărbierit, aranjat. Zicea că e surdomut, comunica în scris. N-a vrut să spună decât că e de la Bistriţa-Năsăud şi se plimbă prin ţară. L-am predat la unitatea militară", ne-a declarat Ionel Trăistaru.

Pe 24 decembrie 1989, Armata şi revoluţionarii au controlat mai multe blocuri din care se presupunea că au acţionat teroriştii. „Am ajuns la un apartament din care preconizam că s-a tras, dar nu răspundea nimeni. Am spart uşa şi am găsit pe hol un cuţit murdar de sânge. Cât am mai stat, a venit tipul care locuia acolo. Zice: «Ce-aţi făcut, mi-aţi spart uşa?». «Da!». Şi a povestit că, în timp ce se bărbierea, a ieşit unul din sufragerie şi a aruncat cu un cuţit care l-a lovit în picior. Dar e un dubiu. Că el când a coborât să se ducă la spital, Armata era jos. De ce n-a anunţat? După Revoluţie, la vreun an, s-a mutat din oraş. Mi s-a părut suspect. Dacă noi nu spărgeam uşa, el nu spunea la nimeni că a intrat unul peste el în casă", conchide Trăistaru.

În ciuda acestor întâmplări înfiorătoare, prezenţa teroriştilor în Giurgiu rămâne învăluită în mister. Deşi revoluţionarii susţin că au predat mai multe persoane suspecte unităţilor militare, cei de la Armată nu recunosc nimic. „Eu nu am cunoştinţă despre vreun aşa-zis «terorist» predat către noi, deci nu pot să spun ce s-a întâmplat cu acei oameni", zice Nicolae Baciu, care în 1989 era comandantul UM 01724 Giurgiu.

Nici instanţele n-au oferit vreun răspuns, poate şi pentru că unii s-au temut să vorbească. „N-am zis nimic la Procuratură de treaba cu teroristul. La ce să zic? Ca să mi-i pun şi pe ăia în cap? De ce să mă bag eu unde nu ştiu?", filosofează Ion Drăgan.

Subprefectul Parisului şi-a luat căciulă de la Giurgiu

Poziţionarea oraşului la frontiera de sud a ţării a făcut ca Giurgiu să fie printre primele oraşe din ţară care au beneficiat de valurile de ajutoare venite de peste hotare. „Prima dată au venit bulgarii cu vreo două cisterne cu apă, fiindcă se zvonea că e apa otrăvită. Apoi au început să curgă TIR-urile cu ajutoare. Multe treceau spre Bucureşti, iar unele s-au oprit la noi. Am avut delegaţie cu ajutoare venită din Franţa, de la Jacques Chirac. A venit subprefectul Parisului personal, a stat o zi la Giurgiu. S-a plimbat prin oraş şi a cumpărat o căciulă pe care am plătit-o chiar eu. A vrut să aibă şi el o amintire de la noi", povesteşte Ionel Trăistaru. În 1989, Jacques Chirac era primarul Parisului.

*
* *

Ziaristul Ion Gaghii, care pe 23 decembrie 1989 a scos primul ziar liber din judeţ, susţine că la punctul de frontieră de la Giurgiu s-au întâmplat multe lucruri ciudate în zilele Revoluţiei. „Am fost de multe ori prin Vamă, ca să văd ce se petrece. Am văzut, pe 23 şi pe 24 decembrie, multe autocare cu nişte băieţi cam măslinii, unele aveau numere de Franţa. Ziceau că sunt turişti, dar erau îmbrăcaţi toţi la fel. După aceea au început să vină ajutoare, dar erau cam mulţi oameni care intrau sub pretextul ăsta, cam mulţi însoţitori. Cei mai mulţi s-au dus spre Capitală. La nebunia care era în ţară şi care se ştia în toată lumea, trebuia să bată vântul în Vamă. Şi erau numai bărbaţi turiştii ăştia, nu era nicio femeie cu ei. Mi s-a părut ceva dubios". Cam multă francofonie pe la Giurgiu...

Posteriorul bombat al teroristului străin

Maiorul Nicolae Baciu, şef de unitate militară în 1989, a iubit Partidul şi Patria, dar Revoluţia din 1989 l-a pus în postura de a lupta împotriva Partidului şi a Patriei. Important e că a fost vigilent în relaţia cu teroriştii, pe care i-a depistat după un amănunt fizionomic: „Curul nostru, românesc, este plat, da? Ia să vă uitaţi voi la străini, că au curul bombat!"

Pe Nicolae Baciu, colonel în rezervă, Revoluţia l-a găsit la 38 de ani. Era maior şi conducea o unitate militară de pontonieri, UM 01724, din Garnizoana Giurgiu.

Baciu e un oltean cumsecade, de loc din comuna Măciuca, judeţul Vâlcea, „de unde cântă Ioana Radu «De la primărie-n sus, toate lămpile s-au stins»". A venit în Giurgiu în 1974, în interes de serviciu, şi n-a mai plecat.

Pentru maiorul Baciu, Revoluţia a început la Giurgiu şi s-a terminat la Bucureşti. Pe 22 decembrie a fost chemat în Capitală să ajute la apărarea Comandamentului Armatei I, de pe Şoseaua Antiaeriană, unul dintre locurile unde s-a tras cel mai intens în acele zile.

Cu parul şi cu măgarul

La Giurgiu a fost atât de linişte înainte de fuga lui Ceauşescu, încât maiorul Baciu, când a dat drumul la televizor şi l-a văzut pe Caramitru, a exclamat: „Ce mă-sa, mă, e teatru?". Dar nu era. „Singura chestie pe care am făcut-o eu înainte de 22 decembrie a fost paza şi apărarea cazărmii. Nu am ieşit din cazarmă. Fiindcă nu am distribuit muniţie, le-am spus militarilor: «Bă, folosiţi şi voi baioneta de la armă!». Şi le-am dat câte un băţ în mână. Cu paru' ne-am apărat. Mă temeam că s-ar putea împuşca între ei. Apoi, era şi greu să scoatem muniţia şi s-o mutăm din magazie în unitate, trebuia înhămat măgarul la căruţă, că noi aşa căram muniţia, cu măgarul".

Fierberea prerevoluţionară a trecut fără evenimente în oraşul de la Dunăre. Când vine vorba de ziua de 21 decembrie, giurgiuvenii nu prea au ce să spună. Decât că unul dintre revoluţionarii de frunte ai zilei de 21 decembrie din Capitală, defunctul Dan Iosif, făcea bişniţă cu ţigări, pe vremea lui Ceauşescu, undeva pe strada Gării din Giurgiu.

Gândind la nenea

Înapoi la colonelul în rezervă Nicolae Baciu. „Pe 21 decembrie, dimineaţa, m-a sunat Gheorghe Voinea, generalul Armatei I: «Ce faci, mă? Ai distribuit muniţia?». Zic: «Nu». Zice: «Las-o aşa!». Zic: «Cu atât mai bine». Păi, când începeam cu verificarea şi ceruirea muniţiei în zincuri, era lucru de încă două luni. Am lăsat-o aşa".

22 decembrie – fuga dictatorului şi explozia de bucurie din toată ţara. La Giurgiu, oamenii s-au strâns la Comitetul Judeţean de Partid. În jurul unităţii lui Baciu era linişte. Ofiţerii se uitau la televizor. „Spre după-amiază m-am pus să mănânc. Dar nu prea intra mâncarea în mine. Mă gândeam în sinea mea: bă, tata a făcut războiul mondial, Al Doilea. Eu nimeresc în războiul ăsta, or veni ungurii peste noi, hau-bau, dracu' ştia. Şi aveam ciuda asta, că fratele mamei mele – nenea, aşa-i spuneam... cadru militar şi el, era între vârsta mea şi vârsta lu' tata... Şi mă gândeam: ia uite, bă, nenea, al dracului, a scăpat; ce noroc a avut! Şi stăteam aşa şi mă gândeam la nenea şi trecea timpul. Eeee, la orele 21.00 mă sună generalul Gheorghe Voinea, şeful Armatei I: «Ce p... mă-tii faci, bă?». Asta era vorba lui, nu se supăra nimeni. «Ce să fac, dom' general, bine». «Cum bine, bă? Cum bine? Nu e bine că faci bine! Fii atent aici la mine: la 21.30 îmi raportezi că ai început

deplasarea spre Bucureşti în vederea misiunii de luptă. La Comandamentul Armatei I te prezinţi!»".

Era 22 decembrie, ora nouă seara. Baciu a plecat spre Bucureşti pe la zece fără ceva, dar a raportat şi el cum i s-a cerut: 21.30. „Păi, nu era uşor să îmbarci 200 de oameni, muniţie, hrană rece şi o unitate de foc", se scuză colonelul.

„Spargeţi zincurile!"

Şi acum, un moment de maxim suspans. „A venit la mine un căpitan şi a întrebat: «To'arăşu' maior, spargem zincurile?». Muniţia era pusă în nişte cutii ca de conserve, zincuri le spuneam noi. Şi am stat aşa cam zece secunde înainte să răspund, apoi am zis: «Sparge-le, mă!». În momentul când am zis «Sparge-le!», am simţit o picătură de apă, din creştet, care s-a lăsat pe spinare în jos, şi am tras de curea ca să se lărgească brâul pantalonului şi s-a dus pe picior în jos, în călcâi, şi de acolo s-a descărcat. A fost aşa, un fascicul nervos. Asta am simţit eu atunci. Am trecut prin momentul ăla al nebuniei. De la zincuri încolo se putea întâmpla orice. Nu am simţit aşa nici când am auzit la televizor că s-a împuşcat Milea. S-a împuşcat, asta e. Vine Guşă să-i ia locul. Moare şi Guşă, vine următorul. Dar zincurile...".

Şi Baciu a plecat spre Bucureşti, cu zincurile sparte. Erau opt camioane, două autoturisme Aro şi patru maşini cu alimente şi muniţie. În total, 14 mijloace mobile transportând 200 de oameni. „Eu în faţă, într-un Aro, cu arma pe genunchi. Spre ieşirea din oraş era lume... lume... de la ăl cu ţâţa-n gură pân' la ăl cu barba sură. Ne aplaudau. Şi am avut o presimţire, zic: «Ceva e!». Plecam la război şi nu ştiam cu cine ne luptăm. Când am ieşit din Giurgiu, mi s-a făcut rău. Am scos capul pe geam şi am vomitat. M-a văzut un soldat din maşină şi a zis: «E hrană rece în spate». Am luat o bucată de pâine cu brânză şi mi-am mai venit în fire. Am zis că doar n-o să tragă în noi ca în animale, doar suntem oameni, nu? Aveam 38 de

ani, drăguţă. Am ajuns la intrarea în Bucureşti şi pe undeva eu cred că am fost chemaţi ca ăia de la Câmpina. Dar cine ne-a chemat a luat plasă, că noi am schimbat drumul şi n-am mai luat-o prin Măgurele, unde se trăgea ca la balamuc, ci prin Bragadiru".

Un om şi-un câine, în seara de Crăciun

„Am ajuns pe Şoseaua Antiaeriană, la Armata I. Trecuse o Dacie albă şi împuşcase santinela. Se trăgea de ziceai «mamă, unde eşti?». Când nimerea câte un ricoşeu din ăla în asfalt, făcea aşa urât... Nu simulatoare, nene, s-a tras asupra noastră din toate părţile. Noaptea aia, din 22 spre 23, a fost cea mai grea. Tot atunci trebuia să merg la Vitan-Bârzeşti să asigur, alături de Truţulescu, paza centralei termice. N-am putut din cauza focului. Se trăgea dinspre Şoseaua Antiaeriană şi dinspre câmpul Ghencea. Am avut şi un rănit, îl cheamă Oprea, din Mureş. I s-a oprit un glonţ în coloana vertebrală. L-au împuşcat în varză, că Armata avea ogor atunci. L-am tras undeva la adăpost şi începuse să pută, săracu'. Soldatul făcuse pe el. A venit medicul şi a constatat că paralizase. Paralizat e şi acum".

În mintea colonelului Baciu, cea mai clară amintire a Revoluţiei s-a petrecut în ziua de 23 decembrie. „Atunci a apărut o maşină de pompieri în faţa Comandamentului, şi din ea au sărit cinci inşi îmbrăcaţi în combinezoane de fâş gri şi adidaşi gri. N-au avut timp să tragă. Au fost ciuruiţi de santinelele noastre. Au murit toţi cinci. La vreo 15 metri însă, am mai văzut un mort, îmbrăcat civil. Pe ăia cinci i-au cules din mers unii cu o Dacie, iar din civilul mort mânca un câine şi în seara de Crăciun".

Căpitanul şi mustaţa. După 20 de ani

„Un căpitan şi-a ras mustaţa după 20 de ani", schimbă colonelul, brusc, firul amintirilor. „Da, un căpitan şi-a ras mustaţa după 20 de ani. A omorât un om care trăgea cu arma de pe o casă din Antiaeriană. L-a omorât cu un PSL, puşcă semiautomată cu lunetă. Căpitanul a spus cu gura lui că l-a împuşcat, şi împuşcatul s-a rostogolit pe ţiglă. A zis: «Am omorât un om, îmi rad mustaţa. Nu voi mai purta mustaţă în viaţa mea!». Omorâse un om".

Intervenim, cum e şi firesc, cu întrebarea „şi ce dacă? Ce-are mustaţa cu Revoluţia?". Colonelul răspunde: „Drăguţă, nu e lucru uşor să omori omul. Eu l-am întrebat pe tata, care a făcut un război mondial: «Bă, tată, tu ai omorât vreun om?». A zis: «Nu, tată, Doamne-fereşte! Trăgeam şi eu între o tufă şi un pom. De colo până colo. Aveam zona mea în care trăgeam. Dar nu trăgeam în oameni». Cum să iei viaţa unui om? Doamne, Doamne!".

Nici Revoluţia n-a durat o veşnicie. Ne apropiem de concluzii. „Şi am dus-o tot aşa, apărat-tras, apărat-tras, până pe 25 decembrie. După ce l-au omorât pe Ceauşescu, au apărut manifestele alea cu «Crăciunul a fost al vostru, Revelionul va fi al nostru, vă facem, vă dregem». A venit Revelionul, ne-au trimis câte două sarmale şi două prăjituri în cazarmă, acolo, la Antiaeriană. Iar pe 4 ianuarie 1990 am plecat înapoi la Giurgiu".

Când lucrurile s-au mai liniştit, procurorii militari au numărat gloanţele trase în Revoluţie, au scăzut şi au adunat lăzile cu muniţie rămase nedesfăcute şi tuburile cartuşelor folosite, pentru a stabili implicaţiile şi gradul de vinovăţie al celor care au tras. Toate aceste demersuri complicate sunt aruncate în derizoriu de o afirmaţie a colonelului Baciu: „Noi ne-am întors cu muniţie în plus la Giurgiu, că am găsit lăzi părăsite pe acolo prin curte, la Armata I. Le-am găsit şi le-am luat. De ce să se piardă pe acolo?".

Şi tot despre disciplina şi pregătirea militarilor care au tras la Revoluţie, o altă remarcă a colonelului Baciu: „Arma mea de bază e pontonul. Eu cu ai mei făceam poduri şi ancore peste râuri. Nu aveam noi treabă cu arme de foc. Eu nici nu aveam armament la instrucţie".

L-am întrebat pe colonelul Baciu cine crede el că au fost indivizii în fâşuri gri care au apărut în faţa Comandamentului Armatei I cu o maşină de pompieri şi cât de plauzibilă mai este varianta „teroriştilor". Ne-a răspuns: „Părerea mea este că cei care au semănat diversiunea au fost de la Truţulescu, de la «Cercetare în adâncime». Un grup de cercetare în adâncime echivalează cu o bombă atomică. Ăştia puteau să dea drumul chiar şi la barajul de la Vidraru în caz de ceva. Dacă barajul ăsta se rupe, vine apa peste oraşul Piteşti cu o viteză de 160 de kilometri pe oră, cu o înălţime de 11 metri. Ăştia de la «Cercetare în adâncime» sunt oameni aleşi şi verificaţi de o sută de ori. Ăştia sunt înrăiţi. Ştiţi cum făcea Grigore Baştan *(comandantul primului batalion de paraşutişti din România şi inventatorul paraşutelor militare BG-7 şi BG-3)*? Îi lua separat şi îi paraşuta pe vârful Omu. Şi zicea: «Ce zi e azi? Marţi? Vineri la ora 13.00 ne întâlnim în cazarmă, la Buzău!». Nu tu mâncare, nu tu bani, nimic. Să se descurce. Deci, aşa e treaba acolo, tăticu'. Şi ăştia nu vor vorbi niciodată despre Revoluţie. Ăştia semnează nişte angajamente. Deci, o parte de la Truţulescu. Apoi, părerea mea este că ăia îmbrăcaţi în gri, care au venit cu maşina de pompieri, au fost străini. Să spun şi de ce *(se întoarce cu spatele şi arată cu degetul spre zona fesieră)*. Curul nostru, românesc, este plat, da? Ia să vă uitaţi voi la străini, că au curul bombat! N-a murit unul cu faţa în sus. Toţi au murit cu faţa în jos, şi ne uitam la ei şi erau toţi cu curul bombat. Nu râdeţi! Vorbesc foarte serios!".

Străinii cu curul bombat: Mitroiu, Ciurlea, Popa, Epure...

Am râs, dar numai de râs nu era. Cum o poveste precum cea a teroriştilor cu curul bombat nu poate să-ţi dea pace, am pornit într-o misiune de scotocire a dosarelor cu morţii din zona Antiaeriană – Mărgeanului. Aici au fost înregistraţi 48 de morţi şi 98 de răniţi. Iată ce se arată în Raportul Parchetului Militar cu privire la evenimentul evocat de colonelul Baciu: „O categorie de incidente a fost consecinţa apelurilor făcute la Radio şi Televiziune, în urma cărora unii cetăţeni s-au deplasat la unităţile militare de pe şoseaua Antiaeriană pentru a solicita arme cu care să lupte pentru apărarea Revoluţiei. Din cauza suspiciunii şi a fricii, urmare a zvonurilor despre terorişti, militarii din dispozitivele de apărare ale unităţilor au deschis focul asupra acestor persoane, bănuind că au intenţia să atace unităţile. În ziua de 23.12.1989, în jurul orei 12.00, maşina de pompieri cu numărul de înmatriculare 0548-3, proprietatea întreprinderii Motoare Diesel – Bucureşti, aflată în rodaj şi condusă de Epure Alexandru, a fost oprită în zona Zeţari de un grup de tineri. Aceştia i-au cerut şoferului să-i transporte la unităţile militare din Şoseaua Antiaeriană pentru a solicita arme. În momentul când maşina de pompieri a pătruns pe Şoseaua Antiaeriană în dreptul unităţilor militare, asupra acesteia s-a deschis focul de către militarii aflaţi pe un tanc ce patrula pe Şoseaua Antiaeriană şi apoi de către militarii aflaţi în dispozitivul de apărare al unităţilor. Maiorul Enuţă Constantin, comandantul tancului ce aparţinea UM01303 Târgovişte, a declarat că primise prin staţia radio de la bord ordinul de a deschide focul asupra autovehiculelor care circulau cu farurile aprinse. În acest incident au decedat numiţii Mitroiu Ionel, Panica Costel şi Ristescu Viorel şi au fost rănite patru persoane: Ciurlea Florin, Epure Alexandru, Popa Daniel şi Tudoran Nicolae".

Povestea colonelului Baciu nu este doar un episod dintre multele care definesc Revoluţia, ci şi o frescă a bravei Armate române în decembrie 1989.

CRAIOVA

ALO? MOARTEA LA TELEFON

Craiova este cel mai bun exemplu despre cum se poate produce un masacru într-un oraş care avea toate şansele să fie ocolit de „terorişti". Un telefon al lui Militaru – Generalul Moarte – a fost suficient pentru a transforma sărbătoarea în parastas. Revoluţia oltenilor a început comic (la coadă la rahat) şi s-a terminat tragic (19 morţi şi aproape 100 de răniţi).

La Craiova, seria jertfelor inutile a început în libertate, în seara de 22 decembrie, după ce Revoluţia învinsese la Bucureşti şi Nicolae Ceauşescu fugise din sediul CC. De fapt, la ora la care a căzut primul oltean în oraşul de pe Jiu, Ceauşescu era prizonier într-o cazarmă din Târgovişte. Dar asta n-o ştiau nici oltenii, nici bucureştenii, o ştiau doar „teroriştii". Tocmai se instalaseră „la butoane" şi se jucau de-a viaţa şi de-a moartea, camuflaţi în spatele mesajelor televizate.

Înainte de a fi revoluţionar, atât cât a fost, Craiova era doar un alt oraş supus, cu capul plecat în faţa regimului ceauşist. Îşi desfăşurau aici activitatea oameni grei, de încredere, ai familiei dictatoriale, astfel că pe malul Jiului se formase o adevărată extensie a mâinii de fier care conducea de la Bucureşti.

Disidenţa unei mari iubiri

Colegul Laurenţiu Ungureanu de la „Adevărul" a reconstituit Revoluţia de la Craiova aşa cum a fost ea: comică la început, tragică la final.

Una dintre puţinele disidenţe ale oltenilor a fost consemnată de jurnalistul Ion Jianu în volumul „Fenomenul Universitatea Craiova '91". Este vorba despre un dialog între Sorin Cîrţu (bănuit că ar fi avut dolari îngropaţi în curtea casei) şi primul-secretar PCR al judeţului Dolj, Ion Traian Ştefănescu. Antrenorul, fost mare jucător, a cerut – şi a obţinut! – sprijinul demnitarului pentru a se bate de la egal la egal, pe terenul de fotbal, cu Steaua, Dinamo, Victoria şi Flacăra Moreni, echipele favorite ale regimului.

Pe terenul vieţii, Craiova l-a susţinut pe Ceauşescu până în ultima clipă. Nu întâmplător, a reacţionat prompt în problema „huliganilor" de la Timişoara. Comitetul Judeţean de Partid, condus de primul-secretar Ion Traian Ştefănescu (fost lider UTC pe ţară), s-a dovedit a fi extrem de operativ în misiunea de restabilire a liniştii pe străzile din capitala Banatului. În seara de 20 decembrie, în urma ordinului venit de la şeful Gărzilor Patriotice pe ţară, colonelul Corneliu Pîrcălăbescu, aproape 10.000 de craioveni au fost înarmaţi cu bâte, cozi de mături, bastoane de cauciuc, ciomege de lemn sau răngi şi urcaţi în trenuri cu direcţia Timişoara, pentru a le băga minţile în cap „huliganilor".

*

* *

Ion Traian Ştefănescu era unul dintre apropiaţii familiei dictatoriale, în special al lui Nicu Ceauşescu. Într-o încercare a Elenei Ceauşescu de a face curăţenie în anturajul lui Nicuşor, Ştefănescu a fost mutat la Sălaj, tot prim-secretar. Şi Sălajul l-a făcut celebru. Ca să se reabiliteze în ochii şefilor de la Bucureşti, acesta a raportat, în urma unuia dintre simulacrele de alegeri la care Nicolae Ceauşescu candida la Preşedinţia României, o prezenţă la vot de 100% şi tot atâtea procente în favoarea

Tovarăşului. În general, în judeţe se raporta o prezenţă de circa 99%. Pentru isprava sa, Ştefănescu a fost mutat la Dolj, judeţ mare, tot ca prim-secretar.

Telefonul lui „Te-Leagă"

„Pe 20 decembrie 1989, la ora 20.30, am fost chemat la Cabinetul 1, împreună cu Ion Dincă. Mi s-a dat ordin de către Nicolae Ceauşescu, mi s-a adresat chiar mie, ca 22.000 de luptători din Gărzile Patriotice să fie trimişi la Timişoara. Mi-a specificat să trimit 10.000 din Dolj, 6.000 de la Olt şi 6.000 de la Vâlcea", a declarat colonelul Corneliu Pîrcălăbescu în faţa Comisiei Senatoriale pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989.

Fostul prim-viceprim-ministru Ion Dincă (poreclit şi „Te-Leagă", pentru că umbla cu cătuşe la el şi aresta în stânga şi-n dreapta) a confirmat, în faţa Comisiei Senatoriale: „Am plecat cu Pîrcălăbescu şi l-am sunat pe Ion Traian Ştefănescu la Dolj, care a spus că îi vor fi necesare cinci garnituri de tren".

„În seara de 20 decembrie, pe la ora 22.30, cei care erau în tura a doua la Fabrica de Avioane Craiova au fost anunţaţi că trebuie să meargă spre gară. Era forfotă mare în întreprindere. Adi Marinescu, un cunoscut cântăreţ al nostru, care purta mustaţă şi cântase cu Cotabiţă şi care mai avea şi un grad de rudenie cu Petre Ţuţea, a venit la mine să-mi spună că pleacă la Timişoara", povesteşte craioveanul Toma Velici, care lucra la staţia de radioficare a întreprinderii.

Muncitorii au plecat în acea seară din Craiova fără să ştie unde şi de ce. Veneau femeile după bărbaţi la gară, făceau scandal – la Radio Europa Liberă au fost anunţate tulburări în Gara Craiova –, dar nici vorbă să-şi ia bărbaţii înapoi. Craiova se golea şi de muncitori, şi de ciomege. Cel care coordona aceste acţiuni şi care chiar i-a însoţit pe muncitori era Ioan Mihalcea, şeful Statului Major al Gărzilor Patriotice Dolj. În

1992, în democraţie, Mihalcea – care, practic, le-a pus în mână bastoane muncitorilor – solicita Asociaţiei „22 Decembrie Craiova" să-i recunoască meritele de revoluţionar şi, prin urmare, să-i faciliteze obţinerea certificatului de „luptător cu merite deosebite pentru victoria Revoluţiei". Mare minune: nu l-a primit.

De-ale gurii pentru fraţii olteni

„Pe 21 dimineaţa plecam cu autobuzul spre întreprindere. Aceste autobuze erau, de obicei, înţesate de oameni. Ei bine, atunci n-a mai fost aşa plin. În plus, nici jocul nostru tradiţional de şeptic, pe durata cursei, nu s-a mai ţinut. Era clar că se întâmplă ceva", povesteşte Toma Velici.

Autobuzele din Craiova erau aproape goale pentru că 10.000 de doljeni se aflau în trenurile care goneau spre Timişoara. Primii ajungeau în capitala Banatului chiar în dimineaţa de 21 decembrie, când Toma Velici nu mai avea cu cine să joace şeptic.

La Timişoara s-a întâmplat ceva neprevăzut. Bănăţenii au venit în gară şi i-au aşteptat pe olteni cu pâine şi cu salam, iar luptătorii din Gărzi, înduioşaţi de acest gest şi nemâncaţi de ore bune, au fraternizat cu demonstranţii.

În dimineaţa de 22 decembrie, primii muncitori înarmaţi cu bâte şi cozi de mătură s-au întors din Banat direct la întreprinderile de unde fuseseră „dislocaţi". Ei le-au povestit şi colegilor despre protestele timişorenilor, care nu păreau a fi „huligani", cum îi catalogase Ceauşescu la televizor. Se bucurau muncitorii din Craiova, discutau şi sperau şi ei, ca oamenii, dar, în oraş, focul revoluţionar parcă nu voia să se aprindă.

Principalele griji erau, mai degrabă, cele ale zilei de mâine. La chioşcul alimentar de la secţia de Prelucrări Mecanice a Fabricii de Avioane Craiova se anunţase că se bagă rahat şi bomboane de pom. Vreo 20 de muncitori au şi format, regulamentar, o coadă. Era 7.30 dimineaţa. „Când am văzut că s-au strâns oamenii, m-am dus repede la staţia de radioficare şi am pus «Deşteaptă-te, române», apoi am ieşit în curte. A apărut şi insul de la pază, Ion Dobre, cea mai dizgraţioasă persoană din toată întreprinderea – până şi pe fiul lui îl amendase. Când l-au văzut pe Dobre, muncitorii au început să-l huiduie. Aşa a fost să fie, stăteam la coadă la rahat când a început Revoluţia. Am lăsat rahatul şi am strigat «Libertate!, Libertate!»" povesteşte Toma Velici.

Din una-n alta, în aşteptarea rahatului şi revoltaţi pe Dobre, muncitorii au început să ia elan revoluţionar. A apărut, repede, şi prima pancartă: „Timişoara, te iubim. Din Craiova noi venim". Cine o pregătise, rămâne un mister.

„Mă, copii, n-am ce să vă fac"

Directorul general al Fabricii de Avioane, Dumitru Geantă, încerca să liniştească spiritele, dar scânteia se aprinsese, şi în curtea întreprinderii se strânseseră sute de oameni care voiau să protesteze în faţa Judeţenei de Partid. Grupul de comandă, format din Toma Velici, Ioan Sârbu, Marian Jean Marinescu, Dumitru Drăghici, Ion Urziceanu şi Petre Nadolu, a negociat cu şeful fabricii. Văzându-se încolţit, acesta le-a dat protestatarilor mână liberă şi un ultim sfat: „Mă, copii, n-am ce să vă fac, dar măcar aveţi grijă să nu distrugeţi pe acolo, pe unde vă duceţi".

La Întreprinderea de Utilaj Greu (IUG), situată într-o zonă apropiată de Fabrica de Avioane, s-a aflat imediat de răzmeriţă. „Fostul director de atunci de la IUG a venit şi ne-a spus: «Ăştia de la Avioane începură să protesteze şi ieşiră la poartă. Cică vor să vină spre centru, poate mergem şi noi». Păi, n-a durat zece minute, că imediat ne-am strâns la poartă. I-am aşteptat pe cei de la Avioane şi am ieşit, încolonaţi, după ei", povesteşte revoluţionarul Ilie Vieru.

Grupul revoluționarilor se mărea constant, pe drum alăturându-se şi alți craioveni. Nu prea ştiau ei ce vor exact, dar important era că ies în stradă.

În fața Județenei de Partid, muncitorii i-au cerut lui Ion Traian Ştefănescu să li se alăture: „Ştefănescu, fii cu noi!". Frica primului-secretar de a ieşi la balcon a schimbat însă atitudinea manifestanților, care au început să strige „Afară, afară!". Era ora 10.30 şi tensiunea creştea.

Protestatarii au vociferat în fața Județenei de Partid până în jurul orei 13.00, când s-a anunțat la TVR că „dictatorul a fugit". Apoi au devenit revoluționari entuziaşti. De la Snagov, Ceauşescu sunase în mai multe județe pentru a se refugia, inclusiv în Dolj. Privind pe fereastră, de după perdea, Ion Traian Ştefănescu îl informase că la Craiova nu prea e linişte.

Unul dintre activiştii de partid aflați în acea vreme în sediu, care a dorit să-şi păstreze anonimatul, a dezvăluit, pentru o carte-documentar nepublicată încă până în 2010, din culisele Comitetului Județean de Partid. „Traian Ştefănescu era îmbrăcat în trening. Ne-a chemat şi ne-a zis: «S-a terminat tot, fiecare plecați şi vă descurcați». Apoi, el a fost extras din sediu de către Dinel Staicu pe uşa din dos". Pe atunci, Dinel Staicu era milițian; devenit, după Revoluție, om de afaceri, patron al echipei de fotbal Universitatea Craiova şi expert în inginerii financiare, el şi-a schimbat numele în Dinel Nuțu şi, în cele din urmă, a fost închis pentru infracțiuni economice.

Ştefănescu a fost dus, alături de soția sa, la Garnizoana generalului Dumitru Roşu, şeful Armatei a III-a, unde a locuit până la 31 decembrie. „Avea Ştefănescu acolo băutură şi mâncare să trăiască 20 de ani", confirmă colonelul Ion Bărbulescu, ofițer II în secția Operații Armata a III-a, aşadar subordonat al generalului Roşu.

Revoluționarii au intrat în sediu, au completat mai multe liste, au format un comitet de conducere, însă lipsea persoana cu cea mai mare autoritate, care să liniştească masele din fața balconului. Ministrul postrevoluționar al Transporturilor, Radu Berceanu, care s-a numărat printre primii revoluționari din Județeană, povesteşte: „Cineva a venit cu ideea să-l aducem pe Tudor Gheorghe, pentru că era cunoscut şi oamenii aveau încredere în el. El era însă la şprițuri, cu nişte prieteni, când am ajuns acasă la el. Cu chiu, cu vai, l-am adus în balcon să vorbească mulțimii".

Toma Velici îşi aminteşte că i-a cerut maestrului şi o dedicație muzicală, menită să sensibilizeze mulțimea. „Chiar eu l-am primit în sediu pe Tudor Gheorghe. I-am spus: «Nea Tudorică, vine o vreme, vine o vamă»", povesteşte Velici.

Primul discurs al Craiovei libere

Merită redat primul discurs auzit în fața Județenei de Partid din Craiova, aşa cum a fost el înregistrat de martori. Autorul este necunoscut. Discursul a fost ținut, de la balcon, după anunțarea fugii lui Ceauşescu.

„Nu, nu mai putem continua, nu mai putem merge înainte. Ne-am împotmolit, am intrat în noroi până la gât şi continuăm să ne afundăm. Muți şi cu durerea în suflet, închidem ochii fără a striga disperați după ajutor. Auzim voci, imense voci, de lângă noi, de lângă casă, din centrul oraşului, din oraşele apropiate, din toată țara, din țările vecine, din țările îndepărtate, din țările cele mai îndepărtate, chiar din ceruri auzim voci care se roagă pentru noi, se roagă să nu murim. Dacă murim, să nu murim astfel, înecați în mocirlă, să murim demni şi omeneşte, să murim, dar să nu fim omorâți! Am senzația că mă opresc din scufundare. Deschid ochii şi văd deasupra mea oameni în uniformă cu țevile puştii îndreptate spre mine. Îmi fac rugăciunea. Într-o fracțiune de secundă, mă gândesc la cei dragi, la cei umiliți, la mine. Mă rog pentru soarta celor rămaşi. Încă o țeavă de puşcă se îndreaptă către mine. Şi încă una, şi încă multe altele. Doamne, de ce nu trag? La Timişoara şi la Bucureşti au tras la comandă. De ce nu primesc comanda? Mă uit la ei, sunt tineri, foarte tineri. Alții, mai maturi, se uită spre mine şi parcă plâng. Nu se poate, criminalii nu plâng. Oare delirez? Închid ochii. Aud un glas

de femeie care se roagă la Dumnezeu şi iar deschid ochii. Erau mai mulţi şi toţi cu ţevile puştii îndreptate spre mine. Cu o ultimă suflare, nu mai pot: trageţi, trageţi odată!".

Şi n-au tras. Nu acolo şi atunci.

„Domnule Iliescu, poporul vă iubeşte!"

În seara de 22 decembrie 1989, comandantul Armatei a III-a, generalul Dumitru Roşu, îl asigura pe succesorul lui Ceauşescu de sprijinul oltenilor, chiar dacă aceştia nu prea auziseră de Ion Iliescu. Nici nu se murise până în acea seară la Craiova. Manevrele generalului Roşu şi un telefon dat de generalul Militaru, tovarăşul multiubitului Iliescu, au schimbat dramatic situaţia. Pentru meritele sale în producerea măcelului, Roşu avea să ajungă consilier prezidenţial. Al lui Ion Iliescu, evident.

Sediul Judeţenei de Partid din Craiova s-a numărat printre focarele diversioniste din vremea Revoluţiei. Zvonurile alarmiste anunţate la telefoanele operative din clădire sau cele lansate de oamenii adunaţi în faţa clădirii au triat revoluţionarii care apucaseră să „cucerească" palatul.

În clădirea puterii locale, la conducere s-a instalat, neoficial, generalul Dumitru Roşu. Personaj controversat, apropiat de gruparea Iliescu-Militaru. Despre el se spunea în oraş că-i plac şpriţurile şi femeile frumoase. Mai mult, că în zilele fierbinţi ale Revoluţiei ar fi trăit o poveste de dragoste la fel de fierbinte cu o tânără profesoară de la ţară, căreia i-a construit o carieră în jurnalism.

Generalul i-a lăsat comanda Armatei a III-a locotenent-colonelului Dumitru Cioflină şi, la ora 15.00, a venit la Judeţeana de Partid pentru a conduce destinele craiovenilor timp de 30 de zile. Personaj notoriu în Craiova, Roşu a fost bine întâmpinat la Comitet, de unde a supervizat activitatea noii conduceri, a ţinut legătura cu Bucureştiul şi s-a asigurat că viaţa în Cetatea Băniei va reintra în normal.

Formal, lider al Consiliului Frontului Salvării Naţionale din Craiova fusese ales un profesor, Marin Nisipeanu. De facto, a condus generalul Dumitru Roşu. După câteva zile, Marin Nisipeanu a fost înlocuit cu Radu Berceanu. Din umbră dirija însă acelaşi general Roşu.

Radu Berceanu povesteşte, în volumul semnat de Toma Velici, cum a preluat conducerea CFSN la Craiova. „Eu eram, atunci, un fel de adjunct, neoficial, al lui Marin Nisipeanu, dar el nu recunoştea niciun adjunct, se considera şeful cel mare. S-a decis alegerea unui nou preşedinte. Eu l-am propus pe Tudor Gheorghe, dar el a refuzat, zicând: «Stai, dom'le, puţin, eu ştiu să cânt la ţambal, nu să conduc judeţul!». Tudor Gheorghe m-a propus pe mine".

Multe şi controversate sunt scenele în care generalul Roşu apare ba în balconul Comitetului Judeţean, ba în şedinţele forului revoluţionar, ba, mai târziu, în poziţii-cheie la Bucureşti. După ce a fost primit în sediu, militarul a ţinut să se adreseze mulţimii: „Sunt generalul Roşu. Am dat ordin să nu se tragă în niciun om! Armata a III-a nu va trage niciodată vreun glonţ în popor! Am vrut să vă vorbesc, îmi place să vă vorbesc". Trecuseră doar câteva zile de când Armata a III-a, comandată de generalul Roşu, trăsese în timişoreni, lăsând în urmă zeci de morţi şi sute de răniţi.

Spre seara zilei de 22 decembrie, după câteva ore euforice, situaţia începuse să se aşeze în Craiova. Atunci, pe „firul roşu" intră, în direct, nimeni altul decât Ion Iliescu, care cere detalii despre situaţia din Dolj. Nu se cunosc întrebările liderului FSN, dar oltenii îşi amintesc, limpede, răspunsurile generalului, consemnate într-un volum scris de revoluţionarul oltean Toma Velici. „Le-am vorbit să fie calmi şi să fie ordine, să luăm măsuri, să meargă viaţa în continuare. Altfel, ce facem? Stăm la adunări, la mitinguri, la lozinci. (...) Da, s-au exprimat mulţi pentru dumneavoastră. V-a iubit poporul şi vă iubeşte.

(...) Da, sunt mulţi oameni", l-a asigurat generalul Roşu pe Ion Iliescu.

Fostul prim-secretar Ion Traian Ştefănescu, aflat la adăpost în Garnizoana Armatei a III-a, era, de asemenea, una dintre principalele griji ale „emanaţilor" de la Bucureşti. În faţa Procuraturii Militare, generalul Roşu recunoştea: „În seara zilei de 22 decembrie am primit un telefon de la domnul Ion Iliescu, care m-a întrebat de soarta primului-secretar. Mi-a indicat să mă folosesc de acesta pentru rezolvarea problemelor sociale din judeţ, întrucât le cunoaşte mai bine. Ulterior, am primit telefon şi de la generalul Nicolae Militaru, care s-a interesat de soarta fostului prim-secretar, de situaţia din Armată şi din judeţ".

Despre acest telefon al lui Militaru vom discuta pe larg la momentul potrivit. Căci de acolo pleacă nenorocirea Craiovei: de la telefoanele primite de la Bucureşti.

Dumitru Cioflină, locotenent-colonelul care a preluat, de la Dumitru Roşu, comanda Armatei a III-a, fusese, înainte de a ajunge la Craiova, aghiotantul a trei generali celebri ai Armatei române: Ştefan Guşă, Nicolae Militaru şi Vasile Milea. Mai târziu, Cioflină avea să ajungă, şi el, consilier prezidenţial la Cancelaria lui Ion Iliescu. Era şi normal: Cioflină se afla, în decembrie 1989, la comanda unei armate responsabile, direct sau indirect, de moartea a 19 oameni!

„Ceauşescu, Anul Nou îl vei face în cavou!"

Dacă în sediul Judeţenei de Partid schimburile de putere se făceau calculat, ca după un plan deja stabilit, în stradă, oamenii reacţionau haotic la orice alarmă. S-a auzit în piaţă şi că apa e otrăvită, şi că elicoptere cu terorişti se îndreaptă spre oraş. Dar zvonul care a creat cea mai mare panică a fost acela că Nicolae Ceauşescu va veni la Craiova, însoţit de generalul Roşu, într-o Dacie albă.

Craioveanul Ilie Vieru, fost vicepreşedinte al Asociaţiei „22 Decembrie 1989" şi unul dintre răniţii Revoluţiei, descrie învălmăşeala la care a luat parte în Piaţă. „S-a creat o rumoare la aflarea veştii că vine Ceauşescu. Toată lumea începuse să se agite. În dezordinea aceea, eu am căzut cu mâna pe o geantă şi cu un pantof sub burtă. Probabil, femeile se descălţaseră din cauza busculadei. Băieţii din Judeţeană deja începuseră să arunce cărţile pe fereastră, începuseră să le dea foc, le-au pus invers, le-au mozolit".

Majoritatea revoluţionarilor au plecat, la ceas de seară, spre casele lor. Spiritul revoluţionar, talentul versificator al oltenilor şi, poate, o mână instruită pentru marea schimbare au lăsat, pe uşa Judeţenei de Partid, două versuri legate printr-o rimă macabră: „Ceauşescu, Anul Nou îl vei face în cavou!".

La Craiova, comunismul fusese înfrânt, comuniştii – mai puţin. Revoluţia, aşa cum a fost ea, învinsese. Moartea însă abia începuse să-şi ascută coasa. Mai era nevoie doar de cineva care să-i deschidă uşa. Nicio problemă: generalul Roşu era la datorie. Moartea tuşea dinspre Bucureşti, avea trese de general şi coasă de fabricaţie sovietică.

„Să trăiţi, tovarăşu' ministru!"

Martirii Craiovei sunt rezultatul diversiunilor criminale în plasa cărora au căzut majoritatea militarilor din Bănie. Aceştia au fost trimişi să lupte cu terorişti inventaţi, devenind victimele unei psihoze nemaiîntâlnite şi a ordinelor bezmetice, venite pe firul roşu care lega Bucureştiul de capitala Olteniei. Zvonistica a început, în Craiova, pe 22 decembrie, odată cu lăsarea întunericului. Tot atunci, Televiziunea şi Radioul otrăveau ţara cu diversiunea „securişti = terorişti".

La scurt timp după ce a fost sunat de Ion Iliescu, generalul Roşu, comandantul Armatei a III-a, cu baza la Craiova, primea un alt telefon crucial. La celălalt capăt al firului se auzea vocea metalică a generalului Nicolae Militaru.

Colonelul Ion Bărbulescu, care se afla, în acel moment, în sediul Județenei de Partid, povesteşte: „A sunat telefonul. Generalul Roşu a ridicat receptorul şi a raportat că la Craiova e linişte, nu sunt incidente, nu există terorişti. A ascultat, apoi, atent şi imediat s-a schimbat la față. Mi-am dat seama că vorbea cu ministrul Apărării, cu Militaru, mai ales că l-a salutat chiar aşa: «Să trăiți, tovarăşu' ministru!». După ce a închis telefonul, l-a chemat pe unul, căpitanul Bratiloveanu, comandant de pluton, şi i-a dat ordin: «Urci în tanc şi porneşti în misiune! Mergi pe strada Unirii în jos şi, când ajungi la Casa Armatei, tragi o salvă cu mitraliera, apoi mai tragi o salvă lângă stadion, la spital, la fabrica Electroputere şi tot aşa! Bă, tragi, ai înțeles?». Eu eram cu colonelul Ion Păstaie lângă cei doi şi, pur şi simplu, am rămas blocați. Nu ştiam ce să mai zicem".

Colonelul Păstaie confirmă, cu rezerve, mărturia lui Bărbulescu: „Ordine şi note telefonice soseau zilnic la sediul Județenei de Partid. De regulă, veneau ori de la ministru, ori de la Marele Stat Major şi priveau, fireşte, acțiuni de protecție împotriva teroriştilor. Care terorişti, nu ştiu".

Important: tot în seara de 22 decembrie începeau tragerile şi în Bucureşti, simultan în trei locuri: Piața Palatului, sediul MApN şi Direcția a 4-a a Securității (Contrainformații Militare).

*

* *

În numele „luptei cu teroriştii", pe străzile Craiovei, ca în multe alte oraşe mari din țară, trebuia să curgă sânge, iar pericolul terorist trebuia alimentat continuu.

După ce s-a intersectat în nenumărate rânduri cu generalul Militaru de-a lungul carierei sale, un fost ofițer oltean de contrainformații explică, sub protecția anonimatului, problemele cu care se confrunta Armata română în vremea Revoluției.

„Principala cauză a morților din Craiova a fost dezinformarea practicată prin Televiziune şi alimentată continuu de la Ministerul Apărării. Haosul a început de la telefonul lui Militaru, care încă avea sechele din trecut. El îi ordonase lui Roşu ca pe străzile Craiovei să fie debandadă, iar Roşu a căzut în plasa acestor ordine. Părerea mea e că acest om, Militaru, nu mai merită atenție. E un individ care nu mai trebuie pomenit niciodată! Nenorocire mai mare decât să ajungă Militaru la putere nu se putea întâmpla. Şi noi ce facem? Îi facem celebri pe toți criminalii orgolioşi?". Reamintim: generalul Militaru a fost instalat în fruntea Armatei române de către Ion Iliescu. Iar primul anunț despre această numire, la televizor, a fost făcut de căpitanul Mihai Lupoi, sub ochii lui Iliescu, pe 22 decembrie, la ora 14.45.

Din acest punct, dezordinea devenea naturală. Militarii români, învățați să lupte mereu cu inamicul în față, nu ştiau prea multe lucruri despre dezinformare. Au căzut astfel în plasa zvonurilor, iar această confuzie a făcut, la Craiova, aproape 120 de victime.

*

* *

În cine sau în ce trăgeau militarii? Colonelul Ion Bărbulescu are un răspuns. „Să vă dau un exemplu: vă duceți la o întâlnire cu o fată şi ea trebuie să vină la ora 12.00. Se face 12.30 şi să presupunem că sunteți fraier şi încă o aşteptați. Orice fată care vine din direcția din care ar trebui să vină fata dumneavoastră vi se pare că seamănă cu ea, nu-i aşa? Aşa şi cu militarii: vedeau terorişti în orice nălucă, la orice mişcare."

Costinel Venus Mirea, care a rămas paralizat de la piept în jos în urma unei misiuni împotriva aşa-zişilor terorişti, are însă o altă explicație. „Părerea mea e că toți cei care trăgeau erau, de fapt, luptători în teritoriu vremelnic ocupat de inamic, formațiuni de rezistență, inexistente pe timp de pace, dar bine organizate în caz de război. Ei ocupaseră pozițiile respective începând cu 17 decembrie, la ordinul lui Ceauşescu, când s-a dat alarma de luptă, dar au început să acționeze numai în seara de 22. E clar că nu mai acționau la ordinul lui Ceauşescu, dar cine îi coordona – asta n-o mai ştiu".

Începând din acea seară, militarii au fost trimişi în misiuni vizând aproximativ 50 de locuri din oraş. Mulți dintre ei şi-au depăşit atribuțiile şi au luat pe cont propriu misiuni

împotriva „teroriştilor". Fără o comandă centrală, rezultatele au fost catastrofale.

Diversiunea avea mai multe coordonate: de la zvonurile răspândite în mulţime şi simulatoarele montate în blocurile din faţa unor unităţi militare, până la diversiunea radioelectronică din zona unităţilor aeriene. În noaptea de 24 spre 25 decembrie, pe ecranele radar din unităţile militare situate în zona Făcăi erau interceptate ţinte inamice, despre care militarii credeau că sunt elicoptere sovietice.

30 de rachete s-au tras la Regimentul 51 Rachete Antiaeriene KUB împotriva ţintelor care apăreau din senin. Pe radar, fiecare rachetă intercepta o ţintă. În realitate, rachetele cădeau, singure, la sol. „N-au lovit niciun elicopter. Norocul a fost că n-au căzut pe obiective importante sau în oraş şi că n-au fost victime umane. A adus un subofiţer resturi, cică de la un elicopter, dar tinichelele alea erau de la rachetele care se dezintegrau când atingeau solul, explică colonelul Ion Bărbulescu.

Comandorul Gheorghe Tamaş, care lucra la Centrul de Încercări de Zbor, a primit misiunea să survoleze zona pentru a se asigura că elicopterele sunt fictive şi că nu reprezintă o ameninţare la adresa Craiovei. „Am fost desemnat să patrulez în zona Făcăi, deoarece a fost semnalat un elicopter care părea că s-a prăbuşit în acea zonă. Nu am observat nimic, nici măcar urme ale unui incendiu, ce ar fi fost normal să apară în cazul prăbuşirii elicopterului respectiv", explică comandorul Tamaş.

Jianu şi Matei s-au împuşcat între ei

Un caz emblematic este cel al muncitorilor Eugen Dan Jianu şi Ion Matei. La sesizarea mai multor persoane că într-un imobil de pe strada Oneşti se află terorişti, cei doi şi-au asumat o misiune de recunoaştere şi capturare. Au fost împuşcaţi, amândoi, într-un schimb de focuri. „Aflaseră că în acea zonă ar fi fost o casă conspirativă a teroriştilor şi au

plecat să cerceteze. De fapt, nu era niciun terorist acolo, dar Jianu şi Matei, îngroziţi de spaimă şi încrâncenaţi împotriva teroriştilor, s-au împuşcat între ei", explică Ilie Vieru, unul dintre răniţii Revoluţiei de la Craiova.

Un alt episod în care frica de terorişti a militarilor a făcut victime îl are în centru chiar pe Ilie Vieru. În urmă cu 21 de ani, acesta era muncitor la Întreprinderea de Utilaj Greu (IUG) din Craiova. „Pe 24 decembrie dimineaţa, pe la 6.45, ieşeam din tură. În momentul ăla a fost nebunie. Cred că timp de 15 minute a fost foc continuu, ţintit către IUG. Şuierau gloanţele prin tablă şi prin caldarâm, ceva de speriat! La un moment dat, am simţit o bufnitură în geacă, dar eram atât de speriat – şi concentrat la tramvai –, că nu mi-am dat seama ce era. Apoi am văzut că aveam mâna plină de sânge. Fusesem împuşcat, iar glonţul trecuse prin os", rememorează Ilie Vieru clipele care i-au schimbat viaţa.

„Maică, teroristul, fugiţi după el!"

Ajuns la spital cu mâna sângerândă, Vieru a făcut cunoştinţă cu altă victimă a „teroriştilor": acarul Florea Mormoe. „Eu eram împuşcat în braţ, puteam să aştept, dar prin el trecuseră patru gloanţe. Trebuia să fie operat de urgenţă, pentru că altfel murea", zice Vieru.

Mormoe a fost operat, dar tot a murit. Cazul lui relevă inconştienţa civililor înarmaţi adhoc, dar şi lipsa de raţiune a militarilor, care acţionau fără să verifice zvonurile. Florea Mormoe ieşise din tura a III-a, căra după el o plăsuţă şi se ducea acasă. „În cartierul Valea Roşie, unei bătrâne de la etajul 1 i s-a părut suspectă punga omului şi a strigat către militarii care patrulau în misiuni de recunoaştere: «Maică, ăla e teroristul, fugiţi după el!»", povesteşte Vieru. N-au mai fugit militarii, dar tot au tras o rafală de gloanţe spre Mormoe. Patru dintre ele l-au nimerit.

Teroristul din pântecul mamei

Un caz zguduitor este cel al familiei Orăşanu. O familie de mineri din localitatea Rovinari, judeţul Gorj, oameni simpli, care petreceau iarna în satul părinţilor, Dobreşti, din Dolj. Epopeea lor începe în data de 27 decembrie, la două zile după ce Nicolae Ceauşescu fusese împuşcat.

În noaptea de 26 spre 27 decembrie 1989, pe Veronica Orăşanu au apucat-o durerile naşterii. Soţul a chemat Salvarea. Au pornit împreună, la ora 3.00, către cea mai apropiată maternitate din Craiova. La Făcăi, în extremitatea sudică a Craiovei, încă erau filtre organizate de militari şi de civili. Din datorie sau nesăbuinţă, şoferul n-a oprit la filtru, iar militarii au reacţionat: au început să tragă rafale spre ambulanţă.

Virgil Orăşanu s-a aruncat peste soţia sa, ca s-o protejeze, şi a fost rănit mortal. Veronica Orăşanu a fost rănită la tâmplă, dar a supravieţuit, pentru a suporta, succesiv, chinurile operaţiei de extragere a glonţului şi pe cele ale naşterii unui prunc. Era ziua de Sfântul Ştefan, iar copilul a primit numele Virgil Ştefan.

Povestea nu se termină însă aici. Tensiunea din maşina de Salvare şi rănirea mamei chiar în timpul contracţiilor musculare specifice travaliului au făcut ca Virgil Ştefan să aibă, de la naştere, un serios handicap locomotor.

Veronica Orăşanu refuză să stea de vorbă cu ziariştii. Nu mai vrea să-şi amintească ziua în care zorii libertăţii i-au luat soţul şi i-au aşezat în braţe un copil cu handicap, creat parcă după chipul şi asemănarea României.

„Copilul se află într-un centru al Direcţiei Generale pentru Asistenţă Socială şi Protecţia Copilului. A devenit major, dar, fiind paraplegic, are nevoie de îngrijire continuă. Văduva mai are încă trei copii şi nu se putea descurca singură, să-l protejeze şi pe Virgil Ştefan", explică Ilie Vieru.

„Am fost împuşcat de un terorist"

Costinel Venus Mirea, fost locotenent-major la UM 01047 Craiova (situată pe strada Caracal), povesteşte că, începând din seara de 22 decembrie, unitatea militară în care se afla a fost ţinta unor „atacuri teroriste" neidentificate nici până azi. „Se trăgea din blocurile din faţa unităţii, din incinta Spitalului Militar şi din Parcul Poporului. Vedeam trasoarele, dar nimeni n-a reuşit să captureze vreun terorist. Unuia dintre militarii TR-işti aflaţi pe poziţie i-a trecut un glonţ razant pe casca metalică şi i-a zgâriat-o. Când l-am găsit, urinase în pantaloni şi era foarte speriat". Aceasta era starea militarilor: nedormiţi, nemâncaţi, marcaţi de psihoza teroristă.

***Reporter:* Care era atmosfera în cazarmă în decembrie 1989?**

Costinel Venus Mirea: Era o tensiune extraordinară. După ce în noaptea de 22 spre 23 s-a tras continuu asupra noastră, în următoarea noapte, odată cu lăsarea întunericului, au început iar să tragă. Noi răspundeam mereu cu foc automat, pentru că aşa prevedea regulamentul. Schimburile de focuri erau doar noaptea.

Aveaţi idee cine trăgea?

În blocurile din faţa unităţii, trăgătorul executa foc dintr-o armă, instala un simulator, iar el se deplasa în alt loc şi continua tragerea, pentru a crea diversiune. Au fost şi simulatoare, dar asta am aflat mai târziu. Eu m-am dus de două ori la maiorul Constantin Neagoe, comandantul regimentului, propunându-i să trimită o echipă de cercetare, pe care chiar m-am oferit s-o conduc.

Militarii erau însă mobilizaţi în cazărmi.

Da, de aceea Neagoe mi-a respins solicitarea. În jurul orelor 8.00 – 9.00 dimineaţa, pe 24 decembrie, a venit subofiţerul de la punctul de control şi mi-a zis că a dat ordin maiorul Neagoe să mă duc în cercetare. Primul obiectiv pe care l-am cercetat a fost şcoala de peste drum. Acolo, când să intrăm, erau doi bărbaţi – paznicul şi directorul şcolii. Clasele erau

închise. Respectivii au confirmat că s-a tras din şcoală. Între timp, pe baza sportivă au mai apărut colegi din unitate. Am hotărât să cercetăm cartierul şi să întrebăm de terorişti. Ca să avem spatele asigurat, am lăsat câte un militar la intrare.

Au fost incidente în aceste misiuni?

Da, unul dintre cei zece militari a plecat în unitate să mai aducă muniţie într-un sac de merinde. Îi dădusem ordin de la şcoală. A trecut o oră şi, când l-a văzut fugind cu muniţia pe scara blocului, alt militar – care stătea de veghe la etajul 2 – a interpretat altceva şi a deschis focul. Glonţul i-a intrat prin palmă. Am coborât şi l-am văzut cum se uita, speriat, la palmă. I-am trimis pe amândoi la infirmerie.

Aţi început să intraţi, aşadar, şi în blocurile din cartier.

La etajul 8 erau patru apartamente. Unul dintre locatari ne-a deschis şi ne-a spus că din apartamentul vecin au plecat pe bloc doi indivizi îmbrăcaţi în combinezoane negre. Am urcat pe bloc cu trei militari. Acolo mi-am dat jos şapca, mantaua, vestonul şi centura. Am rămas doar într-o cămaşă, ca să mă pot mişca mai bine. Ne-am urcat pe casa liftului şi am făcut o observare. Nu am văzut nimic şi ne-am hotărât să plecăm. Exact în acel moment, mi-a intrat un glonţ direct în gât şi a ieşit prin spate. N-a localizat nimeni de unde s-a tras, pentru că ceilalţi militari au fugit şi au anunţat în unitate că sunt mort. Locatarii au fost cei care s-au urcat pe bloc, m-au luat cu o pătură şi m-au dus în faţa blocului. De acolo am fost dus la Spitalul 1. Am aflat ulterior că cei din unitate au venit să mă ia cu o prelată de tanc şi, pentru că nu m-au găsit, au crezut că teroriştii mă luaseră de acolo.

Nu aţi văzut de unde s-a tras. Poate că a fost vorba de alt militar, care a tras din greşeală.

Nu, dar – lucru rămas neelucidat până acum – la spital, doctorul mi-a spus că am fost împuşcat cu o armă de calibrul 6. Acest calibru nu există la nicio armă din dotarea Armatei române! E lesne de înţeles că nu militarii au tras asupra mea. Am fost împuşcat de un terorist. Eu am fost rănit, deci, pe 24 decembrie, duminică. Tot atunci a fost rănit şi Liviu Mertoiu, la Făcăi. Şi un alt militar în termen, Iulian Varzarie, a fost rănit în zona Diviziei, pe strada Caracal. Ne-am întâlnit în acelaşi salon. Eu am fost în comă, m-am trezit pe 27, şi primul pe care l-am auzit era Liviu Mertoiu, care ţipa. Îl durea foarte tare, era rănit în zona sacrală, la fund. Avea un glonţ şi îl durea. Celălalt rănit din salon, Varzarie, nu zicea nimic, că avea un glonţ în gât. Eu abia mă trezisem dintr-o semicomă.

Cine erau, totuşi...?

Părerea mea e că cei care trăgeau erau, de fapt, luptători în teritoriul vremelnic ocupat. Ocupaseră poziţiile respective începând cu 17 decembrie, când s-a dat alarma de luptă, dar au început să acţioneze numai în seara de 22. Ei au ocupat poziţiile lor începând cu 17, la ordinul lui Ceauşescu. N-au acţionat pe 17, 18, 19, 20, 21, ci în seara de 22. La ordinul cui acţionau? Nu ştiu, dar e clar că nu mai acţionau la ordinul lui Ceauşescu.

„În timpul serviciului meu s-a schimbat un regim"

Dar cum sămânţa umorului încolţeşte uneori chiar şi pe morminte, să consemnăm mărturia lui Iulian Lungu, tehnician la Fabrica de Avioane Craiova, care se ocupa, printre altele, şi cu paza intrării din întreprindere. În procesul-verbal de predare a serviciului, pe 25 decembrie, după ce fusese martor la toate schimburile de foc între militari şi la misiunile eşuate din jurul fabricii, în loc de formula consacrată, „În timpul serviciului meu nu s-a întâmplat nimic deosebit", Lungu a scris aceste cuvinte: „În timpul serviciului meu s-a schimbat un regim".

DIVERSIUNEA RADIOELECTRONICĂ: „FABRICAT ÎN URSS“

Începând din seara de 22 decembrie, pe stațiile de radiolocație ale Armatei au apărut zeci de ținte aeriene, care păreau a fi elicoptere grupate în formațiuni de atac. Noaptea, unele „luminițe" puteau fi văzute și cu ochiul liber. De fapt, erau dispozitive cu staniol ori simple holograme.

Fenomenele care au dominat spațiul aerian al României în perioada 22-25 decembrie 1989 reprezintă unul dintre aspectele mai puțin mediatizate ale Revoluției. Este vorba despre simularea unui atac aerian de mare amploare, care a bulversat total Armata, a alimentat panica și a susținut scenariul existenței teroriștilor.

Antologice rămân imaginile din noaptea de 22 spre 23 decembrie 1989, când generalul Ștefan Gușă, șeful Marelui Stat Major al Armatei, vorbește la telefon cu generalul Mircea Mocanu, șeful Comandamentului Apărării Antiaeriene a Țării (CAAT). Gușă: „Tovarășu' Mocanu, dumneata ești cu toate stațiile radar în funcțiune? Cum dracu' apar elicoptere? Ai doborât ceva până acum? Opt bucăți? De unde au venit astea, domnule? Din interior? Extraordinar! Deci, nimic n-a intrat din afară. Totul din interior, e clară treaba. Alertă totală peste tot, că ăștia au fost niște demenți. Au avut în interior,

noi n-am știut, și acum au plecat la acțiune... Or fi avut subteran pe undeva, nu știe nimeni. Le-au scos și au început să acționeze. Nebunii ăștia care... demenți".

1.300 de ținte aeriene cu caracteristici de zbor asemănătoare elicopterelor au fost descoperite de aparatele radar în perioada 22-25 decembrie. Acestea au evoluat în special în Dobrogea, în Câmpia Română, în Banat și în zonele de nord-vest ale Transilvaniei. Ca urmare a acestei stări de fapt, au fost executate, în aceeași perioadă, 52 de ieșiri cu avioane de vânătoare, 29 de ieșiri cu elicoptere și numeroase trageri cu artileria, cu mitralierele și cu rachetele antiaeriene.

Deși generalul Gușă, „intoxicat" de generalul Mocanu, vorbea despre opt elicoptere doborâte în seara de 22 decembrie, în realitate arsenalul folosit de Armată nu avusese niciun rezultat. După ce s-a executat foc cu artileria antiaeriană, o parte dintre ținte au dispărut de pe radare, ceea ce a condus la impresia că aparatele aflate în zbor au fost doborâte. Dar nu aveau cum să fie doborâte, din moment ce nici măcar nu existau.

În teren nu s-a găsit însă nicio urmă materială a vreunui elicopter doborât. Într-un raport al Parchetelor Militare se arată: „În urma analizării acțiunilor de luptă desfășurate în noaptea de 22/23 decembrie 1989, s-a ajuns la concluzia că țintele aeriene sunt imitate cu aparatură specială de luptă radioelectronică, acordată pe frecvențele de lucru ale stațiilor noastre, și s-a ordonat încetarea tragerilor cu rachete antiaeriene, iar tragerile cu artileria și cu mitralierele antiaeriene să se continue numai pe ținte aeriene observate vizual".

Până să se ajungă însă la această concluzie, risipa a fost destul de mare. 50 de rachete de diferite tipuri au fost lansate în noaptea de 22 spre 23 decembrie, la parametrii determinați cu ajutorul mijloacelor de radiolocație. Acest lucru a condus la concluzia că s-a executat un bruiaj electronic inclusiv asupra focoaselor radio ale rachetelor, provocându-se explozia acestora.

Generalul Mircea Mocanu, comandantul Apărării Antiaeriene în 1989, declara în fața Comisiei Senatoriale pentru

Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989 că România s-a confruntat în mod cert, în timpul Revoluţiei, cu ceea ce se numeşte „război electronic". El a explicat câteva dintre metodele unei astfel de operaţiuni. „Ulterior au fost găsite pe teritoriul ţării mai multe baloane tip meteo, cu materialul din plastic sfâşiat de schije; de baloane atârnau reflectoare poliedrice, adică un schelet de lemn cu foiţă de staniol în măsură să reflecte undele electromagnetice emise de staţiile de radiolocaţie. Pe cutie – o brumă de aparatură, pe care scria în limba rusă: «Fabricat în URSS». Aveau şi o etichetă pe care scria în limba maghiară: «Cine aduce la organele locale un asemenea obiect primeşte 50 de forinţi»".

„Armata sovietică este pregătită..."

În faţa Comisiei Senatoriale, Mircea Mocanu a încercat să explice ce scop ar fi putut să stea în spatele diversiunii radioelectronice la care a fost supusă România în timpul Revoluţiei. „Eu trag concluzia că războiul electronic trebuia să constituie un element complementar, având drept scop mascarea unei alte acţiuni militare reale. Respectiv, o intervenţie străină aeropurtată, poate şi terestră. Intervenţia străină s-ar fi declanşat probabil automat dacă în România ar fi început un război civil".

Logica fostului comandant al Apărării Antiaeriene este susţinută şi într-un raport al Marelui Stat Major cu privire la evenimentele din decembrie 1989: „Efectele războiului electronic şi ale diversiunii radioelectronice sunt necesare şi premerg de regulă unor acţiuni militare. Conform concepţiei «THE AIRLAND BATTLE», întotdeauna vor fi urmate în ordine de război aerian, desantări aeriene sau navale de trupe şi război terestru, combinate cu război psihologic şi de diversiune armată terestră".

Generalul Mocanu a făcut şi o dezvăluire care susţine varianta unei intervenţii militare din exterior. „În ziua de 23 decembrie, în jurul prânzului, de la unul dintre punctele de comandă ale CAAT mi s-a raportat că de la punctul de comandă central Moscova, cu care aveam legătură telefonică «cap la cap», s-a primit un mesaj cu următorul conţinut: «Armata sovietică este pregătită să acorde ajutor forţelor revoluţionare din România. Acţiunea se va declanşa însă la cererea oficială a reprezentanţilor noii puteri de la Bucureşti». Am dat ordin să se răspundă negativ şi am raportat generalului Guşă".

Generalul Mocanu a adăugat: „Se pune problema dacă în perioada respectivă a existat un aşa-numit război electronic. Eu raportez afirmativ. Autorii războiului electronic, pe care îl consider condus şi elaborat de la cel mai înalt nivel, sunt şi autorii întregului scenariu". Aşadar, dacă sovieticii au declanşat războiul radioelectronic, atunci tot ei, „de la cel mai înalt nivel", sunt autorii întregului scenariu al Revoluţiei române.

Teoria reflectorului poliedric

În decembrie 1989, Radu Borcea era şeful biroului de luptă electronică din cadrul Comandamentului Aviaţiei Militare. Imediat după Revoluţie, a primit misiunea de a reconstitui unul dintre dispozitivele folosite în timpul evenimentelor pentru simularea ţintelor aeriene.

„Generalul Iosif Rus, comandantul Aviaţiei Militare, a primit, prin februarie 1990, nişte resturi dintr-un reflector poliedric găsit în zona Timişoara. Mi l-a pus mie în braţe, să mă ocup de el. L-am luat şi l-am reconstituit. Era un schelet de lemn îmbrăcat în staniol, care e o suprafaţă bună conductoare electric. În orice poziţie îl vede o undă electromagnetică, acest reflector poliedric o trimite înapoi. Exact ceea ce se întâmplă cu ţinta aeriană. Astfel de dispozitive au umplut radarele de ţinte în decembrie 1989. Au apărut din astea cu zecile, mai ales noaptea, când era mai greu de stabilit dacă e sau nu e ţintă

reală. Şi apariţia lor pe radar a fost interpretată drept un atac masiv al aviaţiei inamice", susţine Radu Borcea.

Reflectoarele poliedrice sunt ridicate de la sol cu ajutorul baloanelor meteorologice, având ataşată şi o radiosondă. Astfel de dispozitive au fost folosite ulterior în meteorologie, dar în 1989 România nu avea în dotare aşa ceva.

„Noi cunoşteam teoria reflectorului poliedric, dar ne lipsea realizarea practică. În sensul că îl făcusem din tablă şi cântărea vreo 25 de kilograme, deci nu putea fi ridicat de un balon cu heliu, pentru că era prea greu. Realizam cu astea pistă falsă, aerodrom fals, mă rog. Legam dispozitivul de un fel de spânzurătoare şi se balansa în aer, iar la cercetarea radioelectronică din aer apărea ca o pistă. În schimb, băieţii sovietici au gândit această variantă cu staniolul. Realizarea lor cântărea 280 de grame", explică Radu Borcea.

Inscripţii în maghiară

Întrucât pe unele dispozitive de acest fel, găsite după Revoluţie, se aflau inscripţii în limba maghiară (care promiteau chiar şi o recompensă găsitorului!), ofiţerii de aviaţie au încercat să meargă şi pe această pistă. „Am fost personal la Budapesta în martie 1990, pentru că pe corpul unei radiosonde găsite scria că este proprietatea unei instituţii din Budapesta. L-am luat pe ataşatul militar român şi am căutat adresa aia, dar era în mijlocul unui parc", povesteşte Radu Borcea.

În ciuda acestor inscripţii în limba maghiară, Borcea este convins că altcineva s-a aflat la originea diversiunii radioelectronice din timpul Revoluţiei. „Uniunea Sovietică era furnizorul nostru unic de tehnică militară la vremea aceea şi ştia foarte bine ce avem în înzestrare, unde e dispusă tehnica şi ce parametri de lucru are. Cine deţine informaţia stăpâneşte situaţia. De altfel, cu prilejul unor activităţi comune, nu s-au sfiit furnizorii unici să ne spună că nu trebuie să ne închipuim vreodată că, dacă venim cu tehnica din înzestrare asupra lor, avem vreun succes, ceea ce era, de fapt, uşor de închipuit".

În ciuda numeroaselor mărturii, problema războiului radioelectronic nu a fost niciodată lămurită la nivel oficial, pentru a se stabili cine s-a jucat de-a atacul aerian pe teritoriul României în decembrie 1989. Organele militare s-au mulţumit să pună o serie de date la dispoziţia Parchetului, iar Parchetul a alcătuit o sinteză cu datele primite. În finalul sintezei, procurorii au stabilit că „această problemă a aşa-numitului război radioelectronic nu poate fi elucidată în totalitatea ei de către organele Parchetului, fie ele şi ale Parchetului Militar, acestea neavând nici mijloace tehnice, nici specializarea necesară".

Război total ultramodern

O analiză a fenomenelor radioelectronice din decembrie 1989 face şi colonelul în rezervă Andrei Păsăreanu în cartea „Demers către adevăr". Specialist în instalaţii radar şi fost ofiţer în Comandamentul Apărării Antiaeriene a Ţării (CAAT), Păsăreanu face afirmaţii tranşante. „Faptul că operaţia aeriană a avut loc în paralel şi sincron cu acţiunile terestre ne îndreptăţeşte să afirmăm că acestea au avut un scop comun şi s-au desfăşurat după planuri întocmite anterior. Complexitatea acţiunilor aeriene şi a mijloacelor electronice folosite duce la concluzia că planul a fost întocmit cu cel puţin un an înainte de aplicarea lui".

Fostul ofiţer aminteşte şi de un raport al Marelui Stat Major, în care se vorbeşte despre prima apariţie a fenomenelor aeriene de tipul celor din decembrie 1989. Se întâmplase în vara aceluiaşi an, când pe radiolocatoarele Armatei, în anumite zone, au apărut situaţii similare cu cele de la Revoluţie.

Andrei Păsăreanu susţine că, pe lângă mijloacele clasice de război electronic (baloane meteo cu reflectoare poliedrice, generatoare de bruiaj de imitare terestră etc.), în decembrie 1989 au fost folosite şi mijloace aeriene simulate electronic, utilizând metode şi tehnologii care fac parte din „războiul total ultramodern". El vorbeşte despre nişte „forme misterioase

asemănătoare elicopterelor, care au fost obţinute pe baza unor descoperiri ştiinţifice deosebite şi ultrasecrete şi realizate folosind tehnologii ultramoderne necunoscute până acum".

Pornind de la aceste supoziţii, Păsăreanu crede că un singur stat de pe glob putea pune în aplicare asemenea metode: SUA. „Aceste mijloace nu puteau fi realizate decât de o superputere cu potenţial deosebit, economic, ştiinţific şi militar. Această superputere nu poate fi alta decât Statele Unite ale Americii. Specialiştii militari care au cunoştinţe în domeniul războiului electronic au convingerea că URSS nu ajunsese la un astfel de nivel de dezvoltare. Despre alte state nici nu poate fi vorba".

Teoria lui Păsăreanu trebuie luată cu anumite rezerve. Pe 21 decembrie 1989, colonelul a fost implicat, cu echipa sa de pe Platforma industrială Pipera, la spargerea mitingului lui Ceauşescu din Piaţa Palatului. Acţiuni similare au derulat şi agenţii sovietici, de aceea nu este exclus ca operaţiunile să fi fost coordonate sub o comandă unică. Insistenţa lui Păsăreanu de a pune totul în seama americanilor şi de a-i disculpa pe sovietici lasă loc multor bănuieli.

Şi Generalul Mircea Mocanu, fostul comandant al Apărării Antiaeriene, susţine implicarea, în bruiajul din decembrie '89, a unei tehnologii de cel mai înalt nivel. „Personal, nu sunt adeptul ipotezei care s-a elaborat, că străinii umblau cu valiza, cu aparatul de emisie, pe lângă subunităţi. Cel mai probabil, emisia s-a efectuat dintr-un centru unic. Care, după părerea mea, putea fi: un satelit artificial al Pământului sau un avion din sistemul de cercetare AWACS, care emite şi recepţionează de la distanţa de trei-patru sute de kilometri de frontieră sau linia de contact. Este un Boeing echipat cu aparatură electronică. Cunoaştem că asemenea avioane existau la acea vreme în înzestrarea SUA şi a NATO. Din câte ştiam noi, sovieticii nu aveau. Ceilalţi vecini, în niciun caz", a declarat Mocanu la Comisia „Decembrie 1989".

HARGHITA-COVASNA

FEMEIA CARE A ÎNVINS IADUL

Şase ofiţeri şi subofiţeri de Miliţie şi de Securitate (români şi unguri) au fost ucişi în timpul Revoluţiei din 1989 în judeţele Harghita şi Covasna. Aceştia au fost linşaţi de populaţia de etnie maghiară. Dorina Cheuchişan a asistat la sfârşitul cutremurător al propriului soţ, în comuna harghiteană Dealu. Ucigaşii plutonierului-major Liviu Cheuchişan au beneficiat de clemenţa preşedintelui Ion Iliescu.

Pe 22 decembrie 1989, în comuna Dealu, judeţul Harghita, mulţimea furioasă a intrat în sediul Miliţiei, a incendiat clădirea şi l-a omorât în bătaie pe plutonierul-major Liviu Cheuchişan (33 de ani), şeful de post, în faţa soţiei şi a celor doi copii. Acestea sunt faptele, spuse pe scurt, în numai câteva secunde, însă atunci au fost ore. Orele dintr-o după-amiază caldă de iarnă în care un bărbat a fost lovit încontinuu şi a murit în chinuri groaznice apărându-şi familia. Orele în care un sat întreg a asistat ca la un spectacol. Orele în care o femeie a văzut tot ce era de văzut despre viaţă şi moarte.

„Măi, Istvan, măi, Denes..."

Dorina Cheuchişan s-a retras undeva în judeţul Bacău. Acolo ne-a povestit tot ce s-a întâmplat în '89, iar noi am ascultat fără să punem prea multe întrebări. Pentru că sunt situaţii în care e inutil să te mai numeşti ziarist. E de ajuns să taci şi să-ţi înghiţi nodul din gât.

Povestea începe undeva la sfârşitul anilor '70. „Eu şi soţul meu ne-am cunoscut la Miercurea-Ciuc, am făcut amândoi acolo un fel de postliceal. Ne-am căsătorit, şi pe el l-au repartizat şef de post la Miliţia din comuna Dealu. A trebuit să-mi urmez soarta şi să merg după el, într-o comunitate unde erau numai maghiari. De fapt, noi eram singurii români din comună. Noi am fi vrut să ne ducem mai în nordul Ardealului, pentru că Liviu era din Bistriţa-Năsăud. Am umblat cu cereri, cu rugăminţi, dar şeful Miliţiei din Harghita a zis că are prea puţini oameni competenţi ca să-l lase să plece. Soţul meu, la 27 de ani, a fost unul dintre cei mai tineri şefi de post din ţară".

Există, înainte de moartea fiecărui om, o mulţime de detalii, aparent banale, care se unesc într-un soi de complot bizar ce contribuie la deznodământul final. În dimineaţa de 17 decembrie 1989, Liviu Cheuchişan s-a prezentat la Miliţia municipală pentru a-şi depune pistolul, întrucât primise o permisie de Sărbători şi urma să plece din judeţ. Tocmai când a ajuns la Odorheiul Secuiesc, s-a primit telefon pe „firul scurt" şi s-a decretat starea de urgenţă, în urma evenimentelor de la Timişoara. Şi Liviu n-a mai plecat nicăieri, a trebuit să rămână la Dealu, acolo unde l-a prins şi fuga lui Ceauşescu, din 22 decembrie. Odată cu acest moment s-a declanşat şi furia mulţimii.

Liviu Cheuchişan locuia, împreună cu soţia şi cu cei doi copii, într-o clădire din centrul comunei. La parter se afla postul de Miliţie, iar la etaj locuinţa lor. „Era în ziua când fugise Ceauşescu. Am venit de la serviciu pe la ora patru după-amiază, lucram ca ospătar, şi atunci au apărut vreo patru-cinci inşi din comună şi au cerut steagurile de la Miliţie. Ziceau că vor să facă o minidemonstraţie de bucurie că a picat Ceauşescu. După aia s-au dus şi s-au îmbătat, s-au unit şi cu alţii şi s-au întors în haită. Am auzit ulterior că unul dintre apropiaţii noştri, cu care ne duceam şi la petreceri, s-a ridicat în restaurant pe un scaun şi a zis: «Acum e momentul nostru, hai să facem şi să dregem». Când s-au întors, n-au mai vrut numai steagurile, au spart tot. Şi îi cunoşteam pe toţi cei care au venit, erau din comună. Am încercat să vorbesc cu ei: «Măi, Istvan, măi, Denes, potoliţi-vă!». Unul m-a lovit în cap cu o geantă, şi atunci soţul meu mi-a zis: «Du-te în casă, la copii!». Am îngenuncheat lângă telefon şi am sunat Salvarea, Poliţia de la Odorhei... Telefoane, ţipete, «Săriţi, ne omoară!» – nimic!"

O săritură şi niciun cuvânt

Mulţimea scoasă din minţi l-a bătut pe subofiţerul de Miliţie până aproape de inconştienţă, cu toate că acesta a încercat să-i calmeze pe agresori şi nu a folosit arma din dotare împotriva lor. „L-au bătut acolo, în curte, şi la un moment dat a reuşit să se târască până în casă. Încerca să-mi vorbească, îi sărea sângele din gură şi atât mi-a spus: «Să ai grijă de copii, că pe mine m-au omorât». Atunci au venit peste noi, au spart trei rânduri de uşi şi au ajuns la camera unde ne adăpostiserăm. Cu ultimele puteri, soţul meu ţinea uşa, iar ei îl împungeau prin ea cu ceva contondent. Şi el atâta zicea: «Vai, mamă! Vai, mamă!». Şi se ruga de ei: «Măi, oameni buni, nu mă omorâţi, că am nevastă şi copii». Şi când n-a mai suportat chinurile – sau o fi fost lucid şi s-a gândit că dacă el nu scapă de acolo, nu scăpăm nici noi –, s-a urcat pe o masă şi s-a aruncat de la etaj. Asta n-am ştiut niciodată, că nu mi-a spus nimic înainte de a se arunca. N-am ştiut dacă a sărit pentru că nu mai suporta durerile sau a sărit ca să-l omoare pe el şi să ne salvăm noi. Spun oamenii care au fost acolo că în cădere şi-a rupt un picior, dar a avut putere

să se mai târască vreo câţiva metri. Şi ei atunci s-au dus la el şi au început să-l lovească şi acolo jos. S-au dus în pivniţă să bea şi iar s-au întors la el şi l-au lovit acolo până n-a mai mişcat", povesteşte soţia subofiţerului Cheuchişan. După ce l-au omorât pe şeful de post, atacatorii s-au mai înfierbântat şi cu pălinca scoasă din pivniţă, apoi au adus butoaie cu benzină şi au incendiat clădirea la etajul căreia se aflau soţia şi cei doi copii ai plutonierului Cheuchişan – o fată de şapte ani şi un băiat de şase luni. În faţa postului de Miliţie s-a adunat toată populaţia comunei, dar un singur om a avut curajul să intervină.

„Focul începea să ajungă la noi. Luam copiii şi îi duceam la baza geamului, ca să capete un pic de oxigen. Omul care ne-a salvat s-a strecurat printre cei care atacau, tot ungur era şi el. Era un om din sat, care aşa mi-a zis: «Cândva ţi-a fost milă de copiii mei». Eu lucram la un restaurant şi cred că odată i-am dat lămâi pentru copii, că atunci nu se găseau decât pe sub mână. Şi omul ăsta a avut curaj şi a urcat la noi să ne ajute. El a luat-o pe fată, eu pe băiat, era pânza de foc de la parter până în tavan, am trecut prin foc. Incendiaseră covoare, mobilă, tot. Puseseră nişte scânduri de fag, ca la foc de tabără. Când am ieşit cu copiii din clădire, imaginea asta mi-a rămas: multă lume şi rufele întinse cu care făcuseră un foc imens. Am fugit la o familie de acolo, din sat. Când am intrat în casă, mi-a rămas imaginea unui ceas cu cuc şi conurile alea de brad. Ceasul arăta ora zece şi jumătate".

„Ungurii ne-au nenorocit, dar tot ei ne-au salvat"

Delirul care i-a cuprins pe mulţi localnici de etnie maghiară din comuna Dealu, în ziua de 22 decembrie 1989, este cu atât mai greu de înţeles, cu cât aceştia nu-şi manifestaseră niciodată aversiunea faţă de subofiţerul Cheuchişan şi familia sa. „Noi nu am avut absolut nicio problemă cât am locuit acolo. Copiii mei sunt botezaţi de maghiari, aveam prieteni maghiari. Dar atunci a fost valul ăla, s-au crezut ei cei mai mari şi cei mai tari. Nu-i credeam în stare de aşa ceva pe acei oameni, îi cunoşteam pe toţi. Înainte de '89, Ceauşescu începuse să strângă şaiba. Schimbase directorii unguri cu români, a tot dat afară de-ai lor, şi când a sosit vremea, au căutat răzbunare. Altfel nu pot să-mi explic cum au putut să facă aşa ceva. Soţul meu n-a avut probleme cu localnicii, n-a comis abuzuri, era un om blând. A fost un poliţist care trebuia să se facă popă. El prima dată a dat la Teologie, şi dacă a picat, s-a dus la Poliţie", spune Dorina Cheuchişan.

Interpretările evenimentelor din Harghita şi Covasna au fost, în general, radicale şi subiective, mergând către logica simplistă „ungurii au omorât un român". La fel ca un personaj din legendele antice, Dorina Cheuchişan a luat asupra ei şi suferinţa, şi judecata dreaptă a cazului de la Dealu. „Eu nu pot să-i acuz pe toţi maghiarii. Pe noi, ungurii ne-au nenorocit, dar tot ei ne-au şi salvat. Datorită ungurilor suntem în viaţă. Un ungur ne-a scos din foc, apoi ne-au adăpostit nişte prieteni, tot unguri, până la patru dimineaţa. Cel care ne-a adăpostit – s-a aflat că el ne-a luat la el acasă – a venit şi s-a pus în genunchi: «Femeie, unde să te duc, că am şi eu trei copii?». A trebuit să plecăm şi de acolo, am fugit peste garduri cu copiii în braţe, la altă familie, la cinci kilometri de Dealu, spre Odorhei. Acolo am stat vreo două zile şi două nopţi, după care am fugit în Moldova. Am ajuns la Comăneşti în seara de 24 decembrie. Când toată lumea făcea pom de Crăciun, eu am ştiut că mi-am salvat copiii. Apoi m-am întors şi mi-am scos soţul de la morgă. Mi s-a spus de la Spitalul Odorhei că nu avea niciun milimetru de piele intactă. A fost bătut cu picioare, cu bâte, cu răngi, cu tot ce au avut la îndemână".

Învinsă de Ion Iliescu

Tot Dorina Cheuchişan a trebuit să lupte şi pentru ca ucigaşii soţului ei să ajungă la închisoare. A străbătut kilometri pe holurile tribunalelor, a fost atacată cu ghivece de soţiile

inculpaților și a refuzat să se constituie parte civilă pentru a cere daune materiale, considerând că memoria soțului său nu poate fi măsurată în bani.

Patru persoane au fost condamnate pentru crima de la Dealu. Nagy Istvan, Ambrus Pavel, Vass-Kiss Elod și Nagy Imre au primit pedepse cuprinse între 8 și 13 ani de închisoare. Dorinei Cheuchișan i s-a părut prea puțin și a continuat să lupte. A făcut recurs la Curtea Supremă, n-a avut bani de avocat, dar a pledat singură și nu s-a făcut de râs. „Când am ieșit din sală, au venit doi avocați și mi-au zis: «Doamnă, noi am făcut studii și nu ne-am imaginat că o femeie simplă poate să pledeze așa de bine». După acest recurs le-au mărit pedeapsa: de la 8 la 15 și de la 13 la 18 ani".

Victoria n-a durat mult. Femeia s-a trezit învinsă într-o zi ca oricare alta din anul 1994 de însuși președintele României, Ion Iliescu. „M-a strigat pe geam vecina de la etajul 1, să dau repede pe «Emisiunea în limba maghiară». Și de acolo am aflat că Iliescu i-a grațiat pe criminalii soțului meu. N-au făcut mai mult de doi-trei ani de pușcărie. Așa m-am scârbit atunci, că n-am vrut să mai știu nimic. Doar așa mi-a ajuns la ureche că unul dintre cei patru s-a spânzurat în fața casei chiar în ziua când a ieșit din închisoare, altul ar fi murit în Ungaria, iar de ceilalți doi nu se mai știe nimic. Oamenii de acolo vorbesc că lacrimile noastre i-au ajuns și i-au pustiit. Imediat după 1989, în Dealu au avut cifre-record la decese", spune, suspinând, Dorina Cheuchișan.

A luptat cu destinul și cu nebunia

Era în anul 1989, spre sfârșitul lui decembrie. Ceaușescu nu mai era, iar românii, naivi și euforici, priveau înainte cu speranță. Dorina Cheuchișan nu era atunci nici naivă, nici euforică și nici prea multe speranțe nu-i mai rămăseseră. Și totuși, a mers înainte. „Am luptat pe viață și pe moarte ca să supraviețuiesc. Am fost o epavă, un om dărâmat. Mie atunci mi-au ars casa, mi-au omorât soțul și am rămas singură cu doi copii. Am intrat în goana vieții. Copiii au crescut, au trebuit școliți, a trebuit să ne facem din nou o căsuță, o măsuță, să-mi caut serviciu. Acum ne descurcăm omenește, dar am fost muritori de foame. Când am trecut munții în Bacău, în ianuarie 1990, aveam doar un ibric. Am adus de la părinții mei, de la țară, cu căruța, un pat și două scaune. Nu aveam ce mânca. Mă împrumutam mereu de la o vecină, și când luam pensia de urmaș a copiilor, achitam datoria. Făceam listă împreună cu copiii, ce e prioritate, ce nu. Și băiatul – vorbea și sâsâit – îmi zicea: «Văleu, tu, mămiță, iar am rămas fără niciun ban!». Așa am trăit".

„Mamă, nici Munții Carpați..."

Nimeni nu știe de unde a avut această femeie atâta forță pentru a duce cu fruntea sus un destin care i-ar fi îngenuncheat pe mulți fără să-i mai ridice vreodată. Dorina Cheuchișan a avut putere chiar și atunci când n-a mai putut. „Am fost tânără, am pus copiii pe primul plan și am luptat pentru ei. N-am avut timp să-mi plâng de milă, am mers înainte. La un moment dat, am clacat, dar am avut puterea să recunosc și m-am dus la timp la un medic din Târgu-Mureș. Mi-a spus că e refularea evenimentelor de acum 20 de ani. Mi-a dat niște pastile, fără ele nu pot să dorm. Bine că m-am dus la timp. A fost cât pe ce... Și copiii au rămas cu niște traume cumplite, mai ales fata, care în '89 avea șapte ani și înțelegea. Nici n-am fost din vreo familie de intelectuali ca să știm, să ne fi dus la psiholog atunci când trebuia".

Fata de șapte ani s-a făcut mare, a terminat o facultate și trăiește în SUA. Băiatul a crescut și el, iar în 2011 și-a luat licența. Vrând-nevrând, timpul a mers înainte pentru familia Cheuchișan, dar a și stat în loc în fiecare decembrie. „Toate morțile sunt dureroase, dar cele din preajma Crăciunului te marchează toată viața. Noi niciodată n-am putut să ne

bucurăm de Sărbători. Pentru că pe 22 a fost încă un an, şi încă un an, şi a venit apoi Crăciunul. Şi nu-ţi mai trebuie nimic. Ne-am pus la masă, am scos de toate şi ne-a înecat plânsul. Băiatul m-a întrebat de multe ori: «Mamă, noi toată viaţa o să fim aşa?»".

În finalul discuţiei noastre, Dorina Cheuchişan s-a aşezat în genunchi în mijlocul camerei, plângând, cum a plâns de mai multe ori pe parcursul interviului. A deschis un caiet studenţesc, în care colecţionează citate celebre de pe internet, şi a citit. Am ascultat şi am încercat să înţelegem, deşi am fost siguri că înţelegem prea puţin: „«Povara acestei lumi este prea grea pentru ca vreun om să poată să o poarte, iar suferinţa universului prea crudă pentru o singură inimă». Ăsta zic eu că mă caracterizează. Şi fierul, la un moment dat, se corodează, piatra se macină de ploaie şi de vânt. La urma urmei, tot muritori suntem. Fata mea mi-a zis odată: «Mamă, nici Munţii Carpaţi n-au îndurat atâta suferinţă cât ai îndurat tu»".

O zi din viaţa unui criminal la Revoluţie

Dealu este o comună formată din şapte sate, la nord de oraşul Odorheiu Secuiesc. 4.000 de oameni locuiesc aici, şi cam tot atâţia număra comuna şi 1989. Căci ungurii mai pleacă la muncă în străinătate, câte o lună-două, dar se întorc. După Revoluţie, clădirea incendiată a Miliţiei a fost refăcută. Găzduieşte şi azi sediul Poliţiei.

Când l-a omorât pe Liviu Cheuchişan, Nagy Istvan, unul dintre cei 4.000 de locuitori ai comunei, avea 46 de ani. Între timp a fost condamnat şi graţiat, iar în 2011 îşi ducea traiul liniştit de pensionar în comuna Dealu. Doar cuantumul pensiei îl nemulţumea. Iar pentru a obţine bani mai mulţi, s-a gândit că ar trebui să fie reabilitat.

Nagy Istvan nu vorbeşte româneşte, deşi s-a născut şi a trăit toată viaţa doar în România. Prin intermediul primarului din comuna Dealu, Elemer Imre Balint, care ne-a fost translator, am aflat versiunea lui Nagy Istvan despre crima de la Revoluţie.

„Pe 22 decembrie 1989, la amurg, mă duceam la fratele meu, să sărbătorim împreună ziua de Sfântul Imre. Eram cu nevasta şi treceam prin faţa Miliţiei, unde se adunase o mare mulţime de oameni. Cereau steagurile şi tablourile cu Ceauşescu. Dorina Cheuchişan, care era la balconul clădirii Miliţiei, m-a văzut. Ne cunoşteam. Dar eu am plecat mai departe, la fratele meu, n-am rămas acolo. Am revenit, pe la patru noaptea, când m-am întors acasă de la petrecere şi am văzut clădirea fumegând, dar nu mai era nici ţipenie de om pe stradă. Dorina mi-a reproşat în timpul procesului că am ştiut cine sunt criminalii şi nu am spus, dar nu aveam de unde să ştiu, fiindcă n-am fost de faţă".

Dorina Cheuchişan, văduva miliţianului linşat, este însă fermă: „Nagy Istvan a fost acolo de la început. M-a lovit cu o geantă în cap". Cum de l-a recunoscut femeia dintr-un grup de sute de oameni? El spune că din cauza staturii sale aparte (este aproape pitic) şi pentru că era lăutar şi mai cânta în restaurantul unde Dorina era chelneriţă.

Sunt însă lucruri pe care Nagy Istvan nu le poate explica: de ce a fost condamnat pentru crimă, câtă vreme susţine că i s-a imputat mărturia mincinoasă? Şi de ce nu are niciun martor care să confirme prezenţa sa în altă parte în acea noapte? Spune că îl aprecia pe răposatul Liviu Cheuchişan, chiar dacă acesta, ca miliţian, abuza uneori de funcţia sa: „Am auzit că îi mai punea pe câte unii să-i culeagă prunele şi să-i fiarbă ţuica fără să le dea bani. Dar eu n-am avut probleme cu el".

Hajdu Dezso este avocatul care i-a reprezentat pe Nagy Istvan şi pe ceilalţi trei inculpaţi în procesul din 1990. Avocatul susţine în continuare nevinovăţia lui Nagy Istvan, dar adaugă un element pe care inculpatul îl ascunde: relaţia tensionată dintre lăutar şi miliţian „Cu câţiva ani înainte de Revoluţie, miliţianul îl atinsese un pic pe băiatul lui Nagy Istvan. Omul s-a dus la Miliţie să-l ia la rost pe vardist: «De ce îmi baţi

copilul?». Şi atunci milițianul, nici una, nici două, i-a bătut pe amândoi".

Avocatul are propria versiune şi asupra întâmplărilor din 22 decembrie. „Nagy Istvan a trecut prin fața Miliției. Se ducea la petrecerea de Sfântul Imre cu vioara la subraţ. S-a apropiat de milițian, i-a pus, tacticos, degetul în piept şi a spus: «Cred că de acum înainte nu-l vei mai lovi pe băiatul meu, şi cu atât mai puțin pe mine!». Şi a plecat. A plecat să cânte la vioară, la petrecerea de Sfântul Imre".

Toată maghiarimea s-a înțeles să dea vina pe o mulţime nedefinită şi pe furie. Nimeni nu ştie cine a ridicat parul deasupra plutonierului-major Liviu Cheuchişan. „A fost lovit de mai mulți", spune avocatul, neconvingător. „Bătrânul Nagy Istvan nu e cu nimic mai vinovat decât cei care au fost în acea noapte în fața Miliției. A fost furia mulțimii", spune şi primarul Elemer Imre Balint.

Nagy Istvan doreşte acum să fie reabilitat juridic. Nu pentru că nu poate dormi noaptea, ci pentru că asta i-ar mai ridica puțin pensia de la nivelul mizer al celor 500 de lei pe care-i încasează lunar. Avocatul Dezso explică: „El vrea reabilitarea fiindcă i-a spus cineva că, dacă îl reabilitează, i se adaugă la pensie şi anii în care a stat la închisoare".

Hajdu Dezso confirmă că grațierea criminalilor din Harghita şi Covasna s-a făcut la presiunile Uniunii Democrate a Maghiarilor din România, care, prin senatorul György Frunda, a înaintat mai multe jalbe la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la Strasbourg. „Iliescu avea teoria că cine nu şi-a recunoscut vina nu poate fi grațiat. Până la urmă, la intervențiile Occidentului, i-a grațiat şi aşa, fără să-şi recunoască vina".

Deşi s-a considerat nevinovat, lui Nagy Istvan nu i-a venit să creadă când a auzit că a fost grațiat. „De trei ori mi-a zis gardianul să-mi fac bagajul, şi eu am crezut că îşi bate joc de mine. Am suportat multe bătăi de joc în închisorile în care am fost, Miercurea-Ciuc, Jilava, Mărgineni şi Gherla. La Gherla erau nişte gardieni de prin Bistrița, care l-au cunoscut bine pe Liviu Cheuchişan. Ei ştiau că eu i-am tăiat capul omului şi că am jucat fotbal cu el, deşi asta este o mare minciună. Multe mi-au făcut aceşti gardieni, multe..."

Dintre ceilalți trei condamnați în cazul crimei de la Dealu, doi au murit (Ambrus Pavel şi Vass Kiss Elod), iar despre Nagy Imre se ştie că a plecat cu mulți ani în urmă în Austria.

Avocatul Hajdu Dezso s-a ocupat de cazurile maghiarilor acuzați de crime, în decembrie 1989, la Dealu, Zetea, Cristuru Secuiesc şi Târgu Secuiesc. A pierdut toate procesele. În încercarea de a-i scăpa pe unguri de puşcărie, a venit cu argumente neverosimile. Despre plutonierul Gabriel Dănăilă (28 de ani), ajutorul şefului de post din comuna Zetea (Harghita), care a fost omorât de săteni cu propriul pistol, Hajdu Dezso susține şi acum că, de fapt, s-a sinucis.

*

* *

Nagy Istvan s-a născut la Dealu, județul Harghita, pe 18 august 1944. Văzându-l neputincios, tată-său, Mozes, i-a pus vioara în mână. A rămas orfan de tânăr, dar cu vioara a ridicat o casă. Comuniştii i-au dat o meserie. La Dealu nu se ştia altă meserie pentru bărbați decât cea de dulgher. Şi dulgher au scris pe cartea lui de muncă.

Nagy Istvan n-a făcut armata din pricina trupului său pocit. E mic şi costeliv, dacă-i faci vânt cu un deget se duce de-a dura. Aşa a fost dintotdeauna, nici la Revoluție nu era mai breaz. Privindu-l, îți dai seama că nu l-ar fi putut omorî, de unul singur, pe Cheuchişan, pe care toată lumea şi-l aminteşte ca pe un munte de om, un fundaş în echipa de fotbal a satului, de care nu trecea nimeni. Dar în haită, chiar şi un lăutar pitic poate deveni periculos. Ba chiar i se pot trezi instinctele criminale, aşa cum a stabilit, prin sentință definitivă, Justiția română.

Am plecat spre Dealu cu gândul că vom descoperi un criminal fără regrete, un Baraba cu barba mare, extremist şi aspru. Când Nagy s-a strecurat ca un câine înăuntrul Primăriei, s-a lăsat tăcerea. „El este?", l-am întrebat pe primar. „El", a răspuns. Nagy a scos înştiințarea de grațiere, a pus-o pe masă şi

a șuierat singura expresie pe care o știe în românește: „Asta e viața".

Nagy Istvan are trei copii mari, cu slujbe la oraș, și o nevastă pe lângă casă. Când ieșim în uliță, zice, chinuit, că așa stârv cum e, tot îi mai plac femeile de numa'-numa'. Mai devreme, în Primărie, greu a scăpat poștărița comunei nepupată de Pișta Baci.

Ajunși pe prispa casei lui Nagy, am rostit numele Dorinei și al lui Liviu Cheuchișan. Bătrânul a dus mâna la inimă și a spus: „Durere".

Linșarea maiorului Agache

Aurel Agache, maior de Miliție, a fost omorât în bătaie la Târgu Secuiesc, pe 22 decembrie 1989. Unul dintre ucigași a fost grațiat de Ion Iliescu. Justiția română a tratat cu indiferență cazul Agache. Doi dintre criminalii săi trăiesc bine-mersi în Ungaria.

La Târgu Secuiesc, furia manifestanților, printre care se aflau și foști condamnați sau cercetați penal pentru deținere ilegală de aur și valută, l-a vizat în primul rând pe maiorul Aurel Agache (care în 1989 avea 43 de ani), șeful secției economice din Miliție. Acesta a fost lovit cu bețele de la steaguri și cu alte obiecte contondente. După intervenția câtorva persoane care au încercat să calmeze spiritele, ofițerul de Miliție a reușit să scape din mâinile agresorilor și a fugit către centrul orașului. A fost urmărit de mai multe persoane, care l-au prins lângă fântâna din parcul central și au început din nou să-l lovească.

Cu disperarea firească a omului aflat în fața morții, maiorul Agache a reușit să scape încă o dată și a încercat să se adăpostească într-o farmacie din zonă. Din mulțimea furioasă s-au desprins patru-cinci persoane, care au intrat în farmacie și l-au scos afară pe milițian. Acesta nu era înarmat când a fost atacat, întrucât toți milițienii din Târgu Secuiesc depuseseră armele în acea dimineață, ca urmare a ordinului venit de la București.

Vine măcelarul!

Csesznek Oliver, unul dintre martorii oculari, le-a declarat procurorilor: „La un moment dat, numitul Agache a fost lovit în cap cu lancea unui steag, care în acel moment s-a rupt, iar cel lovit a căzut în genunchi. Rețin că a venit dinspre magazinul «Sport» un bărbat de statură mijlocie, care striga să se dea lumea la o parte, deoarece el este măcelar și o să-l taie pe Agache în bucăți".

Nu toată mulțimea prezentă în stradă a participat la linșarea ofițerului. O parte dintre oameni au chemat Salvarea, apoi au încercat să-l scoată pe Agache de sub ploaia de lovituri și să-l urce în ambulanță pentru a fi dus la spital. Mai multe persoane agresive, dintre care procurorii i-au identificat ulterior pe Octavian Paisz și pe Dezideriu Hejja, l-au scos pe maior afară din Salvare, amenințându-i pe cei care încercau să-l salveze. „Când a venit Salvarea și l-am urcat în ea pe cel bătut, am fost amenințat de un bărbat gras, care mi-a spus că mă va lua la bătaie dacă mai încerc să dau vreo mână de ajutor. Mi s-a făcut frică și am plecat acasă", a declarat Erszebet Măgureanu la Procuratură.

Cu moneda-n ochi și cu șobolanu-n gură

Maiorul Aurel Agache a fost bătut în continuare, deși era prăbușit la pământ și nu mai mișca. După ce au constatat că milițianul nu mai respiră, agresorii i-au profanat trupul în cele mai sălbatice feluri. Într-un ochi i-a fost înfiptă o monedă, în celălalt – emblema de la cascheta, iar în gură i-a fost pus un șobolan mort.

Colonelul Gavril Ardeleanu, şeful Inspectoratului de Miliţie Covasna în 1989, susţine că trupul profanat al maiorului Agache a rămas ore în şir întins pe asfalt, ca un trofeu pe care atacatorii ţineau să-l arate tuturor. „Un număr mare de persoane s-a postat în apropierea cadavrului, nepermiţând ridicarea acestuia. În jurul orelor 18.00 a fost organizat un marş în centrul oraşului, iar în timpul trecerii pe lângă cadavru multe persoane l-au scuipat şi lovit cu picioarele. După terminarea marşului, când circulaţia pietonală s-a rărit, două persoane au luat cadavrul şi l-au dus la morga spitalului orăşenesc".

În aceeaşi seară de 22 decembrie 1989, mai multe persoane necunoscute au pătruns în casa maiorului Agache, pe care au devastat-o. În final au vrut s-o incendieze, dar au fost opriţi de vecini, care se temeau să nu ia foc şi casele lor. Familia ofiţerului a reuşit să fugă la timp. Aurel Agache era căsătorit cu o femeie de etnie maghiară şi aveau împreună cinci copii.

Unul dintre cei cinci orfani se dovedeşte, peste ani, de o obiectivitate impresionantă. Dionisie Agache îndeamnă la o judecată corectă, ferită de excese naţionaliste.

„Latura etnică a avut o relevanţă de maximum 15% în cazul tatălui meu. Motivaţia principală a fost răzbunarea. Nu cred că impulsul iniţial de a-l bate pe ofiţerul Agache a pornit de la faptul că era român. Aş putea să adopt o atitudine simplistă şi să merg pe latura etnică. Tot în Târgu Secuiesc, ofiţerul Teodor Nichita s-a plimbat în uniformă prin centrul oraşului şi nu a fost agresat. Violenţa exacerbată, faptul că s-a ajuns la linşaje... se poate spune că şi latura etnică a avut o relevanţă pentru duritatea morţii acestor oameni, dar nu a fost determinantă. Un grup de indivizi s-a comportat ca nişte animale, în faţa unei mulţimi care a avut o pasivitate criminală. Erau mii de oameni şi nimeni nu a ridicat un deget, toţi au privit ca la un spectacol de circ din Evul Mediu".

Dionise Agache mărturiseşte că mama sa nu a putut trece niciodată peste ceea ce s-a întâmplat în urmă cu 21 de ani. „Mama a clacat psihic şi refuză să mai discute acest subiect. Ea e un om simplu, fără prea mare cultură. Fiind unguroaică la origini, evident că a privit moartea tatălui meu ca pe o trădare din partea oamenilor".

Frizerul se înclină şi ucide

E greu de spus, în cazul Agache, cât a fost dorinţă de răzbunare faţă de un om al Miliţiei şi cât a fost ură naţionalistă, dar balanţa pare să încline spre prima variantă. Maiorul Aurel Agache nu avea prea mulţi prieteni în Târgu Secuiesc, ba dimpotrivă. Chiar fiul său recunoaşte: „Tatăl meu era urât de oameni, pentru că a fost un ofiţer dur. Avea o imagine negativă, pentru că aşa şi-a construit-o. Noi am încercat să fim obiectivi, n-am spus niciodată că a fost uşă de biserică, iar ca ofiţer de Miliţie cu siguranţă a încălcat drepturile unor oameni, pentru că metodele de represiune în acele vremuri presupuneau şi acest lucru. Cineva din Baraolt s-a sinucis după o anchetă făcută de el, pentru că tatăl meu, neavând tactul necesar, i-a strigat că-l mănâncă puşcăria; iar omul, văzând această alternativă în faţă, a ales ştreangul".

Fiind şeful secţiei economice la Miliţia din Târgu Secuiesc, maiorul Agache s-a ocupat şi cu confiscarea bijuteriilor din aur, care erau deţinute ilegal. Asta i-a sporit capitalul de antipatie. De altfel, o parte dintre cei care au participat la linşarea sa în mijlocul oraşului avuseseră de-a face, în trecut, cu maiorul Agache.

Cinci persoane au fost identificate de procurori şi considerate principali vinovaţi pentru moartea ofiţerului de Miliţie: Daniella Filip Orban (24 de ani, în 1989), Octavian Paizs (56 de ani), Konrad Janos (23 de ani), Anton Reiner (42 de ani) şi Dezideriu „Dezso" Hejja (43 de ani).

Daniella Filip Orban, deşi femeie, a fost printre cei mai feroce atacatori ai ofiţerului. Mai mulţi martori au nominalizat-o ca fiind cea care a sărit cu picioarele pe abdomenul şi în zona organelor genitale ale lui Agache. Apoi s-a descălţat de una dintre cizmele cu tocuri metalice şi a aplicat mai multe

lovituri în capul victimei, strigând: „Tu l-ai băgat pe tata la închisoare!".

La audieri, Daniella Filip Orban a recunoscut că-l cunoştea pe maiorul Agache, întrucât acesta instrumentase un dosar în urma căruia tatăl ei fusese arestat pentru luare de mită. Iniţial, femeia şi-a recunoscut faptele, motivând că „se afla într-o stare psihică depresivă din cauza morţii mamei sale şi a suferinţelor îndurate în trecut de tatăl său". Ulterior şi-a schimbat declaraţiile, negând că l-ar fi lovit pe Agache.

Şi Dezideriu Hejja avusese probleme cu Miliţia, după ce cu ani în urmă fusese condamnat la un an cu suspendare pentru conducerea unui autoturism sub influenţa băuturilor alcoolice. A recunoscut tot timpul că s-a aflat printre agresorii maiorului Agache. „Aflând că acolo se afla maiorul Agache, faţă de care de câţiva ani purtam o ură, am mers şi l-am lovit cu piciorul, în regiunea abdominală, şi cu coada unui steag", a declarat el în cadrul anchetei.

Anton Reiner a negat în permanenţă implicarea în uciderea lui Aurel Agache, dar a fost nominalizat de mai mulţi martori printre cei care l-au lovit pe ofiţer şi care-i îndemnau şi pe alţii s-o facă. În aceeaşi situaţie s-a aflat şi Konrad Janos, cunoscut în Târgu Secuiesc la acea vreme ca un practicant de karate şi mare consumator de alcool.

Foarte bizară, în schimb, este situaţia lui Octavian Paizs, nominalizat la rândul său de mai mulţi martori printre cei mai violenţi atacatori ai lui Agache. Paizs nu doar că nu avusese relaţii tensionate cu ofiţerul linşat pe 22 decembrie, ci era chiar frizerul său personal. În plus, conform lui Dionisie Agache, frizerul îi servea şi ca informator. „Am reuşit să-l urc în Salvare pe maiorul Agache, dar Hejja Dezideriu şi Paizs Octavian l-au tras jos şi au început să-l lovească", a declarat martorul Vardo Vilmos. Paizs a participat la linşaj îmbrăcat în halatul său alb de frizer profesionist.

Justiţia şi Iliescu

Cu toate că a fost cel mai sălbatic caz de linşaj „revoluţionar" în Harghita şi Covasna, dosarul Agache a avut drept consecinţă, în instanţă, cele mai puţine zile de închisoare. Cele cinci persoane identificate ca principali agresori ai ofiţerului Agache au fost trimise în judecată abia în 1997. A trebuit să mai treacă încă patru ani pentru o sentinţă definitivă şi aproape inutilă.

Justiţia din România nu doar că s-a chinuit 11 ani să condamne autorii unei crime odioase, dar n-a făcut prea mari eforturi nici pentru a-i împiedica să plece din ţară.

Daniella Filip Orban, condamnată în 2001 la şapte ani de închisoare, n-a ispăşit nici măcar o zi, întrucât fugise, încă din 1992, în Ungaria, unde lucrează ca profesoară la un liceu din Budapesta. Octavian Paizs, condamnat la patru ani de închisoare, n-a ispăşit nicio zi întrucât a fugit în Ungaria, unde a murit liniştit în 2009. Konrad Janos a fost achitat de instanţa de fond şi apoi condamnat definitiv în 2001. El fugise însă în Ungaria imediat după Revoluţie, deci n-a făcut nicio zi de puşcărie.

Anton Reiner şi Dezideriu Hejja sunt singurii care au stat în spatele gratiilor pentru uciderea maiorului Agache. Primul a primit trei ani de închisoare, din care a executat doar jumătate, fiind eliberat condiţionat după un an şi şase luni.

Apogeul cinismului cu care statul român a tratat familia Agache este atins în situaţia lui Hejja. Condamnat la patru ani de închisoare, acesta a părăsit puşcăria după mai puţin de un an. Salvatorul temutului criminal a fost Ion Iliescu. Prin decretul semnat la 13 martie 2002, preşedintele României l-a graţiat pe singurul ucigaş din cazul Agache care se mai afla în închisoare.

Criminalii, apăraţi de senatorul UDMR Gyorgy Frunda

Dionise Agache, fiul maiorului ucis la Târgu Secuiesc, s-a luptat timp de două decenii cu toate absurdităţile statului român. A făcut numeroase memorii către Palatul Cotroceni pentru a împiedica decretul de graţiere, dar degeaba.

Neobţinând vreun rezultat, în final i-a returnat preşedintelui Iliescu diploma şi medalia de erou-martir primite post-mortem de maiorul Aurel Agache. „Ce a făcut Ion Iliescu este un abuz incalificabil. A fost presat de politicieni din UDMR, care s-au implicat trup şi suflet în acest caz. De altfel, cei cinci criminali au fost apăraţi în instanţă de senatorul Gyorgy Frunda, unul dintre liderii UDMR. El şi alţi lideri maghiari au dus o adevărată campanie de denigrare a tatălui meu, transformându-l într-un demon care omora oameni, viola femei şi care, în accepţiunea lor, şi-a meritat soarta. S-au folosit de drama noastră în scopuri politice", afirmă Dionise Agache.

Acesta este la fel de scârbit şi de felul în care Justiţia română a tratat cazul uciderii tatălui său. „Procesul a durat nepermis de mult. Am apelat la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care a obligat statul român să ne plătească 25.000 de euro daune morale. În 2007 am forţat statul român să emită mandate europene de arestare pentru cei doi condamnaţi care trăiesc în Ungaria, iar statul maghiar a solicitat o copie certificată după întregul dosar. Românii noştri n-au fost capabili într-un an şi jumătate să facă o copie după un dosar. Nu au făcut nimic pentru a-i supune pedepsei pe cei doi condamnaţi aflaţi în Ungaria", mai spune Agache.

Ororile de la Odorheiu Secuiesc

În decembrie 1989, etnicii maghiari s-au răzbunat pe ofiţerii de Miliţie şi de Securitate. La Odorheiu Secuiesc, doi oameni au fost omorâţi, iar alţi trei au fost grav răniţi. Violenţa a luat forme sălbatice. Au existat însă şi miracole: securistul Buie a supravieţuit, deşi a fost spânzurat, iar miliţianul Beiuşanu a revenit dintre morţi.

Odorheiu Secuiesc este al doilea oraş, ca mărime, din judeţul Harghita. În 1989 avea circa 40.000 de locuitori, din care circa 95% erau de etnie maghiară.

În ziua de 22 decembrie 1989, localnicii au ieşit în stradă şi şi-au îndreptat furia asupra organelor de Miliţie şi de Securitate. La această nebunie au contribuit din plin Televiziunea şi Radioul de la Bucureşti, care transmiteau mesajele instigatoare ale unor Teodor Brateş, Cico Dumitrescu, George Marinescu, Silviu Brucan şi, cu voia dumneavoastră, ultimul pe listă, Ion Iliescu.

„Prima dată s-a auzit că au ieşit muncitorii în oraş. Apoi au trecut din zona industrială pe lângă Poliţie, ne-au arătat pumnul şi s-au dus la Primărie. Am văzut la televizor că a fugit Ceauşescu, am zis că e bine, că se linişteşte treaba. Toată lumea voia să scape de tensiunea respectivă. La Primărie au spart nişte chioşcuri şi au luat băutură, mulţi dintre ei erau dintre cei certaţi cu legea. S-au pus pe băut şi apoi au venit la postul de Miliţie. Am ieşit afară să-i potolim, dar n-aveai cu cine să discuţi. Erau câteva sute, poate chiar mii. Au spart gazeta de la stradă şi aruncau cu cioburi. Au rupt gardul, iar alţii au intrat prin spate şi au dat foc la Evidenţa Populaţiei. Noi aveam armele puse în rastel, nimeni n-a tras un foc", povesteşte Mihai Beiuşanu, care în 1989 era ofiţer în cadrul Miliţiei din Odorheiu Secuiesc.

„Au vrut să-l înfigă în gardul spitalului"

Miliţia şi Securitatea din Odorheiu Secuiesc se aflau în acelaşi sediu: prima la parter, cealaltă la etaj. Manifestanţii au devenit din ce în ce mai violenţi, au spart geamurile clădirii şi au pătruns înăuntru, unde i-au agresat pe miliţieni şi au distrus tot ce le ieşea în cale, după care au pus foc. Vâlvătaia, care se întindea ameninţător, i-a obligat pe ofiţerii de Securitate care se baricadaseră la etaj să iasă din clădire, undeva în spatele curţii. Aici au fost prinşi de manifestanţi şi loviţi cu diverse obiecte contondente. Nici miliţienii şi nici securiştii agresaţi nu au folosit armele asupra atacatorilor.

Cel mai grav a fost cazul locotenent-colonelului Dumitru Coman (50 de ani), şeful Securităţii din Odorheiu Secuiesc, pe care atacatorii l-au scos în stradă şi l-au linşat în faţa mulţimii. După ce l-au omorât, agresorii i-au aruncat trupul în curtea spitalului.

Gabriela Coman, soţia ofiţerului, îşi aminteşte cu groază: „La ora 14.00 vorbisem la telefon cu soţul meu şi mi-a zis să stau liniştită, că nu se întâmplă nimic şi o să vină acasă. A fost ultima oară când i-am auzit vocea. Mulţimile – erau toţi beţi – au intrat în curte, au spart, au dat foc. Soţului meu i-a zis cineva să iasă afară, că nu i se întâmplă nimic. Când a ieşit, i-au dat cu ceva în cap şi a căzut la pământ. Acolo l-au călcat în picioare, au smuls hainele de pe el. S-a târât până aproape de spital, l-au prins şi au vrut să-l înfigă în gardul spitalului, care era în apropiere, dar n-au reuşit şi l-au aruncat peste gard. Acolo a fost găsit. Mi s-a povestit că o femeie i-a luat pachetul de ţigări, care-i căzuse pe jos, şi le-a dat celorlalţi: «Luaţi, că lui Coman nu-i mai trebuie!»".

În aceeaşi zi de 22 decembrie 1989, tot la Odorheiu Secuiesc a fost ucis şi Gavril Szekely (42 de ani), fost subofiţer de Miliţie, aflat în rezervă la acea vreme. El se pensionase înainte de termen din pricina unor probleme de sănătate. „Szekely era un băiat voinic, făcuse lupte în tinereţe. El era acasă, săracul, şi unul dintre colegii mei, şeful de la Cercetări Penale, şi-a adus aminte că maşina lui a rămas în faţa Tribunalului şi avea număr mic. L-a sunat pe Szekely să se ducă să o ia, să nu i-o vandalizeze demonstranţii. Ăsta s-a dus, n-a realizat ce nebunie era la Miliţie şi în oraş, el era acasă. L-au prins acolo unii beţi – era debandadă pe străzi atunci – şi el, neştiind ce se întâmplă, era şi voinic, i-ar fi dat una lu' unu. Şi atunci s-au adunat mai mulţi şi i-au dat cu răngile în cap, după care l-au aruncat într-un gang. A murit după aceea la spital", rememorează tragedia Mihai Beiuşanu, fost coleg cu subofiţerul ucis.

Gavril Szekely era cetăţean de etnie maghiară, ceea ce contrazice anumite interpretări ale evenimentelor din Harghita şi Covasna, care au pus violenţele exclusiv pe seama urii maghiarilor faţă de români.

„Criminalii se ştiu, dar nimeni nu i-a pedepsit"

Nici în cazul uciderii lui Dumitru Coman, nici în cel al asasinării lui Gavril Szekely nu s-a pronunţat vreo condamnare. Organele de anchetă au motivat că autorii nu au putut fi identificaţi, deşi, mai ales în primul caz, crima a avut loc în faţa a sute de martori.

Familia lui Dumitru Coman afirmă răspicat că identificarea şi pedepsirea criminalilor ar fi fost posibile dacă Justiţia ar fi vrut cu adevărat. „Criminalii se ştiu, dar nimeni nu i-a pedepsit. În Odorhei, lumea ştie cine i-a dat în cap soţului meu. Martorii se tem să vorbească, spun că au şi ei copii şi că Mitică oricum nu se mai întoarce din mormânt", declară Gabriela Coman, soţia fostului şef al Securităţii din Odorheiu Secuiesc.

Când a venit Revoluţia, soţii Coman trăiau de 26 de ani în Odorheiu Secuiesc. Gabriela Coman era directoare de liceu, dar a părăsit oraşul imediat după Revoluţie. Femeia susţine că soţul său nu avusese niciodată probleme cu populaţia de

etnie maghiară. „Mitică era un om bun, paşnic, se înţelegea foarte bine cu oamenii din Odorhei. Aveam prieteni unguri, am botezat copii de unguri, dar, când am văzut ce s-a întâmplat atunci, am rămas cu un fel de ură amară faţă de maghiari. Nu se poate să trăieşti 26 de ani într-un oraş şi să fii linşat! A fost ură faţă de regim, dar şi ceva naţionalism".

În 2011, lui Dumitru Coman i-a fost retras titlul de erou-martir al Revoluţiei române, sub motivaţia că a fost ofiţer de Securitate. Familia sa a fost înştiinţată că trebuie să returneze indemnizaţia primită timp de şase ani, începând din 2005.

Povestea ofiţerului spânzurat

La Revoluţie, Miliţia şi Securitatea din zona Har-Cov (Harghita şi Covasna) au dat nu doar şase morţi, ci şi aproximativ 100 de răniţi – ofiţeri şi subofiţeri din cele două instituţii. Şocant este cazul lui Mircea Buie, ofiţer de Securitate care pe 22 decembrie 1989 a fost bătut în Odorheiu Secuiesc, apoi spânzurat într-un copac din oraş. Buie a supravieţuit miraculos şi a povestit ulterior toată istoria.

„După ce, în jurul orei 16.00, am reuşit să salvăm documentele şi să le trimitem în cazarma de la Gheorgheni, în sediul Securităţii, aflat la etaj, am mai rămas câţiva ofiţeri. Protestatarii au incendiat parterul şi, din cauza fumului, am ieşit în curtea din spate, unde se aflau garajele. Iniţial am dialogat cu manifestanţii, i-am îndemnat la calm, dar la un moment dat a apărut un grup de oameni beţi şi foarte agresivi", începe Mircea Buie. Fostul ofiţer de Securitate susţine că grupul respectiv era condus de un bărbat îmbrăcat în costum popular secuiesc, care l-a întrebat dacă e ungur sau român. Buie a încercat să mintă, spunând că tatăl e român, iar mama unguroaică, dar liderul grupului violent a fost nemulţumit şi a poruncit executarea sa.

„După ce s-a dat sentinţa «Executaţi-l!», am fost luat cu forţa şi scos în stradă, pe marginea căreia se aflau nişte castani. Cineva din mulţime a strigat: «Să-l spânzurăm!». Imediat au adus o frânghie şi o ladă de ambalaje de la sticle. Au legat frânghia de creanga unui castan, m-au urcat pe ladă şi mi-au pus ştreangul de gât. Apoi au tras lada. Norocul meu a fost că acea creangă a cedat şi s-a rupt. În acel moment, s-a creat o busculadă, provocată de un grup de karatişti, antrenaţi de inginerul Mika Domokos. Ei m-au înconjurat, mi-au scos funia cu tot cu restul de creangă şi m-au condus în interiorul depozitului Peco din apropiere", rememorează Mircea Buie.

În timp ce fugea de furia mulţimii, acesta a fost lovit în cap cu o sticlă şi, pe lângă spaima cumplită, a avut nevoie de câteva zile de spitalizare. Ofiţerul admite că printre manifestanţii prezenţi în stradă în acea zi de 22 decembrie au fost şi o serie de etnici maghiari care îndemnau la calm, însă intenţiile lor n-au avut niciun efect asupra celor mai agresivi. „Am trecut prin momente cumplite, la un moment dat chiar mă resemnasem că voi muri. Mă gândeam să nu mă desfigureze prea mult, ca să mă poată înmormânta ai mei în sicriu descoperit", mărturiseşte fostul ofiţer de Securitate.

De la miliţian comunist la cetăţean de onoare

Mihai Beiuşanu avea la Revoluţie 44 de ani. Locuia în Odorheiu Secuiesc încă din 1968, când a terminat Academia şi a fost repartizat să lucreze ca miliţian în judeţul Harghita. S-a înţeles bine cu ungurii, s-a căsătorit cu o femeie de-a lor, le-a învăţat limba şi obiceiurile.

„Întotdeauna au fost nişte condiţii speciale aici, fiind populaţie predominant de etnie maghiară. Când a venit Revoluţia, aveam deja 21 de ani vechime. Din 1977 până în 1990 am fost şeful secţiei economice din Miliţia Odorhei. Aveam mult de muncă, pentru că erau foarte multe legi absurde, dar n-aveam ce face, trebuia să le aplicăm. Vă dau un exemplu: nu se putea tăia mielul sub 15 kilograme – era infracţiune. Au mers băieţii

la târg odată şi l-au găsit pe un cioban cu vreo 30 de miei tăiaţi, şi toţi mărunţei. Confiscă-i şi fă-i dosar. N-aveai ce să faci, astea erau legile", povesteşte Beiuşanu.

Acesta spune că nu avusese niciodată probleme majore cu populaţia din zonă. În zilele Revoluţiei, însă, locuitorii din Odorheiu şi-au amintit de toate acele legi şi restricţii absurde din timpul regimului comunist şi şi-au îndreptat furia asupra celor care le aplicau. Pe 22 decembrie 1989, Beiuşanu se afla la serviciu, în sediul Miliţiei din Odorheiu Secuiesc. „Noi eram, în total, vreo 30 de oameni, cu femeia de serviciu cu tot, dar numai vreo 20 ne aflam atunci în sediu. Când au început să devasteze clădirea, pe unii i-au scos nişte prieteni. Veneau civili, le puneau alte haine peste uniformă şi îi scoteau pe furiş. Eu eram în uniformă, mi-am dat gradele jos, şi mi-a zis un medic care intrase şi el acolo: «Hai, că nu mai ai de ce să stai!». Când am ieşit în curte, mi-au dat în cap cu un levier şi mi-am pierdut cunoştinţa. Am fost pe lumea cealaltă. Nici nu ştiu cine m-a dus la spital. M-am trezit la Urgenţă, dezbrăcat până la brâu. Aveam nasul zdrobit, eram mutilat. Când m-am trezit din somn, m-a pupat un medic, zice «bine că ai scăpat». Am mai avut o rană pe obraz, m-a ars cineva cu ţigara. N-am aflat niciodată cine m-a lovit", mărturiseşte Beiuşanu. Glasul i se îneacă într-un plâns pe care se chinuieşte inutil să-l alunge, la fel cum s-a chinuit atâta amar de vreme şi cu traumele rămase de la graniţa dintre viaţă şi moarte.

Beiuşanu a supravieţuit şi a mers mai departe cu o voinţă şi o demnitate impresionante. A vrut la un moment dat să plece departe şi să uite, dar şi-a dat seama că nu poate scăpa de amintiri, că trebuie să le înfrunte. „După Revoluţie am vrut să mă mut la Oradea. Am stat acolo şase luni, dar n-am primit locuinţă, familia era aici, şi a trebuit să mă întorc în Odorhei. Trăisem mai bine de douăzeci de ani aici. Am vrut să arăt că dracul nu e chiar atât de negru, să am tăria de caracter şi să lupt, să trec peste greutăţi".

Şi n-au fost puţine lucrurile peste care era de trecut. Au fost, în primul rând, traumele rămase din decembrie '89 şi eticheta de miliţian comunist, lipită cu atâta uşurinţă. „M-au criticat prin ziare, m-au chemat la Consiliul Local să dau socoteală că înainte de 1989, la recensământul animalelor, am confiscat un porc nedeclarat. Porcul nu l-am confiscat eu, ci comisia respectivă, eu doar sprijineam comisia dacă avea probleme. Era chestia asta critică – eram miliţian din vechiul regim –, dar am trecut peste şi mi-am făcut meseria. Am mai lucrat în Poliţie până în 2001, când am ieşit la pensie. Şi au tot fost stări de tensiune şi critici prin ziare, dar am rezistat. Mulţi mi-au zis să plec. Ulterior, după ce am ieşit la pensie, mi-au dat titlul de cetăţean de onoare al oraşului. Nu mi-a părut rău că am ajuns să trăiesc în oraşul ăsta, până la urmă soarta nu poţi să ţi-o alegi", spune Mihai Beiuşanu. Amintindu-şi de decembrie '89, pronunţă o frază cu valoare de lecţie pentru politicienii care se hrănesc din naţionalism: „Nu pot să spun că mi-a rămas o antipatie faţă de populaţia maghiară. Am un respect deosebit pentru ei, pentru hărnicia şi seriozitatea lor". Vorbe pornite din gura unui om pe care ei, maghiarii cei harnici şi serioşi, îl trimiseseră la moarte într-un moment de nebunie colectivă.

Revoluţia de la Miercurea-Ciuc

În majoritatea oraşelor din ţară, revoluţionarii pătrunşi în Comitetele Judeţene ale PCR au furat obiecte şi alimente. La Miercurea-Ciuc, ungurii au distrus tot. Cam asta a fost diviziunea revoluţionară a muncii: românii furau, ungurii distrugeau.

Când a venit Revoluţia, Alexandru Benko avea 42 de ani şi era director general al Uzinei de Tractoare din Miercurea- Ciuc, unitate în care lucrau 4.200 de oameni. În scurt timp, Benko avea să devină preşedintele Consiliului Frontului Salvării Naţionale (CFSN) din oraş. Pe 22 decembrie 1989, destinul său s-a intersectat cu cel al lui Iosif Biro, care făcea parte dintr-un grup clandestin anticeauşist al pastorilor reformaţi, al cărui vârf de lance era László Tökés.

La ora amintirilor, Benko şi Biro retrăiesc momentul decembrie 1989, pe care-l încadrează într-un context mai larg. Spre sfârşitul anilor '80, Ceauşescu înlocuise un număr mare de activişti de partid de etnie maghiară cu politruci români get-beget. În după-amiaza zilei de 22 decembrie, maghiarii daţi afară de Ceauşescu, considerându-se victime ale sistemului, s-au întors şi au umplut birourile Comitetului Judeţean de Partid.

Iosif Biro: „Tovarăşul Hortok, unul dintre cei retrogradaţi de Ceauşescu, şi-a încheiat discursul de la balcon cu aceste cuvinte: «Şi aceasta a fost o adevărată revoluţie socialistă!». Deci, era clar, după câteva ore, că nu se vrea «jos comunismul», ci doar «jos Ceauşescu». S-a format astfel un organ de conducere cu 20 de oameni. Dintre ei, 90% erau vechi activişti maghiari. Au intrat în UDMR, în administraţie, câţiva mai sunt şi acum", explică Biro.

Întâmplător sau nu, diversiunea teroristă a început tocmai când s-a pus problema reorganizării. E încă un indiciu despre obiectivele pe care le-a avut această diversiune. Naivii care sperau şi ei la un post călduţ în noua putere trebuiau speriaţi şi trimişi acasă pentru a li se face loc personajelor dinainte pregătite. „La Miercurea-Ciuc, primul moment cu teroriştii a fost când a intrat unul Deac Tibor, fost director la Tractoare, care atunci lucra în Braşov. El a intrat peste noi când ne organizam şi a început să strige că vin teroriştii cu elicoptere şi atacă. Nu ştiu dacă el a lansat zvonul sau l-a auzit de la cineva. E ciudat cum a apărut Deac Tibor atunci la Ciuc. Au fost multe ciudăţenii, dar atunci n-aveai timp să analizezi. A existat suspiciunea că el ar fi fost colaborator al Securităţii", spune Iosif Biro.

Şi totuşi, la Miercurea-Ciuc n-au existat victime ale diversiunii teroriste. Ofiţerii de Armată şi-au păstrat calmul, iar civilii n-au primit arme. Într-o anumită măsură a contat faptul că militarii în termen, aduşi în Harghita din alte zone ale ţării, nu înţelegeau maghiara, aşa că multe zvonuri le treceau pe la urechi fără să le priceapă.

În Sfântu Gheorghe însă, armele de foc au fost folosite mai intens. Civililor le-au fost împărţite mitraliere pe bază de buletin. Consecinţa a fost că, în ziua de 25 decembrie 1989, militarii din UM 01048 Sfântu Gheorghe au purtat un război în toată regula cu locatarii unui bloc aflat vizavi de unitatea militară. Au fost împuşcaţi mortal patru oameni, iar alţi patru au fost răniţi în zilele de 24-25 decembrie 1989. Pentru a se evita un carnaj, a fost interzisă ieşirea pe străzi între orele 23.00 şi 7.00.

În noaptea de 24 spre 25 decembrie 1989, căpitanul Constantin Soariu, aflându-se în misiune cu mai mulţi ofiţeri şi militari în termen de la UM 01048 Sfântu Gheorghe, l-a împuşcat mortal pe un luptător de la Gărzile Patriotice, care fusese reţinut pentru control, întrucât a avut impresia că acesta a încercat să-i agreseze.

Teroriştii, îmblânziţi cu patru ore de rugăciuni

În dimineaţa zilei de 22 decembrie 1989, Alexandru Benko a fost anunţat că muncitorii nu mai vor să lucreze. Fabrica de Tractoare era cea mai mare unitate de producţie şi reprezenta motorul oraşului Miercurea-Ciuc. Greva muncitorilor de aici s-a răspândit cu repeziciune. Benko îşi aminteşte: „M-a sunat primul-secretar, Aurel Costea: «Dacă poţi, ţine-i în fabrică, să nu iasă pe stradă, că organele Ministerului de Interne au voie să tragă în ei!». Peste cinci minute a sunat Iovănaş, şeful Securităţii din judeţ. M-a întrebat ce probleme sunt, i-am spus că muncitorii nu mai lucrează până nu dăm jos poza lui Ceauşescu din perete. «Bine, ar fi bine să nu iasă în oraş», a zis Iovănaş. Apoi a sunat din nou primul-secretar: «Ai auzit că tiranul a fugit? Au început să se adune oamenii în piaţă. Vino tu şi vorbeşte-le, că sunt de la tine, de la fabrică. Să nu strice clădirea Comitetului Judeţean. De altfel, în sediu nu se mai află nimeni. Eu sunt în altă parte, în siguranţă»".

Despre Aurel Costea se ştia că era unul dintre cei mai supuşi primi-secretari de judeţ din România. Povesteşte Alexandru Benko: „Cu o lună înainte de Revoluţie, la o şedinţă, Costea a ridicat problema că unii oameni importanţi din judeţ merg la biserică şi cred că Dumnezeu e mai mare decât Ceauşescu. «Ăla-i Dumnezeu, mă!», şi arăta spre poza cu Ceauşescu. Iar în 22 decembrie, m-a sunat şi a zis: «Ai auzit că a fugit tiranul?»".

Manifestanţii au intrat pe uşile deschise ale Comitetului Judeţean. „Nu au găsit pe nimeni în birouri, dar au început să arunce pe ferestre nişte calculatoare din alea vechi. La care am zis: «Gata! Afară şi pază la uşi, că asta nu e distracţie!»", continuă Benko.

Aceasta este una dintre marile diferenţe dintre revoluţia românilor şi cea a maghiarilor. Într-o majoritate calificată, primii români care au pătruns în sediile de partid s-au apucat să fure diverse obiecte sau alimente. La Miercurea-Ciuc, oraş cu o populaţie majoritar maghiară, manifestanţii au intrat în Comitetul Judeţean furioşi, poate mai furioşi decât românii, dar nu cu intenţia de a fura, ci de a distruge tot ce avea legătură cu vechiul regim.

În noaptea de 22 spre 23 a fost spartă casa unde locuia Aurel Costea, primul-secretar. „Oamenii au intrat de furie. Toate erau sparte şi rupte prin casă, inclusiv hainele nevestei. Televizorul color era spart în curtea casei, atârna de o creangă de pom", mai spune Benko. Fiind un om cu notorietate în oraş, acesta s-a erijat în conducătorul revoluţionarilor din Harghita. El a devenit preşedintele CFSN Miercurea-Ciuc, care echivala cu o funcţie provizorie de primar. A mai existat un for, CFSN Harghita, care se ocupa de problemele întregului judeţ.

La Miercurea-Ciuc, revoluţionarii au fost ţinuţi în frâu cu slujbe şi cu rugăciune. „Era un haos de nedescris, iar scopul principal era să menţin calmul. Am găsit o soluţie ingenioasă: am chemat preoţi de toate confesiunile – ortodocşi, catolici, reformaţi, protestanţi. Erau în balcon şi puneau mulţimea mereu la rugăciuni. În timpul ăla, se calmau. Omul, oricât de revoltat e, în prezenţa feţelor bisericeşti se potoleşte. Preoţii ăştia au ţinut vreo patru ore slujbele pe platformă, erau mii de oameni în Piaţă. În timpul ăsta, noi, cei dinăuntru, am mai putut să ne adunăm gândurile, să vedem cum stăm cu alimentele, cu căldura etc.", spune Benko.

A dispărut sacul cu securişti

Alexandru Benko îşi aminteşte un episod plin de mister, petrecut în după-amiaza zilei de 22 decembrie. „A venit la mine un om mic de statură, cu un sac în spate. Zice: «Eu am fost ofiţer la Securitate, dar m-au dat afară. S-a spart arhiva Securităţii şi am luat şi eu, în sacul ăsta, lista informatorilor din oraş». Avea un sac de documente. A scos un act. Erau nişte state de plată. Apăreau numele respectivului, suma primită şi semnătura. Nu erau sume prea mari – 100, 200, 500 de lei. Pe prima pagină am recunoscut trei nume, lista era reală. Am zis că, dacă aruncăm documentele astea în Piaţă, mâine jumătate din locuitorii oraşului sunt morţi. Am pus documentele într-un dulap metalic, închis cu cheia. Am păstrat cheia, iar a doua zi, când am mers la dulap, am constatat că era spart, iar sacul dispăruse".

Poveşti pescăreşti despre democraţie

În timp ce Revoluţia se derula cu o cruzime atroce în Harghita şi în multe alte zone ale ţării, primul ziar liber din Miercurea-Ciuc, „Adevărul Harghitei", publica ştiri inventate, un ferpar despre sacrificiul unei scroafe de prăsilă şi mici conflicte provinciale iscate de percepţia conceptului de democraţie.

„Câţi copii se pot aşeza pe un scăunel?", se întrebau ziariştii harghiteni, cu trimitere la criza scăunelelor de la Grădiniţa numărul 1 din Miercurea Ciuc. Iar la începutul anului 1990,

şoc: „Oameni necinstiţi, certaţi cu legile ţării, au pătruns în ferma zootehnică Misentea şi, cu un topor, au sacrificat o scroafă de prăsilă, sustrăgând animalul. Nu cunoaştem numele autorilor acestui act incalificabil". Dar erau şi veşti bune: Revoluţia a crescut profitul atelierelor de reparat televizoare. „În numai câteva zile, s-au primit pentru reparaţii peste 70 de aparate. Explicabil! Emisiunile Televiziunii şi Radiodifuziunii Române Libere sunt acum primite cu mult interes".

Ziariştii harghiteni au fost pionierii presei postdecembriste de humor&ficţiune. Iată o mostră: „Agenţia Iadopress anunţă că în infern s-a instituit starea de urgenţă începând cu 25 decembrie 1989. Această stare a fost decretată de Înalt Prea Întunecimea sa SATAN datorită faptului că la porţile principale au sesizat prezenţa soţilor Ceauşescu. ÎPÎS a declarat că nu doreşte ca ideologia comunistă să fie răspândită în iad, aceasta constituind un amestec în «treburile interne»".

La 22 ianuarie 1990, Forro Miklos, membru în FSN Harghita, s-a deplasat la Consiliul Frontului Salvării Naţionale al pescarilor sportivi din Miercurea-Ciuc, să-i certe pentru indolenţă. Aflăm din „Adevărul Harghitei" despre o ceartă instituţională pe tema democraţiei: „Ce aţi făcut voi timp de o lună? Aţi stat şi v-aţi zgâiat la televizor şi nu v-aţi dus la lucru. N-avem nevoie de chiulangii!", a strigat Forro Miklos. Pescarii s-au înfuriat că Forro Miklos nu respectă regulile democraţiei: „Oare, într-o democraţie adevărată, cel care a fost ales trage la răspundere poporul, sau poporul are dreptul să-l tragă la răspundere pe el?".

POHTA CE-A POHTIT: PREŞEDINTE PE VIAŢĂ

În decembrie 2004, cu câteva zile înainte de a preda definitiv şefia statului, Ion Iliescu a creat un institut menit să scrie istoria Revoluţiei. În fruntea acestuia s-a pus el însuşi, cu mandat pe viaţă. În primii şapte ani, Institutul Revoluţiei a consumat peste două milioane şi jumătate de euro ca să îngroape adevărul despre evenimentele din decembrie 1989. Întrebat despre eternizarea sa şi a „emanaţilor" săi la conducerea Institutului, Iliescu răbufneşte: „Ce vă interesează? Da, suntem pe viaţă! Suntem nişte simboluri ale Revoluţiei".

Institutul Revoluţiei Române din Decembrie 1989 (IRRD) se ocupă cu organizarea de simpozioane şi mese rotunde în care Ion Iliescu, Gelu Voican Voiculescu şi alţii „de-ai casei" perorează despre Revoluţia lor şi, câteodată, despre Mineriada lor. Lansează cărţi şi broşuri care nu se abat nici ele de la linia iliesciană a istoriei.

Nimic nou nu au aflat românii de la Institutul Revoluţiei. Nici cine a tras în ei, nici cine a fost creierul diversiunii sângeroase, nici de ce Televiziunea Română a panicat zile în şir populaţia, nici cine a scos civilii în stradă şi i-a înarmat. Mergând pe aceste piste, ar fi lovit, inevitabil, şi în cel care patronează această instituţie: Ion Iliescu. Or, asta e de neconceput la IRRD.

Este o atmosferă cuminte la Institutul Revoluţiei, în vila de epocă din centrul Capitalei. Din când în când, acolo se mai întâlnesc grupuri de revoluţionari. Se acuză unii pe alţii de parvenire de se aude până la Piaţa Romană.

Şi totuşi, această instituţie este cea abilitată de stat să scrie istoria Revoluţiei române. Este varianta oficială a României cu privire la evenimentele din Decembrie 1989. O variantă, evident, mincinoasă. Câteva idei răzbat din publicaţiile tipărite de IRRD: Revoluţia română este 100% revoluţia oamenilor care au ieşit spontan pe străzi în 1989 (nimic despre complotul ticluit în anii '80 şi nici despre lovitura de stat din 1989). Vinovat pentru toţi morţii de la Revoluţie este Nicolae Ceauşescu (nimic despre diversiunea începută în după-amiaza zilei de 22 decembrie 1989).

De ce a fost nevoie de un institut al Revoluţiei? Conducerea acestuia motivează într-un raport de activitate dat publicităţii anul trecut: „Pe fondul confruntărilor politice declanşate încă din ianuarie 1990, s-a încercat şi se încearcă încă deturnarea esenţei evenimentelor din decembrie 1989, negarea rolului factorului intern, al poporului român şi al unor personalităţi implicate în Revoluţie, se caută impunerea într-o manieră agresivă, prin mass-media, a unei «realităţi» confecţionate, fără corespondenţă în dramatismul zilelor din decembrie 1989". Măcar oamenii o spun sincer: IRRD apără Revoluţia lui Iliescu de cercetările întreprinse de ziarişti sau istorici care nu susţin Teoria Emanaţiei.

Banii şi legea

Bugetul Institutului Revoluţiei este asigurat din bani publici, prin bugetul Senatului. Peste două milioane şi jumătate de euro a „tocat" IRRD din 2005, când şi-a început activitatea, până în 2011. Sediul Institutului se află în centrul Capitalei, nu departe de Piaţa Universităţii, într-o clădire istorică, „burgheză", pusă la dispoziţie de Administraţia Protocolului de Stat.

Legea 556/2004, cea prin care s-a născut Institutul Revoluţiei, a plecat de la biroul prezidenţial al lui Ion Iliescu în toamna anului 2004. Iliescu se apropia de finalul primului său mandat de preşedinte şi dorea să-şi asigure un climat istoric prietenos în legătură cu Revoluţia. Legea a trecut prin Parlament ca fulgerul, iar pe 14 decembrie 2004, cu câteva zile înainte de finalul maratonului prezidenţial al lui Iliescu, a fost adoptată.

Articolul 3, litera A din lege precizează: „Colegiul Naţional al Institutului Revoluţiei Române din Decembrie 1989, ca organ deliberativ de conducere a Institutului, cu mandat permanent, este format dintr-un număr de 25 de personalităţi reprezentative şi recunoscute ale Revoluţiei Române".

Formularea de „mandat permanent" le dă bătăi de cap juriştilor. Cei de la Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor (SSPR) susţin că mandatul permanent al Colegiului poate fi contestat. Ei argumentează că respectivul Colegiu este permanent ca for de decizie, dar nu şi membrii lui.

Membrii IRRD se bat cu pumnul în piept că sunt inamovibili, că au fost numiţi pe viaţă de Iliescu, întrucât legea stipulează că preşedintele ţării poate să numească membrii, dar nu să-i şi dea afară. Conform legii, actualul preşedinte poate să numească un nou membru doar atunci când un vechi membru moare. Până acum au murit doi oameni din Colegiul Naţional, Dan Iosif şi Sergiu Chiriacescu, şi nu a fost numit nimeni în locul lor.

Cei 25 de corifei

„Membrii Colegiului Naţional sunt numiţi de către Preşedintele României", mai spune legea de funcţionare a IRRD. Preşedintele Iliescu a numit prompt cele 25 de persoane, răsplătite cu „mandate permanente" (adică pe viaţă): Petrică Balint, Sergiu Chiriacescu, Emilian Cutean, Dan Iosif, Emil „Cico" Dumitrescu, Lorin Fortuna, Cazimir Ionescu, Claudiu Iordache, Mihail Ispas, Eugenia Iorga, Dumitru Mazilu,

Alexandru Mironov, Sergiu Nicolaescu, Gheorghe Pastor, Petre Roman, Romeo Raicu, Adrian Sanda, Ion Savu, Răzvan Theodorescu, Dan Toader, Doru Ţigău, Dorel Vişan, Valentin Voicilă, Gelu Voican Voiculescu, Emil Vlădeşan.

Între cei 25 de „corifei" se numără: Emilian Cutean (condamnat, ulterior, la cinci ani de închisoare pentru că şi-a însuşit foloase necuvenite pe când conducea Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor), Cico Dumitrescu (diversionist de calibru în Televiziunea Română, pe timpul Revoluţiei), Cazimir Ionescu (a anunţat pe 22 decembrie 1989, la TVR, că teroriştii vor rade de pe faţa pământului oraşul Piteşti), Sergiu Nicolaescu şi Gelu Voican Voiculescu (trăgători de gloanţe şi de sfori în decembrie 1989; ultimul, şi turnător la Securitate), Dumitru Mazilu (care scrie cărţi în care încearcă să nege adevărul pe care l-a dezvăluit tot el într-un volum incendiar, „Revoluţia furată", apărut în 1991), Petre Roman (profitor al Revoluţiei, prim-ministru pe vremea mineriadelor din 1990), Răzvan Theodorescu (personaj care a jucat un rol important în manipulările televizate din 1990, inclusiv la mineriada din 13-15 iunie). Toţi aceştia au fost numiţi cu mandate permanente. Legea nu prevede alegeri sau alte forme de schimbare a cadrelor.

Pentru ca toată această acţiune de înfiinţare a Institutului să fie o mascaradă, membrii numiţi de Ion Iliescu l-au ales o zi mai târziu, pe 15 decembrie 2004, în funcţia de preşedinte al IRRD, pe acelaşi Ion Iliescu.

Întrebat dacă i se pare firească această sinecură pe viaţă, fostul preşedinte a reacţionat în trepte. Primul răspuns: „Dar ce vă interesează?". Al doilea răspuns: „Da, domnule, suntem pe viaţă. Pentru că suntem nişte personalităţi ale Revoluţiei. Suntem un simbol". Al treilea răspuns: „Institutul cercetează ştiinţific, nu îşi propune să răspundă la întrebările la care trebuia să răspundă Procuratura. Încercaţi să deturnaţi. Faceţi mult rău! Păcat de voi, băieţi tineri...".

Păcat de noi, băieţi tineri... Nu atât de tineri pe cât eram în decembrie 1989, când un complotist avid de putere ne-a furat Revoluţia în numele căreia, peste ani, avea să se instaleze preşedinte pe viaţă.

Partea a III-a

EDITORIALE

„Se trăia mai bine..."

Intrarea în anul 20 f.C. (fără Ceauşescu) a fost întâmpinată de câteva ziare cu documentare despre viaţa, oamenii, moravurile şi paranoia de la apusul comunismului. Pentru românii care au trăit acele vremuri este o bună terapie împotriva tentaţiei de a deveni nostalgici, iar tinerii au ocazia să afle lucruri concrete despre un regim dement.

În toamna anului trecut, când stabileam împreună cu câţiva colegi reperele acestei campanii, am convenit asupra unui pericol: transformarea unei oneste iniţiative gazetăreşti în muniţie pentru nostalgicii comunismului. Sau ai ceauşismului. Acum, când episoadele curg în paginile ziarului, putem constata că am anticipat corect. Simpla publicare a unor preţuri din 1989, comparativ cu cele din 2009, a stârnit polemici aprige pe *www.adevarul.ro*.

Unele voci reanimează zgomotos teoria care ne-a sabotat luciditatea, ca naţiune, în toţi aceşti ani: *„se trăia mai bine pe vremea lui Ceauşescu"*. E posibil ca autorul unei astfel de propoziţii chiar s-o fi dus mai bine înainte de '89. Dar afirmaţia sa este profund incorectă! Corect era să spună: *„eu trăiam mai bine pe vremea lui Ceauşescu"*. Sau: *„familia mea trăia mai bine pe vremea lui Ceauşescu"*. Dar fiţi siguri că naţiunea română trăia mai prost pe vremea lui Ceauşescu!

Nu cumva, în spatele nostalgiei după comunism, se ascunde nostalgia unor oameni după tinereţea pierdută?

Dacă-i pe-aşa, da, şi eu sunt nostalgic... după anii copilăriei, când cutreieram zăvoaiele ca un voievod, adunam mure de rug, alune de pădure sau ciuperci de tot felul... mulgeam vaca pe câmp şi fierbeam laptele în cratiţe bine ascunse în cazemate... prindeam peşte cu mâna şi-l frigeam pe malul apei, iar în jăratic coceam porumbi şi cartofi... plus scăldatul vara şi săniuşul iarna... plus covorul de flori al primăverii şi fructele parfumate ale toamnei...

Cum să nu fii nostalgic după toate astea?

12 ianuarie 2009

Sovietici buni, sovietici răi

În ultimii săi ani, Ceauşescu devenise definiţia stalinismului anchilozat. În vreme ce lagărul comunist se dezgheţa, atotputernicul lider de la Bucureşti – „rebelul" de odinioară – s-a întors la dogmatismul anilor '50. Ascensiunea lui Gorbaciov în URSS l-a făcut să-şi piardă minţile în aşa măsură, încât a devenit surd la orice semnal venit dinspre Kremlin. Dacă-şi destupa un pic urechile, probabil că n-ar mai fi fost ciuruit la Târgovişte, ci ar fi avut soarta lui Todor Jivkov în Bulgaria sau a lui Erich Honecker în RDG.

„Adevărul" a publicat ieri ample extrase din interviul acordat de Ceauşescu ziarului „Pravda" şi publicat la 23 august 1989. Satrapul de la Bucureşti transmitea Moscovei, în oficiosul Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice (CC al PCUS), că respinge modelul sovietic de reformare a socialismului. Model întruchipat de cei doi termeni care-l speriau de moarte pe Ceauşescu: *perestroika* (restructurare) şi *glasnost* (transparenţă). Încercând să-şi îmbrace mesajul într-o formulă vag diplomatică, dictatorul român apăsa pedala naţionalistă: „socialismul se realizează în mod diferit de la o ţară la alta".

De nimeni nu se temea Ceauşescu, în august 1989, mai mult decât de sovietici! Dovadă că, în cadrul interviului din „Pravda", foloseşte insistent expresii decupate din limba de lemn, dar din care, în contextul dat, încearcă să-şi facă scut de apărare: „Dezvoltarea relaţiilor cu alte state trebuie să se bazeze pe principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei, suveranităţii, neamestecului în treburile interne". Asta, cu *„neamestecul în treburile interne"*, suna a reproş, dar şi a strigăt de disperare. Nici nu e de mirare: Ceauşescu mai avea de trăit patru luni, iar serviciile sale de informaţii îl ţineau la curent cu acţiunile Moscovei.

Este şocant să vezi cât de inegal poate fi un politician, mai ales în comunism, atunci când datele problemei se schimbă! La 30 august 1944, tânărul Ceauşescu – avea 26 de ani şi tocmai ieşise din puşcărie – întâmpina entuziast Armata Roşie la marginea Capitalei. Patruzeci şi cinci de ani mai târziu, bătrânul Ceauşescu tremura de frica intervenţiei sovietice. Iar de ce i-a fost frică n-a scăpat.

Pentru un stalinist de talia lui Ceauşescu, *amestecul sovietic în treburile interne* era binevenit pentru a înlătura dictatura antonesciană, a umple puşcăriile cu reprezentanţii regimului burghezo-moşieresc şi a-i instala pe comunişti la putere. Acelaşi *amestec în treburile interne* era însă o nenorocire dacă viza răsturnarea ultimului stalinist din Europa!

28 august 2009

La luptă, generale! La păcănele!

De o vreme umbla vorba prin târg că generalul Stănculescu a dat-o pe „păcănele". Nu ştiam ce sunt alea, dar mi-a explicat un coleg: nişte aparate la care bagi fisa şi „păcăneşti" în draci – *pac-pac*, la o manetă – sperând să nimereşti combinaţia norocoasă şi să pleci acasă cu mai mulţi bani. Sau măcar să-ţi iasă de-o friptură.

Generalul Stănculescu are experienţă în *pac-pac*: în decembrie '89 a tras şi pentru a-l apăra pe Ceauşescu, şi pentru a-l trimite pe lumea cealaltă. La Timişoara a dat niscaiva comenzi întru reprimarea manifestanţilor (nu întâmplător a primit condamnări grele în anii din urmă). Pe 22 decembrie, deşi îşi pusese strategic piciorul în ghips, a fost numit ministru

al Apărării de către tovarăşul Ceauşescu, pe care un pic mai târziu l-a condus la elicopterul spre nicăieri. Trei zile după aceea, generalul a urcat într-un alt elicopter, ca să-l lichideze pe „ăl bătrân" într-o cazarmă din Târgovişte. *Pac-pac*, l-a executat. *Pac-pac*, caz rezolvat.

Apoi a fost ministru şi om de afaceri. A jonglat cu armament şi a făcut-o pe picior mare. Era jucător greu, cum se zice. Să tragă şi el ceva foloase pentru *pac-pac*-ul din '89!

Acum, la 81 de ani, mai trage doar la manetă. E prea bolnav ca să stea în puşcărie, de aceea se drege într-un loc liniştit şi cu multă verdeaţă, ideal pentru însănătoşire: cazinoul. Medicii spun că, la bolile care i-au fost depistate pentru a fi eliberat, ar trebui să evite emoţiile de genul „Vine popa de roşu? Nu vine!", „Pică dama de cupă? Nu pică!". Nu de alta, dar îi plesneşte vreo arteră şi rămânem fără general. Cine-o să ne mai povestească nouă cum au fost făcute jocurile atunci, în decembrie '89? Cine a sunat la ruşi şi pe cine au sunat ruşii... Ce-au vorbit şi cum s-a ajuns la soluţia lichidării... Încă mai tragem nădejde că generalul Revoluţiei cu picioru-n ghips nu ne va părăsi înainte de a mărturisi.

Dar pentru asta trebuie să se lase de păcănele! Dacă nu poate, căci umblă vorba că a devenit dependent, atunci ar trebui protejat în sistemul penitenciar. De la un tabinet sau un şeptic nu-ţi plesneşte scăfârlia...

Dacă era vorba de Piţurcă sau de vreun *texan* din clanul Becali, faptele vitejeşti din cazinou n-ar fi mirat pe nimeni. Dar el, ditamai generalul oştirii române, care a îngropat şi pus preşedinţi?! Un aşa final de carieră au doar bravii generali din romanele sud-americane. Acelora, măcar, li se face un azil în care pot să joace şeptic în voie, alături de alţi patrioţi alungaţi de la putere, aşteptând zadarnic vestea că *dictatorul a fugit* şi că ţara îi cheamă din nou la datorie...

La luptă, generale! La Casino Palace, la păcănele!

3 septembrie 2009

Gorbaciov, de la tovarăşul Ceauşescu la domnul Vîntu

Dacă nu ar fi fost atât de paranoic încât să se considere buricul pământului, iar diabetul i-ar fi îngăduit să se apropie de 92 de ani, Ceauşescu ar fi avut ocazia să-l întâmpine pe Gorbaciov la Bucureşti, pe 2 decembrie 2009, şi să-i adreseze un călduros salut capitalist: „Bun venit, Mihail Sergheevici!". Iar fostul lider de la Kremlin i-ar fi răspuns cu aceeaşi prietenie: „Bine te-am găsit, Nikolai Andreevici!".

Ceauşescu n-a înţeles însă că vântul schimbării ori te mângâie pe frunte (dacă-i înţelegi direcţia), ori te face praf şi pulbere (dacă i te opui). S-a încăpăţânat să rămână stăpân peste o ţară condusă atât de departe spre fericirea comunistă, încât nu mai avea nici vlagă, nici speranţă, nici curaj. România anului 1989 arăta ca după un cataclism, iar Nea Nicu – ca un ticălos ramolit. Şi dacă tot n-a vrut să-şi trăiască restul vieţii pe o plajă din Cuba sau într-un palat din Coreea de Nord, atunci i-a fost rezervată o cantitate consistentă de plumb, într-o cazarmă din Târgovişte.

Istoria va demonstra că Gorbaciov nu era străin de soluţia finală aplicată lui Ceauşescu. Noile căpetenii de la Bucureşti erau nerăbdătoare să ia lumină de la Moscova. Un telefon, un sfat, o întâlnire conspirativă... şi gata: *pac-pac!*

De atunci au trecut aproape 20 de ani. Tovarăşul Ceauşescu îl mai poate primi pe domnul Gorbaciov doar pe lumea cealaltă. Aici, pe pământ, nu se ştie exact nici măcar unde-i putrezesc oasele, căci groapa din Ghencea e ferecată mai rău decât mormântul lui Tutankamon.

În schimb, Mihail Sergheevici va fi aşteptat la Bucureşti de Sorin Ovidiu Vîntu. S-au mai schimbat lucrurile în România. Gorby a vrut să ne dea un pic de *perestroika*, oleacă de *glasnost*, iar noi am apucat-o pe calea capitalismului sălbatic.

De la Ceauşescu la Vîntu – iată definiţia perfectă a României ultimilor 20 de ani. Gorbaciov e doar mesagerul pe care ni-l

trimite istoria să ne pună oglinda-n faţă, ca să vedem – vorba lui Ion Iliescu – cine suntem şi ce vrem.

22 septembrie 2009

O istorie postcomunistă încărcată de comunism

De aproape două decenii, istoria comunismului românesc a fost scrisă aproape exclusiv de cercetători străini: Anneli Ute Gabany, Thomas Kunze, Peter Siani-Davies, Pierre du Bois, Dennis Deletant, Stéphane Courtois, Edward Behr, Joachim Siegerist etc. Românii s-au refugiat mai degrabă în memorialistică – provocând, e drept, mărturii preţioase din perspectiva istoriei. Excepţiile sunt puţine, dar semnificative: Vladimir Tismăneanu, Stelian Tănase şi, mai ales, Alex Mihai Stoenescu.

După Revoluţie, istoricii Epocii Ceauşescu s-au cantonat în Burebista, Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazul, evitând să facă autopsia comunismului. Le era şi greu: mulţi dintre ei îl slujiseră cu condeiul. Alex Mihai Stoenescu – mai tânăr, mai proaspăt, mai hotărât – a făcut o altă alegere: s-a dedicat aproape exclusiv marelui derapaj al secolului al XX-lea. Comunismul era, şi este, atât de ofertant pentru istorici, încât merită o atenţie specială. Tenacitatea lui Stoenescu l-a transformat pe acesta într-un veritabil guru al istoriografiei recente.

Ultima sa producţie – „România postcomunistă, 1989-1991“ (Editura Rao, 2008) – este la fel de impresionantă ca „Istoria loviturilor de stat în România“, cu cele cinci volume ale sale. Titlul este înşelător. „România postcomunistă“ este, de fapt, o incursiune captivantă în comunism. Comunismul sclerozat, de până la 22 decembrie 1989, şi comunismul remanent, care a făcut ravagii în 1990–1991. Revoluţia a topit unele structuri comuniste, însă altele s-au perpetuat, bine mascate de puterea gorbaciovistă. Stâlpii dictaturii nu au devenit peste noapte pionierii democraţiei.

Este exact ceea ce demonstrează, cu probe zdrobitoare, cartea de peste 650 de pagini a lui Alex Mihai Stoenescu.

3 octombrie 2009

Ceauşescu, ultima suflare

Mai e un pic şi se împlinesc cei 20 de ani prorociţi de Silviu Brucan. *Stupid people,* ne-a spus bătrânul stalinist, rămas un sforar de clasă chiar şi în zorii democraţiei postcomuniste. Atunci ne-am supărat. Acum, doar ne întrebăm: şi dacă Brucan avea dreptate?

Mi-am amintit de acele vorbe, grele ca un blestem, recitind o carte-document: „Ceauşescu la Târgovişte, 22–25 decembrie 1989“, de Viorel Domenico (Editura Ion Cristoiu, 1999). Militar de carieră, autorul s-a lansat într-o aventură temerară: descâlcirea iţelor încurcate ale Revoluţiei române. A încercat această reconstituire istorică în 1999, convins fiind că zece ani de la evenimentele din decembrie '89 e deja prea mult pentru a lăsa lucrurile nelămurite. Îi dau o veste proastă: lucrurile au rămas la fel de nelămurite şi la 20 de ani de la Revoluţie!

Iată, aşadar, legătura cu spusele rău-prevestitoare ale oracolului Brucan. În ciuda norului de ceaţă „tras“ peste evenimentele din decembrie '89 de către unele personaje-cheie, care şi-au folosit în mod pervers funcţiile deţinute în statul postcomunist, Viorel Domenico a reuşit o performanţă rară: a strâns între copertele unei cărţi mărturii cu valoare istorică. Graţie lor, nu suntem mai lămuriţi în legătură cu tainele complotului anticeauşist, dar aflăm amănunte esenţiale despre ultimele zile ale cuplului paranoic.

Piesa de rezistenţă a cărţii o reprezintă interviul-maraton cu generalul Kemenici, cel care în decembrie '89 – pe când era „doar“ colonel – i-a avut în custodie, timp de trei zile, pe Nicolae şi pe Elena Ceauşescu. Kemenici era atunci comandant al Garnizoanei Târgovişte, dar şi al unităţii militare în care au fost judecaţi, condamnaţi şi executaţi cei doi Ceauşeşti.

Dincolo de valoarea istorică a cărţii sale, Viorel Domenico ne oferă – ca şi într-un alt volum-document, „După execuţie a nins" (Editura Militară, 1991) – destule mostre de talent literar. Un ingredient obligatoriu pentru o lectură agreabilă.

14 octombrie 2009

Ceauşescu, Iliescu şi URSS

Pe măsură ce serialul „Sfârşitul Ceauşeştilor" avansează, scenariul din decembrie 1989 iese din ceaţă. Lovitura de stat regizată de sovietici, în bună înţelegere cu americanii, francezii, nemţii, englezii, ungurii şi alţi muşterii, se arată în toată splendoarea ei.

Asta nu înseamnă că n-a existat revoluţie! A existat, dar a fost o revoluţie planificată în birouri, nu în stradă. Strada a preluat cu entuziasm lucrarea făcută de servicii specializate. În fond, şi-au dat mâna interesul şi dispreţul marilor puteri cu ura adunată în sufletele noastre. Toate – şi interesul, şi dispreţul, şi ura – îndreptate împotriva cuplului feudal aflat de 24 de ani la cârma României.

Probele publicate de „Adevărul", dublate de dezbaterile de la „Naşul", elimină orice semn de întrebare din dreptul intervenţiei sovietice. Un adevăr pe care noi, cei care am trăit anii de coşmar dinspre finalul Epocii de Aur – când ziceam în şoaptă că nebunul ne îngroapă pe toţi, pentru că i-a murit moartea –, nici măcar nu-l incriminăm. Avem totuşi dreptul *să-l consemnăm* şi *să-l comentăm*, pentru că face parte din istoria noastră! Şi pentru că a lăsat în urmă 1.116 cadavre.

Prezenţa covârşitoare a sovieticilor în România lunii decembrie 1989 a primit confirmări implacabile.

Silviu Brucan şi-a făcut treaba în decembrie '89 şi apoi s-a retras din nucleul puterii. *Tovarăşe Gorbaciov, misiune îndeplinită!*

Generalul Stănculescu, cel care a trecut Armata de partea Revoluţiei şi l-a îmbarcat pe Ceauşescu în elicopterul morţii, a fost schimbat pe 23 decembrie cu un agent sovietic dovedit: generalul Militaru. Decizia i-a aparţinut lui Ion Iliescu. Triunghiul complotiştilor, stalinişti–militari–perestroikişti, s-a aşezat cu centrul de greutate pe Moscova: Brucan – Militaru – Iliescu. Toţi trei şi-au împletit destinul cu Uniunea Sovietică.

Statele Unite ale Americii au făcut României, pe 24 decembrie, o ofertă „de nerefuzat": azil pentru soţii Ceauşescu. Dar grupul condus de Ion Iliescu a spus: *niet!* A preferat ca, în aceeaşi zi, să decidă executarea „odiosului dictator" şi a „sinistrei sale soţii". Semn că vocea Americii se auzea slab la Bucureşti, fiind bruiată de influenţa covârşitoare a sovieticilor. Sau, mai exact, a românilor care lucrau pentru sovietici.

23 octombrie 2009

Câinele călcat pe coadă

Probele sunt zdrobitoare: în decembrie 1989, Revoluţia română a fost declanşată cu trotil sovietic, iar lichidarea lui Ceauşescu poartă pecetea Moscovei.

Mărturiile se adună implacabil. Agenţii sovietici – mulţi dintre ei, români get-beget – operau peste tot. Şi la Timişoara, şi la Bucureşti, şi în alte zone ale ţării. Rolul lor era de a face mămăliga să explodeze. Şi au tot turnat trotil în mămăligă până când a făcut buf!

Să fim bine înţeleşi: îndepărtarea lui Ceauşescu de la putere a fost nu doar necesară, ci şi providenţială. Iar dacă noi, românii, păream incapabili să scuturăm un jug tiranic, ba chiar îl aclamam în manifestaţii de sute de mii de oameni şi-l cântam pe milioane de voci, atunci o intervenţie din exterior era o binecuvântare.

Sovieticii ne-au făcut mult rău de-a lungul istoriei. Când au intrat peste noi, în '44, ne-au nenorocit pentru o jumătate de veac (ba chiar şi mai mult, dovadă că nici azi nu ne-am revenit). Dar am fi nedrepţi să le reproşăm intervenţia din '89! Au venit, şi-au făcut treaba, au plecat. Între timp, ne-au scăpat de nebun.

De fapt, ce-au făcut ei, concret? Au inițiat acțiuni de stradă atunci când noi ne ascundeam. Au strigat „Jos tiranul!" când noi nu îndrăzneam. Au spart tablouri când noi ne temeam. Nu le era frică, pentru că se aflau în misiune. Nouă ne tremurau nădragii, pentru că aveam copii de crescut sau părinți de îngrijit.

Eram ca un câine lățos, voinic și cu colții mari, dar lihnit de foame, bolnav de lepră și paralizat de frică. Un câine precum cei pe care-i vezi tolăniți prin București, la ieșirea din metrou. Trebuie să pășești cu grijă, altfel riști să-i calci pe coadă. Și atunci, haț!, te apucă de picior.

Așa și noi, în '89: trebuia să vină cineva să ne calce pe coadă. Eventual, să ne dea și una peste bot, în caz că nu reacționam. La nevoie, să ne bage și-o andrea în fund, cum s-a întâmplat în Piața Palatului, pe 21 decembrie, la marele miting cerut de Ceaușescu.

Rabdă și câinele cât rabdă, dar la un moment dat tot te mușcă de picior! „Nea Nicu" a aflat cât de periculoasă e mușcătura asta. Pentru el era însă prea târziu.

28 octombrie 2009

Lecțiile cazului Nicolcioiu

Povestea lui Vasile Nicolcioiu e o lecție de viață nu doar spectaculoasă, ci și îngrozitor de dureroasă.

În decembrie 1989 era șef al Protocolului de Partid și de Stat. Se înfiripase în puterea comunistă încă din anii '50, pe când era student. A urcat treaptă cu treaptă, iar din 1983 conducea Protocolul lui Ceaușescu.

Marea Răsturnare din 22 decembrie l-a găsit – mic dezertor al marilor clipe istorice – la ferestrele Palatului de vizavi, privind cu emoție cum își ia zborul elicopterul prezidențial. *Adio, tovarășe Nicolae Ceaușescu! Adio, tovarășă Elena Ceaușescu!*

Dar *Tovarășul* și *Tovarășa* nu-i mai citeau gândurile, nu-i mai auzeau bătăile inimii. Erau prea speriați ca să se mai gândească la necazurile altora.

Lui Vasile Nicolcioiu i-au fost suficiente câteva ore să se dea cu noul regim. Nu-l deranja că în jurul său se vorbea despre „odiosul dictator și sinistra lui soție". El, șeful de la Protocol, putea fi folositor și noii puteri. Mai ales că-l cunoștea pe Ion Iliescu de vreo treizeci de ani...

Prima lecție: Ion Iliescu l-a folosit pe Nicolcioiu în acel decembrie periculos, eliberator și însângerat, iar de Anul Nou l-a trimis la plimbare – *nu te mai pot ține, fac scandal revoluționarii...*

A doua lecție: câțiva ani mai târziu, soția și fiul lui Vasile Nicolcioiu l-au batjocorit ca pe hoții de cai și, în final, l-au aruncat în stradă. Nu mai era bun, pentru că nu mai „producea". Devenise un obiect nefolositor, care mai mult îi încurca prin casă. Cât timp fusese mare grangur comunist, era altceva: avea bani, călătorea *„cu Șefu'"* peste tot în lume, aducea produse la care alții nici nu visau... *trai, nineacă, pe banii babacului!*

Când „babacul" a devenit neputincios, pe ușa apartamentului său – din care încă nu fusese alungat – au apărut două cuvinte grele, scrise cu vopsea de propria-i familie: „Moarte lacheului!". Ca să vezi unde se ascundeau disidenții... Lacheul era bun doar când îndura umilințe maxime ca să-și țină și nevasta, și flăcăul ca în sânul lui Avraam.

A treia lecție: după ce a șterpelit geanta cu bani care l-a însoțit pe Ceaușescu în Iran, Nicolcioiu s-a trezit și sărac, și fără casă. În acest timp, soția și fiul cunoșteau o misterioasă bunăstare...

A patra lecție: soția – devenită fostă – l-a pârât pe Nicolcioiu la Comisia Senatorială pentru Cercetarea Evenimentelor din Decembrie 1989.

A cincea lecție: în timp ce fosta soție și eternul fiu trăiesc belferește în centrul Capitalei, Vasile Nicolcioiu zace într-un azil de bătrâni. Și e fostul șef al Protocolului de Partid și Stat...

4 noiembrie 2009

Revoluţie contra cost

Marea operaţiune de reconstituire a zilelor fierbinţi din decembrie 1989 este şi un exerciţiu de cunoaştere a oamenilor. A acelor oameni care au jucat un rol important în sfârşitul Ceauşeştilor. Oamenii Revoluţiei.

Surprizele au fost de tot felul. Am descoperit caractere puternice, clădite pe corectitudine, onoare şi principialitate, dar şi personaje josnice, care de 20 de ani caută să scoată profit din Revoluţie.

Un ofiţer de rang înalt a renunţat la un weekend reconfortant pe Valea Prahovei pentru o discuţie densă, despre decembrie '89, într-un Bucureşti ponosit. Un paraşutist cu misiuni speciale în acele zile fierbinţi a tăiat ţara în două pentru o reconstituire la faţa locului. Un agronom a stat câteva ore în câmp, pe o vreme câinoasă, pentru a explica la faţa locului cum a vrut să aresteze cuplul dictatorial la nici două ore de la fuga de pe sediul CC. Un fost miliţian, actual comisar, a refăcut meticulos trei ore cruciale din viaţa de fugar a lui Ceauşescu. Un revoluţionar a reconstituit clipele magice ale intrării în Palat, altul – prima percheziţie aplicată „iubitului conducător". Un ofiţer de cazarmă s-a scotocit prin lada cu amintiri preţioase ca să ne arate un glonţ mânjit cu sângele lui Ceauşescu.

Sunt oameni în faţa cărora îţi scoţi pălăria, pentru că efortul lor contează enorm în bătălia pentru adevăr. Din fericire, lista e mult mai lungă decât cea survolată mai sus. Din nefericire, spaţiul e prea mic pentru a-i aminti pe toţi aceşti eroi anonimi.

Există însă şi oameni josnici. Unii au certificate de revoluţionari şi, în virtutea acestei hârtii, primesc bani frumoşi de la statul român. Asta nu-i opreşte să pretindă bani pentru orice frază pe care-o scot pe guriţa lor preţioasă. Iar unii sunt de-a dreptul impostori: cer bani în schimbul unor informaţii banale. Şi, culmea, mai găsesc şi fraieri.

Pe cei din urmă îi anunţ să cânte la altă masă! Dacă au făcut Revoluţia ca s-o vândă apoi la bucată, cuvânt cu cuvânt, frază

cu frază, atunci mai bine-ar fi stat acasă! S-ar fi găsit, în mod sigur, suficienţi revoluţionari cu demnitate.

12 noiembrie 2009

Zidul Berlinului şi Zidul Târgoviştei

Cu cât îl studiezi mai mult pe Nicolae Ceauşescu, cu atât îţi întăreşti convingerea că omul acesta a fost un dement. Un bolnav al Puterii, care ajunsese să gândească în termeni de genul „România şi restul lumii".

În 1989, Ceauşescu a avut o mie de şanse de a ieşi din scenă. N-a folosit-o nici pe a 999-a, nici chiar pe a 1000-a. Iar pentru a fi sigur că se întâmplă doar ceea ce vrea el, *a văzut* doar ceea ce voia el! Nu l-a interesat ce se întâmplă în jurul coliviei cu papagali numită România.

Cel mai grav gest de ignorare l-a făcut la adresa Zidului Berlinului. Mai precis, la căderea acestuia. Poţi să-l înţelegi că – din vanitate, calcul sau boala puterii – nu bagă în seamă schimbările din Cehoslovacia sau Ungaria. Poţi să-i înţelegi şi încăpăţânarea de a nu ţine cont de procesul complex din Polonia, unde comuniştii pierdeau puterea prin alegeri libere. Răsturnarea lui Erich Honecker nu ai cum s-o ignori, căci e buzduganul trimis de Gorbaciov spre toţi dinozaurii stalinişti. Iar când buzduganul trece de Berlin şi-l doboară şi pe Todor Jivkov la Sofia, îţi faci bagajele, tătăiţă, şi te duci să-ţi creşti nepoţii!

Ceauşescu a înţeles de unde bate vântul, dar a crezut că poate ridica în jurul României un gard atât de înalt, încât nici cel mai mare uragan nu-l poate doborî. Mare prostie! Ascuns în spatele acelui gard al nebuniei, n-a auzit zgomotele târnăcoapelor care demolau Zidul Berlinului.

Când cade Honecker, zici că te doare măseaua. Când se duce şi Jivkov, parcă ai şi-un junghi. Dar când cade Zidul Berlinului, ai în faţă certificatul de deces al Războiului Rece! Iar parafa nu e pusă de fitecine, ci de „medicii" la care se află seringa: Bush – Gorbaciov – Mitterrand – Kohl – Thatcher.

Dacă n-ai înţeles că Zidul Berlinului e de fapt Zidul Europei, ba chiar zidul care desparte lumea-n două, înseamnă că ţi-ai semnat singur sentinţa. Iar Ceauşescu, dictatorul-fă-ră-egal-şi-fără-de-sfârşit, chiar asta a făcut. Şi-a pus singur ştreangul de gât, s-a cocoţat pe scaun, şi-a uns meticulos funia cu săpun, apoi a dat un picior scaunului, să-l lase dracului în independenţa şi suveranitatea şi nebunia lui!

Iar în cădere, a tras-o şi pe coana Leana, care credea, pesemne, că Zidul Berlinului e un fel de chirpici care trecea prin bătătura ei din Petreştii Dâmboviţei, când fata Alexandrinei încerca eroic să treacă de clasa a patra. Dar pentru că n-a reuşit, s-a făcut academiciană. Şi academiciană a ajuns la Zidul Târgoviştei!

17 noiembrie 2009

Când Ceauşescu a trecut de partea poporului

Cu cât te afunzi mai mult în detaliile zilelor de 22–25 decembrie 1989, descoperi crâmpeie de viaţă – şi de moarte – demne de un film despre dictaturile sud-americane. Teroare, minciună, despotism, nepotism, lacrimi, durere. Fiecare-n parte şi toate la un loc, într-un ghiveci care amestecă drama cu dramoleta şi tragedia cu telenovela.

Înainte de a ajunge în cazarma sfârşitului său oribil, Nicolae Ceauşescu a trecut, în decursul a şase ore, de la demenţa unei puteri absolute la mici trăiri care arată că în carcasa de dictator bătrân sălăşluia totuşi un om cu ochi, nas, gură şi urechi. Un om care avea nevoie să mănânce, să se spele şi să-şi facă nevoile ca orice muritor.

Ultimul drum al lui Ceauşescu într-o Dacie – maşina al cărei părinte se considera – a fost marcat de multe întâmplări semnificative din punct de vedere uman. Destinul l-a încercat pe bătrânul dictator în toate felurile.

Şoferul-miliţian l-a dus prin Ulmi, localitatea în care fusese arestat la 15 ianuarie 1936, pe când nu împlinise 18 ani.

Tot la Ulmi, a vrut să se ascundă într-un tanc abandonat pe marginea drumului. Era unul dintre tancurile chemate de el însuşi, în dimineaţa aceleiaşi zile, să apere sediul CC al PCR. Blindatul n-a mai ajuns în Capitală. Şi dacă ar fi ajuns, ar fi fost prea târziu. Dacă n-a ajuns tancul la Ceauşescu, a ajuns Ceauşescu la tanc. E drept, şi unul, şi altul se aflau în faza de abandon.

Dar cea mai dură secvenţă de viaţă a fost cea din Dacia-radar condusă de sergentul-major Ion Enache. Ca să nu dea de bănuit cetăţenilor entuziasmaţi de căderea Ceauşeştilor, miliţianul de la volan şi colegul din dreapta scoteau mâna pe geam şi făceau semnul victoriei. Ceauşeştii erau sideraţi: „Ce victorie? Nu cumva sunteţi trădători şi voi?". Miliţienii i-au liniştit: „Pssst... facem şi noi aşa, ca să vă salvăm pe dumneavoastră. Dacă-şi dau seama că sunteţi în maşină cu noi, ne omoară pe toţi!".

Lui Ceauşescu îi era greu să respire printre atâtea degete răşchirate în „V"-ul victoriei. Într-un gest necontrolat, a schiţat şi el un „V", ca un bătrân senil pe care te pregăteşti să-l duci la azil. Apoi s-a ruşinat de întâmplare, încercând s-o alunge ca şi cum n-ar fi existat.

A fost clipa când, fără să vrea, Ceauşescu a trecut de partea poporului. Era însă prea târziu. La acea oră, poporul îl căuta, frenetic şi disperat, să-i ceară socoteală pentru 24 de ani de tiranie. Şi pentru două ore de propagandă televizată despre „odiosul dictator şi sinistra lui soţie".

20 noiembrie 2009

Doina Cornea în 224 de semne

O ştire scurtă pe Mediafax: „Casa Doinei Cornea din Cluj-Napoca a fost spartă, duminică seară, după ce a fost forţată uşa de la intrare. Din casă au fost furaţi între 4.000 şi 5.000 de lei. În momentul jafului, fosta disidentă anticomunistă nu era acasă".

În total, 224 de semne. Atât a rămas dintr-un disident anticomunist – unul real, nu fabricat – la 20 de ani de la Revoluţie.

Aceasta este preţuirea pe care România o arată unui simbol al luptei cu un regim nenorocit: un jaf expediat în 224 de semne.

Este şi aceasta o parabolă a României construite/distruse în cele două decenii postcomuniste. Atunci, în euforia Revoluţiei, vedeam proiectat pe cerul patriei un viitor luminos. Ziceam: gata, s-a dus tiranul, s-a dus şi odioasa, nu mai are cine să se pună de-a curmezişul fericirii noastre. Vom uimi lumea cu bunătatea-cinstea-hărnicia-voinţa-ambiţia noastră. Vom construi o ţară în care nu vor mai exista disidenţi bătuţi pe stradă. Şi, în general, nu vor mai exista disidenţi, pentru că nu-şi vor mai avea rostul.

Da, nu mai e nevoie de disidenţi, dar e nevoie de multe altele. Nu suntem un regim tiranic, suntem un regim anarhic. Unde ne sunt bunătatea, cinstea, hărnicia, voinţa, ambiţia pe care ni le alocam din oficiu? Nu răspundeţi prin exemple izolate, pentru că acelea nu reprezintă regula.

E absurd să oftezi după un regim inuman. Dar nici nu poţi fi mulţumit cu mersul treburilor în aceşti 20 de ani. Atunci eram moluşte fără grai într-o cocină de porci, acum suntem viermi târâtori într-o haită de şacali. Întindem gâtul după o frunză în plus, dar am uitat că în '89 ne visam vulturi, tigri, lei.

Destinul Doinei Cornea este şi destinul României. Înainte de '89, în dictatură, curajoasa disidentă era snopită în bătaie pe străzile Clujului, la ordinele Securităţii. Acum, discreta pensionară este jefuită în propria-i casă. Bine că era plecată, că nu se ştie ce se mai putea întâmpla...

În '89, despre Doina Cornea se vorbea ore-n şir la Radio Europa Liberă. Acum, venerabila disidentă are parte de 224 de semne, într-o ştire de fapt divers. „Casa Doinei Cornea din Cluj-Napoca a fost spartă, duminică seară..."

1 decembrie 2009

Ei au tras în noi după 22!

Îmi vine să urlu de furie că generalul Nicolae Militaru nu mai este în viaţă! Mi-aş dori să-l văd, să-l privesc în ochi, să-i pun câteva întrebări. Şi, la final, să-i arăt drumul spre celulă, condus de gardieni politicoşi.

Dar Militaru nu mai există. S-a stins în 1996, la o lună după ce candidase la Preşedinţie. Moartea l-a îmbrăţişat pe 27 decembrie 1996, ceea ce înseamnă...

... la şapte ani şi o zi de la învestirea oficială ca ministru al Apărării Naţionale;

... la şapte ani şi două zile după ce dădea telefon la Târgovişte, răstindu-se la ofiţerii din conducerea cazarmei: „Ce proces? Împuşcaţi-i şi gata!";

... la şapte ani şi trei zile de la numirea în fruntea Armatei, în versiunea – mincinoasă – a lui Ion Iliescu;

... la şapte ani şi patru zile de la numirea oficială la comanda Armatei;

... la şapte ani şi cinci zile de la numirea neoficială în fruntea Armatei.

Şi, mai important, la şapte ani, trei zile şi 12 ore de la măcelul din Drumul Taberei. Măcel pe care l-a gândit, planificat, comandat şi executat cu sângele rece al unui mare măcelar.

Generalul Nicolae Militaru a fost un asasin. Un mare ucigaş al Revoluţiei. Asasinarea celor opt ofiţeri şi subofiţeri USLA va rămâne una dintre marile mârşăvii ale istoriei României. Şi o pată grea pe gândurile curate ale milioanelor de români care au crezut în Revoluţie.

Lucrurile sunt simple. Militaru a fost dovedit agent sovietic de către câţiva ofiţeri destoinici de la contraspionaj, printre care Gheorghe Trosca. În 1989, lovitura de stat organizată pe calapod sovietic l-a doborât pe Ceauşescu, iar complotiştii cu voie de la Moscova au luat puterea în România. Ajuns la comanda tuturor forţelor armate din România (Armată, Miliţie, Securitate), generalul reactivat Nicolae Militaru a trecut rapid la răzbunări. A chemat trupele USLA la sediul MApN şi a insistat ca acestea să fie conduse de colonelul Gheorghe

Trosca. Apoi a pus tunurile şi mitralierele pe „uslaşi". Pe Trosca nu s-a limitat să-l ucidă, ci a avut grijă să-l profaneze ca în cele mai sălbatice triburi. Colonelul antiterorist a fost decapitat, prezentat ca „terorist" şi expus publicului, întru batjocură şi linşaj.

Păcat că nu mai trăieşte Militaru, să facem niscaiva deconturi! Măcar e bine că trăieşte Ion Iliescu, cel care i-a pus mitraliera în braţe generalului-asasin. Mai avem şi noi cu cine ne socoti, la 20 de ani de la Revoluţie şi Carnaj.

2 decembrie 2009

Lacrimi, flori şi lumânări

În urmă cu mai bine de două luni, când am demarat – în „Adevărul" şi pe B1 TV, la „Naşul" – serialul-mamut „Sfârşitul Ceauşeştilor", nu credeam că vom putea răspunde, fără să ne tremure vocea, la întrebarea „Cine-a tras în noi după 22?". Acum însă, sunt în măsură s-o spun răspicat: am aflat cine ne-a măcelărit în decembrie '89!

De tras, au tras mulţi nemernici şi foarte mulţi dobitoci. Majoritatea – şi sub Ceauşescu, şi sub Iliescu – purtau haina militară. Ofiţeraşi de genul locotenentului-major Ionel Zorilă, care şi-a înroşit ţeava kalaşnikovului doborând „terorişti" la Otopeni, au provocat băi de sânge în oraşele-martir ale Revoluţiei. Cei mai mulţi dintre ei au făcut-o dintr-o imensă nebunie, prostie, frică, proastă pregătire. Decembrie '89 ne-a arătat câţi Moş Teacă mâncau la popota Armatei Române.

Dar marii killeri ai Revoluţiei n-au fost aceşti prostovani siniştri, ci indivizii care le-au dat ordin sau care i-au pus faţă-n faţă, să tragă unii în alţii. Aceştia au pus la cale un măcel apocaliptic. Cifrele sunt categorice: după ora 12.09 a zilei de 22 decembrie 1989, când Ceauşescu a fugit cu elicopterul de pe sediul CC al PCR, au murit de şase ori mai mulţi oameni decât reuşise să lichideze, prin represiune, odiosul regim dictatorial!

Marii criminali aparţin grupului care a preluat puterea după fuga lui Ceauşescu. Generalul Nicolae Militaru pare să fi avut un plan diabolic: uciderea a sute de români prin metoda „trageţi, vin teroriştii!". Nemilosul spion sovietic a creat mai multe ambuscade pe acelaşi calapod: un grup de militari este trimis să apere o instituţie, iar cei care apărau deja acea instituţie erau anunţaţi că vor fi atacaţi de terorişti. De regulă, Militaru şi acoliţii săi îi descriau pe „terorişti" în detaliu: „Sediul MApN va fi atacat de terorişti, care vor veni cu trei ABI-uri" (cazul Trosca); „Pe deasupra unităţii militare de lângă Alba Iulia va zbura un elicopter cu terorişti" (cazul Nuţă-Mihalea); „Aeroportul Otopeni va fi atacat de trei camioane militare pline cu terorişti" (cazul Otopeni).

Diversiunea era susţinută prin anunţuri transmise prin Radio şi Televiziune. Aceste mesaje erau triate şi „băgate pe post" de echipa prosovietică a generalului Militaru, în care se distingea un agent al URSS, Emil „Cico" Dumitrescu.

Un alt personaj-cheie, care aplica la virgulă planul sovietic de lichidare a Ceauşeştilor în urma unui măcel naţional, era Silviu Brucan. Iar liderul politic al acelui grup se numea Ion Iliescu.

Acum, când Ion Iliescu continuă să vorbească despre *teroriştii lui Ceauşescu*, sunt în măsură să-i spun: nu, nu erau *teroriştii lui Ceauşescu* ci *teroriştii lui Iliescu!*

Dacă nici în faţa unor probe zdrobitoare nu-şi recunoaşte rolul macabru jucat în decembrie 1989, pe care s-a cocoţat la putere, atunci să asculte de o mie de ori vorbele îndurerate ale tatălui unui tânăr soldat ucis la Otopeni, adresate celor care au comandat măcelul: „Le doresc să nu treacă prin ce trecem noi acum, când nu ducem la copiii noştri decât lacrimi, flori şi lumânări!".

18 decembrie 2009

Ceauşescu, Iliescu şi poporul

Ion Iliescu este aluat sovietic din cap până la vârful degetelor de la picioare. Sovietic am zis, nu rusesc. Fibra lui a rămas conectată la Moscova anilor '80, chiar dacă mai poartă

nostalgia anilor '50... Moscova mileniului al III-lea i-ar părea, probabil, prea capitalistă.

Interviul acordat postului BBC ne prezintă un Ion Iliescu lipsit de remuşcări pentru rolul său macabru din decembrie 1989. Omul nu recunoaşte nimic. Dacă-i arăţi luna de pe cer şi îi spui că e miezul nopţii, el zice senin, orbecăind prin întuneric: *nu vezi, dragă, că e amiaza-mare şi luminează soarele?*

Să purcedem la o scurtă analiză pe text. În rest, e treaba Justiţiei. Doar n-o fi fost împuşcată şi ea la Revoluţie...

„Cine ar putea să mă judece pe mine în legătură cu Revoluţia română? Să fim serioşi!" Răspuns: Justiţia română are şi dreptul, şi obligaţia să judece crimele Revoluţiei. Iar Ion Iliescu nu poate lipsi din acest dosar.

„Eu să fiu în închisoare?! Cine este... cine se gândeşte la asta? Cei care ridică o astfel de problemă nu sunt oameni normali". Ion Iliescu crede, pesemne, că are imunitate pe viaţă, indiferent de faptele pe care le-a făptuit sau le-a girat. Dar există mulţi oameni normali care cred că locul său e în puşcărie. Sigur, în urma unei judecăţi corecte, nu a unui simulacru precum cel aplicat de el părintelui său ideologic, Nicolae Ceauşescu, care „a întinat nobilele idealuri ale comunismului".

„Eu să fiu în închisoare?! Dacă cineva ar încerca aşa ceva, ar provoca un protest general în întreaga ţară". Modelul bolşevic: nu contează un eventual verdict judecătoresc, ci ameninţarea cu „masele largi populare". Dar mă tem că i-ar sări oamenii în ajutor lui Iliescu la fel cum au sărit să-l salveze pe Ceauşescu: bombardându-l cu pietre.

„Eu am fost o ţintă a celor care trăgeau în zilele Revoluţiei, şi nu organizatorul... acelei diversiuni teroriste. A fost o diversiune îndreptată împotriva noastră, a celor care am organizat prima structură provizorie a noii puteri". Fals! Iliescu, Militaru, Brucan, Voican şi ceilalţi membri ai comandoului sovietic ajuns la putere în România nu au fost în pericol nicio clipă. Iar diversiunea teroristă au făcut-o ei, nu altcineva. În ultimele 70 de zile am demonstrat cu dovezi clare cine a omorât aproape 1.000 de oameni după fuga lui Ceauşescu.

„Noi am spus că am fi preferat să fi avut condiţii pentru un proces deschis, dar în acest timp mureau oameni. Întrebarea era cum să oprim acea diversiune teroristă şi, de fapt, decizia s-a dovedit corectă". Fals! Ion Iliescu şi braţul său armat, generalul Nicolae Militaru, au creat diversiunea teroristă, cu măcelurile de rigoare, tocmai pentru a justifica lichidarea sumară a Ceauşeştilor.

„Tot poporul a simţit că am făcut sacrificii de-a lungul întregii mele vieţi". Asta-i bună! Şi seamănă cu o replică a Elenei Ceauşescu în procesul de la Târgovişte: „Am muncit şi am luptat pentru popor de la 14 ani, aşa... mi-am sacrificat toată viaţa pentru popor... şi poporul este poporul nostru şi nu-l trădăm noi poporul!".

Personal, nu simt o mare bucurie să-l văd pe Iliescu în puşcărie. Dar vreau să-i scriu pe frunte „TERORIST", aşa cum a scris el, prin cătarea lui Militaru, pe trupul decapitat al colonelului Trosca!

Este esenţial ca Ion Iliescu să fie reţinut de istorie aşa cum a fost, nu cu chipul zugrăvit de propriile-i minciuni.

19 decembrie 2009

Teroriştii-marţieni

Nu mă număr printre cei care plâng după Ceauşescu. Din contră, cred că acesta a fost un personaj malefic, distructiv, capabil să-şi nimicească poporul pentru a-şi stinge setea de putere. Timp de 50 de ani a fost un nenorocit. De mic se ţinea de prostii, căci nu i-au plăcut nici munca, nici cartea. Iar ascensiunea spre vârful ierarhiei comuniste şi-a clădit-o pe intrigi, crime şi minciună.

Aşadar, Ceauşescu merita să fie judecat şi condamnat la moarte. Dar printr-o judecată civilizată, nu cum s-a întâmplat la Târgovişte! Ieşirea din comunism nu trebuia făcută prin crimă. Ieşirea din barbarie nu trebuia făcută prin barbarie.

Sigur, Ion Iliescu îşi va repeta papagaliceşte, ca la şedinţele de partid din anii '50, clişeele de care nu se va despărţi nici în

mormânt: *trebuia să-i executăm rapid, altfel teroriştii fanatici continuau să ucidă oameni nevinovaţi.* O minciună ordinară! Ne-am lămurit că nu existau niciun fel de fanatici ai lui Ceauşescu. Nicio structură, nimic. Toţi trecuseră *de partea Revoluţiei*, toţi căutau să-şi salveze pielea. Securitatea era deja în genunchi în faţa generalilor de Armată, USLA aştepta resemnată să fie decimată de spionul sovietic Militaru, iar misterioasa Reţea „R" este o gogoriţă de doi lei a lui Gelu Voican Voiculescu.

Apropo de „revoluţionarul cu barbă": l-am văzut sâmbătă la emisiunea lui Stelian Tănase şi l-am compătimit. Să minţi şi după 20 de ani cum o făceai atunci, în zilele fierbinţi ale Revoluţiei, asta este o performanţă rară! Şi, în plus, îţi oferă garanţia că te faci de râs. Trecem peste elemente de senilitate de genul „judeţul Timişoara" sau „revenea în ţară, la Bucureşti, de la Timişoara" şi ajungem la miezul problemei. Dacă măcelul de după fuga lui Ceauşescu ar fi fost făcut de luptătorii invizibili din Reţeaua „R", unde s-au topit ei după evenimente? Şi unde sunt „poligoanele secrete" ori „subterane" în care se antrenau? Hai, înghiţim minciuna că nici Securitatea, nici Miliţia, nici Armata sau Gărzile Patriotice nu ştiau de ele. Dar din '90 încoace de ce n-a dat nimeni de ele? De exemplu, guvernul în care Gelu Voican Voiculescu era prim-viceprim-ministru şi răspundea de serviciile secrete! Sau Ion Iliescu, care a domnit în ţara asta până când a îngropat-o de tot.

De ce inventează terorişti-marţieni Gelu Voican Voiculescu? Pentru că are de ascuns, cot la cot cu Ion Iliescu, marile crime pe care le-au coordonat ei în decembrie '89! Cu un scop „nobil", fireşte: ca să-l lichideze pe Ceauşescu printr-o răzbunare tribală!

21 decembrie 2009

Adevărurile lui Ceauşescu

Nu încape îndoială că tovarăşul Nicolae Ceauşescu a fost un mare dobitoc. Unul atât de mare, încât a fost împuşcat ca un câine în ziua de Crăciun, deşi avea o mie de ocazii să scape şi să-şi mănânce liniştit pensia de fost grangur comunist. Paranoia şi incultura i-au întunecat însă raţiunea şi i-au atrofiat instinctul de om viclean.

Dar oricât de dobitoc o fi fost Ceauşescu, călăii săi de la Târgovişte s-au dovedit a fi cu mult mai jalnici! Prestaţiile lor din timpul procesului i-au descalificat pe vecie, au pulverizat ideea de justiţie. Căci puteau să-l condamne pe temutul dictator şi prin acuzaţii valide, aducând probe zdrobitoare, nu doar printr-o parodie de proces stalinist care ne-a coborât la stadiul de trib.

Atunci, în '89, i-am aplaudat pe judecătorul Gică Popa, pe procurorul Dan Voinea, pe avocaţii Nicolae Teodorescu şi Constantin Lucescu când îi jigneau grosolan pe soţii Ceauşescu. Dacă eram acolo, le-am fi dat şi noi câţiva bocanci în dinţi. Ni se părea extraordinar să-i snopim în bătaie pe cei pe care până atunci nu-i puteam atinge nici măcar cu o floare. Era vremea linşajului public, a capului în gură, a rängii în dinţi. Era vremea răzbunării pentru atâţia ani de umilinţe.

Aşa s-a manifestat şi Tribunalul Militar Excepţional în cazarma din Târgovişte: cu o mare poftă de răzbunare. Paranoic cum era, Ceauşescu n-a atins cotele de ridicol ale acuzatorilor săi. Iar frazele sale cheie, pe care atunci le ridiculizam cu voluptate, se dovedesc, în timp, a conţine mult adevăr, spre deosebire de argumentaţiile ridicole ale celor ce-i împingeau spre zidul execuţiei.

A spus Ceauşescu că e o „mascaradă" de proces? A spus. Şi mare dreptate a avut!

A spus că e o „lovitură de stat"? A spus. Şi iarăşi a avut dreptate!

A vorbit despre „agenturili străine"? A vorbit, iar noi am râs de el. Dar în timp am constatat că nu bătea câmpii, ci era foarte bine informat.

L-a nominalizat, printre „trădători", pe generalul Stănculescu? Sigur că da. Iar acum cunoaştem piruetea pe care a făcut-o Stănculescu pe 22 decembrie.

„Cine a dat lovitura de stat poate să împuşte pe oricine!", a constatat Ceauşescu, resemnat, spre sfârşitul procesului. Şi

n-a exagerat cu nimic: grupul Iliescu–Brucan–Militaru are pe conştiinţă sute de români, împuşcaţi în acele zile pentru ca Revoluţia să nu ducă lipsă de sânge.

În schimb, procurorul Dan Voinea îşi construia atacul pe expresii de genul „acest inculpat paranoic", judecătorul Gică Popa se ocupa cu ironii mărunte, iar avocaţii Nicolae Teodorescu şi Constantin Lucescu s-au transformat în acuzatori feroce ai propriilor clienţi.

Dintre toţi aceştia, unul singur şi-a asumat ridicolul acelei mascarade din ziua de Crăciun: judecătorul Gică Popa. Măcinat de propria-i nimicnicie şi sufocat de ticăloşia celor care l-au împins într-o aşa ruşine, judecătorul s-a sinucis. Ceilalţi au continuat să doarmă liniştiţi.

22 decembrie 2009

Tupeu de Ceauşeşti

Despre Valentin Ceauşescu se spunea, în anii '80, că e mai cult, mai modest şi dotat cu mai mult bun-simţ decât genialii săi părinţi analfabeţi. Prin subteranele aparatului de partid chiar se lucrase la imaginea băiatului studios, aşezat cu burta pe carte ca să pună la treabă atomii, protonii şi neutronii la Institutul de Fizică de la Măgurele. Tot aşa cum despre tovarăşa Zoia se ştia că e o matematiciană deşteaptă foc, care doarme cu „Gazeta Matematică" sub pernă. Doar Nicuşor dădea de furcă propagandei, prin apucăturile sale de beizadea petrecăreaţă.

Valentin şi Zoia au fost trataţi cu oarece simpatie şi după Revoluţie, mai ales când au decis să lupte pentru deshumarea părinţilor lor. Un demers plăcut şi opiniei publice, apăsată de grele bănuieli că osemintele foştilor dictatori nu se află în mormintele din Cimitirul Ghencea Civil.

Între timp, Zoia l-a urmat pe Nicu în lumea celor drepţi. Soţul ei, Mircea Oprean, a preluat ştafeta, asociindu-se cu Valentin în diversele bătălii purtate în calitate de moştenitori ai cuplului dictatorial.

Opinia publică a trecut cu lejeritate şi peste una dintre victoriile obţinute de cei doi cumnaţi: redobândirea unor bunuri ale familiei Ceauşescu, confiscate după Revoluţie. E vorba, în principal, despre obiecte de artă primite cadou de la diverşi şefi de stat din lumea largă.

Dar să vii acum cu pretenţia ca nimeni să nu folosească, în vecii-vecilor, numele Ceauşescu – iată o dovadă plenară de neam-prostie! Valentin şi cumnatul Oprean ne tratează cu un tupeu de ghiolbani ai tranziţiei, ceea ce nu sunt. Sau de nostalgici ai comunismului, ceea ce chiar sunt.

Beneficiind de complicitatea ticăloasă a unei instituţii bezmetice – e vorba de OSIM –, cei doi cumnăţei au procurat o decizie care spune că ei şi numai ei pot folosi numele Ceauşescu în activităţi precum: vopsele, lubrifianţi, adezivi, erbicide, motoare, extinctoare, veioze, maşini, arme, cauciuc, azbest, oglinzi, faianţă, frânghii, prelate, ţesături, încălţăminte, covoare, jucării, carne, peşte, fructe, legume, cafea, ceai, tutun, băuturi alcoolice, praf de copt, instrumente muzicale, activităţi sportive şi culturale...

Hopa, aici era! După ce că nu avem voie să lansăm vodka Ceauşescu sau păpuşa Coana Leana, iată că nu ni se permite nici să facem filme, cărţi sau piese de teatru cu sau despre soţii-minune!

Valentin şi cumnăţelu' au sărit calul, de aceea îi vom ajuta să-şi înghită aceste pretenţii neruşinate. O fi Ceauşescu un brand, dar unul clădit pe banii noştri, ai românilor, nu pe sărăcia mamei Alexandrina şi a lui tata Andruţa!

Şi să mai ţină minte conaşu' Valentin: Ceauşescu nu e o marcă, ci un dement care a lăsat în urmă suferinţă şi frustrare! Suferinţă în popor, frustrare în familie. Şi un imens tupeu genetic.

De acum, ştiu ce am de făcut: mă apuc de fabricat pistoale Ceauşescu. Aşa, în amintirea zilei de 25 decembrie 1989, când tot ce sperau beizadelele lui Nea Nicu era să scape nelinşate de mulţime...

2 februarie 2010

Ceauşescu – bun al întregului popor

Tentativa de a-l confisca pe Ceauşescu este una dintre marile idioţenii ale începutului de secol. Nimeni nu a obţinut exclusivitate pe Hitler în Germania, pe Stalin în Rusia, pe Mussolini în Italia, pe Franco în Spania sau pe Tito în Iugoslavia. Moştenitorii acestora nu au cerut să fie singurii în drept să tricoteze chiloţi Stalin sau izmene Mussolini. Cu atât mai puţin, să producă filme despre Hitler sau să scrie cărţi despre Tito.

Ceauşescu, carevasăzică, este un brand particular, dar construit pe bani publici! Să ne amintim cum a ajuns acest nume să fie rostit, gândit, venerat sau înjurat de zeci de milioane de români şi de miliarde de pământeni.

A devenit brand graţie unui neruşinat cult al personalităţii. A fost promovat deşănţat de Televiziunea Română, plătită din banii poporului. La fel, de ziarele vremii – niciunul particular, toate având ca proprietar statul.

A devenit brand pentru că era slăvit în mari manifestaţii populare, organizate la comanda sa de armatele de activişti plătiţi din banii poporului.

A devenit brand pentru că s-a lăfăit în palatele construite din banii şi pe sudoarea poporului.

A devenit brand după ce s-a cocoţat la putere prin trădare, intrigă şi crimă. În anii '40–'50–'60 a călcat pe cadavre, hrănindu-şi ambiţiile bolnave cu sângele „duşmanilor de clasă", adică al poporului.

A devenit brand prin osârdia unei armate de lăudători, plătiţi – se înţelege – din banii poporului. Iar pupatul în cur a fost activitate publică.

Iată de ce şi brandul Ceauşescu trebuie să fie public! Nerozia unor mangafale de la OSIM nu poate ţine loc de logică, de raţiune şi de istorie. În România trăiesc zeci de Nicolae Ceauşescu, mii de Ceauşeşti şi milioane de oameni umiliţi de Ceauşescu. Toţi aceştia au dreptul să producă şi să vândă orice produs numit Ceauşescu. Sau trebuie ca Nicolae Ceauşescu din Miculeşti-Gorj să-i ceară voie lui Valentin

Ceauşescu din Bucureşti să-şi deschidă o crâşmă, numită „La Ceauşescu", la poarta casei sale olteneşti?!

Prin pretenţia scandaloasă de a monopoliza numele Ceauşescu, conaşu' Valentin plonjează în ridicol. Şi îmbracă haina capitalistului veros, care ar percepe comision şi din apa de băut „Ceauşescu", dacă-i va trece cuiva prin cap s-o îmbutelieze.

De-a dreptul absurdă este pretenţia lui Ceauşescu jr. de a monopoliza chiar şi activităţile culturale care-l au drept subiect pe iubitul său tată – acelaşi cu paranoicul nostru dictator. Dacă vrea să se umple de bani, don'şorul Valentin ar face bine să-şi scrie memoriile. Dacă ar deşerta sacul amintirilor, ar putea obţine uşor câteva milioane de euro de la edituri occidentale. Asta înseamnă drepturi de autor! Asta înseamnă producţie intelectuală, nu aberaţia clocită la OSIM!

Să vedem dacă vreo instanţă de judecată va îndrăzni să interzică rularea unui film sau publicarea unei cărţi despre semidoctul care ne-a condus 24 de ani... Testul începe cu piesa jucată recent la Teatrul Odeon.

Până atunci, poftiţi la Nicolae Ceauşescu! A vrut ca totul să fie al întregului popor – atunci totul să fie al întregului popor! Inclusiv brandul Ceauşescu, construit pe sudoarea, sângele şi umilinţele poporului.

3 februarie 2010

De la Göring la Ceauşescu

Grija tandemului Valentin Ceauşescu – Mircea Oprean pentru memoria foştilor dictatori ai României este înduioşătoare, dar lipsită de raţiune. De altfel, fiul şi ginerele lui Nicolae şi ai Elenei Ceauşescu nu se află în situaţia de a fi obiectivi. Despre părinţi nu discuţi ca despre nişte cetăţeni oarecare. Dar nici nu ai pretenţia că adevărul şi-a făcut cuib pe strada ta!

O ştire vânturată de curând demonstrează că, în poziţionarea faţă de părinţi, bunici, străbunici etc., se poate şi altfel. Marile ziare ale lumii au publicat o declaraţie a Bettinei

Göring, strănepoata căpeteniei naziste Hermann Göring. „M-am sterilizat pentru a nu transmite mai departe genele unui monstru", a mărturisit Bettina Göring, care nu e o fetişcană avidă de publicitate, ci o doamnă respectabilă, în vârstă de 53 de ani.

„Am făcut o operaţie de legare a trompelor uterine la vârsta de 30 de ani deoarece mă temeam să nu creez un alt monstru. Arăt exact ca el – ochii, bărbia, profilul. Semăn cu el mai mult decât propria-i fiică", a explicat Bettina Göring. Femeia a mai dezvăluit că, din acelaşi motiv, şi fratele ei a ales să se sterilizeze.

Să fim bine înţeleşi: nu pretinde nimeni ca Valentin Ceauşescu să se sterilizeze pentru a stopa o genă bezmetică! Exemplul Bettinei Göring este o atitudine extremă, greu de înţeles dintr-o perspectivă raţională. Marii monştri ai omenirii – Hitler, Stalin, Lenin, Mao, Pol Pot etc. – nu erau creaţia naturală a altor monştri, ci aveau părinţi cât se poate de normali. Nici Ceauşescu n-a făcut excepţie. El era fiul a doi ţărani analfabeţi, nevoiaşi, cu chef de gâlceavă (mama Alexandrina) şi de băutură (tata Andruţa), ca majoritatea ţăranilor din Câmpia Română.

Opţiunea Bettinei Göring are însă o valoare simbolică. Un urmaş al unui nemernic are tăria de a spune: da, străbunicul meu a fost un monstru! Nu simte nevoia nici să-l apere, nici să-i găsească scuze pentru crimele comise.

Din acest exemplu, Valentin Ceauşescu şi Mircea Oprean ar putea învăţa doar atât: să nu mai trăiască în minciună! În minciuna de a pretinde şi acum, după 20 de ani de la marea despărţire, că Nicolae era bun şi că Elena era deşteaptă. Ştim bine cu toţii: Nicolae şi Elena Ceauşescu erau doi analfabeţi autoproclamaţi academicieni, doi mincinoşi bolnavi de putere, care au umilit neamul românesc cum puţini dezaxaţi au reuşit s-o facă de-a lungul vremii.

Chiar şi tăcerea e o formă de penitenţă. Dar când e înlocuită de obrăznicie (de exemplu, obrăznicia de a încerca să interzici o piesă de teatru despre Ceauşescu), atunci te întrebi dacă nu funcţionează, uneori, şi moştenirea genetică. Şi cântăreşti altfel gestul extrem al Bettinei Göring...

11 februarie 2010

Disidenţa generalului ucigaş

Teodor Mărieş nu-şi riscă viaţa degeaba! Dacă nu făcea el greva foamei, ca gest extrem al revoltei şi disperării, n-am fi aflat acum ce scârnăvii se aflau la comanda „eroicei Armate române".

Acţiunea temerară a revoluţionarului Teodor Mărieş, purtată până la Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), a obligat statul român să desecretizeze unele documente ale Revoluţiei din decembrie 1989. Printre ele, Jurnalele de luptă ale Armatei. Bănuiam că refuzul desecretizării, timp de 20 de ani, s-a bazat pe frica de conţinutul acestor Jurnale de luptă. Acolo trebuie să fie consemnate fapte îngrozitoare, care-i aruncă pe unii generali şi colonei direct în puşcărie, ne-am zis, agăţându-ne de speranţa unor probe zdrobitoare.

Câtă naivitate! Acum, odată cu desecretizarea, aflăm că aceşti bravi ofiţeri ai Armatei române se mai tem doar de ridicol, căci de puşcărie nu le mai e frică de mult. Faptele şi ordinele lor penale au dispărut din Jurnalele de luptă, fiind înlocuite cu consideraţii stupide, specifice unor ticăloşi întârziaţi la minte.

Un document excepţional, demn de antologia prostiei cu epoleţi, este Jurnalul de luptă al Diviziei 70 Aviaţie, întocmit şi semnat de comandantul diviziei, „general-maior Dumitru Drăghin". Veţi vedea puţin mai încolo de ce am pus gradul în ghilimele. Mai întâi, să dăm citire unui pasaj referitor la acţiunile de luptă din ziua de 21 decembrie 1989.

„Marea adunare populară organizată de clanul Ceauşescu în Bucureşti se transformă într-o adunare de contestare a politicii totalitare a regimului comunist. Nemulţumirile de ordin economic, social şi politic antrenează mase mari de oameni în lupta împotriva regimului totalitar. Mari demonstraţii de

protest au loc în diferite oraşe ale ţării, principala revendicare fiind aceea a înlăturării dictaturii lui Nicolae Ceauşescu."

Dumnezeule mare! Acest măcelar în haină militară, pe care doar clemenţa lui Ion Iliescu l-a scăpat de cei opt ani de puşcărie primiţi în Justiţie, mai are un pic şi pretinde statutul de erou al Revoluţiei! Aşadar, pe 21 decembrie 1989, când Ceauşescu mătura pe jos cu şeful Armatei – generalul Milea –, bravul colonel Drăghin (căci colonel era, nu general!) înfiera, în documente oficiale, „clanul Ceauşescu", „regimul totalitar", „dictatura lui Nicolae Ceauşescu" şi „politica totalitară a regimului comunist".

Falsul este mare cât friptura cu care noi, românii, am hrănit asemenea Moş Teacă timp de câteva decenii. Când semnează „general-maior Dumitru Drăghin", bravul ostaş îşi recunoaşte minciuna istorică, evidentă oricum din conţinutul Jurnalului de luptă. De fapt, el a devenit general-maior pe 29 decembrie 1989, deci Jurnalul de luptă a fost completat cu cel puţin opt zile întârziere.

Între timp, Ceauşescu fusese împuşcat (pe 25 decembrie), iar colonelul Drăghin măcelărise 48 de oameni la Otopeni (23 decembrie). Ucigaşul aştepta să fie promovat.

Îl vom mai promova şi noi o dată, mâine, în acest colţ de pagină. Şi pe el, şi pe binefăcătorul său, Ion Iliescu.

24 februarie 2010

Toţi oamenii lui Iliescu

Falsificarea documentelor militare a fost sport naţional în decembrie 1989 şi în perioada următoare. Tot felul de generali şi colonei au încercat astfel să-şi ascundă acţiunile şi ordinele criminale.

După ce a tras în „huligani" pentru a-l apăra pe Nicolae Ceauşescu, ceata lui Moş Teacă a trecut la vânătoare de „terorişti", asmuţită de noul stăpân, Ion Iliescu. Apoi au purces cu toţii la ştergerea urmelor în ritmuri de fanfară militară. Fanfara care anunţa ridicarea lor în grad, un spor la leafă şi funcţii rentabile în suita noului comandant suprem.

Cei care au măsluit Jurnalele de luptă merită trimişi la puşcărie chiar şi numai pentru acest lucru. E de la sine înţeles, însă, că falsurile n-au fost făcute dintr-un capriciu, ci dintr-o necesitate. Criminalii vor căuta întotdeauna să-şi scape pielea, chiar dacă pentru asta trebuie să calce pe încă un rând de cadavre.

Ieri am prezentat cazul generalului Dumitru Drăghin – un aliaj rarisim de ticăloşie, cinism şi prostie. În Jurnalul de luptă al Diviziei 70 Aviaţie, în pagina alocată zilei de 21 decembrie 1989, acesta folosea expresii de genul „clanul Ceauşescu", „regimul totalitar", „dictatura lui Nicolae Ceauşescu" şi „politica totalitară a regimului comunist". Iar mai jos semna „general-maior Dumitru Drăghin", deşi până la 29 decembrie 1989 a fost colonel. General l-a făcut Ion Iliescu, acelaşi care câţiva ani mai târziu avea să-i graţieze pedeapsa de opt ani de închisoare, la cât fusese condamnat pentru rolul său în masacrul de la Otopeni.

Astăzi adăugăm o mostră de limbă de lemn, desprinsă din Ordinul de zi al Statului Major al Gărzilor Patriotice, la 22 decembrie 1989: „În cugetul şi simţirea cadrelor active şi în rezervă, a maselor de luptători ai gărzilor patriotice, a fost profund imprimată misiunea lor patriotică de a participa activ, împreună cu Armata, cu întregul popor la apărarea suveranităţii şi integrităţii patriei, împotriva oricărei agresiuni din afară. În conştiinţa lor n-a existat niciodată ideea de a acţiona, la ordinul dictatorului Nicolae Ceauşescu, împotriva poporului, a idealurilor sale de libertate şi dreptate socială".

Acest citat monstruos a fost semnat de comandantul Gărzilor Patriotice, colonelul Corneliu Pîrcălăbescu. Limba de frasin a fost asortată cu minciuni specifice epocii din care colonelul Pîrcălăbescu nu ieşise încă. Gărzile patriotice chiar au acţionat, „la ordinul dictatorului Nicolae Ceauşescu, împotriva poporului"! Un singur exemplu: miile de muncitori îmbarcaţi în trenuri şi trimişi să-i stâlcească în bătaie

pe timişoreni. Măcelul n-a mai avut loc din alte raţiuni, nu pentru că oamenilor lui Pîrcălăbescu li s-ar fi făcut milă de „huliganii" Timişoarei.

Să recapitulăm: colonelul Drăghin a falsificat Jurnalul de luptă din 21 decembrie 1989, a comandat carnajul de la Otopeni pe 23 decembrie şi a fost făcut general pe 29 decembrie. Colonelul Pîrcălăbescu minţea de îngheţea apele în Ordinul de zi din 22 decembrie, la câteva ore după ce în biroul său fusese găsit împuşcat generalul Milea, apoi a fost recompensat cu un post în Ambasada română de la Londra.

Binefăcătorul celor doi a fost Ion Iliescu. Al lor, ca şi al multor altor „revoluţionari" cu mâinile pătate de sânge.

25 februarie 2010

Mesaj pentru ucigaşi: pauza s-a terminat!

„Iar începeţi cu Revoluţia?! Tot scormoniţi în trecut, în loc să vă ocupaţi de prezent şi de viitor... Gata, ne-am săturat de Revoluţie! Ce-a fost a fost, haideţi să mai privim şi înainte!"

Cunoaşteţi placa: nişte compatrioţi simt nevoia să vorbească şi în numele altora. Cică s-au săturat de Revoluţie. Şi atunci, de ce s-or mai împiedica în paginile cu pricina?! E ca şi cum te-ai supăra că vecinii tăi se uită la Discovery în timp ce tu te hrăneşti cu fotbal şi cu telenovele. Dar numai de-al dracu', uite-aşa, mai dai şi tu câte-o raită pe Discovery, ca să vezi cu ce „îşi pierd vremea" ceilalţi.

Mai există şi categoria celor *interesaţi* de îngroparea trecutului. Unii au tras la Revoluţie, alţii au dat ordine criminale sau au creat diversiuni mortale. Toţi aceştia sunt asasini sau complici ai asasinilor. Mai există şi categoria celor care se jenează de naivitatea şi de prostia dovedite în acele zile. Printre ei, crainici de la TVR sau reporteri din presa comunistă, devenită „liberă" exact pe 22 decembrie 1989, ora 12.09, când elicopterul Ceauşeştilor s-a ridicat de pe sediul CC al PCR.

Celor sincer saturaţi de Revoluţie le spun doar atât: acest demers istoric nu-i văduveşte de informaţiile, analizele şi comentariile referitoare la prezent şi la viitor. Dosarul „Revoluţia" este, dacă vreţi, un bonus pentru cei care nu uită şi nu iartă.

Nemulţumiţilor din interes le dau o veste proastă: vom continua să investigăm crimele Revoluţiei. Gata, pauza s-a terminat! Multe mistere vechi de 20 de ani vor înceta să mai fie mistere. Multor asasini le vom lipi o etichetă pe frunte: „UCIGAŞ LA REVOLUŢIE". O vom face cu probe indubitabile, aşa cum am procedat în cazurile „Otopeni", „Trosca / MApN" şi „Nuţă – Mihalea".

Şi, desigur, vom desluşi firele care i-au legat pe asasini de cei care au comandat măcelul. Aici, deja se strânge cercul. În triunghiul TVR – MApN – sediul CC s-a desfăşurat totul. Se aude foc la gura ţevii. Se simte miros de sânge. Se aud şoapte în ruseşte. Se conturează personajele. Le vom vedea împreună chipurile vinovate!

29 februarie 2010

Ce căuta Ivan în bostănăria lui Nea Mărin?

Nume: Ivan Arcadievici Lagutko. Vârsta: 56 de ani. Domiciliul: Rivne (Ucraina). Ocupaţia: pensionar. Trecutul: fost ofiţer în Ministerul de Interne sovietic.

Este doar un studiu de caz. Unul care demonstrează, în premieră absolută, cum a decurs operaţiunea de ocupare a României, în decembrie 1989. O operaţiune silenţioasă, fără prea mult zgomot politic şi fără proteste din partea Occidentului. Era şi normal: Estul şi Vestul îşi dăduseră mâna pentru a spulbera ultimul regim stalinist din Europa.

Când noi, milioane de români, am ieşit în stradă pentru a sărbători, într-o euforie nemaiîntâlnită, fuga soţilor Ceauşescu din sediul puterii lor infinite, nici nu ne trecea prin cap că în spatele marii noastre victorii se aflau d'alde Ivan Arcadievici Lagutko.

Să fim cinstiţi: în decembrie '89 ne-am fi făcut frate şi cu dracu' ca să scăpăm de Nea Nicu. Pur şi simplu, nu se mai putea trăi. Nebunia „genialului conducător" atinsese

cotele demenţei. Cei cu memoria bună îşi amintesc, desigur: „Cel bun, cel drept, cel mare, cel viteaz", „Mândră-i corabia, meşter cârmaciul!", „Cu privirea lui văpaie – Ceauşescu Nicolae!"...

Dacă ne-ar fi întrebat cineva atunci dacă suntem de acord să vină sovieticii să ne scape de nebun, cred că ar fi întrunit o majoritate confortabilă. Ura faţă de „cârmaciul" autohton depăşise spaima de ocupantul de la Răsărit. Dar dacă ne-ar fi întrebat cineva dacă suntem de acord ca sovieticii să mai zăbovească pe la noi vreo câţiva ani, aşa cum au mai făcut-o în istorie, nu încape îndoială că le-am fi trântit un *„niet"* tovărăşesc.

Aici a păcătuit şi păcătuieşte Ion Iliescu! De 20 de ani tot vântură miciuna că el a fost „emanat" de Revoluţie, aşa cum înaintaşii săi comunişti inventaseră insurecţia armată de la 23 August 1944 – condusă, evident, de ei, care la ora aceea mâncau marmeladă prin puşcării.

Adevărul este că Ion Iliescu a fost emanat sută la sută de sovietici. Iar episodul Brădeşti, prezentat de „Adevărul" în aceste zile, confirmă că zecile de mii de „turişti" cu paşaport pe care scria „CCCP" lucrau din greu să-l „emane" pe fiul kominternistului Alexandru Iliescu – „el însuşi patriot", vorba lui Teodor Brateş.

Aşadar, KGB-işti la Bucureşti (unde, dintre toţi generalii Armatei române, Ion Iliescu mergea pe mâna rezervistului Militaru), agenţi în punctele fierbinţi ale ţării. Să tot faci revoluţii cu Moscova în spate!

3 martie 2010

Şah şi mat la Iliescu

Rând pe rând, minciunile lui Ion Iliescu sunt spulberate ca un puf de păpădie aflat în calea crivăţului de la răsărit. Falsuri vechi de 20 de ani se prăbuşesc în faţa unor dovezi zdrobitoare. Mană cerească pentru istorici, care pot scrie, în sfârşit, istoria aşa cum a fost, nu cum au măsluit-o propagandiştii grupului Iliescu–Brucan.

În ultima parte a anului trecut am putut afirma, cu subiect şi predicat, că generalul Vasile Milea nu a fost erou, ci unul dintre asasinii care au executat orbeşte ordinele lui Ceauşescu. Am demonstrat apoi, cu probe implacabile, că generalul Nicolae Militaru a fost un ucigaş sângeros şi răzbunător, aflat în graţiile lui Iliescu şi în solda sovieticilor.

Astăzi batem încă un cui în coşciugul marii minciuni diversioniste din decembrie 1989. Şi spunem răspicat, să se audă până în dormitorul doamnei Nina: Ion Iliescu a chemat trupele sovietice imediat după ce a ajuns la butoanele puterii! A făcut-o explicit, încă din 23 decembrie, pe „firul roşu" care-l lega de Moscova. Puse cap la cap, mărturiile unor personaje-cheie nu lasă loc de îndoială. Iar un document secret, născut pe filieră de spionaj şi transmis pe cale diplomatică, întăreşte spusele oficialilor români.

Două întrebări sfredelesc orice minte trează. *Primo:* de ce a făcut Ion Iliescu o asemenea solicitare? *Secundo:* de ce continuă el să mintă, negând evidenţa? Răspunsurile definesc un personaj care, în 1989, a acceptat să joace un rol nu doar important, ci şi tenebros. Unul care şi-a asumat, precum spionii de profesie, să ducă în mormânt secretele unei operaţiuni concepute la Moscova.

Ca să readucă Armata Roşie pe teritoriul României, după o pauză de 31 de ani, Ion Iliescu putea avea, teoretic, două motivaţii: fie se temea că-i scapă situaţia de sub control şi că astfel pierde puterea abia obţinută (puţin probabil, dat fiind că avea deja toate pârghiile!), fie socotea că trebuie să plătească un preţ pentru cadoul făcut de sovietici. Iar preţul era introducerea trupelor URSS în România, de unde fuseseră scoase, prin tratative abile, în 1958.

Şansa noastră a fost că Gorbaciov a refuzat. Liderul de la Kremlin, aflat într-o ofensivă de imagine, tocmai retrăsese Armata Roşie din Afganistan, iar strategia sa excludea noi năvăliri militare. De aceea, în România a fost aleasă soluţia invaziei invizibile, prin agenţi secreţi. Ocuparea ţării noastre era destul de evidentă însă la vârf, unde poziţiile-cheie ale noii

structuri de putere au revenit unor oameni fideli Moscovei. Mulţi dintre ei erau agenţi secreţi.

De ce minte Iliescu? Iată o întrebare la care acesta nu ne va răspunde niciodată. Sau, dacă o va face, ne va îmbrobodi cu o nouă minciună.

8 martie 2010

O voce în noapte

A vorbit Ion Iliescu! A sunat la „Naşul", pe care îl detestă sincer. L-a admonestat pe Alex Mihai Stoenescu, istoricul care se încăpăţânează să caute adevărul în loc să accepte Teoria Emanaţiei. A precizat că nu-i face plăcere să discute cu „un ziarist diletant", adică subsemnatul. În studio nu se afla niciun personaj drag domnului Iliescu. Şi totuşi, fostul preşedinte a sunat. Şi a stat în direct mai bine de o oră. Pe banii lui. Pe rublele lui, cum ar zice răuvoitorii.

A fost un moment istoric. Pentru prima oară în 20 de ani, două luni şi două săptămâni, Ion Iliescu a ieşit în bătaia puştii. Şi a făcut-o fără vestă antiglonţ. Până acum, el accepta doar dezbateri formale, în prezenţa unor moderatori şi invitaţi prietenoşi. Astfel, abilului politician nu-i era greu să ducă discuţia în direcţia dorită de el, îndepărtând-o de temele periculoase.

Sigur că Ion Iliescu şi-a apărat cu înverşunare Teoria Emanaţiei. Dar, ieşind la bătaie, s-a expus unui risc major: fisurarea defensivei ermetice, de tip sovietic, pe care şi-a construit-o în ultimele două decenii. Întrebărilor clare, cu subiect şi predicat, le-a răspuns evaziv, alunecos sau de-a dreptul mincinos. Iar atunci când a făcut un pas înapoi, mici adevăruri au început să izbească ecranul. Iliescu a recunoscut, în premieră absolută, că pe 22 decembrie 1989 a discutat cu Ambasada URSS. Şi că în 1988–1989 se întâlnea cu generalul Nicolae Militaru şi cu Virgil Măgureanu, prin parcuri, pentru a pune la cale răsturnarea lui Ceauşescu.

De ce a sunat Ion Iliescu? Ce l-a făcut să iasă din bârlog? Formal, cea care l-a îndemnat să sune la B1 TV a fost doamna Nina Iliescu. Discreta doamnă Nina, cea care i-a fost alături la bine şi la rău încă de pe vremea studenţiei lor comune la Moscova. Erau ani frumoşi, când îşi făceau declaraţii de dragoste în ruseşte...

Dar, vorba unui coleg: dacă doamna Nina nu l-a rugat, ci i-a ordonat?! Hmmm... E doar unul dintre misterele unei nopţi în care la telefon se auzea vocea unui cetăţean încolţit. O voce fără timp şi fără spaţiu, fără Dumnezeu şi fără patrie, venită parcă din lunga noapte care a acoperit adevărul despre morţii din decembrie '89...

10 martie 2010

Nopţi albe pentru adevăr

Dacă o ţine tot aşa, „Naşul" ne va veni de hac tuturor! Ne va extenua fizic înainte de a apuca să investigăm toate crimele Revoluţiei. Ieri am recepţionat reproşuri formulate cu simpatie: „Dom'le, ne-aţi omorât! Ne-aţi ţinut până la trei noaptea". Vreo câţiva colegi de redacţie, cu ochi mai roşii decât de obicei, puneau apatia lor pe seama maratonului televizat de pe B1. Victime colaterale ale unui război al naibii de dur: cel pentru aflarea adevărului.

Dar mergem înainte! Nopţile albe de azi acoperă găurile negre din ultimii 20 de ani. Cu emisiuni întinse până spre cântatul cocoşilor, Radu Moraru se asociază ziarului „Adevărul" în efortul colosal de a reconstitui istoria adevărată a acestei ţări. Istorie derulată sub ochii noştri, dar deturnată de indivizi cu mâinile pătate de sânge.

L-am auzit pe Sergiu Nicolaescu reluând una dintre minciunile dragi domniei sale: „Teroriştii care trăgeau de pe acoperişul Palatului Regal erau oamenii lui Iulian Vlad", adică securiştii. Ca un magnetofon dintr-ăla vechi, rusesc, venerabilul regizor a rămas cu mintea blocată în decembrie 1989. Între timp au apărut dovezi clare că lucrurile au stat cu totul altfel, dar degeaba: omul cântă melodia pentru care a fost programat. Încercaţi cu ea la Eurovision, maestre!

Un alt prizonier al propriilor minciuni este Gelu Voican Voiculescu. Omul acesta are un excepţional talent al diversiunii. Când discuţia atinge zone periculoase, misteriosul cioclu al Ceauşeştilor o deturnează spre piste false, cu aerul că vrea să dea o mână de ajutor. Cine l-a ales să joace rolul de revoluţionar-cu-barbă-albă trebuie să fi fost un regizor de mare clasă.

Târziu l-am auzit pe Cornel Dinu vorbind despre noaptea de 22 spre 23 decembrie, petrecută de el la etajul 11 al TVR. O încăpere în care se mai aflau Ion Iliescu, Petre Roman, Silviu Brucan, Nina Iliescu. Din când în când mai băga capul şi Gelu Voican Voiculescu. Un telefon la care se înghesuiau trei dintre cei prezenţi. „Roman şi Iliescu vorbeau în limba rusă cu consulul sovietic. Roman, într-o rusă perfectă, chema în ajutor trupele sovietice", a spus Dinu. „Brucan vorbea cu ambasada americană", a mai zis el.

Petre Roman a reacţionat ieri printr-un comunicat violent. „În legătură cu afirmaţiile absolut mincinoase ale lui Cornel Dinu, fac unele precizări lămuritoare. Nu numai că n-am vorbit niciodată, nici în 22 decembrie 1989, nici ulterior, cu vreun consul al ambasadei sovietice, dar este evident că în acele împrejurări ale nopţii de 22 spre 23 decembrie nu aveam nicio calitate şi nici capacitatea de a realiza o asemenea convorbire. În 20 de ani care s-au scurs de atunci, n-a apărut niciun fel de document sau vreo mărturie care să ateste măcar şi parţial aberaţiile lui Cornel Dinu. Dacă Cornel Dinu are vreo relaţie secretă cu acel consul, să ne spună numele acestuia şi unde l-a cunoscut. Faptul că lansează acum minciuni sfruntate ţine poate de natura comportamentului său, adică iresponsabil şi incompetent. Dacă în conducerea tehnică a echipei Dinamo a comis atâtea «prăpăstii», ce mai contează încă una în legătură cu Revoluţia? Repet, cele anunţate de Cornel Dinu sunt o pură invenţie."

Brrr! Vă daţi seama pe ce muşuroi de furnici am călcat? E greu de spus cine are dreptate în acest schimb de replici ca un răpăit de mitralieră, dar un indiciu există totuşi. În scenariul lui Cornel Dinu se simte un resentiment puternic faţă de Petre Roman şi o admiraţie aproape nesfârşită faţă de Ion Iliescu. Doar pe doamna Nina Iliescu o vede mai capabilă şi mai imaculată.

A fost noaptea cuţitelor lungi. N-a curs însă sânge, ci doar cerneală. Dar cerneala asta are culoarea roşie a sângelui vărsat în decembrie '89.

11 martie 2010

Să învăţăm limba rusă în zori

Miercuri pe la prânz înclinam să cred că dezvăluirile lui Cornel Dinu despre Petre Roman sunt un bluf. Acum sunt tentat să-i dau dreptate. Mărturiile sale au fost confirmate de un personaj-cheie, în vreme ce Roman, încercând să se apere, a comis stângăcii uluitoare.

În prima fază, fostul prim-ministru respingea indignat afirmaţiile fostului fotbalist. Roman pretindea nu doar că, în zorii zilei de 23 decembrie 1989, n-a solicitat, telefonic, trupe sovietice consulului URSS de la Bucureşti, ci şi că n-a vorbit cu nimeni în limba rusă. Mai mult, el susţinea că nici Cornel Dinu, nici Nina Iliescu nu au fost în TVR în acea noapte. Ulterior a nuanţat: nu ştie dacă Dinu şi doamna Iliescu au fost în încăperea directorială de la etajul 11, dar el nu-şi aminteşte să-i fi văzut.

A intrat însă în direct Sergiu Nicolaescu şi a spus clar: în noaptea de 22 spre 23 decembrie, Cornel Dinu şi Nina Iliescu au fost în TVR şi au stat mai multe ore în aceeaşi încăpere cu Ion Iliescu şi cu Petre Roman. Mai mult, Sergiu Nicolaescu a confirmat că Roman vorbea la telefon în limba rusă! În acel moment, vocea „revoluţionarului cu pulover" şi cu tată şcolit de KGB şi-a pierdut brusc din fermitate. Fostul prim-ministru era *groggy*.

Imediat, revoluţionarul Ion Babonea a povestit o scenă pe care-a văzut-o cu ochii lui. În aceeaşi dimineaţă de 23 decembrie, şi tot pe la ora 6.00, generalul Nicolae Militaru (agent GRU/KGB) şi colonelul Dumitru Mazilu (securist acoperit) vorbeau la telefon, tot în ruseşte, cu Eduard Şevardnadze,

ministrul de Externe al URSS! E greu de confirmat dacă la celălalt capăt al firului era Şevardnadze sau nu. Dar apetenţa pentru limba rusă nu poate fi contestată.

Pe vremuri, în şcolile României sovietizate se derula un program numit „Să învăţăm limba rusă cântând". Scenele povestite de Cornel Dinu şi de Ion Babonea ne aruncă direct în proiectul „Să învăţăm limba rusă în zori".

Serialul dezvoltat, în tandem, de ziarul „Adevărul" şi de emisiunea „Naşul" a început să facă fisuri adânci în Teoria Emanaţiei. Descoperim, iată, amănunte uluitoare din acel decembrie ţinut prea mult în ceaţă. Ne-au trebuit 20 de ani ca să aflăm că Nina Iliescu şi-a petrecut în TVR, alături de soţul său, prima noapte de după fuga lui Ceauşescu. Sau că Petre Roman vorbea ruseşte cot la cot cu Ion Iliescu, interesându-se de niscaiva trupe sovietice...

Bulgărele dezvăluirilor s-a pus în mişcare. Ion Iliescu a sesizat pericolul şi a ieşit ieri la atac. „Asistăm la relansarea unei campanii de contestare a Revoluţiei. Este o campanie susţinută împotriva unui moment al istoriei noastre", a spus Iliescu.

Două fraze, două minciuni. Dar nu e de mirare: Ion Iliescu are o bogată experienţă de propagandist. Multe intoxicări a lansat la viaţa lui! Atât de multe, încât ne-am imunizat. L-am „citit", cum se zice. Iar virusul propagat de el nu ne mai afectează sistemul imunitar.

Şi Ion Iliescu, şi Petre Roman ar înţelege mai bine nevoia noastră de adevăr dacă ar da atenţie câtorva cifre: 957 de morţi şi peste 2.587 de răniţi. Acesta este bilanţul de după fuga lui Ceauşescu. Mai exact, din zilele tulburi gestionate de Iliescu-Roman–Brucan–Militaru. Ultimii doi au murit. Pe ceilalţi vom continua să-i întrebăm ce s-a întâmplat în decembrie '89.

Dacă asta înseamnă „campanie de contestare a Revoluţiei", atunci da, contestăm Revoluţia. Mai exact, contestăm crimele Revoluţiei. În numele celor 957 de morţi şi al celor 2.587 de răniţi, dar şi al celor căzuţi înainte de fuga lui Ceauşescu, vrem adevărul! Chiar şi pe cel care vine după miezul nopţii.

12 martie 2010

De la marea tragere din '89 la tragerea specială 6/49

Ocupaţi cu vânătoarea de complotişti şi de agenţi sovietici, am trecut uşor peste vestea că generalul în rezervă Andrei Kemenici a dat lovitura la Loto 6/49. Un milion şi jumătate de euro, împărţiţi între 29 de jucători. Biletul a fost completat de însuşi Kemenici, vestit prin Târgovişte pentru rigoarea cu care foloseşte „clopotul lui Gauss" în alegerea numerelor la loto.

În decembrie 1989 era ceva mai ocupat. Pe atunci colonel, Kemenici comanda Unitatea Militară 01417 din Târgovişte, cea în care şi-au trăit ultimele zile Nicolae şi Elena Ceauşescu. În plus, colonelul era şi comandantul Garnizoanei Târgovişte.

În după-amiaza de 25 decembrie 1989, cazarma UM 01417 a fost gazda unei trageri excepţionale. Un pluton de execuţie, format din trei paraşutişti, i-a executat pe soţii Ceauşescu, care tocmai fuseseră judecaţi şi condamnaţi la moarte de un Tribunal Militar Excepţional. S-a tras cu 7,62. Pistoale-mitralieră de calibru 7,62. Generalul Kemenici a fost martorul scenei sângeroase.

Între timp, el a schimbat calibrul. A dat-o pe 6/49. Loto 6/49. Şi pare necruţător. Foloseşte cinci principii matematice şi trage cu mare precizie. Explicaţia norocului rarisim al lui Kemenici trebuie căutată, însă, în altă parte. Mai exact, în cazarma UM 01417 din Târgovişte, în ziua de 24 decembrie 1989, când între gardurile unităţii se aflau doi prizonieri celebri: Nicolae şi Elena Ceauşescu.

Supăraţi că şeful lor, colonelul Kemenici, le ordonase să-i împuşte pe Ceauşeşti pe motiv că „a căzut Comandamentul", iar Comandamentul – în realitate – nu căzuse, ofiţerii implicaţi în operaţiune l-au luat mai tare pe Kemenici: „Ce-ai vrut să faci? Să-i omori cu mâna noastră şi apoi să ne scoţi criminali?!" Atunci, comandantul unităţii şi al Garnizoanei Târgovişte a avut o cădere emoţională, scăpându-se în pantaloni. Ofiţerii

l-au luat, l-au şters la fund, l-au echipat într-o uniformă nouă şi l-au pus să sune la Bucureşti pentru a anunţa că un puternic atac terorist tocmai a fost respins.

Din acel moment, colonelul Kemenici a fost hărăzit norocului. A fost avansat general, a obţinut o pensie consistentă, a scăpat fără condamnare în procesul care i-a fost deschis pentru că şi-a trimis mai mulţi ofiţeri la moarte. Iar acum câştigă la tragerile speciale Loto 6/49, în amintirea tragerilor excepţionale din decembrie '89...

Iată, aşadar, că există viaţă după moarte. După moartea altora.

15 martie 2010

Contrarevoluţia din 1989

După zeci de emisiuni făcute împreună cu Radu Moraru pe tema Revoluţiei şi a teroriştilor, am ajuns amândoi la aceeaşi concluzie, ceea ce nu ni se întâmplă prea des. Acum însă, logica ne împinge la un raţionament comun. Şi anume: Ion Iliescu, Silviu Brucan şi Nicolae Militaru au creat fenomenul terorist, după un scenariu scris la Moscova, pentru a reuşi două lovituri esenţiale – *să se instaleze* la putere şi *să se menţină* la putere (în condiţiile în care toate regimurile gorbacioviste din estul Europei erau spulberate după câteva săptămâni sau luni). E posibil să fi ştiut de acest scenariu şi alte personaje decembriste (Sergiu Nicolaescu, Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu), dar nu putem fi siguri de asta. Certitudini – rezultate din comportament, decizii şi efect – există în privinţa tripletei Iliescu–Brucan–Militaru.

Istoricul Alex Mihai Stoenescu a venit luni seară cu un document excepţional. Pentru asta s-a urcat la volan şi a gonit patru ore în noapte, dar a meritat. Documentul este un Comunicat al Consiliului Frontului Salvării Naţionale, semnat de Ion Iliescu pe 27 decembrie 1989. Comunicatul CFSN anunţa înfiinţarea „tribunalelor militare extraordinare", care „vor judeca toate cazurile de terorism". La punctul 2 al Comunicatului – care era gândit ca un decret, deşi nu era un decret – se hotăra că „judecarea va urma o procedură de urgenţă, iar executarea sentinţelor se va face imediat".

Aceste formulări tipice revoluţiilor comuniste (Lenin–Troţki, Castro–Guevara etc.) aveau un scop clar: acela de a băga spaima în cetăţenii care, odată ce au dat de gustul libertăţii, îndrăzneau să pună la îndoială puterea „revoluţionară" abia constituită. Să nu uităm: de 20 de ani, Ion Iliescu susţine întruna că execuţia soţilor Ceauşescu a pus capăt fenomenului terorist. Aşadar, acest „inamic invizibil", invocat pentru a-i lichida pe dictatori, nu mai exista din 25 decembrie. Dar el trebuia invocat ori de câte ori noua putere avea de făcut reglări de conturi. Şi s-a întâmplat de cel puţin două ori: la emiterea Comunicatului CFSN din 27 decembrie (pentru a descuraja orice răzmeriţă militară sau civilă) şi la arestarea şefului Securităţii, generalul Iulian Vlad, pe 31 decembrie (pentru a da Securitatea pe mâna unui agent sovietic).

În decembrie 1989, Revoluţia anticomunistă a fost urmată de contrarevoluţia comunistă. Asta a fost *revoluţia lor*, a celor care au intrat în scenă după fuga lui Ceauşescu: contrarevoluţie. Ea nu a contribuit la schimbarea regimului ceauşist (căci treaba asta fusese rezolvată de alţii), ci a vizat instalarea şi menţinerea la putere a regimului Iliescu.

Tragedia e că în acest joc de putere cinic şi iresponsabil au murit 957 de oameni şi au fost răniţi 2.587. Şi a mai fost ceva la fel de tragic: infiltrarea sălbatică a României, de către spionajul sovietic, în primele săptămâni de după Revoluţie. Iliescu, Brucan şi Militaru ştiu de ce.

Pardon, doar Iliescu *ştie*. Brucan şi Militaru *ştiau*.

17 martie 2010

Revoluţionari fără revoluţie

Când s-a declarat „emanat al Revoluţiei", Ion Iliescu a subînţeles faptul că el a pus umărul la răsturnarea pe cale revoluţionară a lui Ceauşescu. Un fals mai mare decât Casa Scînteii!

Ion Iliescu a complotat la îndepărtarea lui Ceauşescu nu printr-o revoluţie, ci printr-o lovitură de stat. Înainte de 22 decembrie 1989, el nu se întâlnea prin parcuri, pe ascuns, cu cei care aveau să iasă în stradă, ci cu Militaru şi cu Măgureanu. Cu un spion sovietic şi cu un agent al Securităţii. Or, aceştia numai revoluţionari nu erau!

Revoluţia lui Ion Iliescu a început pe 22 decembrie 1989, după ora 12.09, când Ceauşescu a fugit cu elicopterul de pe acoperişul Comitetului Central. Iliescu a mai zăbovit chiar şi atunci în biroul său de la Editura Tehnică, asigurându-se că nu face o mişcare pripită. Când el s-a hotărât, în sfârşit, să se deplaseze la Televiziune, deja se aflau în stradă sute de mii de români. Iar Timişoara îşi încheiase revoluţia sa – revoluţia adevărată! –, devenind oraş liber.

Ion Iliescu a fost impus în fruntea României postceauşiste de cercuri politico-militare, nicidecum de mulţime. Numele său n-a fost scandat nici pe străzile Timişoarei, nici pe cele ale Capitalei. În schimb, a fost huiduit copios în Piaţa Palatului, în seara de 22 decembrie, când s-a adresat mulţimii cu „Stimaţi tovarăşi", primind o replică istorică: „Fără comunişti!".

Revoluţie a existat, dar n-au făcut-o cei care, ulterior, au revendicat-o din punct de vedere politic! Există mii de timişoreni care merită titlul de revoluţionar, nu însă şi bucureşteanul Ion Iliescu.

Aşa se explică nevoia lui de a-şi crea propria revoluţie. Iar revoluţia lui a început pe 22 decembrie 1989, după ora 13.00, pe traseul Casa Scînteii– Televiziune–Ministerul Apărării–CC al PCR.

Orice revoluţie are nevoie însă şi de un inamic. La acea oră, Ceauşescu nu mai putea fi un inamic, pentru că era un biet bătrân fugar, imobilizat pe seară în patul de fier al unei unităţi militare.

Cum alt inamic nu exista, iar agenţii sovietici trebuiau trecuţi sub tăcere (doar Ceauşescu îndrăznise să-i pomenească, şi nu i-a fost prea bine!), tripleta Iliescu–Brucan–Militaru a recurs la diversiunea teroristă.

Atunci au fost condamnaţi la moarte aproape o mie de români. Liniştea din după-amiaza de 22 decembrie s-a transformat brusc într-o baie de sânge. Una în care „emanaţii" au înotat voiniceşte spre statutul pe care şi-l doreau atât de mult: cel de revoluţionari salvatori. De cine ne-au salvat ei? Desigur, de „terorişti"...

18 martie 2010

Diversionişti până la moarte

Pe mine, unul, mă distrează Ion Iliescu. Cum ne face el, drăgălaşul, „agenţi întârziaţi ai lui Ceauşescu"... Seamănă cu un consătean de-al meu, care, atunci când îl vezi beat criţă, de nu se mai poate ridica din şanţ, îşi apără reputaţia cu tenacitate de coiot: „Io, beat? Hmmm... eşti nărod la cap. N-am mai băut nimic de la Sântămăria Mică".

Ion Iliescu nu are probleme cu băutura, ci cu măsluirea propriului trecut. Asta nu ne-ar afecta prea mult dacă nu ar include şi falsificarea istoriei noastre. La acest capitol, fostul preşedinte se comportă precum beţivul din şanţ. Îi arăţi dovada că a făcut aşa şi pe dincolea, iar el îţi zice că nu-i adevărat.

În zece zile, Ion Iliescu a avut cinci apariţii publice pe tema Revoluţiei – mai mult decât făcea de obicei în zece ani. Asta înseamnă că am călcat pe muşuroiul de furnici. L-am nimerit în toată splendoarea tălpii de bocanc. Şi am apăsat temeinic, perseverent, vreme de câteva luni. *E inadmisibil aşa ceva, tovarăşi!*

Pesemne că anul trecut a îndurat cu stoicism, fiind încredinţat că trebuie să suporte până pe 22–23–24 decembrie şi... gata! Poate răsufla uşurat un an, cinci sau zece, până când apropierea lunii decembrie le dă iarăşi idei unora obişnuiţi să *„dezgroape morţi"*.

Serialul „Adevărul" + „Naşul" a început pe la jumătatea lui octombrie şi s-a încheiat, previzibil, înainte de Crăciun. Numai că, surpriză: el a fost reluat la scurt timp, suficient

pentru a documenta alte nenorociri şi complicităţi de la Revoluţie.

Acum, moara macină în foc continuu. Şapte zile din şapte în „Adevărul", de luni până joi la „Naşul". Avem încă multe de scris şi de spus. Istoria se scrie sub ochii noştri, iar Ion Iliescu nu mai poate opri curgerea ei, aşa cum a făcut-o atâta amar de vreme.

Mi-ar fi plăcut să mai fie în viaţă generalul Militaru şi Silviu Brucan. Am fi avut multe să-i întrebăm. Iar pe cel dintâi l-am fi invitat într-un sejur prelungit la Jilava.

Dar Militaru şi Brucan s-au dus să dea socoteală în Cer, aşa că trebuie să ne mulţumim cu ce ne-a rămas pe Pământ. În primul rând, cu Ion Iliescu, *„il capo di tutti capi"*.

Bătrânul bolşevic nu doar că a ieşit din carapace, dar i-a scos şi pe tovarăşii săi de vitejii. Aşa s-a ajuns la distribuţia de joi, din studioul lui Gâdea: Ion Iliescu, Petre Roman, Dumitru Mazilu. Pentru diversitate, ghiveciul a fost asortat şi cu un revoluţionar autentic, convertit din mers la iliescism: Claudiu Iordache.

Am aflat cu această ocazie, din gura tuturor, că serialul nostru este o manevră perfidă a lui Traian Băsescu pentru a acoperi marile nenorociri ale prezentului. Ca părinte al acestei campanii (da, e o campanie – pentru aflarea adevărului!), aş fi tentat să le spun pezevenghilor că sunt proşti. Dar nu sunt proşti deloc. Sunt doar diversionişti, aşa cum au fost şi în decembrie '89.

Un merit trebuie să ni se recunoască, totuşi, mie şi lui Radu Moraru: faptul că am reuşit să refacem tripleta decembristă Iliescu–Roman–Mazilu. Ce mai zâmbăceau ei, drăgălaşii, în studioul copilului-bătrân Gâdea, uitând cum, pe vremuri, se sfâşiau pentru putere, se hăcuiau pe TAB-uri şi se eliminau prin mineriade...

22 martie 2010

Revoluţia lui Cătălin Voicu

Mă mustră un cititor că „sunt obsedat de Iliescu". Îl asigur, cu tot respectul, că se află în eroare. Nu am făcut din Ion Iliescu o obsesie. Pur şi simplu, mă interesează subiectul „Revoluţia". Sau, mai exact, „Morţii de la Revoluţie". Sau, şi mai exact, „Ucigaşii de la Revoluţie".

Deciziile lui Ion Iliescu ne-au influenţat viaţa pe termen lung. România croită de el atunci, în 1989–1990, s-a aşezat pe crime, hoţie şi minciună.

Crimelor din decembrie '89 tocmai le dăm de urmă. Iliescu, vechi activist PCR, a inventat terorişti pentru a băga spaima într-o populaţie euforică şi devenită radical anticomunistă. Acelaşi Iliescu l-a reactivat pe generalul Militaru, spionul sovietic, dându-i puteri absolute peste Armată, Miliţie, Securitate. Militaru, omul lui Iliescu, a comandat măceluri în serie. Tot el a „evaporat" 1.015 terorişti din arestul Miliţiei, ştergându-le urmele. În spatele lor rămâneau sute de morţi.

În regimul Iliescu, generalul Militaru a dormit liniştit în patul său, iar alţi ucigaşi de la Revoluţie au fost graţiaţi. Oameni-cheie ai relaţiei cu Moscova, precum Vasile Ionel şi Cico Dumitrescu, au ajuns sfetnici prezidenţiali.

Nu înţelegeam însă cum şi-a făcut cuib la Cotroceni, timp de patru ani (2001–2004), un papiţoi precum acest Cătălin Voicu. „România liberă" de ieri a produs o dezvăluire uluitoare: pe 26 decembrie 1989, deci la o zi după execuţia soţilor Ceauşescu, Ion Iliescu l-a trimis pe locotenentul Cătălin Voicu să supervizeze activitatea Parchetului General! Cum îşi făcea acesta treaba? Explică un procuror: „Ne-a spus că, din acel moment, cine nu execută ordinele va fi împuşcat ca terorist. În timp ce ne vorbea, scotea pistolul din teacă şi îl învârtea pe deget, ameninţător. Ne era frică. Erau zile în care te împuşcau pe stradă dacă cineva striga «Teroristul!»".

Aşa erau „cercetate" crimele Revoluţiei, la Parchetul General! Aşa încerca regimul Iliescu să afle cine sunt teroriştii!

Acum, Ion Iliescu cel „sărac şi cinstit" declară că „afacerea Voicu" este o diversiune. În cel mai rău caz, fostul său consilier

este „un palavragiu". Îi reamintim câteva dintre palavrele pe care Voicu i le şoptea colegului său senator Alexandru Mazăre:

„Ascultă-mă un pic! Dacă eu m-am dus la Interne, omule, ai toată Procuratura României, ai toată Justiţia în mână, ai toată Curtea... Colegule, ascultă ce-ţi spun! Dacă mă duc acolo, în trei ani de zile pot face toată reţeaua din România!"

Graţie lui Ion Iliescu, acest Cătălin Voicu a fost jupân peste procurori, consilier prezidenţial, expert în Consiliul Suprem de Apărare a Ţării, iar acum e senator PSD.

Vedeţi de ce trebuie să aflăm adevărul despre Revoluţie? Pentru că în acele zile euforice şi tenebroase se află rădăcinile multor ticăloşii din zilele noastre. Noi ne bucuram că am scăpat de Ceauşescu, iar spionii şi tâlharii se pregăteau să ne încalece.

23 martie 2010

Emanaţi, fanatici, securişti

Cei care au furat Revoluţia română şi au organizat contrarevoluţia sângeroasă de după 22 decembrie 1989 pot face parastasul teoriei ticăloase cu care ne-au păcălit atâta amar de vreme. Marile lor minciuni sunt spulberate precum puful de păpădie. Dovezile se adună, iar raţiunea iese din hibernarea de 20 de ani prorocită de Brucan. Domnilor tovarăşi, temeţi-vă: *„stupid people"* s-a trezit!

Din aproape în aproape, am descifrat sensurile diversiunii teroriste din 22–25 decembrie. Ion Iliescu, Silviu Brucan, Petre Roman, Nicolae Militaru, Sergiu Nicolaescu, Dumitru Mazilu, Teodor Brateş şi ceilalţi „emanaţi" ne-au speriat cu „teroriştii lui Ceauşescu", deşi – am aflat ulterior – nimeni nu-l mai apăra pe fostul dictator.

Armata încăpuse pe mâna generalului Nicolae Militaru, spionul sovietic preferat (şi numit) de Ion Iliescu. Miliţia şi Securitatea fuseseră trecute tot în subordinea acestui „Superman al KGB". Puterea politică fusese confiscată de grupul Iliescu–Brucan–Roman. Televiziunea, Radioul şi ziarele se aflau, de asemenea, în mâna acestora. Populaţia ar fi sărit în foc pentru a apăra Revoluţia. Toate pârghiile statului se aflau în mâna grupului Iliescu. Şi atunci, care terorişti?!

„Fanaticii regimului şi securiştii", perorau „emanaţii". Haideţi să vedem cine puteau fi aceşti „fanatici". Fanaticul numărul 1 şi fanatica numărul 2 (Nicolae şi Elena Ceauşescu) erau prizonieri ai Miliţiei Dâmboviţa (începând din 22 decembrie, ora 14.50) şi apoi ai Armatei, într-o unitate militară din Târgovişte (de la ora 18.30). Generalul Ilie Ceauşescu se predase noii puteri din prima secundă, în sediul MApN. Celălalt frate-general, Andruţă Ceauşescu, comandantul Şcolii de Securitate de la Băneasa, nu mişca în front. Copiii dicatorilor-fugari aveau o singură dorinţă: să nu fie linşaţi de mulţime. Valentin şi Zoia se ascundeau pe la prieteni, iar Nicu părăsise Sibiul – unde era prim-secretar – pentru a se preda la Televiziune. Membrii CPEx erau consemnaţi în sediul CC al PCR, căutându-şi salvarea printre revoluţionari furioşi şi „emanaţi" revanşarzi. În judeţe, prim-secretarii de partid erau fugăriţi, legaţi cu sârmă sau atârnaţi la balcon, în uralele mulţimilor dezlănţuite. Cei mai îndoctrinaţi comunişti se grăbeau să-şi ardă carnetele de partid şi să-şi exprime adeziunea faţă de noua putere.

Aşa procedau „fanaticii". Să vedem ce făceau securiştii. Şeful lor, generalul Iulian Vlad, se pusese la dispoziţia noii puteri. Colonelul Ardeleanu de la USLA era nedespărţit de Militaru. Ultimii doi aghiotanţi ai Ceauşeştilor, maiorul Raţ şi căpitanul Rusu, de la Direcţia a V-a a Securităţii, i-au abandonat pe drumul spre Târgovişte. Locotenent-colonelul Gheorghe Dinu, cel care se afla la comanda Securităţii Dâmboviţa, a condus personal maşina care i-a introdus pe fugari în cazarma morţii.

Astea-s faptele. În faţa lor, minciunile se topesc precum zăpada la începutul primăverii. Iar primăvara, fiţi siguri, nu va întârzia să vină.

24 martie 2010

Interviu cu un asasin

Generalul Nicolae Militaru a murit pe 27 decembrie 1996, la parastasul de şapte ani al sutelor de români pe care i-a trimis la moarte. Până atunci, gura i-a fost mai degrabă ferecată. Iar când a vorbit, a slobozit minciuni cu cadenţa unei mitraliere.

Şi totuşi, cineva a ştiut să-l tragă de limbă. Adina Anghelescu, pe atunci reporter la revista „Baricada", i-a luat un interviu în 1991. N-ar fi greşit cu nimic dacă şi-ar fi intitulat articolul „Interviu cu un asasin". Sau „Interviu cu spionul ucigaş".

Printre minciunile de KGB-ist bătrân, Militaru a strecurat atunci şi câteva adevăruri care, la rândul lor, au developat minciunile altor personaje-cheie. De exemplu, pe cele debitate cu îndărătnicie de tovarăşul său Ion Iliescu.

„A existat o conspiraţie a cărei intenţie era înlăturarea de la putere a lui Ceauşescu. Am luat contact cu rezistenţa militară în 1983, prin intermediul lui Ion Iliescu. Ne întâlniserăm întâmplător, la Spitalul Elias. Eu eram internat acolo, iar Iliescu venise în vizită la Valter Roman. Mai târziu m-a căutat la telefon şi prima noastră întâlnire a fost în Parcul Herăstrău. După două zile, mi-a făcut cunoştinţă cu doi oameni: Virgil Măgureanu şi căpitanul de rang I Radu Nicolae. La scurt timp, mi-am asumat sarcina să fac contactul între grupul militar al generalului Ioniţă şi grupul civil al lui Iliescu."

Carevasăzică, Ion Iliescu complota de multă vreme cu generalul Militaru. Pe cei doi îi unea ura faţă de Ceauşescu, care, simţindu-i periculoşi, îi „marginalizase". Important e că, aşa cum aflăm din interviul din „Baricada", Ion Iliescu l-a cooptat pe Militaru în grupul anti-Ceauşescu, şi nu invers. Asta înseamnă că l-a considerat a fi un tovarăş de mare încredere. Iar încrederea venea din trecutul lui Militaru: racolat de serviciile secrete sovietice, scos de Ceauşescu din Armată în 1978. Legăturile cu Moscova ale generalului-spion constituiau o ameninţare pentru Ceauşescu şi o garanţie pentru Iliescu. Acesta ştia, aşadar, pe cine pune ministru al Apărării în decembrie 1989. Este un amănunt care-l leagă pe Iliescu şi mai mult de crimele lui Militaru.

„Ideea unui Comitet al Salvării Naţionale a existat încă în iarna lui '84–'85. Se preconiza ca în fruntea partidului să fie pus Ion Iliescu. Acest Comitet s-a transformat în Front în 1987. Generalul Ioniţă murise, iar legătura cu domnul Iliescu o ţineam eu. Îi jurasem lui Ioniţă ca planul să fie dus la bun sfârşit, iar Iliescu să nu ştie nimic până în ultimul moment."

Aşadar, Ion Iliescu nu este nici măcar părintele Frontului Salvării Naţionale, aşa cum se străduia să ne convingă în decembrie '89! Denumirea acestuia fusese stabilită cu doi ani înainte de Revoluţie. Ceea ce nu spune Militaru este că ideea de Front nu-şi avea originile la Bucureşti, ci la Moscova.

30 martie 2010

Voicule, probleme, mă?

Rareori mi se întâmplă să mă bucur de răul altuia. Însă arestarea acestui nemernic de Cătălin Voicu mi-a produs o mare bucurie! E ca şi cum aş fi aflat că a fost prins un criminal în serie. Le stau bine „brăţările" unor asemenea monştri!

În fond, nu a fost arestat un om, ci un mafiot. Orice pământean se naşte om, dar dacă-şi mănâncă omenia, atunci el şi numai el e responsabil de propria-i decădere la statutul de subom. Individul cu pricina iese din spectrul trăirilor umane şi intră în raza de acţiune a legii. Iar legea nu are sentimente. Cu o condiţie: aplicarea ei să nu fie otrăvită de intervenţiile unor gangsteri precum proaspăt-arestatul Voicu.

Decizia de ieri este şi o mică victorie a justiţiei. Dar victoria va fi totală, iar bucuria pe măsură, abia atunci când senatorul Voicu va fi condamnat, definitiv şi irevocabil, la ani grei de închisoare. Să-i putrezească oasele în puşcărie dacă şi-a folosit *libertatea lui* pentru a-şi bate joc de *libertatea noastră!*

Şi nu e totul. Odată cu Voicu trebuie băgaţi la beci şi complicii lui din politică şi din justiţie. Faptele există. Mai e nevoie doar de probe. Iar producerea acestor probe e un test de maturitate pe care-l dă sistemul juridic din România.

E nevoie şi de un decont politic. Să ne explice Ion Iliescu cum l-a recuperat din mulţime pe locotenentul îmbrăcat în civil, cum l-a băgat în Front şi, mai ales, cum l-a trimis să facă ordine la Parchetul General cu pistolul-mitralieră. Iliescu-cel-sărac-şi-cinstit ne mai poate spune cum l-a plasat prin diverse instituţii de stat şi cum l-a recuperat la Palatul Cotroceni, înnobilându-l drept consilier prezidenţial.

Justiţia e pe drumul cel bun. Dacă va avea puterea de a-i „împacheta" cum se cuvine şi pe înalţii judecători ai Înaltei Curţi care negociau sentinţele şi şpaga cu alde Voicu, atunci ar renaşte şi speranţa noastră într-un stat de drept. Iar bucuria de o zi, la arestarea unui mafiot, nu va deveni încă o iluzie pierdută.

Nu e greu de închipuit ce va urma în privinţa borfaşului crescut la sânul bolşevic al lui Ion Iliescu: pusee de tensiune, colesterol în sânge, ochi daţi peste cap, crampe în guşă, crize de limbrici... doar-doar o ieşi din celulă. Individul va fi din ce în ce mai bolnav, aşa cum le stă bine mafioţilor. O bună ocazie să aflăm dacă medicii vor alege, în sfârşit, să iasă din *reţea*.

Până atunci, să curgă vinul, să cânte muzica! Mă rog, să zornăie cătuşele...

31 martie 2010

Măcelul de la Sibiu

Revoluţia continuă! Mai exact, continuă dezvăluirile despre crimele comise în numele Revoluţiei. Ion Iliescu şi complicii săi ar face bine să rămână pe recepţie: se vor regăsi în faptele pe care le vom prezenta aşa cum au fost, dar pe care ei caută cu disperare să le ţină sub tăcere. Dragi tovarăşi, rămâneţi aproape! Aţi vrut sânge, veţi avea sânge. Deschideţi-vă urechile: veţi auzi clocotul niciodată stins al sângelui vărsat în decembrie '89. Despre asta este vorba.

Până acumam decriptat mecanismul diversionist-criminal prin care, după fuga lui Ceauşescu, aufost omorâţi aproape o mie de oameni. Am descris în amănunt măcelul de la Otopeni, ororile de la Ministerul Apărării Naţionale („cazul Trosca"), precum şi doborârea elicopterului în care se aflau generalii

Nuţă şi Mihalea. Toate aceste crime au fost planificate de o minte bolnavă (spionul sovietic Nicolae Militaru) sub larga protecţie asigurată de tandemul moscovit Ion Iliescu–Silviu Brucan, cel care l-a numit pe agentul GRU/KGB la cârma oştirii române.

Acum, prin efortul colegilor mei Mihai Voinea, Cristian Delcea şi Andrei Crăciun, facem radiografia măcelului de la Sibiu. În oraşul ardelean au murit, în total, 99 de oameni. Dintre aceştia, 43 au pierit în teribila încleştare dintre o unitate militară (UM 01512) şi Inspectoratul Judeţean al Ministerului de Interne, din după-amiaza de 22 decembrie 1989. De fapt, n-a fost o bătălie, ci un masacru minuţios planificat. Miliţienii şi securiştii au fost omorâţi ca la abator. Bilanţul: 25 de victime de la Interne, 5 de la Armată şi 13 civili prinşi la mijloc.

Cum miliţienii şi securiştii erau dezarmaţi, se pune întrebarea cine i-a ucis pe cei cinci militari. Răspunsul se găseşte, probabil, la personajele misterioase care, infiltrate în mulţime sau cocoţate la etajele superioare ale clădirilor din zonă, trăgeau pentru a crea emoţie şi a declanşa reacţia devastatoare a Armatei. Vorbim, desigur, despre diversionişti. Iar aceştia au fost de două feluri: români şi străini.

La Sibiu, planul a funcţionat după scenariul care avea să devină clasic. Diversioniştii de la TVR au inflamat populaţia, bombardând-o cuinformaţii despre „securistii-terorişti" aflaţi în solda prim-secretarului PCR de la judeţ, „prinţişorul" Nicu Ceauşescu, cel care tocmai „otrăvea apa" şi „lua ostatici copii". Sibienii,stimulaţi şi de agenţii care mişunau printre ei, au forţat intrarea în sediul comun al Miliţiei şi Securităţii, pentru a-i linşa pe „terorişti". Aceştia au încercat să se salveze adăpostindu-se în unitatea militară din vecinătate. Cei mai mulţi au fost mitraliaţi pe gard sau pe străduţa care desparţea cele două cazărmi. Unii au murit în propriul sediu, sub bombardamentele sălbatice ale militarilor comandaţi de colonelul Aurel Dragomir, cel care, în calitate de şef al Garnizoanei Sibiu, avea în subordine şi Miliţia, şi Securitatea!

7 aprilie 2010

Teroriştii de pe acoperiş

În decembrie 1989, la Sibiu au murit 99 de oameni. Dintre aceştia, 43 au pierit în sângeroasa diversiune care a opus o mare unitate militară (UM 01512) cadrelor de la Inspectoratul Judeţean al Ministerului de Interne, în după-amiaza de 22 decembrie. Bilanţul: 25 de victime de la Interne, 5 de la Armată şi 13 civili prinşi la mijloc.

Timp de 20 de ani a fost propagată ideea că acolo au tras unii în alţii din cauza panicii şi a slabei pregătiri militare. Fals! Majoritatea combatanţilor de la Sibiu au crezut, într-adevăr, că luptă cu teroriştii, dar regizorii măcelului ştiau perfect că terorişti există doar în planul lor diabolic.

Cine au fost regizorii? Pe baza precedentelor cazuri documentate (Otopeni, Trosca–MApN, Nuţă–Mihalea), cel mai facil ar fi să spunem: Militaru! Dar în cazul Sibiu nu apucase să intre în scenă generalul Militaru. La comanda Armatei se afla generalul Stănculescu, care tocmai îl urcase pe Ceauşescu în elicopterul morţii. Iar Stănculescu, conform mărturiei unuia dintre ofiţerii de Interne de la Sibiu, le-a dat securiştilor şi miliţienilor – aflaţi sub rafalele Armatei – un sfat otrăvit: „Apăraţi-vă! Pe răspunderea mea". Altfel spus, să tragă şi ei spre unitatea militară, astfel încât să se confirme că ei, securiştii, trag în Armata poporului, deci sunt terorişti!

Un personaj-cheie a fost locotenent-colonelul Aurel Dragomir, comandantul UM 01512 şi al Garnizoanei Sibiu. În după-amiaza de 22 decembrie 1989, acesta a luat decizii şocante. Şi-a abandonat unitatea într-un moment dramatic, alegând să ducă personal un muribund la spital. Când a revenit, a dat ordine criminale. A declanşat un atac devastator asupra sediului Securităţii. Pretextul: focurile trase asupra cazarmei sale, pe deasupra clădirii Internelor, de către năluci cocoţate pe blocuri. Terorişti în combinezoane negre.

Sunt două variante posibile: ori Dragomir nu era la curent cu diversiunea ticluită la nivel înalt, ori era parte din plan. Personal, cred mai mult în cea de-a doua variantă. Un ditamai comandantul de garnizoană nu poate fi păcălit atât de uşor de câţiva trăgători de pe acoperiş. Şi nu se apucă să nimicească o cazarmă vecină înainte de a se convinge cine trage, de unde trage, în ce scop trage. Dragomir însă a făcut-o. Poate că deciziile sale ucigaşe au legătură cu modelul său în cariera ostăşească: generalul Militaru...

Întrebarea e: cine erau „teroriştii" de pe acoperiş? Băieţii contraamiralului Ştefan Dinu, de la DIA? Cercetaşii-diversionişti din trupele de paraşutişti, care acţionau pe „matricea" Truţulescu? Sau un mic contingent din armata invizibilă pătrunsă dinspre Răsărit?

Sunt întrebări la care ne vom strădui să răspundem în zilele următoare.

13 aprilie 2010

Eschimoşii cei răi care l-au împuşcat pe Ceauşescu

Soţii Ceauşescu „nu ar fi trebuit împuşcaţi ca nişte animale", a spus Mihail Gorbaciov ieri, răspicat, la Bucureşti. Mesajul ultimului preşedinte al Uniunii Sovietice este asemănător cu cel rostit anul trecut de ultimul preşedinte al Cehoslovaciei, Václav Havel, într-un interviu pentru „Adevărul".

Şi totuşi, o nuanţă există. Havel a spus că dictatorul român şi soţia sa „nu trebuiau împuşcaţi", ci judecaţi. Gorbaciov a nuanţat: „nu trebuiau împuşcaţi *ca nişte animale*", accentuând ultimele trei cuvinte. Probabil că trebuiau împuşcaţi civilizat, *ca nişte oameni*, dar fostul lider sovietic nu a intrat în amănunte pe marginea unui subiect care, evident, îl stânjenea.

„Un asemenea gest nu poate fi acceptat", a mai spus Gorbaciov. Ei, uite că poate. De altfel, l-a acceptat el însuşi chiar în decembrie '89, când a fost numai lapte şi miere cu noua putere de la Bucureşti. Atunci totul i s-a părut OK, inclusiv împuşcarea Ceauşeştilor precum urşii la vânătorile tovărăşeşti.

Gorbaciov şi-a arătat încă o dată stofa de politician uns cu toate alifiile. Când spunea că soţii Ceauşescu „nu trebuiau împuşcaţi ca nişte animale", el se făcea că nu ştie cine a comis o aşa cruzime. Din tonul său părea că-l bănuieşte pe vreun eschimos din Groenlanda sau pe vreun aborigen din Australia.

În timp ce Gorbaciov, la cei aproape 80 de ani ai săi, făcea o asemenea gimnastică intelectuală, în stânga sa îşi juca rolul un cetăţean care tocmai a împlinit 80 de ani. Ion Iliescu, căci despre el e vorba, ne oferea un zâmbet larg, părând să-l confirme pe oaspetele de la Moscova: *da, aşa e, nu trebuiau împuşcaţi ca nişte animale... da, sigur, un asemenea gest nu poate fi acceptat... las' că într-o bună zi o să dea socoteală eschimoşii şi aborigenii...*

Dacă se uita mai atent, Mihail Sergheevici Gorbaciov vedea că în stânga sa se află Vânătorul.

Dacă se uita mai atent, Ion Iliescu vedea că în dreapta sa se află şeful ocolului de vânătoare.

Cum care Iliescu? Bătrânelul acela cu privire nevinovată, pe care Gorbaciov l-a definit drept „fostul preşedinte, pe care l-am cunoscut de mult timp".

Chiar, cam de cât timp? Cumva, de pe vremea când trăgeau cu pistoale cu apă pe la petrecerile studenţeşti din Moscova anilor '50?...

15 aprilie 2010

Iliescu şi Gorbaciov

Fascinantă ziua de miercuri, 14 aprilie 2010! Ziua în care Mihail Sergheevici Gorbaciov, ultimul preşedinte al Uniunii Sovietice, punea pentru prima oară piciorul pe pământul României non-comuniste. La precedenta sa vizită, în iulie 1989, Gorbaciov a găsit la Bucureşti o atmosferă de cavou, cu un dictator – Ceauşescu – care transformase ţara într-un tablou supranatural.

Actul 1. La scurt timp după sosirea în România, Gorbaciov face o declaraţie tăioasă: „Soţii Ceauşescu nu trebuiau împuşcaţi ca nişte animale, indiferent cât de grea era situaţia în România! Un asemenea gest nu poate fi acceptat". Aflat la un pas de oaspetele rus, Ion Iliescu râde, dar nu e râsul lui.

Actul 2. După întâlnirea cu Gorbaciov, Ion Iliescu declară că i-a sugerat acestuia să mai spargă din „prejudecăţile şi fabulaţiile" potrivit cărora în decembrie 1989 „n-ar fi fost revoluţie", iar noul regim ar fi cerut „să vină ruşii".

Actul 3. Seara, la Clubul Diplomaţilor, Gorbaciov spune ce voia să audă Iliescu: „Ceauşescu a fost răsturnat de poporul român, nu de agenţii străini", „în discuţia de la Malta nu a fost discutată problema României", „Uniunea Sovietică nu s-a implicat în schimbările din Estul Europei".

Ce duios!... Dar e dreptul lui Gorbaciov să declare ce vrea. Ca fost şef de stat, nu poate spune că în decembrie '89 a trimis în România vreo câteva zeci de mii de agenţi sovietici. Şi totuşi, dacă te gândeşti că omul acesta a câştigat respectul planetei nu doar prin *perestroika* (restructurare), ci şi prin *glasnost* (transparenţă)... Acum, transparenţa pare un moft. *Katorîi glasnost, tavariş Mihail Sergheevici?*

Continuăm zigzagul cu un pasaj halucinant al lui Ion Iliescu. „Au rămas oamenii cu mintea întârziată, care sunt marcaţi într-o manieră veche, depăşită de abordare, care repetă, de fapt, prejudecăţile lui Ceauşescu şi afirmaţiile lui în legătură cu Revoluţia română, cum că n-ar fi fost revoluţie, că nu a fost autentică, că nu populaţia, ci KGB-ul a stimulat şi aşa mai departe. Că noi am fi cerut să vină ruşii să ocupe România. Sunt nebuni, pur şi simplu, oamenii aceştia. Sunt minţi rătăcite şi bolnave la noi, care întreţin aceste fabulaţii şi asemenea teme".

Minunat! Ion Iliescu e de-a dreptul minunat! Mă recunosc în descrierea lui, fie ea chiar şi aşa, deformată de o fire intrigantă. Dar el, Ion Iliescu, o înţelege ceva din citatul următor? Iată-l: „Unii m-au întrebat: «De ce tu, Gorbaciov, ai dat Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria şi celelalte ţări?» Dar cui le-am dat? Am dat Polonia polonezilor, Cehoslovacia – cehilor şi slovacilor, am dat Bulgaria bulgarilor...".

Carevasăzică, nu şi le-au luat ei – polonezii, cehii, slovacii, românii, ungurii –, ci le-a dat jupânul de la Kremlin, Mihail Sergheevici Gorbaciov. *Quod erat demonstrandum.*

16 aprilie 2010

Doi eliberatori: Stalin şi Gorbaciov

Nu încape îndoială că Mihail Gorbaciov a fost unul dintre marii oameni politici ai secolului al XX-lea. Unii îl consideră cel mai mare, pentru că a pus capăt Războiului Rece într-o manieră admirabilă. A evitat un război atomic (spre care se îndrepta omenirea în momentele de maximă încordare Est–Vest) şi tradiţionala baie de sânge care însoţeşte dezmembrarea unui imperiu. Alţii zic să fim mai precauţi: secolul al XX-lea n-a avut doar Războiul Rece, ci şi două conflagraţii mondiale, fiecare cu eroii ei.

Gorbaciov va rămâne în istorie drept opusul conaţionalilor săi Lenin şi Stalin (dacă-i considerăm pe toţi sovietici, şi nu ruşi sau georgieni). Lenin a adus comunismul, Gorbaciov l-a spulberat (e drept, fără să-şi fi propus asta). Stalin a impus tirania în jumătate de Europă, Gorbaciov a alungat-o.

A fost, într-adevăr, un om providenţial. Sunt voci care spun: comunismul se prăbuşea şi dacă nu era Gorbaciov; în locul lui venea altul care făcea la fel. Fals! Dacă după Brejnev–Andropov–Cernenko ajungea „la butoane" unul ca Brejnev, Uniunea Sovietică îngheţa pentru încă treizeci de ani. Iar odată cu ea, întreaga Europă de Est. Am fi păşit în mileniul al III-lea ca nişte iobagi ai unei dictaturi sinistre. Ceauşescu ne-ar fi condus până la moarte şi chiar dincolo de ea.

Rolul providenţial jucat de Gorbaciov nu-l fereşte însă de interpretări subiective sau de-a dreptul neadevărate. La întâlnirea de la Clubul Diplomaţilor i-am pus o întrebare cu bătaie dublă. Am zis aşa: „Domnule preşedinte Gorbaciov, după cel de-al Doilea Război Mondial, propaganda comunistă din România avea o lozincă favorită: «Stalin şi poporul rus / Libertate ne-au adus», ceea ce e un fals istoric. În

decembrie 1989, nimeni nu a scandat «Gorby şi poporul rus / Libertate ne-au adus», deşi, dacă ar fi făcut-o, n-ar fi fost departe de adevăr. Ne puteţi spune ce legătură există între această libertate şi faptul că în decembrie 1989 au intrat în România de două ori şi jumătate mai mulţi «turişti» sovietici decât în decembrie 1988?".

Gorbaciov s-a făcut mai întâi că nu înţelege tâlcul întrebării. I-am oferit şi cifre: cu 35.000 de „turişti" sovietici mai mulţi în decembrie 1989 decât în decembrie 1988. Talonat de Ion Iliescu, care-i şoptea în urechea stângă minciunele de intrigant bătrân, Mihail Gorbaciov a spus: „Ajung multe lucruri false. Şi dumneavoastră ţineţi cont de aceste falsuri?". Credeam că se referă la decembrie '89, dar fostul lider de la Kremlin bătea în altă parte: „Vreţi ca ruşii şi soldaţii care au eliberat Europa Centrală de ocupaţie să renunţe la ceea ce au făcut şi la acele jertfe pentru eliberarea Poloniei? Noi nu vom renunţa la ceea ce am făcut".

E clar: mândria imperialistă nu se vindecă niciodată! Marele Mihail Gorbaciov, eliberator al popoarelor est-europene şi laureat al Premiului Nobel pentru Pace, apără până în pânzele albe un mare fals istoric. E adevărat, armata sovietică a contribuit la eliberarea multor ţări de sub ocupaţia nazistă. Dar la fel de adevărat e că a înlocuit-o cu ocupaţia bolşevică. I-au alungat pe nemţi şi s-au instalat ei, nenorocind o jumătate de continent.

Nu i-am spus toate astea lui Mihail Sergheevici Gorbaciov, pentru că şi-aşa era obosit şi iritat, dar adevărul este că Armata Roşie a nenorocit România pe termen lung. A inaugurat Gulagul într-o ţară care nu cunoscuse aşa ceva. Chiar şi Ceauşescu, cel atât de hulit în 1989, era produsul sistemului instalat cu forţa de sovietici.

În privinţa întrebării despre „turiştii" din decembrie 1989, Gorbaciov, după câteva secunde de gândire, a găsit răspunsul perfect: „Scrieţi-mi o scrisoare şi vă voi răspunde". Aşa voi face. Sunt convins că se va ţine de cuvânt.

17 aprilie 2010

Plăcuța generalului Milea şi ştreangul feldmareşalului Keitel

Deşteptarea! Trăim într-un suprarealism perfect. Există dovezi implacabile că generalul Vasile Milea a tras în propriu-i popor, că a dat ordine criminale la Revoluție, dar numele său continuă să stea neclintit pe plăcuțe! Zece bulevarde, străzi sau piețe, din nouă județe ale României, poartă mai departe numele unuia dintre generalii care au făcut de râs haina militară în decembrie 1989. Gravitatea faptelor sale este amplificată de faptul că Milea nu era un ofițer oarecare, ci însuşi ministrul forțelor armate.

Istoricii au dat verdictul: Vasile Milea a apărat dictatura cu prețul uciderii a zeci de conaționali. Martorii vremii confirmă aceste grozăvii. Ziarul „Adevărul" a demonstrat unde şi când au fost date ordinele criminale. Primarii sunt de acord că plăcuțele cu numele generalului Milea ar cam trebui schimbate. Dar... şi începe nebunia: e nevoie de semnături, de hotărâri de consiliu, de bani...

Şi uite-aşa, la 20 de ani de la sângerosul decembrie 1989, nu suntem în stare să dăm jos nişte plăcuțe! E ca şi cum numele lui Wilhelm Keitel, comandantul armatei hitleriste pe timpul celui de-al Doilea Război Mondial, ar fi sălăşluit până prin 1965 pe la colțurile de stradă ale unor oraşe germane. Feldmareşalul Keitel a avut însă un alt destin: judecat în procesul de la Nürnberg, alături de alte căpetenii naziste, a fost condamnat la moarte şi executat. Tribunalul i-a respins inclusiv „onoarea" glonțului, trimițându-l cu gâtul în ştreang. La fel a pățit şi Alfred Jodl, şeful Marelui Stat-Major al armatei lui Hitler.

Vasile Milea n-a mai apucat să fie judecat pentru faptele sale, înfăptuite în calitate de lacheu al clanului Ceauşescu. S-a sinucis ori a fost „ajutat" să ajungă pe lumea cealaltă – acesta rămâne unul dintre misterele loviturii de stat derulate pe fundalul Revoluției. Generalul a scăpat, astfel, de o pedeapsă binemeritată. Ulterior a fost omagiat ca un mare erou, ca

într-o piesă de un absurd fără egal. Meritele sale? Cică s-ar fi opus „ordinelor criminale ale tiranului Ceauşescu"! Or, el le executase fără crâcnire.

Aşa au dăinuit plăcuțele sale până astăzi. Poate că se va găsi, totuşi, cineva să le dea jos. Până atunci, oamenii au dreptul să ştie că numele acela, scris cu alb pe fond albastru, nu este al unui erou, ci al unui ucigaş de eroi.

Este pedeapsa maximă pe care i-o putem aplica noi, cei care nu suntem nici guvernanți, nici primari, nici consilieri locali...

20 aprilie 2010

Sula, Gelu şi Nea Nelu

Am stat un pic pe gânduri înainte de a publica un interviu-fluviu cu Gelu Voican Voiculescu. Ne întrebam: are rost să găzduim minciunile cu repetiție ale acestui personaj eminamente diversionist? Şi am decis că merită să riscăm. Ştiam că prin pădurea de intoxicări îşi mai face loc şi câte-un ciot de adevăr. Pentru istorie, care lucrează selectiv, o jumătate de adevăr cântăreşte mai mult decât o mie de minciuni.

Încercând să ne convingă că liderii FSN au fost fete mari la contramanifestația de tip bolşevic din 28 ianuarie 1990, Voican scapă o informație esențială: de organizarea mârşavei acțiuni s-au ocupat Sergiu Nicolaescu şi Dan Iosif. Şi nu au făcut-o de capul lor, ci *au fost desemnați* să se ocupe. Citatul exact al lui Voican: „S-a hotărât ca, pentru orice eventualitate, să existe o masă de manevră – şi de asta se ocupau Sergiu Nicolaescu şi Dan Iosif – de oameni fideli CFSN, care să fie adunați undeva pe la Banu Manta, ca o rezervă. Şi au venit la 28 ianuarie cu mulțimea după ei, pe Ana Ipătescu". Când Voican spune „s-a hotărât", putem fi siguri că au hotărât Ion Iliescu, Petre Roman, Silviu Brucan, Virgil Măgureanu, Nicolae Militaru şi, desigur, Gelu Voican Voiculescu.

În acea zi de 28 ianuarie 1990 am fost în Piața Victoriei şi am văzut totul cu ochi de student. Mă număram printre miile de bucureşteni veniți să susțină partidele istorice (PNȚCD

– Coposu, PNL – Câmpeanu și PSDR – Cunescu) în lupta lor inegală cu rechinii comunistoizi de la FSN. Din când în când eram informați despre conținutul discuțiilor din palat.

Totul a decurs civilizat până când piața a fost invadată de bătăușii tocmiți de FSN. Acum aflăm că mardeiași-șefi au fost Dan Iosif și Sergiu Nicolaescu. Primul era derbedeu de meserie; al doilea se tot juca, de ceva timp, de-a regizorul sângeros, folosindu-și cascadorii în misiuni tenebroase.

Tot atunci, pe 28 ianuarie, când s-a confruntat cu prima demonstrație de masă împotriva sa, Ion Iliescu (căruia feseniștii îi spuneau, tandru, Nea Nelu) a lansat celebra expresie „cu sula-n coaste". Enervat că liderul țărănist Corneliu Coposu insista ca FSN să nu devină partid politic, Iliescu a bătut cu pumnul în masă și a urlat pe un ton peiorativ: „Dooomnu' Copoiu, doooomnuuu' Copoiu, nu mai îmi da, domn'e, cu sula-n coaste!".

În interviul luat de colegul meu Florel Manu lui Gelu Voican Voiculescu, sarabanda minciunilor este întreruptă doar de mici ticăloșii. Misteriosul bărbos din preajma lui Ion Iliescu (suntem pe cale să aflăm și cine l-a trimis la Revoluție!) îi atribuie lui Corneliu Coposu o declarație inventată: „Am venit să-l dăm jos pe Iliescu și să ne instalăm noi, să-i luăm puterea, să terminăm cu comuniștii!". Coposu n-a spus niciodată așa ceva!

Despre alte diversiuni gelu-voican-voiculesciene, în ziarul de mâine.

26 aprilie 2010

Revoluția de cucuvea

Interviul-fluviu cu Gelu Voican Voiculescu, publicat zilele trecute în „Adevărul", seamănă cu istoria scrisă de Roller de pe turela tancurilor sovietice. Minciuni, intoxicări, diversiuni. Mă întreb dacă omul acesta, stăruind în minciună, nu și-a format cumva propriul adevăr. Unul în care crede sincer, așa cum cucuveaua, creatură a întunericului, e convinsă că doar tâmpiții dorm noaptea și se preumblă ziua. Din scorbura ei, așa se vede lumea.

Sindromul cucuvelei ar fi o bună justificare pentru Gelu Voican Voiculescu. I-ar asigura unele circumstanțe atenuante în fața istoriei. Dar urmărindu-i cu atenție micile piruete verbale, am convingerea că omul nu e nici prost, nici naiv, nici senil. Are69 de ani, dar continuă să fie perfect lucid. Și profund necinstit.

Iată ce mai aflăm de la domnul Voican. „Liderii partidelor istorice au ieșit în balcon. Iliescu a spus: «Potolește-ți oamenii!». A ieșit în balcon, Coposu a făcut semne, dar ăia din piață erau surescitați. Iliescu i-a spus: «Vezi, domnule, că nu e bine să te joci cu astea?». Dar ei erau ipocriți, pentru că veniseră cu scopul ăsta, așa cum și anunțaseră. Între timp, Dan Iosif și Sergiu Nicolaescu au venit și, ușor-ușor, au început să-i «disloculască» pe ăștia dinspre Kiseleff și au schimbat raportul de forțe. Sigur că au mai fost îmbrânceli, dar nu s-au bătut și nu s-au umplut de sânge. Dar nici cu mângâieri n-a fost. Și toți ăștia, ușor, au fost împinși spre Ana Ipătescu. Când a mai ieșit Coposu o dată la balcon, nu mai erau ai lui, erau ceilalți. Și atunci, Iliescu i-a zis: «Vedeți ce schimbătoare e umoarea maselor?» Se prefăcea că sunt aceiași oameni".

Că se prefăcea Iliescu nu e de mirare, viața acestui om este prefăcătorie de la un capăt la altul. Dar admirația lui Voican pentru contramanifestația organizată de FSN developează gândirea misteriosului purtător de barbă. Unul care a umblat înarmat multă vreme după Revoluție, deși civilii au fost somați să predea armele pe 25 decembrie 1989.

„Eu, într-adevăr, purtam un automat la mine. Era, dacă vreți, un fel de teribilism, pentru că îmi plăcea modelul respectiv. Eram în mașină, o aveam în spate, pe canapea, alături de mine. Și Gabriela Adameșteanu urla: «Filmați-i arma!». Eh, mi-a văzut asta arma...".

Puțin mai la vale, Voican recunoaște că avea și „un Browning mic la brâu". Dar nu aceste amănunte i se păreau anormale, ci faptul că i-a văzut „asta" arma. „Asta", adică Gabriela Adameșteanu. Individul nu e doar mincinos, ci și mitocan.

Cu astfel de personaje, nu e de mirare că, în timp ce alţii au făcut *revoluţii de catifea*, noi am avut o *revoluţie de cucuvea*.

27 aprilie 2010

Scrisorică de la Voican

Am primit la redacţie un fel de drept la replică din partea lui Gelu Voican Voiculescu, revoluţionarul-cu-barbă-sură. Un text care se vrea pamflet. Probabil că dl Voican nu spera să-i fie publicată producţia intelectuală. Dimpotrivă: îi acord găzduire chiar în rubrica redactorului-şef, fără nicio intervenţie gramaticală. Legaţi-vă centurile de siguranţă, urmează depresurizări gramaticale şi turbulenţe de limbaj!

„Mayday! Mayday! Ajutaţi-l pe Grégoire...

Istoria a ştiut să aştepte! Răbdătoare, profundă, tainică, ea s-a retras din calea timpului, înţelegând înaintea tuturor, că Omul providenţial trebuie să apară. Cel care va descifra încâlcitele destine ale unora, cel care va tălmăci până şi gândurile negândite ale semenilor lui, va veni alergând spre adevăr, cu braţele deschise, cu fruntea plină de broboanele stârnite de emoţii, cu pieptul desfăcut... El, omul de excepţie – căutătorul văzutelor şi al nevăzutelor, neodihnitul, adulmecătorul –, ridică lin, aproape feciorelnic, vălul misterelor.

Eu, Gelu Voican Voiculescu, simt că m-a descoperit... Ba chiar sunt uşor dezgolit de privirile lacome ale acestui om flămând de atâta căutare... Îl bănuiesc câteodată, râvnind la sufletul şi la trupu-mi neîntinat... Mă tem...

Îi simt respiraţia, gâfâiala din ce în ce mai ritmată, mă miroase, căutându-mi părţile intime ale existenţei... Omul acesta mă vrea pentru el, pentru istorie, pentru neam. Cred că-i stârnesc anumite pofte, dar din păcate pentru el – din decenţă –, mă consider prea bătrân...

Cu înţelepciune şi din dragoste de oameni, îl înţeleg: el ştie foarte bine cât de slab este pentru a se hârjoni cu lupii tineri, cu cei din breasla sau din generaţia lui, încercând astfel să-şi asmută mirosul pe urmele adânci lăsate de cei «grei». Speră în taină că poate-i va păcăli pe cei din jur, ascunzându-şi atât lipsa de talent, cât şi gravele derapaje de logică. Însă, trufa lui are o periculoasă malformaţie care-l rătăceşte printr-un labirint format chiar în mintea lui, făcându-l să se învârtă ameţit tocmai de propriile fantasme.

Cine este acest tragic personaj? Aţi ghicit: Grigore Cartianu – un om uimit de tot ce-l înconjoară, un biet pierdut în pâclele unui imaginar haotic.

Mi-e milă de el... Ajutaţi-l! Dacă-l lăsaţi aşa, riscă sărmanul să descopere şi implicarea mea în erupţia vulcanului din Islanda... (Doar nu degeaba, sunt geolog, având lucrarea de diplomă despre piroclastite!)

Mi-e teamă... O fi aflat oare că eu aprind aragazul cu un chibrit? Dacă da, sunt pierdut! Va putea demonstra foarte uşor că sunt la originea dezastrului cineritic islandez!"

Îi mulţumesc domnului Gelu Voican Voiculescu pentru ajutorul dat în susţinerea acestei rubrici. Mă gândesc chiar că ar merita un contract de colaborare. Până una-alta, ne vom reîntâlni mâine pentru a comenta erupţia filosofică a distinsului piroclast.

4 mai 2010

Géllou, eşti o fiară!

Dacă aş poseda gândirea de contorsionist a lui Gelu Voican Voiculescu, mi-aş fi intitulat tableta de azi astfel: *„Muică, frăţioare, săriţi! Ajutaţi-l pe Géllou!"*, aşa cum el a strigat ieri: *„Mayday! Mayday! Ajutaţi-l pe Grégoire!"*. Dar un om care a trecut prin multe momente grele în viaţă (puşcărie, Revoluţie, Ceauşescu, morgă, Cerasela, piroclastite, mineriade) trebuie tratat cu îngăduinţă, mai ales că se apropie de 70 de ani.

În scrisorica sa, domnul Voican a dat-o pe *caterincă*. Una de proastă factură, după gusturile mele. Încercarea sa de pamflet se asortează cu zona de ghetou a cartierului Ferentari şi cu poşircă băută la capul podului, în ritmuri de manele. *Miştocăreală* de tractorist, aş putea spune. Dar e bine ca lumea

să-l vadă aşa cum este, nu cum poza pe la televizor, cu barba sură, privirea marţială şi kalaşnikovul în braţe.

Crezându-se, probabil, spiritual, Gelu Voican Voiculescu a găsit de cuviinţă să mi se adreseze franţuzit: *Grégoire*. E o formulă pe care a lansat-o un om deştept, din prietenie, şi de care abuzează nişte proşti, din duşmănie. Nu voi pronunţa numele proştilor, pentru că nu mi-am propus să-i vindec de frustrări. Aş pierde şi vremea, şi spaţiul. Mă voi limita să-l amintesc pe părintele apelativului *Grégoire:* Ioan Chirilă.

Probabil că acest nume nu-i spune nimic lui Gelu Voican Voiculescu. Nu-i nimic, o să-l caute pe *Google*. Prin '97–'98, ba chiar şi-n anul morţii sale, '99, maestrul Chirilă intra în redacţie la „ProSport", dădea roată cu privirea şi lansa o întrebare: „Unde e Grégoire?". Sigur că mă descoperea, mereu şi mereu, în acelaşi colţ de redacţie. Eram la locul meu, nu dezertasem, nu mă răpise nimeni. Dar pentru Nea Vanea era un fel de „Salut, băieţi, bine v-am găsit!".

Se aşeza apoi pe scaunul din faţa mea şi începeam să povestim. Noi eram cu ştirile la zi, el aducea parfumul fotbalului de altădată. Îi spuneam ce năzbâtie a mai făcut Piţurcă, iar Nea Vanea constata, pişicher: *„Grégoire*, eşti o fiară!". Altădată zicea: „Manolo, eşti o fiară!". Sau: „Buză, eşti o fiară!" (ăsta era Buzărin, actualul „om de fotbal"). „Nanule, eşti o fiară!"... Toţi eram nişte „fiare". Atât de „fiare", încât ronţăiam covrigei şi beam sucuri fără zahăr.

Asta-i povestea cu *Grégoire*, dar domnul Voican nu are de unde să ştie. El crede că e de rău. Şi o foloseşte peiorativ. Dacă l-ar fi cunoscut pe Ioan Chirilă, probabil că ar fi fost mândru să audă: *„Géllou*, eşti o fiară!". Dar n-a avut şansa asta. El avea preocupări ceva mai intelectuale: o conspiraţie, un fals, o puşcărioară...

Nu mă supără ironiile sale, mai ales că sunt atât de chinuite. Dar îi fac o propunere. Îi pun la dispoziţie rubrica mea timp de un an, cu drepturi de autor cu tot, dacă se va hotărî să ne spună *tot ce ştie* despre decembrie 1989! Să facă pamflete câte vrea, să mă tăvălească prin toate cernelurile iadului. Dacă acesta este preţul sincerităţii şi al adevărului, sunt gata să-l plătesc. Deocamdată însă, la cât de puţin dezvăluie şi la cât de mult ascunde, chiar şi o frază în plus ar fi prea mult.

V-am avertizat că Voican e un mare diversionist: astăzi a reuşit să mă deturneze de la subiectul meu favorit – crimele Revoluţiei. Nu-i nimic, nu s-au băgat zilele în sac. Chiar dacă, în ultima vreme, marele revoluţionar repetă cam des o frază cu multe înţelesuri: „Fiecare pasăre pe limba ei piere".

Am reţinut. Mergem mai departe!

5 mai 2010

Scrisoare din gura morţii

În ziua de Crăciun a anului 1989, doi profesori din Târgu-Jiu, Grigore şi Elena-Doina Haidău, găseau cadavrul fiului lor într-un spital din Braşov. Elevul-caporal Grigore-Cătălin Haidău (19 ani) fusese ciuruit de gloanţe în noaptea de 23 spre 24 decembrie, în cazarma Şcolii Militare.

Acolo, la spital, de cei doi părinţi disperaţi s-a apropiat un ofiţer. Era locotenentul-major Paraschiv, comandantul de baterie al lui Cătălin. A băgat mâna în buzunarul din dosul pufoaicei şi le-a înmânat un plic. Era ultima scrisoare a caporalului Grigore-Cătălin Haidău către părinţii săi. O scrisese în seara dinaintea morţii, dar nu apucase s-o expedieze.

„Dragi părinţi, dragă Daria, dragi bunici, dragii mei,

Vă rog foarte mult să nu intraţi în panică. Ştiu că în Tg.-Jiu e PACE. Uite că de-abia acum îmi dau seama ce înseamnă cuvântul acesta. Mă bucur enorm de mult că totul e bine. Mă interesează ce face Toni. E bine, a fost acolo?

Aici, în Braşov, ARMATA E CU POPORUL, DAR ÎMPOTRIVA SECURITĂŢII. Nişte asasini mercenari cretini, efectiv nu mai am cuvinte să calific aceste animale care trag fără milă în noi, în popor, şi care văzându-se la strânsoare, pentru că armata e net superioară ca număr, au apelat la grupuri de cercetare-diversiune din Iran sau Israel.

Personal, m-am indignat tare mult când s-a cerut sprijinul URSS. În primul rând, pentru că eu nu accept ca România să fie

câmpul de război al altor ţări; în al doilea rând, consider că armata poate rezolva totul atâta timp cât e bine condusă. Vă rog mult, mamă şi tată, ceea ce vă spun nu citiţi şi la bunici, mai ales lui mamaia, căci ştiu prea bine că nu stă strălucit cu sănătatea.

E bine, nu e bine să o spun, dar îmi aleg prima variantă pentru că vreau să se ştie ce este aici, în Braşov. Aici e pur şi simplu RĂZBOI. Nu am dormit de trei nopţi; cum las un minut capul jos, cum adorm. Cartuşele îmi ţiuie pe la urechi. Acum, noi, elevii şcolii şi vânătorii de munte, apărăm vechiul Consiliu Judeţean (acel martir consiliu) împotriva teroriştilor. Nu sunt mulţi, dar sunt bine dotaţi şi vor vărsare de sânge.

Am avut ocazia să văd acum nişte oameni pentru care îmi scot căciula: vânătorii de munte. Aceşti oameni simpli, de la sate, în majoritate, au dat dovadă de un curaj şi o stăpânire de sine de nedescris. O noapte întreagă au stat în afara clădirii şi s-au luptat cu demenţii, ascultând deasupra glasul morţii.

Am plecat din şcoală cu deviza să-i răzbunăm pe colegii noştri de la Sibiu. Nu ştiu încă în ce măsură am făcut-o, dar până astăzi, adică după o zi şi o noapte de iad, nu avem nicio pierdere.

Toţi elevii sunt sănătoşi. Populaţia ne ajută şi ea. Ne dau de mâncare, bem sucuri, au ridicat arme în schimbul buletinelor şi luptă şi ei alături de noi.

Extraordinară colaborare şi ajutor reciproc. Sper să am posibilitatea să vi le povestesc. Deja acum, când aud un zgomot cât de cât mai tare, cum tresar. DAR NU MĂ PLÂNG!

Sunt bărbat, sunt oştean al României libere. Dar încă o dată vă rog să nu vă faceţi griji, că voi avea grijă de mine şi NU VREAU CA ACEASTĂ SCRISOARE SĂ FIE ŞI ULTIMA.

Vă îmbrăţişez cu mult, mult dor şi dragoste,

Elev-caporal Cătălin Haidău"

Din păcate, a fost şi *ultima*. Cătălin a fost ciuruit înainte de a afla adevărul despre cine trăgea în ei. Datoria noastră este să i-l spunem şi după moarte, pentru a-şi dormi liniştit somnul de veci. Nu, Cătălin, asasinii nu se ascundeau prin hrube, ci ne mitraliau prin televizor, făcând pe salvatorii naţiei!

15 mai 2010

Apel către criminali

Pe 19 mai, mai multe asociaţii civice şi profesionale au lansat un apel referitor la momentul decembrie 1989 şi la evoluţia României în ultimii 20 de ani. Deşi remarcabilă, iniţiativa a cam fost băgată sub preş de mass-media. Întrucât „Apelul către criminali" merită o soartă mai bună, îl reproduc integral în această rubrică.

„Apel către criminali

Căiţi-vă măcar după 20 de ani! Aţi comis, fără vreo remuşcare, crime în serie. Crime istorice. Inclusiv un genocid şi un fratricid. Aţi ucis România euforică abia născută. În seara de 22 decembrie 1989, aţi proslăvit comunismul de la tribuna revoluţiei anticomuniste. În replică, sutele de mii de oameni care l-au izgonit pe Ceauşescu au scandat: «Jos comunismul!» şi «Fără comunişti!». După câteva minute, pentru a vă salva şi pentru a uzurpa puterea, aţi declanşat genocidul neocomunist şi aţi transformat revoluţia anticomunistă în contrarevoluţie neocomunistă. Apoi v-aţi preschimbat «certificatul» de contrarevoluţionar în cel de revoluţionar. Aţi apreciat fratricidul ca fiind cea mai înaltă virtute, numindu-i miniştri pe dirijorii masacrului de la Timişoara (Stănculescu şi Chiţac) şi răsplătindu-i cu gradul de general pe cei mai zeloşi măcelari ai poporului român. Aţi cumpărat tăcerea martorilor, iar pe cei care nu erau de vânzare i-aţi asasinat. Pentru a nu fi judecaţi, aţi vândut aproape pe gratis ceea ce nu era al vostru, adică tot ce se putea vinde din România. Chiar şi România. Aţi corupt Justiţia să închidă ochii la crimele voastre, faţă de care pălesc orice infracţiuni. Aţi făcut din ţara noastră edenul infractorilor. Aţi înlocuit fraternitatea cu fratricidul. După ce aţi ctitorit România fratricidă, v-aţi cocoţat în fruntea ei, peste victime, le-aţi mâncat coliva, v-aţi proclamat inocenţa, v-aţi decretat emanaţi ai Revoluţiei şi salvatori ai naţiunii, apoi v-aţi negociat imunitatea şi impunitatea. Aţi inventat cel mai abject «bal mascat»: cel în care sub masca înalţilor demnitari ricanează autori de genocide şi fratricide nejudecate şi nepedepsite, care dau lecţii de morală propriilor victime. Laolaltă cu victimele,

aţi ucis şi statul de drept înainte să se nască, de dragul statului de nedrept, cel (cripto)comunist. Aţi sacrificat România şi poporul român. Sunteţi vinovaţi şi pentru paricid. V-aţi omorât părinţii adoptivi, Nicolae şi Elena Ceauşescu. Dar nu aţi trădat comunismul. L-aţi salvat prin genocid şi l-aţi mascat în criptocomunism. Domnule Iliescu, aţi comis – fără vreo remuşcare – crime istorice, crime în serie. Asemenea lui Stalin, aţi recurs la genocid împotriva propriului popor; prin fratricidul din iunie 1990, v-aţi înfrăţit cu Deng Xiaoping; aţi fost inspiratorul lui Miloşevici, prin violenţele etnice de la Târgu-Mureş, din martie 1990; aţi devenit maestrul lui Voronin în aprilie 2009, când Chişinăul s-a înfrăţit cu Bucureştiul. În fratricid. Căiţi-vă măcar după 20 de ani!"

24 mai 2010

Deshumarea Ceauşeştilor

Una dintre tainele istoriei noastre recente este pe cale să fie elucidată. Vom afla, în sfârşit, dacă Nicolae şi Elena Ceauşescu chiar se află în Cimitirul Ghencea Civil sau...

Să ne reamintim: pe 30 decembrie 1989, un grup condus de prim-viceprim-ministrul Gelu Voican Voiculescu a luat cadavrele soţilor Ceauşescu de la morga Spitalului Militar Central, le-a îndesat în două sicrie de lemn, le-a transportat în Ghencea, le-a coborât în două gropi deja săpate şi le-a ferecat sub plăci de beton. Militarii care executau ordinele lui Voican nu ştiau că sub acel beton ferecau însăşi istoria României, pentru cel puţin 20 de ani.

Cu cinci zile înainte, de Crăciun, ultima dorinţă a soţilor Ceauşescu fusese să moară împreună. Le-a fost îndeplinită. N-au apucat să spună însă că vor să-şi doarmă şi somnul de veci împreună. Drept urmare, au fost îngropaţi separat, de o parte şi de alta a aleii centrale. Distanţa dintre cele două morminte este, în linie dreaptă, de 30 de metri. Sau de 33 de metri pe aleea care le uneşte.

În acele zile care marcau sfârşitul unui an şi al unei dictaturi, soţii Ceauşescu erau înmormântaţi sub identităţi false.

Nicolae era, oficial, „colonelul Enache", iar Elena figura drept „locotenent-colonelul Petrescu".

Ceva ani mai târziu, la căpătâiul lor au apărut cruci de lemn, apoi de fier sau de marmură, cu numele reale: Ceauşescu Nicolae (1918–1989) şi Ceauşescu Elena (1916–1989). Aveau prea mulţi hulitori şi prea puţini adulatori pentru ca noul regim să se mai teamă de două stafii.

Apariţia crucilor nu a spulberat însă îndoielile. *Dacă sub plăcile de beton nu sunt foştii tovarăşi? Dacă mormintele or fi goale? Dacă or găzdui oseminte necunoscute sau – Doamne, iartă-mă! – schelete de maidanezi?* Au apărut instantaneu scenarii fantastice: *n-au fost împuşcaţi Ceauşeştii, ci sosiile lor; „ăi bătrâni" se bronzează în Cuba.* Sau: *după ce au fost împuşcaţi, au fost duşi la Moscova, să se convingă Gorbaciov că sunt morţi.* Sau: *au fost arşi, iar cenuşa le-a fost risipită, ca să nu aibă nostalgicii pe cine să venereze.*

Pentru a spulbera legendele, primii paşi sunt deschiderea mormintelor şi testarea ADN. Până acum voiau urmaşii lui Ceauşescu, dar nu voia statul român. Acum, decizia e la Valentin Ceauşescu şi la Mircea Oprean, soţul Zoiei Ceauşescu. Cei doi au devenit, cu acte, proprietarii misterioaselor morminte de la Ghencea Civil. Ei au obligaţia morală de a cere deshumarea. Obligaţie faţă de morţii lor (inclusiv faţă de Zoia, care a plecat neîmpăcată), dar mai ales faţă de istoria noastră.

Cu mai puţine mistere şi mai multe adevăruri vom reuşi, poate, să găsim drumul spre lumină.

5 iunie 2011

Un scriitor ratat. Şi un preşedinte aşijderea

Azi se împlinesc 20 de ani de când Ion Iliescu le mulţumea, la Complexul Expoziţional Romexpo, minerilor care *pacificaseră* Capitala cu bâta, cu toporul şi cu târnăcopul. Bun prilej să ne amintim ce s-a întâmplat cu noi în aceşti 20 de ani.

Minerii au mai făcut o incursiune sângeroasă în Bucureşti, pentru a doborî Guvernul Roman în septembrie 1991, apoi

– pentru că tot învăţaseră drumul – au încercat să facă turism extrem şi în 1999. Au dat însă cu nasul de bordura statului de drept, care se mai întremase între timp, iar după Costeşti şi Stoeneşti s-a mai vorbit despre mineriade doar la timpul trecut. Cum, de altfel, la trecut se vorbeşte acum despre minerit.

Ion Iliescu a condus România aproape 11 ani, în trei mandate constituţionale (1990–1992, 1992–1996, 2000–2004) şi unul dobândit prin vrerea unor forţe străine de voinţa poporului român (22 decembrie 1989 - 20 mai 1990). A mafiotizat ţara, iar acum scrie cărţi despre rolul său providenţial în fericirea patriei.

Şi cum criminalul se întoarce întotdeauna la locul faptei, Ion Iliescu a revenit la Romexpo după 20 de ani pentru a-şi lansa o nouă carte scrisă în limbaj de lemn şi cu cerneală mincinoasă. A fost un test pe care fostul preşedinte l-a ratat cu brio. Efortul său de a-şi perpetua ideile ciuce a fost taxat sever de public: doar 100 de cărţi vândute în cinci zile de Târg. Mult mai puţin decât „Codul lui Oreste" „Dragonul Maiestăţii Sale", „Cartea cimitirului" sau „Ghidul fetelor obraznice".

Ion Iliescu s-a dovedit, şi de această dată, un scriitor ratat. Din păcate, la fel de ratat a fost şi ca preşedinte. Cartea lansată la Bookfest 2010 izvorăşte din aceeaşi gândire ticăloasă care a însângerat România în urmă cu 20 de ani. Singura veste bună este că românii nu mai sunt dispuşi să înghită gogoşile otrăvite ale unui personaj malefic.

P.S. Duminică, 13 iunie, la exact 20 de ani de când era vânat, bătut şi arestat de hoardele lui Ion Iliescu, Marian Munteanu şi-a făcut apariţia, discret, la standul „Adevărul". Se întâmpla la Romexpo, acolo unde în 1990 nu erau cărţi, ci bâte şi topoare...

15 iunie 2010

Ti-mi-şoa-ra! Ti-mi-şoa-ra!

Aşa strigau primii protestatari bucureşteni, în seara de 21 decembrie 1989, înainte de a fi spulberaţi de forţele de represiune din zona Intercontinental–Colţea–Piaţa Universităţii–Sala Dalles: „Ti-mi-şoa-ra! Ti-mi-şoa-ra!". A fost strigătul de disperare al unor oameni care se agăţau de exemplul eroic al Banatului pentru a găsi curajul de a înfrunta dictatura. Despre Timişoara aflaseră de la Radio Europa Liberă, căci tulumbele mediatice ale lui Ceauşescu îi prezentau pe manifestanţi drept „huligani" şi cereau judecarea lor ca trădători de ţară.

Tot aşa, şi tot în aceeaşi zonă – Piaţa Universităţii, în faţa Hotelului Intercontinental, cu bătaie până la Sala Dalles şi la Spitalul Colţea –, s-au ridicat glasurile a zeci de mii de bucureşteni în primăvara anului 1990: „Ti-mi-şoa-ra! Ti-mi-şoa-ra!". Îl înfruntau pe noul lider comunistoid, Ion Iliescu, după ce unii dintre ei se ridicaseră împotriva lui Nicolae Ceauşescu.

Atunci, în aprilie–mai–iunie 1990, Timişoara era invocată ca simbol al luptei anticomuniste. Tot din Banat venea şi celebra proclamaţie – cu legendarul ei punct 8 – care ameninţa să arunce comunismul în afara istoriei. Capitala recunoştea, în acest fel, întâietatea Timişoarei în asaltul final împotriva dictaturii.

Era nu doar un gest de solidaritate, ci şi un fel de plecăciune pornită dintr-un sentiment de vinovăţie: ea, Capitala, deturnase, confiscase şi batjocorise Revoluţia timişoreană. E drept, nu prin oamenii din Piaţa Universităţii, ci prin cei care se instalaseră în palatele Puterii.

Adevărul e că, dacă numele Timişoarei va fi legat în veci de Revoluţia din decembrie 1989, cel al Bucureştiului va fi asociat cu contrarevoluţia care i-a urmat. E drept, au murit mai mulţi bucureşteni decât timişoreni, dar idealurile pentru care au căzut sunt diferite, chiar dacă atunci păreau la fel. Şi în 15–21 decembrie, şi în 22–25 decembrie, toţi credeau că luptă cu fanaticii lui Ceauşescu. În realitate, timişorenii au fost mitraliaţi de generalii lui Ceauşescu, iar bucureştenii, braşovenii, sibienii, brăilenii sau buzoienii au fost doborâţi de oamenii lui Iliescu. 957 dintre ei n-au mai apucat să afle acest adevăr. Au fost trimişi la moarte înainte de a şti pentru cine şi împotriva cui luptă.

Aceasta este ecuaţia dureroasă a Revoluţiei române. Dacă Nicolae Ceauşescu a plătit pentru morţii Timişoarei, Ion

Iliescu nu şi-a făcut încă decontul cu victimele din restul ţării. Şi nici n-a dat socoteală pentru îngroparea spiritului curat al Timişoarei.

Niciodată nu este însă prea târziu. Azi în Timişoara, mâine-n toată ţara!

19 iunie 2010

Firul roşu care leagă Revoluţia de Mineriadă

Marea Revoluţie Gorbaciovistă din Decembrie ne-a fost livrată la pachet cu o şi mai mare minciună: teoria spontaneităţii, atât de dragă lui Ion Iliescu. Am aflat astfel că poporul, nemaisuportând jugul comunist, s-a ridicat împotriva lui Ceauşescu, doborând dictatura şi alungând tiranul. Numai nebunul de Ceauşescu vedea spioni şi agenturi la tot pasul...

Sună bine, nu? Exact ca în manualele de istorie scrise de propagandiştii comunişti, dar cu personaje schimbate. Reţeta este însă aceeaşi, pentru că şi propagandiştii sunt aceiaşi. De exemplu, Silviu Brucan şi Ion Iliescu. Antrenaţi în lupta de clasă a anilor '40–'50, cei doi şi-au desăvârşit opera în 1989–'90. De mare folos le-a fost revoluţia tehnologică, graţie căreia au avut la dispoziţie o armă formidabilă: Televiziunea.

La fel de spontan, în viziunea lui Ion Iliescu, a fost şi asaltul minerilor asupra Capitalei, în zilele de 14–15 iunie 1990. Pentru a-şi susţine teoria, fostul responsabil cu propaganda în Comitetul Central al PCR a construit asiduu imaginea apocaliptică a zilei de 13 iunie. „Legionari" şi „golani" drogaţi, pletoşi, cu buzunarele pline de dolari de la Raţiu, au luat cu asalt instituţiile statului, încercând să readucă la putere burghezo-moşierimea lacomă a anilor '30, care vrea să-i pună din nou pe ţărani cu gâtul în jug şi să-i afume cu ardei iute.

Graţie prestaţiei bolşevice a televiziunii conduse de Răzvan Theodorescu, academicianul-de-tinichea, am văzut cu toţii sticle cu benzină folosite pe post de cocteiluri Molotov, precum şi autobuze incendiate în Piaţa Universităţii. Acum, după 20 de ani, graţie câtorva tineri neastâmpăraţi de la „Adevărul", aflăm că totul a fost o regie de mare clasă. Martorii povestesc cum au fost aduşi de FSN (FSN-ul domnului Iliescu, se înţelege) şi asmuţiţi asupra Televiziunii, pentru ca apoi să fie filmaţi şi prezentaţi drept agenţi ai rebeliunii de dreapta, cu apucături evident fasciste.

Să recapitulăm: FSN dă foc la autobuze, înscenează atacul asupra TVR, opreşte emisia (toate acestea, pe 13 iunie), în vreme ce lideri ai partidului se deplasează în Valea Jiului şi, împreună cu structurile locale ale FSN, încolonează minerii pentru a-i aduce să salveze Capitala de atacul legionar. Ion Iliescu îi primeşte pe ortaci în dimineaţa de 14 iunie şi îi trimite în Piaţa Universităţii, să facă ordine, iar o zi mai târziu le mulţumeşte pentru bogata recoltă de oase rupte şi de capete sparte.

Aceasta este *spontaneitatea* Mineriadei din 13–15 iunie 1990. Despre *spontaneitatea* Revoluţiei din decembrie 1989 nu mai discutăm, căci am dezbătut-o îndelung, iar în cartea „Sfârşitul Ceauşeştilor" i-am dedicat câteva zeci de pagini.

Cele două *spontaneităţi* au un element comun: personajele-cheie. Şi în decembrie 1989, şi în iunie 1990, la butoane s-au aflat Ion Iliescu, Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu, Virgil Măgureanu, Victor Atanasie Stănculescu... Plus generalii moscoviţi reactivaţi de generalul-spion Nicolae Militaru şi plantaţi în sistem de Ion Iliescu... Plus agenţii sovietici „uitaţi" în România de la Revoluţia *spontană*...

30 iunie 2010

În căutarea Ceauşeştilor pierduţi

În sfârşit! Ceea ce aşteptăm de 20 de ani s-a întâmplat ieri, în Cimitirul Ghencea Civil. Soţii Nicolae şi Elena Ceauşescu au fost deshumaţi.

Este o victorie a perseverenţei a doi oameni: Valentin Ceauşescu şi Mircea Oprean, soţul Zoiei Ceauşescu. Cei doi – fiul şi ginerele foştilor dictatori – au dat lupte grele cu

un stat care se străduia din răsputeri să păstreze întunericul peste evenimentele din decembrie 1989. Esteşi o victorie post-mortem a Zoiei Ceauşescu, care a plecat neîmpăcată pe lumea cealaltă, unde şi-a reîntâlnit părinţii. Victoria poate fi revendicată şi de avocatul Haralambie Voicilaş, apărătorul familiei Ceauşescu în lungile procese care aveau ca obiectiv deshumarea.

Simpla scoatere din mormânt a câtorva oase nu ne oferă însă răspunsul la întrebarea „Unde sunt înmormântaţi soţii Ceauşescu?". Urmează zile importante, în care securitatea probelor prelevate este esenţială. Personal, sper ca Valentin Ceauşescu şi Mircea Oprean să fi luat toate măsurile de siguranţă pentru ca testul ADN să nu poată fi falsificat sau manipulat.

Cert este că nişte forţe ale întunericului, dotate cu o putere colosală, au blocat deshumarea vreme îndelungată, semn că aveau ceva de ascuns. E de presupus că aceleaşi forţe (civili şi militari, inclusiv rezervişti) au în continuare ceva de ascuns, aşa că nu vor asista pasive la identificarea cadavrelor pe bază de ADN. De aceea, siguranţa probelor prelevate din Cimitirul Ghencea Civil este esenţială pentru a pune capăt suspiciunilor. Mai importantă decât *testul ADN* este *credibilitatea testului ADN!*

Şi ar mai fi ceva: dacă tot şi-au deshumat părinţii, respectiv socrii, Valentin Ceauşescu şi Mircea Oprean ar face bine să-i reînhumeze împreună. Sigur, după ce vor avea confirmarea că sunt ei şi nu altcineva. Să ne amintim ultima dorinţă a soţilor Ceauşescu, la Târgovişte, înainte de a fi executaţi: „Am luptat împreună, murim împreună!". Ar fi cazul să-şi trăiască şi somnul de veci împreună! Destul au stat separaţi, din 1989 şi până acum...

„Am dezgropat neomenia celor care s-au erijat în conducători ai ţării după 1989", a spus Oprean. Şi ticăloşia acestora, aş completa eu. Şi crimele lor. Căci cruzimea manifestată de grupul Iliescu–Brucan–Militaru–Stănculescu–Măgureanu–Roman–Voican poate fi explicată doar prin dorinţa lor bolnavă de a pune mâna pe putere. Şi justificată, în decembrie '89, prin diversiuni ordinare („teroriştii lui Ceauşescu") şi prin minciuni cât casa („peste 60.000 de morţi", „apa otrăvită", „robinetele de aur ale tiranilor", „copiii luaţi ostatici de Nicu Ceauşescu").

De un lucru pot fi siguri: istoria îi va reţine drept asasini. Aşa cum i-a reţinut şi pe inspiratorii lor de la Răsărit, bolşevicii, care în noaptea de 16 spre 17 iulie 1918, din ordinul lui Lenin, au masacrat familia ţarului Nicolae al II-lea, în subsolul unei case din Ekaterinburg. Două cadavre au fost arse, iar cele mai multe au fost aruncate într-o groapă comună, după ce în prealabil pe chipurile lor a fost turnat acid sulfuric.

Reamintesc aceste detalii macabre pentru a face paralela cu soarta Ceauşeştilor: ţinuţi captivi în condiţii inumane, judecaţi ca în Evul Mediu, legaţi cu mâinile la spate, împuşcaţi ca în triburile africane, şi asta chiar în ziua de Crăciun. Ulterior, cadavrele au fost profanate şi îngropate în gropi fără cruci.

Paralela nu este gratuită: grupul Iliescu–Brucan–Militaru era bolşevic până în măduva oaselor. Iar scenariul pe care l-a aplicat în decembrie '89 era dictat direct de la Moscova.

În decembrie 1989, românii umpleau străzile pentru a-şi striga entuziasmul: *„Oléeeee, olé, olé, olé, Ceauşeeeeescu nu mai e!"*. La fel se întâmpla şi pe Bulevardul Castanilor din Târgovişte, la 25 de metri de fereastra camerei în care erau ţinuţi captivi soţii Ceauşescu. „Cel mai iubit fiu al poporului" a dat fuga să tragă pătura din geam. I se părea că oamenii strigă *„Oléeeee, olé, olé, olé, Ceauşeeeeescu unde e?"* şi voia să le spună: *sunt aici!* Dar n-a mai apucat, pentru că militarii l-au trântit la podea, iar comandantul suprem s-a ales cu nasul spart.

După 20 de ani şi jumătate, întrebarea-iluzie a lui Ceauşescu rămâne actuală: *„Oléeeee, olé, olé, olé, Ceauşeeeeescu unde e?"*

22 iulie 2010

Ceauşescu, huidu-hu, face trafic pe Yahoo!

Cât de înşelătoare este viaţa! Dar poate tocmai de aceea e frumoasă: pentru că nu te lasă să te plictiseşti niciodată.

În august 1968, mii de români i-ar fi pupat călcâiele lui Nicolae Ceauşescu, tânărul conducător care, de la balconul CC al PCR, din faţa fostului Palat Regal, avea tupeul de a sfida Moscova. Mulţi intelectuali au căzut atunci în capcană, devenind ceauşişti din convingere şi contribuind la cel mai neruşinat cult al personalităţii din câte s-au pomenit pe acest pământ.

În decembrie 1989, de la acelaşi balcon al CC al PCR, Ceauşescu era huiduit de mulţimea adusă să-l aplaude. A urmat fuga cu elicopterul, spre o destinaţie pe care scria moarte.

În seara târzie a acelui Crăciun întârziat, milioane de români au răsuflat uşuraţi aflând că odiosul dictator şi sinistra sa consoartă au fost judecaţi, condamnaţi şi împuşcaţi într-o cazarmă din Târgovişte.

În decursul a 21 de ani, Nicolae Ceauşescu a trecut de la 90% popularitate la 90% ură. Au fost suficiente două decenii de dictatură tembelă pentru ca un popor care-şi aclama frenetic liderul să se întoarcă împotriva lui, alungându-l cu pietre şi bucurându-se sălbatic de moartea lui.

M-am numărat printre cei care l-au urât de moarte pe Ceauşescu. În decembrie '89, dacă m-aş fi trezit cu mitraliera în faţa lui, l-aş fi ciuruit cu convingerea că fac un bine poporului român. Acum mi-ar fi ruşine.

Dacă l-aş fi întâlnit în fuga lui disperată spre Târgovişte, aş fi avut impulsul de a-l linşa. Acum aş intra în pământ de ruşine.

Ceauşescu merita să plătească scump umilinţa la care a supus poporul român. Dar trebuia judecat cum se cuvine, nu asasinat în cel mai pur stil bolşevic.

Bolşevic am zis? Păi, cum altfel puteau să acţioneze Ion Iliescu (şcolit la Moscova), Silviu Brucan (stalinist feroce în anii '40–'50, instruit la Moscova în noiembrie 1988) sau generalul Nicolae Militaru (agent sovietic dovedit)?

Nicolae Ceauşescu, în 1989, a fost lichidat precum ţarul Nicolae al II-lea în 1918. Românul împreună cu soţia, rusul alături de soţie şi de cei cinci copii. Doi Nicolae aflaţi la capetele celui mai mare flagel al secolului al XX-lea: comunismul.

Între timp, familia ţarului a fost recuperată de prin gropile comune săpate de bolşevici şi îngropată creştineşte la Sankt Petersburg, iar Ceauşescu – tot la o deshumare – este vedetă planetară pe Yahoo.

Ce scurt e drumul de la huidu-hu la Yahoo...

23 iulie 2010

O marionetă: Tökés László

Ceea ce face László Tökés în aceste zile se numeşte curvăsărie politică în formă continuată. E drept, obscenităţile sale nu se petrec în altarul bisericii, ci în beciul bordelului. Căci România în care-şi face mendrele pastorul reformat numai pension de domnişoare nu poate fi numit!

Ca să ajungă un şantajist politic de mare clasă, popa Tökés a beneficiat de complicitatea statului român.

Prima oară s-a întâmplat în decembrie 1989. Atunci, lui László Tökés i-a fost clădită statuia unui mare luptător împotriva dictaturii comuniste şi a lui Nicolae Ceauşescu. De operaţiune s-a ocupat grupul condus de Ion Iliescu, care, în tentativa de a-l diaboliza pe *Odios*, era în stare să se facă frate şi cu dracul.

În realitate, Tökés nu făcea niciun fel de disidenţă, ci executa un plan primit din exterior. Legăturile sale cu serviciile secrete maghiare au fost destul de străvezii. În plus, pastorul reformat a făcut un balet complex cu Securitatea română. Rolul jucat de el în Revoluţia română nu este caracteristic unui disident autentic, ci unor complicităţi specifice serviciilor secrete. De altfel, Tökés a refuzat să evacueze casa parohială din Timişoara doar în acele zile fierbinţi din decembrie 1989. Ulterior, a plecat liniştit, fără să se mai opună evacuării.

Un alt compromis periculos a fost făcut de PDL şi de UDMR în primăvara acestui an, când l-au susţinut pe Tökés – devenit între timp europarlamentar – pentru funcţia de

vicepreşedinte al Parlamentului European. Iar rezultatele se văd acum: din înalta funcţie continentală, pastorul reformat lansează rachete în direcţia României. Ultima dintre ele este acest îndemn la „ieşirea în stradă" a maghiarilor din Harghita–Covasna–Mureş pentru a-şi dobândi autonomia teritorială.

În cei 20 de ani care despart cele două momente, lui László Tőkés i s-a urcat la cap minciuna cultivată în decembrie '89: şi anume, că el, pastorul recalcitrant, a avut un rol esenţial în declanşarea Revoluţiei române. Adevărul e că el a fost doar o marionetă. Cu sau fără el, tăvălugul anti-Ceauşescu s-ar fi pornit şi l-ar fi măturat pe dictator, căci aşa se stabilise la nivel înalt. Cât de înalt? Păi, judecaţi şi dumneavoastră: Gorbaciov, Bush, Mitterrand...

Necazul e că, între timp, marioneta şi-a luat nasul la purtare şi crede că poate schimba regimuri sau graniţe atunci când îi pofteşte inima. Nu i-ar strica să-şi bage capul puţin în apă rece. I-ar face bine la ten, dar mai ales la dobândirea unui strop de raţiune...

24 iulie 2010

Dreptatea şi glonţul

Încep comentariul de azi cu un sentiment de jenă, dat de publicarea în „Adevărul" de ieri a unei afirmaţii a lui Teodor Mărieş. Referindu-se la momentul 28 ianuarie 1990, când partidele istorice au organizat o mare manifestaţie anti-FSN în Piaţa Victoriei, preşedintele Asociaţiei „21 Decembrie 1989" spune: *„Criminalii meritau să fie aruncaţi afară din Palatul Victoria. Iliescu merita orice. Inclusiv glonţul, cartuşul. Ne-a dat cartuşe, merita cartuşul drept în frunte. El şi ai lui"*.

Regret că asemenea fraze au apărut în ziarul *quality* numărul 1 al ţării. Colegii mei care le-au promovat în pagini au comis o eroare pe care o pun pe seama tinereţii lor. Le-am explicat şi ieri ceea ce propovăduiesc de multă vreme: un ziar de calitate nu publică atacuri rasiste, xenofobe sau instigări la violenţă. Nu există explicaţia „dar n-am spus-o eu, a spus-o Icsulescu". Icsulescu poate să instige cât vrea, dar la el în debara, nu în ziar, la radio sau la televiziune.

Îl respect pe Teodor Mărieş pentru insistenţa şi pentru sacrificiul său în direcţia elucidării evenimentelor din decembrie 1989 – iunie 1990, sunt alături de el în privinţa necesităţii de a fi judecaţi şi condamnaţi vinovaţii pentru crimele de la Revoluţie şi de la Mineriade, dar mă despart de el atunci când recurge la limbaj fascisto-stalinist (nu ridicaţi din sprâncene, cele două forme de violenţă se întâlnesc pe teritoriul extremismului).

Îl detest pe Ion Iliescu pentru ceea ce a făcut în decembrie 1989 – iunie 1990 (continuând până la Mineriada anti-Roman, din septembrie 1991), îl consider vinovat pentru multe nenorociri de atunci şi de mai târziu, dar nu pot fi de acord cu cei care-l văd scos din joc cu un glonţ în frunte. Justiţia se face în tribunale, nu prin execuţii de tip legionar!

Formula „dinte pentru dinte" nu poate fi acceptabilă nici măcar dacă ţinta răzbunării este dracul cu trei coarne. Îl iei pe împieliţat, îl duci în faţa instanţei – *la cremenal, monşer!* – şi-l freci de-i sar capacele, nu-i dai cu toporul între coarne. Dreptatea nu se face cu glonţul sau cu barda!

„Iliescu merita orice. Inclusiv glonţul, cartuşul. Ne-a dat cartuşe, merita cartuşul drept în frunte. El şi ai lui". Brrrrr! Asta zice Mărieş că trebuia să se întâmple pe 28 decembrie 1990. Am fost în acea zi în Piaţa Victoriei, căţărat pe nişte schele ca să văd mai bine mulţimea anti-Iliescu şi să-mi injectez speranţa – *iluzia* – că vom scăpa de Ceauşescu II. Eram convins că oamenii din Piaţă cred în sloganul „Fără violenţă!", cel care avea să devină un fel de talisman al Pieţei Universităţii. Nu credeam că printre ei – printre *noi* – se află şi cetăţeni care visează gloanţe în frunte...

Afirmaţia lui Mărieş nu face altceva decât să-i dea apă la moară lui Ion Iliescu, cel care vedea o Piaţă plină de legionari şi de fascişti... Şi zău că bătrânul bolşevic nu merită un aşa ajutor!

27 iulie 2010

Facturile trecutului

Aflu că statul român a fost obligat, printr-o sentinţă definitivă şi irevocabilă, să plătească despăgubiri de 500.000 de euro unui cetăţean anchetat, condamnat şi întemniţat abuziv în anii '50.

Omului i se face o reparaţie absolut necesară, căci nu există bani pe lumea asta care să compenseze anii pierduţi şi oasele zdrobite în puşcăriile dictaturii.

Dar nouă, românilor, ni se face o nouă nedreptate. Nouă sau apropiaţilor noştri – bunici, părinţi, fraţi, unchi, vecini, prieteni. Am plătit cu sânge în anii stalinismului, plătim cu bani grei în vremuri democratice. Tot noi, deşi ar trebui să plătească ei, torţionarii. Unii mai sunt încă în viaţă, alţii au lăsat în urmă averi clădite pe cadavre. Aceste averi ar trebui confiscate şi scoase la vânzare, iar banii obţinuţi să fie dirijaţi spre victimele dictaturii.

Starea actuală produce situaţii de un absurd absolut. Printre cei care contribuie la despăgubirea victimelor comunismului se află inclusiv victime ale comunismului! Banii vin din bugetul statului, care este alimentat din taxe şi impozite. Ei bine, taxe şi impozite plătesc şi unii dintre supravieţuitorii urgiei staliniste. Aceştia au fost schilodiţi de torţionari în anii '40–'60, iar acum mai plătesc o dată răul făcut de aceiaşi torţionari.

Am amintit aceste lucruri special pentru cei cu memoria scurtă sau cu mintea plecată în vacanţă. A plânge după comunism este înjositor pentru specia umană. Şi sunt destui, dovadă sondajul IRES din zilele trecute. Conform acestuia, 57% din români cred că partidele comuniste nu ar trebui interzise prin lege. Este ca şi cum ai spune că SIDA sau cancerul sunt binevenite în corpul omului.

Celor care regretă comunismul le dau o veste proastă: o parte din banii lor merg şi acum spre vindecarea rănilor produse de comunism. Idolii lor politici din vremuri întunecate le provoacă daune şi acum, după 50–60 de ani. Dar poate că lor, nostalgicilor, le place...

Chiar şi cea mai şchioapă democraţie este preferabilă oricărei formă de dictatură. De fapt, democraţia este singurul sistem acceptabil în lumea modernă. Cei care tot încearcă să împartă comunismul românesc în două – stalinismul lui Gheorghiu-Dej şi „liberalismul" lui Ceauşescu – se află într-o mare eroare: Ceauşescu este un produs al stalinismului şi nu poate fi desprins de crimele anilor '50. Nu numai că a fost complice la ele, ca membru al conducerii de partid şi pupil al lui Dej, dar pe unele le-a generat sau chiar le-a înfăptuit, ca tânăr general de Armată trimis să le bage minţile-n cap ţăranilor care nu voiau la colectiv.

Ceauşescu a început ca stalinist, a pozat o vreme în „liberal-comunist" şi a încheiat tot ca stalinist. E drept că a şi sfârşit după o metodă stalinistă, dovadă că „bravul cârmaci" nu era singurul stalinist care-şi făcea veacul prin Bucureşti în decembrie '89...

29 iulie 2010

Iliescu, Constantinescu, Băsescu

Un brav forumist îmi atrăgea atenţia ieri s-o las mai moale cu dosarele „Revoluţia" şi „Mineriada", pentru că nu mai interesează pe nimeni. Apoi îmi transmitea şi un sfat-avertisment: „Dacă nu te potoleşti, o să zică lumea că eşti nebun, pentru că numai nebunii fac fixaţie pentru evenimente preistorice. Ce, mai dezgropăm morţii de la Bobâlna? De ce nu ceri, bă, Cartianule, şi arestarea celor care i-au omorât pe Horea, Cloşca şi Crişan? Gata, potoleşte-te: morţii cu morţii, viii cu viii!".

Am deosebita plăcere de a-i dezamăgi pe cei care gândesc aşa. Vorba asta, „morţii cu morţii, viii cu viii", nu se prea potriveşte cu spiritul justiţiar. Iar când vorbim despre aproape o mie de morţi şi când mulţi dintre ucigaşii lor trăiesc printre noi – unii chiar ne rânjesc în nas –, nevoia de justiţie este totală.

Începând de ieri, „Adevărul" vi-i prezintă, în serial, pe cei care au îngropat dosarele „Revoluţia din decembrie 1989" şi

„Mineriada din 13–15 iunie 1990". Avem confirmarea sumbră a unor ticăloşii istorice, dar şi nesfârşite surprize neplăcute.

Confirmarea vine de la Ion Iliescu. Propagandistul format la Moscova, în plin stalinism, a fost principala frână în aflarea adevărului şi, mai grav, în funcţionarea Justiţiei. Stăpân absolut al României după lichidarea în stil bolşevic a fostului său tutore politic Nicolae Ceauşescu, Ion Iliescu a blocat cercetările şi le-a acordat imunitate asasinilor din decembrie '89 şi, apoi, celor din iunie '90.

Surprizele neplăcute se numesc Emil Constantinescu şi Traian Băsescu. Amândoi au promis, la preluarea puterii în stat, că vor urgenta rezolvarea dosarelor „Revoluţia" şi „Mineriada". Şi aveau toate pârghiile s-o facă: guverne instalate de ei, miniştri ai Justiţiei, procurori generali etc. Dar degeaba!

Emil Constantinescu a jucat rolul figurantului învins de Securitate şi păcălit de Justiţie. El a început cu o decizie caraghioasă: numirea ca şef al Parchetelor Militare – în responsabilitatea cărora se aflau cele două dosare istorice – a lui Dan Voinea, sinistrul procuror din procesul Ceauşeştilor, de la Târgovişte! Acesta a făcut praf cercetarea, încălcând toate procedurile penale şi tranformând dosarele în maculatură fără valoare.

În mod absolut ciudat, regimul Băsescu a continuat opera regimului Constantinescu. Actualul preşedinte a promis că dosarele celor mai sângeroase evenimente din ultimele două decenii vor fi finalizate, dar au fost doar vorbe. Iar Traian Băsescu este responsabil în mod direct, pentru că la putere se află guvernul său şi procurorul general căruia i-a dat girul de două ori: Laura Codruţa Kövesi.

Încă mai are timp să-i atragă atenţia că ţine în sertare două dosare cu aproape 1.000 de morţi, peste 3.000 de răniţi şi sute de ucigaşi. Dacă n-o va face, toate declaraţiile justiţiare şi anticomuniste făcute de-a lungul vremii vor trece drept exerciţii caraghioase de populism şi demagogie.

10 august 2010

Spionii vechi şi noi

De aproape două luni suntem spectatorii năuci ai unui film de spionaj mai tare decât orice producţie hollywoodiană. De data asta, scenariul este cât se poate de real, iar războiul umbrelor, purtat tot mai agresiv de americani şi de ruşi, nu ocoleşte România.

Gabriel Grecu, secretar I al ambasadei române de la Moscova, a picat la mijloc într-o dispută a marilor puteri. Dacă Grecu ar fi fost tibetan sau malgaş, probabil că ruşii nu l-ar fi expulzat niciodată. Dar el reprezintă, în plan diplomatic, un aliat militar al Americii şi o gazdă a viitorului scut antirachetă de pe flancul estic a NATO.

Tratamentul aplicat diplomatului Grecu poate fi considerat şi o revanşă după ce, anul trecut, statul român a expulzat trei agenţi ruşi de la Ambasada din Bucureşti. Dar prin momentul ales, el nu poate fi separată de recentul „război al spionilor" dintre Moscova şi Washington, considerat cel mai mare scandal de spionaj de după Războiul Rece.

La sfârşitul lunii iunie, FBI a arestat zece agenţi ruşi care operau în SUA. Ulterior, ei au fost schimbaţi cu patru agenţi americani condamnaţi pentru spionaj în Rusia. Transferul, cea mai mare operaţiune de acest fel de după Războiul Rece, a avut loc la 9 iulie pe aeroportul din Viena.

Undeva între Moscova şi Viena se află Bucureşti, un oraş atât de familiar ruşilor de pe vremea frăţiei româno-sovietice. Pe atunci, America era „John Urâtul", inamicul comun.

Între timp, lucrurile s-au mai schimbat. România a trecut din Tratatul de la Varşovia (care s-a desfiinţat) în NATO, iar relaţia Bucureşti – Moscova a devenit tot mai rece. Asta, poate, şi pentru că Rusia a preluat moştenirea de plumb a fostului KGB.

Faptul că noi prindem trei spioni ruşi, iar ei unul român pare o comicărie când te gândeşti cât de sovietizaţi ne-a găsit prăbuşirea URSS. În 1989–1990, România colcăia de agenţi ai Moscovei. Este binecunoscut rolul acestora la Revoluţie şi la mineriade. Apoi, cei mai mulţi au fost repatriaţi. Au

rămas însă în țara noastră, îndrăgostiți de frumusețile acestor meleaguri, două categorii de agenți: cei tradițional acoperiți de haina diplomatică (cetățeni ruşi) şi cei care lucrau pentru Moscova din calitatea de cetățeni români.

Cea din urmă categorie este şi cea mai consistentă. În decembrie 1989, grație bunăvoinței lui Ion Iliescu, agentura sovietică din România a preluat pârghiile puterii de la Bucureşti. Oameni ai Moscovei au ajuns la comanda Armatei române şi a principalelor servicii de informații. Unii şi-au păstrat influența vreme îndelungată.

Să ne amintim: pe generalul Militaru, agent GRU/KGB, nu l-a deranjat nimeni până în decembrie 1996, când şi-a dat obştescul sfârşit. Generalul Vasile Ionel îşi mănâncă pensia liniştit la Bucureşti, iar generalul Ştefan Kostyal – un moscovit înrăit – a fost văzut recent în Drumul Taberei...

E bine măcar că l-am prins pe spionaşul Floricel, dacă de hiperspioni nu ne atingem!

19 august 2010

Muzeul execuției lui Ceauşescu

La scurt timp după ciuruirea părinților săi, Nicu Ceauşescu făcea o profeție cu iz nostalgic: „Ăştia nu sunt în stare să zugrăvească în zece ani cât a construit tata într-un an!" Iar pentru a-i închide gura „Prințişorului", ucigaşii tatălui său s-au grăbit să astupe cu mortar şi să dea cu bidineaua peste urmele gloanțelor din zidul de la Târgovişte. A fost al doilea pas în opera de vopsire a istoriei în „cazarma de la gară".

Primul fusese făcut, vitejeşte, de colonelul Andrei Kemenici, comandantul unității în care-şi găsiseră sfârşitul soții Ceauşescu. Înainte chiar de a fi avansat general pentru merite deosebite în lupta cu fantomele teroriştilor, Kemenici a purces la salvarea onoarei Armatei Române. N-a făcut-o cu mitraliera, ci cu bidineaua. A dat ordin unui zugrav să se cocoațe pe o scară şi să mâzgălească niscaiva semne pe fațada clădirii Comandamentului, ca şi cum ar fi fost urme de gloanțe.

Îi era greu să explice de ce trăsese un milion de proiectile fără să fi fost atacat măcar cu o lovitură de praştie.

Aşadar, grație unor zugravi destoinici şi a unor bidinele energice, în cazarma din Târgovişte au fost operate deja două măsluiri istorice. Nici zidul execuției, nici fațada Comandamentului nu mai arată ca-n decembrie '89. Dar nu e timpul pierdut pentru o reconstituire fidelă.

Decizia recentă a Consiliului Județean Dâmbovița, de a transforma cazarma într-un muzeu al comunismului, ar putea fi salvarea unei moşteniri istorice. De câte ori am intrat în acea incintă sumbră de pe Bulevardul Castanilor, pentru a înțelege cu adevărat sfârşitul Ceauşeştilor, m-am întrebat de ce cazarma a fost lăsată în părăsire. În toți aceşti ani, accesul publicului a fost interzis, iar ziariştilor le-a fost permis doar cu aprobări speciale. Cei mai interesați au fost, evident, reporterii străini, mereu fascinați de execuția dictatorilor din țări ciudate precum România.

Pe locul fostei unități militare ar trebui amenajat, într-adevăr, un muzeu. Dar nu unul al comunismului, ci al finalului tragic al soților Ceauşescu. În cele trei zile cât aceştia au fost ținuți în captivitate la Târgovişte, 22–25 decembrie 1989, acolo s-au întâmplat lucruri teribile. Zidurile acelea au o memorie fabuloasă, la fel ca TAB-ul şi camionul în care dictatorii nimănui erau ascunşi „de frica teroriştilor". Dar câte n-ar putea să spună mantaua de căpitan a lui Nicolae sau cea de soldat a Elenei... ori căciulile lor cu urechi... ori bocancii cazoni...

Şi, evident, există oameni. Martori oculari ai acelor momente istorice, mulți dintre aceştia încă se mai află în viață. Ce ghizi buni ar fi într-un Muzeu al Sfârşitului! Să le povestească turiştilor veniți de pretutindeni ce au făcut ei cu Ceauşeştii în decembrie '89. Cum i-au păzit maiorul Țecu, maiorul Mareş, căpitanul Boboc, locotenentul-major Stoica şi caporalul Dobrița. Cum i-a năucit cu acuzații mincinoase procurorul Voinea. Cum i-au împuşcat cei trei paraşutişti de la Boteni.

Nimic nu trebuie pierdut din memoria acelor zile. Nu trebuie distrusă nicio bucată de tencuială. Peste tot scrie istorie.

Iar istoria, bine administrată, poate aduce şi reconciliere, şi bani. Târgoviştea ar deveni loc de pelerinaj. Nu din nostalgie, ci din curiozitate. Orice român ar trece o dată în viaţă să vadă unde au fost executaţi Ceauşeştii, la fel cum orice neamţ, evreu sau polonez vizitează muzeul ororilor de la Auschwitz. Şi e vorba de un pelerinaj planetar, căci te întâlneşti acolo şi cu japonezi, şi cu francezi, englezi, ruşi sau americani...

Dacă n-am fost în stare să zugrăvim ce a construit Ceauşescu, măcar să facem, după 20 de ani, un muzeu pe locul execuţiei acestuia! Iar cu banii obţinuţi din turism, să zugrăvim ce se mai poate zugrăvi în ţara asta...

15 septembrie 2010

S-a mai dus un martor: Mihai Chiţac

În 1990, manifestanţii din Piaţa Universităţii strigau: „Chiţac, Chiţac, să fie ras în cap!". Era pedeapsa maximă pe care „golanii" care se opuneau regimului primitiv Iliescu–Roman puteau să i-o aplice unui ministru de Interne la fel de primitiv.

Dar Chiţac n-a fost ras în cap. A fost „bărbierit" însă ceva mai târziu, când a venit vremea să dea socoteală pentru „vitejiile" sale de la Timişoara. Din dosar rezultă că, în decembrie '89, generalul Mihai Chiţac a pus mâna pe o armă automată şi, înainte de a trage personal în manifestanţi, a strigat: *„La canaliile astea le trebuie revoluţie? Lasă că le arătăm noi revoluţie!"*.

Le-a arătat el *revoluţie*. Drept recompensă, zece zile mai târziu a fost numit ministru de Interne în primul guvern al României libere. Guvernul moşit de Ion Iliescu şi condus de Petre Roman.

Chiţac a plătit pentru Timişoara, dar nu a plătit pentru Piaţa Universităţii. Diversiunile sale obscene, cu devastarea sediilor şi incendierea autobuzelor, s-au înscris în seria păcatelor primordiale la care a fost condamnată tânăra democraţie română.

Dincolo de tribunalele pământeşti, există însă şi o judecată divină. Una în care nu se umblă cu tertipuri avocăţeşti şi nu sunt invocate excepţii de neconstituţionalitate. În faţa instanţei cereşti, nimeni nu are imunitate.

Păcat că Mihai Chiţac a murit înainte de a apuca să spună tot ce ştie despre tulburii ani 1989–1990! Dacă ar fi purces măcar să-şi scrie memoriile, tot ar fi fost ceva. Ar fi plecat eliberat pe lumea cealaltă, şi nu apăsat de păcatele tăinuite atâta vreme.

Se adună mult balast de acest fel. Prea multe adevăruri îngropate sub plăci de ciment. Generalul Nicolae Militaru a închis ochii, în 1996, fără să fi cerut iertare pentru crimele sale. Silviu Brucan ne-a părăsit, în 2006, fără să se fi spovedit. Judecătorul-colonel Gică Popa, cel care a pronunţat sentinţa de condamnare la moarte a soţilor Ceauşescu în ziua de Crăciun, şi-a zburat creierii după mai puţin de trei luni; n-a lăsat în urma lui nicio mărturie.

Mulţi generali şi colonei au luat cu ei, în tăcerea eternă, secrete care le-au apăsat sufletul (poate şi conştiinţa) până în ultima clipă. Este cea mai nefericită ieşire din lumea celor păcătoşi şi cea mai sumbră intrare în lumea celor drepţi.

Mai sunt în viaţă destui martori-cheie ai evenimentelor sângeroase din decembrie 1989. Unii au spus până acum frânturi de adevăr, alţii au debitat doar minciuni sau n-au vorbit deloc. Mai au timp s-o facă. Ne-ar lăsa o ultimă amintire decentă a trecerii lor prin această lume.

2 noiembrie 2010

Am întinat nobilele idealuri

Să vezi drăcie, s-a supărat Ion Iliescu! E tristă ţara, rămân copacii fără frunze, bate vânt de iarnă viforoasă, apele curg de la vărsare spre izvoare, soarele refuză să mai răsară, iar lumina – vai! – nu mai vine de la răsărit. Până şi *paserile ceriului* zboară îndoliat şi ciripesc a tristeţe, căci întreaga natură se alătură supărării revoluţionare a lui Ion Iliescu.

Da, recunosc: în nemernicia mea, ca un câine turbat, am muşcat mâna care ne-a hrănit cu gloanţe, *glasnost* şi *perestroika* în decembrie '89! Staaaaau acum şi scriu ce-mi trece prin tărtăcuţă (inclusiv că Ion Iliescu a condus o echipă de asasini sângeroşi în sfintele zile ale Revoluţiei române) pentru că mi-a dat el – da, el şi numai el! – şansa de a trăi în libertate. Nu mi-a cusut gura, nu mi-a încătuşat pixul, nu mi-a arestat tastatura, deşi a fost preşedinte vreo trei mandate şi jumătate. Nici măcar nu m-a împuşcat în decembrie '89, chiar dacă ortacii săi vocali m-au chemat să-mi apăr facultatea, m-au înarmat cu pistol-mitralieră şi m-au adus la Televiziune.

Ion Iliescu zice aşa: „E regretabil că sunt printre noi oameni cu minţile rătăcite care ponegresc istoria noastră recentă. Asta face Cartianu: ponegreşte istoria noastră recentă!". Vai, vai, vai... Am îndrăznit să-i ponegresc pe cei care au trimis la moarte aproape o mie de oameni... Întrebare: ce-aş putea face ca să nu mai exist „printre noi", adică *printre ei?* Să emigrez? Sau să mai trec o dată pe la Televiziune, la următoarea Revoluţie? Aştept programul ei – luna, ziua, ora – şi garanţia că Brateş va fi moderator, Brucan va fi deshumat şi pus „la butoane", la etajul 11 al TVR, iar la comanda Armatei va fi instalat – de către patriotul Iliescu – scheletul-spion al generalului Militaru.

„E păcat că aveţi asemenea colegi în redacţia ziarului «Adevărul»", îl compătimeşte Ion Iliescu pe reporterul Cristian Delcea. M-am uitat ieri la Delcea: era trist, răvăşit, abătut. Era evidentă suferinţa lui de a mă avea coleg. Dar dacă privirea-i vicleană ascundea intenţia laşă de a da o lovitură de stat... mă rog, o lovitură de redacţie, ca să ajungă redactor-şef?! Alo, Resursele Umane, vreau să-i desfaceţi contractul de muncă lui Delcea Cristian, pentru că tot suntem în criză şi trebuie să facem economii...

„Cartianu inventează bazaconii. Eu nu mă cobor la nivelul unui asemenea individ care îndeplineşte o misiune murdară. Viaţa o să-i pună la locul potrivit pe asemenea indivizi care încearcă să spurce tot ce avem mai scump şi mai sfânt, idealurile noastre. Se află în slujba duşmanilor intereselor noastre fundamentale, în slujba duşmanilor Revoluţiei române." L-aţi recunoscut pe Ion Iliescu, care nu pare să se fi schimbat prea mult în ultimii 21 de ani. Pe 22 decembrie 1989, la ora 15.05, îi înfiera astfel pe tovarăşii Nicolae şi Elena Ceauşescu: „S-au autointitulat conducători, s-au autointitulat aleşi ai poporului, s-au autointitulat comunişti... Nu au nimic de-a face nici cu socialismul, nici cu ideologia comunismului ştiinţific! Au întinat numai numele Partidului Comunist Român! Au întinat numai memoria celor care şi-au dat viaţa pentru cauza socialismului în această ţară!".

Un ultim citat: „80.000 de oameni au cumpărat cartea cu Ceauşescu? Şi ce-i cu asta? A umblat prin toată ţara să strângă 10–15 inşi prin oraşe, care să-i cumpere cartea". Permiteţi să raportez: alerg şi astăzi la Baia Mare, în acelaşi scop mârşav. Îmi cer scuze dacă, în loc de „10–15 inşi", vor veni 100–150 de oameni, poate 200, poate 300, care vor să afle cum ne-au mitraliat „emanaţii" în decembrie '89.

13 noiembrie 2010

Cea mai grea condamnare a lui Ion Iliescu

Dacă aş fi procuror, aş face tot posibilul să-i arunc după gratii pe ucigaşii din '89. Cum nu sunt procuror, ci ziarist, mă limitez să fac ceea ce-mi permite această profesie: să scriu şi să vorbesc despre ororile de la Revoluţie. Sau, mai exact, de la contrarevoluţia din 22–31 decembrie.

Cartea „Crimele Revoluţiei", pe care o lansez joi la Târgul internaţional Gaudeamus, răstoarnă din temelii falsul istoric impus de propaganda regimului Iliescu. De asemenea, spulberă două dintre marile minciuni postdecembriste. Prima: *cei care au tras în noi erau fanaticii apărători ai lui Ceauşescu*. A doua: *nu ştim cine a tras în noi şi probabil nu vom afla niciodată; ce, americanii au elucidat asasinarea lui Kennedy?!*

Îi asigur pe Ion Iliescu, Gelu Voican Voiculescu, Cico Dumitrescu, ca şi pe ceilalţi actori ai piesei sângeroase numite Revoluţia română, că nu mă bântuie obsesii macabre, ci doar

o nevoie acută de a restabili adevărul. Poate că lor le e greu să priceapă, dar există şi astfel de idealuri pe lumea asta, nu doar „nobilele idealuri ale comunismului", cum se exprima tovarăşul Iliescu pe 22 decembrie, în deplină libertate.

Îi înţeleg nervozitatea lui Ion Iliescu. N-a fost anchetat, n-a fost judecat, n-a fost condamnat. Nici măcar nu s-a dus la preot să se spovedească (pentru un liber-cugetător, ar fi o exorcizare greu de suportat). Printr-o misterioasă imunitate dobândită din stratosfera planetară (Gorbaciov şi Bush senior ne-ar putea lămuri cândva şi în privinţa asta) şi printr-un ciudat lanţ de complicităţi interne, alesul Moscovei şi-a asigurat bătrâneţi liniştite. În plan juridic, desigur.

Singura spaimă care-l macină este aceea că perdeaua deasă a minciunii se va risipi. Ion Iliescu este pe punctul de a pierde bătălia cu cartea de istorie. Când lucrurile se vor aşeza, manualele nu-l vor prezenta drept „eroul de la Revoluţie", ci „conducătorul unei contrarevoluţii sângeroase". Este cea mai grea condamnare pe care o putea primi Ion Iliescu.

15 noiembrie 2010

Mai multă smoală în cazan!

Mă înduioşează observaţiile care vin dinspre diverse azimuturi: *ţara arde şi baba se piaptănă*. Adicătelea: *pe noi ne omoară prezentul şi tu te ocupi de trecut!* Urmează, invariabil, sfatul părintesc: *ce-a fost, a fost; hai să vedem ce facem de-aici încolo.*

Mă bucur că, prin cartea „Crimele Revoluţiei", pe care o lansez joi la Târgul internaţional Gaudeamus, am ocazia să-i dezamăgesc o dată în plus pe adepţii îngropării trecutului după modelul pisicii: *tragi ţărâna peste rahat, te speli pe lăbuţe şi eşti curat ca lacrima.* Am auzit că unii mă consideră obsedat – de Ion Iliescu, de Revoluţie, de mineriade, de morţii care nu trebuiau să fie morţi. Îi asigur că sunt mai ancorat în realitate decât mulţi dintre ei. Dar – fir-ar să fie – nu pot despărţi prezentul de trecut, efectul de cauză. Imaginaţi-vă un bărbat şi o femeie care vor să întemeieze o familie. Bărbatul îşi omoară viitorii socri, le incendiază gospodăria, le trece prin foc şi sabie jumătate din rubedenii, iar apoi se prezintă senin în faţa femeii şi îi spune că vrea s-o ducă la altar. Aşa ceva nu există! O familie nu poate fi întemeiată pe crimă, cu atât mai puţin pe crimă nepedepsită.

România ultimilor 21 de ani a fost construită nu pe fundaţia de beton a dreptăţii, ci pe un cimitir al ororilor. La temelia ei au fost aşezate oasele a peste 1.000 de oameni. De la manifestanţii împuşcaţi de trupele ceauşiste până la înşişi soţii Ceauşescu. Pentru cei 159 de morţi trecuţi în dreptul dictaturii am avut zeci de condamnaţi, ultimul dintre ei aflându-se şi acum după gratii: generalul Stănculescu. Pentru cei 957 de morţi şi peste 3.000 de răniţi *de după Ceauşescu* nu avem niciun vinovat. Nicio sentinţă. Ba nu, am avut câteva condamnări răzleţe, dar au fost graţiate prompt de Ion Iliescu, pe când era preşedinte.

Am avut şi 1.104 terorişti prinşi, mulţi dintre ei vorbitori de limba rusă, dar s-au „evaporat" fără să li se fi reţinut măcar numele pe o listă. Atunci, în decembrie '89, trioul Iliescu–Militaru–Brucan a avut grijă să şteargă urmele, semn că teroriştii au acţionat sub protecţia lor. În fond, erau actori ai aceluiaşi plan.

În ciuda jignirilor şi a ameninţărilor – mulţumesc pentru telefoanele nocturne, cu număr ascuns! –, voi duce acest demers mai departe. Singura teamă care mă bântuie uneori este aceea că-mi voi dezamăgi cititorii însetaţi de adevăr. De aceea, voi face tot posibilul să nu le înşel aşteptările. Chiar dacă asta înseamnă o cruntă nefericire pentru Ion Iliescu şi ceva mai multă smoală în cazanul în care-şi plătesc păcatele Nicolae Militaru şi Silviu Brucan.

16 noiembrie 2010

Chiar vă e frică de o carte?

Alo! Alo! Alooooo! Tovarăşi, staţi la locurile voastre! Ce-i cu nervozitatea asta? Chiar aşa aţi ajuns, să vă temeţi de o carte? Voi, care nu v-aţi temut de gloanţe?!? Voi, care aţi ieşit cu pieptul la balcon şi cu intriga la microfon? Asta vă e vitejia?

Ăsta vă e curajul? Aşa *emanaţi* voi în afara planului? Vi s-a blocat trăgaciul? S-a aburit luneta? V-a ruginit mitraliera?

Măi, tovarăşi, veniţi-vă în fire: e doar o carte! Nu muşcă. Nu explodează. Nu simulează. Nu trage. Nu are gloanţe. E o carte şi atât. E cuminte şi ascultătoare: o citeşti când vrei, o închizi când vrei, o arunci pe fereastră dacă nu-ţi place. Dar ai grijă unde-o arunci, că dacă aterizează pe trotuar, o ia altul, o citeşte şi-o dă mai departe. Eeeee, de treaba asta ar cam trebui să vă feriţi, stimaţi domni şi dragi tovarăşi!... Nu de alta, dar cine ştie pe mâna cui cade?! Şi-apoi vă mai opreşte câte unul pe stradă şi vă întreabă, aşa, indiscret, *nu vă supăraţi, mie de ce mi-aţi omorât tatăl?* Sau vreun părinte cu ochii trişti, nedumerit de ce copilul lui a fost chemat la Televiziune şi împuşcat în cap.

Ştiţi care-i partea proastă? Oamenii aceştia mai au o curiozitate: *de ce nu aţi mişcat un deget ca să-i condamnaţi pe ucigaşi?* Unii, mai îndrăzneţi, sunt în stare să meargă şi mai departe: *de ce i-aţi făcut scăpaţi pe asasini?* Iar alţii, mai obraznici, vă vor aborda frontal: *de ce ne-aţi chemat să vă apărăm de terorişti şi ne-aţi primit cu gloanţe? De de aţi inventat terorişti şi ne-aţi pus să ne ciuruim între noi? De ce...? De ce...? De ce...?*

Ce spuneţi, e tot mai greu, nu? E greu să le explici unor oameni că moartea nu e o joacă. Iar voi v-aţi jucat, nu glumă. Oho, ce v-aţi mai jucat!... Apoi v-aţi proclamat conducătorii ţării. Aţi privatizat în folosul vostru, v-aţi aranjat pe zece generaţii, aţi mai făcut şi ceva mineriade... V-aţi ajuns, cum s-ar spune. Dar v-aţi gândit că o să vă ajungă din urmă păcatele săvârşite? Că vă vor urmări până la moarte, şi dincolo de ea, blestemele celor pe care i-aţi ciuruit ca la o vânătoare de căprioare? V-aţi gândit că lacrima din ochiul muribundului nu se va usca niciodată?

Nu v-aţi gândit, pentru că atunci v-a interesat doar Puterea. Şi pentru că vă lipseşte sufletul. Sunteţi nişte cutii goale, care mănâncă şi fac treaba mare, care beau şi fac treaba mică, nişte cranii cu orbitele goale, nişte monştri cu inima de gheaţă.

Asta sunteţi şi aşa veţi trece în eternitate. Veţi scăpa nepedepsiţi de justiţia pământeană, dar vă va trosni justiţia divină.

Privirile triste vă vor găsi oriunde v-aţi ascunde. Inimile îndoliate vă vor bate în ceafă: *cioc, cioc*. Ochii plânşi nu vă vor ierta niciodată!

P.S. 1. Teodor Brateş întreabă revoltat: „Ce-i aia, «Crimele Revoluţiei»? Adică Revoluţia a făcut crime? Nu vă e, mă, ruşine?". Răspuns: nu, Revoluţia n-a făcut crime; contrarevoluţia – da. Iar tovarăşii de care pomeneam mai sus, inclusiv mitraliera vocală Teodor Brateş, chiar cu asta s-au ocupat: cu contrarevoluţia. Revoluţia, atâta câtă a fost, au făcut-o alţii, dintre care unii n-au apucat să se bucure de ea.

P.S. 2. Spuneţi că sunt minciuni? Atunci, ce mai staţi pe gânduri: daţi-l în judecată pe mitocan! Mergeţi la tribunal şi umpleţi-ne de adevăr, dacă tot l-aţi ascuns timp de 21 de ani!

17 noiembrie 2010

Am visat că Ion Iliescu...

Am avut un vis frumos. Se făcea că mă aflam la Târgul de Carte, în mijlocul a sute de cititori nerăbdători să respire aerul rarefiat al adevărului despre decembrie 1989. În stânga mea, Ion Iliescu, Cico Dumitrescu şi Teodor Brateş. În dreapta, Petre Roman, Mihai Lupoi şi Gelu Voican Voiculescu. Cu toţii îşi pregăteau răspunsurile sincere la întrebările publicului şi ale ziariştilor. Erau gata să explice toate deciziile din urmă cu 21 de ani. Cum au complotat unii dintre ei împotriva lui Ceauşescu, avându-i pe sovietici în spate. Cum au contribuit alţii la lichidarea a 957 de oameni. Cum au recurs cu toţii la otrava minciunii.

Când i-a venit rândul, Ion Iliescu ne-a povestit, spăsit, că-i pare teribil de rău că l-a pus ministru al Apărării pe generalul Nicolae Militaru. *Un spion sovietic dovedit* – zicea fostul preşedinte –, *şi ştiam că fusese racolat de sovietici. Îl cunoşteam de la Moscova... ştiţi cum e, tinereţea n-o uiţi niciodată... L-am văzut cum i-a măcelărit pe „uslaşii" lui Trosca şi am tăcut, da, am tăcut,*

iar asta nu pot să mi-o iert niciodată... A doua zi am văzut cadavrele pe asfalt. Oribilă scenă! (*Ooo, oribilă rău!*, zice Lupoi.) *Dar am continuat să merg pe mâna lui Militaru, pentru că aşa trebuia... ştiţi, eram în Tratatul de la Varşovia... Da, am sunat la Ambasadă. Şi la Moscova. Păi, unde era să sun, la Versoix? Sau la sediul NATO? Trebuie să înţelegeţi care era contextul geopolitic...*

Ion Iliescu a tuşit înfundat, a cerut un pahar cu apă, l-a băut până la fund şi a continuat spovedania. *Îmi pare rău de copiii ăia de la Otopeni. Nu trebuiau trimişi la moarte! S-a întâmplat atunci ceva, parcă ne-a luat Dumnezeu minţile...* (Gelu Voican Voiculescu dă din cap: *Aşa e, ne-am umplut de păcate.*) *Şi ce nenorociri a făcut Brucan la Televiziune... Domnule, omul ăla era diabolic! Nu ştiu ce l-a învăţat pe el Gorbaciov, la Moscova, în '88, dar vă spun sincer, m-a surprins şi pe mine. Ştiam că trebuie s-o băgăm pe aia cu securiştii, cu teroriştii, că Nicu Ceauşescu trebuia să ia ostatici copii şi să otrăvească apa la Sibiu, dar zău că Silvică ne-a întrecut toate aşteptările!* (*Aşa e*, încuviinţează Cico.)

Dar marea surpriză a acelor zile a fost Teodor Brateş. Ce-a putut să facă, fraţilor, Teo... Mare actor! A reuşit să ne sperie şi pe noi, ăştia care ştiam care-i treaba. Ştiam că pârâie simulatoarele, dar când îl vedeai pe Brateş cu câtă convingere spune „terorişti, terorişti", mai să-l credem... (*He-he-he*, confirmă Brateş.) N-aţi trăit senzaţia asta la filmele alea cu thrillere, când ai senzaţia că vine actorul principal şi vrea să te împuşte? (*Am trăit-o, cum să nu...*, aprobă Roman.)

Pe Ceauşeşti i-am împuşcat ca pe nişte câini... Nu trebuia. Acum îmi pare rău. Am insomnii, îmi face Nina ceaiuri medicinale, d'alea bune, după reţete ruseşti... (*Bune ceaiuri* – confirmă Voican –, *pe mine m-au făcut vicepremier.*) *Zău, mai bine-i judecam, dar Puterea... ştiţi... Puterea... şi planul de la Moscova... credeţi că mie mi-a fost uşor?!...*

Brrrrrrrrrrrrrr! Fir-ar să fie, sună ceasul. Şi ce frumos visam... Nu mai prind eu vreodată vis ca ăsta... Acum, gata, mă echipez şi merg la Târgul de Carte. Păcat că nu vine şi Ion Iliescu, să ne spună povestea pe care nu ne-a spus-o niciodată...

18 noiembrie 2010

Europrovocatorul Tökés László

„Nu putem uita că Ziua Naţională a României este şi o zi de doliu pentru Ungaria", a declarat europarlamentarul László Tökés, chiar pe 1 Decembrie, la Budapesta.

Acest cetăţean român a mers prea departe cu declaraţiile provocatoare! Să nu uităm: la Bruxelles şi la Strasbourg, László Tökés reprezintă România, nu Ungaria. Mai mult, el a fost ales vicepreşedinte al Parlamentului European prin susţinerea UDMR şi a PDL. Prin urmare, cele două partide – care formează Guvernul României, nu pe cel al Ungariei! – au datoria de a da explicaţii pentru coabitarea cu un personaj nefrecventabil.

Cu o explicaţie faţă de România este dator şi Parlamentul European. Până una-alta, László Tökés este vicepreşedinte al celei mai importante instituţii de pe continent. Faptele şi declaraţiile acestuia implică, automat, şi Parlamentul European. Dacă un senator sau deputat de la Bucureşti s-ar trezi spunând că Alsacia şi Lorena sunt, de fapt, teritorii germane, Franţa ar cere explicaţii de urgenţă Parlamentului român.

Declaraţiile lui Tökés conţin tot dispreţul de care este în stare acest personaj tenebros. Dispreţ la adresa României, a românilor, a valorilor europene, a bunului-simţ. Fostul pastor reformat nu reprezintă un pericol pentru statul român, dar e capabil să ne producă infinită greaţă. Este tipul de brută care dă buzna peste tine în casă şi-ţi proiectează o flegmă în faţă, apoi te întreabă dacă nu vrei să bei o bere cu el.

László Tökés face un joc dubios, aşa cum a făcut şi în decembrie 1989. După căderea regimului Ceauşescu, Tökés a fost prezentat drept un vajnic luptător împotriva dictaturii comuniste. În realitate, el era doar un pion într-un amplu scenariu al serviciilor secrete. A întreţinut relaţii „fierbinţi" atât cu Securitatea română, cât şi cu omoloaga sa maghiară. Refuzul de a părăsi casa parohială din Timişoara a durat doar până când Ceauşescu a fost înfrânt. Apoi, pastorul şi-a luat

catrafusele şi s-a stabilit, cuminţel, într-o mică parohie din Sălaj.

Revoltător este faptul că personajul despre care vorbim poartă o înaltă decoraţie a statului pe care-l defăimează în mod sistematic: Steaua României în grad de Cavaler. Ar cam fi vremea să fie lăsat fără tinichea.

3 decembrie 2010

Turism extrem: eroismul şi crimele Revoluţiei

Primarul Capitalei, Sorin Oprescu, a lansat o idee interesantă: introducerea în circuitul turistic a unui traseu al Revoluţiei române din 1989. Oprescu nu a oferit detalii, dar noua sa „jucărie" ar putea deveni realitate mult mai rapid decât celebra autostradă suspendată. În primul rând, pentru că nu necesită mari investiţii, ci doar determinare şi un pic de inteligenţă.

Şi totuşi, nu va fi uşor. Cine stabileşte care au fost punctele importante ale Revoluţiei: Ion Iliescu sau contestatarii săi? Şi cine hotărăşte cum vor fi prezentate anumite momente sângeroase din 21–25 decembrie 1989?

Un exemplu: cum va fi prezentată asasinarea sălbatică a trupelor USLA chemate să apere sediul MApN – accident sau crimă cu premeditare? Dar profanarea cadavrelor expuse pe asfaltul din Drumul Taberei, timp de trei zile, cu eticheta „terorist"?

Să zicem că turistul, fie el român sau străin, ajunge în faţa fostului sediu al Armatei române. Ce-i spune ghidul? Că acolo au căzut la datorie zeci de militari şi civili în lupta cu teroriştii? Sau că marii asasini se aflau chiar în biroul ministrului şi tocmai preluaseră puterea în stat, de unde ordonau crime în serie? Cum va fi prezentat generalul Militaru: ca brav comandant al Armatei sau ca măcelar odios? Ca patriot reactivat de Ion Iliescu sau ca spion sovietic şi trădător de ţară?

Să zicem că turistul s-a lămurit cu episodul MApN şi trece la obiectivul următor: fostul sediu al CC al PCR. Ce ar putea afla aici? Că, în dimineaţa de 22 decembrie, Vasile Milea s-a sinucis sau că a fost omorât? Că, în seara aceleiaşi zile, nelipsiţii terorişti au omorât oameni în Piaţa Palatului sau că totul a fost o diversiune a noii puteri? Că Ion Iliescu a vorbit de la balconul CC înfruntând gloanţele duşmane sau că el nu prezenta interes pentru mitralierele teroriştilor?

Ajungem şi la Televiziune. Ce va afla turistul din gura ghidului şi din pliantele de informare: că Iliescu–Brucan–Militaru–Brateş–Cico–Lupoi–Voican–Cazimir conduceau lupta antiteroristă, în direct, prin televizor, sau că ei trimiteau populaţia în bătaia puştii, inutil şi cinic, pentru a-şi face norma de cadavre?

La plecarea din România, turiştii străini vor observa, la Otopeni, un monument ridicat în memoria celor 48 de morţi din dimineaţa zilei de 23 decembrie 1989. Ce li se va spune acolo: că teroriştii bla-bla-bla sau că nişte ticăloşi din fruntea Armatei, numiţi şi apoi protejaţi de Ion Iliescu, au produs un măcel îngrozitor?

Un traseu turistic care să cuprindă punctele-cheie ale Revoluţiei ar deveni rapid o mare atracţie a capitalei române. Cu o condiţie: să prezinte crimele aşa cum au fost, cu eroi anonimi şi ucigaşi televizaţi. Un asemenea traseu ar fi singura pedeapsă pe care o mai poate primi octogenarul Ion Iliescu.

Dar tare mă tem să nu rescrie istoria, o dată în plus, printr-o mare minciună.

8 decembrie 2010

Mineriada minciunii

Ion Iliescu rămâne un diversionist redutabil. De aceea, vom continua să-i acordăm o atenţie specială. Chiar dacă a început să joace la intimidare – sau tocmai de aceea –, bătrânul bolşevic poate conta pe tenacitatea noastră: nu-l vom uita, nu-l vom abandona, nu-l vom ierta.

Ultima operaţiune de intoxicare este mutarea discuţiei despre Revoluţie pe teme false sau pe mize secundare. Cercurile malefice din spatele lui Iliescu au început să supună dezbaterii publice subiecte controversate, de genul „Iliescu a fost la Moscova pe 21 decembrie 1989" sau „Iliescu a semnat un decret prin care voia să-l salveze de la moarte pe Ceauşescu pe 25 decembrie 1989". Odată lansate pe piaţă aceste informaţii documentate precar sau nedovedite, Ion Iliescu le neagă în forţă. Astfel, el iese din încercuire, trecând rapid la ofensivă. În plus, reuşeşte să bulverseze opinia publică, încercând să pună sub semnul întrebării întreaga campanie „Revoluţia şi ucigaşii ei". Scopul lui Iliescu este tot mai clar: relativizarea oricărei discuţii despre decembrie '89 şi impunerea unei atitudini fataliste. Ceva de genul: adevărul despre Revoluţie este atât de complex, încât nu poate fi rostit prin ziare sau la televizor. Asta se întâmplă într-un moment în care adevărul a început să strige vinovăţia lui Iliescu şi a clicii sale de contrarevoluţionari sângeroşi.

Vineri, la Congresul Extraordinar al Blocului Naţional al Revoluţionarilor, Ion Iliescu a făcut apel „cu înflăcărare" la români să nu le permită „denigratorilor" „să pună la îndoială Revoluţia română".

„Cea mai mare jignire este că ridicarea masei de oameni ar fi fost opera serviciilor străine de spionaj. Ele sunt prezente, dar să pui pe seama lor capacitatea de a ridica mase de oameni este o prostie", a declarat Iliescu, făcând pe revoltatul.

Vai, vai, vai... Ce vă mai place să minţiţi, domnule Iliescu! Şi să faceţi pe prostul atunci când interesul o cere...

Unu: serviciile de spionaj ale marilor puteri chiar au capacitatea de a ridica mase de oameni, atunci când există condiţiile socio-politice ale exploziei (cazul României în 1989, dar şi alte zeci de cazuri de-a lungul şi de-a latul lumii, în secolele XIX–XX).

Doi: problema serviciilor străine – în frunte cu cele sovietice, atât de dragi domnului Iliescu – nu este că au pus umărul la ridicarea maselor împotriva lui Ceauşescu, ci că ulterior au produs vărsări de sânge pentru a-l impune la putere pe Iliescu.

Trei: agenţii ăştia nu sunt doar cei infiltraţi în mulţime sau ascunşi strategic prin podurile caselor, ci şi cei instalaţi la conducerea statului român de „emanatul" Iliescu. Militaru, domnule Iliescu, o să vă iasă pe nas! Aţi pus în fruntea Armatei române un spion sovietic, apoi aţi privit zâmbitor cum acesta măcelăreşte poporul român. Asta-i problema cu agenţii, domnule Iliescu!

Încă un citat din octogenarul sovietofil: „Spiritul patriotic al francezilor nu admite să li se ia simbolul revoluţiei lor. În Ungaria nu se ştie nici acum cine a tras în 1956 împotriva cetăţenilor. Numai să îndrăznească cineva să le pună la îndoială revoluţia... Asta înseamnă spirit civic şi patriotic!".

Hopa! Ar cam fi cazul ca „oamenii muncii" să le aplice o corecţie, urgent, celor care pun la îndoială „revoluţia lui Iliescu"! Ce mineriadă pe cinste ar fi ieşit, în alte vremuri, din povestea asta...

Să mai demontăm, *en passant*, două minciunele de politruc al anilor '50.

Unu: există o carte scrisă de Bronislaw Baczko şi intitulată „Crimele revoluţiei franceze". Credeţi că s-a oripilat cineva la Paris?

Doi: doar Ion Iliescu nu ştie – sau se face că nu ştie – cine a tras asupra populaţiei maghiare în 1956. Domnule preşedinte, atenţie mărită! Armata sovietică, invadatoare, a bombardat Budapesta cu artileria, susţinută de blindate. Cele 6.000 de tancuri n-au venit la promenadă prin capitala Ungariei. Bilanţul: câteva mii de morţi, 13.000 de răniţi, 16.000 de deportaţi, peste 100.000 de exilaţi.

E drept, lui Ion Iliescu îi este greu să asimileze aceste adevăruri, pentru că în '56, abia întors din URSS după cinci ani de studii la Moscova, era ocupat cu demascarea studenţilor români care se solidarizaseră cu Revoluţia maghiară...

Români, fiţi vigilenţi: Ion Iliescu v-a pregătit o mineriadă a minciunii!

13 decembrie 2010

Jurnalul unui mâncător de rahat

Stimați tovarăşi, astăzi este o zi importantă în viața scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România. În aceste momente grele, când provocatori profesionişti şi duşmani ai socialismului recurg la metode huliganice, teroriste, în încercarea de a destabiliza țara, întregul nostru popor este chemat să dea o ripostă fermă acelora care s-au pus în slujba cercurilor imperialiste. Partidul Comunist Român, în frunte cu secretarul său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cel mai iubit fiu al poporului, va conduce cu mână hotărâtă lupta pentru triumful socialismului, spre fericirea întregului popor.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, comandantul suprem al forțelor armate, se va trezi în jurul orei 6.00, după o noapte agitată. Va avea discuții succesive cu mai mulți responsabili din aparatul de partid şi de stat, printre care tovarăşa Elena Ceauşescu, prim-viceprim-ministru al Guvernului, şi tovarăşul general-locotenent Ilie Ceauşescu, adjunct al ministrului Apărării Naționale.

Vor fi trecute în revistă problemele grave generate de recrudescența violenței în oraşele Timişoara şi Bucureşti, unde elemente huliganice, care nu au nimic în comun cu morala socialistă, au atacat instituții şi au vandalizat bunuri ale întregului popor.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu îi va aduce o critică serioasă tovarăşului general-colonel Vasile Milea, care, dând dovadă de multă şovăială în fața inamicului, nu a aplicat întocmai ordinele comandantului suprem. În jurul orei 9.30, generalul-colonel Vasile Milea se va comporta ca un laş şi trădător, alegând calea facilă a sinuciderii în locul unei lupte hotărâte cu duşmanii din interior şi din exterior.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cel mai iubit fiu al poporului, va face eforturi eroice să salveze socialismul pentru a da țării şansa înaintării spre comunism, viitorul fericit al omenirii, iar tovarăşii din Comitetul Politic Executiv al CC al

PCR vor declara ferm, în cadrul unei scurte şedințe, că luptă până la capăt.

În ciuda apelurilor ferme la curaj şi hotărâre adresate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, Armata Română nu-şi va face datoria față de comandantul ei suprem. Cel mai iubit fiu al poporului va fi trădat de aceia care ar trebui să-l apere până la capăt, aşa cum au declarat solemn în şedința Comitetului Politic Executiv.

Devotat până la sfârşit tovarăşului Nicolae Ceauşescu, eu voi citi la Televiziunea Română comunicatul privind sinuciderea trădătorului Milea. Apoi, tovarăşul Nicolae Ceauşescu va fi evacuat cu elicopterul din clădirea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, iar eu, după un scurt moment de derută, voi continua să mănânc rahat şi pentru noul regim, aşa cum am mâncat şi pentru cel... *de tristă amintire!*

Sunt George Marinescu şi mă găsiți şi în ziarul „Scînteia", pardon, „Adevărul" de mâine!

22 decembrie 2010

Un patriot întoarce armele

Doamnelor, domnişoarelor şi domnilor – căci tovarăşi nu vă mai pot spune, după ce atâta amar de vreme am fost siliți să folosim acest cuvânt de către odiosul dictator şi sinistra lui soție –, dragi telespectatori... cetățeni ai patriei noastre, România... mă cunoaşteți: sunt George Marinescu şi am ocazia, în sfârşit, să vă privesc în ochi, după atâția ani de minciuni şi de umilințe. În aceste momente grele, dar şi fericite, mă văd nevoit, cu multă părere de rău, să-mi fac *mea culpa* față de o țară întreagă, care ani de zile m-a urmărit transmițând tot felul de comunicate... trebuia... am fost silit... n-aveam încotro... Securitatea... dictatura...

Dar acum a venit vremea să vă spun adevărul şi numai adevărul. Şi voi începe, evident, cu un comunicat, unul care, de această dată, cred că vă va încălzi inimile. Sinistrul dictator... tiran... călău... încearcă să fugă... Dar ce se întâmplă?... S-a anunțat că o maşină blindată a Ministerului de Interne

avansează pe Strada Batiştei... ofiţerii sunt rugaţi să intervină, să evite o eventuală catastrofă!

Iată, aşadar, că începând din această zi sfântă, noi, lucrătorii Televiziunii Române Libere, vă spunem adevărul şi numai adevărul. În acest spirit, să vă mai dau o informaţie: la Sibiu, lunetiştii Securităţii trag asupra maşinilor de Salvare... se pare că ţinta lor sunt bebeluşii, vor să le tragă câte-un glonţ în frunte... ştiţi, Sibiu, Nicu Ceauşescu...

Linişte, să mai dăm o ştire în spiritul adevărului şi al libertăţii de expresie câştigate cu preţul sângelui! Ia să vedem ce scrie pe acest bileţel... O coloană de blindate se îndreaptă spre Televiziune... sunt tancurile dictaturii, vor să preia controlul, să readucă ţara sub talpa cizmarului şi a analfabetei... Probabil că aici ne va fi sfârşitul, dar nu-i nimic, rămânem pe baricade, luptăm până la ultima picătură de sânge... e o datorie de onoare să murim pentru dumneavoastră, să vă spunem adevărul şi numai adevărul, înainte de a fi reduşi la tăcere de gloanţele dictaturii...

Dar până atunci să vă mai citesc o ştire. Una plină de căldură, căci mai sunt şi oameni de bună-credinţă care-şi riscă viaţa pentru dumneavoastră, pentru noi, pentru toţi cetăţenii cinstiţi ai acestei ţări. Suntem informaţi că domnul Ion Iliescu a fost numit preşedinte al Consiliului Frontului Salvării Naţionale. Domnul Ion Iliescu – ştie toată lumea – este fiul unui patriot, el însuşi patriot (taci, Brateş, că ştiu şi singur!).

Iată, ştirile vin cu viteză ameţitoare... multe bileţele... e normal, suntem în plină revoluţie, o revoluţie dramatică, în care Binele luptă cu Răul, Lumina cu Întunericul... Să vedem ce scrie aici... Generalul Nicolae Militaru a fost numit... Domnul Silviu Brucan e alături de... Căpitanul Mihai Lupoi a zis că...

Şi acum, permiteţi-mi să fac o mărturisire de suflet. Suntem onoraţi să-l avem alături de noi, în Studioul 4, pe marele nostru patriot Ion Iliescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, comandantul suprem al forţelor armate... Bă, Brateş, mi-aţi încurcat hârtiile, 'tu-vă muma-n cur de pupincurişti! Slugile dictaturii!

23 decembrie 2010

Paşol na turbinca, Vidma!

Există un fost cetăţean sovietic, actualmente cetăţean rus, dotat cu un tupeu fantastic, pe care şi-l exersează perfect în limba română. Se numeşte Viaceslav Samoşkin, iar de un an încoace – asemeni Mioriţei – nici iarba nu-i mai place, nici gura nu-i mai tace. Mai exact, de când în România, pe baza unor dovezi implacabile, răsturnarea lui Ceauşescu este explicată tot mai convingător prin lovitura de stat instrumentată de serviciile secrete străine, în frunte cu cele sovietice.

Acest Samoşkin lansează minciuni în serie, folosind cuvinte injurioase la adresa ziariştilor şi a istoricilor români care vorbesc despre existenţa unei intervenţii sovietice.

În decembrie 1989, Viaceslav Samoşkin era şeful biroului agenţiei sovietice de presă Novosti la Bucureşti. Fusese corespondent al aceleiaşi agenţii, în capitala ţării noastre, între 1976 şi 1982, apoi a revenit în 1989, cu câteva luni înaintea răsturnării lui Ceauşescu. Desigur, momentul e o simplă coincidenţă... Sau poate că flerul de ziarist i-a spus că în România se va întâmpla ceva...

Cert e că *tavarişci* Samoşkin a fost martor ocular al Revoluţiei române. Un eveniment pe care l-a înţeles atât de bine, încât acum, profitând de ospitalitatea oferită de ziarul lui Marius Tucă, ni-l prezintă în câteva fraze-cheie.

„Ceea ce nu înţelegeţi voi aici e că Gorbaciov dăduse ordin clar să nu se intervină în politica internă a ţărilor socialiste." (Ha-ha-ha! Există biblioteci întregi cu dovezi ale implicării KGB în schimbările din Cehoslovacia, RDG, Bulgaria, Ungaria...)

„Am mai citit că au stat aici, până prin iarna lui 1990, vreo 30.000 de agenţi KGB şi GRU. E o aberaţie." (Poate-i explică mai multe Petre Roman, prim-ministrul de atunci, cum a

negociat cu ambasadorul sovietic retragerea acestor agenţi în toamna lui '90.)

„Aflasem de tulburările din Banat, dar mi-am dat seama că e ceva foarte serios pe 20 decembrie. Nişte tovarăşi de la agenţia comercială fuseseră acolo. Ei mi-au zis că au văzut chioşcuri răsturnate, magazine sparte..." (Sigur că da: în perioada 16–22 decembrie 1989, tot ce le lipsea „tovarăşilor de la agenţia comercială" sovietică era o excursie la Timişoara. Şi nu în orice cartier al oraşului, ci în centru, unde existau „chioşcuri răsturnate, magazine sparte"...)

Când reporterul îi spune că „în Raportul SRI din 1994 sunt amintite nişte eşaloane ale KGB şi GRU, inclusiv doi ziarişti – Vidraşcu, corespondentul «Pravdei», şi Volodin, corespondentul «Izvestiei»" –, Samoşkin i-o retează scurt: „Raportul ăla e neserios. Din câte ştiu, nici Vidraşcu, nici Volodin nu au fost la Timişoara. E adevărat, cei doi erau mari partizani ai schimbărilor din URSS".

Ăsta-i omul: tot ce nu-i convine e „neserios". Vorbim, totuşi, despre un raport al SRI-ului lui Iliescu, nu al Securităţii lui Ceauşescu! Cât despre corespondenţii ziarelor „Pravda" şi „Izvestia", domnului Samoşkin i-ar prinde bine un pic de lectură. Îi vom oferi un paragraf din memoriile lui Silviu Brucan („Generaţia irosită", Editura Teşu, 2007). Brucan se referă la vizita sa particulară la Kremlin, în noiembrie 1988.

„Gorbaciov a adăugat că, la insistenţele lui Dobrinin, vor găsi o formulă potrivită pentru a-mi apăra securitatea mea personală, care «noi ştim că este periclitată». Într-adevăr, au găsit o modalitate ingenioasă, comunicându-i corespondentului ziarului «Pravda» la Bucureşti, Stanislav Petuhov, să mă viziteze regulat, semnalând astfel autorităţilor române interesul sovietic în securitatea mea personală".

Iată, aşadar, că ziariştii sovietici prestau şi alte servicii în ţări străine, nu se ocupau doar cu redactarea ştirilor. Să luăm cazul „Pravda": un reporter îl păzea pe Brucan, altul pleca în excursie la Timişoara...

„Nu toţi corespondenţii de presă erau ai KGB. Eu nu am fost. La agenţiile mari, gen Novosti sau TASS, erau unul, doi oameni de la ei, dar restul erau profesionişti în media", mai zice Samoşkin. Interesant: la biroul agenţiei Novosti la Bucureşti erau „unul, doi" KGB-işti, nu însă şi şeful agenţiei, Viaceslav Samoşkin! Acesta era, desigur, „profesionist în media"...

Vorba unui Ivan simpatic al literaturii ruse, atât de drag lui Ion Creangă: *paşol na turbinca, Vidma!*

27 decembrie 2010

Bani pentru echipa Morţii

Dacă tupeul greţos ar trebui să poarte un nume, atunci i s-ar spune Gelu Voican Voiculescu. Sinistrul personaj din decembrie 1989, distribuit în acele zile în rolul Morţii, a stabilit suma pe care noi, românii, ar trebui să i-o plătim pentru „suferinţele îndurate în timpul regimului comunist": fix 748.000 de euro.

Dar să vedem despre ce suferinţe este vorba. În 1985, Voican a fost arestat şi condamnat la 11 luni de închisoare, fiind găsit vinovat de falsificarea unor deconturi şi de trafic de valută. „A fost o înscenare a Securităţii", zice barba falsă a Revoluţiei.

Chiar dacă Voican are certe manifestări de mitoman, e posibil ca în cazul dosarului de infractor mărunt să nu mintă chiar de la un capăt la altul. Justiţia lui Ceauşescu obişnuia să-i încadreze la *infractori de drept comun* pe opozanţii regimului, fie ei complotişti sau disidenţi. Un exemplu: generalul Ştefan Kostyal, agent sovietic dovedit, nu a fost arestat pentru trădare în favoarea unei puteri străine, ci pentru furt de curent electric prin măsluirea contorului din propriul apartament! Ceauşescu încerca astfel să împuşte doi iepuri: 1. să-i scoată din joc pe inamicii săi din interior fără a-i martiriza; 2. să nu supere prea mult „ursul" sovietic.

Aşadar, nu este exclus ca infracţiunile de drept comun atribuite lui Gelu Voican Voiculescu (probabil, reale) să fi fost doar un paravan. Orice paravan are însă rolul de a ascunde

ceva. Ce fapte teribile o fi săvârşit Voican astfel încât să merite o atenţie specială din partea Securităţii? O atenţie similară cu cea acordată generalului Kostyal, dar mai mare decât cea de care a avut parte un alt agent sovietic, generalul Militaru.

Misterul ar fi putut fi risipit de dosarele întocmite de contraspionajul românesc din anii '70–'80. Cu o condiţie: temutele dosare să nu fi picat pe mâna lui Gelu Voican Voiculescu, viceprim-ministru în primul guvern Petre Roman şi şef al fostelor structuri ale Securităţii! Există numeroase mărturii ale faptului că, în primele luni de după Revoluţie, Voican stătea efectiv cu fundul pe dosare, selectându-le pe cele mai preţioase. Chiar şi salteaua pe care dormea cioclul Ceauşeştilor era înţesată cu dosare.

Şi ajungem la adevărata „disidenţă" a lui Gelu Voican Voiculescu: jocul diabolic cu Securitatea. Dosarul de la CNSAS conţine dovezi clare ale colaborării lui Voican cu poliţia politică a lui Ceauşescu. Ba, mai mult, în anumite împrejurări se comporta ca un şef al ofiţerilor de Securitate, admonestându-i că au ratat un flagrant în cazul „Guru Bivolaru"!

Aceste curbe periculoase şi-au găsit o reflecţie uluitoare în ianuarie 1990, când proaspăt numitul viceprim-ministru Gelu Voican Voiculescu l-a angajat ca sfetnic personal (pe o poziţie de consilier guvernamental) pe generalul Nicolae Doicaru, unul dintre cei mai mari torţionari din istoria Securităţii!

Acum, Gelu Voican Voiculescu vrea să-l mai şi despăgubim pentru combinaţiile sale monstruoase cu Securitatea. Poate ne va cere ceva bani şi pentru crimele din decembrie 1989, când a jucat în echipa Morţii...

27 ianuarie 2011

Generalii armatei moarte

Dinspre nordul Africii vine o veste tulburătoare: unul dintre cei mai importanţi generali ai Armatei libiene a declarat televiziunii Al Jazeera că el şi soldaţii săi sunt alături de populaţie şi împotriva „tiranului Gaddafi". Suleiman Mahmoud, autorul revoluţionarei declaraţii, este comandantul armatei din Tobruk, oraş-port la Marea Mediterană, situat în apropierea graniţei cu Egiptul.

Este prima lovitură dată colonelului Muammar al-Gaddafi de către un ofiţer cu o autoritate atât de mare. Şi asta, într-un moment în care nu se ştie care va fi soarta revoluţiei libiene: va răsturna regimul dictatorial sau va fi înăbuşită în sânge?

Libia ne dă, peste timp, o lecţie severă. Mult cântata noastră revoluţie din decembrie 1989 nu ne-a oferit un exemplu de curaj precum cel al generalului Suleiman Mahmoud. Înainte de fuga lui Ceauşescu din sediul CC al PCR, niciun general al Armatei române nu a pronunţat, în public, cuvântul „tiran". Ba dimpotrivă, în zilele de 17-20 decembrie dădeau ordine criminale la Timişoara, iar până spre amiaza de 22 decembrie vorbeau trupelor despre „indicaţiile preţioase ale comandantului suprem". Unul nu s-a găsit să iasă în faţă, precum Suleiman Mahmoud, şi să zică: *vremea dictaturii a trecut, tiranul trebuie să plece!*

„Curajul" maxim, în acele zile, a fost ca un general (Stănculescu) să-şi pună piciorul în ghips, ceea ce nu l-a oprit ca patru ore mai târziu să accepte numirea, de către însuşi Ceauşescu, în funcţia de ministru al Apărării Naţionale! De pe lista „curajoşilor" n-au lipsit generalii Milea (care a preferat să-şi tragă un glonţ în piept decât să-l înfrunte pe Ceauşescu), Guşă, Roşu, Cheler, Topliceanu, Rus şi Voinea.

Ciudat este că, în România explozivă a anului 1989, n-au cârtit nici măcar generalii care abia aşteptau să-i ia gâtul lui Ceauşescu! Generali care conspirau de ani de zile împotriva conducătorului autoritar al statului, de la adăpostul statutului lor de agenţi sovietici. Unii dintre ei ştiau că Nicolae Ceauşescu va fi spulberat în acele zile, alţii se pregăteau să pună mâna pe putere, dar niciunul n-a avut curajul de a ieşi, măcar în seara de 21 sau în dimineaţa de 22 decembrie, cu o declaraţie tăioasă împotriva dictatorului. Să-i amintim aici pe generalii Nicolae Militaru, Vasile Ionel, Logofătu, Pancea, Pletos, Eftimescu şi Opruţă. Unii dintre ei, rezervişti la acea vreme, înfruntau ultimele zvârcoliri ale dictaturii scoţând de

la naftalină vechile uniforme de generali căzuţi în dizgraţie. E doar o paralelă între o ţară africană de nici 6 milioane de locuitori, terorizată de un satrap aflat la putere de 42 de ani, şi una europeană care avea 23 de milioane de locuitori, o dictatură de 24 de ani şi o imensă laşitate la nivel de generali.

24 februarie 2011

Iliescu şi Băsescu, părtaşi la o crimă istorică

Traian Băsescu a făcut luni un gest regretabil. În urma avizului CNSAS, şeful statului a semnat decretele pentru retragerea unor titluri (Luptător pentru Victoria Revoluţiei şi Erou-Martir al Revoluţiei Române) pentru doi foşti ofiţeri USLA: Gheorghe Trosca şi Eugen Trandafir Cotună.

Cei doi, alături de alţi şase „uslaşi", au murit în seara de 23 decembrie 1989, mitraliaţi în faţa Ministerului Apărării Naţionale, pe care fuseseră chemaţi să-l apere. Trosca era şeful Statului-Major al USLA, iar Cotună – şeful intervenţiei la aceeaşi unitate antiteroristă. Ordinul ucigaş a fost dat de generalul Nicolae Militaru, spionul sovietic abia instalat de Ion Iliescu la cârma Armatei române. În momentul masacrului, Iliescu se afla lângă Militaru, în interiorul MApN. Urmaşul lui Ceauşescu nu a făcut niciun gest de a opri crima lui Militaru sau, ulterior, de a-l pedepsi pe asasin.

Mă încăpăţânez să cred că, dacă ar fi cunoscut detaliile „cazului Trosca", Traian Băsescu nu ar fi semnat niciodată decretele împotriva „uslaşilor" morţi. Acestora li se impută, post-mortem, însăşi apartenenţa la o structură de contraspionaj a statului român de la începutul anilor '80: Direcţia de Contrainformaţii Militare din cadrul Securităţii. Această structură avea, printre altele, misiunea de a-i depista pe spionii străini din structurile militare ale României.

Colonelul Gheorghe Trosca avea o mare experienţă în contraspionaj. În 1978 contribuise decisiv la finalizarea dosarului „Corbii", prin care a fost dovedită apartenenţa generalului-colonel Nicolae Militaru, comandantul Armatei a II-a, la serviciul secret al Armatei sovietice (GRU). Prins în flagrant, Militaru a recunoscut trădarea în favoarea URSS, pretinzând însă că livrează informaţii secrete „unei ţări prietene", nu „unui inamic"! Ceauşescu l-a îndepărtat pe Militaru din Armată, trecându-l în economie.

În decembrie 1989, Trosca a plătit cu viaţa îndrăzneala de a fi deconspirat un agent sovietic. Acum, el mai plăteşte o dată. Poate că n-a fost erou al Revoluţiei, dar în mod cert a fost martir. Şi el, şi ceilalţi şapte „uslaşi" mitraliaţi, carbonizaţi şi batjocoriţi în faţa MApN. Să ne amintim: după execuţie, cadavrul lui Trosca a fost decapitat. Trupul său a stat câteva zile pe asfalt, iar capul i-a fost pus pe un TAB, cu limba scoasă şi cu o ţigară în colţul gurii. O mână diabolică a scris pe cadavre, cu majuscule, cuvântul infam: „TERORIST".

Nimeni nu va putea alunga durerea din sufletul văduvelor şi orfanilor acelei tragedii. O mică alinare a venit prin acordarea titlului de Erou-Martir al Revoluţiei Române. Pentru urmaşi, asta a însemnat şi o rentă lunară de două-trei mii de lei. Un binevenit ajutor pentru nişte femei rămase fără soţ, pentru nişte copii rămaşi fără tată.

Şi-acum, din cauza unei legi strâmbe, a unui CNSAS idiot şi a unui preşedinte care semnează ca primarul, dispare şi acea minimă formă de ajutor. Au certificate de revoluţionar tot felul de impostori, există destui ucigaşi transformaţi în eroi-martiri, dar pe nefericiţii „uslaşi" îi scoatem în afara legii doar pentru că, în calitate de ofiţeri de contraspionaj, au activat în Securitate (ca şi cum spionii trebuiau prinşi de coafeze sau de ţărani cooperatori). Aşa au procedat şi Iliescu–Militaru–Brucan–Voican–Lupoi–Cico–Brateş în decembrie 1989, când au trimis oameni la moarte cu eticheta „securist = terorist"!

2 martie 2011

Dreptate, ochii lui Trosca vor să te vadă!

Gestul lui Traian Băsescu de a retrage, prin decret, titlurile de Luptător pentru Victoria Revoluţiei şi Erou-Martir al

Revoluţiei Române pentru doi foşti ofiţeri USLA are toate datele unei decizii absurde. Gheorghe Trosca şi Eugen Trandafir Cotună au mai fost ciuruiţi o dată, la 21 de ani, două luni şi cinci zile după ce fuseseră mitraliaţi în faţa Ministerului Apărării Naţionale.

Celor doi luptători din Unitatea Specială de Luptă Antiteroristă li se impută, post-mortem, faptul că au activat în contraspionajul românesc la începutul anilor '80. Nicăieri în lume, depistarea spionilor nu se face gâdilându-i pe burtă. Dacă n-au depăşit cadrul legal al vremurilor respective, celor doi ofiţeri nu le poate fi imputat nimic. Până la urmă, asta era meseria lor: să asculte telefoane, să pună microfoane, să intercepteze corespondenţa, numai să-i „găbjească" pe agenţii străini (mulţi dintre ei, români get-beget). Nu le putem judeca faptele de atunci prin prisma legilor de acum!

Vai de neamul care-şi condamnă contraspionii şi îşi cinsteşte trădătorii! Carevasăzică, generalul Nicolae Militaru, temutul agent sovietic, a fost instalat de Ion Iliescu la cârma Armatei române pe 23 decembrie 1989, apoi s-a bucurat de o pensie liniştită în ciuda numeroaselor crime ordonate la Revoluţie. Ba mai mult, în toamna anului 1996 a fost lăsat să candideze la Preşedinţia României, fără să-l lustreze cineva, cândva, cumva.

În schimb, colonelul Gheorghe Trosca, ofiţerul care a documentat impecabil trădarea lui Militaru, a fost executat o dată în 1989 şi a doua oară în 2011. Ce-o fi mai grav: tu, cetăţean român, să fii agent sovietic sau agent român? Să te afli în slujba unei puteri străine sau în slujba ţării tale, fie ea şi comunistă? De parcă Uniunea Sovietică era o superbă democraţie, şi nu mama comunismului mondial, care ne-a impus şi nouă „ciuma roşie"...

Ce fel de revoluţie e aceea care lichidează contraspionajul ţării şi aduce „la butoane" agenţii unor puteri străine? Şi ce fel de ţară e aceea în care, şi după 21 de ani, morţii sunt răi, iar ucigaşii sunt buni?

Nu cunosc familiile celor opt „uslaşi" ucişi de Militaru sub ochii lui Iliescu, nu ştiu câţi copii au rămas orfani, câte soţii s-au trezit văduve, câţi părinţi îşi plâng şi acum durerea. Dar sunt sigur că renta primită ca urmaşi de eroi-martiri le era de mare ajutor. Acum, că au pierdut-o şi pe asta prin decret prezidenţial, tot ce le rămâne este să privească fotografiile din album şi să se întrebe, cu lacrimi în ochi: şi totuşi, pentru ce au murit...?

Pentru văduvele şi orfanii acelui măcel, seria loviturilor crunte nu s-a încheiat. Iliescu şi Militaru i-au lăsat fără capul familiei, Băsescu îi lasă fără sprijin financiar. Nici nu se gândea actualul preşedinte că va desăvârşi răul făcut de predecesorul său. Poate că, totuşi, o să se răzgândească...

Până atunci, ne va urmări pe toţi privirea aceea îngrozită şi mustrătoare, izvorâtă din doi ochi ce veghează, reci, deasupra unei ţigări înfipte în colţul gurii, totul distribuit pe un cap desprins de trunchi şi aşezat, batjocoritor, pe un TAB al bravei Armate române...

3 martie 2011

Aceşti revoluţionari care au înfrânt Revoluţia

Una dintre cele mai strâmbe legi din România este cea adoptată de Parlament pe 12 iulie 2004, promulgată de preşedintele Ion Iliescu câteva zile mai târziu şi publicată în Monitorul Oficial pe 20 iulie 2004. Istoria a reţinut-o drept Legea nr. 341/2004, atribuindu-i un titlu pompos: *Legea recunoştinţei faţă de eroii-martiri şi luptătorii care au contribuit la victoria Revoluţiei române din decembrie 1989*.

Sună bine, nu? Mai rău e când intri în „burta" legii şi îi descoperi aberaţiile. Curând ajungi la concluzia că acest act normativ a fost elaborat de nişte minţi diabolice, care promovează cu totul alte interese decât „recunoştinţa faţă de eroii-martiri". Confirmarea vine din realitate: marii beneficiari ai acestei legi nu au fost nici urmaşii eroilor-martiri, nici răniţii Revoluţiei, ci impostorii grupaţi în jurul lui Ion Iliescu. Aceştia au primit terenuri în zone de lux, „s-au învârtit" de

spații comerciale, au scăpat de impozite, au traficat certificate de revoluționar și încasează rente pe viață.

Faptul că o asemenea lege a fost promovată în 2004, la 14 ani de la *loviluție*, arată reaua-intenție a legiuitorului și complicitatea președintelui de atunci. În fond, legea din 2004 – aflată încă în vigoare – întărește privilegiile acordate impostorilor prin legile anterioare. Mai mult, introduce formulări interpretabile, care lasă aplicarea ei la bunul-plac al celor care o aplică.

La o analiză atentă, întreaga lege este aruncată în aer de o formulare prevăzută la Articolul 8: „De prevederile prezentei legi nu beneficiază (...) persoanele care au organizat, au acționat, au instigat și au luptat, sub orice formă, împotriva Revoluției".

Stop joc! În condițiile în care nici legea 341, nici vreun alt act normativ nu definește *Revoluția*, cine poate stabili unde începe și unde se termină aceasta? Mai departe: cine poate determina cu precizie dacă o anumită acțiune sau o anumită persoană a fost *de partea Revoluției* sau *împotriva Revoluției?*

Până de curând, nimeni nu s-a întrebat care a fost, de fapt, rolul unor lideri ai CFSN (Consiliul Frontului Salvării Naționale) în decembrie 1989. Părea lege de la Dumnezeu că *frontiștii* au fost părinții de necontestat ai Revoluției române. Și că tatăl lor, Ion Iliescu, a fost întâiul revoluționar al țării.

Între timp, eșafodajul minciunii s-a prăbușit. Din ruinele sale se ridică o întrebare îngrozitoare: și dacă marii noștri revoluționari au fost, de fapt, contrarevoluționari? Revoluția anticeaușistă s-a încheiat pe 22 decembrie, odată cu fuga și arestarea dictatorului. La această revoluție n-au existat nici Ion Iliescu, nici Silviu Brucan, Nicolae Militaru, Cico Dumitrescu, Mihai Lupoi sau Gelu Voican Voiculescu. Toți aceștia au intrat în scenă în după-amiaza de 22 decembrie, când elanul revoluționar amenința să spulbere întregul sistem comunist, nu doar clica lui Ceaușescu. Grupul pro-sovietic Iliescu–Militaru–Brucan a stopat acest „pericol" provocând o baie de sânge.

Și atunci, ce au fost acești indivizi: revoluționari sau contrarevoluționari? Iar dacă „au organizat, au acționat, au instigat și au luptat, sub orice formă, împotriva Revoluției" – cum scrie în Articolul 8 din Legea nr. 341/2004 –, de ce au beneficiat sau beneficiază ei de privilegiile statutului de revoluționar?

Dureros este că și acum, la 21 de ani de la Marea Diversiune, Institutul Revoluției Române – organism de stat, aflat în subordinea Senatului României – este condus de doi regizori ai tragediei din decembrie '89: Ion Iliescu și Gelu Voican Voiculescu.

9 martie 2011

Martirii sticlelor de vin

Revoluția s-a făcut și împotriva minciunii și a imposturii? Daaaaa??? Atunci, haideți să terminăm cu minciuna și cu impostura! Sunt prea de-ajuns 21 de ani de fals martiraj! Sunt prea multe cruci pe care scrie „erou martir"! Inflația de eroi, bine clocită propagandistic, diluează chiar și esența acestui termen, cuvenit celor care cu adevărat au murit eroic în lupta cu dictatura lui Ceaușescu sau cu teroriștii lui Iliescu.

Vreți adevăr? Vreți demnitate? Pregătiți-vă atunci pentru situații crude! Cereți-i primarului din Giurgiu să dea jos plăcuța pe care, deasupra a șase nume, scrie „Eroii Revoluției din 23 XII 1989"! Au murit, săracii, entuziaști și nevinovați. Dar nu asasinați mișelește de cruzii teroriști, ci călcați de mașina condusă de un șofer beat. Merită să le publicăm numele, spre veșnica lor pomenire: Adina Vasile, 15 ani, elevă; Teodor Cociș, 20 de ani, șofer; Iulian Manole, 23 de ani, fotbalist; Ion Cimpoieru, 38 de ani, tractorist; Gheorghe Văduva, 42 de ani, zidar; Traian Enache, 61 de ani, pensionar. Se aflau cu toții în stradă, bucurându-se că au scăpat de *tiranul Ceaușescu* – așa cum i se spunea mai nou la televizor – când a intrat în ei mașina fabricii de lapte. „Odiosul terorist" era Ion Zîmbrea, șofer în vârstă de 27 de ani. Procurorii au reconstituit cu exactitate cantitatea de alcool pe care o ingurgitase Zîmbrea înainte de a intra în mulțime: un pahar de vin roșu la cumnatul său, patru pahare de vin (tot roșu) acasă, un litru de vin alb

la uşa şefului său şi un pahar de vin (ei, aici avem un mister al Revoluţiei: nu ştim culoarea vinului!) la naşul său.

Cele şase victime au lăsat în urma lor durere nesfârşită şi inimi împietrite, dar nu sunt eroi ai Revoluţiei! Astfel de accidente se petrec zilnic pe şoselele României. Oameni nevinovaţi spulberaţi de şoferi bezmetici. Şi nu sunt eroi martiri ai vreunei revoluţii.

Serialul „Misterele Revoluţiei" este abia la început. De-a lungul lui veţi descoperi tot felul de eroi martiri. Unii au fost împuşcaţi după ce trăseseră ca la balamuc, omorând în stânga şi-n dreapta. Altul s-a cocoţat pe acoperiş pentru a fixa antena, a căzut şi a murit. Acum are plăcuţă de erou martir. Ce să mai spunem de patriotul care, în entuziasmul general, a furat un televizor din Judeţeana de Partid, a rupt-o la fugă ca să nu i-l ia alţii, s-a împiedicat şi a dat cu capul de bordură, iar televizorul, ticălosul, a venit peste el ca un bolovan?! Moartea a fost instantanee, iar martiriul asigurat.

Mai există şi categoria luptătorilor pentru victoria Revoluţiei, oameni care trăiesc şi pe care-i plătim pentru vitejia lor. Unul s-a rănit la mână când tăia porcul; i-a scăpat cuţitul şi a căpătat astfel o rană revoluţionară; trei martori oneşti au declarat sub jurământ că porcul avea o privire de mercenar arab. Un alt patriot şi-a scos certificat de luptător pe baza unui cucui terorist ivit în frunte, pe când deschidea sticla de şampanie; lovitura dopului a fost necruţătoare.

Revoluţia s-a făcut pentru a elimina minciuna şi impostura? Atunci să despărţim Revoluţia de minciună şi de impostură! Avem eroi adevăraţi, avem martiri adevăraţi. Să-i separăm de mincinoşi, să-i despărţim de impostori! Este omagiul suprem pe care-l putem aduce unor oameni care chiar şi-au riscat viaţa pentru libertate.

30 aprilie 2011

Cu degetul pe trăgaci

A fost nevoie să treacă 21 de ani pentru ca un om care a ucis la Revoluţie să facă spovedanie publică. Nu în sufragerie, nu în cartier, ci în faţa naţiunii. Se numeşte Pompiliu Biolan, are 60 de ani şi trăieşte cu povara de a fi ucis crezând că face bine. Un terorist mai puţin, o şansă în plus pentru popor – şi-a zis atunci inginerul-maior de 39 de ani. Dar a greşit cumplit, iar asta îl va urmări toată viaţa.

La Revoluţie, Biolan a coordonat Gărzile Patriotice care păzeau uzina Progresul din Brăila. De cine o păzeau? De terorişti, evident. Când toată ţara lupta eroic cu inamicul invizibil, despre care la televizor se spunea că este feroce şi însetat de sânge, nu se cădea ca un bărbat puternic să stea deoparte. Pompiliu Biolan nu a vrut să fie laş. Căutând statutul de erou, a devenit ucigaş.

„Pe 24 decembrie a venit la poarta uzinei un grup de oameni din cartier. Spuneau că la apartamentul unui fost miliţian, Dumitru Preoteasa, s-au cărat mai multe lăzi cu muniţie. Mi-au arătat dimensiunile cutiilor şi am dedus că ar putea fi zincuri cu gloanţe. Pe fondul acelei nebunii am mers să văd despre ce este vorba. Am ajuns la bloc, am sunat la uşă şi am spus că sunt de la Armată. Niciun răspuns. Au ieşit vecinii de etaj şi mi-au spus că acasă e bătrânul Preoteasa, cu soţia, nora şi nepotul. Un vecin a strigat şi el la uşă, dar nimic. A mai apărut şi o patrulă de Gărzi Patriotice, de la o uzină din apropiere. Aveam un pistol Carpaţi. Am strigat: «Deschide, că trag!». Şi am tras un foc lângă broască. Un băiat de la Gărzile Patriotice, speriat şi el, m-a întrebat: «Ce fac, trag?». Şi eu, prost, am zis: «Trage!»".

Biolan şi camarazii săi erau convinşi că bătrânul din spatele uşii este înarmat până în dinţi. Doar era fost miliţian, iar fiul său lucra şi el la Miliţie... Şi cum la televizor se spunea clar că securiştii... ba chiar şi miliţienii... ar cam fi terorişti...

Dar, şoc: după rafala de mitralieră a luptătorului de la Gărzile Patriotice, Dumitru Preoteasa, grav rănit, a deschis uşa. De cum l-a văzut, Biolan şi-a dat seama de greşeala comisă. La percheziţie, „lăzile cu muniţie" s-au dovedit a fi cadouri de Crăciun.

Preoteasa (57 de ani) a murit a doua zi. Soţia sa a fost mai norocoasă, fiind lovită doar de un glonţ în mână.

Într-un bloc întunecat, în plină isterie teroristă, s-au trezit faţă-n faţă oameni care se temeau unii de alţii. Biolan şi tinerii din Gărzile Patriotice erau convinşi că în spatele uşii se afla un terorist nemilos. Preoteasa credea că este asaltat de terorişti. S-a uitat pe vizor, în tăcere, şi a fost mitraliat.

Pensionarul n-a răspuns şi n-a deschis *de frică*. Revoluţionarii, la rândul lor, au tras *de frică*. Fiecăruia îi era o teamă cumplită să nu tragă celălalt primul. De aceea, Biolan a tras orbeşte, mişeleşte, nebuneşte.

Biolan n-a făcut nicio zi de puşcărie, deşi recunoaşte: „Eu am condus acţiunea şi am dat acel ordin de tragere. Îmi pare rău pentru viaţa acelui om. Dar nu trebuie să judeci niciodată o situaţie scoţând-o din context. Dacă acum, pe timp de pace, m-aş duce la uşa cuiva cu mitraliera şi aş trage, da, ar fi crimă. Dar atunci era cu totul altceva".

Nici tinerii din Gărzile Patriotice n-au fost condamnaţi. Primul impuls e să te revolţi. Dar apoi te pui în situaţia lor, în data de 24 decembrie 1989, când trebuia să tragi repede ca să nu fii tu cel împuşcat...

Dacă n-aş fi trăit acele zile „la puls 200", nu l-aş înţelege pe Pompiliu Biolan. Dar nu pot uita că şi eu am stat cu degetul pe trăgaci. Atâta doar că am fost mai norocos. Despre asta şi despre adevăraţii criminali de la Revoluţie, în ziarul de mâine.

9 mai 2011

La revoluţie! La revoluţie!

Pe 22 decembrie 1989, când la televizor s-a anunţat că „dictatorul a fugit", tocmai făcusem pomana porcului şi pusesem de o miuţă în spatele grădinii. Strigătul speriat al unei vecine, în liniştea uliţei, m-a aruncat direct în faţa televizorului – alb-negru, pe lămpi –, de care nu m-am desprins până în dimineaţa de 23. Am văzut, am auzit şi am notat totul, ca un disperat, de parcă eram martor la răstignirea Mântuitorului şi voiam să contribui cu propria-mi evanghelie la viitoarea Sfântă Scriptură. Atunci notam doar pentru mine, mai întâi într-un carneţel, apoi într-un caiet şcolar şi în cele din urmă într-un caiet studenţesc. Nu ştiam că peste ani voi face acelaşi lucru, dar pentru o ţară întreagă. Şi pentru nevoia universală de adevăr.

A doua zi, nedormit şi hipnotizat de ceea ce văzusem la televizor, aveam un singur gând: *la revoluţie, la revoluţie!* Am încercat să mobilizez forţele patriote de pe uliţă pentru a apăra comuna de terorişti. Se zvonea că Dăscălescu, prim-ministrul lui Ceauşescu, e ascuns în munţii Gorjului şi se pregăteşte să atace punctele vitale din satele submontane: primăria, şcoala, dispensarul, alimentara şi biserica. Tot ce-am reuşit a fost să constat că Miliţia, prin cei doi reprezentanţi ai săi din comună, trecuse de partea poporului. Pe Dăscălescu n-a fost chip să-l găsesc, oricât am scotocit prin văioage.

Am luat o ocazie şi am plecat la Târgu-Jiu. Acolo, în faţa Judeţenei de Partid, puhoi de lume. Cei mai curajoşi dintre gorjeni îi scoteau ochii sau îi puneau mustăţi lui Ceauşescu, în tablouri pe care apoi le aruncau de la balcon: *zvârrrrr!* Şi *uraaaaa!* Şi *oléeeee!* Alţii, mai creativi, îi puneau colţi de vampir. Odată aterizate în piaţă, tablourile aveau aceeaşi soartă ca volumele de omagii: erau arse pe rug.

Eram de-a dreptul entuziasmat. Îi priveam pe cei de la balcon cu o admiraţie aproape religioasă. Eram chiar mândru că sunt contemporan cu ei şi cu acele vremuri revoluţionare. Bucuria mi-a fost stricată de Pedro, vechiul meu coleg şi prieten, care cunoştea bine Târgu-Jiul. El mi-a spus că ăla cu portavocea e avocat şi a fost închis pentru trafic de influenţă, că aia care strigă *„Libertate! Libertate!"* e doctoriţă şi a fost arestată pentru luare de mită... Veniseră din arestul Miliţiei direct la balcon. *Ei bine, dar în balcon se află vreunul care nu e puşcăriaş?*, l-am întrebat eu, naiv. *S-ar putea să fie vreo trei pe care nu-i cunosc*, mi-a răspuns Pedro. Şi balconul gemea de lume...

Dezamăgit, am hotărât să plec la Bucureşti. Iar Pedro a zis că merge cu mine. Am urcat în primul tren, am schimbat la Filiaşi, iar după-amiază – era încă lumină – am coborât în Gara Basarab. De acolo am mers pe jos prin Grozăveşti şi am ţinut-o

de-a lungul Dâmboviţei până la intrarea în Politehnică. Ne ţineam departe de căminele studenţeşti, pentru că ştiam – tot de la televizor – că au fost minate de terorişti şi oricând pot sări în aer.

La facultate ne aşteptau zile eroice şi tembele. Convinşi că luptăm cu teroriştii, era să ne ciuruim unii pe alţii. Dacă m-aş lua după ce povesteam în primii ani de după Revoluţie, chiar am împuşcat vreo doi terorişti. Un miliţian şi, probabil, un securist (l-am recunoscut după uitătură). Dar despre astea, în ziarul de mâine.

10 mai 2011

Am fost vânător de fantome

În seara de 31 decembrie 1989, când m-am întors acasă, în Brădicenii Gorjului, după o absenţă nemotivată de opt zile, ai mei mă priveau ca pe o fantomă. Atâţia cunoscători de pe uliţă le spuseseră că sigur am murit eroic, pentru că – *i-auzi ce spune la televizor!* – sinistrul dictator şi clica sa de terorişti au făcut peste 60.000 de victime, încât mai era puţin şi mi se pregătea parastasul. Dar am apărut pe uliţă ca un moroi – aşa se spune pe la mine, prin Oltenia –, pe un întuneric ca smoala, în timp ce dinspre capul satului se auzeau colindătorii. *Ce bine e să mergi cu Pluguşorul*, mi-am zis. *Suni din zurgălăi, nu tragi cu mitraliera...*

Mai grea decât întâlnirea cu teroriştii, din cele opt zile de păzit Politehnica bucureşteană, a fost revederea cu cei ce mă aşteptau acasă. Nu găseau nicio noimă în plecarea mea „la revoluţie". *Puteau să te împuşte*, mi-au zis, cu o logică zdrobitoare. *Ei, să mă împuşte... Mai bine i-am împuşcat eu pe ei!*

Şi le-am povestit cele mai palpitante întâmplări inventate vreodată. Cum veneau teroriştii pe după căminele studenţeşti din Regie, cu ditamai puşcoacele, cu veste antiglonţ şi cu ochelari în infraroşu. Şi cum i-am aşteptat după nişte boscheţi, pe malul Dâmboviţei, în faţa cantinei R1. Iar când au vrut să ne facă zob cu armele lor infernale, *pac!*, am doborât unul. Şi iar *pac!*, l-am dat gata pe altul. Unuia i-am tras drept în frunte, am precizat eu. Era terorist-miliţian, nu încape îndoială. Iar celuilalt i-am tras în inimă. Aici nu mai sunt sigur, dar cred că era securist. Aşa mi s-a părut după uitătură. În orice caz, era terorist, deci trebuia să moară.

De ce am croşetat povestea asta? Simplu: pentru că îmi era ruşine să vin acasă, după opt zile de revoluţie *în care au murit peste 60.000 de români* (aşa ştiam atunci), şi să spun că n-am împuşcat niciun terorist. Mi se părea că, într-o ţară plină de eroi, aş fi trecut drept cel mai mare tolomac. Să ai 21 de ani, armata făcută la paraşutism, să ţi se dea pe mână un pistol-mitralieră cu 120 de cartuşe şi să nu pui umărul la victoria Revoluţiei...

După vreo doi ani, le-am spus alor mei adevărul. Nu mi s-au părut dezamăgiţi, ci mai degrabă uşuraţi. Parcă li se luase o piatră de pe inimă. *Lasă, mamă, că-i mai bine aşa; terorişti-terorişti, dar poate că aveau şi ei copii de crescut...* Doar eu mă simţeam aiurea, aşa, golit de orice urmă de vitejie...

Adevărul este că am avut noroc. În Politehnica noastră, unde eram student în anul II, n-am avut parte de nicio diversiune majoră. O singură dată era să clacăm: când o tânără – pe care n-o cunoşteam şi pe care nici n-am mai văzut-o vreodată – a început să strige în holul facultăţii: *teroriştii au ocupat Metalurgia!* Am fugit la decanat, am pus mâna pe arme şi ne-am instalat în posturile de tragere. Din spatele zidurilor de beton urmăream, prin câte-un ochi de geam, orice mişcare din clădirea Facultăţii de Metalurgie, de care ne despărţeau vreo trei sute de metri. Dacă vreunul de acolo trăgea un foc accidental sau dacă vreo maşină accelera imprudent în zonă, ar fi ieşit măcel. Eram nu doar cu nervii întinşi, ci şi cu mâna pe trăgaci. Un fior şi mai puternic m-a scuturat câteva zile mai târziu, când am aflat că şi la Metalurgie se făcuse, cam în acelaşi timp, un anunţ similar: *teroriştii au ocupat TCM-ul!*

Spre liniştea mea trecută, actuală şi viitoare, la Revoluţie n-am tras niciun glonţ. Am primit sub semnătură 120, am predat sub semnătură 120. Iar de căminele din Regie nici nu m-am apropiat în acele zile, pentru că *se ştia* – evident, fals –

că toate „P"-urile (inclusiv P19, în care eram cazat de un an şi ceva) fuseseră minate de terorişti.

Abia mulţi ani după aceea am înţeles că marii terorişti nu se aflau nici prin Politehnică, nici prin boscheţi sau pe străzi, ci la televizor. Ne chemau pe noi de la pomana porcului, ne puneau arma-n braţe şi ne întărâtau prin anunţuri mincinoase, băgându-ne frica-n oase.

Aveau nevoie de carne de tun. Era şi pentru ei, într-un fel, pomana porcului.

11 mai 2011

Noua revoluţie a lui Ion I.

„Realegerea lui Traian Băsescu este o ruşine pentru electoratul român!", a tunat Ion Iliescu, sâmbătă, la Braşov, în faţa a peste 200 de revoluţionari arondaţi PSD.

În oraşul de sub Tâmpa s-a desfăşurat Conferinţa Naţională a Blocului Naţional al Revoluţionarilor (BNR), organizaţie de viteji şi impostori al cărei preşedinte de onoare este însuşi Ion Iliescu. Acesta a îndemnat la o schimbare politică similară celei din urmă cu 21 de ani şi cinci luni, menţionând că „trebuie reanimat spiritul din decembrie 1989".

„Spiritul din decembrie 1989" a spus? Păi, haideţi să-l reînviem împreună! Dar pentru asta trebuie să-l aducem de acasă pe Teodor Brateş, care are deja 21 de ani de pensie. Fără minciunile sale criminale – „securiştii au otrăvit apa la Sibiu, Timişoara", „au pus bombe aici, la Televiziune, să sărim în aer", „terorişti cu blindate vin spre Televiziune", „trei camioane cu terorişti se îndreaptă spre Aeroportul Otopeni" –, furia revoluţionară s-ar fi declanşat mai greu.

Apoi, trebuie înviaţi Silviu Brucan şi Nicolae Militaru. Primul este – era – expert în manipulare prin televiziune, iar fără el îi va fi greu şi lui Brateş. Ce „strâmbe" să bage pe post? Ce bileţele să citească? Mai ales că nici Dan Marţian, producătorul discret de ştiri otrăvite, nu se mai află printre noi...

Nicolae Militaru, generalul bolnav de sovietită, este o piesă esenţială. Nimeni nu-l poate egala în cinism, cruzime, porniri criminale. Doar el e în stare să trimită la moarte sute de oameni pentru că „aşa e la revoluţie". Setea sa de sânge nu are corespondent în Armata română de astăzi, construită după principiile NATO. Iar dintre bătrânii generali şcoliţi la Moscova anilor '50, cei educaţi să mănânce ficat crud, nu mai ai pe cine conta. Unii s-au dus, alţii îşi tratează reumatismul.

Dar pentru o revoluţie precum cea din '89 mai este nevoie de câteva piese grele. Gelu Voican Voiculescu trebuie să-şi scoată de la naftalină costumul kaki şi kalaşnikovul, iar pentru a-şi reface barba sură mai are nevoie de două-trei luni. Ce mai contează câteva luni după ce ai îndurat atâta amar de vreme tirania lui Băsescu?!

Nimic fără Lupoi, nimic fără Cico! Fostul căpitan/ministru/senator (FSN/PRM/PNL) şi fostul contraamiral/consilier prezidenţial (al lui Iliescu, bineînţeles) sunt de neînlocuit în a da ordine tembele, prin televizor, Armatei române.

Generalul Stănculescu va fi adus direct de la Jilava, pentru a superviza cineva, profesionist, măcelul de la Sibiu. Şi pentru a avea cine să facă avioane de hârtie în timpul procesului Băseştilor, la Târgovişte.

Petre Roman va îmbrăca din nou puloverul revoluţionar (tricotat de Mioara... sau de Silvia...) şi va declara că a fost la baricadă, chiar dacă nu va fi nicio baricadă. Îl vor vedea pe el nişte studenţi, în declaraţii ulterioare, iar Brucan îl va propune prim-ministru.

Şi totuşi, chiar dacă toţi aceştia vor fi aduşi de la pensie sau din cavouri de eroi ai patriei, tot nu va fi suficient. Mai e nevoie de ceva: de măreaţa Uniune Sovietică. Dar dacă trebuie, o refacem şi pe ea, lipind cu aracet cele 15 republici, numai să-şi împlinească visul (mai ceva decât la „Dansez pentru tine") fiul revoluţionar al unui patriot, el însuşi patriot – Ion Iliescu!

Vedeţi de ce e nevoie de Teodor Brateş? Cine-i mai poate face o prezentare atât de frumoasă unui patriot şcolit la Moscova şi călit în lupta cu regimul burghezo-moşieresc?

17 mai 2011

Autodenunţul lui Ion Iliescu

„CEDO este o instanţă care e în afara realităţilor istorice!", a decretat Ion Iliescu, revoltat că o instanţă europeană a deschis calea judecăţii drepte şi obligatorii pentru crimele din decembrie 1989. Bătrânul stalinist a completat: „Autorităţile europene nu ar trebui să ia în seamă obrăzniciile lui Doru Mărieş şi ale celor ca el".

Haideţi să vedem în ce constau „obrăzniciile lui Mărieş şi ale celor ca el". Doru Mărieş, preşedintele Asociaţiei „21 Decembrie 1989", a îndrăznit să se adreseze Curţii Europene a Drepturilor Omului (CEDO) pentru că statul român, prin SRI, a încălcat articolele 3 şi 8 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (tratamente inumane sau degradante, respectiv dreptul la respectarea vieţii private şi de familie). Se întâmpla în 1990, în plin regim Iliescu, când la cârma SRI se afla Virgil Măgureanu, tovarăşul de comploturi şi de diversiuni al lui Ion Iliescu. Decizia Curţii Europene: statul român trebuie să-i plătească lui Mărieş despăgubiri de 6.000 de euro.

Ceilalţi autori de „obrăznicii", care şi-au căutat dreptatea la CEDO, sunt soţii Elena şi Nicolae Vlase, părinţii unui tânăr împuşcat la Braşov pe 25 decembrie 1989. Aceştia au reclamat absenţa anchetei efective privind decesul fiului lor, Nicuşor Vlase, şi – demonstrând încălcarea articolului 2 din Convenţia Drepturilor Omului – au obţinut despăgubiri de 15.000 de euro.

„Curtea nu poate accepta că o anchetă este efectivă dacă se încheie având ca efect prescrierea responsabilităţii penale, în timp ce autorităţile au fost inactive. Amnistia este incompatibilă cu datoria pe care o are statul", se arată în decizia Curţii de la Strasbourg, dată în urmă cu câteva zile. Altfel

spus, răspunderea pentru crimele din decembrie 1989 nu se prescrie niciodată.

Aceste fraze trebuie să fi fost receptate de Ion Iliescu ca nişte cuţite înfipte în inima sa de patriot moscovit. Cum altfel ar putea fi interpretată reacţia viscerală a fostului preşedinte? Să mai citim o dată: „CEDO este o instanţă care e în afara realităţilor istorice!". Exact aşa le spune Ion Iliescu tuturor celor care contestă „teoria emanaţiei", conform căreia el s-a născut din spuma Revoluţiei (deşi este evident că a fost crescut în incubatorul sovietic).

Când se înfurie, Ion Iliescu îşi pierde complet uzul raţiunii. Pe când era preşedintele României, zicea că „proprietatea e un moft", asmuţindu-i pe mujici împotriva „noilor moşieri" şi pe chiriaşi împotriva proprietarilor. Apoi le-a dat indicaţii judecătorilor să nu mai retrocedeze casele naţionalizate către foştii proprietari, deşi legea spunea exact pe dos. Acum merge mai departe: se răţoieşte la Justiţia europeană, furios că nu poate s-o dreseze precum pe cea românească în anii săi de glorie.

Neputinţa de a îngenunchea Justiţia îl împinge pe Ion Iliescu la o altă neghiobie. Prin reacţia sa iritată la adresa CEDO, emanatul loviturii de stat spune întregii lumi că nu este de acord să fie judecate dosarele Revoluţiei. Şi că ucigaşii din decembrie '89 trebuie să scape basma curată. Este o atitudine perfect consecventă a lui Ion Iliescu, care în nenumăratele sale mandate de preşedinte a făcut tot posibilul să-i salveze pe asasini, supunând Justiţia şi, în situaţii-limită, apelând la graţieri.

Ion Iliescu se autodenunţă cu o seninătate uluitoare. Nu vrea „la cremenal" şi gata. Dacă e curat ca lacrima, de ce s-o teme de judecată? Îşi apără propria piele sau o apără şi pe a altora? Până una-alta, îi amintim bilanţul echipei sale de „emanaţi": aproape 1.000 de morţi şi peste 3.000 de răniţi. Sunt şi astea nişte *realităţi istorice*...

27 mai 2011

Amnezia lui Dumitru Mazilu

Dumitru Mazilu a scos recent o cărticică de vreo 120 de pagini, intitulată vitejeşte „Revoluţia română – zile şi nopţi de dramatism şi speranţă".

Cum Mazilu a fost unul dintre personajele centrale din decembrie 1989, dovadă funcţia de prim-vicepreşedinte căpătată în Frontul Salvării Naţionale (FSN), volumul ar fi putut avea un destin memorabil. Cu o condiţie: să fie o lucrare serioasă. Şi dimensiunile, şi abordarea propagandistică, într-o impecabilă limbă de lemn, nu-i dau însă vreo şansă de a ajunge la cititori. Cartea este efectiv un rebut.

Dar nu impotenţa publicistică a lui Dumitru Mazilu şochează, cât oportunismul său greţos. În 1991, fostul colonel de Securitate publica un volum plin de nerv: „Revoluţia furată". O adevărată mărturie istorică, pigmentată cu informaţii care-i descalificau pe unii „emanaţi" ai Revoluţiei, precum Ion Iliescu şi Silviu Brucan.

Între timp, Mazilu şi-a reconsiderat poziţia faţă de tovarăşii săi din FSN. Şi-a şters din minte toate nenorocirile de care-i acuza pe aceştia, ajutat fiind şi de funcţiile publice pe care i le-a dat, generos, Ion Iliescu. De una beneficiază pe viaţă: membru în Colegiul Naţional al Institutului Revoluţiei Române din Decembrie (IRRD).

În noua sa carte, Dumitru Mazilu nu mai scrie un cuvânt despre „firul roşu" cu sovieticii, despre cursele cu TAB-ul spre Ambasada URSS, despre coteria Brucan-Iliescu-Militaru sau apariţiile dubioase ale „teroriştilor". Le-a uitat pe toate. Acum ştie doar atât: eroicul popor român l-a doborât pe Ceauşescu, iar un grup de patrioţi, în frunte cu Ion Iliescu şi – evident – cu Dumitru Mazilu, l-a condus cu pricepere şi cu spirit de sacrificiu spre democraţie.

Cum din maculatura tipărită în 2011 nu putem cita nimic, să revenim la cartea din 1991. Mai exact, la un episod petrecut în dimineaţa zilei de 23 decembrie 1989.

„La un moment dat, mi-am dat seama că rămăsesem singur în camera imensă a Directorului general al Televiziunii. (...) În acele clipe nu ştiam că în aceeaşi clădire şi la acelaşi etaj se afla o altă încăpere dotată cu mijloace de comunicaţie similare. Am constatat că acolo se aflau Ion Iliescu, Silviu Brucan, Petre Roman şi alţii. (...) Când am intrat, Ion Iliescu le spunea celor prezenţi că se impune să părăsim staţia de televiziune, urmând să ne fixăm Comandamentul într-un loc mai sigur... În câteva minute, un colonel de la MApN ne-a informat că TAB-urile ne aşteaptă. (...) Când am ajuns la ieşire, am observat că unul din TAB-uri tocmai pleca. Ne-am apropiat târâş de al doilea TAB. (...) TAB-ul s-a pus în mişcare. După câteva minute, ofiţerul ne-a adus la cunoştinţă că «mai avem puţin şi ajungem». L-am întrebat pe tânărul ofiţer unde mergem, iar el mi-a răspuns imediat: «Mergem la Ambasada Sovietică!». «De ce la Ambasada Sovietică?», l-am întrebat eu. «Păi, acolo au plecat ceilalţi», ne răspunseră militarii din TAB... Eram deja pe Şoseaua Kiseleff, în apropierea Ambasadei URSS. Clipele se scurgeau cu repeziciune, iar aceeaşi întrebare îmi sfredelea creierul: «De ce la Ambasada Sovietică?», «Cine luase o asemenea hotărâre şi de ce?». (...) Am înţeles că o asemenea opţiune nu putea fi acceptată. I-am cerut ofiţerului să oprească, să întoarcă TAB-ul şi să ne ducă la Comandamentul din fostul Comitet Central, unde am ajuns în jurul orelor 8.30-9.00".

Aşadar, mergeau la sovietici... Între timp au dispărut şi URSS, şi amintirile lui Dumitru Mazilu...

5 iunie 2011

Iliescu *forever*

Cine sunt aleşii pe viaţă ai României? Două personaje: Patriarhul şi Ion Iliescu. Un drept-credincios şi un liber-cugetător.

Primul, cu voia lui Dumnezeu, conduce Biserica Ortodoxă Română. Celălalt, în ultimele sale zile de şef al statului

(decembrie 2004), a înfiinţat Institutul Revoluţiei Române din Decembrie 1989 (IRRD), în fruntea căruia s-a instalat cu „mandat permanent" (cum a scris în lege). De-acolo mai poate fi scos doar cu picioarele înainte, poziţie în care – zicea odată – va ieşi şi din politică.

Neruşinarea bătrânului bolşevic atinge cote greu de imaginat. După ce a făcut măcel în decembrie '89, împreună cu echipa lui de „emanaţi", s-a cocoţat definitiv pe mormintele martirilor, adjudecându-şi – prin lege semnată de el însuşi – dreptul exclusiv de a scrie istoria Revoluţiei! Alături îi sunt oamenii care au avut roluri sinistre în decembrie 1989 şi de-a lungul întregului an 1990, de la Gelu Voican Voiculescu la Petre Roman şi de la Cico Dumitrescu la Sergiu Nicolaescu.

Măcar pentru că au fost „jucători" la Revoluţie, aceştia nu pot fi şi „arbitri". Istoria nu poate fi scrisă de actorii ei, ci de istorici, scriitori, ziarişti etc. Ca să te încrâncenezi să impui, în numele statului român, propria-ţi versiune despre propriile-ţi fapte, trebuie să fie la mijloc o mare miză. De exemplu, ascunderea unor fapte oribile. Iar la nivel istoric, impunerea termenului de Revoluţie pentru o evidentă contrarevoluţie. Să nu uităm: la apariţia „emanaţilor", Revoluţia oamenilor curaţi se terminase, poporul biruise, iar Ceauşescu nu mai avea nicio putere.

În primii săi şapte ani de funcţionare, IRRD a tocat, din bani publici, 11.244.000 de lei, adică aproape trei milioane de euro. În contul acestor bani, nu a făcut nici cea mai mică dezvăluire despre obiectul existenţei sale: Revoluţia din 1989. Doar veşnica bălmăjeală cu care ne-a obişnuit Ion Iliescu, ale cărui idei ciuce sunt îmbrăţişate cu voioşie chiar şi de oameni care la un moment dat vorbeau despre „revoluţia furată" şi despre „manevrele bolşevice" ale lui Ion Iliescu: Dumitru Mazilu, Petre Roman, Claudiu Iordache. Au revenit însă în front şi acum cântă aria minciunii.

Ca şi cum tocarea absolut inutilă a acestor bani n-ar fi fost suficientă, acelaşi Ion Iliescu a inventat şi monstruoasa armată de revoluţionari-impostori, care au supt de la bugetul de stat, până acum, sume de ordinul sutelor de milioane de

euro. În schimb, nici Iliescu, nici tovarăşii săi de „emanaţie" şi nici zecile de mii de impostori cu certificat de revoluţionar n-au adus vreo contribuţie la aflarea adevărului despre decembrie '89. Cu toţii au ridicat un homeric cor al minciunii, care să le acopere diversiunea, crima şi impostura.

8 iulie 2011

Iată-mă şi complotist!

Am trăit s-o aud şi pe asta: Ion Iliescu strigă că i se fură Revoluţia şi arată cu degetul spre complotişti!

După ce ani în şir a fost acuzat că a furat Revoluţia şi că a complotat în cadrul unui grup filosovietic pentru a-l răsturna pe Ceauşescu şi pentru a lua el puterea, Marele Emanat face o piruetă spectaculoasă şi răspunde cu dibăcia unui vechi activist.

Sigur că nimeni nu-şi poate apropria teribilul decembrie 1989, aceea e o pagină de istorie pe care ne tot străduim s-o elucidăm, dar Ion Iliescu se referă la ceva mult mai aproape de preocupările sale actuale: Institutul Revoluţiei Române din Decembrie 1989 (IRRD). Mai exact, intenţia Guvernului – anunţată de ministrul de Externe, Teodor Baconschi – de a desfiinţa această instituţie bugetofagă şi inutilă şi de a prelua întreaga cercetare în cadrul unui muzeu naţional al dictaturii comuniste.

În şase ani şi jumătate, IRRD a înghiţit aproape trei milioane de euro din bani publici şi nu a mişcat nici măcar un deget în direcţia adevărului istoric. Ba, dimpotrivă, singura sa preocupare a fost aceea de a-i combate violent pe cei care şi-au permis să sape la rădăcinile Revoluţiei şi să-i pună la îndoială spontaneitatea.

Rugat luni de un redactor de la „Adevărul" să comenteze anunţata desfiinţare a IRRD, Ion Iliescu i-a răspuns astfel: „Este o ticăloşie fără margini, la care aţi contribuit şi dvs., şi redactorul-şef al dvs.! De ce vă miră această iniţiativă?! Sunteţi parte a acestui complot, ar trebui să vă bucuraţi acum!".

Nu ştiu dacă reporterul s-a bucurat sau nu, dar eu vă spun sincer că trăiesc o mare bucurie. Dacă n-am reuşit încă, prin investigaţiile făcute împreună cu colegii mei, să determinăm Justiţia să-i judece pe ucigaşii de la Revoluţie şi pe instigatorii lor, măcar să nu-i mai vedem „cercetând" Revoluţia pe banii noştri! Nu de alta, dar suntem într-un absurd mai mare decât cel de pe vremea lui Ceauşescu: în timp ce Nea Nicu măsluia istoria vremurilor sale chiar în timp ce domnea, Nea Nelu falsifică istoria vitejiei sale revoluţionare la şapte ani de când a pierdut puterea.

Ieri, prin Agerpres, Ion Iliescu a venit cu niscaiva completări: „Ei vor să unească totul sub sceptrul lui Vladimir Tismăneanu şi să desfiinţeze în acest fel Institutul Revoluţiei Române. Ăsta-i gândul lor. E o ticăloşie ordinară, care a fost susţinută printr-o campanie de «Adevărul», şi Baconschi este instrumentul acestei ticăloşii. Vor să desfiinţeze Institutul Revoluţiei Române şi să preia Tismăneanu toată cercetarea".

Iată-ne, aşadar, şi complotişti! Ar trebui să-i mulţumim lui Ion Iliescu: este primul personaj public care recunoaşte contribuţia „Adevărului" la spargerea monopolului iliescian asupra unei Revoluţii în care, deşi am numărat 1.116 morţi, gloanţele n-au atins niciun emanat.

Indiferent cui i-ar fi încredinţate fonduri pentru a cerceta, de aici înainte, misterele şi crimele Revoluţiei, va fi infinit mai bine, mai corect şi mai decent decât menţinerea acestei misiuni istorice în mâinile găştii lui Ion Iliescu.

13 iulie 2011

Pomanagii fără ruşine

Nici n-a apucat premierul Emil Boc să zică două fraze despre reducerea privilegiilor acordate în prezent „revoluţionarilor", că s-a şi stârnit gâlceava.

Deocamdată, câteva asociaţii de revoluţionari doar au mârâit. Dar ameninţările le scapă printre dinţi, iar şantajul strigă din gâtlejurile bine hrănite ale unor profitori.

Sunt oameni care de 21 de ani nu fac nimic, doar încasează bani frumoşi de la bugetul de stat. Mai dau câte-un comunicat, mai trimit câte-o scrisoare deschisă, mai organizează câte-o comemorare. Adevărata utilitate şi-o arată în campaniile electorale, când unii lucrează pentru PSD, iar alţii pentru PDL – cele două vlăstare răsărite din trunchiul putregăit al FSN.

Îi numim „revoluţionari" pentru că şi-au tras un certificat în acest sens. Alte sute de mii de oameni au merite egale sau poate mai mari decât ei, dar nu s-au repezit la certificatele aducătoare de privilegii. Aceia de ce n-ar fi revoluţionari? Pentru că au mai mult bun-simţ? Pentru că nu au renunţat la demnitate?

Unii „revoluţionari" au luptat şi continuă să lupte pentru adevăr. Dar o fac pe banii noştri, fără să ne întrebe dacă suntem de acord să-i plătim sau nu. Corect ar fi să-şi facă ONG-uri şi să bată din uşă în uşă pentru a-i convinge pe oameni să-i susţină financiar, aşa cum fac militanţii de toate felurile, de la restauratorii bisericilor la salvatorii naturii. Dacă societatea ar considera că merită să fie reprezentată de acei cetăţeni în diverse acţiuni civice, le-ar alimenta conturile. Dacă nu – nu. Dar e de-a dreptul revoltător să-ţi fie luaţi banii cu forţa, printr-o lege absurdă marca Ion Iliescu!

Legea 341 din 2004 prevede, la articolul 3 („pentru cinstirea memoriei celor care şi-au jertfit viaţa şi în semn de gratitudine faţă de cei care au luptat pentru victoria Revoluţiei române din decembrie 1989"), instituirea următoarelor titluri:

1. Erou-Martir al Revoluţiei;
2. Luptător pentru Victoria Revoluţiei (cu trei subcategorii: a. Luptător Rănit; b. Luptător Reţinut; c. Luptător Remarcat prin Fapte Deosebite);
3. Participant la Victoria Revoluţiei.

Dintre cele trei categorii, doar ultima are caracter onorific. Toate încadrările de la punctele 1 şi 2 presupun recompense materiale consistente. Iar acest criteriu a făcut ca, în prezent, dintre cei 21.243 de „revoluţionari" listaţi în Monitorul Oficial nr. 467 bis, din 7 iulie 2010, un număr de 21.054 – reprezentând

99,11% din total – să beneficieze de indemnizații și de alte avantaje (2.059 de urmași ai unor eroi-martiri, 2.226 de răniți, 588 de reținuți, 169 de răniți + reținuți, 16.012 luptători remarcați pentru fapte deosebite)! Doar 189 au ales să fie simpli „participanți la Victoria Revoluției", adică să nu ia bani.

După cum vedeți, dintre cei 21.054 de „revoluționari" plătiți din banii noștri, doar 5.042, adică 23,94%, sunt răniți, reținuți sau urmași de eroi-martiri! Marea masă a profitorilor (mai mult de trei sferturi dintre beneficiarii „rentei de revoluționar") se ascunde în capitolul „luptători remarcați prin fapte deosebite". Iar sumele nu sunt deloc mici: cele mai multe astfel de rente se situează între 20 și 30 de milioane de lei vechi.

Domnule prim-ministru, domnilor parlamentari, aici trebuie să intre bisturiul următoarei legi! Dacă aveți respect față de impozitele plătite de milioane de români, față de pensiile mici ale bătrânilor sau față de salariile de mizerie ale profesorilor, terminați cu pomenile nerușinate acordate „revoluționarilor"! E prea de-ajuns că abuzul dăinuiește din 1990, de când FSN-ul lui Ion Iliescu a plantat această excrescență obraznică pe trupul României!

18 iulie 2011

O țară de revoluționari

Am călcat pe mușuroiul cu furnici! Nici politicienii prinși cu ocaua mică nu au reacționat atât de visceral precum acești „revoluționari" care țin cu dinții de privilegiile căpătate de la regimul „revoluționarului" Ion Iliescu.

Unii zic așa: fără noi, „revoluționarii", trăiați și azi în comunism! Vorba lui popa Balaban dintr-un sat băcăuan: „Dacă nu eram eu, și-acum erau comuniștii la putere în Motoșeni!". Așadar, dictaturile comuniste se prăbușeau peste tot, numai în România ar fi dăinuit o veșnicie.

A venit vremea să privim adevărul în față, eliberați de emoții, de patetism și, dacă se poate, de interese: cu sau fără „revoluționarul" X sau Y, regimul Ceaușescu ar fi fost zdrobit, căci marile puteri ale lumii asta deciseseră. Noi, cei care am ieșit în stradă, am fost masă de manevră, le-am servit drept acoperire celor care acționau după un plan bine stabilit. Sigur că ne-am pus viața în pericol, dar nu am făcut-o cu gândul la avantaje materiale! Așa au gândit milioane de români pentru care demnitatea mai înseamnă ceva. Dacă ar fi gândit altfel, acum n-am avea 20.000 de „revoluționari" cu certificat, ci vreo două-trei milioane.

Dintre cei 21.243 de „revoluționari" listați în Monitorul Oficial nr. 467 bis, din 7 iulie 2010, marea majoritate – 16.012 – nu sunt nici răniți, nici urmașii decedaților, ci „luptători remarcați pentru fapte deosebite". Iată cum este definit acest titlu prin Legea 341/2004: „cei care, în perioada 14-25 decembrie 1989, au mobilizat și au condus grupuri sau mulțimi de oameni, au construit și au menținut baricade împotriva forțelor de represiune ale regimului totalitar comunist, au ocupat obiective de importanță vitală pentru rezistența regimului totalitar și le-au apărat până la data judecării dictatorului, în localitățile unde au luptat pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și celor care au avut acțiuni dovedite împotriva regimului și însemnelor comunismului între 14-22 decembrie 1989".

Câți vă recunoașteți în această descriere? Nu vi se pare că mare parte a populației urbane chiar asta făcea? Nu credeți că ați fi meritat certificat de „revoluționar"?

Să facem câteva calcule. În luna mai 2011 se aflau în plată 15.966 de „revoluționari", cu o indemnizație medie de 2.412 lei (la momentul respectiv, 587 de euro). Cheltuială totală: 9.372.000 de euro pe lună. Asta înseamnă 112.464.000 de euro pe an. În zece ani, suma depășește un miliard de euro! Plus terenuri. Plus spații comerciale. Plus transport gratuit. Plus scutire de impozite.

Prin comparație, 206.382 de veterani de război ne costă, lunar, 7.223.000 de euro. Mai puțin decât cei 15.966 de revoluționari! Știți de ce? Pentru că indemnizația medie a unui veteran de război – incluzând invalizii și văduvele de război – este de 145 de lei, adică de 35 de euro pe lună. Recunoștința

faţă de un veteran de război este de 16,6 ori mai mică decât cea faţă de un „revoluţionar"! Unii au luptat pe front (de la Odessa până-n Munţii Tatra) câţiva ani. Ceilalţi au stat pe baricade (loco) câteva zile.

Ar fi timpul ca „revoluţionarilor remarcaţi prin fapte deosebite" să le crape obrazul de ruşine.

19 iulie 2011

Impostori şi profitori

Din nou, despre „revoluţionari" şi privilegiile lor. E un subiect care arde mai tare decât arşiţa verii. Bravura purtătorilor de certificat binefăcător este eclipsată de umilinţa la care sunt supuşi, de 21 de ani, milioanele de români care plătesc – unicat în lume! – *un serviciu al vitejiei de sâmbătă până marţi*.

„Revoluţionarii" cu certificat se bat cu pumnu-n piept că au luptat pentru libertate şi democraţie. Dar acum se comportă exact pe dos: contestă violent libertatea celorlalţi de a se exprima în legătură cu Revoluţia şi, mai mult, nu recunosc principiul democratic al supremaţiei majorităţii.

În prezent, o majoritate covârşitoare a populaţiei se pronunţă împotriva drepturilor de care beneficiază „revoluţionarii", considerându-le exagerate sau chiar abuzive. Acestei majorităţi tăcute şi civilizate i se opune o minoritate interesată şi agresivă, care e convinsă că, la nevoie, „mai face o revoluţie". Milioane de oameni trebuie să ia aminte: dacă umblă la privilegiile „revoluţionarilor", *nu va mai rămâne piatră pe piatră în Ţara Românească!* Metoda şi tonul imperativ nu au nimic din idealismul lui decembrie '89, ci aduc a taxă de protecţie: *ori ne plătiţi, ori o să vedeţi voi!* Regret că trebuie să le spun distinşilor „revoluţionari de profesie": cu asemenea manifestări pot ajunge doar la puşcărie sau la balamuc.

Va fi un test important şi pentru partidele politice. Cum se vor poziţiona ele? Vor avea inconştienţa de a se pronunţa pentru menţinerea privilegiilor unei minorităţi în defavoarea majorităţii?

Pentru Guvern ar fi prima măsură de „tăiere", de la intrarea în criză, care nu ar aduce pierderi electorale, ba dimpotrivă. Dincolo de voturi şi procente, ar creşte încrederea în Guvern, în responsabilitatea sa. Milioane de oameni ar aprecia faptul că, după 21 de ani, vine un prim-ministru şi face ordine în această problemă revoltătoare. Dar va merge Boc până la capăt sau a fost doar aşa, o declaraţie de vară?

Dacă ai tăiat de la profesori, de la medici, de la funcţionari, de la poliţişti, de la militari, de la pensionari, de ce nu tai şi de la „revoluţionari"? Îi penalizezi pe cei care muncesc şi îi premiezi pe „descurcăreţi"? Multe i s-ar ierta Guvernului Boc, dar această dublă măsură – niciodată!

Există şi câteva categorii de „revoluţionari" care merită să fie sprijinite în continuare. Dar un lucru e cert: dintre cei 21.054 de „revoluţionari" plătibili în acest moment – dintre care 15.966 chiar încasează renta lună de lună –, rezonabil e să rămână cel mult 5.000 (răniţi, urmaşi de eroi-martiri, eventual reţinuţi şi cazuri speciale legate de traseul Ceauşeştilor spre Târgoviştea morţii). Iar unii dintre aceştia, cu renta redusă la cote rezonabile. Unuia arestat pe 21 decembrie şi eliberat a doua zi nu poţi să-i dai 24 de milioane pe lună, până la adânci bătrâneţi! Nu vi se pare că o noapte de arest ne costă prea mult? Aproape 600 de euro pe lună, adică 7.000 de euro pe an, ceea ce înseamnă 70.000 de euro în zece ani sau – de ce nu? – aproape 300.000 de euro în 40 de ani.

Scuzaţi-mă, dar un asemenea om, dacă nu este impostor, sigur se numeşte profitor!

20 iulie 2011

Ajunge cu privilegiile!

Impostura în care este învăluit fenomenul revoluţionar din România porneşte chiar din sediul Guvernului.

De-a lungul timpului, Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor (SSPR) a fost condus sau controlat de indivizi suburbani şi rapace, gen Bebe Ivanovici, Emilian

Cutean şi George Costin. Încurajaţi de mentorul lor Ion Iliescu, aceştia au făcut averi călcând pe cadavrele martirilor din decembrie 1989. Ani în şir, ei au dirijat o adevărată „fabrică de certificate". Impostura continuă şi azi, prin prezenţa traseistului politic George Costin la şefia SSPR.

M-a întrebat un cunoscut – activ şi entuziast în decembrie '89 – dacă şi el e „pomanagiu", aşa cum am definit eu o anumită categorie de „revoluţionari". Îi răspund pe această cale. Nu, „pomanagiu" nu este rănitul sau urmaşul unui martir, căci acestuia i se cuvine un ajutor financiar şi de aici înainte. „Pomanagiu" nu este nici cel care a luat bani până acum, ca „luptător cu merite deosebite". „Pomanagiu" este însă acela care strigă în gura mare că trebuie să-l plătim toată viaţa chiar dacă nu este nici rănit, nici urmaş de martir...

Să fim bine înţeleşi: nu avem nimic de decontat cu trecutul. Nu le cere nimeni să înapoieze banii pe care i-au luat din 1990 încoace (unii de la început, alţii pe parcurs). Cu o condiţie: să nu-şi fi confecţionat dosare false! Impostorii, cei care şi-au inventat fapte de vitejie inexistente, ar trebui să dea înapoi totul, ba mai mult, să fie urmăriţi penal. Doar impostorii, şi doar pe bază de anchetă penală şi hotărâre judecătorească!

În rest, să fie sănătoşi domnii „revoluţionari". Nu au furat banii, ci i-au încasat pe baza unei legi. Atâta doar că nu mai putem accepta o asemenea lege! Vrem s-o schimbăm cu una decentă, care să nu ne mai cocoşeze pe noi, plătitorii de impozite. Căci trebuie să ştie vitejii cu certificat: banii aceştia, care cred ei că li se cuvin, nu pică din cer, ci sunt adunaţi, leu cu leu, din truda celorlalţi români. A celor care nu sunt „revoluţionari". Sau a celor care au ieşit în stradă în decembrie 1989, dar nu au umblat cu limba scoasă după certificatul binefăcător.

Ultimul cuvânt îl are un cititor care, sub semnătura Marian Montanu, şi-a postat mesajul pe *www.adevarul.ro*. „Nu am cerut şi nu posed nicio diplomă de revoluţionar. Nici nu vreau. Când, pe 21 decembrie, am înfruntat gloanţele, nu am făcut-o pentru bani, ci ca să-i văd plecaţi pe Ceauşescu şi pe comuniştii lui. Am manifestat inclusiv împotriva «drepturilor» lor abuzive, cum erau pensiile de ilegalişti, magazinele speciale etc. Acum văd că aceiaşi derbedei ne taxează fără ruşine, la fel ca şi ilegaliştii lor. Ilegaliştii de ieri, revoluţionarii de azi!"

A venit timpul să fie auzită şi vocea acestor oameni, obligaţi de prea multă vreme să-i plătească pe „descurcăreţii" Revoluţiei!

21 iulie 2011

Revoluţionarii-securişti

Perspectiva pierderii privilegiilor nesimţite îi face pe unii „revoluţionari" să-şi dea arama pe faţă.

Prin gâtlejul lor urlă ticăloşia, lăcomia şi impostura. Escroci de joasă speţă au pozat multă vreme în „eliberatori" ai neamului românesc. În acest timp, şi-au jecmănit compatrioţii ca ultimii borfaşi. Prin complicitatea cu politicienii, în frunte cu tătucul lor, Ion Iliescu, ne-au luat banii sub pretextul că ne vând libertate. Ne-au făcut un bine, carevasăzică.

Iată cum sună un mesaj de „revoluţionar", semnat Liviu şi postat ieri pe *www.adevarul.ro:*

„Revoluţia română v-a dat libertatea să scrieţi ce vreţi despre revoluţionari, să vă plimbaţi în toată lumea în concedii, să aveţi maşini cu benzină în ele, să fiţi patroni, să aveţi presă liberă, zeci de canale de televiziune şi posturi TV, să munciţi în străinătate, să faceţi politică şi multe alte drepturi pe care până în decembrie 1989 nici nu le visaţi. Francezii îşi respectă şi le dau drepturi familiilor revoluţionarilor şi după 200 de ani, pe când noi, pe lângă faptul că nu toţi revoluţionarii se bucură de drepturi, mai sunt şi denigraţi. Ruşine să vă fie!"

Ruşine să-ţi fie ţie, milogule! La muncă, nu la întins mâna! În afară de 500-600 de euro pe lună, teren intravilan şi extravilan, spaţii comerciale, gratuitate pe transportul în comun, scutire de impozite, vrei cumva şi o plimbare pe Sena, să vezi cum sunt răsplătiţi urmaşii lui Robespierre? Ţi s-a făcut dor de strănepoţii pe care Marat nu i-a avut niciodată? Vrei să vezi cum se plimbă cu metroul parizian fantoma lui Danton, deghizată în cerşetori români – fraţii tăi de bunăstare şterpelită?

În raport cu noțiuni sacre precum libertatea, pentru care pretind că au luptat, profitorii Revoluției dâmbovițene se comportă ca nişte mici ceauşeşti de bodegă. Căci iată ce propun ei ca obiectiv principal, într-un manifest de mobilizare – imbecil şi agramat – pentru lupta cea mare, programată în luna august:

„Adoptarea în regim de urgență a unor modificări la Legea audiovizualului, astfel ca:

– pe timpul emisiunilor TV, radio sau în articolele de presă scrisă, la menționarea numelor formatorilor de opinie care au desfăşurat activități înainte de 1989, să fie OBLIGATORIE menționarea funcțiilor politice, colaborarea cu fosta Securitate, presa comunistă în care şi-au desfăşurat activitatea etc.;

– pe timpul emisiunilor TV, radio sau în articolele de presă scrisă, la menționarea numelor formatorilor de opinie să fie OBLIGATORIE menționarea faptelor cu caracter penal săvârşite de aceştia înainte sau după Revoluția din decembrie 1989;

– prezentarea unor fapte care nu pot fi susținute cu documente sau argumente verificabile de către formatorii de opinie în emisiuni TV, radio sau în articolele din presa scrisă să fie sancționate cu interdicția de a mai apare în presa scrisă şi vorbită, pe termen nelimitat, funcție de gravitatea susținerilor nefondate".

Băieții au probleme nu doar cu bunul-simț, ci şi cu limba română. Dar cunosc la perfecție tehnicile de manipulare din arsenalul Securității. Precum mentorul lor Ion Iliescu, joacă la intimidare şi aruncă sugestii otrăvite. Metodele lor nu reprezintă însă o surpriză: zeci de „revoluționari" – în frunte cu Gelu Voican Voiculescu – au fost dovediți turnători ai Securității, iar alte sute au dosare în aşteptare.

Cu ocazia asta, vom afla şi noi, poate, ce misiuni au executat ei în decembrie '89, sub pretextul luptei pentru libertate.

P.S. Pentru a echilibra balanța, public şi un mesaj din tabăra românilor fără certificat de revoluționar: „Dacă-i plătiți în continuare pe «revoluționarii» ăştia, eu nu mai plătesc taxele la stat. O să refuz sau o să găsesc o soluție să fac asta". Ideea nu-i rea, poate aşa vom reuşi să-i scoatem pe premierul Emil Boc şi pe preşedintele Traian Băsescu din tăcerea suspectă pe tema „revoluționarilor".

28 iulie 2011

Ciulinii Revoluției

Cei cinci frați Ciulin din Buzău sunt eroii noştri naționali. Sunt oameni mari, au între 35 şi 46 de ani. Şi toți binemerită de la patrie câte o indemnizație de revoluționar. Vreo douăzeci şi ceva de milioane pe cap de Ciulin, în fiecare lună. Peste o sută de milioane de lei vechi, la o sumă de cinci Ciulini. Aproape un miliard şi jumătate pe an.

Dar să nu-i invidiați pe Ciulini, nu! Or fi ei oameni în toată puterea, dar să ştiți că au pătimit mult şi suferă enorm. Căci frații Ciulin au rămas orfani la Revoluție. Tatăl lor, Alexandru Ciulin, este erou-martir al Revoluției de la Buzău. L-a împuşcat unul care, la rândul lui, a primit certificat de revoluționar cu merite deosebite. Dar asta-i altă poveste.

În urma lui Alexandru Ciulin au rămas cinci orfani, cu vârste între 13 şi 24 de ani. Carevasăzică, unii minori, alții majori. Dar toți au suferit în urma pierderii tatălui, aşa că au fost recompensați cu certificate de urmaşi ai unui erou-martir. Vremea a trecut, orfanii au acum între 35 şi 46 de ani, dar suferința lor a rămas neschimbată, dovadă faptul că toți cinci continuă să primească lunar, de la stat, câte douăzeci şi ceva de milioane pe lună.

Cel mai tânăr dintre ei, Cristian Ciulin, zice: „Acum nu lucrez, am fost nevoit să-mi dau demisia de la locul de muncă pentru a nu-mi pierde indemnizația. Cum să mă duc la muncă pe 7 milioane când pot să stau acasă pe 20 de milioane?".

Dar frații Ciulin nu sunt leneşi, nuuuuu. Ei ar vrea să muncească, însă cu o condiție: să nu piardă indemnizația. Una care, evident, li se cuvine, căci – prin moartea tatălui – au rămas fără sprijin. Şi fără sprijin sunt şi azi. Ehei, dacă trăia tatăl lor... Dacă nu-l împuşca revoluționarul ăla cu merite deosebite... Să vezi atunci sprijin: Alexandru Ciulin ar fi avut

acum 66 de ani. Vârstă la care, evident, ar fi avut grijă de copilaşii săi de 35-40-46 de ani.

Dar Ciulinii cred că trebuie să primească indemnizaţia de revoluţionar până la adânci bătrâneţi. „Ca reparaţie morală trebuie să iau toată viaţa, pentru că eu la 13 ani am rămas fără tată şi asta mi-a luat tot viitorul", spune Ciulin-mezinul.

Păi, vedeţi? Gândiţi-vă că peste încă 20 de ani, fraţii Ciulin vor avea între 55 şi 66 de ani. Şi tot fără sprijin vor fi, căci le va lipsi iubitul lor tată, care la 86 de ani le-ar fi fost de mare ajutor.

6 august 2011

Iude în rol de sfinţi

Timp de 20 de ani, noi, românii, am avut o fotografie la care ne uitam cu un respect aproape religios.

Prima imagine din Studioul 4 al TVR se aşezase în sufletul nostru ca o icoană. Un fel de „Cina cea de taină", cu „mântuitorul" Dinescu vestind, din mijlocul „apostolilor" săi, căderea tiraniei. Atunci, în decembrie '89, i-am fi urmat chiar şi pe cruce. Ne-am fi dat viaţa pentru ei şi pentru idealul în numele căruia ne chemau la arme: lupta cu demonii dictaturii. De altfel, aproape o mie de compatrioţi chiar au fost răstigniţi în acele zile, după apariţia la televizor a „mântuitorului" Dinescu şi a „apostolilor" săi.

Apoi, rând pe rând, „apostolii" au început să devină iude. Icoana a crăpat, iar prin fisurile ei se vede imaginea hâdă a unei piese ordinare, pusă în scenă de indivizi fără Dumnezeu. Şi când scriu asta, am sub ochi fotografia alb-negru a momentului în care Mircea Dinescu striga „Fraţilor, am învins!". Câteva personaje mânjesc deja acest tablou pe care chiar ni-l doream a fi revoluţionar.

Mai întâi am aflat ce hram purta „bravul căpitan" Mihai Lupoi: trompetă care deschide drumul unui periculos agent sovietic (spion GRU), generalul Nicolae Militaru, spre postul de comandant al Armatei române. Ceva mai târziu, ne-am lămurit pe deplin: în ultimii ani ai dictaturii lui Ceauşescu,

Lupoi era prietenul de taină al şefului reţelei GRU în România, generalul Maiorov. Întru aducere aminte: GRU era serviciul de spionaj al Armatei sovietice.

Acum, după mai bine de două decenii, aflăm că unul dintre cei mai entuziaşti cetăţeni din Studioul 4, pe nume Costin Ţugui, era un vajnic turnător la Securitate. Mă uit acum la „V"-ul degetelor sale, încrucişate în semn de victorie, şi totul capătă un aer oribil. Ce păcăleală! Câtă minciună! Cât de naivi am putut fi!

Privesc poza cu şi mai multă atenţie şi încep să pun sub semnul întrebării toate „V"-urile din Studioul 4. Atâtea degete răşchirate, atâtea priviri electrizate, atâţia pumni strânşi în semn de triumf revoluţionar... Plus Dinescu sprijinindu-se pe umărul lui Lupoi...

Poate că Mircea Dinescu va binevoi, totuşi, să ne spună ce crede acum despre Costin Ţugui şi despre Mihai Lupoi. Şi – de ce nu? – despre alţi colegi de Revoluţie din Studioul 4: Cico Dumitrescu, Gelu Voican Voiculescu, Teodor Brateş, George Marinescu...

Au vorbit „apostolii", ar fi cazul să vorbească şi „mântuitorul".

10 august 2011

Bebeluşii revoluţionari

Dacă România postdecembristă ar trebui să poarte un nume de fată, atunci i s-ar spune Florina.

Iar în buletin şi-ar trece numele complet: Florina Iliescu Maior Costin Luca de România. Este combinaţia letală de nemernicie, hoţie, ticăloşie, lăcomie şi laşitate, rezultată din împerecherea genetică a cinci personaje: Florina Aprofirei, Ion Iliescu, Dorin Lazăr Maior, George Costin şi Raymond Luca.

Florina Aprofirei, fiică a Braşovului, este cea mai tânără revoluţionară cu certificat din România. În decembrie 1989 avea zece ani, prea de-ajuns ca să fie încadrată ulterior în categoria „luptătorilor remarcaţi pentru fapte deosebite". Şi,

evident, să primească o indemnizaţie lunară de peste 2.000 de lei, pe tot restul vieţii, plus o mulţime de alte avantaje.

Dar ce-a făcut mirobolanta Florina pentru a binemerita de la patrie? Elevă în clasa a IV-a fiind, a luptat eroic cu teroriştii. Suficient de eroic pentru a deveni „luptător remarcat pentru fapte deosebite", categorie definită de lege astfel: „cei care în perioada 14-25 decembrie 1989 au mobilizat şi au condus grupuri sau mulţimi de oameni, au construit şi au menţinut baricade împotriva forţelor de represiune ale regimului totalitar comunist, au ocupat obiective de importanţă vitală pentru rezistenţa regimului totalitar şi le-au apărat până la data judecării dictatorului". E de la sine înţeles că micuţa Florina chiar asta făcea în decembrie '89...

Vitejia ei n-ar fi fost însă suficientă pentru a-i conferi un certificat de revoluţionar. Şi atunci, în viaţa ei a apărut un personaj providenţial: Dorin Lazăr Maior, braşovean şi el, deputat PSD şi preşedinte al Asociaţiei „Braşov Decembrie 1989". Evoluând sub bagheta lui Ion Iliescu, acesta a făcut din Revoluţie o mare afacere, iar juna Florina a fost raza de lumină care i-a încălzit sufletul atât de încercat de dictatură. Şi cum fetele din ziua de azi nu se mai mulţumesc cu o îngheţată şi cu un post de secretară, Florina a primit de la şeful ei şi un certificat de revoluţionară.

George Costin (PDL) conduce Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluţionarilor în Guvernul Boc. La rândul său mega-impostor, Costin spune: „M-am uitat în dosarul Florinei Aprofirei. Are o poză cu ea acolo. Se vede clar că este ea". Aha, este chiar ea, avea codiţe şi o privire înflăcărată, de patrioată adevărată, deci i se cuvine o rentă pe viaţă!

Raymond Luca (PNL), preşedintele Comisiei Parlamentare a Revoluţionarilor (cea care verifică probele din dosare), întăreşte ascendenţa revoluţionară a Florinei: „Apare într-o poză, în braţele tatălui ei. Fotografia e clară şi nouă ni s-a părut că este ea". Aşadar, *„ni s-a părut"*, deci merită o răsplată de la patrie.

Despre Ion Iliescu nu mai povestim, căci rolul său este ultracunoscut. Important e că nu s-a mulţumit cu marea înşelătorie din decembrie 1989, cu teroriştii, morţii şi răniţii din acele zile, ci ne umileşte sistematic şi astăzi, prin impostorii sistemului creat de el.

S-o mai ascultăm o dată pe Florina-eroina: „Au fost la Revoluţie şi copii în cărucior, bebeluşi...". Sigur că da, şi cu toţii merită rentă pe viaţă, că nu degeaba au scâncit împotriva dictaturii!

Tutorele Florinei, Dorin Lazăr Maior, îşi completează muza: „Copiii revoluţionari? Eu nu-i consider impostori. De ce ar fi mai merituos un om matur decât un copil?". Confirmarea ne vine de la Raymond Luca, senatorul liberal: „Copiii merită certificate pentru că au avut rol mobilizator, au fost urcaţi pe tancuri şi au fost trimişi să se strecoare şi să deschidă uşi".

Dar vă daţi seama ce eficienţi erau bebeluşii? Cum începea unul să plângă pentru că nu i-au fost schimbate scutecele, cum se panicau teroriştii, se căcau pe ei de frică şi dădeau în bâlbâială pe acoperişuri.

Iar eroismul suprem le-a aparţinut femeilor gravide, căci fanaticii lui Ceauşescu au pierdut definitiv partida crezând că burţile mari ale viitoarelor mame erau de fapt centuri cu dinamită, după modelul copiat mai târziu de fundamentaliştii islamici. Carevasăzică, şi copiii nenăscuţi în decembrie '89 merită certificate de revoluţionar, pentru că din burta mamei au luptat straşnic împotriva dictaturii.

13 august 2011

Un călău şi un tiran

Excepţionalul serial „Viaţa lui Ceauşescu", produs în paginile ziarului „Adevărul" de echipa Laviniei Betea, este o lecţie zilnică de istorie.

Una care ni-l explică pe personajul complex care a condus România timp de un sfert de secol, dar ne demonstrează, o dată în plus, că istoria se repetă, iar metodele propagandei rămân aceleaşi.

Un exemplu elocvent este cel publicat în „Adevărul" de ieri: întâmpinarea trupelor sovietice în Bucureşti, pe 30

august 1944. La festivitatea organizată în faţa clădirii Palatul Societăţii Generale, tinerii Nicolae Ceauşescu (26 de ani) şi Lenuţa Petrescu (28 de ani) şi-au găsit loc la balcon, iar el – abia ieşit din lagărul de la Târgu-Jiu – a şi cuvântat. Şi, printre altele, a spus: „Doborârea dictaturii călăului Antonescu a deschis tineretului drumul spre o viaţă liberă, dându-i posibilitatea organizării sale pentru înfăptuirea unui trai mai bun, mai fericit. Fasciştii români au vârât în închisoare mii de tineri care luptau pentru cauza şi pentru drepturile lor. Tineretul muncitoresc a fost cel mai greu lovit de guvernele fasciste şi a îndurat cel mai mult prigoana în lupta pentru câştigarea drepturilor profesionale şi politice".

Spre finalul cuvântării sale, Ceauşescu a pomenit forţa care i-a deschis drumul spre putere: Armata Roşie. „Tineri, intraţi în organizaţiile de luptă patriotică! Tineri, alăturaţi-vă Uniunii Tineretului Comunist pentru o Românie liberă, democrată, independentă! Lupta tineretului comunist este lupta întregului tineret român. Tineri, participaţi la nimicirea elementelor trădătoare şi gardiste, luptaţi cu arma în mână pentru nimicirea definitivă a fascismului! Trăiască Armata Roşie eliberatoare! Trăiască Armata Română! Trăiască Partidul Comunist Român!".

După 45 de ani, discursurile au rămas aceleaşi, doar personajele s-au schimbat. Din acuzator al „călăului Antonescu", Ceauşescu a devenit „dictator", „tiran", „călău", „satrap al poporului român". Iar acuzatorii săi din '89 jucau exact rolul jucat de el în '44.

Să consemnăm, fără niciun comentariu suplimentar, câteva dintre luările de cuvânt din 22 decembrie 1989, de la Televiziunea Română „Liberă".

Ion Iliescu: „Acest regim se face vinovat de crima odioasă împotriva poporului. Vinovatul principal este Ceauşescu, acest om fără inimă, fără suflet, fără creier... care nu voia să cedeze... un fanatic care stăpânea cu metode medievale această ţară. (...) Şi, precum vedeţi, a fugit ca un neruşinat, când a trebuit să dea socoteală în faţa poporului. Un iresponsabil!".

Petre Roman: „Declaraţia poporului. Compatrioţi! Fraţilor! Astăzi, 22 decembrie 1989, prin unitatea poporului şi cu sprijinul direct al Armatei noastre naţionale, dictatorul Ceauşescu a fost înlăturat!".

Alexandru Bîrlădeanu: „Îmi exprim mulţumirile şi admiraţia mea faţă de poporul nostru, care a reuşit să smulgă din mâinile tiraniei libertatea".

Ion Caramitru, vorbind despre „dictatorul Ceauşescu", despre „călăul poporului nostru", le cere oamenilor „să-l prindă pe ticălos".

Sergiu Nicolaescu nu uită să pomenească „Uniunea Sovietică... Marea Uniune Sovietică...".

Un general bătrân, cu pieptul plin de tinichele, clamează eroic: „Criminalul acesta l-am avut dictator până duminică... duminică a devenit tiran, casap al poporului. A fost dictator neînduplecat, da' de-acuma a devenit măcelar, tiran".

Iar Mircea Dinescu îl corectează: „Era tiran al poporului... de 20 de ani...".

Pentru a trece de la „călăul Antonescu" la „tiranul Ceauşescu" a fost nevoie de 45 de ani şi de două mascarade istorice.

26 august 2011

Un profitor sinistru: Gelu Voican Voiculescu

Culmea tupeului: revoluţionarii cu certificat şi cu privilegii (vreo 20.000) se plâng că revoluţionarii fără certificat şi fără privilegii (vreo câteva milioane) le strică imaginea de apostoli ai dreptăţii.

Dar ei, revoluţionarii cu certificat, oferă naţiunii cohorte de profitori neruşinaţi.

Un campion al lăcomiei este Gelu Voican Voiculescu. Individul a pozat multă vreme în eliberator al neamului românesc de sub tirania ceauşistă, iar noi, naivi şi manipulaţi, îl priveam – ca şi pe alţi escroci ai unor clipe înălţătoare – cu

recunoştinţă şi cu sfială. Până când am aflat că în spatele bărbii sure se află un personaj care te face să vomiţi.

Sinistru turnător la Securitate. Agent însărcinat cu misiuni macabre, precum execuţia bolşevică şi îngroparea barbară a soţilor Ceauşescu. Cioclu de serviciu al grupului KGB-ist care a preluat puterea. Personaj indicat drept killer de către unii martori ai evenimentelor din sediul CC. Autor al recuperării unui torţionar odios – generalul Nicolae Doicaru, călăul de la Canal – şi al introducerii acestuia în noul „guvern revoluţionar" condus de Petre Roman. Necrofag care, în Palatul Victoria, stătea cu fundul pe o saltea burduşită cu dosare din categoria „Strict Secret". Coautor al mineriadelor de la începutul anilor '90. Gropar al multor dosare care developau legăturile moscovite ale autorilor loviturii de stat; ale celor care nu s-au mulţumit să-l dea jos pe Ceauşescu, ci şi-au consolidat puterea mitraliindu-şi propriul popor. Ambasador al regimului Iliescu prin ţări africane şi, actualmente, membru în Colegiul Institutului Revoluţiei Române din Decembrie 1989, condus de acelaşi Ion Iliescu.

Acesta este Gelu Voican Voiculescu, individul care de 21 de ani ne sfidează dintr-un palat situat în zona de lux a Capitalei. Suprafaţă construită: 291 de metri pătraţi; curte: 456 de metri pătraţi; nouă camere, trei bucătării, trei grupuri sanitare, două vestibule, un garaj etc.

Conform legii, Voican a avut dreptul de a sta într-o locuinţă de serviciu, aparţinând protocolului de stat, timp de şase luni: din 26 decembrie 1989 până în 28 iunie 1990, cât a fost viceprim-ministru. Apoi trebuia să elibereze vila din Cartierul Primăverii. Dar n-a eliberat-o nici până acum, chiar dacă ani de zile serviciul său era prin ţări africane!

Mai mult: până în 2008, timp de 18 ani, marele profitor al Revoluţiei a plătit, pentru ditamai palatul, o chirie lunară de circa 38 de euro, mai mică decât pentru cea mai ieftină garsonieră din Ferentari. Când Guvernul Tăriceanu a adus chiriile RAAPPS la nivelul pieţei, barba Revoluţiei a intrat în grevă fiscală. Asta înseamnă că-l subvenţionăm noi, plătitorii

de impozite, în semn de recunoştinţă pentru nenorocirile cu care ne-a fericit.

Gelu Voican Voiculescu a acumulat o datorie de 140.000 de euro. Şi pentru că statul, de această dată, se dovedeşte nerecunoscător faţă de un erou al Revoluţiei (are şi certificat de revoluţionar, aducător şi el de frumoase beneficii), cioclul regimului Iliescu acuză „această guvernare abuzivă şi totalitară care urmăreşte cu înverşunare să mă evacueze din locuinţa mea".

Dacă e viteaz, să mai facă o Revoluţie! Sau între timp a fost demobilizat şi nu mai primeşte misiuni de asemenea calibru?

14 septembrie 2011

Dovada trădării de ţară

Am văzut joi seară, pe TVR 1, o emisiune-document care marchează eliberarea televiziunii publice de păcatul a două decenii de minciuni revoluţionare.

Până acum, Televiziunea Română nu a avut curajul unei exorcizări, preferând să coabiteze cu demonii din decembrie 1989. Umbrele teroriştilor inventaţi şi ale morţilor adevăraţi au apăsat multă vreme asupra blocului-turn al TVR, ca şi a celebrelor Studiouri 4 şi 5. Vinovaţii erau găsiţi mereu la Armată, la Securitate, la Partid, în deşerturile arabe sau în nădragii lui Ceauşescu, niciodată la Televiziune. Şi deodată vine un cetăţean între două vârste, regizorul Cornel Mihalache, şi o spune pe şleau: domnilor, în decembrie '89, Televiziunea Română a făcut diversiuni, a intoxicat, a instigat. Cu alte cuvinte, a fost părtaşă la măcel. Oameni josnici din TVR şi-au dat mâna cu aventurieri bolnavi de putere pentru a regiza un sângeros război civil. Unul de scurtă durată, dar cu răni deschise pe termen lung.

Pasionat şi tenace, Cornel Mihalache a scormonit în arhiva TVR până când a găsit câteva bijuterii istorice. Cea mai preţioasă este o înregistrare din 23 decembrie 1989. Pe ecran apare chipul nătâng al crainicului George Marinescu (un fel de

Mihai Gâdea al acelor vremuri), care anunţă rar, să priceapă şi ţaţa Floarea de la CAP: *„Suntem informaţi că s-a luat legătura cu Ambasada Sovietică, care ne-a promis ajutor militar imediat, întrucât agenţii străini şi-au permis să trimită elicoptere cu oameni înarmaţi, pentru a distruge ceea ce poporul român a cucerit"*.

Scuze, domnule Iliescu! Îmi pare rău că vă pun inima la grea încercare, sper să reziste şi acestei provocări. Pur şi simplu, nu m-am putut abţine. Mi-am amintit cu câtă înverşunare aţi negat, timp de 20 de ani, orice discuţie cu Ambasada Sovietică, orice solicitare sau promisiune de ajutor militar. V-am adus drept dovadă zeci de mărturii, dar aţi continuat să negaţi cu îndârjire. N-a contat ce spuneau revoluţionari de-ai dumneavoastră, colonei de Securitate ori generali de Armată. N-a contat nici măcar ce a rămas imprimat pe casetele video, când vă informaţi colegii din CFSN, încă din 22 decembrie, că *„am intrat în legătură cu Ambasada Sovietică şi le-am transmis situaţia în care ne aflăm, ca să comunice la Moscova, să se ştie cine suntem şi ce vrem"*. Tot ce a contat a fost să minţiţi ca un roboţel de fabricaţie sovietică.

Dar farsa a luat sfârşit. Graţie colegului Cornel Mihalache, avem dovada video că pe 23 decembrie 1989 aţi cerut Uniunii Sovietice să intervină militar în România. Atunci, poate, ar fi părut o decizie disperată. Acum ştim că era o magistrală trădare de ţară. Pe voi, autointitulaţii conducători ai Revoluţiei, nu vă ataca nimeni; doar pe noi, proştii din stradă, ne mitraliau oamenii voştri şi ai sovieticilor, în frunte cu generalul Militaru. Era suficient ca dumneavoastră, domnule Iliescu, să faceţi un semn către Militaru, şi armele ar fi tăcut.

Adevărul e că nu aveaţi cu cine lupta, domnule Iliescu. Nu exista niciun inamic. Ceauşescu, bau-baul cu care ne-aţi tot ameninţat vreme de trei zile, era prizonierul vostru, păzit cu mitraliera, cu tunul şi cu tancul într-o cazarmă din Târgovişte. Cum să mai fie el o ameninţare, să comande rezistenţa anti-Revoluţie, când nu era lăsat nici să meargă la buda de pe hol, să-şi facă nevoile?!

Şi atunci, de ce aţi chemat trupele sovietice, domnule Iliescu? Ca să le reinstalaţi pe teritoriul României, după ce fuseseră convinse cu greu să se retragă în 1958? Noroc că Gorbaciov a zis *niet*, pentru că lucra la o nouă doctrină, opusă celei intervenţioniste a lui Brejnev. Era mai *cool* să ocupe România discret, prin băieţii de la GRU şi de la KGB, dar şi prin agenţii de influenţă ce purtau paşaport românesc...

Vă aduceţi aminte, domnule Iliescu? Dacă aveţi un lapsus, uitaţi-vă azi pe TVR 1, între orele 13.00 şi 14.00, când va fi difuzat, în reluare, documentarul lui Cornel Mihalache! O să încremeniţi când apare în cadru George Marinescu. Ştiu, omul a murit acum o lună, dar nu vă amăgiţi: graţie unei miraculoase casete video, vorbele ies din mormânt pentru a vă acuza de trădarea din decembrie '89.

15 octombrie 2011

Doi pe-o canapea

Imaginile defilează prin faţa ochilor ca un film mut pe care l-am mai văzut o dată, de zece ori, de o sută de ori. Imagini ale morţii, ale prieteniei, ale durerii tiranice şi ale bucuriei populare.

Prima imagine este cea a colonelului Gaddafi sfârtecat de gloanţe, aşa cum l-au imortalizat pentru istorie ucigaşii săi (ucigaşi care, evident, sunt eroi naţionali). Mândria şi aroganţa se văd chiar şi printre şiroaiele de sânge. Omul era nebun. Un fanatic în cel mai pur sens al cuvântului, hotărât parcă să se încadreze în definiţia dată de scriitorul Amos Oz: „Fanaticii dispreţuiesc această lume şi abia aşteaptă să o schimbe pe «rai». Însă raiul lor este conceput de obicei ca fericirea veşnică de la sfârşitul filmelor de doi bani".

Adevărul e că Muammar Abu Minyar al-Gaddafi a fost un nemernic de anvergură planetară. Aşa ne priveşte şi din pozele în care-i sfida pe americani după ce le doborâse un avion civil, omorând 270 de oameni, în 1988, deasupra unei localităţi scoţiene căreia i-a conferit o tristă celebritate: Lockerbie.

A venit la putere printr-o lovitură de stat şi n-a vrut să renunţe nici după 42 de ani. Drept urmare, a plecat cu câteva

gloanţe-n cap şi cu picioarele înainte. Este şi decontul pentru cei 270 de morţi de la Lockerbie, pe care a crezut că va putea să-i plătească doar în barili de petrol. Câtă naivitate la un tâlhar atât de şiret!

Naivitate de care a dat dovadă şi bunul său prieten Nicolae Ceauşescu, alături de care ne zâmbeşte, iată, dintr-o altă fotografie, făcută prin anii '70. Stau amândoi pe-o canapea şi pun lumea la cale. Doi ţărani – un oltean şi-un beduin – care au avut ambiţii militare diferite: Ceauşescu a devenit general din nimic, Gaddafi n-a vrut să fie mai mult de colonel. Primul general din istorie care n-a fost nici măcar soldat, alături de primul colonel în faţa căruia tremurau toţi generalii deşertului.

Iată şi imaginile bucuriei poporului libian! Fericire maximă pe străzile din Tripoli şi din Benghazi. Să se bucure în voie cât încă nu e loc pentru dezamăgiri. Peste câteva luni vor începe să cârcotească, iar peste câţiva ani vor cânta în corul nostalgicilor: *ce bine era pe vremea Împuşcatului*... Mare minune dacă vreunul dintre mulţii lui copii nu va declara, precum Nicu Ceauşescu, într-un interviu acordat din puşcărie: *nici în 20 de ani n-o să reuşiţi să zugrăviţi ce-a construit tata*...

Mă bucur pentru bucuria libienilor, dar mi-e milă de iluziile ce le vor fi spulberate. Ei se află acum unde ne aflam noi pe 25 decembrie 1989. Nu au de unde să ştie că vor urma mineriadele (sau, mă rog, cum s-or numi ele în Africa sahariană), apoi conflictele interetnice (nu ştiu cum se spune în arabă la Târgu-Mureş), vânzarea zăcămintelor cu redevenţă minimă, preţurile dublate peste noapte, hoţiile ascunse după paravanul reformei, integrarea oriunde şi nicăieri...

A mai picat o dictatură, dar nimeni nu garantează că s-a născut o democraţie. Şi nici că demonii post-Gaddafi sunt mai omenoşi decât cei post-Ceauşescu.

22 octombrie 2011

Mai răi decât Gaddafi

Am văzut imaginile cu sfârşitul lui Gaddafi şi mi s-a făcut greaţă. Atâta barbarie în secolul XXI, într-o lume care se pretinde civilizată! Nu, nu mă refer la rebelii aceia libieni, ci la marile puteri care i-au înarmat, i-au hrănit şi le-au deschis calea – prin bombardamente – spre bârlogul tiranului. Nu aşteptam lecţii de omenie de la triburile libiene, venite din deşert pentru a-şi astâmpăra setea cu petrol, ci de la gentlemenii americani, francezi, britanici etc. Mai exact, de la politicienii care conduc aceste state. Dar domnii cu papion se dovedesc de un cinism îngrozitor.

Am fost păcălit o dată-n viaţă să joc ţonţoroiul pe cadavrele unor dictatori. N-o voi face a doua oară. Mi-e milă de milioanele de libieni care se bucură acum în stradă pentru sfârşitul oribil al lui Gaddafi. Că au scăpat de tiran, asta da, e un motiv de entuziasm. Dar linşajul aplicat celui pe care până mai ieri îl aplaudau este o obscenitate ce nu diferă cu nimic de ospeţele tradiţionale pregătite de unele triburi africane, de-a lungul istoriei, cu carne de misionari europeni.

Pe 25 decembrie 1989, târziu, spre miezul nopţii, am simţit una dintre acele bucurii sălbatice cu care nu te întâlneşti mai mult de două-trei ori în viaţă. La TVR se anunţa că soţii Ceauşescu au fost judecaţi, condamnaţi la moarte şi executaţi. Atunci credeam că soluţia sângeroasă, chiar şi în sfânta zi de Crăciun (sau mai ales de aceea), este o binecuvântare. Acum cred că este o ruşine, una care va apăsa multă vreme pe fruntea neamului românesc. Atunci mă aflam, ca de altfel toată ţara, la capătul a trei zile de propagandă înfiorătoare. Acum suntem imuni la minciuni atât de violente.

Gaddafi merita dus în faţa tribunalului şi, probabil, împuşcat la zid (precum prietenul Ceauşescu) ori agăţat în ştreang (precum prietenul Saddam). E o mare ruşine pentru Occident că a permis ca fostul lider libian, căruia nu de mult îi pupa mâna la Roma şi îi permitea să-şi pună corturile pe Champs-Elysees, să fie măcelărit acum cu atâta barbarie. Marile puteri

aveau pârghiile necesare pentru a evita un asemenea deznodământ, dar au preferat să scrie, cu mâna sălbaticilor din deşert, încă o pagină ruşinoasă a istoriei contemporane.

Colegul Ovidiu Nahoi îşi aminteşte ce le-a povestit Traian Băsescu ziariştilor români, în 2006, în avionul prezidenţial ce revenea de la Tripoli. În discuţiile tête-à-tête cu Băsescu, Gaddafi îşi exprimase părerea de rău faţă de felul în care a sfârşit Ceauşescu.

Cinci ani mai târziu a venit şi rândul său, într-un ritual care-l întrece în oroare chiar şi pe cel aplicat dictatorului român.

24 octombrie 2011

Ceauşescu, de Crăciun, este porcul cel mai bun!

Sfârşitul barbar rezervat lui Muammar Gaddafi o fi, poate, justificat politic, dar din punct de vedere uman nu are nimic de-a face cu civilizaţia secolului XXI. Nici măcar raţiunile militare nu pot fi invocate, întrucât atrocităţile cărora le-a căzut victimă *omul* Gaddafi au fost comise într-un moment în care acesta nu mai avea nicio putere. De aici rezultă o inevitabilă paralelă cu Ceauşescu *al nostru*.

Pe 20 octombrie 2011, Gaddafi implora milă într-un cor de nebuni. Plin de sânge pe cap şi pe gât, el semăna cu misionarii europeni ce erau duşi la locul de sacrificiu în uralele, dansurile şi chiotele băştinaşilor. În asemenea momente, nimeni nu-l mai aude pe condamnat. Toţi sunt surzi şi orbi, pentru că toţi simt aripa morţii. Mirosul de sânge îi transformă în fiare.

Pe 25 decembrie 1989, Ceauşescu era legat la mâini şi împins spre zidul unei execuţii păgâne, în sfânta zi de Crăciun. Câteva sute de militari asistau la ritual hipnotizaţi. Mulţi dintre ei simţeau bucuria libienilor de azi. Bombardamentul mediatic îi năucise, aveau senzaţia că moşuleţul legat la mâini este un monstru care mănâncă la micul dejun carne de om

şi împuşcă la prânz 60.000 de români. Erau, ca noi toţi de altfel, cobaii unui iureş propagandistic încununat cu o lozincă blasfemică, dar care atunci ni se părea izbăvitoare: *„Ceauşescu, de Crăciun, este porcul cel mai bun!"*. Semn că ziua execuţiei, 25 decembrie, nu a fost aleasă întâmplător.

În ambele situaţii, condamnaţii cereau milă. Gaddafi chiar îşi implora călăii să-i cruţe viaţa. Ceauşescu se ţinea tare, dar privirea sa era cea a unui om nedumerit: *chiar asta merit eu după tot ce am făcut pentru ţara asta?* Personaj tragic, era intrigat de acuzaţiile mincinoase care-i erau aduse; el, cel obişnuit doar cu laude mincinoase...

Pe hoţ nu-l laşi fără mână – harşt, cu barda, în uralele mulţimii –, ci îl arestezi, îl judeci şi-l condamni. Unui violator nu-i tai mădularul şi nici nu-i bagi un băţ în fund, ci îl arestezi, îl judeci şi-l condamni. Pe ucigaş nu-l linşezi, ci îl arestezi, îl judeci şi-l condamni. Pe viaţă, dacă e cazul. La moarte, dacă permite legea.

Ceauşescu şi Gaddafi sunt exemple că se poate şi exact pe dos. La fel s-a întâmplat, în trecut, cu Mussolini, cu Che Guevara ori cu familia ultimului ţar rus. Execuţii sumare, fără proces, fără remuşcări şi fără Dumnezeu. Sfârşituri infernale pentru oameni infernali. Şi multă umilinţă, dată de faptul că ucigaşii sunt nişte brute anonime. Nici măcar un pluton de execuţie cum se cuvine... Crezându-se lei, condamnaţii sunt aruncaţi la câini.

„Revoluţia libiană" ne lămureşte o dată în plus cum au stat lucrurile în România anului 1989. Ca să-l dea jos pe Gaddafi a fost nevoie de trupele câtorva mari puteri ale lumii, iar pentru a-l doborî pe Ceauşescu au fost suficienţi câţiva români cu braţele goale? Aşa, spontan, fără nicio organizare şi fără complicitatea unui sistem militar care – de voie, de nevoie – trebuia convins să-l abandoneze pe dictator?

Libienii n-au putut face singuri o revoluţie anti-Gaddafi, dar noi am făcut una spontană şi fără regie străină? Doar proştii şi complotiştii pot susţine o asemenea aberaţie. Marile puteri nu doar că s-au implicat, dar au gândit totul de la cap

la coadă, iar pe noi, românii, ne-au folosit pe post de figuranţi. Entuziaşti, dar figuranţi.

25 octombrie 2011

Revoluţie în Coreea de Nord

Dacă în decembrie '89 americanii şi-ar fi asumat răsturnarea lui Ceauşescu, probabil că ar fi făcut-o printr-o intervenţie „la vedere", precum în cazurile Noriega, Saddam şi Gaddafi. În această zonă domneau însă sovieticii, care aveau o reputaţie de cotropitori barbari. De aceea, luptând cu propria reputaţie, au inventat „doctrina Gorbaciov", opusă „doctrinii Brejnev", mai ales că liderul reformator de la Kremlin se afla în galop către Premiul Nobel pentru Pace (pe care avea să-l primească în 1990). Esenţa noii doctrine era: *noi nu (mai) intervenim militar*. În realitate, Moscova îşi trimitea armatele de spioni, inclusiv colaboratorii externi, să facă treaba. Paşnic sau violent, în funcţie de situaţie. Împuşcau doi iepuri: rezolvau problema şi salvau imaginea.

În epoca modernă, un dictator nu poate fi dat jos de popor, cu braţele goale! Revoluţiile sunt determinate din exterior, atunci când hotărăsc marile puteri. Uneori, acestea se pun de acord (cazul revoluţiilor din 1989 în Europa de Est), alteori declanşează revoluţii pe cont propriu (de exemplu, numeroasele insurgenţe de tip sandinist din America Latină, concepute şi finanţate de Moscova). De altfel, Uniunea Sovietică propovăduia „revoluţia mondială" şi avea ca politică de stat răsturnarea regimurilor nealiniate sub sceptrul secerei şi ciocanului.

Merg mai departe şi susţin că revoluţiile moderne sunt rezultatul unor negocieri. Între cine? Între actori mai mari sau mai mici ai planetei, în funcţie de magnitudinea cutremurului revoluţionar. Odată puşi de acord să răstoarne un anumit dictator sau un anumit regim, regizorii din exterior cooptează forţe din interiorul acelui regim. De regulă, oameni grei din armată, din serviciile secrete, din politică sau din domeniul artelor. Creează disidenţe, organizează fronturi, finanţează rebeli. La momentul potrivit, unii sunt cu acţiunea, alţii cu imaginea.

Zic unii: adică noi nu-l uram pe Ceauşescu suficient de mult încât să facem o revoluţie? Răspuns: nu se poate spune că poporul român, în marea lui majoritate, îl ura pe Ceauşescu. Mai degrabă îl detesta. Românii îl bârfeau pe la colţuri, dar le era frică de el. Tot ce sperau era ca „nebunul" să moară de bătrâneţe sau răpus de vreo boală, ori să-l lase naibii pe Nicu, că o fi mai bine...

Existau, între graniţele aceleiaşi ţări, şi milioane de oameni care nici măcar nu-şi puteau imagina că ar putea trăi fără Ceauşescu. Aveau legături intime cu sistemul, unii erau chiar sistemul, cu micile avantaje presupuse de acest tip de concubinaj. Pe mulţi alţii, chiar şi din afara castei privilegiate, ideea că într-o zi ar putea rămâne fără „tătuc" îi speria. Bun, rău, era tătucul lor. Îi minţea, îi înfometa, îi teroriza, dar era tătucul lor. Eterna supunere a câinelui faţă de cel care-l ţine în lesă.

Ca să faci o revoluţie, ura trebuie să fie mai mare decât frica. Or, în 1989, frica de Ceauşescu era infinit mai mare decât ura faţă de Ceauşescu. Din această ecuaţie rezultau încremenirea, neputinţa, laşitatea şi lipsa de speranţă. Sistemul părea împietrit pe vecie.

Fără decizie şi intervenţie străină, ar fi continuat să crească ura faţă de Ceauşescu, dar ar fi crescut şi mai mult frica de sistemul său. Deci, n-am fi ajuns niciodată la revoluţie. Ne-am mai fi revoltat pe ici, pe colo, din când în când, dar nu am fi ajuns la combustia unei revoluţii. Cel puţin, nu în timpul vieţii lui Ceauşescu. Am fi mers – boscorodind, e drept – pe calea Coreei de Nord. De ce credeţi că ăia nu răstoarnă un regim atât de absurd? Revoluţie în Coreea de Nord va fi când hotărăsc americanii, ruşii şi chinezii, eventual consultându-i şi pe sud-coreeni. Până atunci, tăcere.

26 octombrie 2011

ANEXE

STENOGRAMA ULTIMEI DISCUȚII DINTRE NICOLAE CEAUȘESCU ȘI MIHAIL GORBACIOV

(Moscova, 4 decembrie 1989)

Întâlnirea dintre Nicolae Ceaușescu (secretar general al PCR, președintele Republicii Socialiste România) și Mihail Sergheevici Gorbaciov (secretar general al PCUS, președintele URSS) a avut loc la Kremlin, cu ocazia reuniunii Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia, convocat de liderul sovietic. La întâlnire au mai participat Constantin Dăscălescu (prim-ministru al Guvernului RSR) și Nikolai Ivanovici Rîjkov (președintele Consiliului de Miniștri al URSS).

Gorbaciov:
Tovarășe Ceaușescu, în primul rând aș dori să vă felicit, în numele conducerii noastre, pentru încheierea cu succces a Congresului dumneavoastră. Eu cred că dumneavoastră sunteți satisfăcut de rezultatele Congresului. În societatea dumneavoastră, în rândul comuniștilor români, după câte mi-au povestit tovarășii noștri, reacția este bună la hotărârile Congresului. În numele meu și al conducerii sovietice, vă adresez dumneavoastră și întregii conduceri de partid un salut cordial și cele mai bune urări de succes în înfăptuirea hotărârilor Congresului.

Ceaușescu:
Eu aș dori să vă mulțumesc pentru salutul adresat și, la rândul meu, aș dori să vă adresez și eu, în numele conducerii noastre de partid, al meu personal, dumneavoastră și conducerii sovietice, un

salut călduros. Desigur, sunt bucuros că am convenit să avem o întâlnire, deşi este nevoie de o întâlnire mai lungă.

Gorbaciov:
Vom căuta timp şi pentru aceasta.

Ceauşescu:
Sunt foarte multe probleme de discutat. Vă mulţumesc pentru felicitările adresate în legătură cu încheierea Congresului. Într-adevăr, a fost un Congres bun şi s-a încheiat cu rezultate bune. Acum trebuie să lucrăm pentru a realiza în practică cele hotărâte de Congres.

Gorbaciov:
Întotdeauna, după un mare eveniment de acest fel, mai ales după un Congres, avem în faţă sarcini foarte mari. Totdeauna este aşa.

La noi, situaţia necesită o atenţie foarte mare. Noi aşa o şi abordăm. Preocuparea noastră principală este să ne descotorosim de elementele care au îngreunat dezvoltarea noastră. Desigur, noi suntem ataşaţi opţiunii noastre şi nu putem fi de acord cu încercările care se fac de a aprecia drumul pe care noi l-am parcurs până acum ca un drum de greşeli şi speranţe neîmplinite. Este un proces complex, şi o astfel de cotitură în lume, cum este revoluţia noastră, nu se poate aprecia numai prin „alb şi negru", chiar dacă judecăm după criterii mari, istorice, şi fără să exagerăm.

Eu cred că nu putem să admitem, din punctul de vedere al adevărului şi al moralei, să se subaprecieze ceea ce au făcut generaţiile premergătoare. Ei au trăit, şi-au sacrificat sănătatea, viaţa însăşi şi s-au bucurat, cu toate că au fost şi drame. De aceea, noi dorim, prin perestroika noastră, să acumulăm tot ceea ce este bun şi să deschidem perspectivele societăţii. Bineînţeles că procesul acesta este complex, dar noi sperăm totuşi la un succes şi ştim că nu va fi un succes rapid.

Ceauşescu:
La Congresul nostru, noi am avut – nu mult, dar am avut – un pasaj special despre Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie şi despre marile realizări ale popoarelor sovietice. Totuşi, ceea ce au realizat popoarele sovietice în istorie nu poate fi şters şi nu poate fi uitat.

Gorbaciov:
Acesta ar fi un altfel de neadevăr, încă şi mai prost decât cele care se spun.

Ceauşescu:
Sigur că într-o asemenea activitate grandioasă au fost şi lipsuri, şi greşeli, şi abuzuri, dar istoria nu reţine niciodată decât ceea ce asigură mersul înainte. Eu salut ceea ce aţi spus dumneavoastră, tovarăşe Gorbaciov, cu privire la necesitatea de a pune cu putere în evidenţă, într-adevăr, ceea ce s-a realizat în construcţia socialismului, pentru că în acest fel popoarele sovietice vor fi şi mai mult mobilizate în realizarea noilor obiective. Sigur, trebuie să perfecţionăm continuu organizarea societăţii, metodele economice, tot ceea ce trebuie să asigure construcţia mai bună a socialismului.

Gorbaciov:
Eu cred că aceasta este o remarcă foarte consistentă, pentru că noi deseori am întârziat în rezolvarea multor probleme care erau coapte.

Ceauşescu:
Însă să ştiţi că ceea ce se face acum, peste 10 ani tot va fi învechit dacă nu vom avea în vedere ceea ce este nou.

Gorbaciov:
Categoric.

Ceauşescu:
Esenţialul este să realizăm socialismul, ca să asigure o viaţă mai bună oamenilor – şi materială, şi spirituală.

Gorbaciov:
Îl rog pe tovarăşul Stoica să vă traducă ultimul articol pe care l-am scris în legătură cu ideile socialismului şi perestroika. Acolo sunt expuse aceste lucruri.

Ceauşescu:
M-am uitat prin el şi am o traducere scurtă.

Gorbaciov:
Dar din extrase nu iese totul foarte clar.

Ceauşescu:
Mă gândesc şi vă răspund.

Gorbaciov:
Foarte bine.

Ceauşescu:
Însă putem face aşa: două delegaţii ale partidelor noastre – dacă vom găsi şi pe alţii ar fi bine, dar acum este greu – să elaboreze un material mai general despre socialism şi perspectivele lui.

Gorbaciov:
Nu sunt împotrivă.

Ceauşescu:
Să ştiţi că multe partide cer acest lucru şi, sigur, ar saluta dacă Uniunea Sovietică ar lua parte activă la această activitate.

Gorbaciov:
Foarte bine.

Ceauşescu:
Sigur, nu formele vechi – noi le-am criticat, ştiţi bine –, dar totuşi toată lumea acordă importanţă Uniunii Sovietice. Mă refer la mişcarea comunistă şi la forţele progresiste.

Gorbaciov:
Să dăm această sarcină secţiilor ideologice şi internaţionale şi să înceapă să lucreze – probabil, mai întâi la cel mai înalt nivel ştiinţific şi pe urmă la nivel politic.

Ceauşescu:
Pe urmă îl vedem împreună. Pentru că suntem la problemele acestea, hai să începem cu problema unei întâlniri a partidelor comuniste şi muncitoreşti. Desigur, nu vreau acum să luăm o hotărâre, însă să ştiţi că foarte multe partide au ridicat această problemă. De aceea, noi am şi înscris în hotărârea noastră că vom acţiona în această direcţie. Am putea face un grup de iniţiativă.

Gorbaciov:
Eu am gândit puţin altfel.

Ceauşescu:
Să înceapă să lucreze.

Gorbaciov:
Eu sunt mai mult pentru ideea pe care aţi propus-o în scrisoare. Totuşi, ar trebui ca noi, în cadrul ţărilor socialiste, să avem o dezbatere pe această tematică. Cum putem să ieşim la o întâlnire mai largă fără să precizăm poziţia în problemele noastre?

Ceauşescu:
Aceasta necesită un timp mai lung de pregătire. Însăşi crearea acestui grup ar avea o influenţă mare şi pentru ţările socialiste, să ştiţi, şi nimeni nu este pentru o conferinţă unde să se spună aşa sau aşa. Deci, ar fi foarte bine totuşi ca un grup de iniţiativă să fie format şi să înceapă să lucreze. Aceasta ar fi şi un ajutor pentru ţările socialiste.

Gorbaciov:
Noi înţelegem astfel: Comitetul Central al Partidului Comunist Român să facă un sondaj de opinie, pentru că acum nu este prea prielnic momentul. A fost cândva o asemenea atitudine prielnică, un asemenea spirit favorabil unei consfătuiri, dar pe urmă a început un proces de regândire a locului şi rolului partidelor şi acum există o astfel de dorinţă – fiecare doreşte să-şi facă ordine în casa proprie.

Ceauşescu:
Vreau să vă spun deschis: a fost un timp când noi am fost împotriva unor asemenea conferinţe.

Gorbaciov:
Acum, alţii sunt împotrivă.

Ceauşescu:
Dar nouă ni s-au adresat multe partide, şi tocmai pentru că este o situaţie foarte grea în mişcarea comunistă, avem răspunderea să facem ceva, chiar dacă vor veni un număr nu prea mare de partide. Ştiţi ce a spus Lenin în 1903?

Gorbaciov:
Nu ştiu!

Ceauşescu:
Oricât de puţini am fi, tot trebuie să ridicăm steagul! Oamenii au nevoie să vadă că se acţionează în direcţia creşterii influenţei socialismului şi întăririi mişcării revoluţionare.

Gorbaciov:
Eu am gândit că ceea ce facem noi în direcţia reînnoirii socialismului creşte gradul de interes pentru dezvoltarea socialismului.

Ceauşescu:
Nu este acum timp să discutăm problema aceasta. Sunt şi lucruri bune, sunt şi lucruri care nu sunt prea bune; şi dacă ar trebui să ne aşezăm acum să discutăm această problemă, ne-ar trebui un timp lung. Sunt însă şi lucruri bune.

Gorbaciov:
Avem, într-adevăr, puţin timp. Dar să ne gândim la această problemă.

Ceauşescu:
Eu nu aş dori să realizăm un grup de iniţiativă fără Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.

Gorbaciov:
Chiar invers ar fi mai bine.

Ceauşescu:
Cred că nu ar fi bine.

Gorbaciov:
Chiar egalitatea în drepturi pune în evidenţă acest lucru.

Ceauşescu:

Este adevărat, dar totuşi eu consider că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice nu trebuie să rămână în afara unei asemenea acţiuni. Însă, aşa cum am spus, nu cred că trebuie să hotărâm acum asupra acestei probleme. Eu vă rog însă să reflectaţi asupra ei.

Gorbaciov:

Ne gândim şi vă dăm un răspuns.

Ceauşescu:

Este o problemă care se pune şi trebuie să-i dăm un răspuns. Se pun astăzi multe probleme şi oamenii simt nevoia unor răspunsuri. În fond, lumea gândeşte aşa: de ce se pot întâlni social-democraţii, liberalii, democrat-creştinii...

Gorbaciov:

...conservatorii..

Ceauşescu:

...da, şi conservatorii. Şi atunci, partidele comuniste de ce nu se pot întâlni?

Gorbaciov:

Pentru că tovarăşul Ceauşescu şi Berlinguer au fost împotrivă cândva.

Ceauşescu:

În anumită formă, da, şi istoria a demonstrat că am avut dreptate.

Gorbaciov:

Şi eu am fost întotdeauna contra, dar de mine nu a depins mare lucru atunci.

Ceauşescu:

Deci, să începem să lucrăm un material comun; şi dacă vor fi alte partide de acord cu el, foarte bine. Am înţeles că aici aţi fost de acord.

Gorbaciov:

Să ne gândim şi vă dăm un răspuns.

Ceauşescu:

Bine. Şi acum trecem la problemele bilaterale? Sau, hai să terminăm cu cele mai generale. Noi suntem foarte preocupaţi de ce se întâmplă în câteva ţări socialiste din Europa. Înţelegem perfecţionarea, înnoirea, însă nu de aceasta vreau să vorbesc acum, dar forma în care se acţionează pune foarte serios în pericol nu numai socialismul, ci şi existenţa partidelor comuniste din ţările respective. Dacă se lasă să

se continue acest curs, se va ajunge la o situaţie foarte gravă. Oricum, nu se poate spune că în aceste ţări socialismul nu a realizat nimic. Cred că Uniunea Sovietică, mă refer la Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, poate să aibă în această privinţă un anumit rol – nu pe cale militară! – pentru a ajuta la o mai bună orientare, aşa cum aţi început astăzi să vorbiţi de o orientare mai bună a acestor ţări şi partide. Sigur, o întâlnire care va avea loc între ţările socialiste şi partidele noastre va ajuta, dar cred că, în orice caz, trebuie reflectat foarte serios la felul în care se acţionează în unele ţări.

Gorbaciov:

Aici este întrebarea: cum să se acţioneze? Şi una mai importantă: cum să nu se acţioneze? Cine a împiedicat Cehoslovacia şi Republica Democrată Germană – ţări care aveau un nivel de dezvoltare economică şi socială destul de ridicat, care aveau condiţii de viaţă aşa de bune – să înceapă la timp procesele lor de modernizare, în cursul cărora să ţină seama de momentele noi care au apărut în dezvoltarea societăţii? Dacă ar fi făcut acest lucru la timpul respectiv, s-ar fi desfăşurat cu totul altfel evenimentele de astăzi.

La fel şi la noi, în Uniunea Sovietică. Dacă noi ne-am fi ocupat de progresul tehnico-ştiinţific şi de dezvoltarea economică la timpul respectiv, altfel ar fi fost evenimentele pe care le trăim astăzi. S-a vorbit mult la vremea aceea, în plenare şi congrese, despre revoluţia tehnico-ştiinţifică şi despre dezvoltarea ţării noastre, şi până la urmă totul a fost lăsat la o parte. Şi acum stă un raport pentru Comitetul Central privind revoluţia tehnico-ştiinţifică din 1973, şi iată că acum, după 15 ani, începem să realizăm ceea ce trebuia să facem atunci. Cred că noi am pierdut din prestigiul nostru din cauza faptului că nu am acţionat la timp.

Ceauşescu:

Şi aceasta este adevărat.

Gorbaciov:

Indiferent dacă ne plac sau nu ne plac metodele tovarăşului Ceauşescu, noi ştim că în România s-au făcut multe; şi, în mod obiectiv, fiecare îşi alege metodele sale pe calea progresului şi a construcţiei socialiste. Deci, cam aceasta este.

Iată situaţia prietenului nostru comun, tovarăşul Honecker. Noi avem o simpatie reciprocă, dar în ultimul timp nici dânsul nu a vrut să mai vorbească cu mine, nici eu nu am mai vorbit cu dânsul. Şi totuşi, eu i-am spus: tovarăşe Honecker, este treaba ta să iei hotărâri, noi nu hotărâm nimic în locul tău, nici nu propunem să iei măsurile noastre, nici altceva. De altfel, ştiu că m-aţi criticat împreună...

Ceauşescu:
Nu, nu v-am criticat. Dimpotrivă, am discutat că ar fi bine să ne întâlnim mai iute, să discutăm cum să lucrăm mai bine.

Gorbaciov:
Sincer vorbind, pentru tovarăşul Honecker, eu am mari emoţii.

Ceauşescu:
Şi îmi pare foarte rău, şi cred că ar trebui – de aceea am spus-o şi public – să se facă ceva, pentru că nu se poate admite aşa ceva. Inclusiv faţă de Jivkov.

Gorbaciov:
În ce-l priveşte pe tovarăşul Jivkov, probabil că totul va fi mai normal. Nu ştiu care este situaţia acolo. Desigur, pe parcursul anilor s-au mai acumulat unele lucruri. Dacă acolo nu sunt nişte abuzuri grave, frapante, atunci se va rezolva mai bine. Nu se poate face totuşi aşa în politică. Noi încercăm, la nivelul conducerii politice, să ne ocupăm de problemele politice, nu să intrăm şi să vedem cine a făcut şi ce a făcut. Dumneavoastră ştiţi că există în societate forţe care ridică mereu această problemă şi care răscolesc tot timpul societatea. Ce să facem? Dumneavoastră spuneţi că vă preocupă aceste probleme, dar ce să facem?

Ceauşescu:
Să discutăm cum să soluţionăm problemele.

Gorbaciov:
În R.D. Germană au discutat deja şi i-au exclus din partid.

Ceauşescu:
Am văzut, dar deja acolo lucrează de acum influenţele din afară, din Republica Federală Germania.

Gorbaciov:
Milos Jakes este prietenul meu mai vechi. I-am spus: dumneavoastră aveţi o ţară bună, un popor calificat, bine organizat, bine educat, trebuie să faceţi schimbări mai repede, mai repede, altfel veţi fi învinşi şi veţi ajunge într-o situaţie ca la noi, să rezolvaţi problemele sub tropăitul picioarelor. Jakes m-a ascultat şi apoi a spus: „Atunci mai bine să aştept eu până vin ceilalţi la putere în Uniunea Sovietică". A aşteptat şi iată ce s-a întâmplat. Acestea sunt două ţări cu o situaţie prosperă, cele mai bogate, în afară de noi, bineînţeles, pentru că noi suntem cei mai bogaţi.

Ceauşescu:
Începând din 1968, noi am spus: hai să ne apucăm să dezvoltăm economia, pentru că altfel nu o să ne ajute nimeni. Şi am lucrat în această direcţie.

Gorbaciov:
Aţi făcut mult.

Ceauşescu:
Până în 1984 nu am primit un litru de petrol din Uniunea Sovietică.

Gorbaciov:
Pentru ce aveaţi nevoie? Aveaţi petrolul dumneavoastră. Aceasta este o problemă clară, deja.

Ceauşescu:
Eu am vrut numai să vă reamintesc.

Gorbaciov:
Totuşi, aţi făcut multe.

Ceauşescu:
Am lucrat şi am adus şi îmbunătăţiri în dezvoltarea societăţii şi a economiei. Ceea ce faceţi dumneavoastră acum am încercat şi noi la un moment dat. Am creat atunci aşa-zişii mandatari, şi după un an de zile am văzut că se îmbogăţesc şi am lichidat complet această situaţie.

Gorbaciov:
Aşa o perspectivă ne prevedeţi şi nouă?

Ceauşescu:
În orice caz, ca să se îmbogăţească unii prin speculă, aceasta nu este o perspectivă, ştiţi şi dumneavoastră acest lucru destul de bine. Am introdus şi autoconducerea, şi noul mecanism economic, şi consiliile de conducere.

Gorbaciov:

Când vă ascult, mă gândesc că dumneavoastră, într-un an, aveţi timp să vizitaţi fiecare judeţ.

Ceauşescu:
Chiar fiecare judeţ, nu.

Gorbaciov:
Dar, spuneţi, într-o ţară aşa de mare ca a noastră, cum putem noi să conducem în acelaşi fel ca dumneavoastră? Noi trebuie să ne gândim la alte metode.

Ceauşescu:
Şi noi avem autonomie, însă una este autonomia în republici şi chiar în regiuni şi judeţe, şi alta este autonomia întreprinderilor. Oricum, o orientare generală şi un control general sunt obligatorii chiar şi pentru Uniunea Sovietică.

Gorbaciov:
Tovarăşe Ceauşescu, noi suntem pentru un centru puternic, însă îl gândim puţin altfel.

Ceauşescu:
Trebuie neapărat. Însă republicile trebuie să aibă multă autonomie, şi judeţele la fel. Noi mergem până în comune acum. Sigur, suntem o ţară mai mică.

Gorbaciov:
Nu este mică, este mijlocie.

Ceauşescu:
Dar, în orice caz, nu se poate ca întreprinderile, chiar la nivel republican, să nu fie sub o îndrumare unitară; sigur, cu multă autonomie, cu multe drepturi. Cu vreo 20 de ani în urmă le-am dat şi noi drepturi foarte multe, şi primul lucru pe care l-au făcut a fost să ia credite şi să facă tot felul de investiţii neeconomice. Atunci, noi le-am restrâns drepturile şi am gândit că trebuie să ţinem în mână anumite lucruri, deoarece pentru România 11 miliarde de dolari datorie în 1980 constituia o situaţie foarte grea. De altfel, trebuie să vă spun că în discuţiile pe care le-am avut atunci cu Brejnev, el mi-a spus de câteva ori: „Nu te duce să faci datorii!". De câteva ori mi-a atras atenţia asupra acestui lucru, însă am greşit că am dat multe drepturi întreprinderilor. Şi toţi s-au apucat şi au spus că, dacă avem drepturi, atunci trebuie să luăm credite din străinătate.

Gorbaciov:
Guvernul este de vină!

Ceauşescu:
Tovarăşul Dăscălescu nu era atunci prim-ministru.

Dăscălescu:
Eu am venit la plată!

Ceauşescu:
Însă după aceea am luat măsuri şi am oprit această situaţie, reuşind să plătim datoria.

Gorbaciov:
Desigur, noi nu vrem să fie rău, noi vrem să fie bine.

Ceauşescu:
Sigur, toată lumea vrea acest lucru, însă Uniunea Sovietică are multe posibilităţi şi poate depăşi uşor greutăţile pe care le are. Ea poate să fie o putere economică socialistă model.

Gorbaciov:
Tocmai aceasta vrem să facem. Probabil sunt ambiţii prea mari, dar dorim să facem acest lucru. Probabil că în generaţia noastră nu vom reuşi să facem totul, dar putem şi noi să facem multe. Principalul este ca acum să punem bazele, să determinăm direcţiile în mod corect.

Ceauşescu:
În câţiva ani, Uniunea Sovietică poate să depăşească greutăţile pe care le are, în primul rând, pentru că are totuşi o forţă economică puternică.

Gorbaciov:
Aşa este.

Ceauşescu:
Dumneavoastră criticaţi ştiinţa, dar aveţi o ştiinţă puternică.

Gorbaciov:
Categoric.

Ceauşescu:
Greşeala a fost că s-a pus un prea mare accent pe latura militară şi s-au neglijat celelalte domenii.

Gorbaciov:
Corect.

Ceauşescu:
Sigur, a fost şi situaţia internaţională de aşa natură. Dar aveţi o ştiinţă puternică, foarte puternică, şi poate uşor să soluţioneze orice problemă. Pe urmă, totuşi, şi celelalte ţări socialiste – sunt ele mai mici, dar pot să conlucreze în acest domeniu.

Gorbaciov:
În general, dacă luăm ţările socialiste din Europa, cu toate problemele pe care le au, sunt ţări moderne totuşi.

Ceauşescu:
S-au produs aceste schimbări. Să fie oprite şi să se meargă înainte!

Gorbaciov:
Ne gândim şi noi. Probabil că aplicăm puţin alte metode, dar aceasta este problema fiecăruia. Sunt ritmuri diferite, sunt forme diferite. Desigur, noi trebuie să ţinem seama de mărimea populaţiei, de diferenţele dintre republici, de nivelul lor de dezvoltare.

Aţi menţionat complexul militar industrial mare care există la noi. Acum trebuie să ducem o astfel de politică structurală care să

ne permită să întoarcem acest complex mai mult spre nevoile omului. Aceasta este ceea ce facem în prezent. Complexul de apărare lucrează mai bine în direcţia aceasta. Înainte a opus rezistenţă, dar acum lucrează în direcţia aceasta, şi sunt chiar interesaţi să o facă.

Ceauşescu:
Însă trebuie păstrat – sigur, îmbunătăţit.

Gorbaciov:
Nu numai păstrat, tovarăşe Ceauşescu!

Ceauşescu:
Când am spus că trebuie păstrat, am înţeles că tot ceea ce este necesar trebuie păstrat.

Gorbaciov:
Categoric. Care sunt problemele bilaterale pe care doriţi să le abordaţi?

Ceauşescu:
În primul rând, cele economice. Sigur, primii-miniştri nu au avut timp să se întâlnească.

Gorbaciov:
Atunci să se întâlnească.

Rîjkov:
Pe 9 ianuarie 1990 ne întâlnim.

Dăscălescu:
Aceasta este o întâlnire în cadrul CAER, dar noi dorim o întâlnire bilaterală.

Gorbaciov:
Veţi mai trăi până la 9 ianuarie! Totuşi, ce probleme vă preocupă, ce vă îngrijorează?

Ceauşescu:
Mi se pare că noi am discutat mai multe probleme din acestea, dar ar trebui ca primii-miniştri să se întâlnească să pună la punct problemele discutate. Trebuie deja să ne gândim la cincinalul viitor.

Gorbaciov:
Mi se pare că deja s-au ocupat de aceste probleme.

Dăscălescu:
Numai pentru anul 1990.

Ceauşescu:
Sigur, unele discuţii sunt. Noi considerăm că putem realmente să realizăm o colaborare mai bună. Aceasta ar fi prima problemă.

Sigur, nu am de gând acum să încep să intru în amănunte, pentru că ne-ar trebui prea mult timp. Nu putem discuta mai mult acum, însă, dacă am conveni ca să se întâlnească totuşi primii-miniştri, ar fi un lucru foarte bun. În România, timpul este bun acum.

Dăscălescu:
Am trimis şi scrisori în sensul acesta – este a patra scrisoare de invitare. Tot acum i-am scris tovarăşului Rîjkov.

Rîjkov:
A fost un climat complicat.

Ceauşescu:
Este adevărat, dar s-ar putea găsi timp pentru o întâlnire. În acest cadru se poate discuta problema cooperării în producţie, a specializării, inclusiv participarea la realizarea unor obiective. De ce pun aceste probleme? Mai cu seamă pentru că în ţările din CAER, acum, sunt multe discuţii, şi bilateral putem soluţiona mai repede problemele. Unii îşi pun multe speranţe că vor veni americanii cu miliardele lor să-i investească la ei. Sigur, vor trage concluzii singuri. Este treaba fiecăruia, dar oricum, până când clarificăm multe lucruri, putem să soluţionăm bilateral destule probleme. Nu intru acum în amănunte, doar le-am reamintit.

Gorbaciov:
Poate că guvernul român ar putea expune propunerile sale, preocupările sale pentru perspectiva imediată; adică, ce aşteaptă de la Uniunea Sovietică. Tovarăşul Dăscălescu să scrie numai resursele şi atât.

Dăscălescu:
Tovarăşe Ceauşescu, este bine ceea ce spune tovarăşul Gorbaciov.

Ceauşescu:
Să ştiţi că nu avem intenţia să soluţionăm problema materiilor prime numai cu Uniunea Sovietică! Noi lucrăm mult cu ţările în curs de dezvoltare şi vrem să accentuăm această tendinţă. Avem acum posibilitatea să le acordăm chiar şi ceva credite. De altfel, acum avem de încasat 2,7 miliarde de dolari de la aceste ţări.

Gorbaciov:
Într-un an?

Ceauşescu:
Nu, acestea sunt creditele acordate de România mai multor ţări în curs de dezvoltare.

Dăscălescu:
Anul acesta a ajuns la scadenţă aproape o jumătate de miliard de dolari.

Ceauşescu:
Vrem să participăm mai activ la dezvoltarea acestor ţări şi în cadrul acesta să ne asigurăm şi unele materii prime.

Gorbaciov:
Atunci să ne gândim care ar trebui să fie problemele noastre.

Ceauşescu:
Din Uniunea Sovietică importăm 5 milioane de tone de petrol, începând din 1984, iar din alte ţări importăm 15 milioane, aşa că nu avem de gând acum să rezolvăm problema numai cu Uniunea Sovietică.

Gorbaciov:
Şi cât extrageţi dumneavoastră din România?

Ceauşescu:
Numai vreo 10 milioane de tone, pentru că nu mai avem rezerve.

Gorbaciov:
Dar cândva extrăgeaţi vreo 22 de milioane de tone?

Ceauşescu:
Nu, am avut vreo 15 milioane, dar pentru o perioadă scurtă şi mai de mult. Nu mai găsim rezerve. Vrem să mergem acum la 10.000 de metri adâncime.

Gorbaciov:
Şi la noi scade extracţia.

Ceauşescu:
Sunt multe domenii în care putem colabora. De exemplu, putem colabora în domeniul energetic, pe bază de tehnologii noi.

Gorbaciov:
Eu aş fi interesat, cred că şi tovarăşul Rîjkov, să ne gândim asupra concepţiei de colaborare, să nu facem numai comerţ pur şi simplu.

Ceauşescu:
Noi, de exemplu, din Uniunea Sovietică luăm vreo 7 milioane de tone minereu de fier. Din alte părţi luăm 12 milioane de tone, aşa că nu ne-am gândit şi nici nu ne gândim să mergem numai la materii prime cu Uniunea Sovietică. Noi importăm cărbune cocsificabil din

Statele Unite ale Americii, iar cu câţiva ani în urmă am şi investit 100 de milioane acolo – suntem, deci, proprietari.

Gorbaciov:
Acolo sunt mai multe proprietăţi japoneze.

Ceauşescu:
Japonezii merg aşa, pe scară largă. Deci, noi vrem să avem o discuţie, pentru că suntem interesaţi să participăm. De exemplu, am fost informaţi zilele acestea că aveţi în vedere să deschideţi două bazine de cărbune cocsificabil la Lvov şi Harkov. Vrem să mergem în Mongolia, împreună – de altfel, se discută de mult problema aceasta, pentru că şi Uniunea Sovietică vrea să participe. Am investit în China în cărbune cocsificabil. Aşa că nu dorim nimic să cerem, ca să spun aşa, ca ajutor din partea Uniunii Sovietice, noi vrem să conlucrăm.

Gorbaciov:
Nu poate fi vorba de ajutor. Dumneavoastră trebuie să ne ajutaţi pe noi.

Ceauşescu:
Vrem să conlucrăm pe principii economice – aceasta este intenţia noastră.

Gorbaciov:
Să se gândească tovarăşul Dăscălescu la propunerile de care am vorbit.

Dăscălescu:
Îl aştept pe tovarăşul Rîjkov în România.

Rîjkov:
Îmi cer scuze, tovarăşe Gorbaciov. Cu tovarăşul Dăscălescu mă voi întâlni şi vom discuta ce probleme avem în relaţiile noastre bilaterale, inclusiv pentru cincinalul viitor. Nu sunt împotrivă, şi probabil că va trebui să discutăm specializarea, cooperarea în producţie şi toate celelalte, dar vreau să spun că – şi aceasta nu se referă numai la România, ci în general – pe data de 15 decembrie noi vom prezenta un raport în Sovietul Suprem asupra programului guvernamental de însănătoşire a economiei, asupra mersului în continuare al reformei economice. Noi am pregătit documentele respective, dumneavoastră cunoaşteţi, noi le-am predat tuturor deputaţilor pentru dezbatere.

Când am pregătit toate aceste lucruri, am pornit de la ideea că avem nevoie ca, începând din 1991, să trecem la relaţii economice pe o cu totul altă bază, adică să trecem la comerţ, şi nu la schimburi de

mărfuri. De aceea, pe 9 ianuarie, când va avea loc întâlnirea şefilor de guvern, noi vom pune această problemă. Şi ştiu că multe ţări susţin acest lucru, ca începând din 1991 să trecem la preţurile mondiale şi la decontările în valută convertibilă.

Noi înţelegem că peste noapte nu se poate face acest lucru, probabil că va mai trebui să treacă unu-doi ani. Aceasta nu înseamnă că nu vom avea acorduri de lungă durată, acorduri privind unele mărfuri, dar altă soluţie nu avem. Nici la noi şi nici în alte ţări, reforma nu este compatibilă cu sistemul de comerţ existent între ţările noastre. De aceea trebuie să vă gândiţi şi dumneavoastră la acest lucru.

Ceauşescu:
Eu înţeleg ce spuneţi dumneavoastră. În fond, noi facem schimb tot în devize convertibile. Am ales rubla convertibilă ca monedă de schimb, dar noi nu facem schimb de mărfuri. Sigur, urmărim să realizăm un echilibru al balanţelor, dar aceasta se întâmplă în toată lumea. Noi şi cu Statele Unite ale Americii, spre exemplu, socotim în dolari, dar importăm direct mărfuri.

Gorbaciov:
Dacă ne gândim să ne încadrăm în mod organic în economia mondială, atunci trebuie să folosim metodele corespunzătoare acestor situaţii. Multe ţări – Cehoslovacia, Polonia şi chiar Bulgaria – au pus problema de a se trece la preţurile mondiale, adică la preţuri în devize convertibile.

Ceauşescu:
Foarte bine. Şi acum schimburile se fac, în bună parte, la preţuri mondiale. Noi considerăm că problema aceasta trebuie să o discutăm foarte serios. Noi cu chinezii, de exemplu, facem schimburi în franci elveţieni.

Rîjkov:
Şi noi la fel.

Ceauşescu:
Însă asigurăm pe baza aceasta, totuşi, echilibrul balanţei – numai calculul este pe monedă străină. Cred că pentru Uniunea Sovietică nu este chiar aşa de convenabil să meargă la dolar în loc de rublă – dar, sigur, este o problemă a Uniunii Sovietice.

Gorbaciov:
Noi dorim ca în acest context să intre şi procesul de însănătoşire a finanţelor şi reforma preţurilor, să ajungem mai iute la convertibilitatea rublei. Principalul este să intrăm în relaţiile economice mondiale, altfel nu avem bază de comparaţie.

Ceauşescu:
Este o problemă de discutat, care trebuie discutată mult.

Gorbaciov:
Deci, noi ieşim cu o asemenea propunere şi vă rugăm şi pe dumneavoastră să vă gândiţi până la 9 ianuarie şi să vă spuneţi punctul de vedere.

Ceauşescu:
Noi considerăm că este cel mai bine să se treacă acum la aceasta.

Gorbaciov:
De ce?

Rîjkov:
Anul 1990 se va desfăşura ca şi până acum, dar să ne gândim să trecem la aceasta din 1991.

Ceauşescu:
Nu este vorba de 1990. Mă gândesc la activitatea cincinalului viitor.

Gorbaciov:
De ce?

Ceauşescu:
Pentru că aceasta nu va întări deloc economia ţărilor socialiste şi a Uniunii Sovietice.

Gorbaciov:
De ce?

Ceauşescu:
Să ştiţi că pentru noi nu este o problemă prea mare, pentru că şi acum cu China şi cu celelalte ţări avem deja 60 la sută din schimburi calculate pe devize convertibile.

Gorbaciov:
Eu vă spun aşa: aici nu este vorba de un calcul îngust. Pur şi simplu trebuie să facem ordine şi probabil că vom fi datori, dar trebuie să trecem la acest sistem. Trebuie să dăm posibilitatea ramurii energetice să câştige valută şi să facă investiţii. Aceasta este acum ramura cea mai înapoiată, dar nu este vorba numai de ramura energetică, ci, în general, întreprinderile noastre trebuie să se compare cu sistemul mondial, şi atunci vor simţi situaţia reală şi vor înţelege că trebuie să se descurce. Cât putem noi să le mai împingem înainte, cât putem să le împingem de la spate cu bastonul?

Ceauşescu:
Nu cu bastonul, ci trebuie aşezată activitatea pe principii economice.

Gorbaciov:
Tovarăşe Ceauşescu, noi vorbim acum aşa, dar peste un an, doi sau trei – tovarăşul Râjkov precizează că este nevoie de doi ani – s-ar putea folosi şi credite pentru reechilibrarea în momente de tranziţie. Dar trebuie să începem neapărat.

Rîjkov:
Noi considerăm că trebuie să adunăm economiştii noştri cu economiştii români, să stea împreună, să facă calcule şi să vadă care este bilanţul, dacă trecem la acest sistem. În orice caz, este ceva complicat.

Gorbaciov:
Avem ce să discutăm şi în ce priveşte abordările, dar şi în ce priveşte problemele concrete.

Dăscălescu:
Concret este că îl aştept pe tovarăşul Rîjkov să vină în România. La Sofia nu putem discuta bilateral.

Rîjkov:
Nu pot veni decât după întâlnirea de la Sofia. În primul trimestru al anului viitor, de exemplu, pot să vin.

Dăscălescu:
La sfârşitul lunii ianuarie?

Rîjkov:
Ianuarie cade complet, pentru că vom avea congresele muncitorilor şi ţăranilor, plenara Comitetului Central, vom pune în dezbatere programul pentru Congresul PCUS, care se apropie, program pe care îl vom discuta şi la plenară, şi în dezbateri publice. De aceea, ianuarie cade complet.

Dăscălescu:
Atunci în luna februarie?

Ceauşescu:
Urmează să vedeţi împreună.

Gorbaciov:
Deci, tovarăşe Ceauşescu, să continuăm să menţinem legăturile. Eu preţuiesc foarte mult că noi facem un schimb de opinii în ce

priveşte colaborarea noastră. Sincer vorbind, preţuim cum se cuvine acest lucru.

Dăscălescu:
Am o rugăminte pentru tovarăşul Rîjkov, în legătură cu gazele naturale.

Ceauşescu:
Problema gazelor nu este una de perspectivă, ci este legată de situaţia de acum.

Dăscălescu:
În cadrul livrărilor curente s-a întâmplat ceva la dumneavoastră, pentru că, de câteva zile, primim cu 7 milioane de metri cubi pe zi mai puţin şi ni s-a spus că este vorba de câteva zile. Vă rog să analizaţi această problemă.

Gorbaciov:
La fel se întâmplă în fiecare an, mereu este câte ceva în plus.

Dăscălescu:
Nu este în plus, ci în minus.

Ceauşescu:
Noi ce ştire dăm despre întâlnirea noastră bilaterală?

Gorbaciov:
Daţi dumneavoastră o ştire şi dăm şi noi una. Este aici un text scurt.

(Se citeşte textul ştirii)

Ceauşescu:
Poate că partea aceasta bilaterală ar trebui s-o dezvoltăm mai mult. Să spunem că a avut loc un schimb de păreri privind dezvoltarea colaborării între ţările noastre. Trebuie să facem un alineat separat în legătură cu partea bilaterală.

Gorbaciov:
Foarte bine. Să vorbim despre situaţia actuală a relaţiilor şi despre perspectivele lor.

Ceauşescu:
De acord.

MINISTERUL DE INTERNE
DIRECŢIA PENITENCIARELOR
Penitenciarul GHERLA

Anul 1994 luna 04 ziua 01
Domiciliul avut la arestare: com DEALU, nr. 279, Harghita

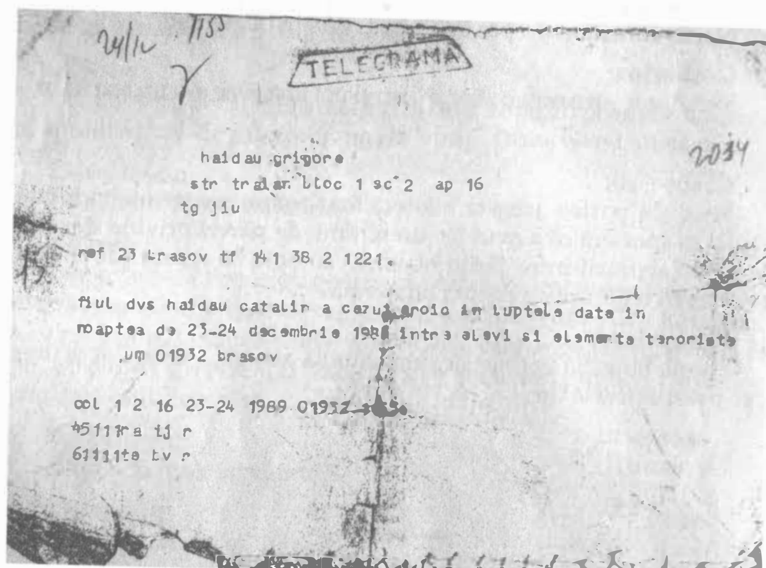
BILET DE LIBERARE Nr. R7642 · 1994

Numitul(a) NAGY ISTVAN
născut(ă) în anul 1944 luna 08 ziua 18 în
comuna DEALU judeţul HARGHITA
profesia – fiul lui MOZES şi al ANNA

A fost depus ca Condamnat de la 22.01.90 pînă la 21.01.95
de către POLIŢIE cu mandatul nr. 99/90
emis de Trib Jud. Harghita sentinţa nr. 14/90
pentru 15 ani Omor, Graţiat 2/3 conf D.P. 41/94 la 5 ani

I-d 004

Biletul de liberare al lui Nagy Istvan, ucigaşul graţiat de Ion Iliescu

24/IV 1153

TELEGRAMA

haidau grigore
str traian bloc 1 sc 2 ap 16
tg jiu

2034

ref 23 brasov tf 141 38 2 1221.

fiul dvs haidau catalin a cazut eroic in luptele date in noaptea de 23-24 decembrie 1989 intre elevi si elemente teroriste
um 01932 brasov

col 1 2 16 23-24 1989 01932
4511 ra tj r
6111 te bv r

Telegrama prin care soţii Haidău din Târgu-Jiu erau înştiinţaţi că fiul lor a fost ucis la Braşov

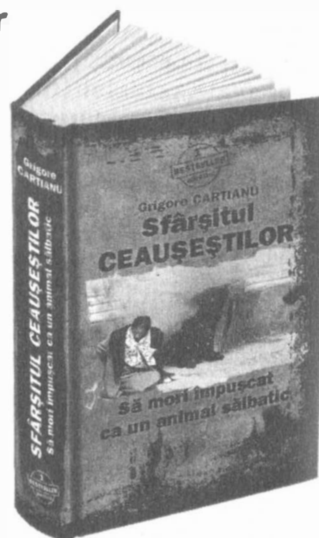
Iulian Lupu, cel care a sculptat monumentul închinat eroilor Brăilei, şi-a trecut şi numele lui printre cei căzuţi la Revoluţie

CUPRINS

Cărţi apărute în Colecţia „Bestseller Adevărul“

Sfârşitul Ceauşeştilor

- Autor: **Grigore Cartianu**
- Data apariţiei: **9 iunie 2010**
- Număr de pagini: **528**
- Cea mai râvnită carte la Bookfest 2010

Crimele Revoluţiei

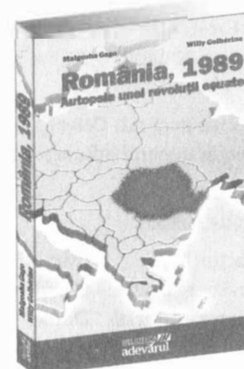
- Autor: **Grigore Cartianu**
- Data apariţiei: **18 noiembrie 2010**
- Număr de pagini: **544**
- Cea mai râvnită carte la Gaudeamus 2010

Alte cărţi despre Revoluţia din 1989, apărute la Editura Adevărul

Cartea Revoluţiei

- Autor: **Grigore Cartianu**
- Data apariţiei: **25 mai 2011**
- Număr de pagini: **1.008**
- Fotografii: **368**
- Infografii: **29**

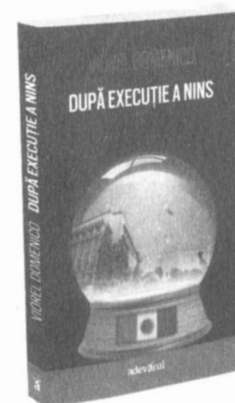
România, 1989 – Autopsia unei revoluţii eşuate

- Autori: **Malgosha Gago, Willy Golbérine**
- Data apariţiei: **27 mai 2011**
- Număr de pagini: **176**

Revoluţia de ghips

- Autor: **Viorel Domenico**
- Data apariţiei: **23 noiembrie 2011**
- Număr de pagini: **336**

După execuţie a nins

- Autor: **Viorel Domenico**
- Data apariţiei: **23 noiembrie 2011**
- Număr de pagini: **240**

Diversiunile de la Revoluţie, pregătite în vara lui '89 • Omul lui Militaru, „creierul" măcelului din Brăila • Jocul dublu al lui Virgil Măgureanu la Focşani • La luptă cu Mariana Cur-de-Fier! • Braşov: încă un general şcolit în URSS, încă un măcel • Primarul a lăsat baltă Revoluţia ca să taie porcul • Diversiunea radio-electronică: „Fabricat în URSS" • Alo? Moartea la telefon • Bilanţul Revoluţiei ploieştene: a murit un om de frică • Femeia care a învins iadul • Să mori pe muzică de acordeon • Sovieticii, aşteptaţi în poziţie de drepţi la Kogălniceanu • Cu moneda-n ochi şi cu şobolanu-n gură • O zi din viaţa unui criminal la Revoluţie • Teroriştii îşi căutau brad de Crăciun • Iliescu, preşedinte pe viaţă

„Stăteam la coadă la rahat când a început Revoluţia. Am lăsat rahatul şi am strigat: «Libertate!», «Libertate!»"

„Oamenii e fiare, scapă cine moare!"

„A fost reperată o Dacie neagră cu terorişti. Vine din Băicoi şi se îndreaptă spre noi"

„Să murim, da, să murim, dar să nu fim omorâţi!"

„Dacă nu eram eu, şi-acum erau comuniştii la putere în Motoşeni"

„Cum am recunoscut teroriştii străini? Aveau curul bombat, cum îl au străinii. Noi, românii, avem curul plat"

Diverşi revoluţionari

„Teroriştii nu sunt în uniforme, ei sunt civili. Împuşcă din orice poziţie!"

Revoluţionarul Ion Iliescu

9 786065 399686

adevărul